V. 54.

TRACTAT⁹ PHYSICUS

Q V E M

Ad Reverendo P. Carolo Lengyel, Philiæ Lectore Ordinario, In Ven. Conventu Cassovien. ad Aures Marianas Traditum, ego Fr. Erasmus Renn ibidem conscribere inchoavi 13. Novembr. Ao 1731.

Ad

M. D. B. V. M.

&

V. S. H. & G.

BIBLIOTECA ASTRA SR13

TRACTAT
PHYSICUS

COMPENDIUM

Dialecticæ.

Quæstio j.

Postis teri. terus ē in quem resolvit ptio ut in prodoti. et ex quo reproducit. 2 coll. casus obliqui. et adverbia n̄ sit teri; dtm affectio eor teror. 2 colligo in una ptione tm sunt duo teri; nam pe prodoti & subditi. contra ptionem n̄ dat teri; quia li n̄ sit prodoti & subditi non sunt tm teri diu; quod teri cē p̄ inde. 3 coll. data postio teri. n̄ ē clarior subdesto in se ℂ. quand nos ℵ. 4 colligo. genus affirm. data sunt hæ voces. in quem resolvit ptio. dictio aliqua vocis fl. 5 colligo. ptio resolvit in subitam et prodoti fle. n̄ obtinet. quod ipse vos.

Solutio objectionum.

Lugd. 2.

2 Tegus alius ē scriptus. alius mentalis. alius vocalis. 3 colligo de vocali. maxime agitur qui dividitur in significativum. qui ē voluntarie dei. & horum significat quid à se distincti. ut pater. dtm significativum. qui ex institutione dei. & horum n̄ significat aliquid à se distinctum. ut pleitri. 2 coll. pleitri significat ex institutione hominum. ℵ. nam ut sic cum ipso vox ℂ. 3 coll. vox se ipsa significat et tm ē terus significativus. 5 se ipsa p̄ tm. et nec quam ℵ. se ipsa. et alia voces. et ex institutione hominum ℂ. coll. 4 n̄ ideo utuntur pleitri. quod ht teros n̄ significativ. & quia hæc vox nil significat. pleitri utuntur hercule pro exemplo fortitudinis. tm hercule. n̄ significat fortitudinem. 4 colligo. nihil ē terus significativus quia significat carentiam ℂ. quia significat nihil. hoc ē caret di significatione. ℵ. coll. 6 pleitri significat carentiam dim significationis per additam ℂ. ex institutione ℵ. 7 colligo. ptio significativa n̄ habet nec habere significativa. dtm unica sufficit.

Solutio objectionum.

Terus significativus dividit in catmaticum. qui ē ille. qui le tolo rem denotat. significat. et le tolo n̄ ē prodoti. & p̄. ut civitas. et syncatmaticum. qui le tolo n̄ sit ē prodoti & subditi. quia le tolo nil certi significat. ut omnis. nullus. aliquis. diuinti etm syncategorematica. quorum alia sit universalia ut omnis. nullus. alia particularia. aliquis. quidam. alia affirmativa. ut omnis. aliquis. alia negativa. ut nullus. nemo.

Terus catmaticus dividit in simplicem. qui n̄ constat partibus diversis. diversa significantibus. ut homo. Anglus. aut constat partibus significantibus. ut Barcq

Tullius Cicero. ꝫ li affect parteg ꝫ ller bi ptes hoꝝ. qua ñ hjcant con-
jugate. Idem qđ celebrate. qđ ꝫ ens. Et ens. Studiosus.
Et ñ complexum. qñ ꝫ affectus. ens. hoꝝ. quorum hjcata
sum dr alij hjcantes. hoꝝ. Dens ꝫ communes. quoꝝ separata
cant ut hoꝝ instus. Dividit Uelerius in concretum, e
abstractum. ipse ē. qñ hjcat totu gnalit. qđ cuj⁹ unum ē subie
alterum foꝝ ut albus. abstractum ē sola foꝝ ut albedo. —
Concretum unum ē Methleum, unum physeum, unum Logicum. jm⁹
quando foꝝ ē dentfata subito. et tm ꝫ ē distincta. ut hoo. ꝫ Pm dist
quio foꝝ qđm dđ ē insea. ñ tñ subito identfba. te genetus ē albus,
ytium dicit. di cuj⁹ habito foꝝ p⁹ ē ondsea. ut cognitus. —
Terus Sigcateg dividit in Communem et hjclarem. jms ē. qui da
aptus predicaj de plurbg. ut sao pr terum indicata. eorum singu
queriab. dr ē hoo. ꝫ ē. qñ hjcat rem ñ quincabilem. pcab
ita. ut sao pr terum hjcata multipliceb. ut st Petrus. Terii
Communes dividunt in Uniuerles. qui. hbt praefixum Syncategoreu
universe. ut ois hoo. nullum. nal. in Particulares. qñ hbt praefixu
Syncategorema particulare. aliquis hoo. in indefinitos aut vagos
qñ nullum praefixum Syncatma hbns ut hoo. in transcendentes
qñ de oi possus re possibi. possens predicari. res. ens. unum
bonum. aliquid. secundum. in non transcendentes. qñ n de
re possens predicari. ut hoo. Leo. —
Terus Communis dividit in unum vocum. equiuocu. et analogum
Univocum ē. qđ sanu in nomine hjcat tm̃ de tanquam in subito. ut ani
cima tanquam in ea. in ydeia tanquam in signo. Calx. ꝫ hoo
in sao hoo veri et juti et leg analogus. Calx. ꝫ Deus
predicab de plurbg. quia sua plena in ratione Dei. Calx. ꝫ Sol. p
ria suus lerj communes. Calliges ꝫ ly Petrus predicab tm̃ de ho
hoo. Sic ugstito. his aliis dnt ibg affectio. —
Terus ut sic dividit in primo intentionale. et ꝫ secundo intentionale. jms ē
nulla cognic ē affectus. ut orbis. Leo. ꝫ dus ē. qñ affectus ē aliqua
cognic. ut subito cognitum. Calliges ꝫ nil p⁹ dñi predicab ꝫ subito
nisi prius sit cognitus.
Terus ut sic dividit in finitum. seu finitante. et infinitum seu infinitu
jmg ē. qñ aliqđ delectabile hjcat ut hoo. ꝫ. qñ nil delectabile hjca
dr tm̃ dicit qđ res ñ hit. et ñ hoo. ñ Leo.
Terus ut sic dividit in reflum. et reglum. jmg ē qui hjcat alig
reale. et verum ens. ut Deus. Ligium p. ꝫ dus qñ hjcat reglum

seu carentiam rei positiue. ut benebre. —

Verus regbus diuidit in stricte regbum, et priuatiue. primo q̃ significat habitum forte in subito incapaci, ut caecus respectu capitis. secundo q̃ significat carentiam forte in subito apto, ut caecus respectu oculi.

Verus diuidit in Comparatiu, et e, qi comparatiue ad alium, et in diuidit in teros pertinentes et impertinentes. pertinentes illi qi se mutuo sibi regnantes, nec se se mutuo inferunt. ut fortis, diues. impertinentes qi non habent in dicendo regnantem, ut calidum et frigidum, et isti dicunt teros pertinentes regnantem, vel ita se habent, ut unus alterum inferat. vel hoc. aal, et hi dicunt teros pertinentes sequellam.

Teri pertinentes sequell diuidunt in se mutuo inferentes, et se mutuo inferentes. primi sunt qi sunt teri, ut ab uno valeat ilatio ad alterum, vel non egba, ut hoc et aal, vocanti etm conuertibile, et terus a quo infertur alius, dicit inferior, illa a quo non infertur alius est terus superior.

Teri se mutuo inferte, dicoq̃ pertinentes sequellã mutuã sunt illi, a qbg valet ilatio mutua. hoc, risibile, hi etm dicunt conuertibile. —

Teri pertinentes repugnantiam habentes in disparatos, contrarios, contradictorios, et relativos. primi qi significant res omnino diuersas, ut hoc Petrus. secundi qi significant res graues, et se excludentes, ut hoc frigidum, et hoc calidum. tertii qi quorum unus regat totum vel quod alii significat, ut currens et currens. quarti qi quorum unus refertur ad alterum ut pater et filius. Collige. Dicta hoc applicari alijs teris qli, et obtine. — etm primi qli, et obtine. Lucas.

Proprietates terorum sunt 8. Suppositio, ascensus, descensus, status, ampliatio, restrictio, alienatio, appellatio, qbg alii addunt diminutionem. Suppositio, e acceptio teri pro re, q̃ pro suo significato. usus primo teri pro re dicti modi, ut hoc e vox dissillaba. usus teri pro suo significato dicti qli, ut hoc e aal. — Suppositio qli diuidit in simplicem, et personalem, prima e usus teri pro suo significato tripliciter sumpto, seu pro re, ut cum affecta aliqua praedicente cogne, sic hoc e species, et hoc suppositi simpli. secunda e usus teri pro re significata, pro ut ab ea independenter ab intellectu, ut hoc e aal.

Personali diuidit in distributam, collectiuam, disiunctiuam et discretam seu ghrsum. prima e usus, teri communi pro aliq̃ suis inferioribus singulatim acceptis. ut cis hoc e aal. et hoc alia e completa, alia incompleta. completa e usus p pro singli illius generis. ut hoc aal e viuens. incompleta e usus p pro genere singlorum, ut hoc aal fuit in arca noep. —

Distributiva alia ē absoluta, alia accepta. ⁊ma ē pro singlis inferiorb
clergs ulla exceptione. ⁊da ē pro singlis p̄ tīs omnino obsq. ex
ceptione peccati, exceptis B.V. et S. Johanne. —
Collectiva ē, accepti teri communis pro obsq inferiorbq simul acceptis
Aut ad disjuncti sunt boc ē, ac superioris collective, aplia ī singlis ē uni
cuiusq. ⁊ obsq simul sumptis, quoniā hic numerq. —
Distributiva ī deberata, ē error teri communis pro huic inferiorbq distri
butē, hoc ē pro particulari ī enumerandis, ita ut sit ad vnū deberatum de
veniri posse, cui proditū queriab. ut aliquis discipulus studet.
Distincta ī officia ē accepto teri communis pro huic inferiorbq pro partic
ī enumerandis, ita ut ad nullū deberatur deveniri possit p. aliquis
galeus ē necessarius ad scribendum.
Z. Ascensus locorum ē cognitatis ab inferiorbq sufficiend enumeratis ad superiorē, ī ā singlarib ad vniuersē. —
y. Descensus locorum ē cognitatis ab vniuersi ad ad singlaria. ut cis hoc ē ac
git et Petrus et Paulus p. et ascensus et descensus sic teri ex pro pos
et subti. ex pte predicti sic hic reg: cis hoc ē aal. gi ī ē hoc aal. ī ē illa
distinctivq clergs iscen ē equalatum ī collectivq. ī disjunctivq. ī disjunctivq. coll
tivi recht loca, et alia disjunctivq, disjunctivq a sol disjunctivq indeg
ptises. Collige: quando superis predicti defuerunde ex subdito, et vi
cissim. sic in hac ptione: Petrus ē non disciplina: ly Petrus superis mal
gia ē vocem disciplinam tñ malit ī generali p. —
Suppositionis Regula.
§. ma Subdi ptionis affectus syncat categorematice vniuersi cis. superis ī disjunc
ī collective, distributive quidē quidē ly cis gerunt singli, collective a quidē quē
goris tñ simul sumpti. ⁊da. subdi affectus syncategorematice pro
culari aliquis, singulus, superis ī disjunctivē ī disjunctim, disjunctive
quidem quidē predicti sicut actiscen, excerciti, quod semper de deberato
verificat, ut aliquis calamus scribit. ⁊y. Subdi ptionis nullo
affectu sigat: sic illa ptio quæ indefinita vocat; sit in maa necessaria ig
Rel predicti ē de actiu subdi, ī in maa impossibi: quidē Rel predi
cum subdito repugnat, superis disjunctivē. Si vero sit in maa
contingenti, b. superis disjunctive. 4. predicti ptionis affirmtive
si. sit verus gentis affectus syncatice singli ī superis disjunctive
ī disjunctivē. 5 Particula ī si sit regula distributi ex hem
quem adnigit ī post se inuenit. in ptione vero particulari aliqui
hoc ī currit disjunctive solum predicti superis. Si vero par
cula ī sit solum infinitam, hoc ē si ptionem relinquat affirmativam
et solum affirmat ex vero ffo infinitum, ī tñ solum illum sum infra disj
it. vg Petrus ē ī angelus, idē ī ē michaël ī Gabriel p.
Solvendo obtinet ejus has regulas facta.

67. hoc ptio oes appellat sunt sancti hypponit disiunctive: tū ē verificat de singli appellat. R. ē verificat de singli appellat, verificat tū de singli collectivo. Z. hoc aliqs oculus videt hypponit disiunctive, go ē ista aliqs oculus ē necessarius ad videndum. R. K. ppatia, quia quamvis sit utrinq; idem subiectum, n tū ē idem substratum, à quo supposito p̄mitt. dō de summi. Z. nullus dat oculus indeterate, go hoc ptio: aliqs oculus ē necessarius ad videndū hypponit disiunctive. R. L. A. nullo dato, subtrie et quoad existiam C. obtrie et quoad necessariam K. — 4: oculus quo videō ē necessarius ad videndum go. R. K. A. — 4: nullus oculus ē necessarius ad videndum: bē in nullo dicta ptio verificata, R. L. bē in nullo deterato verificata, sc in nullo indeterato K. —

6. Deus novit oa; go tū quicquam oculus sit deterabus ad videndū. R. L. A. novit oā, qua verē et deterate cognoscibilia sunt C. secus K. 7. h hoc ptio: ois homo ē aal. Supponit disiunctive cōpte, oē homo ē deterabus aāl: d: go. R. L. n. Cōpte p: oē homo disiunctive, seu quemlibet ē deterabus aal C. oē homo collective sumptū seu oēs homines ē deterabus aāls. Collige: homo collective cōsiderat particulā ½ n semper distribuit, distribuit tū totum communem et diuisivum: pt tū etm totum collectivum distribuere n in singla inferiora, d ih collectiones vg: homo milles n ē exercitus: pt hic distribuit, n ē hic exercitus, n ē ille exercitus p. Coll: quidlibet ptio de subito n supponente R. ē illa, in qua pes affirmatio unius predti de subito, et aliud diuersum predtm affirmat subito n gnerians: vg hoc ptio stabilis currit.

4ta Proprietas locorū ē status, qi ē acceptio temporis loci, pro tempore imporata per copulam. Sic vg Petrus scribit, ly scribens accipit status. Huic proprietati opponit distractio, in qua ex copulatione predti cum subito dō locus accipi pro alia distia localitate, vg cū videō, p claudi ambulantis, effunditur fere à plurib; hoc distractio cum implicatione, &c.

5ta Ampliatio. ē acceptio loci cum extensione ad plures distias temporum, quam importentur per copulā. vg hoc ē aāl, n loci semper ampliative, nempe hic, hoc est fuit et ē, et erit aāl.

6ta Restrictio ē contractio et coarctatio loci à majori significatione ad minorem: vg: Petrus ē homo doctus: ly homo semper restrictive, cum sua addita, qua doctus ac indoctus dicatur, pro ly doctus restringitur ad minorem significatū. huc etm diminutio, qua ē acceptio loci, dum quis pertinet.

7ma ē Alienatio, qua ē acceptio loci pro eo, quod solum in prima significat, vt dum dico: in moneta ē facies Cæsaris, ly facies sumitur alienative, quia vera facies in moneta n ē.

8na Appellatio ē: qua ē appeatio alicuius ḳri; ad eccm potius quā ad alterum: ex iis: cum q̄bus pōrit, ut si diam: Arles ē magnus Rius: ly. magnus dicit terrs appellans: et applicat huic alteri Arles. qui dicit appellatus: nam ſm ē: Arles ē mag⁹ in Rlia.

Pars 2da

de iis q̄a ad 4tam entis exercitium ſubet tempus ptiōe

Quaſt: 1.

Nomen ab Arte deſtr: vox ſigcativa complacidum ſine tempore cuius nulla pars ſigcat ſeparatim. Collges gemtg et hzpiria legiont in raald. Verbum deſtr, vox ſigcativa complacidum, cuius nulla pars ſigcat ſeparata, et ab hoc ſempre eorum, quae dicunt nota ſ: licet quod de altero per verbum tempus aliquid regat ſ affirmetur. Collges in ptiōe verbum ē tempus predtum et includit copulam. Oratio ē Vox ſigcativa ſ: ē ſimplex ſ una ē groſſa cuius partium aliqua ſigcat ſeparata ut dictio ſ: dē hac affirmatione ſ negatione ſ: ⁊ ē affirmativa ſ negtiva. —

Oratio dividit in perfectum et imperfectum, qua ē: quae facit ſm perfectū: ut Sol Eclipſatur. 2da ē: quae dignit ſm imperfectū, ut Si venerem, Si ipſum.

Oratio perfecta dividit in enuntiativā et ē enuntiativa: ja ē: quae affirmat ⁊ negat aliquid. 2da qua inl affirmat ⁊ negat. —

Propoſitio ē oratio affirmtiva ⁊ negtiva alicuius de aliquo

Quatuor maxime in ōi ptiōe conſiderada ſunt. tempus. Materia, forma. Quantas. Qualitas. per naam intlgth connexio ⁊ diſconnexio predti cum ſubto. unde qlē connexio dcit ptiōe predtm cum ſubto ideſt etm ptiō. vg ſi dcit connexionem necſariam, ptiō conſeta in maa neceſaria p. Ser ſoam intlgth venio, ⁊ copula: et praecipue modum: quo modum enuntiatr de ſubto.

Quantas ptiōis ē extenſio ⁊ limitatio ptiōis: ut per plurēs ⁊ paucioreſ aaijciatr: quod vocē ideſt ē an ſit vniuerſalis ⁊ particularis: qua extenſio ⁊ limitatio fit per extenſionē ⁊ limitatē principalis ſubti.

Qualitas ptiōis ē affirmatio ⁊ negtio predti de ſubto. vg ſi interrogatr qlis ē ptiō? R. affirmativa, ⁊ negtiva. —

Colges: Juxta 4 predicta remanēt 8oā ptiōes ſm etm diviſibiles ptiō, extraone maa quā dē in ptiōem, qua ē in maa neceſaria, qua in maa impoſſibi et contingenti, ptiō in maa neceſaria ē in qua predtm neceſario quemā cum ſubto ut Si de caeteris. 2do 2one 8oā, in ſimplicem, ⁊ categoricam, compoſitam, ſeu Hypoteticam, ja ē qua una tm ſit copulam principalem, 2da ē: qua plures ſint copule principales vg.

nem ẽ faciendum. et malũ ẽ fugiendum.

Propõis Sĩplex dividit in adtẽtam et modalem; 1ma explicat tm̃ quid propõis sit, 2da ẽ inter subtos. ẽ tm̃ explicat modum grãis, vg. Petrus ẽ hoĩ. 2da ẽ, qua affirmat ẽ negat, positiõ cetra aliqua ratione nec subto, vg: Petrus ẽ necessario hoĩ. Callger. 1. in ptõ modali ad videndũ ff duo rempt dictũ et modus; 2. vg in hac ptõe Petrus ẽ necessario hoĩ, vg necessario ẽ modus; aliqua dã ff dictũ. Coll. 2. ptionum modalium 4 ẽ modos, 1mus ẽ, qñ dictũ universũ affirmtvm; et ex primis per vg necesse; 2dus universũ negtvus et ex primis per vg impossibe; 3tius particularis affirmtvus et ex primis per vg possibe. 4 vg particularis negtvus et ex primis per vg possibe ẽ. et in his versibꝫ videre ẽ:

Omnis necesse vabt. Impossibe nullus.
Aliqs quidam; quidam non possibe non.

Propõis quãta dividit in copulatam, disjunctam, causalem, et adhibitam. copta ẽ quãdo plures ptiones per portũ: et, nec, simul, cum, vg: Petrus odit et scribit. 2da ẽ: quãdo plures ptiones simplices connectuntur per particulam aut; vg. 3tia ẽ: quãdo plures ptiones pp per particulam qnã. 4ta ẽ, in qua plures pp per particulam si: vg: si ores, quod ẽ dictũ, Deus exaudiet te, ẽ adhibitam.

Has ptiones quãtas reducunt etã exponibles, quã dicunt exponenda ut sint clariores, per alias, qua ellã stat exponentes dicunt.

Propõis Exponibilis sunt hã species: Exclusiva, exceptiva, reduplicativa, 1ma ff hã vg. exponibilis, tm̃ fides catholica ẽ vera, exponens hujus ẽ hoc, tm̃ fides catholica ẽ vera et nulla alia. Signa exclusivam ptionem ff tantũ, solum p. 2da ff exceptiva, cujus signa ff præter, excepto. vg. Nemem timeo præter Deum, cujus exponens ẽ, Deum timeo et neminẽ aliũ p. 3tia ff signa quæ, qualis, quæ particula ligcat caam, vg Petrus qua cogens disputat, exponens, Petrus quia ẽ cogens disputat.

Tertio dividit ptio ratione quãtis in Universalem, particularem, indefinitam, et vicina alicui ẽm singularem. 1ma ẽ universalis, 2da ẽ particularis principalis prohibitiva syncategema vocatur. 3tia ẽ, in qua subto principali præcipitur syncategema positũ. 4ta ẽ, in qua subto principali ponitur terms communis nullo syncatmate affectus. 5ta ẽ in qua pro subto principali ponitur terms singularis.

Quarto dividit ptio ratione qualitatis in affirmtvam, et negtvam. in vera et falsam, ut in logica. Callger: ptio vera affirmtva in mala gramatica affirmat vg. respõdendo dicitur

subti pro tempore pr copulam importato, 2do existian prodti pro eodem tempore. 3y. Nonden eorum inde te. Collige 2. in ptise in naa necessaria ꝺ affirmati existia inter prodti et subti ꝺ solam ideatam conditionate; videl si dentr. hinc hoc ptis hoc ẽ aal; sanꝯ sum, si existit hoc; eris aal eaale. qua ẽ vera nullo hoc existente.

Quæst: 2 Tres remenants ptium prietes, oppostio, æquipollentia, et Conversio. jma ẽ et defin: Duarum ptium dentium idem subtum et prodtum repugnia ꝺ secundum gradu, ꝺ 2dum gltem ꝺ 3dum ultimaꝫ simul. pt 3y. ltium ideo subti notandum venit ut ꝺ dicant tm eorum, de tm eadem prietes tecorum, vg eandem suppostione, restrictiue p. nisi quod suppostio distributa ut ari post in distributiuam, ut infra.

Oppohimio 4. st species, nempe oppostio contraria, subgtraria ꝫ subalterna, et gradtoria. jma ast. Duarum ptium unoslium dentium idem subti et prodti repugnantia in 3bla gltes, nempe una dbt ẽ unosli affiva, altera unosli negtiva; ut omis hoc ẽ doctus, nullus hoc ẽ doctus. 2da ẽ. Duarum ptium particularium dentium idem subti, et prodti repugnantia 2dum gltem, nempe una dbt ẽ particulari affiva, altera particulari negtiva, ut aliqis hoc ẽ doctus, aliqis hoc nõ ẽ doctus; 3tia ẽ. Duarum ptium idem prodti et subti, et eandem gltem dentium repugnantia in sola qntte, quod istes una illa sit unosli, altera particularis; licet amba sint ejusdem gltis stet utraq ꝺ affirmativa, ꝺ utraq negtiva, ut omnis hoc ẽ doctus, aliqis hoc ẽ doctus. ꝺ nullus hoc ẽ doctus, aliqis hoc nõ ẽ doctus. 4ta ẽ. Duarum ptium idem subti et prodti repugnantia tam in qntte, quam in qlte, ut hoc ẽ doctus, aliqis hoc nõ ẽ doctus.

Hic spectat Tabula Oppositionum.

Obctiones, aliqis hoc nõ ẽ doctus, ergo hoc ẽ doctus. st gradtoria, ꝺ nõ dbt idem subtum, go. R. quamvis una sit unosli, altera particularis, qualibet tñ representat oes hoc, qi in 2da ptise reperiuntur distributi in altera distributiue. 2do in ptibus subgtrariꝫ ẽ idem subtum, nam hoc: aliqis hoc ẽ doctus, dbt pro subto hoc ẽ doctus, et huic gtraria, aliqis hoc nõ ẽ doctus; dbt pro subto hoc indoctus, go. R. dbt pro subto verificationis hoc doctum, et altera indoctum, pro subto representationis dbt prima tm hoc doctum et 2dum tm indoctum. nam subtum verificationis ẽ dl in quo verificatr ptis, adeoqꝫ dbt ẽ in prima

ptrioē hoc doctus: in 2da indoctus. Subtm representationis diuty
di quod pt rerum representati, in utraq; ptrio representati,
nec hoc differuntne, adeoq; utraq; ptio hoc idem subtm repraesen-
tatiōis, quod ad veram oppositiōem suffiit. 3tia ifta: Petrg
ē doctus, Petrus n ē doctg. Virgil de Gradiuo, g ē differunt
in gradu, go n differunt nec gitonia in gradu. R. P. m. Quinta
gradiorie de lege 6 m. De modo enuntiandi pt n hm. et ut n
p. ogn. Leges. Pes gradiorias de modo enuntiandi intelligo
illas, quę licet rerum quarum affectu aliquo signo, adeoq; licet
differre tam in gti – quam in qualite. de gbg hactenq egimg. gradiorie
de lege. ibi: quę pro subito n licet rerum quarum, d singulare,
adeoq; in gradu differre n possunt, seruant tn leges gradiorias,
non tradendas.

Leges oppositionum. licet pro subito rerum quarum.

1ma pro oppositiōe gradiorie. ptrioes ifte n possunt ē simil vera v
simil falsa, quia idem n pt ē. et n ē, hinc ex vna gradiorie
recte inferti falsitas alterius, et viceversa. 2da pro oppositiōe
gradiorie: ptrioes gradiorie n possunt ē simil vera, possunt tn
aliquando simil ē falsa. 3tia pars, quia repugnat in gradu,
ut ois hoc ē doctus, nullus hoc ē doctus. P. 4ta pars, quia licet
gradiorie simul unq falsę: ois hoc ē doctus, nullus hoc ē doctus:
adeoq; à veritate unius gradiorie semper pt inferri falsitas alterius
ptrioes gradiorie. at à falsitate vnius n inferti veritas alterius
quia unq possunt ē falsę, n tn vera. 3ta pro subtiō-
rariū: ptrioes subgradiorie possunt aliquando simul ē vere, d
nun quam possunt simul ē falsę. P. in exemplo. vg. ifta:
aliquis hoc ē doctus, aliquis hoc n ē doctus pt simul vera,
quod à simil falsa ē possibile etc pat. Hinc ab vna gradiorie
falsitate pt inferri veritas alterius, à tn à veritate vnius
falsitas alterius. 4ta pro oppositione subalterna. prdo ptio vnyllis
quę vocatr subalternans, ē vera, etm particularis p quę dicty
subalternata, ē vera: quod à subalternans ē falsa, n sequ
etm falsam esse subalternatam. Hinc ex veritate subalter-
nantis bene inferti veritas subalternatę, n à ex subalternatis
falsitate inferti etm falsitas subalternatę.

Obiectiones: Locus gradiorie, ois hoc ē ois hoc, aliquis hoc n ē
ois hoc, et hic, nullus cecus videt, aliquis cecus videt, d hę
possunt ē simul verę, go. R. pt m. nam in prima lg ois hoc
sumitr collective, in 2da seqntia distributive. et in alterius prima
semitr lg cecus in statu, in 2da distributiv, unde mutata proprietas

lacoue, qod ghradbonia ꝺ admittunt vide dcstinis opposicis explicationem ad unum quesicis 2da. ob: 2. do in hac ptice: oīs hoo ē doctus: ly hoo supponit distributive: eadē in hujus ghradbonia: hac nempe: oīs hoo ñ ē doctus ly hoo supponit dissunctive, go mutata suppone ꝺ prędicas seorsū, et ꝑ collectiva suppositio mutari in dissunctivam. R. 2do ghstriam, ideo enim suppositio distributiva ꝑ mutari in dissunctivam, eo quod hoc in illa ghmedtr, nam facta ebn hac mutatione tamen idem de eodem affirmatur et negatur, quod ñ fieret, si suppositio collectiva mutata in dissunctivam.

Nota- 3. hoc ñ ſt ghradbonia: n oī legione omnis miles ē strenuus: in oī legione omnis aliquis miles ñ ē strenuus: ſt ghradbonia, quia ñ differunt perfecte in gnte et gltē: nam in prima subalt ē duplicata unifle, et distributiva: in 2da a ñ ē duplicata particulare. ob: 4. go ne illę ſ. si priores ñ ſ erunt ghradbonia, omnis hoō servans oa mandata Dei salvabit: aliquis hoo servans oa mandata Dei ñ salvabit: R. N. illatū. dispar: ē, quod in illa ptice in oī legione oīs miles ꝑ tam legio quam milles supponat distributive, sed oa distributive, unde ebn in illius ghradbonia tam miles quā legio suppone debent particulariter dissunctive: in hac 2: oīs hoō servans oa mandata, p ly oa mandata supponit collective, unde ebn in illius ghradbonia retineri ly oa mandata, nec collectiva suppositio mutari in distributivam, quod nunquā ēiet.

obji: 4. hoc ñ sunt ghradbonia: oīs binarius hrōſt ē in celo; aliquis binarius ñ ē in celo: quia differunt in gnte et gltē. R. N. A. ñ enim differunt perfecte ꝺ tm imperfecte. prima ptis ꝺ sancti hanc ſdem ex omni binario ex apostolorum, qualibet Apostolus ē in celo; unde subitum ē duplicata unifle, et distributa tam Apostoli quam binarius. At altera ptis solam distinguit binarios in a Apostoli, go ñ ē perfecte ghradbonia. possunt hę tria ad ptiem ꝺ ghradbonia: hij hę explicentur, oīs collectio Apostolorum qua gltet ex binario ē in celo: aliqua collectio, quę gltet ex binario ñ ē in celo. quia hic ñ possunt haberi ꝺ falsa.

Regula pro oppositione Singularium.

2ma

5. In ptiolg singlarbg qua stet pro subito libt terum singlore, facile inveries ghradbonian si solū addas particulam non, vg Petrus ē doctus. Petrus ñ ē doctus; ꝺ ita facile ē invenire ghradbonian et subalternam, nisi recurrat ab actu ad potam vg. Petrus est Doctus; Petrus ñ ſt de doctus; quę ſt ghradbonia; et huic Petrus ē doctus subalterna exist hoc: Petrus ꝑ de doctus. ——

Dem in ptiuby collectiuis: que scat libet subito collective supponendo.
Zᵈᵉ. In plbg modalbg: si dicit singlare sit, salua mutandos ē modos.
Sic hui vg: necesse ē Petrum ee aal: hoc, possibe ē Petrum n ee aal
ē grahoria: Si a dicit sit terus communis specibus signis unifi
ē particulari: mutari ipse eim dicit: unde hui: necesse ē oem hoem
ee doctum, grahoria ē hoc: possibe ē aliqem hoem n ee doctum,
n a hoc: possibe ē oem hoem n ee doctum: tu n differens possibe
in gre: quia qualibet possit ē falsa. — 3. ptio copulativa
pro grahoria hꝫ libere diffinitiua: sit ptio: Petrus dormit
hodies vigilat, grahoriam hꝫ hanc: v Petrus n dormit v Joane
n vigilat, vere: quia alias utraq pars ē falsa. — 4. ptio
conditionali pro sua grahoria hꝫ illam: que negat quod ista li
gatiua legis additatum. Si hoc ptio: Si venian precabor: venia
impetrabo. grahoriam hꝫ hanc: Si venia precabor, venian n impe
trabo. — ptio causali pro sua grahoria illam hꝫ que negat
quod veritas ptionis unius hꝫ caa: cur vera alt ptio altera.
vg: quia misericors fui, misericordiā hui specialis, grahoria ē hui.
n quia misericors fui: misericordiam hem specialem. — 5. ptio
exceptiua hꝫ ē impssibe copulativa: cꝫ ejus grahoria ee de sibi
impssibi diffinitiua et vicissim: vg hoc: bm hoc ē aal scale: hoc
hem: hoc ē aal scale: et nullum aliud aal ē scale, que ē copu
lativa: unde ejus grahoria erit hoc: ē hoc n ē aal scale v ali
quid aliud ab ē aal scale. 6ta et Universalis. Cujlibet
ptioni tam singulari quam specia singulari et universali, propone
particulare non: que et quidem, et gbem inertis: cum victa
Rhetor sit malignantis nature.

De equipollentia 12ᵉ ptionꝫ predicte.

Hic ē duarꝫ ptionꝫ equivalentia quoad quidem et gbem, ratiōs
hoc equipollentia ex eo, quod uni cerꝫ ptionꝫ pria primary porti
cule non, que ut pote ab immediato facit ex infinita ptice porti
cularem, et que fuit affirmativa, fit negativa, et vicissim, absq
locum hꝫ equipollentia in ptionibꝫ quarum subjectum ē terus
junctus affectus aliquo signo particulari v universali. Hoc vero
comprehendit equipollentia Regula.

Pro contra die, post contra pro post q subalter.

hujus regule pars ē: Pro grahoria dicit hoc ē: si sunt aquanda ptiones grahoria
rie, particula non ꝺꝺ poni in ptione illa ptionis allegantis, totis. Post gbia
hoc ē si sunt aquande ptiones gbiarie v subgbiarie, particula
non ꝺꝺ poni post subitum alleguntis ptionis. Pro post q subalter,

hoc ē, si ptiues subalterne fl aquanda: particula non semel ante. et semel post subetum ponenda fl. vg. hec fl subalterna: ois hoo ē doctus: aliquis hoo ē doctus: pa pone et post pone huic ℣. de ptionis subito portic. non: vg: ℣ aliquis hoo ℣ ē doctus: et aquialebit prima: ois hoo ō doctus. Ex his signis: ptis nullg præponi solitis eog nosces quæ nam ptiues aquipolleant. Dicto aquipollent ℣no omnis: ℣ nullg ℣: ℣ aliquis ℣: ℣to nullg ois hoo ℣ aliquis, ℣ aliquis: ℣ nullg ℣ ois ℣. ℣to aliquis ℣: ℣ nullus ℣ ℣ ois.

De Conversione, ℣tia ptiuꝫ pricte, qua

Posit: unius ptionis ad alteram pa extremorum transpositiuem legitima glia. Dicit pe ortheagonum transpositiuem hoc ē, pa mutatiem totius subiti in totū predicti, et totius predicti in totum subitum. Dicit legitima glia: hoc ē regularia. reliqua in dictis posita patent. ℣ ego ex hoc ptione ois hoo ē aal; nisi go aliquod, aal ē hoo: fiet quæstio: et prima ptio dicta quæstionis. Cole. Conversionis tres sunt species: ℣ quæstio simplex: qua ti fit, quod retenta eadem grade et glde ptionis subiti mutatis in predo vg. nullū aal ē plante, go nulla planta ē aal. ℣da quæstio per accidens: qua fit ti, quod subito mutato in predo manente glde; mutata ti grade ptionis, vg. ois plante ē viuens; go aliquod viuens ē planta. ℣tia quæstio per contrapositionem: qua ti fit, quod manente eadem grade et glde ptionis mutatis hinc inde subito et predo portic. non, vg. ois hoo ē aali: go ne ℣ aale ē ℣ hoo. Porro ut scias quando quævis ptio sit quærenda: has tum elapsa tradunt regulas sequentes versus quæ hexes:

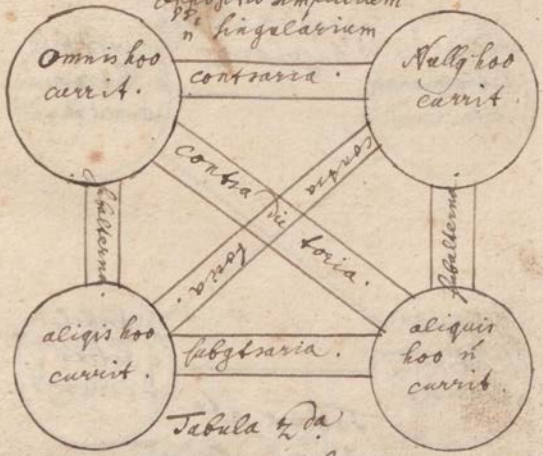
Simpliciter ℣Ec I. convertit E vult per aui;
A fit O ℣ glia: sic fit quæstio tota.

Vocales in his versibus sunt notandæ. Scil. A. E. I. O. nam A. denotat ptiuꝫ universle affirmtiuꝫ: E. universle negtiuam, I. particularem affirmtiuꝫ, O particularem negtiuam. vincta hos versus.

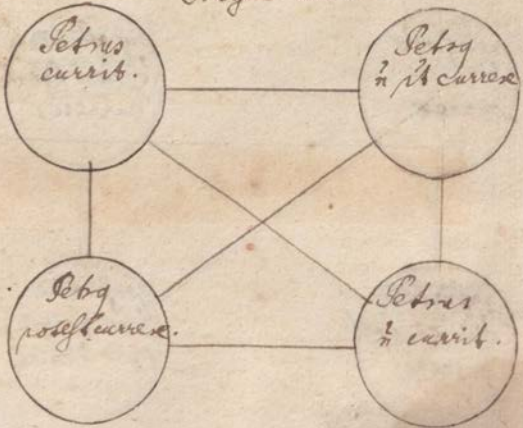
Affirit A. negat E. Pro universli amba.
Affirit I. negat O pro particularibꝫ amba.

Regula Conversionis.

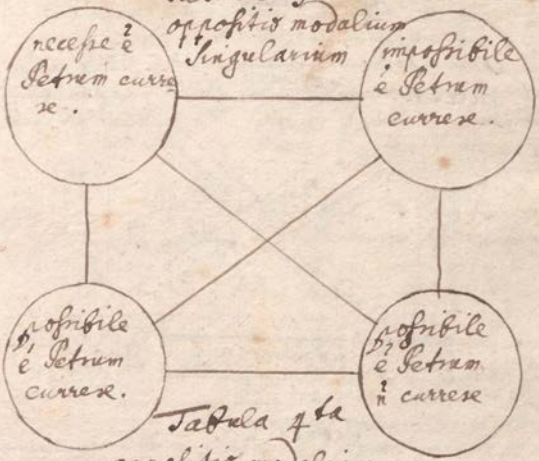
Tabula 1ma
oppositio simpliciu
pp. et
n singulariu

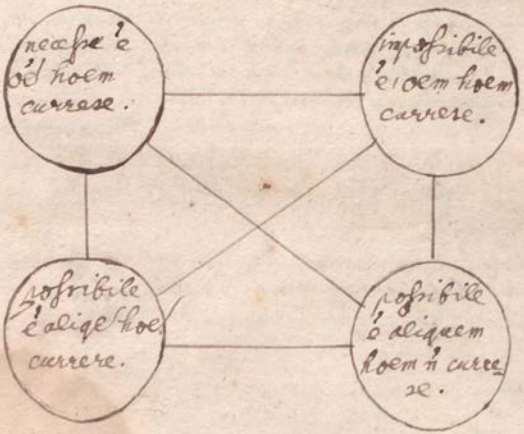
Tabula 2da
Oppositio simpliciu.
Singulariu

Tabula 3tia oppositio modalium et singularium

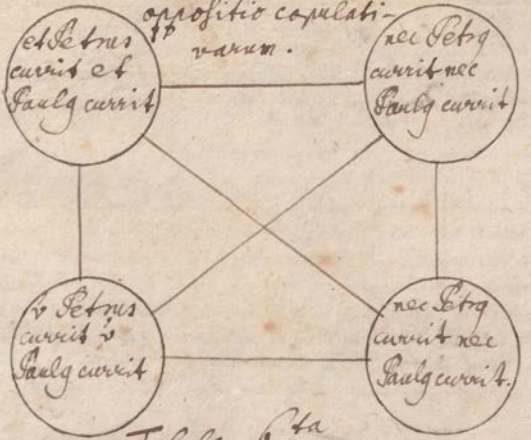

Tabula 4ta oppositio modalium et nõ singularium.

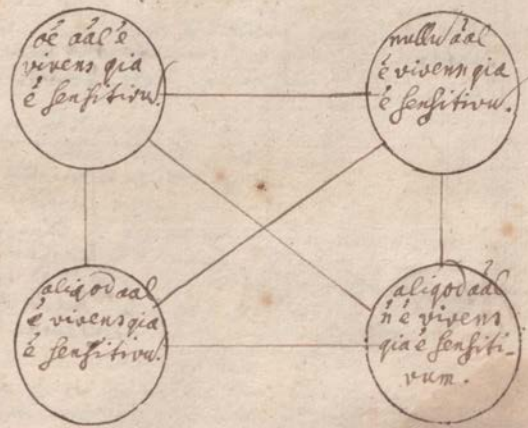
Tabula 5ta.

oppositio copulativarum.

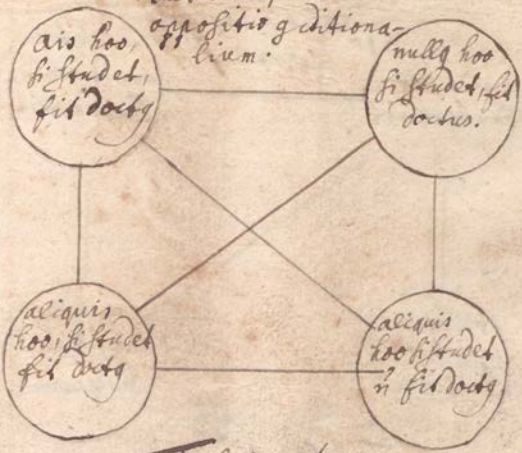

Tabula 6ta

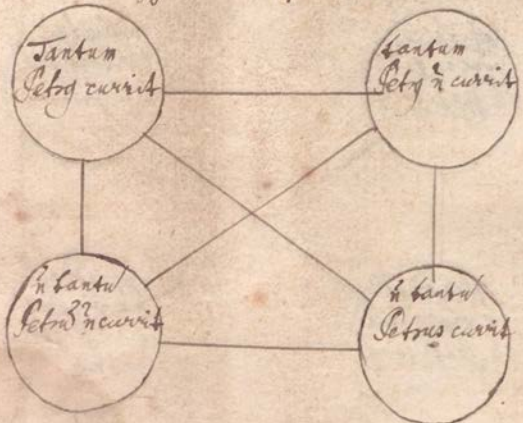
oppositio causalium.

Tabula septima oppositio g ditionaliu.

Tabula octava oppositio exponibilis

Prima: Hec: Simplicitas: hoc ē ptio vocabuli negtiva, et gramaticalis negtiva affirmtiva querenda ē sic: Sic ptio: nullum peccatū ē virtus querenda ē: gō nulla virtus ē peccatum: et hoc aliqua virtus ē amabilis; quertio: gō aliquid amabile ē virtus. — Z. de Eut per acci: hoc ē ptio vocabuli negtiva et vocabuli affirmtiva quertio resonans per accidens. Sic ptio nullum peccatum ē virtus; quertio: gō aliqua virtus ē peccatum: et hoc: ois virtus ē amabilis quertio: gō aliquod amabile ē virtus. — 3tia Alio per gtia: hoc ē ptio vocabuli affirmtiva et gramaticalis negtiva quertio resonans per gtiam positivam. Sic ptio ois virtus ē bona: quertio: gō oe bonū ē virtus. et hoc: aliquod bonum n ē bonum: quertio: gō aliquod n ē bonum: ē n virtus, hoc vltma questio: cum ls valde obscura: raro ē vsurpanda. Talis: vt hec ēlia obtinet Silvas nota; semper totū subtilium in totū proprio et viceversa: querendum ē: hec igit ptio ignis ē in fornace: ē sic ē querenda: gō fornax ē in igne, ō sic: gō aliquod existens in fornace ē ignis: quia sm primā ptionis ē: quod ignis ls existens in fornace: sic portat querelas hanc; dis Senex fuit puer: hec modo: gō aliquis qui fuit puer, nunc ē Senex.

Quid Sit Definitio?

Deffio: sūa et divisio: ē modus sciendi qui in genere ē oratio manifestativa cognoti per notius. Deffio a deffio, quod sit oratio explicans naam rei: dicit oratio: quia ē ē una bn vox: cetera patent. Dividit in deffinem nominis: et deffinem rei. Nominis: que explicat vocem et nomen: quo res aliqua appellat: vg sic dico, gsul: ō gulielo: rex: à regendo dicit. Rei: que explicat rem per se. — Dividit in actalem, et accidentalem, quia explicat rem per suas ptes essentiales: et sic ptes ls phice, vocat essentiales phisicas: si methice: vocat essentiales methicas. Accidentalis: que explicat rei naam per accidentia et proprietates explicat: ut hoc ē aal risibile. Alii addunt deffinem Logicam: que rem explicat per causas extrinsecas: vg hoc ē ens rāale, à deo creatu pō felicitem eternā ad similitudinem et imaginem Dei. — Collige: 4 in qualibet deffinē ls attendenda. 1mo Vox ē genus: quia rem obscure representat vg: hoc. et hoc vocat deffinm ptē. 2do res ipa: que per hanc vocem obscure representat et hoc dicit deffinm obtinm. 3tio voces ē genus, rem clarius explicantes: vg aal rāale: et hi leti ls deffio ptis. 4 res ipa per hos tres clarificata; et dicit deffinm obtina, que n ē prie dictio: quia n ē oratio explicans p.

Obiectiones. n̄ ē clarius; quia hꝫ aal zaab; qꝛa quod hꝫ hꝫ. go. P. A. n̄ ē clarius per se et ceteꝛos penetranti p̄ꝛ audens et n̄ bene-tanti teꝛos n̄ ē clarius p̄ꝛ c. — Z. Nichil p̄t definiri, qꝛ se ipm go nec definiꝛ. P. A. nec definiꝛ se ipm; sub eadem ꝛaone. Sed diuersa K. quod definiꝛ definio. n̄ definiꝛ se hunc obscurum teꝛum definiꝛ per hoc teꝛm clariꝰ; oratio explicans nam ēt; adeqꝛ n̄ definiꝛ se ipm sub eadem ꝛaone, q̄ sub ꝛaone diuersa; quemadmodū definio et definiꝛ. ꝛ P. hꝫ. n̄ definiꝛ se ipm eodem modo sumptꝰ q̄ se ipm modo alio; ꝛ explicabꝫ semꝑ K. Simili dispꝛe hoc: nihil ē clarius se ipso; go definio n̄ ē definiri qꝛ se ipm. P. nihil ē clarius se ipso sub eadem ꝛaone, q̄ sub diuersa K.

Prima ē Regula bona definitionis.

Prima ē; definitū debz ē clarius suo definito. Z. ē debz queniꝛe oi et soli suo definito; ex quo sequit; quod definitū debz ē conuertibile cum suo definito. Sed quod ꝛac queniens definitioni; etm quodlibet definitū, et extra. ꝛ sequit secundo; q̄ definitū ad definitū et extra valere seꝛ ꝗ. 3. debz ēssare genere proximo; et ultima differa, qꝛ genus proximum intelligit ꝓ ꝓdctū, qꝛ quod res cum paucissimis ā se distinctis queniꝛ. 4. Definitū sit n̄ debz ingredi definitiuum sum. ꝛac ē; quia definitū debz ē clarius suo definito. Nisi definitū sit; nam definitum obscurum haud dubie ingrediꝛ definitiuum obscurum; cum definitum obscurum; et definitio obscura sint eadē res. 5. In definitione nil debz poni superfluum. —

Quid sit Diuisio?

Dico, quod diuisio est oratio distribuens totum in suas ꝑtes. totum quod distribuitur vocatur diuisum; et ꝑtes in quas distribuit vocantur membra dividentia. Sic si animal dividat in ꝛationale et irꝛationale; animal est diuisum; ꝛationale et irꝛationale sunt membra dividentia. —

Diuidit n̄ diuisiuum nomen; et rei; q̄ oratio vi cuius nomen aequiuocum ꝛ analogum dividit in sua aequiuocata; ꝛ analogata; vg si dico canis alius ē terrestris latrabilis; alius marinus; alius celestis. Z. dat ē; oratio eam ꝑtem distinctam à nomine; in suas ꝑtes distribuens. vg si dico Deus alius ē Petrus alius Paulus ꝛc. — Diuisio rei dividit in potestativam; actualem; accidentalem; et integralem; ꝛ nō ē; qꝛ totum aliquod potestativum distribuit in suas ꝑtes; intellige ꝑ totum potestativum ꝓdctū aliquod commune; et superius; qd mens sub se teros inferiores; qi dicunt ꝑtes potestativas. vg si divi-

des aal in zaak et irraak; ly aal ẽ totũ potestatiue. 2da ẽ, oratio distribuens totũ antecedẽ in suas ptes, pro totũ actũ ad illatũ, quod gñs ptes reales et liter: ex qbꝫ actu gñtũr; vg si dividas hoc in cam: corpus: et unisem: ly hoc ẽ totũ actũ, ex his ptibꝫ orta grossum. Collges: si ptes sint phsice distincte ẽnt diuisiue actũ phsice, si sint metaphice, et tm scotistice distincte, erit metaphice. 3tia ẽ, per quam diuidit ẽ subm in sua accidentia: aut totũ in suas denotatiue, vg. hoc aliꝰ ẽ albus aliꝰ niger: ẽ dividit accidens in sua subita: ut albedo alia ẽ lactis: alia corporis: ẽ denique concretũ accidentale dividit, in alia concreta accidentia: ut albũ aliud ẽ drle: aliud arcanũ. 4ta ẽ, per quam totũ aliquod integrale hoc ẽ ghans partibꝫ ñ ad eentiã ad integritatem ei spectantibꝫ dividit in has ipas ptes; vg si corpus humanum dividas in caput, cor: manus p.

Regula bona divisionis.

Prima ẽ: unum membrum dividens ñ debꝫ adaquare diuisũ, quia diuisum ẽ totũ: membra dividentia a ẽ tm ptes. — 2da ẽ, ea membra dividentia simul sumpta debent adaquare diuisum: hinc ñ ẽ bona divisio aeli in volucres et pisces: quia hi ñ adaqnt totũ: dantq; eorũ pedes; hoc; etm alia aalia. 3tia: unum membrũ dividens ñ debꝫ in ẽ ghnia aliud, hinc ñ ẽ bona divisio Europe in Hungariã, Germaniã, Austriadꝫ: quia austria ẽ in ghnio in germania. 4ta: ut frãs in membra imedia et proxima: hoc ẽ, frãs, pcias in ptes majores, et tum minores. —

De Argumentatione.

Pars 3tia Pe ũs, qua ad mentis ope

Argnatio ẽ oõ illativa unig ex alijs in qualibet argnatiue arbeꝛ- tiã ꝛende ꝛ. semꝑ antec. ẽm, et cõsqtia: cõsqtia ẽ connexio ãtis, ratiem petinet. et cõsqtis: alia ẽ obtra: ẽ obtrum ãtis et cõsqtis, alia plis, et cõsqtia pa dispatis vocum et terorũ, rone quorũ una ex altera cõgi- tudi j. tione infert. Argnatio itemꝰ alia ẽ plis, alia virtualis, ꝑma ẽ, qua cõsat plurbꝰ ptibꝰ inẽ se oõdictis vg. pcr peccatũ Dei offenditur, gõ peccatũ ẽ fugiendum. 2da ẽ, qua cõsat unica ptione ẽ plurbꝰ aequivalente. vg. quia Deus per peccatum offenditur, peccatũ ẽ fugiendũ. Collges: alia argnatio ẽ cõsẽ et naalẽ bona; alia tm cõsẽ alia tm naalẽ. Collges 2. Notissima argnationũ speciẽ cõsẽ ẽ, Enthymema, in qua ex una ptione inferta gebatur. Inductio, in qua ẽ particula- ribꝰ sufficiẽter enumeratis fit totalis oõ enuntiatio. Exemplũ, quod ẽ argnatio a pari. Dilema, in qua ex Antecedente cõnexo

hoc ē generale duo membra, quorū alterutrū necessario concedi debet, vtrū
scilicet quodcunq; gregerit in pugnanti ipsi inferri ḡsqz. Sorites
in qua per gtmuam seriem ptiolem semper prolixi precedentis ptionis
effectus in subitum ptionis sequētis: donec per cogitatam ḡsentiā prodeat
dilemma gclusionis reducē de subito ptionis prime. et Syllmus.
vide in fine doctrine istius. Dividit in demonstratiuum, Probabilem, et Sophisticum. Hic ē cognitio captiosa, q̄ vtra hēm, ē
Syllmus ex his, que vident probabilia et non sunt, videl. aliqd gclūd
+ q̄ modōdo ē, et ē conclusio. vndē m Paralogismo dicit. — Dividit in
in categoricum Simplicem et complexum + jmus ē, qz ḡstat obz ptiobz simplicibz, z̄ ē
et ē categoricū qz ē obz ē aliqbz ḡstat ptiobz complexis. Simplex dividit in Communem et expositorium, jmus ē cuius terg medius ē communis, z̄ terg ē
cuius medius terminus ē singularis. vg hic: Petrus ē homo, Petrus ē aal. go aliq
homo ē aal. Simplex hic dividit in absolutum et modalem.
ē z̄ qz ḡstat ptiobz absolutis, z̄ qz obz ē aliqbz modalibz. —
Dividit etm Syllmus complexum in conditionalem, copulativum, et
disiunctivum, jmus ē cuius aliqua ptem premissa ē conditionalis: vg
si currit, homo est, z̄ qz ei qz ē obz ē aliqbz ptiobz copulativis
ḡstat, z̄ tūc ē qz vndam ptem premissa ē disiunctiuam vg: iste
homo ē Anglus ē ē hō, ē anglus, go hō. Alii addunt caalem
ē, cui in vna ptē premisse ē caali vg: ideo Petrus et caali, qz ē homo,
ē et Paulus ē homo, go ei ē caali. Pariſmus hic ē Syllogismus
categoricus.

De jmis Principijs Syllmi Infiniti.

Principiū in genere ē, vnde aliqd aut fit, aut ēst, aut cognoſcit, alia
sit entia, alia nō entia, jmus qua entia ad priorem concurrunt z̄ ēst,
que non ipse ḡstituunt. itaqz primū principium primi Syllmi ē neq
ex qua gpositi, alia ē proxima, alia remota, jmus ex ptibus. z̄ ḡstituti
ex qbz ptibus ḡstant. Terminus in quolibet Syllmo ḡstituto. magnus
extremus, minus extremus, et medius terminus, jmus ē, q̄ ē major extremus
predicatum premisse ē prioris, quod ē hic per modum hō: et ideo dignius
quam subitum. minus extremus dicit ille terg, qui in premissa hōt
locum minus digni, qz ē subitum. Medius vero terminus dicit illū
qz bis ponit in premissis, nunqual a in ḡclusione vg ois aal ē vivens,
et ois homo ē aal, go ois homo ē vivens. hic aal ē medius terminus, hic vivens
magis extremus, hic homo minus extremus. Si autem quis extremus
in premissis sit predicatum aut alterumqs subitum, hic illud ē magis ex-
tremum, quod prius coniungit cum medio termino. Ptises quas
in hi Syllmo ḡstituto. m. m. et ḡclusio. in dicit in rigore illa, que

ghnēs ⁊ extremū ⁊ qua ghnēs minus extremū gelusiū qua ghnēs utrūq; ps.
Dices quibꝫ sylla⁹ bb ⁊ ptis; qua bb ptis duo tm, ⁊ ptis duo tm, qz ⁊ plures,
leri quā tres ⁊ ci sylla⁹. R. p. quibꝫ ptis bb duo tm, ⁊ ptis duo tm, à pos-
ribꝫ diversos ⁊ diversos bb repetitos.

Se ⁊ dappio intisco, nempe forma.

Prium Sylla⁹ ⁊ boā, qua sli dffr: ⁊ recta terorum, ac ptium
rigroſtū. Dividit in figuram et modum. ⁊ sla figura sylla⁹ ⁊
recta dispoſtio triū terminorum, ⁊ presertim tertii, nedū secundum subtilem
et reddibilem. Modus sylla⁹ ⁊ legitima dispoſtio triū ptium,
⁊ dum gdam; et gltem cum respectu tm ad figuram et conclusionem directā
⁊ indirectam. Conclusio alia ⁊ directa, alia indirecta; ⁊ma ⁊ illa,
in qua majus extremum ⁊ praedicatum; ⁊ illa in qua majus extremum
⁊ subiectum. Jam —

DICO ⁊ma figure sylla⁹ categorici ſt tres. P. tot ſt figura, quot ſt
dispositiones nedū tertiarum extremū ⁊ subtilem et proximum, dicta ſt ⁊ gō.
⁊ ex dffnie figure gltab; m P. nam prima dispoſtio ⁊ quo nedius terminus
in una premisa ⁊ subtilis et in altera proximus, vg: ⁊ bonum ⁊ amabile,
omne virtus ⁊ bona, gō omis virtus ⁊ amabilis. ⁊ da dispoſtio ⁊ quo nedius
terminus in utraq; premisa ⁊ proximus vg: omis virtus ⁊ bona, nullum peccatum
⁊ bonum, gō nullum peccatum ⁊ virtus. ⁊ tia ⁊: quo nedius terminus
in utraq; praemisa ⁊ subtilis, vg: ⁊ virtus ⁊ bona, ⁊ omis virtus ⁊ digna
premio, gō aliquod bonum ⁊ dignum premio. Has ⁊ figuras
ut facilius memoria gprehendas, nota vestrum segnen:

Sub, pra, prima, ⁊da bis ⁊ pra, ⁊tia bis Sub.

DICO ⁊. Modi sylla⁹ ad probandum utiles ſt 36. ita communi.
P. tot ſt modi sylloſtici, quot ſt dispoſtiones terminorum ⁊ dum
gltem et gltem: ⁊ tot, ſt 36, gō. Ges hos modos expressos
tibus his verbis et versibꝫ barbaris: —

Barbara, Celarent, darii, Ferio, Baralipton,
Celantes, Dabitis, Fapesmo, Frisesomorum,
Cesare, Camestres, Festino, Baroco, Darapti,
Felapton, Disamis, Datisi, Bocardo, Ferison,

Nota ⁊ma ligla vocabla denotant modum, et prima quidem
vocalis significant modos pertinentes ad primam figuram. Secunda
quatuor denotant modos pertinentes ad ⁊dam figuram. Sex
vltima denotant modos pertinentes ad tertiā figuram. Nota ⁊
ne vocabulū gltet tres syllabas representet totidem ptium syllogiſticas,

hi a aliquod vocabuli hbt plures syllabas quam tres, vt Baralipton et Fresesopmon; hi tm 3 prima seruant ad inducendum modum absq; expressione illis syllabis ipa inducit majorem, tz de m. vt 3 tia conclusionem. Vocales A. E. I. O. que in his vocabulis inuenientur, hi idem significant quod supra, nempe A. ptiones vniuersales affirmatiuas. pp. — Nota 3. Licet aliqui modi syllogistici videantur inter se prorsus similes, do quod hbeant easdem vocales, et consequentes ptiones, sit tm diuersi ab inuicem figura rationem quam pertinent, a ab conclusione directam 3 indirecta: hi differunt Celarent, et Cesare; quia illud, pertinet ad primam, hoc ad 2dam figuram; hi etiam differunt Celantes et Celarent; quia syllogismus in Celarent hbt propositionem directam, in celantes autem indirectam. —

Obiectiones. probet disparatiues premissas sit medius terminus etiam predicans in majori, et subiiciens in minori; go dantur plures quam tres figurationes istius modi, go plures figuras quam tres. R. N. A. Licet enim medius terminus primo loco predicet et deinde subiiciat, in tm fit mutatio medii termini 2do subiiciendo et predicatiuum, tm fit aliqua mutatio ptionum; ita vt quod deberet poni primo loco, ponatur 2do, quod respectu figure a hbt mere accidentale. — Obiic: 2. quando medius terminus bis subiicitur, fit nova figura, go etiam si primo predicetur et deinde subiiciatur fit nova figura. R. A. N. ffgt. disparitas est, quia si medius terminus bis subiicitur, ibi fit mutatio medii termini 2do subiiciendo, ideoq; nova figura; si vero primo predicetur, et deinde subiiciatur, fit tm mutatio ptionum; ita vt ptio, que deberet magis extremum, et esse major, ponatur 2do loco. — Obi: 3. hic syllogismus est bonus; dis virtus est bona; dis castitas est virtus; go aliqua castitas est bona; hic syllogismus esset concludibilis tm in ordine ad vltimum ex 4. modis directis, prime figure, quamvis hbt reflexionem directam in prima figura. go dantur plures modi directi. R. Cm N m. quia pertinet ad Barbara, modi enim illi qui in conclusione minus inferunt, quam posset inferri; et in obiectione nouem: partialem inferunt, cum possent vniuersalem; pertinent ad illos modos, in qbus tm infertur, quod potest inferri; hinc quia in allato syllogismo conclusio posita est vniuersalis, syllogismus pertinet ad Barbara. — Vt facilius possis cognoscere in qua figura et modo sit quilibet syllogismus, iuxta quodlibet vocabulum. Supra 20 versus indicatum hic syllogismus aliqui

Describit.

Modi 4 directi 1ma figura.

Bar dé aal é vivens.
ba dois hos ó aal.
ra. go ois hos é vivens.

2.
Ce Nulla arbos é raali.
la dois cerasus é arbos.
rent. go nulla cerasus é raali.

3.
Da dé corpus é Substia;
ri daliquod aal é corpus.
i. go aliquod aal é substia.

4.
Fe Nullum aal é expers vite
ti Sed quidam hos é aal.
o. go quidam hos n é expers vite.

Modi 4 indirecti 1ma figura.

3.
Ba dé aal é Substia.
ra Dois hos é aali.
liston. go quedam substia é hos.

4.
Ce Nullum brutu é raale.
can dois canis é brutum.
tes. go nullum raale é canis.

1.
Da dé vivens é substia.
bi daliquod aal é vivens.
bis. go aliqua substia é aal.

2.
Da dé aal é corpus.
pos daliquis lapis é aali
no. go aliquod corpus n é lapis.

5.
Fri Quadam aal é substia:
le daliquis color é aal.
lonorib. go quedam substia n é color

Modi 4 secunde figure.

In his 4 modis medium bis predicatur
iuxta idem: bis pra secunda.

5.
Ce Nulla planta é raali;
la dois hos é raali.
re. go nullus hos é planta.

2.
Ca dis hos é aal.
nes daliquis lapis é aal.
tes. go nullus lapis é hos.

3.
Fes Nullus lapis é sentiens.
ti daliquis hos é sentiens.
no. go aliquis hos n é lapis.

4.
Ba dé aal é vivens.
to daliquis lapis n é vivens.
es. go aliquis lapis n é aal.

Modi Sex terbie figure.

In sequtby 6 modis medius berbis subiicitur iuxta illud:
terbia bis sub.

1.
Da dis hos é aal.
ras dois hos é raali.
ti. go aliquod raale é aal.

2.
Fe Nullus hos é planta.
las dois hos é raali.
tus. go aliquod raale n é planta

3.
Di Aliqod aal é corpus.
ja dé aal é vivens.
mis. go aliquod vivens é corpus.

4.
Da dé aal é viveps.
ti dailquod aal é raale.
fi. go aliquod raale é vivens.

5.
Bo Aliqua arbos n é aal,
car dois arbos é corruptibli,
do. go aliquod corruptible n é aal.

6.
Fe Nullus lapis é audens.
ri daliquis lapis é substia.
son. go aliqua substia n é audens.

Ob: 4. possunt duo disiungi in uno termino: quia disiunctio inde fit: ergo alia prima medietas ꝺ ē vnyfle. A. P. in hoc syllogismo: aal nale n ē lapis: ergo aal visibile n ē lapis: ergo aal nale n ē visibile: hic aal et visibile disiunguntur in uno termino nempe lapide: respō ibi disiunctio inde fit, cum basis sit genus. R. Sl. A. ad P. Sl. A. quod aal nale et visibile disiunguntur in uno termino, non ex hoc quia disiunctio in uno, ꝺ ab uno termino: nempe a lapide: sed quia ē, quod hi duo disiuncti inde fit, quod disiunctio in uno termino, hoc ē, quod uno identice cum termino, et alterō ab eodem disiuncto. ——

Regula dirigentes Syllogismos categoricos.

Primo. In omni syllogismo categorico de quo tā hic loquimur, debent ē tres termini, nec plures, nec pauciores. — Primo in omni syllogismo categorico duo extrema, affirmanti, vel negatiue fit; quia huius affirmatiua vel negatiua de eodem termino, ꝺ ad hoc requiruntur precise tres termini, nempe duo extrema et medius, ergo. — Contra hanc regulam peccant Syllogismi sequentes. Petrus bibit vinum, ergo bibit nomen. Gallus bibit alas: hic bibit ē gallus, ergo bibit alas. Deus Sarochi fit sacerdos: hic deus fit Sarochi: genitivi casus ē: ergo sunt sacerdotes. peccant insuper, quia habent plures terminos, quam tres. nam in primo virum, unitus, in septime diuersa, deus ergo n ē unus ꝺ duplex, in 2ꝺo gallus, unitus, aquilone, unde etiam ē triplex. in 4to Barochij, et semel casus rectus, ter nonting, deinde ē obliquus, seu genitivus, unde iterum n ē idem medius terminus. ——

Secunda regula est: medius terminus ꝺbet ingredi generaliem, si quidem in generali debet duo extrema affirmari, vel negari de eodem; quia frustra affirmata, vel negata de eodem termino. Hinc n facile, si medius terminus ingrediatur generaliter, ergo. ——

Tertia regula est: medius terminus debet etiam semel in premissis perfecte distribui; hoc ē cuius pro obiectis inferiorib. P. quia alias duo extrema n identificari, aut disiungi in eodem termino, unde n possunt identificari aut disiungi inde fit. unde, cuius syllogismi: oē aal fuit in arca nōe, Diluuius mortuus ē aal, ergo fuit in arca nōe, peccat ē genitiuo, quia terminus medius aal, n peccat distribuitur in premissis. —

Quarta regula est: Nihil ꝺbet distribui in conclusione, quod n fuit distributum in premissis. P. quia alias duo extrema affirmanti, vel neganti inde fit, quamvis n fuerint affirmata vel negata ideata, vel dicta in eodem termino, ergo. Patet in exemplis, vō: si fiat hic Syllogismus: omis homo ē Scottia, nullus Anglus ē homo, ergo nullus Anglus ē Scottia, quia Cy Scottia distributa in conclusione, quamvis n

fuerit distributa in premiss, hinc fit et ly subiecta te d̄ totā suam latitudinem regat de regulo quamvis ꝑ accidens totā suam latitudinem pertinet affirmata de medio tero hoc.

Quinta Regula est: Ex meris particularibꝫ nil legit: hoc ē ex particularibꝫ premiss quelibet deducta ē mala. P. quia si ꝑ ꝑ distribuit medius terus ꝑ distribuit in conclusione, quod n̄ fuit distributꝰ in premiss, sic in hoc syllmo aliquod aal ē hoc, aliquis leo ē aal, gō aliquis leo ē hoc, quia prema ꝑticulares n̄ distribuit medius terꝰ aal, et ssma fit gelusio. Sic quoq; in hoc paralogismo: aliquod aal ē ro, aliquis hoc n̄ ē ro, gō aliquis hoc n̄ ē aal. quia prema itez ꝑticulares distribuit in conclusione terꝰ aal qꝰ n̄ fuit distributꝰ in premiss, unde falsa ē gelusio.

Sexta Regula est: Conclusio segtr parte debiori, hoc ē si prema aliqua ē ꝑticularis. Etm tci dr ē gelusio et si aliqua sit negtra gelusio quoq; dr sic. P. quia alioꝫ gra ꝑpol. ꝑ. à n̄ distributū procederet ad distributū. 2o quia conclusio affirmtiva ē assentio duoꝝ extremoꝝ inter seꝓ eorundē identem in rtio, atqui si una prema ē negtra n̄ dab duoꝝ identas, d potiꝰ diffidio in tertio, go tci n̄ fit ea gelusio affirmtiva.

Septima regula ē. Ex meris negtrꝫ nil legtr. P. quia duoꝝ extrema ꝑ se ꝑsunt inꝺ se affirmari ꝰ negari in conclusione, nisi prius fuerint identifica ꝰ diffida in uno tertio: atqui si utraq; prema sit negtra, neq; identificantꝫ neq; diffigantꝫ in uno tertio, go nec ꝑsunt identificari ꝰ diffigi inꝺ se. Colligo: Ex his regulis generalibꝫ deducunt alie speciales, que pro qualibet figura seorsim et his regulis comprehendunt.

Pro figura prima: Sit minor affirmans, nec major sit specialis.
- . Secunda: Una negans nec ea, nec major sit specialis.
- . tertia: Sit minor affirmans, gelusio sit specialis.

Ly specialis sigcat idem ac particularis.

Exꝑ. gra regul. 1ma hic syllmus ē bonus. Deus odit ea peccata d mendacia ē peccatum, go Deus odit mendacia. P. in hoc syllmo sit 4 terꝫ nempe 1. Deus 2. odit 3ꝫ peccata 4 mendacium, go ꝑsunt in syllmo bono ꝙ 4 terꝫ. A. P. m. ē bonus virtualiꝫ et si rite explicet. C. Deus A. P. m. sit 4 terꝫ si rite explicet. A. m. Deus C. m. A. gelusio. Si enim terꝫ explicet sibi tam ssm: ea peccata odio habet à Deo, d mendacia ē peccata, go ubi vides n̄ ꝺ plures terꝫ quam tres, nempe ea peccata.

2do ois ens ẽ ens: ẽ tis necessarium. Sept: hic syllmus hoc
gelidit: ois hoc ẽ aal nãli, ois ignis ẽ hoc: go ois ignis ẽ
aal: d hic syllmus ẽ 4 terus, go ẽ bonus syllog. Vbere 4 terus
8. hic syllmus ẽ tñ mealb bonus in ffb: et quamcãlt bonus ẽ
vbere 4 terus. Simili syllmi ẽnt bonam gelusiem tñ zaone maĩ
in zaone fozi — 9o. 2. gbra reg. Otto hi syllmi sunt bonj
jmus ex quod in moveti, in currit: d terris in moveti, go in currit. 2do
quod in transpores ẽ corpus celeste, d murus in transpores, go ẽ tis
stella: qua in scintillans ẽ pozé nos: d planeta in scintillans, go.
Dim his syllmis prema ẽ negtiva: go in syllmis bonis prema pssiva
ẽ negtiva. 10. m. hi ribe exponant. ẽ m. hi enim ribe exponan
tur ẽnt premas affirmativas, cum tñ ẽnt teros infinitantes: hic
m premi syllmi ẽnt ffb: de in se movens ẽ non currens: qua ẽ affir
mativa: et sic de ceteris.

Regula Consequentia.

Ista 2do pia erfica syllmi reduci pssunt. Cõsq. pes antecedens
tiã in tm intelligitur prema in syllmo: d utraq: ita ut tñ dicat
recõ de antec: quo utraq: prema ẽ vera: et tñ necessario quo utraq:
ẽ necessaria, go —

Regula Prima: ex vero in ffb sequi falsum: nã in syllmo ẽ evidens, quo
quo syllmus ẽ affirmativus: duo vere identificanti in eodem tertio, eo ipso identi
ficanti inter se, et hi ffb negtiv: tñ 2o pcipe duo extrema disjuncti in prem
in eodem tertio etm in gelusiee disjuncti inter se.

Secunda: reg: ex falso ffb sequi falsum, d verum: d verum tm mealb et
pes accidens: pari jure pdo. quia in falsum ẽt quod duo identificentur
in eodem tertio, etm falsum ẽt quod identificati inter se. 2do pari
ter pssunt duo in premis falsis affirmari de eodem tertio: et tñ aliunde
recte inter se identificari, go ffb ex falso pes accidens sequi recte vr ex his
premis falsis: ois leo ẽ equus: ois equus ẽ aal, segtur hoc vere conclusio
go ois leo ẽ aal: dixi mealb et pes accidens, nam hoc quasio in ẽ vera
ffb premas d aliunde. —

Tertia: Ex necessario segtur tm necessariu: quia alias ex vero etm
falso sequi falsum. —

Quarta: Ex contingente segtur quingens et pes accidens sequi ffb ne
cessarium: pari jure in exemplo: ois leo currit, Petrus ẽ leo, go cur
rit. 3o pcipe pssunt duo pes accidens identificari in eodem tertio, et
tñ aliunde necessario identificari inter se: reg: ois qui studet ẽt homo: Petrus

stadet. go Petrus è hoc. —

Ex impossibili sequitur impossibile ghingens et necessarium, pat
Exemplū in hoc syllmo: cis hoc è canis, petrus è hoc, go petrus è
canis. pat etia quod ex impossibili in hoc syllmo: cis lapis è in angulo Petrus è gallus è in possibili.
lapis: go è in angulo. è gallus ghingens quod etiā pat etia patrū hoc syllmo:
cis hoc è lapis: cis lapis è corpus, go cis hoc è corpus: ex antecedte
impossibili sequit gallus necessariū. go.

Cyclus primus ghx reg. primū ex ghingentib⁹ sequit ghingens: quia etm ex
vero sequitur falsum, ghia p. quod è ghingens sequitur falsum, ergo ex ghingenti vero,
sequit ghingens falsum. R. A. A. ad p. p. A. quod è ghingens sequitur ex
falsum simpliciter et nulla padra hypothesi. A. sequitur falsum etm hic quod
sequit ex ghingente vero A. et ghp. quamvis hoc ptio: Petrus è mo-
vet. simpliciter potest è falsa: probatio sequitur ex hoc ante. Petrus ambulet,
sequitur è falsa. — vera: ex antecod: ghingente sequit sequi gallus impossibile,
go nil dicit. Haec quod è ghingens: est verū, vel illem sequitur è verū. quod a
quod è impossibile: semper est necessariū è falsum. A. Pin hoc syllmo: ce
currens è canis: cis hoc è currens: go cis hoc è canis, prema sequitur ghingentes
et possunt esse vera: gallus a est impossibile et necessario falsa: go ex ghingente
vero sequit impossibile et ghp. falsum. R. A. A. ad p. p. A. prema
sequitur ghingentes et vere: si possim sumanti. A. si simul sumantur
A. A. et ghp. prema si simul sumantur, pront sumi dnt sequitur ghingentes: q̄ omnino impossibiles. —

Ghx. ghia reg. primū quia. si
ex antecod necessario sequi gallus contingens: go male dictū è: sequi ex
necessario, tm necessariū. p. A. in hoc syllmo: cis hoc è ad vale, q
cis lacus è hoc: go aliquod ad vale è lacus. ubi vides premissas
esse necessarias: et tm gallus ghingentem: go. R. A. A. ad p. p. A. quod
alterum membrum, quod gallus sit ghingens, patet pront sequitur ex his
premissis: rem alterā premissā, rem scilicet lacus è hoc: et minime gditionata et facit hunc sum: cis lacus. si existat aliquis lacus: è hoc,
vide etm gallus dēt libere hunc sibi gditionatū: go aliquod ad vale
è lacus, si lacus è existat, quae ptio è vera. —

Regulæ dirigentes syllmos ñ categoricos.

Exemplus potissimum in usu tenere gditionali, et disiunctivus.

Regula primi pro gditionali:

Si ñ gditionali è vera, et ñ minore affirmata cum veritate gditionis,
tertium inferri et affirmari sub gditionatum, ita regula conditionis
regatur sub gditionato. ig ñ valet hic, Petrus si è lacus, è substantia,

d ẽ ẽ sagaces, gõ ẽ ẽ studiosꝰ. Ideo tñ sic: si Petrus ẽ sagax, ẽ studiosꝰ
Dẽ p. g. p. rão ẽ, quia inꝰ Additivum et additivatum debꝫ tñ ẽ
se Additio ẽ ꝑ positi sibi additivato, ame tñ subinde additivatu sit
additive. **Regula 2.** Si m additivali ẽ vera, tẽ negto in m ca
veritꝫ additiva. Si in relative tñ regari, ꝑ additio tñ affirmati
additivato ꝑ affirmari: additio ẽ valet hic: si Heraclas ẽ
Additivat. sagax, ẽ studiosus, dñ ẽ studiosus, go ẽ sagax: ẽ tñ valet hic:
Heraclas ẽ studiosus, gõ sagax. rão debꝫ ẽ ꝑ ꝓcedit.

Regula 3ma ꝑ Syllmo disiunctivo.

Si m disiunctiva tẽ duo membra ꝓpria, ꝑ quꝫ vera ẽ idem
subiectum ẽ ꝓdicatis tẽ affirmato ẽ negto in uno alterutro membꝝ
nihil vltẽ ẽ utilitꝫ concludi ꝑ. eg ẽ Petrus ẽ hõ, ẽ ẽ hõ, ẽ ẽ hõ
ẽ hic. d ñ ẽ hõ, nihil utilitꝫ hic inferri ꝑ. — **Regula 4.**
Si m disiunctiva tẽ duo membra ꝓpria, quorꝫ nemo utrumq; n
ꝑ simul ẽ verum, ꝑ tẽ simul ẽ falsum, tẽ affirmato in uno
eorum vtro membro m vi in relative tñ negato altꝝ. eg
ẽ aia hoc ẽ rationalis, ẽ nullus, d aia hoc ẽ rationalis beatꝫ regari, quod nullꝰ
sit rationalis. — **Regula 5ta.** Si m disiunctiva tẽ 2 membra non ꝓpria
non ꝓpria, quorꝫ altꝝ vtrumq; simul verꝫ ẽ ꝑ, tẽ affirmato in m
membro m vi nil tñ inferri ꝑ de altero membro, vere a negto
in minore eius membro inferri ꝑ in relative alterum membrum. eg
sic: ẽ Petrus studeti, ẽ Paulus studeti, et in m affirmes, sed Petrus, ſo
deti nulla tñ inferri ꝑ relative: si vero in m. alterꝝ membrꝝ
negaveris eg Petro n studeti recte inferes, go Paulus studeti. rão ẽ quia
utrumq; ꝑ ẽ verum: hoc enim ꝓponebat, quod in his veris affirmati
verꝫ membrꝝ negari necesse alterꝝ eoꝝ ẽ verum.

Tract. 2. **De Reductione, Locis Dialecticis, & Sophisticis.**

Reductio Syllmi ẽ transmutatio Syllmi imꝑfecti ad ꝑfectum. Sunt 4
Syllmi siue modi Syllmorꝝ ꝑfecti tñ primi 4. primæ figuræ
Reductio ẽ triplex, ꝑ ostensionem, ꝑ impossibile. ꝑ expositionem, ꝰ hꝫ
ꝑ ostensionem. ꝑ ostensionem dicit, quod Syllmus factus
in modo imꝑfecto, ꝑ transpositionem ꝓpriꝝ, quarti, in Syllmum
modi ꝑfecti, ꝓ hac reductione sunt 2 **Regula**, ꝑ quam
quicqd modus imꝑfectꝰ debꝫ reduci ad eundem modum ꝑfectum, ꝰ imꝑ
ꝑ à simili libera, à qua ire, sic Baralipton reduci debꝫ ad Bar
bara, Celantes ad Celarent, Dimatis ad Darii, Fesapo ad Ferio
Zꝫ ẽ in singli dictorꝝ experimentꝝ modum imꝑfectꝰ attendo

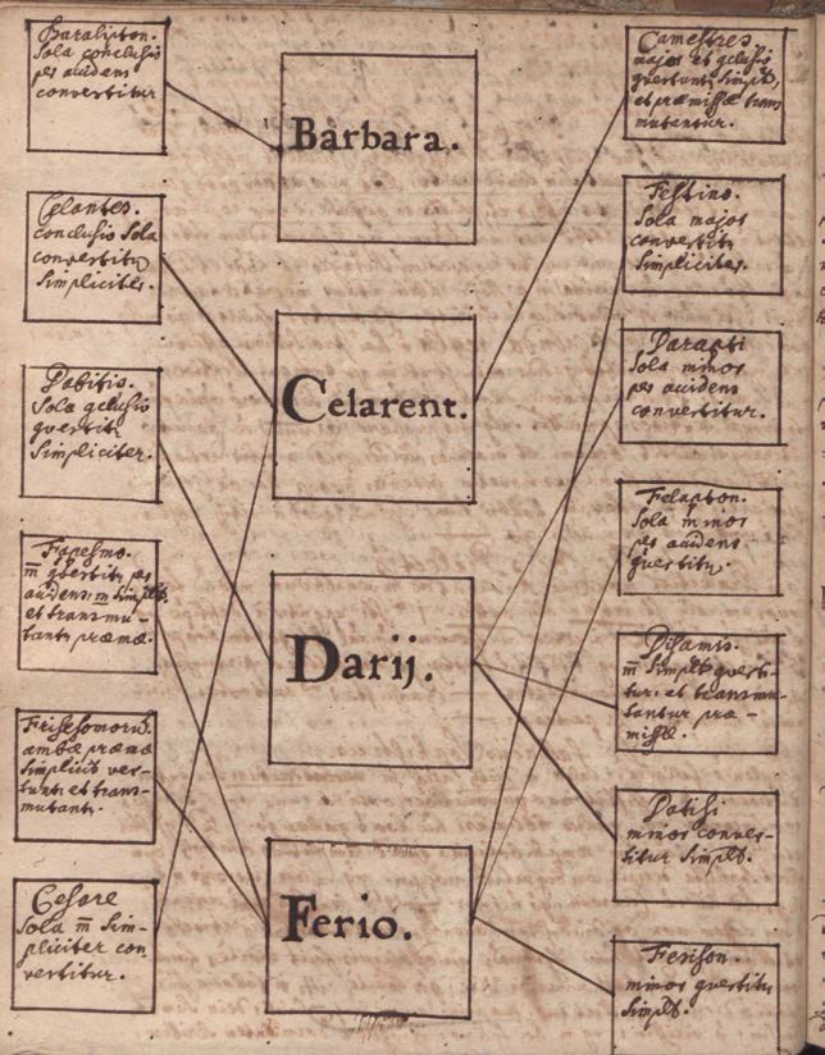
dum ē ad loc 4 libros B. S. K. C. quarū hoc ē liquatio: S. offendit quod ptio quam designat vocali per accidens, dbt quarti simplici. B. offendit eam ē quebrandam per accidens. K. inducit ptides de transponendas, ita ut quę essent ī fine m. ob vicinitū. C. offendit modos, in qbꝫ inveniby littera C. et in Bocardo, Baralipton, ī quę reduci offensive: d tm per impossibile victa hac difficultate.

S. valet simpliciū verbi B. vero per accū,

K. valet transponi. C. vero impossibile duci.

Quod S. vero sonat, hic Sylmus in perfecta, in Cesare, nullus liquis ē aal, ois hoc ē aal, go nullus hoc ē liquis: ē ꝛ reducendus ad modum perfectum, respice primo à go libros hic modus inepiab, et quia incipit à C. statim videbis reduci debere ad Celarent, quare deinceps observa sequi post primam vocalem E. et videbis sequi S. vero post vocalem E sequata: nempe ī negativa querti dbt simpliciū, et sic fieri reductio: nullum aal ē liquis, ois hoc ē aal. go nullus hoc ē liquis, qui erit Sylmus in Celarent. — Reductio per expositionem, qua facilior ē alteri fit ꝛ, quod mutato medio g̃ni in singulare ut infra, eadem gelusio in Sylmo exposito, quę prius inferebat in Sylmo simplici. ex: Sit hic Sylmus in Baralipton: ois hoc ē aal, ois hoc ē vivens. go vivens ē aali si iam in hoc Sylmo regaseti probare per expositionem mutando medium commune in singulare hic: Petrus ē aal, Petrus ē vivens: go aliquod vivens ē aal, ubi iam pateret conclusionem de bonam, nempe go vivens ē aal. et legitimam. —

Reductio per impossibile fit, quod ex contradictoria conclusionis negatę, et una premissarū infert contradictoria alterius premissę iam gessę ita in hoc Sylmo: aliquis hoc h ē logicus, ois hoc ē aal: go aliquod aal ē logicus: A gessis premissis negata assistit hic adversarium urgere posses: si falsa ē assistia, nempe aliquod aal ē logicus, hic vera erit contradictoria oc aal ē logicus, et quia ebn Aristo iam admisit minorē pacis Sylmi ī Bocardo facere potest hanc Sylmum in Barbara: oc aal ē logicus, ois hoc ē aal, go aliquis hoc ē logicus, in quo Sylmo gelusio ē contradictoriæ oppositę ptioni majori ab Aristo iam concessę, nempe hinc, aliquis hoc ē logicus. unde Aristo, regando conclusionem primi Sylmi cogetur eā hoc aut admittat contradictoria, et assistit impossibile. ut a clarius videas quomodo, et ad quem perfectum modum quęlibet imperfectus sit reducendus legatur libros tabulas.

Barbara.
Celarent.
Darij.
Ferio.
Baralipton. Sola conclusio per accidens convertitur
Celantes. conclusio sola convertitur simpliciter.
Dabitis. Sola quelibet quarti simpliciter.
Fapesmo. m quarti per accidens m simplr et transmutanto premissas.
Frisesomorum. ambe premisse simpliciter vertuntur et transmutant.
Cesare sola m simpliciter convertitur.
Camestres. majot et quelibet quarum simplr, et premisse transmutantur.
Festino. Sola major convertitur simpliciter.
Baraptj Sola minor per accidens convertitur.
Celaptom. Sola minor per accidens quarti.
Disamis. m simplr quarti et transmutantur premisse.
Datisi minor convertitur simplr.
Ferison. minor quarti simplr.

De Inventione Medij terminj; et locis Dialecticis.

Quia hic artificium inveniendi medium terum; repræsentabat, figura pontem referente; ideo Dialectici pontem affinem dixerunt: cujus explicatio ideo mediocris; quia tñ regulæ de facilè inveniendo medio loco tradunt;

1ma, pro syllogismis negativis thesi; quod probare vis; quod duo aliqua in se dissentant; quore et inimica; quæ pontis cujusvis extrema conveniant. Sicut quæ dextris, quod genus proximũ et remotum; quo differia et species; quod si in uno reperias, alteri ñ quenies; Ideo medium terum; vg si probandum sibi hoõ ñ ẽ angl3; quare quo pontis conveniant Anglo et hoõ; et videbis, anglo q̃venire ẽ spiritui, ñ a hõj; Ideo assp medium ad hunc syllogismũ; Nullus hoõ ẽ spiritus; ois Anglus ẽ spiritus; go nullus hoõ ẽ Anglus;

2cunda regla ẽ hæc + pro syllogismis affirmativis, quæ pro negativis; inseparandæ enim sit ubinam extremi definiri, aut hyeri. vg si vis probare duorum eadem inter se; quare; quæ sint ubinam definies. priusp. vg vis probare ieiunium ẽ bonum, interroga quid sit bonum. et miseries, ẽ id, quod a vitiis retrahit. sanctis conducit, studia pes movetsp inveries quoqp hoc ea jeiunio glomare; vade perfacile foabis hunc syllogismũ. quod a vitiis abstrahit ẽ bonũ. ergo jeiunium ẽ bonum, ergo. ——

+ eadem.

De locis Dialecticis.

Dari Dialectici moxidme reviant ad inveniendum medium terum, quorum alij sit intrinsici. alij extrinsici. 1mi sit argumentũ a definitione vg ẽ malignũ hoõ. 2do a genere ad speciem. vg omne sit, go etm hoõ &c. 3tio a conjugatis: vg justitia ẽ virtus. go hoõ justus ẽ virtuosus. 4to a partibus ad totum ñ contra. —— Extrinsici: 1mo auctoritas Divina ñ humana. 2o. pares &c. ——

De fallaciis Sophisticis.

Fallax ẽ fallacia; dalia in dictis aliæ in rebus, seu extra dictionem: 1ma sophistica in equivocatione orta ex una voce diversas res significante; vg. gallus libi alas; hic hoõ ẽ gallus. go. 2a sophistica etm 1ma fallacia in amphibologia; quo ẽ ambiguitas orationis, cum sicut sophistica decipit ambiguitate vocum. vg libri Ciceronis ñ ẽ tuus, ergo libri ẽ Ciceronis, go ñ tuus. —— Stylus in fallacia accenty, dum eadem vox ob diversitatem accentus varias sortitur significationes, ut si quis faceret hunc syllogismũ; quod aliquis fecit inviti, fecit coacte. Deus fecit omnia in vite, go coacte. 4ta in fallacia sectionis, quæ ẽ divisio, cum sicut dus, quos primo acceperat, similes dein sumeth divisim, ẽ vicissim, vg in hoc syllogismo: impossibile ẽ dormientem scribere,

(sed scitius ē sic mouens: go mouebile ē scitiū scribere, ubi ā sū gradu
arguitur ad suum diuisum. Item, in hoc syllogismo: Deo et 3 sūt ī. Deo
et tria sūt par et impar; go ī sūt par et impar; ubi ī ēt ē sumuntur
semel in sū diuiso, dein in sū gradu. 2ª ē in figura dictionis; quod
sophistica mutat prodictū, et semel capit ṽg de subiecto, dein de acci-
ṽg. Gles carnes emisti? Ita comedisti? Et cadas emisti; go cadas come-
disti: hic voces enim gles carnes semel denotant substantiam, dein acci-

Secunda species fallacie sūt ij. Fallacia accidentis una fit, cum
aliquid, quod subito ꝙ ratione accidentis, subinde eidem simpl. et ℞
dum le sumpto. ṽg si Tullius sūt ā genus; hoc ē aal; go hō ē genus. 2ª do
fallacia ℞ dicti quid, et dicti simpliciter, que fit ℞, quod arguitur ā re aliqua
℞ dum quid, ad rem aliquam simpliciter: ṽg si Tullius: vinū aqua dilutum
℞ nocet egro; go vinū ℞ nocet egro. 3ª ignorantia elenchica
quod refertur gelusie velut ad tradictoria, que sūt ℞ ē, ṽg: Petrus
studet, Deus ē ℞ Ciceroni; go studet et ℞ studet. 4. scitū spū,
cum idem per idem probat, ṽg: ideo luna ē minor terra, quia
terra ē major; et ideo terra ē major, quia luna ē m. Dicit ec-
clesiastes virtuosq. 5ª fallacia figuris cum sketex figure bone
dictionis inferit ℞ figuram. Ante: quod inferri ℞ p. ṽg ex hoc con-
cesso destruenate: ē hoc go ē aal: reciproce tollat inferre: ē aal
go ē hoc; ō sū ℞ ē hoc, go ℞ aal. 6. fallacia causa ℞ causa,
cum pro causa elicujus effectus assertur id, quod re vera causa ℞ ē,
ṽg: Scia multos deduxit ad inferos; go ℞ ē amplectenda. 7. deni
fallacia plurium interrogationū, que fit committendo, quando
sophista plures interrogationes in unam coniungit, et vult sibi
una responsione respondere; cum tū interrogatio plurib. respo
sionib. egeat, ṽg sic: si interrogaret sophista: vos plebei
ad sūs berg sigatos ndadbr si una voce responderes, ita, stat
inferret Adrianū, et go ē berg sigatorum; si vero diceres ℞, illico
inferret, go plebi ℞ sigat ndadbr, quod ridendo foret factum;
in similibus igitur respondendum ē cum distinctione. Finis

+ dicti.

Dialectica, ad M. P. & B. V. H. impositū

J. N. G. S.

PHILOSOPHIA

PHILOSOPHIÆ

II. Pars.

seu

Tractatus in libros Aristotelis de Cœlo, Anno 1731. 13 Novemb. inchoatus.

Dux Cœlesti lumine, acutiori Ingenio Logices hortos tribulis egressi Elysæos Physices campos ingredimur, ubi se se limpido naalis scientiæ fonte studiosi amans recreare facile quibit.

Quæstio Præmialis.

Articulus 1.

An et qualis scientia sit physica?

Pro. Physica est scientia pure speculativa. P. 1 pars. ex illis qui divisit scientiam speculativam ut sic in physicam, Mathesin, et Mathematicam, go. Dico ratione, quia physica mediante demonstrat de rebus naalibus, dein ng primum motorem corporum naalium, Deum. Corpus naale est mobile, continuum et divisibile. P. 2. pars. physica non complectatur ullum obiectum modo operabili dando regulas ad illud efficiendum, et dicendo circumstantias ejus faciendi, go non est practica sed speculativa. P. 3. ex ejus doctrina, illa scientia est speculativa, cujus finis est veritas quæ stetit in complatione rei obiectivi atque talis scientia est physica, go. P. 4. obiectum physicæ sunt corpora naalia, primum, Cœlum, elementa, et ea mixta, dein homo complectione stetit, physica horum enim causas, causas, effectus, et ejusdem indagat sine ullo ordine ad nocumentum, res enim naales ex directione naalis scientiæ non fiunt, quodsi quis

nobilia phia ad quos aliquod ut plurimum pertinet ex
fine intentionis phie, & per accidens, et ex fine
extinguo, capiet, q. reg. ex fine privato phia dat
operam ut ꝺ aurum sibi acquirere; aut artem medica
facilius exercere: unde medicina, archimia, et agri-
cultura licet subordinentur phie, n tn ꝺ ꝑticip quis
parker.

Ad 3. gtra 3 porte: Scia dbt ee de obito necessario et unyfli
ter ꝺ dbt phia, quia agit de corpore corruptibi; et ꝺ gnd
gtingenti: agit potissima de ꝺbg et particularibg, go. R. C. m.
phia enim agit quide de corpore corruptibi, ꝺ quatenus de obito gtin
genti quoad existria, quoad certia et grenie modi cum
subito R. Item agit de obito particulari et singlari scien
tie li C. reducibile ad R. hoc e negatur circa obita q
in se ꝺ singlaria, n vero ut ꝺ talia, singlaria enim
attingit sub ratione unyfli, sic gdo scientifice
dicit phia: ac mixta e corruptibile, attingit singla corp
mixta + sed sub ratione gnli cujs mixti.

Ad 4. phia multa docet probabiliter, sal alias enim tot
professiones, gtra phia n forent, go falsia. R. C. ad 4. gd
quod enim aliqua probabiliter solum assumat phia, hoc
quine dbt obg scitis qua multa etm possibilia ignorat, qia
vero phia plurima demonstrat, à potiori dicit dbt de ra
tione et propria dicis scia simile.

Ad 5. gtra 2. porte. Medicina et magia realis ꝺ pars
phie, sed ipsa ꝺ practica, go phia e partim practica
R. N. m. Medicina enim et magia realis ꝺ speciales
artes, phia subordinata. licet enim utraq; ꝑsideret
aliquod corpus reale, ut medicina corpus humanum, ꝑsi de
rat tn hoc ut sub diverso obiecto formali, nempe sub ratione
sanabili.

Dicos hoc v̄g. gelasio. et frigus ex aqua expellas; dos
illam ad movere ignis ē gelasio pfica. Sed hoc ē practica.
gō. P. N. m. illa enim gelasio et linias ad pficiam n̄ pertinent.
Sed ex pfica notitia oriunt; dirigit itaqs ad huius
gelasiones practicas per audiens. et n̄ pōt fe ex fine intrinseco.
huic ad summū pōt audiens solem n̄ pōt practica dii pfica.

Articulus 2.

De obieto naali. et faali pfice.

Nota j Corpus quin acipit pro eo; quod hbt tria
dimensiones; Rect longitudinem, latitudinem, et profundi-
tatem, vocatur ēqs corpus Mathematicū. 2m acipit pro corpus mathematicum quid? mathicum? pficem?
corpore methico; quod ofiat genere et differtia. 3g. acipit
pro corpore pfico; quod ex naa et fa unitis ofiat, et
ē ignum grossum subtile de quo nobis hic ē questio.
Nota 2. naale multiplicat pōt dupliciter. j. pro eo quod ē pura
inclinatiua et appetitus et sic naale opponit violentis,
violentū enim ē, quod ē gra inclinatiue et appetitu rei;
sic violentū ē lapidi descendere; descendere vero naale.
2. acipit naale pro eo; quod abqs miraculo soli
naa virtuby sibi pōt, quomodo acipit opponit super naali,
quod excedit vires nās: sic naale ē morbū hois curare,
super naale suscitare mortuū. 3g. pro eo; quod ē de rei
alicuius certia; et sic opponit accidenti: hac ligatione
naale ē hōi ē discursiua, audentis vero ē pficum.
4. pro eo; quod alicui inē ā notivitie; et sic opponit ex-
pacto: sic naale ē ofiqi ā nigrum. 5m ligat naale
id; quod ē alicui necessariū, quomodo opponit libero: hi
naale ē equa frigefacere; et n̄ ē hoc modo naale hōi
ē creatoū. 6 denum dicitur naale pro ente reali
existente in se raam pficam; qua naa dis caa operatiua

ffectiū, in qua vltima ligatiōe accepta rōaltas dicit
inferiūs ēe obtū formale ffice.

Dico 1. obtū naale ffice ē corpus naale specificū
sumptum. P. Illud ē obtū naale, cuius energ scia, cuj⁹
pia et pritates gfideraī ths scia, sed ffica gfideraī ffica
corpis naalis: go obtum naale ffice ē corp naale. m
gstat m. P. corpis naalis pia inflca ft naa et foa, exflca
ft leger inflexg fydend, pprietes ft grates et qualites,
motus et locus, d hoc oa gfideraī et de his agit ffica
go. Ifirm: ex dicta qui 6. Mtaphicōr⁹ agit: ffica naalis
nefari scia theōlogica qua sit prim⁹ motg et statis,
seu quietis, adqi corpus naale ē his subjcta, corpus enim
h. n. ē gfens ex maa et foa, qua ft naa, naa ē definitis
ēe prium motg et quietis, ffūs et naalis intrinseam.

Dico 2. obtū formale ffice ē corpus reductive sumptū
qua naale, sex ira naaltas corporis. P. Illud ē obtū
formale scia speculativa, sub quo scia gfideraī obtū naale,
d sub raone naalis, seu naaltis ffica gfideraī obtum
sub⁹ naale, nimirum corpus naale, go. m gstat. m. P.
ffica enim gfideraī prius ex gbg pūs, ex go modo, quod
libet corpus naale fiat, gfideraī deinde pprietes naa-
les gnientes, idem effectus et operationes ffales à corpore
naali, pro nō rantes.

Dico 3. Obtū adgtū ffica ē oēs species corporis
naalis collective acepti. rō ē quia hoc collectiū nō excedit
ffica gfideratiē, nec excedit ab illa, go oēs species corpis
naalis collective acepti ft obtū adgtū ffica. Ad. P. quia
nihil ē assignabile in hoc quod excederet ffica, d excede-
ret ab illa, gr hoc collectio nō excedit ē.

Dico 4. obtū attributionis ffica ē corpus naale
completum qua tle. P. Illud ē obtū attributionis ffica ad
quod ordinaī oa in ffica, ejrem nero ad nihil ordinaī

rebra; d corpus completū naale ē obs; gō ē obtū attribu-
tionis phica m ē defectis obti attributionis m P. quia
naa et boa ut patet; quas et qualas ut priebes,
ordinants ad corpus naale completū, gō illud ē ultimū
in phica; go corpus completū naale ē ille ad quod ōia ord nāti
in phica; nomine a corpis completi hic intellego tam corpa
corruptibile, quam incorruptibile, cum et incorruptibile sit
prius notū et quietū. Faleor; hic d impertinēs negare
quidam recentiores dari obtū attributionis phica ex
fine cuius intellectus quia inquit ille, implicante corpore
naali completo, adhuc cognis eas ut sic, et creationis
liberi potē: admittit et ille ex fine extrinseco nempe
ex intentione scientis obtū attributionis ad corpus
naale completū. —

Ob: 1. ultra 1. gelus: phica probat existiā sui obti corpo-
reum naalis; atqui nulla scia probat existiā sui obti:
gō phica d nō ē scia, d corpus naale nō ē ejus obtū naale. R.
R. N. m. phica enim nō probat dari corpus naale, dilig
existiam ejus evidentem pro ra ponit; ac de eo sic
ra ratiocinio discurrit, gbus positis, et quam naa
habeat.

Ob: 2. phica tractat aliqua multa dientia ordinā
ad corpus naale ergo agit de fato, fortuna, casu, vacuo,
quae nō referuntur ad corpus naale, go corpus naale nō ē
adaequatū obtum R. N. A. illa enim ea referuntur aliquo-
modo ad corpus naale: sic de vacuo agit phica prout
hoc ē oppositū loci, in quibus corpori obtō: de casu, fato,
fortuna tanquam de illis, quae corpori naali accidunt.
verum ē, quod de his nō agat phica immediate et per se,
agit tñ per accidens, quatenus hoc et similia ad corpus naale
reduci possunt. —

Inst: Coelum ē aliquod corpus naale, et ē obtū astro-
nomiae, gō nō ea corpus naale ē obtum phicae. R. —
negata 1. probe A. P. 2. d et ē obtū astronomiae non ob

diuersa ratione ab illa sub qua ffideret plica. Sub eadem ratione sub qua considerat plica prouide nimium é corpus naale ffranc maã et foã &c. et ffgh.

Ob. 3. plica ffideret et agit de Anglis do cã naali. Ph hoc nõ ffl corpus gõ obitus plica nõ é corpus naale. R. S. m. agit de Anglis per ffl. m. agit de illis prout ad ueuerunt et deuint ordinem ad corpus naale S. m. et P. m. d hoc nõ ffl corpus ne deuint ordinem ad corpus S. m. nõ ffl corpus deuint tñ ordinem ad corpus S. m. Plica agit de cã prout cum mã ffatutis corpus naale gretũ de anglis reso prout ffistent ffidelis q tã ngã virtute eaꝝ motrices sic etm agit de Ro. tangua prima rectũ ow coa et motore.

Ob. 4. Intas spirata à mã é plice locabilis et mobilis et pt in Eucharistia gõ etm gntas erit obitus plice. R. C. et. S. ffgh. nostra enim ffidei prouidit de ordine ngali ibi a in Eucharistia cam processit miraculi quãdo gntas super naalẽ à mã fuit spirata. deinde gntas é prietas plica mã rgitis prius grenit mã ad obitum naale plice iquam gntis.

Ob. 5. Substia corporea, substia gneta ens mobile ffl idem ac corpus naale gõ etm ista possunt poni pro obitu plice. R. et. ffl idem scalbranch ffl idem Roald S. et. ffgh. quia per corpus naale nulli et dariis explicat obitus plica quam per quodcunq; aliud cum in ea sola desinine fami debeat genus infimum seu proximum quod é corpus etiã ens mobile nõ substia corporea.

Ex his pat Rex et Anglos nõ ad obitu plica etm particularia quia nõ ffl in se nisi motus et quietis ffacis naalis d hm influi et spirituali. Colligo uero et

& mentā & obita phsēa per se quia hoc oa portiū pot
nonē subsistē corpora. —
Ob. 6. ītra reliqua gelliones. & corpus & nāale, go
ītra addit hoc quarto nāale tanquam diffile corporis.
R. C. A. et N. gfess. et hypostā, quod ly nāale addat
tanquam differtia corporis, qua hoc differat ab oi n
nāali, d addat tanquam nō formalis sub qua corpus
gfideret phsica, et ly per quā dfert ejus gfideratio
ab alīs seīs. —
Ob. 7. obtēt ab ributiōe, cujuscunq; scia & id,
quod perfectionē sua superat cetera oa particularia
obita, atqui hoc in phsica & hoc, go potius hoc, qua
aliud corpus nāale gfectū & obitū oppositiōe phsicā. R
D. m. quod cetera oa particularia obita superat sua
perfectione formali, quam gfideret scia C. m, quod cetera
superat in perfectione seīm nāali et quam n gfide-
ret scia, ideo & obitū ab ributiōe scia, N. m. D. e tm
m. d hoc superat cetera perfectione nāali, et quam
n in aberditate phsica C. m. superat in perfectione formali
N. m et gfit. Perfectio formalis & quam in hoc gfideret
phsica quod sit corpus nāale gfectū gfians mām et
formā inde se veniēs in quo n superat, d aequalis hoc,
cujuscunq; nāali corpori sit gfectū. —
Si quaratur utrum phsica sit una scia? R. & ut
uam unitate finis, sed non unitate phsica seu speciei,
nec prima pars & quia phsica hēt pro fine cognōscere per-
fectā corporis nāalis, go & una unitate finis. Secunda
pars. R. P. quia hēta perfecta cognōscere corporis nāalis
phsica quiescit et gtenta &, go. Tertia pars & quia
phsica generata & ab aliq hēntq; diuersas differtias
go.

Disputatio Prima.

De ꝑsõ corpis naalis in cõmuni.

Quæstio 1.ma

quæ et quot sit ꝑsõa corpori naalis.

Articulus 1.

Quid hic et unde dicatur ꝑsõa.

ꝑsõa libeas corpis.

Sola 1. variè ꝑsõa sumi ꝑsõ. 1. pro duplici naga rei initio, sic aurora e ꝑsõa in diebus die, spring palmy vel una in ordine, fundmtu Dongô in Asia, unitas in numero denario ꝑsõa dicitr. &c. Sumit ꝑsõa pro eo, unde quid pcedit, aut fit, aut cognoscit, & ꝑ hoc latissima ꝑsõa acceptio, et genus ad ꝑsõas generi: sic promissa dicunt ꝑsõa respectu completionis, ignis et quidqd aliud effectus vocatr in illig ꝑsõa, quo fit Deus rerum ois ꝑsõa sure appellatr, cum eb eo tanquam causa sua Rud & et originē derivent: sic etiam Adam & ꝑsõa generationi humanæ in quo ordine & Reb thoē ante se genitose. Verbo obg ꝑsõa tam effectrix quàm constitutiva generis hoc dogtis. 2. Sumit archtypo eo, à quo aliquid per se et physicè emitr, quo sic ꝑsõa & generabilia cum causa, nam in divinis filius emitr a Patre, et tñ Pater non & causa filii, ut docent Theologi, licet originis & causalis. unde etiam ꝑsõa latius pro quâ initio; nam concilium Toletanum concedit Patrem in Divinis esse ꝑsõam filii, et Patrem cum filio Spiritus Sancti, negat tñ esse initium: nam initio illud solum dicitr, quod & pcig tempora aliens. —

Sola 2. ꝑsõa 2.do modo sumpta alia & intrinseca,

alia extrinseca; intrinseca sc. que rem intrinsece constituunt
ut sc. maa et foa, et secundum multos etm unio, scil.
ut quo. Extrinseca dicuntur que sc extra entia ei⁹ principia,
dicit sc coa efficiens et finalis respectu suorum effectuum.

Dico: pria inflexa copiu realiter, que negs ex aliis
negs ex se invicem, nec ex ipsis oa fiunt. Explicatio
dictis: pria inflexa corpori, sc. que negs ex aliis intrinsece
pronunt negs ex se invicem in eodem genere, et tanquam
partibus eorum intrinsece constitutivis, vg. ignis pria inflexa,
sc maa prima et foa, ian maa prima intrinsece non fit
ex foa, neq ex ullo alio principio, quamvis extrinsece fiat
a Deo, neq hoc etiam verbis hic f. Similr foa ignibilis
intrinsece non fit ex maa neq ex ullo alio, quamvis extrinsece
educatur ex maa prima ab aliqua caa efficiente vg. aliquo
igne. Sed ex ipsis oa fiunt, hoc est oa corpora realia
dicuntur fieri ex illis, pris, unde in illa definitione hoc ex
sigcat caam ingeam, et constitutivam rei, ut quod, non ut quo. quod est ens
entitas a definitum, etc. caa, quod quo
est ens, quia
ens, quod
est illo quod constituit
non ut quo

Ob: 1. maa in gratio dependet a foa, et foa a maa. R.
ex genere et diffcia fiunt oa gratia: et hoc non fiunt ex aliis.
3. Deus nec ex alio ente, nec ex alio possibili et oa fiunt
ex Deo. 4. Data definitio gretis etm accidentibus pris,
quia tm non fiunt unum per se. 5. unum grave,
fit ex alio, vg. calidum ex frigido et riciprocum foa
et privatis ejus sc gravia, go unum pris fit ex alio
go data definitio pris non est adequata et bona. R. adm.
maa et foa non dependere a se invicem in eodem genere
caa, quia maa non dependet a foa in genere caa maali,
et a priori. Dependet in genere caa foalis et a posteriori: foa
vero, pendet a maa in genere caa maali et a priori,
cum educatur ex maa. R. ad 2. ex genere et diffcia

fuerit oā grossa materia (: ut pisa et subtilia, de quibus Aristo. ad 3. De oā fuerint ex Deo tanquam causa extrinseca efficiente univoca (: tanquam pius inseparabilis :) ut corpus humanum (: ad 4. Meteo. ut pisa per ly oā ex ipsis fuerint intelligentes suppositum humanum generata :) vero evidentia, ut est v.g. lignum calidum.

Ad 4. Dicendum. Sit hic gbarium in genere (: materialis :) in abstracto Nomen et ejus privativum gbarica in abstracto (: materialis :) in genere Nomen et gbum. hinc licet ex frigido possit fieri calidum non tamen frigus fit a calore quia privativum non fit ex gbo.

Nb. 3.

Nb: 6. naa et foa naalis v.g. ligneitatis aut alicujus insecti v.g. serpentis fuerint ex aliis in eodem genere dicimus naa et foa fit pia corporis naalis insecti, id male dicitur, quod pria non sint ex aliis in eodem genere. Nam 6. naa et foa naalis fuerint ex partibus integrantibus insecti, hoc enim est naa et foa naalis partes integrantes sunt hoc, caput manus, naa et foa principiant gressum in genere caa insecta, id pria fuerint ex aliis in eodem genere. Nam ad 2. (: materialis :) Dicendum. naa et foa principiant gressum in genere caa insecta tanquam partes entis (: materialis :) tanquam partes aliquantulae Nomen et gbum. aliud genus est caa insecta entis, aliud caa insecta aliquantulis: naa et foa caa in genere caa insecta entis corpus naale v.g. lignum, quod ita componitur ex naa et foa, ut si vero eorum ablatio, ita non habebit lignum, et his positis habes, id gressum lignum insecta, eadem a naa qua gressum lignum, hae partes integrantes, qua sit aliquantulae, quia ablata illius una, aut alterapote, adhuc naa manebit naa, hi

discurre etm de foa, seu ablata maa hois, adhuc
manebit hoc ens.

Inst: maa s: idem e de foa, hbt pria inffica entia, ex
hoc genito, go nulla solutio. A. P. maa hbt genus et
differia quae ft poter entes go. R. P. A. hbt pria inffica
ffla N. A. methfica A. et N. ffpp. Hic quaestio
n e de poribz methfici, ples ft genus et differia d de ffcis.

Ob. 4. Elementa n fiunt ex aliis in eodem genere
elementi, neq ex se invicem, et ex ipsis oa componta
quia elementa ffe virtualiter, id e secundum globes hi
prias ft ex aliis, go. R. N. A. nam quid go hi
utrum elementa n fiant ex se, nec ex aliis in eode
genere elementi, certu th e ex ipsis corpora oa realia
n fieri, nam secundu globes sicas aqua n reperits in igne,
qui tmen corpus naale.

Ob: 5. Privatio e prius, tanquam terius a quo, d
Privatio in eodem genere hbt prium seu fit ex alio. go.

A. P. Sicut aer ex tenebricoso fit lucidus, ita ex lucido fit
tenebricosus go hic hbt terum a quo, nempe privatio lucis,
et privatio lucis hbt terum a quo, nempe ipsam lucem R.
D. m privatio e prius negtivum C. m. postpon N. m et m. ad
P. m. P. privatio hbt terum a quo postpon A. negtivo N. A.
et ffpp. ad P. antec. pto rezonsis, nam privatio hbt terum
a quo postpon, lux a negtive, quod n e in eodem genere causa
tanquam sui constitutiva. P. reli. —

Colleges 1. corpora mixta via naali fieri ex ipsis prius
ele mediate, immediate enim fiunt ex ipsis Elementis,
quae immediate stant ex ipsis prius. Dixi via naali,
Loquimur enim de prius priantes via ordinaria pe
mutatione subste, si enim deus produceret aliquod
corpus hic plen, pria nostra illud n pariret, quia ele

corpus ñ est corpus naale, seu pñeu hūjūce, de qo loquimur.

Collges 2. Elementū est prius ferme pro eodem apud ientes uti possim videre ē apud Plos; in hoc tñ discrepant, quod prius tribus patreat Elemento, scio enim Elementū hīi prius, ñ vicissim. Sic ignis a prodvens ignem b. dici pt prius ignis b, nequit tñ dici ejusdem elementū. Caute igitur hīi ne elementi nomine ignem vāeri aquam aut terram, quae vulgari sermone elementa vocantur intelligas; per elmta hīi intelligentes ea, quae per hīi existūs effituerent quodlibet grātū, quomodo libere ex gbq vocem gbuūt, vocis elementa dicunt. ——

Collges 3. difficilē ist prius et initius ēe, quod nomine prii, qle hīi definitū, illud solū veniat, qod prius ē altero, priorde ē causalis ē gfitutionis, ē originis; Initii nomēt vero usurpare solemus pro eo, quod ē prius altero priorde praecise ē temporis, ñ loci; sic primus libri folium initium libri, aurora initium diei dicitur. quod si primum folii prius libri, et aurora prius dei diceris, impria erit locutio, extra bene dicta sacra in divinis prius filii, n ē hī initius ejus. sic Dcas: Etram 4. quadrans ē gfitutus inter duratiōn horarū n minus 4rium, qs n minus ē prius hora quadrans 4rus, qm primus, quod videtur ēe falsum nos. R. C. D. ignis: n minus accipiendo prius pro initio, R. ignis accipiendo pro eo prius, unde hora intrā gfitur, hic pro gnoscere intra c. ob. Sic igit itaqs si Catilina accipiatur pt dici de illo, unde aliquid ē gnoscungs n ōes n item si accipiatur penitissimē, quomodo ratio pii exigit, aut in illa Cnca, in qua ign pñiat, n habeat aliud sui prius.

Articulus 2.

Refellit sententia athomistarum circa principia corporis naturalis, et renati Descartes quam plerique haereticorum sequuntur.

Receptissimum quod philosophi dicunt axioma: ex nihilo nihil fit, et in nihilum nihil reverti. id est de corporibus generabilibus et corruptibilibus seu eis, quae sua esse desinunt et cadunt, necessario ex alio simili praeexistente fiunt, haec cum intereunt, in aliquod post ipsa existens vertuntur: hoc igitur posito fuit opinio satis grauis inter veteres, de quibusdam individuis illisque, quae diuersimode inter se figura, diuersas, quas videmus substantias efficerent. ita Democritus et Epicurus docentes rem nullam fieri quod alias fieri alias corrumpi videmus: simpliciter et vere de nouo produci aut destrui, sed deperditionem earum fieri per dissolutionem corpusculorum sub certa prius positione, rem aliquam efficientium, ita ut corpuscula ea segregata remaneant, ex quarum rursum positione res aliae fiunt et de nouo generantur. quod si quaeras unde athomi ortum suum ducunt, Respondent eas olim fuisse ab aeterno, et hoc admodum imprudenter; alium à Deo in mundi exordio esse conditas, ut per eam positionem et segregationem generatio et corruptio rerum fieret

Democritus

Democritus cum nonnullis aliis turpius aberrauit, qui variam hanc athomorum positionem casui adscribebat, ea casu in mundo fieri asserens, ibra quem sapientem, nec cum Cicerone et S. Augustino vere merito inuenient, nemo enim certe sapiens credit homeri Iliadem fuisse ex casuali et fortuita congregatione, sed eam nec admirabi-

Ingenio Auctoris, à quo Composita est, adscribunt quis gr̃ est Similiũ credat hanc structuram universitatis ẽ ex fortuito athomorum concursu.

Democritus Charteſius in prii ꝓhœa et alii recentiores Athomiſtæ, athomos illos seu corpuscula n̄ à casu, sed à Divina Sapientia in se ꝓ se disponi, et in varios visibiles hujusmodi ꝓles coalescere docuerunt, atq; rem eam facile negare cogeserunt: hanc excepserunt, cujus loan: Clerici in suis spiritualib⁹ invisibilib⁹ ab illa corpusculorũ coordinatione liberam dixẽ. H. P.

Dico 1. Non sufficere sententiã Athomiſtarũ docentiũ, mundũ et ea quæ in eo sũt ex infinitis ab æterno existentibus athomis casu ac fortuito coaluisse. tum quia hæc nulla datur specifica, et heterogenea differentia, nec corpora inter se differre heterogenea, dũm evidentes penes diversas athomorũ combinationes, quia juxta illos athomi sũt entia completa actu, gr̃ n̄ fiũt ex illis fieri; nisi ens per accidens, dũ differunt heterogenea corpora, gr̃ n̄ gignuntur ex athomis: hoc m P. quia quæ sunt diversas proprietates etiã entitas diversas, dũ ignis et aqua sunt diversæ proprietates, go et entitas. m P. quia proprietates ꝓ tempore fluunt ab entitate, et illi soli gignuntur: gr̃ ubi sũt diversæ proprietates sũt et entia. —

Sunt similia differre inter se, sicut has voces lupus et agnus, et sicut in his vocibus est solum diversa gignendi literarum, ita ibi diversa generatio athomorum. Sed obstat ẽ: Ex hoc sequi quod nullus ex illis vere possit fieri, nisi, nam illæ athomi sũt entia completa sicut aquidini, gr̃ nec fit aliud verum ex istis fieri, quam ex duobus aquidinis sicut verum aggregatum, et non vere

quod requirit ad subsistem et eendē eundem.

Dico 2. Nec sententia Charlesii recte assignare pia mixta corpori reali. P. j experientia: ex prin mixtis dbt oā fieri; d ex illi corpusculis nō oa fiunt, quia in rebg realibg mulcta, aperta, stupa, mentula, fu interna pulsa, qua perspirant voluptates, affricantis posbg via, odūp. videnus enim equum, canem, asses p in operatiobg suis equē bē libere ac idem; nam equus alliti pabulo, canis docenti artes libus species rememorativas, quia recordantur suarū actionū, atqi hoc nō possunt libere à corpusculorū situatione, cum illa corpuscula intra et cognis experta sint, gō dbnt libere à sua substoli. Item experientia stat: ferrum candens se reducere ad frigus pristinū, ubi et aqua bulliens ad frigus nativū etn aere calefacto: aqua enim citius frigescit soli, quam umbre exposita: hā nō possunt ad corpusculorū gbriatio et gbratio gbriorū gfugere, cum adsint gbrata corpuscula, gō dbnt prin intrinsecum aliū admitere, mpē foam substē, qua libt vim operativam ejusmodi effectū, quare damus nō prodire plantā ex plantam et arborē proprie cum utrobiqs sit prodispositio corpusculorū, gō planta et arbores libt in se prin intrinsecum, nō item domus. His argutis ad artes Charlesii, negat bruta vivere sentire p. d fiunt ex relictis simulacra cognoscentis. Ergo ē j. aalia sē docilia ad diversas artes, ut vg urso ad saltum, atqi hoc fieri nō posset si ant inanimes machinæ, ut pet in horologiis, quod sbrtibg dispositibg namqm educi pt saltum. Ergo ē 2. hinc sequit prīo Charlesii nō vincere, pari enim ratione offendi pt ipsum operatione, relat ab instructo perfectiorbg machinulis horologii posse fieri. —

unde ē fogis quod tenta n̄ fiant. —

P.Z. 2oone. lunimi raoni repugnat asserere ēgleone subsolo gtrici subuna specie cum arbore, et n̄ mīi accidentali differre; d chatesii sententia hoc asserit, go. n̄. quia daret leone ab arbore n̄ differre, mīi in diversa dispositione corpusculoꝝ, quia ind se sola figura, atq adeo accidentib differunt, go. P.Z. sentia chatesii asserit nihil de novo fieri, hoc tī raoni repugnat, go. n̄. experimur aquam pulvere pyrio de novo aquere flammā quā antea n̄ gerebat, go fit de novo. R. chatesius: quod aliunde asserata flamma illa, ꝛ quod latuerit in massa pulveris tanquam subtegumento. gtra ē j. si aliunde asseretur flama illa ignis aliquis ꝙ recipi deberet de loco transferri in locum, d̄n̄ recipit go. Z. dem caa necessaria ē ille applicata subesto apto, agit necessario, sed ignis ē caa necessaria, go nullo instanti calebat in subtili ignis copiosissimo, gli ē pulveris pyrii, quin ignem faciat. P.A. gtra chatolicos. athomistas, si qui dentur: fides certa ē in gnerazione Eucharistiæ assumta tota substantia panis et vini; remanere solas species, quantū, figuram, saporē, quæ sit accidentia, go certū ē figuram, quantū corpusculorum ē appia substantia ingre constitutiva substantia panis et vini. —

Ob. 1. ex libonis alphabetici sere collocati sunt diversa voces, et diversa carmina, go etn ex atheomis. R. Cat. R. Ass. non ind voces ē tm diversitas audientis, ind ignem a et aquam ē diversitas subsolis; —

Ob. 2. corpuscula chatesii sunt ind de heterogenea, go leo et arbor ex illis gtantes differunt specie. R. trans. et N. Ass. quia hæc heterogeneitas n̄ potest influere in corpora realia ex illis gnata, liquidem eadem quæ

existebant in ligno, existerent in igne, cum sola diversa
sui gñatione, alias in salvarent, cum ex ligno ñ lapide fieret
ignis, gñ sola dispositio argueret ignem ñ vero illa compositam.
Ob: 3. R. In qualibet copē naali dñr admisti mysti
gñgassentq; destruit corpus naale gñ gñnit ex illis sine ciboa
subtili. A. S. in vino et aali absentq; spiritq; destruit ipsum
gñatū, gñ gñnit ex illis, gñ proc[illegible] dispositio frustra
affert sua subtili R. C. A. N. gñsp. ad prob. P. A. de-
struit gñsp. C. A. sed R. A. nam deficientq; illi spi-
ritib; defunt vires, tanquam aliquo, quo indiget ad
operatiñ suas, ñ a tanquam aliquo sui constitutivo, in vino
et ungentis ponunt spiritq; illi diei possi, quia ex corpore
mixta.

Ob: 4. Longe admirabilior ē totq; mundi structura quā mundus ē unū per aggregatiñ de corpora na alia ex unum per se.
cujus quilibet corporis in particulari vg. floris aut muscæ,
et tñ Dei sapientia mundi poles ita temperatē fecit,
ut ea gñituant unum universū corpus absq; ei sua
subtili aut ad mundi totius, qua hanc molem unisi
aut attinet ac infact. gñ multo minq; admittenda ē
sua subtili dicta à compositi in ea ex aliq; particulari.
vg. musca ē flore, liquidem subtili ad effectus mirabi-
les declarandos subtilis Sapientia Dei in mole universi; ita
subtilis est in gnois particulari ente. R. Ciano ad
ñ gñsp. dispositas ē, quod mundi universum hic emp-
dudens et unū unde solū aggregationi, et ordinis
in ordine ad finem ades intentū: ab creatione mundi.
singula corpora naalia sunt unū ens per se unte gñtionis,
et multa dicta à gbq; auctoris, procedunt vitale: go hic
debet ponī vita, radix auctoris infra, cum vivat hic
moveri ventre infra, et agere ab intus ñ vere ab

ortifico pati. ——— dli a unoso in dbtr
vitu et radix inffra operatiõ. —

Intellabi: dendo in sententia charissi facilig ad capta
ora mirabilia nãa expiçantes qua in sententia tali
vie possunt explicari; go illa huic è proferenda. Ad
p. d. facilig ad captũ seu indiciũ precise experien-
tiam facile facilibilig trans. d. ad 3adum quod
dicit nãe Papa ggelatinata p. ggsp.

Articulus 3.

Qua gõ et quot sunt ppia corporis naalis.

Rejecta breui certhesii sententia quaerimus iam gbg gõ ex
ppiis seu potby impiis gronatis ex mente Aristotis
aliquot naale: quaerimus a de potby integrantby quam di-
uisiam abstulerit in illis rem destruis, secundum
gceptũ suũ quidditatiũ; tres portes sit in hoc ples manus;
sed quaerimus de potby certhy quarũ quaecunq; au-
ferat totũ destruit ex dicto gceptu suo quidditatiũ; uti it
in hoc corpus est aa. —

Quid corpus naale in fieri in facto ee. Gbg 1. Corpus naale in duplici statu gsideri pote;
Primo in fieri in facto ee; in fieri gsiderat prout
et fuit in facto ee a gsiderato prout iam factũ est
et hbt suã ee perfecte et grate. —

quid productio et creatio. Gbg 2. Corpus naale in fieri rursus duplicid gsiderat;
Primo ut ee reductio; deinde in gtũ ee mutatio. ut ee
productio item dividitur in creatiõ et generatiõ
em; creatio est productio rei, nullo praecedente subto
ex quo res educatur; ita creatio dicitur; creata nãa pro-
ab ipso mundi initio, et creantur quotidie ad naales.
Generatio est, quado alicuius grosti fos educitur ex ejus mã
si sit fos gsem unio, sic planta dicit generari, quia fos

plantæ cum veniente vi agentis naali educit, ex naa: hoc dicit generari quia licet n̄ generetur ejus aa, tñ generatur unio quæ aa unita corpori. —

Nota 3. Hæc generatio s: qua sola ad præsens spectat, de creatione ex aliqbus agitur: reliq̄ 3 illi sumit: permio ut ē generatio simplex; secundo ut ē quæsita, 3. prout ē mutatio. generatio simplex dicit ē productio rei ex præsupposito subjecti; seu expoā naa: quæsita dicit prout hypomā subjectū sex naam prius habuisse aliā formā, quā per introductionē novæ expellit, sic naa ligni habuit formam ligneitatis, et dum introducit forma ignis in naa ligni, ligneitas expellit, adeoq̄ lignum quærebat in igne. plene verō hypomit privationē seu carentiā formæ producendæ in subjecto dicit mutatio. sic naa ligni quando n̄dum habet formā ignis, quæ tñ mox ē introducenda, habet privationē formæ ignis. generatio simplex dicit productio substantiæ; dicit Suarez. sic ā pro loco habet aliquod audens habet dicit audentia 3 g̃ ā aqua habet calorē pro loco. —

Nota 4. Ex dictis colligi; dari in oi corpore naali naa, quam primā vocamq̄; sive subjectū subjectæ quod quæ diximus; quia ē obj cotorbq̄ quæ, et ab uno corpore transiit ad constituendū alterū, cum 3 ex ligno sit ligni ignis, ex igne cineres, ex cineribq̄ fermes: et per hanc naam una res ab altera n̄ differt; probat hanc ē naā dari in oi corpore, aliquid aliud, per quod quodlibet subjectū corporeū hīt hinc inde, quam alterius speciei; dicunt enim plantæ 3 ligni ligni, eamus p̄ naturā, quod ē pri quæ, habere aliquid per quod inter se differunt, et constituantur subjecta distincta, hujus q̄ determinata speciei: hoc ā ē id, quod dicit hoc subjectū: habet q̄ naa et hoc simul habere totā substantiam nostram, quod pleq̄ explicat per artificialia, idem enim aurum ē indifferens ad hoc poculum

quid generatio simplicīd.

quæsitio?

mutatio? quid.

naa?

ẽ accidens, ẽ potens, adeogꝫ ista ñ differunt ꝑ accid, sunt a diuersis hoc, qđ dicum in ordine foam producti in alio accidenti in alio potenti haberi. Ad. ꝓd.

Dico j. Corporis naalis in fieri sub gestu generationis stylpeldis sic ut ẽ producti nostra foa in subiecto qđ duo tm ꝑ ꝓria maa inuiscum ẽt foa. P. gestq generationis precise ut generatio ẽ, nihil aliud dicit, quam ad motum foa de poa maa, dicte gestq ẽ salvari, absqꝫ di privatione, gđ duo tm ẽ ꝑ ꝓria P. z m. quia ꝑ eodem instanti producit maa cum foa ut ignis ẽ sal. Sed in hi casu in maa ñ fuit privatio, quia alias simul fuisset foa et privatio, gđ. Contrarium: quando Deus produxit hunc myndum quod ut dicit in maa prima grossor foa eodem instanti. Sed tẽ ñ precessit ullam privationem foa et tẽ fuit dare generatio grossore, gđ privatio foa generationi precise ẽ prius.

Dico j. In hi casu ignis fuisset naa prior luce et maa foa, gđ in illo naa priorte fuisset in igne privatio lucis et in maa privatio foa. R. Si priotas naturalis dicit privationem, cum naa semper sit prior sua foa naa ñ fuit et ignis luce, semper in ea dbet ẽ privatio foa, et tm privationem habet cum sua, quia etm tẽ ẽ prior naa. deinde ut tẽ priotatem privatio, dbt ee in maa existente apta hbre foas, tẽ a naa nunquam sine foa existet, gđ nunquam in ea fuisset privatio foa. Si dicas: In illo priori generis naa sine foa, gđ maa ẽ sine foa. R. D. A. gestu precise C negtur et simili p. A et cetera. **Dico z.** etm in eodem instanti generationi transit maa de ñ ẽ foa ad foam, gđ. R. D. A. de ñ ẽ foa, quoniam ẽ processit in maa p. A. maa cum foa, transit de ñ ẽ ad ẽ C. A. p. ꝓd.

Dico z. corporis naalis in fieri sub gestu generationis stylpeldis, nimirum maa, foa priusquam ea nova foa maa

inducenda. 2do ē, quia q̄estio sub hoc q̄cepto, ē
tranzitꝰ unius rei in aliam; sed hi q̄ctus involvit
dicta ꝯ ppia, gō sub q̄cepto q̄estionis ꝯ ſt ppia: ēa
q̄estio dꝫ ler. totalis, quo tota substria
transit in aliam, vt in ſ. Eucharistia tota substria
panis transit in substriā corporis Xti remanentꝫ tñ
accidentꝫ panis, et partialis quo, una foa in aliā
transit, vt foa ligni in ignem, foa vini in aquam.
DICO 3°. Corpora realia in fieri sub q̄cepto muta-
tionis ſt ppia, nempe maā, foa, et privatio foa exi-
enda. ſ. quia corpus naale q̄sideratum in fieri muta-
tionis hꝫ has tres pertes ēntes, q̄stitutivas, gō hoc
ꝯ ſt ejus q̄stitutiva sub hoc q̄cepto mutationis. A. ſ.
mutatio ē tranzitꝰ subiti a non ēe foe ad ēe foa, qo
ēntꝫ rivalvit hꝫ tria, subitū seu maā qua transit,
2 ēe foe, seu privatioē a qua transit, et foāᵐ ad qᵐ
tranxit. —
Ob. 1. Si privatio ppiaret corpus in fieri, ꝫ ppiaret
fieri, ꝫ corpus p̄ēntum diſ pt, quia utraq; denō-
tatio ē positiva, gō. R. N. A. nec enim ppiat fieri
p̄cisive, nec corpus p̄cisivē, sed utrumq; q̄crete. —
Ob. 2. in nullo instanti maā ſ. aliqua foa ē gō nullo
instanti dat in maā privatio foe, q̄stia ſ. Dicerā aliqo
instanti dicta privatio illa ēt privatio foa producenda, et
non ēnda nāō, di, gō. m. ſ. privatio ē carentia rei in subeto apto,
dꝫ q̄ndo dat aliqua foa in subito, subitū seu maā ē apta
ad libertam aliam foam, quia alias ēt apta ad libertas duas
naāl, unde etm ſtqꝫ eam foe in statu violento rem n hꝫ
foā, adeoq; n ē naāl apta. R. C. A. ſ. ſtqꝫ. ad ſ. m. — ſ. m.
ad ejus ſ. ruſq; ſ. m. — n. et ſ. ejus naō, alias ēt apta acti-
tudē adeqta tam exporte maā exporte agentis, et ex porte

dispositiue R. aptudne adepta ex forte mee preciser. omnino mea hec capacitem hominis mee fuerit subtracta ex forte sua etm naali: q̃ e naali libere n̄ possit. hoc fit etm et ex forte agentis, et dispositiue, ne scilt cum ea in statu violento: licet enim hi corpora mea fuerun, n̄ tm illas exigit. —

Inst. 9. q̃ quis dicit cur q̃ in mea ligni detr privatio ignitatis, et n̄ capacitatis, q̃ n̄ ouis forme privatio potius, et n̄ R. N. A. quia quod potius privatio forme ignis, quam privatio forme capacitis. ratio e, quod immediate ante formam ignis dantur in mea ligni dispositiones ad forma ignis, et n̄ ad forma capacitis. —

Inst. 10. Ad n̄ e ratio, cur potius hujus nomen forme intra eam speciem privatio ponatur, et n̄ alterius, q̃. R. N. A. quia de tm hoc nomine forme serui e dicere: ita nunc n̄ e forma, et immediate agenti ingenita hi futura: et n̄ de aliis, Deus enim ut author rerum nomen formam, et n̄ aliam detexerit. —

Ad 1. p. Dicitur corpus mixtum in fieri, etsi nulla detr privatio forme, unienda mee, q̃ privatio n̄ potest. A. P. p. existere mea et forma nedum unita mee, adhuc tm illi, et ei illa intime penetrata qua deinde uniatur mee, hic erit corpus in fieri, et n̄ ibi privatio forme unienda mee, q̃. R. N. etsi nulla detr privatio forme simpliciter. R. forme ut unite et ut ipsi. quod enim privatio forme possit dici, vel ut unienda, et n̄ quomodocunq; etsi sit intime penetrata mee cum forma, n̄ e tm per hoc ipsi unita adeoq; ut hic forma detr privatio in subito. —

Ad 2. A. Privatio e potius copiosi naali in fieri, forme etm succedens e potius, q̃ cum illa forma cesset, et pria in fieri ex ligno fit ignis, mutationis hujus potius cessat n̄ tm forma ignis, et mea ligni cum privatione forme ignis, detegitur forma ligni. A. P. quia simul mea ligni a n̄ e ignis, tendit ad e ignis, ita forma ligni, transit ad forma ignis, q̃ simul privatio forme ignis in mea ligni, ita ipsa forma ligni cessat per mutationis hujus. nunquam enim mea transit a una privatio

ad fad aliquam: quia nunquā ē spoliata ōi foā. Rēl. P. ad eius
P trans. A. Neget. ad mutatiōē per se requirit maā, foās et
privatiō foē tenuam bēnes à quo tranit maa ad cē foe: qod subito à foa ad
a cum ea privatione sīl semper maāli quenda cum alia foa, foam, d tm or
hoc ē per accidens mutationi subiecti qualis huj enim accidens ; vg:
gaptg adeqtg Salvatis sine ali foā. exēplificat hoc phs + ...
in iis mutatiōbg accidentālg in qbg subito ñ tranit à foa ad pt enim maa,
foam, puta cum hoc ñ musico fit musicus p. nego enim sp̄ vaall cē
in musica aut in mathematicā foa Suntā, sed carentia sine foa alia
foarum: idem dicit. quod aer ex tenebroso fit lucidus. à foa ad foam.
aduerte 2 quod licet maā 3ce spoliata ōi foa, ñ cē naāles sīl
talis maā a ñ cē ignis transeat ad cē ignis: mutatio illa
qua precise mutatur dicit posse cē naāli: cum enim ñ possit naāli
ignis in illam meam inducere priūs dispositiones necessarias
ad foam ignis et deinde ipam foam ignis? hic igit gaptg
maa tranxeis à privatione foa ad fam ē adaqtg corpori naāli
in fieri: quem ris postea dat. an simul cum tali privatione
existat in eadem maā, s ñ existat foa alia positiva incom-
possibilis cum subiecto: ñ igitur excludit unius omnino foā
antecedentem à maā, sine qua indecenter sumpta, maā
naāli cē requisit dm marcindmus ab ea per intellm nostrm,
quem gerimus mutatiōē qua precise tlis. patet etiam privatio
foe ñ ē pnā corporis naāli in fieri: quia sine ea bene gaptg
mutationis sēm talis: ubi ia satis patet. poslesea hoc privatio
sēm tm est ñ effectiū corpus naāle in fieri: actio enim productiva
vg ignis hoc no tempore tm in productione foe ignis in maā; qā
per accidens gaptg privatio foe ligni, propō incompossibilē sēm
quam foarem, et simul existans. denique si hoc privatio est
pnā corporis naāli in fieri, deret idem infinita libere pria,
infinitarū enim foarū privatio quarū ē capax maā, ē
semper in maa; aduerte etiam, quod nos licet Aristotel: procedē:
docendo corpus naāle in fieri sub aspectu questionis tz ē pria,
ab alijs bene ñ in probando assignantes tz nempe maa, et tz boni
positi, tz negatiui, verum a quo, et ad quem.

maã unionis, quæ is signo ꝺ g. et signi decide foã signi et carentia foã signi. ꝛc decidis foã signi. et carentia foã signi. —

privatio unionis ad privationem fiore pertinet.

Ad 4. ad mutatiõ requisita etiã privatio unionis foã ea foã; quia etsi foa sit intrinsecè penetrata cum maã; ach̃ n̄ est corpus unũ; g̃ꝺ tã ꝑt pria corpori in fieri. R. D. A. ut hæc privatio sanatæ cum privatione foã ꝑ modum unionis seri à quo C. A. ita ut hæc privatio unionis sit specialis prius R. A. privatio enim foã n̄ simpliciter ꝺ ut infoetur maam ẽ prius quã infoatio fit ꝑ unionem: unde sunt foã; ut infoam mediante unione tanquam causa ꝺ quo ẽ prius ita etiã privatio foã ut unita, seu accepta cum unione privatione prius dici ꝺbt. —

Ad 5. pria n̄ ꝺbt ee ex se invicem ꝺ foã et privatio foã ex se invicem; go n̄ ꝑt pria. m. p. imprimis implicat nulla privatiõ prioritem; nisi intelligatur foa immediate subsecutura; ꝺ nec foa in fieri intelligi ꝑt, nisi intelligatur fuisse privatio in instanti immediate præcedenti; g̃ꝺ ex se invicem R. D. m. pria ꝺfinita secundũ se præcise n̄ ꝺbto. C. m. quoad aliquam denominationẽ accidentalẽ; ejus n̄ cessans quæ tendit m. et D. m. ex se invicem quoad denominationẽ aliquam accidentalẽ C. m. præcise secundũ se ꝺfinita R. m. et ꝺfinit. patet n̄ ꝺbt ee ex se invicem tanquam intrinsecis constitutivis secundum se accepta, n̄ a quod cum altero n̄ possint constituere aliquam denominationẽ accidentalẽ. unde nec privatio constituit foã secundum se acceptã, nec foa privativa: sicut quomodo foa sit in fieri n̄ ẽ illi contra, alias etiã tẽ. in instante ẽt in fieri; nisi etiã tũ quod existeret super naturã huius maã, ut prius. Similiter etiã privatio, quod hic ad unum prius n̄ ꝑt illi contra; alias quocunque fuit privatio foã in subito, semper præcederet. —

Ad 7. priat privatio ẽ nihil. sed corpus naale in fieri ẽ aliquid; g̃ꝺ privatio n̄ ꝑt priare illud, quia quod ẽ aliquid

ñ ad pes nihil effitiu. R. eand m. s. m. corpus naale in fieri ẽ aliquid adaqle X. m. in adaqle. Cr. ad ẽ. corpus enim naale in fieri sub genere mutationis potius ẽ posterius, postea regnum, et privatiue dat ẽ mutationi solum privative. —

corpus in fieri ẽ aliquid adaqle adaqle X.

Dices gō eidem rei, identificanti x gloria, hoā mpe et privatiue ejusdem R. P. illatiue ejdem rei Successiue ejdem rei permanenti X illatum. quod rei permanenti n pñt identificari, rāo ẽ, quia illa res eadem instanti invalveret ẽ et n ẽ; quod a rei Successiue pñtur, hoc ẽ falsū, nam prius ẽ privatiue, deinde subsequenti instanti ẽ hoa. —

6 rei Successiue identificanti x gloria in a permanenti.

Vbi ſ. dispositiones eidem ad hoīm introducendā requiri ꝯ expulsionem frigoris et humoris ut introducatur ignis, dico ꝯtm tenent ex parte cae naalis ita ut eum illa efficiant earum prius, ut dictum ẽ in simili ad abolitionē ētorum proinde nec ha dispositiones eandē requirunt; nā enim divinitus induci hoīm in naam sine previa dispositione. Z. Generatio sub genere mutationis nunquam pōt fieri sine previa privatione, licet sub genere simplicis productionis possit. Z. Conceptus mutationis formalis pōt intelligi sine actione, agente et sine agente, quia mutatio ẽ transitus, de n ẽ ad ẽ hoc ubi insistere nec agens, nec actio invenitur. unde licet ad mutationē requiratur cāa efficiens et finalis, tanquam prius extrea, n tñ tanquam prius intrinseca constitutiua, quia esse sine his pōt impossibile ꝺ possibile reverti de novo ad hoc, dato toto genere mutationis. A. homo quidem fieri ex nihilo ꝺ tanquam ex parte ejus ex qua, ꝺ tanquam ex loco, ꝺ subiecto, ꝺ secundum Scotum ex hoc fit ex nihilo ꝺ tanquam ex parte ejus ex qua, ꝺ tanquam ex loco, ꝺ subiecto, ꝺ secundum Scotum ex hoc fit ex nihilo in quo, et ut quo, n ꝺ prius et ut quo, quod hoc ẽ falsum, ex nihilo n ꝺ prius et ut quo, quod hoc ẽ primum, de nihilo.

Articulus A.

Affirmantur pria corporis naalis in facto esse.

Dico pria corporis naalis in facto esse ẽ ſtm x. nec minima ẽ hoc. in tempore a prius ut quod, nam etsi unus ẽ prius ẽ ſtm ut quo. P. gelidus ſ. tot ſ pria corporis naalis in facto esse ẽ hoc, ex quo fiat ignis corpus naale, sed quoniam subiectum; unus ẽ prius ẽ ſtm ut quo.

D hoc ſt tm 2. maa recte eſt foa 1o. m. Sed. m. P. quia poſita maa et foa simul sumptis ponit groſſe ſubſtde ſe u corpus reale in forto &c, et ablata ẽ unica earu n datr corpus reale gō hoc 2. tm ſt pria ut quod. P.2. Ex illi poſtea groſſe corp reale, in quas reſolutu ẽ corpus reale n facto &c reſolutu tm in maam et foam, gō hoc hō groſſe corpus reale, eam privatis foa nequeat ſtare eam ſbā. —

Obi. ad habendum adeqte groſſe requirit etm unio maa ad foa, idem ſubſtria, idem impoſſibe &c groſſe &c, quin duret quin ubicet, quin ſtet, gō unio ſubſtria, ubicatis duratis p ſt corpis realis pria. R. non tm agere de pio ut quod unio a &c tm pius ut quo, ſed &c tm rexq et vinculu per quod maa et foa simul priant, ſeu ſtituant totu; quo etm à nobis de pius tm infertis, poſſide eade ubicatis et duratis: quia ẽ pervim corpori reali tm extrem, hec n Subſtria rexq nihile ẽ aliud, quam pes quod groſſe aliqđ ſtituit in genere ſbe groſſi et entis ultimo gradu: hec inquam ſbſtria n ẽ etm pius, q quia pro ſupponit totu groſſe reale cui ſuperuenit, et quia pro ſubſtria ſbt pes hoc precise groſſe maa et foa unitim exiſtant, et nulli alteri veniant. Duratis ubicatis p ſt mera accidentia à qbq proxime exdo recte intelgi, et ſbte quidlas ſubſtria phica. —

Prob. hoc gradu maa foa et unio groſſe inſſe ex unione tanquam parte entis, q hec aggregata ẽ corpus reale gō. R. P. m. Si eſſerent tanquam ternarius quidam quaſi q ſubq unitatibq ſeluetam; C. m. Si eſſerent ut groſſe ſbt ſtantiale N. m. Si enim unio n ſbt ſe ut pars unicade q tm ut exdo citiũ, quo maa et foa uniuntur. —

Ob. 2. maa et m eſſent ex pluribq, et foa ex pluribq ſois q uroq ẽ diuiſum in plures ſortes, go finit ex alio gō pria R. eſſent ex pluribq integralibq S. ex pluribq actibq R. et gō una enim pars maa n ſt ſbt reſpectu partis alterius, ſimil actus ad foam, ut ſi ingis in groſſo reali in go maa ẽ pōa, foa ẽ actus; et ideo ſt porte entis. —

Q. 7. pria beatudo dicit Deat ee gloria. Sed nra ee Foa n
& sibi gloria; go n ipsa pria S. Dni & gloria entitative X°
in modo priandi. S. modo a priandi maa; & q̄ ostq modo pri-
andi foa, nam malefoa foa; foa a ut actus maa priat
corpus reali.

Quæstio 7.

De gratia Dei in Particulari

Articulus 1.

Quid sint et in quo ḡfistant rerū Privationes
et negationes?

Nota 1. quaerere quid hīt negatio: idem & hic et ne de
Privatione: vel nil aliud & quam quaerere, quid sit rem
n ee, hr per quid possit n existant ea, quae n sūt. 2.° negati-
onem quae possit ee & n ee, dici negationē ḡfingente seu
possibilem, ut & negatio nihilti: negationem rei impossi-
bilis dici negationē necessariam, ut & negatio chymerae: negationē rei
necessario existentis dici negationē impossibilem, ut & negatio
veri Dei. —

Nota 2. In eorū sententia qi dicunt privationes ḡtionas n
differre ex obito, dm ex modo tendendi, quia affirmativa
quasi cadit ad obitū, negativa quasi ab eo recedit, in hac sententia
valde probabili, & ḡjci negationem in privativis: nihilo-
minus cognitio reflexa super illas privationes gignet etm nega-
tionem, continebit enim tam obitū illendi privi, quam modū
tendendi, nec tm id, de quo aliqd dicunt, & etm id, quod dicunt.
Sunt, qi negationes rerum fatales cum negationibus casibus ḡjun-
dant, dicentes nihil aliud ee rem n ee fatalē, quam Deū im-
pedimentū et casum, ne res illa sit: ḡg in hac domo fenestras
occludas, ita ut totus intus aer tenebricosus evadat, & ajunt,
privatis seu n ee lucis in hoc aere fatalē dicunt illa ob-
stacula lignea v lapidea v q̄ ḡbus fenestras occludis, lucem q̄
ab ingressu domus impedis. ita etm negationem alicuius mundi
et aliarum rerum, quae n sunt, & de aliquo, dicunt ee
alicuius Dei decretū, quo n vult eas fieri: negationē rerum

rem in possibili ut chymera; ajunt ē ipsum Deum qui est suam sententiā ita mundum cum implevit, ut ne minimam quidem chymeram in rerum natā ingredi permittat. Excoglata ē a hac sententia ab iis, qui videbat nulla alia vera ē esse, nisi existente aliquo, quod ipsum verificet, simul n̄ possit pares ē albus nisi existente aliquo, quod ipsum albificet: hinc duxit principiū hanc: chymera n̄ existit, verificari à divina sententia, qua per hanc ē possibilitas et negatio chymerae; hanc a: antixtg n̄ existit, verificari à voluntate Dei liberā, quae nondum voluit producere antixtū. Hanc sententiā rejicimus, simul cum, quod ab possibilitē rerum in sola exigentia Dei constituit aliud ē quaerere esse actū mundi n̄ existat, sit quae sit ea negativa ejus, aliud ē quaerere quid sit via negativa seu ipsa n̄ ē possibilis alterius mundi: proinde negativam causalē et extrinsecam ab intrinseca formali et positiva distinguendam ē, ita sunt de possibilitate loquuti Thomistae; et simul etiam existentia rerum formali à causali diligi: sc̄a cur res existat ē voluntas Dei liberā, qua voluit eam existere, quia a dixit existentiam rerum formalem, et positivam ē illam voluntatē Dei, ita quoad negativam existentiā, sunt de existentia loquendū. existentia rerum et existentia formali negativa ē terminus effectivus: et absentia existentiae a negativis actibus, seu decretis Divinis, quoad actus diligi. Adverte etiam quod etsi voluntas Dei verificans hanc propositionem, ē lux, sit ad verificandam hanc: n̄ ē lux, per se n̄ requirit ullum actum voluntatis divinae, nam etsi Deus semper possibile seu per impossibile nec vellet, nec vellet lucem positive dum efficit: n̄ negative n̄ vellet, hoc ē nullum actum voluntatis divinam liberum, sit verum est dicere, n̄ ē lux, in quo quoad sit negativus effectus, vide enim recte quoniam caā, n̄ etiam negative ut sit quoniam Deum velle, ut existat, ut a n̄ sit n̄ quoniam velle ut n̄ existat, sed sufficit n̄ velle ut existat: nec ex eo quod alterius mundus n̄ existat, inferri debet Deum liberum actum, quo voluit, dum n̄ liberum actum quo velit. Simul ut res aliquae

fiat, requiritur ut Deus influat, nec ℞ fiat, sufficit ut ℞ influat. Denique negtiue impossibilem, seu repugnantem negtiue rei necessario existentis, aut ℞ negtio Dei, et negtiue rerum omnium cum Deo in mundo existentium in quo constituet Adrig? An in Dei existentia, Deus enim ℞ ℮, nec ℮ ℓ cæa negtiuis sua vis ℮ exclusis illius, et ℞ ut impedimentum ℮t, ne ipse existat, ℩ impedimenta ℮ potius cenſe, ne existat negtio sui.

Dices: ℞ dari negtiue impossibile, ℣g. negtiue Dei. ℞ dari possibile verè ℞ dari falsæ et impossibile et ℞ dari obtinet ℣, ejus enim certè ſt et fingi: quod ℘ cepit, ℘ fuit: ℞ datur Deus, ℣ datur negtio Dei, rerum omnium in mundo; Certè ℞ cepit aliquid excludens Deum, et mundum abſe, ℩ rerum ℞ ℮ Dei et mundi. Proinde si impossibile, ℮t ℘ impossibile hoc negtio, ſ in alio ℘ in illo ipso ℞ ℮ existeret. protereà etiam negtionis necessaria cæa exclusiva quælibet ſt absurdum, cum chymerica ejus ſt fabulosa sui negtiva et exclusiva. —

Alii denique negtiues rerum finales à causis distinguentes, eas in esse gradum abusivo, seu ℩ minuto constituentes, quod ℮ datur ℘ quas tenes ergo reor ℮ ℞ datur et ℘ illud ℮ verificatur rem illam ℞ dari; ℩ hoc figmenta et futilia rejecimus in toga, tandem si in illis ſ dicent negtiones rerum, deus necessitatur ad ponenda à parte rei, hoc certis abusivis, quia necessitatur ad ℞ ea possibilia ponenda, cum ea producere ℞ possit, ℩ Deum necessitari ad aliquod ens reponendo à parte rei ℮ absurdum. præterea in hac sententia pugnatione, ſ dent gratiam quia liberent opposita positiva, ℞ vero gratiam, seu oppositum positivum tm ℞ a positivum et negativum, nam et dari aliquid, et ℞ dari verificaretur ℘ aliquid in ſ positivum et ens reale, ſ vero ens et ℞ ens. Hinc —

Dico cum S. Augustino: Negtiones et Privationes rerum finales, nil ℮ aliud, quam ℣ nihil rerum, et ℞ ea rei, quæ datur in se realis nihil ſit, ea tm ſs obtinet in intellectu. ℮ S. augustini gratia non nullos qui sic: —

+ pro statu possibilis et vero ſ pro falso et impossibili ℣.

Gen: C. j. tenebræ erant supra faciē abissi. gō aliquid erat supra faciē abyssi: illud aliquid vē genitū vel ingenitum; igitur ē æternū. Si a. vel ē genitū nē à Deo genitū, cum de Deo nō duātur, quod illud genuerit, gō ab alio: gō Suidā dat spiritū, quod fecit lucem. Ita dat spiritū, quod fecit tenebras: et quia lux ē bonū, tenebræ a malum, dant tr. pia, unum bonorū, aliud malorū. Huic respondet S. Augustinus: Rndo j.ma potest esse ista, quod licet tenebræ sint aliquid, verba ejus sit loco citato glæ Manichæos, ubi lux nō tenebræ sit, non quia aliquid sit tenebræ, d ipsa lucis absentia tenebræ dicuntur, sicut silentium nō aliqua res ē, d ubi sonus nō ē silentium dicit: et nuditas aliqua res nē ē, d in corpore ubi leg unentur nē ē, nuditas dicit. Sic tenebræ nē aliquid sunt, d ubi lux nē ē, tenebræ dicuntur; hoc ideo dicimus, quia solent dicere, vidēa erant tenebræ ipsa supra abyssum, antequam faceret Deus lucem, quis illas fecerat, vel genuerat, aut si nō fecerat, æterna erant. quasi aliquid sint tenebræ. Nōn S. locum aliquē qui lumine caret dicamus habere tenebras, nihil ē aliud quam dicere, lumen nō habere: Deus igitur: Ie illo res fecit, quo solo posset sublatis etiā aliis obj reb habē et fecit, et quo solo nō posset positis etiā aliis ea Deo nō ponit, d ejus nullum ens absolvit, aut impedimentum ponat, et fiat: Solum qd ponat et fiat nihilum, q ponunt et fiunt negtives rerum, et hoc solo nō posse, quidem ngs aliud ponat, nō habet negtives rerum, quia si nō ponat nē ēe rei, certe ponit ēe rei, gō in solo nō ēe rerum consistunt negtives. —

Ob. j. aliqa negtio ē aliquod bonum, gō ē aliquid. quod enim ē bonum ē aliquid. S.A. negtio divitiarū Sanitati, ē exitio saepe ē malum bonum, quam ipsa exitia, Sanitas et divitiæ, quæ certè in se bona sūt, gō multo magis negtionem bona ē. S.A. ex dicto Xti de Juda. melius illi erat si natus nō fuisset hos ille A.V.A. ad S.P.A. meliare negtio earū rerū quam illa ees, per se et quomodo cuiusq; S.A. nō per se, sed respectu carentiæ malorū, quæ à rebus illis afferunt. Subdit: malior ē, idē, minus malum ē negtio rerum

earum quam Xpi ca mala quæ afferunt res illa, ꝙ
existerent. Sm alios Sanctos. et ꝙ. n̄ existeria Inde
ē tantū malum in genere mali ꝓpter, existeria Inde
ē tm̄ bonum in genere boni ꝓpter. D̄ pes accidens giuncte
aliquod malum existeria Inde, malum Rect accepte gaudi
lesissmū enim malū morale majus ē, quam sit ē bonum
ꝓpterm. in Xti gō dito lex melius ē idem ac minus malu.

Verum ē anxe Quēe n̄ dari antixtū, ō dari regnū
Antixti, idem verum ē media nocte dicere, nunc dabtr in ē rei. S.
tenebre, gō aliquid ē deberit antixti regnō. et tenebre ut in ē veri.
verificent has ꝓpones, quæ dicunt tenebras et regnū
dari. Ad dubiū ē in Logica de aliquarū ꝓpionū veritatem
n̄ requiri, ut earum obitus existat, imo requiri ut n̄
existat: rem ut ajt Philos; eo quod res ē, aut n̄ ē, ꝓpio
vera ō falsa dicit: go ut ꝓpio dicens rem n̄ ē, vera sit,
debt res, sive ejus verificatrū n̄ ē, ē a clarū quod res foalis
n̄ per hoc n̄ sit quod existat alia res in comꝓssibli, cum
ipa, nam etsi nulla res in mundo, nec deus existeret
verum tm̄ est n̄ dari Antixtū; falsū a est dari aliquē
in compossibli cum Antixto. per hoc igitur precise n̄ ē antixtus
quod n̄ sit go etn ꝓpionis regantis existeram ejus veri-
ficatorum nullum debt ē aliud, quàm quod n̄ sit. ho
ꝓpio, a dantr tenebre dantr regnō antixti; qua videntr
ē affirmativa, idem dicunt, ac n̄ ē lux, n̄ ē antixtus
v dantr n̄ Antixtus: dissgvere tm̄ eas ꝓpones, dantr regnō
v privatis in ē rei, regando in ē veri gcedendo: n̄ dantr
enim ē rei, quia n̄ ē aliquod ens, quod sit regatio v
privatis: dantr tm̄ in ē veri, quia verum ē n̄ ē antixtus,
n̄ ē locum: ex hoc a quod sint aliquid in ē veri, vele
intxs ē cognoscibile quid regnōr, cum de rerum sit cognos-
cibile. Ubi ebn Nota. Car dicitr aliqua regnōr
impssibli, aliqua necessaria, aliqua ghingentes, in ē Rect veri,
n̄ in ē rei, tam in ē rei nulla regnō ē ghingens, seu
impssibli, multoqp minus necessaria, dē ens impssibli hoc e
ꝓpio S. Thome: Et ex dupliū dicitr, tenendum quod sigcat
entitatē rei, prout dividit in 10 predmta, et sigcatum

cam ꝛc et hoc modo nulla privatio ẽ ens: alio modo dicit ens quod ligcat veritatem ꝓpositionis: quo in proposito ẽ, cujus nota ẽ hoc verbum est: et hoc ẽ ens quo respondetur ad quæstionem an ẽ, et sic cæcitas dicitur ẽ in oculo. videtur ergo cum dicit ꝙ cæcitas vere ẽ in oculo Petri hanc ꝓpositionem verificari ꝑ aliquod supradictorum de ꝑ aliquid ipri attributi, non ꝑ aliquid quod habeat esse nisi hoc quod nihil habeat aliquid Petro: videtur cæcitas nihil ẽ in rerum natura, vel habet in ratione veri: voluntas Dei facit Petrum et videntem et cæcum in genere causæ efficientis sicut ꝙ voluntas Dei nõ ẽ causa finalis, qua Petrus sit videns nõ ẽ causa finalis, qua sit cæcus. —

R. 3. Si negationes et privationes verum nihil sonant, non differunt inter se, quia nihil in nihil et nihil non dant differentiam, ergo S. m. absurdum ẽ ut subditas: cæcitas, ignorantia non differant R. N. sequela non nos ad rationem cujus dubitamus: dicendo, nihil et nihil non differre nihil præcisive, quod nec ẽ quidquam, nec ẽ exclusio entis, quæ quod nec realis, nec actualis est. S. nihil negative, à nihilo negativo non differt subditas non differens ignorantia, et cæcitas, ideoquod dicit in recto S. servando foam, seu rem, cujus ẽ non ẽ N. subditas ignorantia potest aequè nõ ẽ in recto, quorum ẽ non ẽ additus, alterum alteria, ꝛc.

R. 4. Hæc ꝓpositio non datur habilis, nõ ẽ indifferens ut sit vera vel falsa, ergo si erit vera, ꝑ aliquid debet deberari ad rationem veri, S. ejus implicat in hac ꝓpositione indifferentiam ad verum vel falsum, deberari, ad verum potius quam ad falsum, et ꝑ nihil deberi: si enim nihil magis deberet ad veram potius quam ad falsam, ergo non erit ꝓpositio vera potius quam falsa. R. C. A. S. ejus ꝑ aliquid quodcumque debet deberari R. ejus: ꝑ aliquid quod non ẽ ens reale: P. implicat ꝓpositio ꝑ nihil deberi ad rationem veri, ꝑ nihil præcisive, seu ꝑ nihil quodnec sit ens, nec exclusio entis C. ꝑ nihil exclusive et negative, seu quod sit exclusio entis N. dico enim quod nihil non ẽ vel non ẽ, ꝓpositio vera vel falsa dicit: — Si quoniam quid sit idem sit ens, et rem

quid hō illud nihil' exclusive: seu illa exclusiōet regtis rei,
R. quæsenda ab: quid hī res illa quæ excludit? al' dicer æ
illam, cuj' propriū particla ren, ita exclusiō hæc rei, ē ī illa
rez. Si ideam dicas, gō canis ē regtis leonis, quia ē n leo:
R. Pgndo illatū infirmando regtive et postea R. canis nec
ē leo, nec ē regtis leonis postea, d proveniet ab retrosp.
gō ab tm' duct regtive leonis, quia canis n ē leo, leo et
regtis leonis, gō ria ab: d hoc ptive. canis ē leo, canis
ē regtis leonis, n ab gō ria ī. —

Ob: 4. in nostra gōne, rem n æ qu Equi moveri
me pstive, deterabop ad hoc ptive, n ē hic equus, n video
equū, quod dñi n ps. R. hoc regando, depra species equi — absentis rei, leonis, me deterret ad negtive, n affirmive, n a regtis.
casu n pt alterius se morem vl alio modo excitata in
nerve mea in his circumstantiis in qbq abē equus, e
motivū capa hujus ptivus, n ē hic equus, quæ species
alias in aliis circumstantiis deterret me ad dicendū
ē hic equus. Sī cæcus quia aliquādo vidit cognovit
cocitale cham, pt speciē speciæ visionis: cæcus a à
nativitate n cognovit se n vidisse nisi enigmatice, et
pt speciē alienas, quia n hbt speciē speciæ visionis
dtm enigmat cas, aquisitā, vl pt auditū. Cæcus vero
qui nec unquam vidit, nec pt auditum aut aliunde hb
quid quod de visione, cocitale hiam nullo modo cognovit.

Ob: 6. Petrus pt aliquid à pt dfficile ē cæcus, gō privatio, vel dfficultate re-
sen cocitaj ē aliquid. R. N. pt se ipsum præcise Petrus ē e gativa, positiva N.
cæcus, gō pt aliquod ens super additum: sicut quia pt se ē e
albus, dbt amplius denominam hanc pt aliquid super additū
R. N. pt aliquid à pt dfficile dfficultate negtiva, seu dfficultas
non entis, ab ente, vl n. dfficultate positiva, seu entis absolute
N. et ssp. ad N. C. Rale. N. ssp. nam denominis albi
e positiva, proinde pt aliquid super additū positivē dbt veri-
ficari denominis a cæci ē negtiva, seu exclusiva, proinde
pt super additam exclusivē seu pt n super additam, sed ex-
clusam ablativē qp aliquid dbt verificari denominis Petri
in Petro nihil ei super addit nec ejus quam excludit. —

Vices: foꝛ in compositi cum foꝛ alia rede dicti foꝛ exclusiua alteriꝰ foꝛ. vg. calor frigoris, q̃ é negatio seu foali exclusiꝫ illius. R. P. t. Le é foale exclusiuum postiuum et q̃ modum gtraiꝫ C. A. negatiuum et eo modum gotoꝝ, q̃ h. et ysop. calor et frigus ꝛ̃ sit gotoria sed calor et ꝛ̃ calor quia affirmatio et negatio calorꝭ hoc é duo ptis exiguam una sit é calor, altera ꝛ̃ é calor. Sunt gotoria gotionem proballe é ꝛ̃ ad in re, dm in dictione, vel pro hoc ipso vocabulo, gtraditio. re se immediate excludu gtaria, sicut gotoria, dm mediante negatione ꝛ̃ exclusa est. 17. Antichy et negatio q̃is gotoria sit, q̃ impossibile est, ut reuerum contendat, dum nostra sententia sit re Antichy nec negatio q̃is daretur, q̃. impossibile cum é gotoriorum aut uterumq; Similꝫ dari aut neutrum pro priꝰ illud, quodlibet é ꝛ̃ ꝛ̃ é. R. C. A. P. q̃ro. impossibile é neutrum dari in ad rei. V. A. in é rei C. b. sit et negatio supposita, quia multi negent gotoria dari obiectiua; ita ut ptiones gotoria alicui etiã gtradtoria respiciant, id est gotionarum circa idem uersari obiectum, ueram affirmando alteram negando. q̃ a dicit, nec é negatio antichy, vel dicit falsum, si affirmet enim id negatio dictum, ꝛ̃ si dicit uerum ideo dicit, quia facit sum ꝛ̃ intellectum, scilicet uerum, ꝛ̃ é antichy. in quo sic dicet ex fide scio accipi ꝛ̃ nunquam é.

Nota si obiciatꝫ S. Textus quod tenebre fuerunt in egypto Obiꝫ. ut palpari possent, dic tenebras q̃dcaꝫ dicuntur scripturis accipi pro q̃dcaꝫ offenso uere, ꝛ̃ a pro carentia lucis pura, 3 etiã accipi pt pro quocunq; cãa etenim scali excludente lucem. Item dum in q̃cta diximus Priuatione, ꝛ̃ é extra rãonis locuti Sanctus de ipsis gen k, et specificatiue sumptis ꝛ̃ a tod gelatiue, et ut affirmo modo entis positiui ipsis repugnante.

tenebre Sanctꝰ in Biblia pro tendo affecto dicte.

Articulus 12.

Resolvenda ultima 12 portes questionis.

Probabilissima ē mutatio in vnaquaq; parte fieri eodem instanti
duobus extra ut puncti instanti sit inchoatiue alterius & plete et
terminatiue; nec ē quia cū [illegible] hoc et ejus privatio priāt.
et hoc cum sint oppositæ simul ēe nō possunt in eodem
subito eodem instanti, atq; adeo legitur duobus instantibus dare
ē corpus in fieri. et ut ait Magister in 3 distinct. ad muta-
tionem ut privatio præcedat tm̄ nāa hoam in nāa dequirit
ut præcedat tempore. —

DICO 1. Privatio priat per suū ē. P. per illud Privatio priat
per quod ē terminus à quo; d per suum ē ē terminus à quo; go per suum
ē priat. m̄ P. per illud privatio priat per quod ē primum; d in nāa
terminus à go ē primum; go per illud priat per quod ē terminus à go. P. Z.
consequens quod nāa et hoa nō priarent per suum ēe, nec aut pria
nihil: go cum privatio non priaret per suum ēe, nec aut prius
inesse: et rāo ē, quia primum inesse ē constitutivum inesse,
d constitutivum inesse constituit rem secundum quidditatem, go et
privatio erit prius inesse sine vita quidditatem quidditato. Item,
quia nāa et hoa priāt per suum ē, go cum privatio. Item
quia privatio ē prius transmutio; go per illud priāt, quod transit.
Sed recedit d privationis ēe transit, go. P. Z. Si privatio
non priaret per suum ēe, nō priaret per ēe hoa, nō per actuum
productivam hoa, d neutrum dicis p̄, go m̄ ē certa, neq;
scio quid aliud fingere possint Adversarii. m̄ P. nam si priaret per
hoam duo tm̄ erant pria corporis in fieri, quod iam alibi no-
tavimus. Si per actiuē priaret, nō in isto priaret, quia actio
terret ex forte prius existit, nec per forte eam efficientem.
Tandem ratio non verificaretur eo casu, quod privatio priāt d quod
hoa, aut actio, go privatio priāt per suum ēe. —

Ante quod deducitur Nota, ut superius in primo varium
mutatio seu generatio sex motus corporis naturalis dicit
3 instantia: unum in quo nāa ē sine hoa, alterum in quo nāa
ē cum hoa: ē enim dicis mutatio transitus nāa à non ē ad
ēe hoa. in primo instanti mutationis hujus dicitur privatio
hoa ultimo ēe, in 2do instanti dicitur primo non ē: ita enim
privatio ē in primo instanti, ut post illud instans immediate

n̄ ht; et ita n̄ ē in 2do instanti; ut immediate ante illud instans fuerit.

Arco 7. Privatio priat mutatione; sic ejus corpus incipere ht; quādo vltimo ē; sen ht; quādo verū ē dicere: nunc ista ē privatio; ut immediate sequenti instanti n̄ ht existentia. P. ht privatio priat; quādo ē terg à quo; d ht ē terg à quo; quādo vltimo ē in raa: gō ht priat; quādo vltimo ē. m P. à pari: ht boa priat; quādo ē terms ad quem; gō etm privatio h priabit quādo ē terms à quo. m a P. nam quādo n̄ ē ptis; n̄ pt ii terms à quo. P. 2: Si privatio n̄ priaret quādo vltimo e priaret quādo primo n̄ ē; d h n̄ pt priare; gō m pot. m P. privatiē primo n̄ ē; ē boa primo ee: gō h dicat quod priat privatio ī suum primo n̄ ē; dicit quod priat, ex hac ratione quod boa; et n̄ privatio priat. P. eadem m 2. privatio priat ī suum ē; gō si priaret quādo primo n̄ ē; n̄ priaret quia ht n̄ pris ē; d boa est. Confirm: 1. ideo privatio n̄ priaret ī suū ē; quādo vltimo ē, quia quādo privatio vltimo ē; adhuc n̄ est priatu; d hoc ē, quod n̄ sit priatu inchoabile; nec ē necesse ut oa priā sint simul quādo priat ē ens successiū: sicut n̄ ē necesse ut oa instantia existentia horam sint simul, imo requiritur ut sequat successiue unū instans post aliud; atqui corpus in fieri ē successiū; ē enim tranſitus a n̄ ē boa, ad ē boa, ois vero tranſitus ē ens successiū; gō n̄ ē necesse ut oa pria sint simul. Confirm 2do. Privatio ē prium inter eos: gō quādo priat, dbt hoc modo existere, quādo enim n̄ existit nisi priare n̄ pt, sicut nec boa pt priare, quādo n̄ existit. Nec obstat quod privatio n̄ ht pria realia postrema; nam pria realia nulla dant ee postrē dum priant. Sicut enim illa dant ee postrē, ita hoc dat ee privative. P. 3. Mutatio corporis nostri in fieri includit 2 instantia uti ratio declarata ē; cum gō ista in illo primo instanti existat adeq; quoties corpori nostro in fieri; dbt illo etm instanti priari; d illo instanti n̄ pt priari, nisi à privatione boa cum illo

sale sit terminus a quo transit nisi ad foam. Tum quia n est privationis ē ee foa. Ḡ si per sumem n ē n priat ee foa priat gō. —

Ad 1m: privatio n priat ee, quando ē penultimo, gō res priat quando ultimo ē; quia in ultimo instanti eodem modo se habet privatio Ad 1m. Ad 2dum. et simile, quod privatio eodem modo se habet in ultimo instanti quia dum privatio ultimo ē, tc ita ē, ut verum sit dicere, quod immediate sequatur foa, hoc a n ē ntm dicere, quando penultimo ē. Si quaerat per quid privatio affituat in illo ultimo suo ee R. eam affitiri p̄ productivū ultimorum dispositivū reagga-riam ad inducendam foam, quia productivū hoc habet fundmtū afferendi eum verum, quod ita foa vere n sit, ut immediate post sit affutura. — quid privationem affituat?

Ad 4m: gō etm tempus affitit corpus naale in fieri, nam ultimo ee privationem et primo ee foam: contra dicit etm tempus. R N. Illatum ex P. ejus rationem dicit etm tempus si sumatur reduplicative privationem ut ultimo existens, et foa ut primo existens. C. Si sumatur specificative N. dum enim dicimus privationem priare quod ultimo ē, sumimus eam specificative sicut dum dico: petrus hora 6ta sumpsit gentacalum, n ē ejus quod etm hora 6ta ten ejus tempus sumpserit gentacalum, quia Petrus sumpsit specificative. Ideo n rego corpus in fieri, prout actus sit reduplicative affitus etm per tempus. — reduplicative specificative

Ad 5m: Privatio priat tanquam terminus a quo, dicens a quo priat quod gō n ē, gō et privatio. m P. terminus a quo priat recedendo, quod recedit n ē, gō quod priat tanquam terminus a quo, priat quod n ē. R C m. N m. ad P. P. A m. priat recedendo inchoative C m. recedendo perfecte N m. et P m. quod recedit perfecte n ē C m quod recedit inchoative N m et quod. si quod aliquis inchoative recedit a loco a, adhuc ē in loco a, nam in chorative recedere à loco a, ē ultimo ee in loco a, quemadmodum mutari subito à n albo in album, ē subito ultimo ee n album.

Inst: quod à rebus foras quæ ipsi mutationis privatio ejusdem
præsentis: qd privativa inhærentia, seu n libros amplius cæ
ens Successivum ... spriat. R. C. A. N. ffgd. potes enim entis successivi n ffituere
ens successivi &c. qndo illud ejusdem habere cæ, d tñ qndo illa hora
... Si prima hora quadrans n ffituit horam qndo è vel minus
... hora quadrans: quamvis hora ejusdem habeat primum n posse, qui
... sit ultimus quadrans, d ffituit tñ qndo existit quamvis qndo
... ejusdem hora primus tanquam valentis dbeat
... ejusdem. —
... Obj. hoa priat qndo primus cæ, qo privatio priat qndo primus nn cæ,
... ffatio S. privatio hoa et hoa st sibi oppta qo pr privatio priat
... alius, ac otiosus modo quam hoa priat. R. C. A. N. ffgd. ad S. Item
... et assumo pro me sic: Si privatio qndo ultimo è, et priat pro
... modum ueri à quo, priat aliis et otiosis modo, quam hoa, ac
... hoc priet qndo primo cæ, et pro modum ueri ad quem: item illa
... priat transeundo et recedendo hoc approximando et perue-
... rendo, qd privatio priat qndo ultimo è, et ut terus à quo
... nec dbt privatio ad otiosis modo priare hoa, d sufficit, si aliquo
... otiosis modo periret. —
... Obj. Corpus in fieri ꝑ denominoni à privatione prolentis
... qo etm ꝑ priari, quia etm k ens terus à quo. R. C. A. N. ffgd.
... quia denominatio nihil è aliud quam fundatus alicujus affirmationis
... v negationis, quod fundatus dbt tm eo modo existere, quomodo
... requiritur atqi privatio prolentis requiritur ad denominativum
... corporis in fieri qplete, prius vero nihil dbt ee, qndo primo
... privatio a prolentia n è, qo n priat. Deinde fatum è, quod
... est terus à quo, terus enim à quo dbt habere terum ad quem dum
... ab: n haberet a differtur terus à se, quia est à hoa ad hoam. —
... Ob: 4 qndo privatio ultimo è, ti priandum n è, d impossibile è
... priare, qndo priatus n è, qo. m. P. primum enim et priatus ꝑ con-
... tra, adeoqp requirit ee primum, qndo priatus actu n è. R. P. n
... qndo privatio è, ti priatus n è adaqte et qplete C. m. n è inadæ-
... qte inchoative V. m. et P. m. d impossibile è priare qndo priatus
... è aliquo modaqte et inchoative C. m. qndo n è adaqte et qplete

subdist: si illud priatiu sit aliquod totu permanens c. m. si sit totu successive ad m et ofgd. do P. m et A. Supposito ofgdtis quod coexistat semper simul existant. nec enim unum fo fuit, nam deis prior e correlativo ad posterius neque tu posset ee simul. Sic etm expellens et expulsum st correlativa et tu n st simul in actu 2do —

Infl: requit dari actuali causa sine actuali causato: go nec actualis priatio sine actuali priato. P. P. A. requit dari actuali causa p quod stem adaeque et inchoative existat c. A. quod adaeque et plete existat subdist: si causa illud sit aliquid totu permanens c. A. si sit totu successive ad tu et ofgd. —

Co. c. tu privatio priati quod e prius priatio, d quod e prius priatio n e privatio, go privatio priati, quod primo n e in pat. nam agens te agit, quod e prius actio quod privatio te priat, quod e prius priatio. P. igitur m. quia priatio privationis e ipa productio foa, d quod e privatio foa, te n e privatio: go quod e productio foa te n e priatio privationis. m P. quia tite est privatio quod e productio foa, te privatio deest a eam sua foa eodem instanti simul, d hoc fieri requit, go. P. c. m A. ad P. A. m d P. priatio privationis e prius primo productio foa adaeque et plete sumpta A. n. inadaeque et inchoative sumpta c. m. P. n. d quod e productio foa adaeque et plete sumpta n e privatio c. m. quod e productio foa inadaeque et inchoative sumpta n e privatio A. m et ofgd. nec hoc, quia productio foa dicit in fieri tu instantia: sic primo instanti e productio foa inchoate et te privatio priati. 2do instanti el productio foa plete et te n e privatio, d ipa foa, ofgd te n e privatio, d ipa foa priati. — in primo instanti foa habet inchoative et te priatio in 2do habet foa

Co. 2. Quodo ultimo e privatio, nam te e foa, d privatio plete et te foa n priati, quod e foa, go nec priati, quod ultimo e. m P. productio foa necessario coexistit foa; d dum ultimo e foa privatio

necessario coexistit productivi sui; g. dum vltimo e. privatio; ram ℔ē sua. m. P. dum vltimo ē privatio necessario coexistit destructivi sui; destructio privativa et productiva sua licet idem; g. m. P. si privatio sua dum vltimo ē, nō coexistet sui destructivi; privatio ead. p destructa ante sui destructiō, d licet ē impossibile. —

Contra: Loco in illo instanti in quo primum sua, debet sua esse existere; ut prius nō existerit, quia alias sua existeret ante sui productiōē: g. etm privatio debet existere in illo instanti in quo destruit; alias fuisset destructa ante quam fuisset ejus destructio. R. N. m. ad P. N. m. ad hujus P. N. idem m. ex illa enim suppositione bñ sequit, quod privatio destructa, quod primo ē ejus destructio. ad Conf. N. sequit. nō ē quia destructio privativa nō ē actualis determinatio privativa ad existendum, d potius ad nō existendum; productio a sua ex entia ē ultima actualis determinatio prius sua ad existendum, g. quocunq; instanti existit sua debet ē ejus productio. Unde ex illo antecedenti bñ sequitur in illo instanti, in quo primo ē destructio privativa ita nō existet privatio, ut immediate ante extiterit. —

Ob: Ad. quotus mutationis ē ita tam q̄, ut immediate n fuerit, g. ℔ē mutatio, quod res ita ē, ut immediate ante nō fuerit, d quod res ita ē, ut immediate ante nō fuerit ℔ nō ē privatio: g. quod ē mutatio, ℔ nō ē privatio, et sequitur privatio priuat quod nō ē. Contra: denotio loci, Scris, domus antiquus pl̄ hōiē nō ē sua potentia. Sicut ab annis potenti. Simili actu pl̄ denominari vere ab obito potente: g. et quotus mutationis pl̄ hōiē primi potentis, licet privatiue potentis. R. trans. st. P. ejus. g. ℔ē mutatio gñale, quod res ita ē, ut immediate fuerit. ℔ē mutatio inchoative N. ejus. Subjecta nō existit g. quod ē mutatio gñale, nō ē privatio. quod ē mutatio inchoative N. ejus. Ad. p. prim: trans. st. P. ejus. g. et quotus mutationis gñale pl̄ hōiē primi potentis. et ejus mutationis simplē ei nōie N. ejus. quod a mutatio sumpta simpliciter negat

le
li habitia obtin
existentie obtin
gec semper na-
act,
d prima
tio nō existens
nō pl̄ se q̄uicun
cogen

hbem, res, qui predicti, posse à bois sensis: v Somnes antiquæ
rõ ẽ, quia decorntio scis, et Somnes antiqua ẽ tm moralis
decedo n requirit partes phsẽ existentes: transitq a nra
de n foa ad foã ẽ phens: qi dbt hbre pia phsa cum gsti-
tuentia: qd fieri n pt nisi pia dum spiant existant phsce
hoc modo: Sleet v negtiõ di prium his tm regtorum, v pstre,
si his postvis. R. od p partem confirintis trans. stattec.
N. ggp. quia decorntio veri n deperiit ab' abitu quomodo
cunq; d'a fit se hbentia obiti, qndo a pstio enuntiat obitu
si se hbuisse, tẽ hi se hbt obitum, pront enuntiatis, Set
exstit obitu pro ea tempore, pro quo affirmatis; et licet illaki
sit se hbentia obiti, in se nihil his phsẽ ẽ tm logicè quod sufficit
ad decorntive: ad vero qndo privatio proteriit, nullo modo
existit, ut possit se quiescere corpori naali in fieri, seu mu-
tationi: quia hoc ẽ transitq phsens maã à n ẽ foa ad foã.
Q. 4. Privatio spiati bi qndo res ẽ in fieri, d qndo res ẽ in
fieri, bi n ẽ privatio, gs hoc n spiati, qndo ultimo ẽ. m. f.
ars res in fieri ẽ eadem qua in facto ẽ: d qndo ẽ in facto ẽ,
n ẽ privatio: gs etm qndo res ẽ in fieri n ẽ privatio. R.
D. m. privatio bi spiati: qndo res ẽ in fieri inchoate ẽ. m.
qndo res ẽ in fieri gradẽ N. m. ẽ d. n. qndo res ẽ in fieri gradẽ,
n ẽ privatio. m qndo res ẽ in fieri inchoative N m ẽ ggp.
ad P. f. m. ẽ cadẽ, ha ẽ, quia isti ghiberent rem in facto ẽ,
ghiberent etm in fieri. m. ita ut corpus in fieri nihil
amplius includat in se, quam corpus in facto ẽ N m ẽ
m D. ggnus: gs qndo res ẽ in fieri gradẽ n ẽ privatio. ggp.
qndo res ẽ in fieri incohative N ggp. corpus enim in fieri
inchoative dicit maã cum privatione tanquã terminũ à quo,
gradẽ a foa maã cum privatione tanquã terminũ ad quem. Hinc
Colliges 1. quod Privatio foa hi quid rei in fieri primo
tm instanti mutationis, foa a n ẽ d tm instanti: maã denigs
hic subito utroq instanti. 2. nõ hui loqui cum Scile
tm de re in fieri hb gestu proxime mutationi qua habitus
à non ẽ foa transit ad foã, ẽ a hb gestu questionis,
qua una hypothesis transit in aliã, sig nu ug in ignem,
nec sub gestu generationis proxime.

Disputata

N3.

si deus crearet maa prima in instanti a, et in eode instanti induceret ex illo foa ꝑ unione foa cum ꝓa; daret ge nerationi, ñ in ꝺ̃ secto mutatio, nec quæritꝰ. Si a in instanti a maa poliret deus oi foa habitu, et in instanti b deleret foam, debita mutatio, ꝺ̃ n quæritꝰ. Simlꝫ erit mutatio, et ñ quæritꝰ. Si maa prima retineat vel ecꝫ foam, et alteram aquirat: Si a maa poliret oi foa, quonicꝫ hanc à foa ꝺ̃ privatoe ꝺ̃bit quidem mutatꝰ ꝺ̃ n ea, qua simul sit generatꝰ, proinde ti n̄ erit res in fieri. 3. dari etiã q̃ quæritꝰ, qua nec sit generatio, nec mutatio, si fieret una substãtia secundum se totã destructa, et alia adæquate eiꝰ totã succedat sine oi subito q̃ni; ut ꝓbatur in Eucharistia, in qa maa et foa panis destructa, succedit. Utꝫ hꝫ euidentꝫ patꝫ. 4. aliꝺ fieri quod ignis fiat ex ligno, et aliꝺ quod fiat ex maa ligni: fit enim ex maa ligni tanquam ex instructo suo ꝓstituto; ex ligno aũ ñ fit ignis tanquam ex instãte proueniente: nos aũ hic loquimur de re in fieri sub aspectu mutationis. 5. Inferes eum Magistro ꝓia cognitionis realis in fieri ꝓuenire in ꝺ̃one ꝓpie univocæ, et quia ibi sunt idem nomen, et ꝺ̃, ꝺ̃ nomen siquidem omnino eandem. Hinc falsum est, quod ꝓiare priuatiue sit ñ ꝓiare quia ꝓiare abstrahit ab hac, vel illo modo, vel tue aut ꝓpriore ꝓiandi; adæquate tamen ꝓ̃ cotinet quidem quam tamen ꝓpriore ñ privatiue: mala a et illatio à negatione ꝺ̃ti ad negationem ꝺ̃ti et inferioris ad negationem ꝺ̃ti superioris et magis vniuersalis, ut hic diam: ñ est scala, aũ ñ est aal. 6. inferes quod Artes ꝺ̃ant ꝓia corporis realis analogice et eadem logica de ꝓpria primo intentionali et maali accepta, et secundum diuersas differentias, ligulas, quia sic aliꝺ maa, aliꝺ foa, aliꝺ privatio definiuntur, ñ vero de ꝓpria foali accepta. 7. Ens ꝺ̃ti est ñ ens ꝺ̃ti; ens est privatio, nihil dat: hoc est ꝺ̃ in oppositum ꝺ̃ti. Sine clara cognitione ꝺ̃ti cognoscenti ꝓia dum prescinduntur à privatione, foa et maa. R. conceptus ꝓii obiectiue includit ens ꝺ̃ti et ñ ens realꝺ̃, ñ vero eodem instanti, vero diuersis; sic privatio ñ est ens realꝺ̃, foa et maa sunt ens realꝺ̃, ꝺ̃ ñ simul

pro uno instanti cum privatione, d successivis instantibz.
Eadem dam scribs dicit foam et privatione ee gbratia nñ
b; intelligit gtiarie bam n scriptam d tale sumptam. quia
scripta gtiaria dbt ee duo postua d privatio n e quid positiu,
go n fuit cum foa scriptam gtiarie bam: ad rase a gtiarii
tale sumpti sufficit, ut duo se mutuo pellant eodem subito
qdo foa gtiaria e privatiui, quia hoc se pellent mutuo ex
eodem subito.

t̄m tale sumpta scriptia

Disputatio 2.

Maa prima in particulari

Suostio 1.

De existia et quidditate maa, in

Articulus 1. Prima?

Obia 1mo Nomen maa varie summi 1mo dicit maa ee id,
cuica quod aliqua ars vsfatur, vt haec operatio, sic color e
maa circa quam vsfatur ars pictoria. 2. dicit solet maa id,
ex quo aliquid fit, v recipiendo diuersas formas, ut cera, que
recipit hois foam, v gypsum plsea, et lapides, ex qbz fit domg.
v gypsione methea et logica, gli e dctis ex genere et differia. v
denigo id dicit solet maa, quod in gpositibz substantialibz remanet:
vg. lignum mutato in ignem, manet aliquid in igne, quod prius
fuit in ligno. Hanc maa varijs nombz appellorum abiqn antiqi,
aliqi eā vocabant chaos ac tenebras, eo quod nunquam videat:
alij fecem vite, eo quod sit substantialissima perfectissima. Plato ea
vocabat matrē et matricē, eo quod in sinu matris foas, qsi in
sinum recipiat, sustentando qs nutriat, verum hc sūt allegoria.

Obia 2. Hanc maa dupliciter sumi: primo rude secundum se,
et prout in sua entitate, et sic dicitur maa prima, dicta
a maa, quia in se recipit foas subsales, dicit prima, quia reqr
tia recipitur in alio subito, reqr esse ex partibz, quarum
una recipiat in alia. 2 do sumitur pro eo, quod iam proxime e apta ad recipiendam

dispositiue, aliquas, qbz iam proxime e apta ad recipiendam

foa; et accepta vacet naa 2da; ꝙ naa secunda è totius
generis subsole, qđ repit in ſ foas accidentales toti adue-
nientes. A. P. —

definitio naa j.

Dico j. naa j nec primus subsolis venies cujus ge ex generatione
aliquid non secundum accidens: et si corruptio aliquid in ma
abiit ultimum. P. de his explicatione secund. dicit j. ex
eo quod ante naa nullum dati subsolum ex generatione naa primi
alias daret processus in infinitum. 2do dicit subsolis veniens cujus
rei, quia in illa reciprocatione foa subsolis, cum qua substituit venum
per ſ; dicit 3tio ex generatione aliqđ, cum insit ꝙ secundum accidens
quia ex naa; hic generatio tanquam ex parte subsolis et insito per
dicit 4. Et si corrupto aliqđ in hoc abiit ultimum dé si ge
bilis aliqđ corrumpi, nihil subsole in hi generato remanet pri
naam j. vg. dum lignum in ignem transit, nulla pars sub-
stantialis hi generati manet quod naa primam; eadem enim na
subfoa ignis, qua fuit subfoa ligni; manent in aliqa accidentia
generis in hac destructione à lignitate, per qđ evenit etm cum
Angelis qi ſt pura subsola suarum operationum, et alia enti
religiosa poticula substituunt diffinia, per quas differt prima ab
Angelis qi ꝙ ſt capaces alicujus naalis, nec ex illis fit ver
per ſ; d venum per accidens, differt à foa, quia hoc ꝙ è subsola
à naa vero 2da vero artificialibus differt, quia hoc è subsolum
artis accidentibus et dispositionibus affecta, neq; è primus subsolum

Dico 2. Dati in venum naa naa j. Ser subsolum generis
mutationis subsolum. P. dantur mutationes subsoles, qđ dat
naa j. A. P. per experientiam; quia videmus elementa in se
invicem mutari, et aquam in aërem, et aërem in ignem.
Idem in nutritione aalis cibus in sanguinem et sanguis qđ
titur in substantiam aalis, et sic de cæteris fluxuis, qua sola ex-
perientia fidei regari ꝙ possunt, qđ dati mutatio subsolum
P. 2. idem A. quia agunt agentia naalia de facto remanet
aliqđ ex priori subsolio qđ destruitur, vg. quia qđ cinis ignis
in ligno remanet aliquid subsole ex ligno, d hoc è dari
subsolum mutationem. Sufficiens enim res mutata quia per-
fuit per aliqđ ibi inde unitum, ejus primi ꝙ erat unitum: qđ ma
mutatio subsolis. A. P. per P. nihil remaneret subsola ex
priori subsolio destructa, sequeret qđ agentia naalia naali

posset creare, quia ignis secundum se totum ingeret, et ignem secundum se totum privaret, quod è creare, d hoc impeditat, gō.

P. 4to eadem m. Si nihil remaneret ex priori subsola, cur agens naale n posset producere novam substiam sive illa priori substia, vg. ignem sine ligno, cui dbt in substia priori eam ita ese dispositive, et illam sibi quo modo si n indiget ejus genere aut aliqua ejus parte, cui dbt priori substia destrui, et n potius manere? cete nulla horum erit rō, si n remanet ex priori aliquid substie, quo indiget agens naale ad productionē substie. Confirm. in productis novis substiis sepe remanent accidentia, quae fuerunt in priori substia destructa vg. in carbone manet eadem extensio et quitas, quae fuit sub igne in cadavere manet eadem organizatio p quae n exigunt, à nova substia: go dbt adee aliqd substie remanere, quod illa servat et retinet; si enim nihil ita remaneret ex priori substia, hoc et similia accidentia cum nequeant ē sine subto, transirent in aliud subtum, quod ō gtra quos Philos.

P. 4to eadem m. à nutritione ceti: quōdo hoc pes sanguinē aliments nutriti, ō unit sibi aliqd alimenti corrupti, ō totalē destruit alimentū? si primū, gō dato subto comune quod prius erat sub forma alimenti vg. sanis, et postea ē sub forma aliti: si secundo. does precise excrescit hoc, quia ali mentū destruit, et ignis licet alimentū destrueret, extra hoc tn adhuc tn posset ille crescere et observari nihilominus dando iris ut res posset pro alio comedere, quod dicē ē absurdū.

P. etm ysstia q'ni Entia mathematica nō sunt substia, ergō dato maa q. actō transmutativa substiā n ē creatio, go ē adductio: d si ē adductio dbt dari subtum q'ne, genitō et corrupto, hoc subtum ē maa q'no, gō si dato transmutativo substiā dato etm maa q. P. 4to eadem ysstia: quōdo lignum mutatur in ignem producit aliqd de novo, quod prius producū n fuerat: go dbt dari subtum q'ne ligni, ex go fit ignis, et ignis, qi fit ex ligno: ysstia P. Si vellet subtum dare hi duobus q'nē, te in isto casu dbet secundum se totū ignis incipere, et lignum secundum totū perire, sed hoc dici n pt,

alias cõ create excesset ignē, ligna vero annihilaret, quod implicat: go ḋbt ḋri subitū gñe, quod vrim fuer subſoa ligni, et ram ē subſoa ignis: tandem sic ñ est mutatio unius in aliud, ſed reductio vrius in nihilū, et alterius productio ex nihilo altra gñe prius: ex nihilo nihil fit, et in nihilū nihil reverbit. —

Ob: 1. in Sententia Peripateticorū ñ salvatur hoc prīn: ex nihilo nihil fit: go. S. A. in eorum Sententia foa subſtiæ fit ex nihilo; cum tñ foa sit pars præcipua subſtiæ: go. S. foa fieri ex nihilo, nihil ē aliud, quam foam, quæ ante nihil erat, produci in esse; fieri a ri nõa ñ tollit quod fuat ex nihilo, sicut ñ tollit fieri ex nihilo, si angelus fuat in hac domo; go. R. explicandū ē, quid subſtia foas ex nihilo, quæ varii, varie pariter go veriend explicant: aliud go ex nihilo nihil p se nihil gendum ē, ut nulla subſtia fuat de novo quæ ñ ex aliquo sibi præexistente effet: sic ex aliquo nihil g aut abhomista ex aliquo corpore peripatetici, ñ ex aliquo corpore; ex aliquo te gñi utriqs corpori, ex quod fit, et ex quo fit: hoc a quod utriqs corpori gñe vocant maam; quæ cum prima foa præterita cum nova novū corpus effecit. R. sola foam effe ex nihilo, certū ē, illam fieri ex nihilo sui, cum illa antea ñ existebat, sed dispositio ilia localis, abhomistarū, quam solam ponunt abhomista præ foa subſtiali, antea ñ erat, et hic ex nihilo sui, licet go foa fuat ex nihilo sui, ñ tñ fit ex nihilo subſtiali, sed ex subſto seu maa. —

Ob: 2. si daretur maa prima, qua transire effetab una foa ad aliam, tñ sequeret god illa maa quo modo in foam ad ea ingti, præd deinde mfoari ab aã impii; go m. S. primus homo impius ab inizio ætatis carnibus horum vivi centiū suiſſet nutritus, tñ ille impius facile cadidit ab aã maã subſtiali, quam primo Christi et successive effabit subſtiam ejus ex maa subſtali, quam antecedendo infoabat aã innocentes; go m. a S. si dari impius impiorum moriatur

Quo creatione et ppe generatione

V. alibi ex nihilo nihil fit

ex nihilo fit aliq

ex nihilo sui et subſti tam pſti quã cogiti, per productionē creatiōē fiūlis

V. cā. ex nihilo sui, tñ ex posſtō subſti fit aliqd

silem, aã ꝺbt vce ad miseriã, corpus a vtpote grossũ ex
mãa prima innocentiã, ꝺberet vce ad celũ. ℔ hoc repugnat
ꝺoctrina chatolica, gꝫ. R.P.m. Sequeretr quod illa mãa
subsistis qua inhoatr de facto ab ãa infti, potuit deinde
inhoari ab aã in pri, qtũ ẽ ꝺe se. Sex ex parte ipius mãa
Cm qtũ ẽ ex ordinatione ꝺivina R.m. et hi ꝺicta m
vꝫ. ꝺgnt ad p.m hui, quod licit aliqui impius ab ingrende
etate multum acipiat maa subsistis, quo ante eadem fuit
infecta ab aã nãcentis, nunqd tñ omittet maam
primigeniã, hoc ẽ illã, cui in primo instanti tanqꝫ potiꝫ
ad centra hoi necessarie fuit aa unita ejusdem impii,
et quidem ex providentia ꝺivina, cum ꝺeus de facto gsti-
uerit, ut in fine mundi oes homes resurgant in propria
carne, hinc quod ad ꝺctã magnitudinem in hi impio
ꝺefecta alia mãa subsistis primigeniã addita aquirit h.m.
huius probabiliꝫ grinigis miraculosã in ipsi infantis
juxta S. Paulum et Patres oes homes in statura virili
etatis plenitudinis Xti xsurgent. —

Inst: Ex hac ꝺoctrina sequeretr, quod metamorphoses
homis in feras, plantas, p quas finxerunt poeta n cent
fabulosa fꝺ vera. Sꝺ, gꝫ R.P.m. n cent fabulosa si
ꝺicatr, quod etm hoc subsistis hois cum aa hi gressa R.m
si ꝺicatr quod sola aa ẽ quidem successive aliquo retut
hoam subsistem aliquo modo hoc C.n. et hi P.n N. ꝺgnt.

Obj: 3. n ꝺatr hoc quod obj gratis, gꝫ res mãa sex subsistis
gnte. R.C.A. N. ꝺgnt. quia ẽ quid berans moam ad certam
berem gratis, mãa a ẽ ꝺi, quod berati. Sex berativo. —

Inst: caa creata pt facere, ut hoc quod n ẽ, sit, gꝫ etm pt
facere ut subsistat, quod n erat sit, ꝺgnt n ẽ necessaria
mãa prima quia gento et corrupto. R.P.A. ut hoc quod
n erat, sit, hoc ẽ, quia solum erat impotentia reducatr ad
actum C.A. ut hoc quod n erat simpꝫ ꝺ, sit simpꝫ N.A. et ꝺgnt.

hoc ẽ quid berans
mãa a berativo
gꝫ hoc n pt ꝺari
genis. —

Ob: 4. Corpus naale dum destruitr, resolvitr in atomos
gñ ex ũ tanqua ẽ plũ intellr gnitr ẽ corpus naale, quia
qd libet corpus gnitr ex ũ, in quo resolvitr. 4. P. non
oa corpora naalia ẽ ẽ elementa ut ignis p. ẽ ẽ mixta
vl lapis ligñ p mixta resolvuntr in elementa, elemen
vero solvuntr in minutiss mas particlas, ut ignis in fil
filas, terra in veales p R. P. A. resolvitr, resolutive
ultima in atomos 4. A. resolutive n ultima trans. R. N

Ad 1. —

Ad 1. arx ẽ imitatrix naa, dare gfigt in dnsa gbnatr
corpoñ, puta domus in dnsa dispõe capiendum, picturas
dnsa dispõe colorũ, gñ et naa fait hos dnsos effectus,
per mecan dnsos gbnatr corpoñ. R. P. m arx ẽ
imitatrix naa in aliqbg et imperfecte C. m. in obg et per
fecte N. m. Cm N. ghñ. —

Ob. 4. In Eucharistia tota substia panis destructa et re
manentibg solis accid existentibg possunt oa fieri ivia illa, que
prius poterant exercere, nam illa accidentia in nro pane
erant, vg. possunt gñari accidentia illa Eucharistica, et
produci iggr ex illis, ut: gñ n requiritr ad productõe alicjus
substi quæ substie cum productõ ignis in dato casu fiat
sine di substo substi prorequisito, n enim ẽ in Eucharistia
substia panis, nec noa corporis Xti, ẽ illud substo, quod ibi
fit in igne. R. P. A. possunt oa fieri naalia N. P. Sup.
naalia C. A. et N. ggr. Indo gñ ab initio Eucharistiæ
substiæ ẽ, ut dcg. Deus naalia et miraculose creavit tota
substia ignis, vt aut alii docent, Deus produxit prorõe naa
panis, aut nova alia naa produxit, dependenter à qua fuit
ante illa vaalis P. R.

Nota 1. Sum stus, dixit: generative substiã ẽ mutatio
+ Sum ptus calleg. Tobiæ in totum, ẽ sumit totus hyncheategorematice pro
romatice seu pro stat et hig. portbg. ẽ humis totum chategorematice, ut dixit
Grosso C. hyncatheg grosso illud pro se and ex naa et foa gñitum: vere au
gor modo stet in generative totus hoc modo hum ptus mutatr, quia naa
pro toto et portbg N. cum nova foa novus totus gronit speciẽ diversã à priori

Seinde quod dicit subito generationi n̄ ee ens, n̄ ee in loco
intelligendo de ente quieto. —

Nota Z. Maa j n̄ é quidem in aliqo specie entis, pfti gñlis,
é tñ in aliqua specie saltem v̄ metaphra entis nec é in prodcto
ullo directe, é tñ virtualiter. 3. Vnus substantialis
quo é actu ens naali, reduct totum ens praecedens in
nihil, et produit ens aliud ex nihilo sibi naali. 4.
Ppter transmutatio transubstantialis illeat terram exigentia
unitis ex qualitatibus, n̄ hoc tñ transubstantiatis
rem bene. —

Contra: an ne evidens hoc dari maa j. affirmat aliq
ex eis, quod evidens hoc dari mutatione, substantia ex
ligno vg. fieri ignem, et quod evidens hoc ex nihilo
nihil fieri et in nihilum nihil reverti: ergo tñ ad minus utraq
hac evidentia n̄ potuit plane evidenter negari dari maam j.
rem n̄ é omnino evidens n̄ posse salvari quod ex nihilo
nihil fiat, nihil ejs in nihilum revertat, nisi aliqua pars
substantiae ligni maneat in igne, dum ex ligno fit ignis:
nec potuit omnino ee evidens in quo declarato ejs hoc verum
fore illud plenum prius de generatione et corruptione rerum
Nunc quidquid dicant alii, n̄ erit omnino evidens, licet
sit tam probabile tam quam vere hinc, et ut vis putando
negari possit.

Articulus Z.

An maa j hoc ingenerabile et et incorruptibile?

Iam praemissa é aliud ee generatione, et aliud creatione, unde
etiam aliud quid é corruptio, et aliud annihilatio: hinc enim
generatio et productio rei ex prompto subito ita corruptio
é destructio rei, manente aliquo subito: et dum corrumpitur
lignum ab igne: destructio quidem ligni, manet tñ eadem
maa, quae fuit in ligno: et fuit creatio é productio rei, ex
nihilo, ita annihilatio é destructio rei, nulla ejs potentia subjec-
tiva remanente. Itaque hic n̄ é quaestio an Deus possit
producere maam per creationem, aut totalem annihilare,
hoc enim verum dubitat: quaerit quo utrum maa j.
possit é produci per generationem ita ut dependeat a subito,

+ quaestio incompletum R.

B.

à go product in genere cãe n̄alis, et actual pñs de-
ñm, alia ut illi pñbita remaneat.

Sico ꝑ. Max ꝑ ẽ ingenerabli et incorrptbli. S. ꝑ am
pars. Si ect generabli ect et ẽ ect primi subti. d gꝫ
m quod ꝑ ponit, quod ect ꝑmi subti, patet de ffloe mat
prima. quod z. probat S. Si naa ꝑ ect generablis, deret
posse produci dependent ab aliquo subto, quod prius
poneret ante ipa; d naa hoc ipso n̄ ect ꝑ subtm, gꝫ
S. 2da pars: Si naa ꝑ. ect corrptiblis, deret posse reire
ce no rente subto, d gꝫ. m. S. ti n̄ remaneret subtm, quod
nullo ẽ, d in naa nullo ẽ subtm hoc ipso quod ht, remi-
alias n̄ ect ꝑ subtm. —

Ad. ꝑ. Si naa ꝑ ect corrptbli, ẽ grossm, ppa, pect de
incorrptbli hoc ẽ falsm, gꝫ. m. S. quia totm pñs
gstat corpore tanqꝫ porte certe, ideo dicit, corpora
go quia gstat porte certi incorrptbli, ꝑt dici incorrptbli
R. m. ad Ph. C. A. N. gstt. disputas ẽ, quia ly ingen
Disputable et incorptbla ꝑt tali negtiꝫ qi ut de aliqo subto
verificentꝫ tequitꝫ, ut nulla ejus pars ht generabli
vel corrptbli, m q amposito ad minus unꝫ ẽ corrptbli
ideo totꝫ gpositꝫ dicit incorrptble, at vero corpora ma
ẽ terrea pñtiꝫ qi verificati de gposito, modo vera pa
ejus ht corrptbla. —

Ad. Z. Si naa ect incorrptbilis, ect perfectior quam
hoc subtm, d gꝫ. m. S. quia hoc ꝑt corrptbli, corrptio
a gt imperfectio. R. N. m. n̄ enim à sola durabilitate
ñ à durabilitate dñ ab operatione dicit perfectio, sed ab operatiõe, qꝫ nobilior est
ꝑfectio. quam naa ꝑ. Si quod maxime ꝑfectio
qꝫ hoc n̄ ẽ ꝑfectio hoc. —

Ad. Naa ꝑ ad ꝑfectionem dependet à pñs subtm
Ad. Sme, ei pñt naale existere n̄ ꝑt, gꝫ agens naale
destruit oem foam, go etm naam ꝑ naa. R. N. A. et S.
Supposito gratis: quod stat unum agens naale pñs
destruere oem foam, n̄ enim ad destruit foam, quam
producendo aliã juncta illi: generatio unius ẽ corrup-
tio alterius, et corruptio unius ẽ generatio alterius: gꝫ co

agens naale nunquam destruat formam; quin altera
producat; nunquam destruere eam formam. —

agens naale ad formam nunquam destruere.

Inst: Lux destruit ñ producta altera forma: gō corpus
lucens forā subtilis destruit ñ producta altera. R.
C. A. N. Aggd. Disportas ē quia lux destruit defectu
agentis v̄ g. solis; nāa a prima generata à Deo; qui
nunq̄ defuit. —

Ob: 2. agentia creata possent generare formas; gō et
maam ĵ. Instia P. q̄ plus pt et minus forā subtilis
ē perfectior quā naa ĵ; gō hi agentia creata possent
producere formas subtiles poterunt etiā maam primam.
R. C. A. N. Aggd. ad P. N. ut infra m. nam hoc pt producere
formam, ex ñ pt materiam; quae ē imperfectior. et rāo
huius à priori ē; quia in agentibus ñ sufficit perfectio m,
aut aequalis rei acta effecta; d requiritur certa proportio
ad illum effectum producendū; quae perfectio rei acti
naa ĵ nō nulli creaturae gratiae pt, cum nullū agens
creatum generat in sua substantia modum producendi; gō
naa ĵ produci potit. —

Ob: 3. actio generativa et corruptiva precipit in
naa ĵ; gō naā prima generata et corrumpitur. Confirm: ĵ.
naa pisciculat globos corpivas; ales v̄ g pt frigus; calorem + calefactae
quae disponunt totū ad corpitiē: gō naa ē corptibilis ab sumptus
his globis. Instia P. probatur et corptibe pt correlativa; tmatae sumptus
gō hi globi pisciculati à naa pt correlativa; corrum- R.
pent naam; adeogō naā erit corruptibilis. Confirm: 2.
ex hoc naā corrumpitur propō naam quae ē radix corptionis
generis ē potissima ab pluribus formis; d iuxta axioma propō quod
unū quodq̄ agit, et illud magis quod ē; gō si forā ē corptibilis, hoc axioma etiam in
propō naā, naā erit magis corruptibilis. R. Iam ē verū, quod ex
A. quodlibet Scotistae regunt. N. Aggd nam ad hoc ut forma det causa et effectus pt
denominatiōnē alicui subito, subitus debet ē capax illi denominationis, probatur.
naa a ñ ē capax denominationis corruptibilis; ut patet ex hac reg
tibi, unde etiam licet aa recepta in naa sit spiritualis, ñ denominat
tñ naam spiritualē. R. ad ĵ Confirm: trans A. N. Aggd.

gltes enim illa de uenti corruptiua n̄ respectu maa, d respectu
totiq; actfoe naali; ꝛ respectu unionis inter maa et foam
sic calor introductus in lignum n̄ é destructiu maa ligni; d
ligni; uniam et ligni in ratione totiq. R ad 2. ḡrem:
ſ. m. D. m. Si illud axioma hꝫ de habito suscipiente magis et
minus; et hꝫ de habitu suscipiente ſ. m. Si n̄ capiat magis et
minus; nec hꝫ de habitu hypostasi R. m. axioma igit; illud
n̄ subsistit; nisi quod ibi in gō fit graduatiu; suscipiat magis
et minus et grenit utriq; graduatu; proba a corruptiu n̄
suscipit magis et minus; nec getit maa rōnē, gō. —

Ob: 4. Si maa é corruptibilis, hoc é ratiō in corruptiu; d
ha é gbra existentiā, gō. m. P. quia totū cuius nulla pars é corrup-
tibilis; nec priu é corruptibile; d hoc nec maa ꝑ nec dā raliē
corruptibilis; gō. R. N. m. ad hui g. S. item N. m. quia corrupi et
destrui totū n̄ corrupi et destrui aliquā pōt totiq dbi; sic
tari pōt a pōte; ita ibi interest leu n̄. mors ligni; g. fit
in ḡporatiē ab a naa; Ru corpore; quia quātis ambo pot
huit incorruptibilis, n̄ ſt tñ ab inuicem in ḡporabiles. —

Ob: 6. Aries definit generatiē ee mutatiē totiu in totiu
nulle ptis remanente ut habito eodem, d maa ꝑ fit mutatio
totiu, go e generabil. R. istam intellige quod totū manet in
totū in ratione totiq n̄ totalē ꝓportionalē, si enim é una pars
totiq destruat; idem destruit totū in ratione totiq. ut a toto
totalē destruat; n̄ ꝓducat necesse é. ut dē ejus potes destrui
ee; aut ꝓducanti et incipiant ee. quod uerō duat nulle ptis
remanente, ut habito eodem, nihil repugnat nam fit é, quod re-
neat habitu denominatiu; quamuis n̄ fit nouū de neat habitu
ciam n̄ é idem habitu denominatiu; huic idem tñ receptiui —

Ob: 7. Si maa est incorruptibilis n̄ potest facere gbrem unionis
hoc dici requirit; gō. m. P. Si maa é incorruptibilis, distat toto genere a
foa, d uincta distat toto genere distanti, n̄ possunt facere unam
ptē; gō. Corruptibile a et incorruptibile toto genere distant gō.
R. N. m. ad P. P. m. Si maa é incorruptibilis, toto genere distat a foa
tanquam ens incompletū ab incompleto ſ. m. tanquam ens
quietū P. m. P. tm m. dō toto genere distant, et sunt entia
quieta n̄ possunt facere unum ꝑ se tam. m. Si sint entia in

by totū si sumitur categorice ꝙ prout dicit quietē ex maa et foa.

Si a sumitur hypothetice prout dicit singlas partes N.

gleto in go ſo Arias ē nihilgendus ſ̄m ea ḡgd. —

Roba 2. nāa j. n̄ poſſe Deū corruptelā ſequi diſſolutiue partiū integraliū, ſicut hoc dicit corruptio, poſito diſſolutione portiū eentiliū: nam god manet ſublatis unice portibꝫ eentilibꝫ ſ̄ſt amplius denominati hoc; god vero nonet ſublata unicā unione portiū integraliū, adhuc ſ̄ denominari maa. 2. licet multa deficiant, ut impetus actus inhibo p ebm ſ̄ ibeant gbarii; quia illa ſ̄ eūdentia valde n̄ perfecta, maa a ē ſubſtia; gō n̄ ē deſtrū. Ex his.

Inferes: Deus nō ſm̄ naa ē maj deſtruere; vt author tm naa n̄, ſāſ ſua potis ē; quia Deus ē abſolutē ſm̄ om̄ creaturam; quas ſuis ex nihilo creauit, ita annihilare ſ̄. 2. naa ſua potis ē; quia effectus; qi pendent à ſolo Deo, ſi poſſunt ḡſeruari ex naa ſua, ſemper ḡſeruantur, nec poſſunt à Deo agente ſecundū leges ſuæ deſtrui; d naa ſua ē effectꝫ pendens à ſolo Deo, tanquam cauſa; quia ſolus Deus eā creauit et ḡſeruat independēt à ſubito; gō. m P. à pari: Deo angli et aīa rōnali diuerſi deſtruibiles à Deo naalite. —— quia à ſolo Deo ḡſeruantur; gō. P. 2do ex dē. m. quia naa nunquam vult deſtructiue unim, niſi ꝑ productiue alterij; d ꝑ deſtructiue naa n̄ vult aliū, ſi quidem annichilando ſi quā ḡbeat deſtrui naa j. n̄ adferat ſecundam productiuam alterij tc. deſtructio gō. m P. quia deſtructio ē malū unſi. niſi grētſetꝫ malū, gō illam n̄ vult naa, unde agentia naalia n̄ poſſunt deſtruere aliquid niſi productiue alterij. Nec obſtat, god Deus libere ḡueret naa; ibi enim obiecta ſufficiēt ſolā tpes hoc, god Deus abſolute ḡra illius exigentia poſſit illā deſtruere; Sein ad ſecūd Deus libere ḡrtat, licet agendo ḡra illius exigentiā poſſit illā annichilare. —

Inferes 2. ab agente creato naa j nullo modo ē deſtruibilis, 2do ē, quia g unio deſtructio fit ꝑ ops abſt libertatem genus ḡſeruatiui, vel productiue ḡtarij d nullo horū modorū deſtrui ſ̄t, gō. m P. quia nullus agens creatus ſ̄t illam productiue libertatiue genus ḡſeruatiui, n̄ etm 2do modo, quia naa j. nullū hoc ḡbatū. —

Dices. deſtructa unione inf portes eentā, groſſi deſtruit totū groſſū ſ̄g hoc, gō etm deſtructa unione inf

potes integrabs maa destruit in razõe entis maa.
C.b.P. ignis destruit in razõe integri trans; in ee
simili maa q̃ Suit enim una guttæ aquæ exposita ab
alia x̃ perdit; imo xtriet entiã aquæ ita et una pars maa
ret̃ met̃ entiã maa; et amittit razõẽ hui integritis p̃cis
quæ ẽ t̃m audentis maa.

Articulus 7ꝫ.

Maa ꝑ. ita kt an ꝓa pura, ut ꝓ̃ree libeat actuꝫ entita
tivum, seu ꝑsciam existẽtiam distinctam ab existẽtia
ꝓa. —

Triplicit accipi ꝑsse nomen ꝓa; cui triplici ꝓa triplex
ꝓcõp correspondet actus appropꝛ: ꝑ. accipit ꝑs ꝓa activa
quæ ẽ virtꝰ producendi aliqd huic igni, a vg ẽ ꝓa actiua
seu virtus productiua alterius ignis B; cui correspondet
actus; ẽ qs ꝛpe effectus vg ignis producti: 2do ꝓa
sumitꝫ pro ꝓa ꝑssiua; seu receptiua foandi; sic in igne ẽ ꝑs
recipiendi calorem; ut enim ignis calefacere; ita aqua ꝑs
calefieri; actus huic ꝓa correspondens ẽ ipsa foa recepta
in subito seu ꝓa ꝑssiua. 3ꝫ. ꝓa sumitꝫ pro ꝓa fugacia
obiectiua; qua nihil ẽ aliud quam x̃ repugnantia ad ee, seu
rei possibilis: ita orandus ante quam sit; erat sui ꝓa fugæ
seu sui possibilis: actus huic ꝓa appropꝛ ẽ ipsa rei existẽtia
quæ vocatꝫ actus extrinsecus existẽtiæ, metaph. nadꝫ razõẽ
quam ꝑam dicit quinid à thomistis v̄ noxiũ dicendum
dici possit videndum ẽ, nam x̃ enim eam ẽ quam ꝓa,
fugam in actiã aucteõne, certum q̃ videtꝫ eã x̃ eam ꝓa
possibilis; sed actu existit, cum sit pars groſſi actu existẽtis; nec
ꝓ ꝓa ꝓa actiua; cum maa ꝑma x̃ sit caa actiua ꝓpria

Jam: DICO ꝑ. maa ꝑ. ita ẽ pura ꝓa, ut secundꝫ se x̃ sit actus
possibilis. actus enim seu foa x̃ actus detractus ex ꝑs, et abs-
tinens ab aliquo ꝑ. cujus ẽ actus ad aliquam speciem entis possibi, x̃ ad
aliqua ꝑcie subiectiua. P. ex doctrina maa ꝑ. qua x̃ ẽ ꝑcies
se negs quidꝫ negs gtuꝫ maa enim ꝑma ꝑs ipsa x̃ ẽ nulla
subiectiua ꝑcies x̃ detractus ad ullam speciem entis; sed ẽ pars
subiectiua quinti ôr groſſi, corporis nati: qꝫ. —

x̃ maa ꝑ. ꝑ. ẽ
foa possea x̃
x̃ sed se secluta
x̃ hoc foa possea

Prico 2 maa ꝑ ñ ẽ ista pura qa ut ñ hꝫ hꝫ actus metlicꝫ et entitatiꝫ; ñ ut ñ habeat hꝫ actum metlicꝫ seu exiſtendi. — hibi de eſſentia; actus enim metlicus seu entitatiꝫ ẽ entitas ipsa seu realitas et exiſtentia ꝓpria, per quam res dicit realis et actu ẽ id, quod ẽ. P. Exiſtia ñ diſtinguit ab entia, d maa habt dꝫ eſſam entiã ab entia foa, gꝫ etm habt diſtinctam exiſtiam ab exiſtia foa. ñ pat ex logica, ñ etm pat, quia maa ñ ẽ foa, gꝫ. P. 2 implicat mutua priorꝫ d ꝺ maa ñ haberet priam exiſtiã doctꝫ mutua priorꝫ, gꝫ. m P. maa ẽ priꝰ quam foa, quia exilla deducit foa, et ẽ ultus caa modi; ẽs a caa dbt ee nãa priꝰ suo effectu, gꝫ mae eet priꝰ quam foa, d etm foa eet priꝰ quam maa, quia foa illi daret exiſtiam; alte exiſtiã enim, maa ñ ẽ; gꝫ maa eet priꝰ quam foa, et foa priꝰ quam maa gꝫ daret mutua priorꝫ. —

Ad 1. dati aliqui actus; qi excludit oẽ omnino qa, gꝫ etm dati illis qa; qa ex cludit oem omnino actum, R. dati, qa deus ẽ purus et simplicissmꝰ actus. Ad 2. R. dꝫ, disportas ẽ; quia ens ẽ ens perfectissmũ; gꝫ excludere dbt oem; quia hoc ẽ imperfectis, at vero maa ẽ ñ ẽ ens imperfectissmum; gꝫ dbt excludere oẽ perfectiõe alias d eet ens perfectꝰ, d purum nihil, ens naiqꝫ potrꝫ dici rell exiſtiam!

Inſt: Aries dicit, ubi dati unum oppositꝰ, dbt dari et alterꝰ: gꝫ si dati actus purissmus qui ẽ Deus, dbt dari et pura qa, qui dbt ee nãa ꝓ. Ad. Aries intelligendo ẽ de accidentibꝫ, et ñ de substia, qua prie ñ habẽs ullum oppositum. —

Ad 2. 2. R maa habt priã exiſtiam distincte ab exiſtia foa quanti necessario portiali, exiſtia; quorũ una exit in qa, ad alteram ut eam illa integret exiſtiã totalẽ portialẽ q̃ ꝓsti; d exiſtia portialis ſt in ꝓsse, gꝫ. m P. eadem res ñ ẽ simul actus et ꝓa in eodem ordine; d quoris exiſtia ẽ actus in ordine exiſtẽdi seu exiſtendi: gꝫ ñ ꝑt ee in qa ad aliam exiſtiam, alias eet etm ipsa in ordine exiſtendi ac proinde eet actus et ꝓa in eodem ordine. Conſ. 1. Exiſtia ẽ ultus actus et terus subſtli seu in ordine subſtli; d R. ordinaret, ad alia exiſtiam, qua etm ẽ terꝰ subſtli, ñ eet ultꝰ terus gꝫ ñ ꝑfect hoc ordinari. Conſ. 2. ñ dant portiale, unione, in quibꝰ una exporte foa, altera exporte maa; gꝫ nec dant dbt exiſtia portialis. R. m. m. ad P. m. P. m. exiſtia quoris ẽ actus in ordine exiſtendi entitative m in quoris alio ordine

ẽ tꝫ actus metlicus.

quid sit actus metlicus.

+ receptiua ꝛ passiua.

+ positivum,

+ tollat

ñ exiſtia sed subſtia ẽ ultus actus in linea subſtli.

ordre et linea ꝑm et ꝓfqd. Sunt gō gradus ꝛfrehat ex
ꝛuplicia certia partiali, nae et foo, quorum qualibet in ha
actualte entia in ꝓa ẽ in ordre ad alias entia partiales
n̄ eidem ut ab illa habeat quod hꝫ illis entia, dū cum illa
gignat integram entiam totius seu gradꝫ: iba quavis
partialis existia ẽ in ꝓa ad aliam n̄ ut ab illa habeat q
existat simplr, dū cum illa gignat integrā existiam gradꝫ
Ad 2m Conf. ꝑm. nefng enim lapis in linea subjcti ẽ subjcta
ad 2m Conf. tertius. d. ꝑ. ꝓfqd: Dicos ẽ, quia dnis ex gradu ꝓ
ẽ vicarium dnorum, ideo qd unica unione sufficiēt omnes
untur nae et foa: at vero existia n̄ ẽ ex gradu ꝓo actus duor
ꝓcipue gradꝫ illa duo habt inter se ordinem priōis et posterio
habendi naam, ut fit cum nae et foa. —

Ob. 4. Ci. nae habt ꝓriam existiam; ergo foa subjcti erit ens
ens ꝑ: illud enim ẽ entis ens, quod sine recurrentia entis habt ꝓriam
existiam: ꝫ hoc ẽ absurdū; gō. Confirm: existia foa
tur nae, gō denomt ilud existens: effectus enim finaliter
ẽ facere existens id, in quo ipsa ẽ. R. ꝑ. d. erit entis ens in gra
C. d. entis gradi ꝑ. d. Sapientia enim habenti ingresso ꝓfec
Quamvis hoc gradu nihilō. ad Conf. C. d. ꝑ. ꝓfqd: licet ens
existia foa uniatur nae, ẽ tñ in illa reliqua actus ens
cujus ẽ tem denominare existentē, dūmodo actus ꝓfecq cujus
denominare rem ad certa specie gradꝫ.

H quod nondū ẽ ens simplr. Ob. 1. Quod ẽ in ꝓa ꝑ genere entis simplr n̄ ẽ actus entivus, nae
ẽ in genere entis simplr gō. ꝑm ꝑ. quia repugnat ut idem ha
actus id, quod ẽ in ꝓa, nae ẽ in ꝓa, ad ens simplr: ge
illa n̄ ẽ ens formaliter existens. Conf: lignum in genere actu
nullam habt existiā artificialem: ante quā existat foa act
ficiali: gō etc. nae ante existiam foa nullam habt existiam
realem. R. ꝑ. m. quod ẽ in ꝓa in genere entis simplr ꝑ. ens
simplr formaliter pro ente gradato subjcti n̄ ẽ actus entivus
ens simplr formaliter pro eo quod acta ẽ aliqd in rerū nā
Simplr pro ente gradato, ꝑ. m. Sumendo pro eo quod ẽ aliqd in
rerum nā ꝑ. m. et ꝓfqd. nae ẽ in ꝓa ꝓa ad ens simplr
genus ens simplr formaliter pro ente habitu gradato, quia genus
ẽ ens ingradatum, n̄ a ẽ in ꝓa ꝓa ad ens simplr, genus en
simplr apponit nihilō seu rei n̄ existenti, quia R existit

nae ẽ in ꝓa in genere entis simplr gradati, et sic ẽ actus entivus.

Si a ly entis simplr ꝑ. m. nae ẽ ens in ꝓa in genere entis simplr formaliter pro eo quo in rerum nā existentes tunc n̄ ẽ actus entivus

ei priam existiam. ad Conf: N.A. nam deus artificiale
dat homini edificanti aliquid grossum artificiale in
quo ē pars de tota effectus: quo supposito lignum etm ante foa
artificiale dicit ē illae existentia ingletam, qa licet cum foa
gleet totū artificiale. —

Ad 4. qm quidcunq; ē, existit, resp. operari d maā i existit
resp. operari, qđ existit, qa ē res priā existā. Ad 5. m. existit
resp. operari h. litem gleetū. 5 m. h. litem in gleetam. Ad m.
et transmissa m. Ad 6. quamvis enim maa nō esset resp.
operari, existeret tm resp. priam existiā, quia esset ut
cum foa gleeat grossum; et tanquam medium necessarium, adhoc
ut foa suos operatiōes exerceat. —

Ad 6. maā i sapiēs vocatur ab eo bene puro pōa, qđ nullū
hēt actum, d. h. haeret priam existiam; haeret aliquem actui
qđ ē hēt priam existiam. Ad 7. vocatur pura pōa obstra
N.A. pōa et S.A. et D. gsus, qđ nullum hēt actum ptēcum
C. gsus. mettēcum et entitatum N. gsus. Cogsus qđ stas de pōa
pōa. —

Ad 7. Artes ajt quod ex duobus actibus, seu entibus in actu
fit unum per se, d. h. tam maa, quam foa haerent priā
existiam, et duo entia in actu, qđ Conf: in grosso datur
unicum ens, qđ resultat unum ē, qđ in grosso datur unicum
ē existiā. Ad 7. dicere, quod ex duobus entibus gleetis
in actu ē fiat unum per se, qđ ex copula et hoc ē possit fieri
una hēsia, n. vero quidem ex duobus entibus in actu ingletis
qua sit maā et foa licet haeat priā existiam, dicit se. —
Dicendum hanc rationem: qđ etm ex duabus actibus ē fieri
unum per se, cum etm duo hinc entia ingleta imo in casu
nostro maā ptēcrunt dari realiter foa hēsiales, qia
in illa gunctione nulla ē difficultas si plura entia in actu
gungi possunt ad gsecundum. Ad N. illatum, quia illa
duo ad n hēt in se proportiōē actus et pōa, cum mentra ex
maa sua petat informari ab alia, aut illam informare debet a
maam et foam e.m. proportiō. quod a duo foa hēsiales,
eidem maa uniri n. possunt maali, sāo ē, quia duo foa
hēsiales se superflua ad eandem maam, hēsiales gleendam,
sive illae distincte gungantur, qualibet cum maa potest unum

maa et foa
Ad 7m. ingleta

si duæ hypothesis realiter inhæreant eidem corpori certæ figuræ.

una per se in se nullas oppositiones faciunt, quia non sunt sibi invicem oppositæ. Dicam ad Conf: in proposito datur unica fides et respectata unicum et gloriosum datum unicum est fides et respectata unicum et singulare S.t.

Arg: naa est solum in pura respectu entis generationis; dico, hæc naa existit est entis generationis; ergo naa solum est pura respectu existit. Actus. m. D. m. foalis et inglorium naa est entis generationis. m. primum est seu naa existit passio historia gesta, et gratis naalis N. m. D. assens. ergo est pura pura respectu existit passiva, et objectis in sacra scriptura N. assens. in qualibet scriptura requisit duplex existit, et etm unita scoti triplex, una identitas naa et hæc vocati, possiva et glebis, quia glebis est foalis et respectu hujus naa n. est pura pura, altera existit est foalis et gestiva, est hæc est identitas foa, et quia naa respectu foa est pura pura, idea etm est respectu existit hujus foalis pura pura. —

duplex dat existit in qualibet gratia glebis, et gestiva.

Ad. 1m. naa i. ita est pura pura, ut nullus in hac entia inclusat actum physicum, ergo etm ita erit pura pura, ut non inclusat actus metaphysicum. R. C. A. N. assens. Disparitas est, quia naa i. dat suam entitatem, adeoque dat hæc suam existentiam, cum entia et existit sit distinguenda realiter. 2do dispar est, quia naa i. dat habitus foa, cum qua gratitudine unus pius, ergo debet excludere à se identem cum actu physico, seu cum foa, aliquin hæc ipso naa se sola actu ens gratuitus in sacra scriptura, adeoque impotens cum alio ente facere unum per se. ut vero eadem naa i. nec debet nec potest excludere à se identem cum actu entitativo, quia sine illo non potest dari quod per identem est. —

Articulus 4tus

An pura recaptiva sit sustentativa foalis? Ad quæstionem dicta est naa i.?

Quæ i. pura pura seu physica alia est tm recaptiva: intelligi alia indefinite: alia sustentativa. cum naa foalis

+ prima est

in se vi unionis tñ recipit, ita ut ñ generet adillã in genere
cae naalis, sic é ae sali in naã: cum ga facit vnũ spiritũ:
ñ ã diuersa que illam hoã recipit ad quam naa in genere cae saeli
generet, sic naa boris caet aam bovis, naa ignis, lapidis, hoã
ignis, lapidis: &sqp alio modo naales caantis naã et hoc modo
diuersi subsistentiari in naã et ñ solum recipi. unde ratio istius
quod idem é ac pa passiva: et physica: varie humitas: 9.no rolubilis
subsistentialis, et in hoc ioni, et é id, quod influit in foam, in
genere cae naalis ita tamen ut subsistentialis diuersi
respectu foarũ substantialiũ, subsistũ vero inhosioni: sc. ut in
sententia negantium distinctionem totius à portibus respectu foarũ
accidentaliũ. 2do sumitur pro subsisto inhosioni quod ni mirum ñ
influit naaliter in rem, cuius é subsistũ d solum ut eam influ
inhosente, et à se ad ens dependentem tria subsista sit effectus
respectu actionum, quæ produxerunt: et ens verbum divinum
respectu unionis hypostatice; 3tio dicitur subsistũ infoationis
seu receptionis, et hoc subsistũ idem é, quod pa receptiva. 4to
dicitur subsistũ denominationis cui nihil procedentium quatitũ
9no denominis pure ab aliqo foa extrinseca: ita subsistũ ô sol et coelũ
respectu visionis in sensatã; obj his 4 modis sit ée naa in
subsistem seu pa passiva: potissimum tñ hũ queritur: utrum naa
in naã foas subsistes per se immediate secundũ ordinem suam simplicia
recipiat: ñ subsistens, an vero recipiatur aliquia alia pa,
distincta realr ab ipsa entre naa, per quam naa ultimo complet
subsistendi et recipiendi foas. Hinc.

PRIMO pa receptiva ñ subsistentiva foarũ subsistũ secundũ
rectum ẑ é distincta realr à naã ẏ; d é ipsi identificata realr. P. ẏ
nulla é necessitas dicendi hanc pam ab ipsa entre naa, qo
2do P. pt naa ẏ. per se recipere illam pam quam assumunt alii
ñ per aliam pam; alias sequeretur processus in infinitum, qo absurdũ
per se recipere foas alias subsistes. P. 3tio à pari: pa effectiva
a cae efficiente, pos inhoantia à foa ñ distinguitur realr, qo nec
pa passiva a naã ẏ. —

OBJ. Si pa naa est eadem cum naã tc gratiæ minima
pars naa posset recipere foam quam cunqo ens gigantis:
hoc é absurdum qo. R. P. m, posset recipere foam quam cunqo

naa ẏ. respectu
ad saeli subs
foam receptra
et respectu ad
boris subsistã-
foam.

cum aliis potbq maa ⁊ Ro. subdit: hi in ista sententia dicunt formas ad foam gigantis ⁊ hi in sententia P. nam ad hoc ut aliqua foa recipiat in maa requiruntur dispositiones organo p ind quas dispositiones una earum é quitas tanta maa, qm exigit foa, ⁊ foa gigantis exigit majorem quitatem maa, quam foa pulicis, go qualibet minima pars maa se habet ⁊ pte ad foam gigantis. —

Ob. 3ᵒ. caa efficiens agit per foa sibi superaddita; go etm per ignis extra se agit producit ignem, virtute sibi superaddta v̄g. calorem ⁊ a reddit ei suam subtilitatem juxta illud Arist. ignis agit in quantum ignis, quatenus calidus. R. N.A. nam ignis tm extra se agit per aliqd sibi superadditum intra se vero per se ipsum ut cum aqua reproducit in se ipsa frigus. — per superadditum intra se N.

Ob. 4ᵒ. pro resolutiva et sustentiva foarum é valde separabilis maa ⁊ go ab illa dicta A. P. C. foa quæ fuerat in instanti a producta in instanti ⁊ destructa, ⁊ maa in instanti ⁊ in habit pam ad illam foam corruptam nactæ licet maneat entas maa, qia nactæ foa illam é reproducibili. go Cnf: maa é indifferens ad hanc ⁊ illam foam, go debet haberi pro superaddta, ex quam debeat ad hanc potius, quam illam foam. R. N. A. ad P. D. cl. ⁊ maa in instanti ⁊ habet pam ad illam foam ut corrupta. C. A. specificative accepta A. ad Sph. Servat igitur maa quam prius habuit foam, primum enim recipit habuit pam ad foam secundum se acceptam pro recipiendo ab ipsa destructione, go pa tandiu manet quandiu é maa. R. ad Cnf: C. A. P. ad Sph. ut enim debeat ad hanc foam pa alia ⁊ indiget pa superaddta dicta, ad finem determinatum, ac dispositiones, ad individuum vero foa determinatum. —

Inst: maa é mutatorium materiæ pa in maa, go pa differt ab maa, A. P. ex Arist. juxta quem pa variatur ad variationem octavum Sex foarum, ⁊ falsum é god variatis formis variatis maa, go variatur sola pa. Cnf: quod recipit unam foam v̄g. ignis, pa ad foam ignis redigitur in actum, ad ⁊ recipit in actum pa ad foam aquæ go ho pa differunt ab invicem satis: go etm à maa ⁊, alia

alcis illo duo pos esse idem realr. R. sit mutatis pos proxima C A. remota de qa hic N A. Duplex enim pos e in maa respectu foarum, proxima nempe et remota, seu radicalis ac fundamentalis: remota e pis entas maa ideo capax foas recipere: et extendit se ad oes foas. Proxima a gallis prosen entem maa intime involuit cum dispositionibus ei ffinitatis respondeo. D. 2do potest A. et in redigetur in actum pos ab foam aquae C A. per foam ignis N A. et cetera. Per unicam enim foam redigunt oes pos particulares: cum sint realr eadem pos: in actum aliquo modo, quamuis in redigantur in pfecto modo. —

Ob: A. pest facilius et officilius recipere foa et pos accidentalis, respectu maa, qo pest recipere foam substantiam, himili enim pos accidentalis respectu maa equidem: eadem enim e pos, quae dat himili et quod dat facile pesse. R. N. Supposito antec: quod maa possit magis et minus recipere facile foam, oes enim qtum e de se aqua facile recipit, quod a aliquo difficilius recipiat unam foam hoc non tollet, expone maa, sed ex reciprocatis veteris foa, qua pria, ubi expulsi, ut nova induatur. —

Nota j. quod Aristo dixit: actus et pa dbt ee in eode genere, qo si actus e accidens: erit et pa. Intelligendo de pa opera — tive creata, non passiva: si vero de pa, passiva et actu ejus accipiatur, sic illegit pa et actus, ex quibus fit unum per se, non vero ea, qua constituunt unum per accidens. —

2do Foa accidentalis activa pmitit in produmto qlt is, quae accidens, non pa passiva, alias actu al pa non effiueret unum per se, nam ex rebus diversis produmti non fit unum per se. —

3. pa Cuet sit alicuius substi pa, non sit alicui, a se realr distincta, et ad 2do de sui ipsius substo loquum, ab non possit de pleno, qua godlibet pticulare ffinari de pprio: in oi enim pticulari affirmativa idem pdicatum et substo.

Queres: an pa recptiva foarum ita sit identica maa, et substo pticulari et multiplex ipsius, et gnis nec totalis, nec ne pticularis ratione xoris rationata distinguatur. R. multis ex rationibus distinguet foalis ex raa ei pam non primo ab ipsa maa, et multis probabilius videby sit non distingui. de in gestu quidlatro maa lignea pdo. ratio est, quia rationes maa, multae substo substo primae et substo substo primae, effectivae intrinsecae per foam recipiendam foae.

ꝛ P. quia pot accepiua fuarū ē ille productus, sine quo habitus hūs primus ꝛ diffinat ab oi, dō quod ille subitus n ei ram ꝛ diffinat, per aliqd aliud, ꝛ diffinat per hoc, quod sit pars gnis, ꝛ per hoc, quod sit pars qua dō, ꝛ boni debeant, n primus; quia etm fua ē pars gnis. Si ꝛ dicat, in illo fuali gnis pacdfua pot hoc gnis n es, quod subitus sit capax cōmunicatiōis istius cum fua, ꝛ etiam n ē ratio speciei completē debitandum fuit. —

Articulus 5.

An una eadem ēp sit specie nāe regnōrū?

Pro i. maam ow̄ bibliorum ē unam. P. ex goldbet in obligatorib⁹ per varias transmutationes fit quodlibet: dō in qualibet parte aliqd quod possit ē in quolibet, et ēpnt quamvis diuersa bibliotheca, tm in aliquo ganiconi, quodē habet dilium ꝛ quam inter ē differunt, hoc ē fua subtilis. A. experientia pat. quia videmus ex igne cinerē, ex his terram fieri, et sic nulla rē ē bibliorum, que per varias transmutationes in alias quamdocunq; tam bibliorem transire n possit. —

Ob. i. diuersorum artificiorum, diuersa ē species mā, puta, ceraliorū, idem de diuersis mālibus dicendum, cum hmōi similia ē artefactis dicatur: R. C. N. artefactis in aliqbus similia sit realia, tm in obligatis per varias mutationes mā fit quodlibet ꝛ ex quolibet per alias mutationes artis fit quodlibet. Sana pulcherrima, in pleraq; planta in his subsistam verbis dicta foret ars gnālis, et quodlibet sana ifaceret ex ea pladria; mutatio mā fit secundū subsistentiam, mutatio artis ꝛ accidens. —

Ob. 2. hoc et loco differunt intra speciē, dō differunt secundū totalē essentiam entis, ēpnt secundum mām, P. C. N. ēpnt, quia hoc et loco differunt etm secundum entis nalis, ēd ē pars mā, et regulariter ēpnt tm secundum mal generice. Si vero accipiamus utrumq; pro ipso, hoc et loco differunt intra speciē ipsa secundum quod diuisum ꝛ hoc secundō quod dicit mām in quo ēpnt speciē. —

Ob. 3. Alia ē mā ex qua fit avena, alia, ex qua fit triticum, ergo A. N. A. mā ꝛ ea ut affecta suis accidentibus ē mā ꝛ secundum hoc ē ēpnt. —

Pro 2. Non implicant plures mā speciē diuisa? P. n ꝓpter implicantia istius mārum, quarum una hīt determinabilē ꝛ fois obligatis, alia tm ꝛ fois spiritualibus; item quarum una hīt receptiua fuarum, altera vero n tm receptiua, etm hīt attestatiua, item quarum una hīt necessario connexa cum actu gradibus frigoris, altera n hīt

d hoc maa ⁊ specie diffa; quia una habet pfectu entis, q̃ altera
ꝫ hb. —

Dices ⁊ alig bolis ẽ, qr diffiguit specie. Sed maa ⁊ ẽ actus, q̃ ⁊ ꝫ
specie diffiguit. Z. Deus, qui ẽ purus actus, ⁊ ꝫ multiplicari specie,
ꝺ quia maa ẽ pura poa, ⁊ poterit multiplicari specie. Z. ⁊ ꝫ una
maa ẽ receptiva plurium ⁊ pauciorum foarum quam altera, q̃ nec
specie diffiguit. Ch. P. hoc ipso quod una maa hb capax recipiendi una
foam, ẽ capax recipiendi oes, q̃. R. P. adhuc ut maa hb capax recipere
oes foas; in hb alibi requirit, quam ut hb unam completa q̃. R ad ⁊. P. m.
actus pfectus bolis ẽ qr diffiguit specie ⁊ m. actus pfectus et entitog ⁊ m.
et P. m. Sed maa ⁊ ẽ actus pfectus ⁊ m. Ad 2um et 3tium. R. ad 4m Ch.
⁊ 5tum. ante quam ad alia disponatur, dr qri dno poterit, quam non
assignabunt themista ⁊ quidq illi dicant nos dicemq, bene disponit ds:
quia de entis ⁊ ei ut habeat ordinem ad habitudines perfectionis ita perfectio, ut ea
perfectibilis habeat ⁊ posse. unde Deus specie distinguit ab altero Deo pari ⁊ ꝫ, hoc ipso
enim unus ⁊ habet ordinem perfectibilem alterius. non ẽ a de entia maa ut hb et
poam receptiva cum foarum; aut ut habeat poam receptivam, sufficienter substantiam; aut ut habeat ordinem perfectibilem subito quenientis. R ad 6. 7.
8. ad 9. R. P. quamvis enim maa secundum se hb incomplete, requirit
tamen ordinem implicantia habitudinum, quas absolutus. —
Colliges ⁊ maa dearum, trium ne foarum capax possibile est hb habitudinem respectu illarum, et ⁊ respectu cuiusq; Deus moderna naa
naa q.

Quæstio 7.

De ordine et habitudine maa et foa.

Articulus 1.

an ab quocunq maa dependeat à foa subjecta?

Arbitra ⁊. Duplicit aliquid posse dependere ab alio, tempe à priori, et à
posteriori. Illud dependet à priori ab altero, quod illud alterum entis
præsupponit tanquam causam; sic dicimus creaturam dependet à Deo à priori.
à posteriori illud dicit, dependere ab alio, quod cum illo altero connectitur,
tanquam cum effecto; sic hb dependet à luce; entia à hujusmodi habitudinibus
aliqui addunt certum nomen dependentiæ, tempe dependentia concomitantiæ; quæ ẽ inter duos entes, quorum entia ẽ sine causa, seu
effectus alterius; una tm sine altera ⁊ ꝫ, sic dependentia dicunt incompossibilis hois dependere unius ab alia. Z. Dependentia actuum
habitualium in entibus, et naalib: constat ex quo unum ita ẽ connexum
cum altero, ut nec divinitus possit unum existere separatum ab altero:
sic ẽ modi à modificato. Naalis ẽ, quod unum sine altero existere
⁊ sic ut sibi similes agentium naalium ab altero separari possit,
nec naalis existere separatum ab altero, licet fieri divinitus et
per naalia: sic naalis dependentia dependent accidentia à subjecto;

qua virtute naali à substo separari à posse, nec separatim à substo existere possunt. possent separata ab vi substi virtute divina supernaali existere ut in exemplis.

† dependentia

Pico: 1. naa i ē dependet à foa tā à priori. P. foa substo nec loquam caā phca influent in naam, nec ēt dispositive, generaliter loquendo ponere actus primi proximi ad illam, go i ē dependent à foa substo. Dependentia à priori. ad tia Sotī: A. P. quoad posse, quia foa substo nec tanquam caa materialis, nec tanquam formalis, nec tanquam caa efficiens influunt in naam, go. ad tia iterum patet: quia aliis phlis influxq ñ datur: caa enim finalis ñ influit, phcē d solum intentive ad in subto effectū. A. P. in primis in genere caē naalis ñ influentis quia aliās naa i ē ens primū substi, Supponeret enim substi priūs, ex quo in genere caē naalis educeretur, go. P. quoad 2. forte etiā caa formalis ñ aliquid influit in effectū quām ēt ipsam communicando effectū atq; foa substi ñ communicat naa primū go. 2. P. aliās foa esset de entia primā, go. Sicq; naa i ēt ens incompletū, de genere mīs totū, et ens et ens per naale naā poset esse sine foa substo, go. P. quoad 3. tia forte substi, quia naa ē ingenerabilis adeoq; creata, et creatura nulla quidem creare ptē. P. 2. pars, i Enthymematis, naa ē vera causa naalis creaturarū, go prosupponit ante fām, d ñ influeret foa substa quam dispositive in naam, foa deinde ē ante naam primam ut posse terendo, ita ēt ponendo actus primi proximi ad productionem naa. —

Ob. 1. naa i. ē ē imperfectior quām foa, go ebella dependet à priori. P. Cō

Ob. 2. foa substi vere causat gratiā, d caat principaliter, nec unionē, go hoc fit à causa efficiente go causat naam, go. P. 1. m. et n. P. 2. gratia, non caat nec ēt quam nec unione caat, caat tñ aliquid ab his, ñ nihil omnino, i addoque differens, nempe gratiam, puta deitatē, a causa gratiā, ideoque gratia illud nōn est. —

A. Nō caa finali, obstabat fini naalis enqua fit.

Rices: Scotus dicit, quod caa finalis sibi invicem causat, go i naa ē caa foalis, ita foa erit caa naa, go. R. Scotus intelligendus de caa finali, non ut fini, cui ens approximatur caat identitatē, et media quoad phcē posse naa i ē ens vera caa foa naalis, et tempus ē prius causa à posteriori. nec ē prius hoc a ē dependere à posteriori, go. —

Pico 2. naa i. dependet à foa substi tanquam à priori. nec ē prius foalis ē causa efficiens, quia naa phlit existere sine foa substi. A. naalis R. A. —

Ob. 3. naa i ad suum ē n indiget foa, go i ñ dependet à foa à posteriori. A. quia naa phlit priūs existere, go. R. P. A. i indiget foa in phlit existere

3. ultima caa influens in effectū

Ob. 4. Inficiet ut id, quod posterius existit alteri, requiratur ad coexistentiam alterius prioris. Ita foa posterius existit naā, go i requiritur ad existentiam naa. R. P. m. in quam posterius ē, et si prius illud possit existere non

Sine posteriori p̄m. in quem posterius ꝯ connexū cum priori, nec ꝑ ſig
nale exiſtere Sine posteriori p̄ m. Li deſſita m. p̄ effici. —

caa Sine effta n
ꝑ exiſtere, ſi dat
priorbus nec hō
temporis p̄.

Articulus 4.

Dubium maa poſſit exiſtere Sine oi foa. —

PRO ꝑ. maa requirit naale ſpoliari oi foa habſtli. Sed exquiſ
ſitorum: generatio vnius ē corruptio alterius et viciſſim: gō vtrius
que agens naale expellit aliquam foam habſtlem ē maa; alias
haberet habſtlem in eadem inhuit, alias abi agentis naalis, eadē
corruptiua, non a Sine generatiua: gō. —

PRO 2. maa ꝑ ſuper naale ſpoliari oi foa habſtli. Quia maa
ē ſpoliatiua oi foa habſtli in involvit ordinem: nec enim entia maa
ē cam foa tm exigere foa. Semper a ea igneret etm eam ſuper naale
exiſteret Sine di foa: Deus ꝑ agat gra exigentiq rerū naalibꝫ
ita tollendo aut deſtruendo d tm in implendo eas: Pegem canetes, ꝑce
quod licet quod in involuit gra ordinē, licet etm ꝑs ſolutis Reg ſpoliare ab
oi maa nam in euchariſtia foa euidenter ordinē ſa rōne ſ Sine
oi habito et maa. Conſ: maior ē dependentia foa euidentiq à habto
ſine enim dependat à priori: quam maa a foa habſtli, et tm foa euiden
tius ꝑ diuinā reuelata exiſtere ab oi habito. gō etiā potenit maa ꝑ
Conſ: 2 maa hōt priam exiſtentiam, nec dependet à foa à priori; nec
dicit aliam connexionē cum foa actuali; gō. —

Ob: 1. gra 1 gelſ. naa aliquo fuit Sine oi foa; et quidē naale; gō.
R. ex illo Genes: 1. terra a erat inanis et vacua; vbi S. P. nomine
terre intellexit naam ꝑ. vacuam; id ē priuatam oi foa; deinde etm
terra intellexit naam ꝑ. vacuam; id ē priuatam oi foa; deinde etm
maa Xti in triduo mortis fuit Sine oi foa habſtli; Xti enim aliqua
Chriſti, Chriſti foam cadaueritatis, d hoc in triduo; alias fuiſſet
cadaus ejus corruptus gra illd Scripturæ, non debit Sancto tm ſic esse
corruptiue. Conſ: quo hoc mirati laqueo 3 gladio, k̄ adhuc aliqua
Reliquiæ vacuæ, quod produceret nouam foam in maa hōis; gō
Sine oi foa habſtli. R. ad 1. N. A. ad P. Pio: terram fuiſſe vacuam; id ē
carentem ſpoliis alienis, quam deinde acquiſiuit; ē enim ſtatim habundāt
quod flores, herbas, arbores, quod proinde progeminauit. R. ad 2dam
Prob: maa Xti in triduo mortis habuit foam habſtlem, quia habuit
foam corporeitatis. ad Conſ: etm gō. —

Inſt: decapitato hōe āa ſtatim evolat, go licet hō ſufficiens dispoſitio,
ad Reſſuscitandum eundem maa cum foa in ſtatim ſuccedit foa cadaueris, ++ aa.
R. P. quia adhuc hoc ꝑ movet, agitat p. R. N. A. ad P. Pio: poſt frontiæ
aa a corpore ſ ſperē āa in corpore, ſed ſuperē magna copia ſpirituum
vitalium. —

Ob: 2 implicat vlla aliqua res ad exiſtendū indigeat hoc effectu d

foa naali ẽ effectus naa g. go illa ñ indiget adexistendũ. m P. quia effectus ẽ posterior sua cãa, caa a prompsit ad effectum suum gñ. Conf: quamvis aa naali ñ possit naalis produci, nisi in corpore quod ẽ illius subiectũ, sit tã ab eo libero naali separari: ut fit in hoc gñ elm quamvis maa g. ñ possit naalis produci nisi cum foa libertij, potest deinde conseruari naalis, effectio P. quia sicut nãa, ita et aã ẽ incompleta, gñ. R. ad m. ad Conf. N. g. licet enim cum ill effectu possit tã nr sol lineæ naalis existere, non debet quamvis cãa prior cognoscit hoc effectu, ꝺ sufficiãt ill prior nãa. ad Conf. C. N. effectũ, ad P. N. g. ñ enim ideo non dicimꝰ maam ñ posse naali specali, ꝺ foa libertatis, quia ẽ incompleta, ꝺ quia agentia naalia ñ possent destruere naam foam, quia eo ipso prærent dispositiones ad eius ... ñ ad aam autem ñ pertinentes dispositiones. —

Inst: ideo in maa corrumpit aliquia foa accidentalis, sc ñ necessario, quia alia, gñ etm grãe corruptio vas foa libertatis ñ necessario pertinuit alia. A. videt certum, gñ. R. trans. N. g. dispositiones ꝺ quod illa accidentia ñ destruantur per aliquam actionem positiuam, sed semper debet adesse terminus positiuꝰ ꝺ illum ex defectu caa conservativa: foa a substantiales nunquam destruuntur nisi per actionem positiuam, quo cessante debet adesse terminus positiuus, semper aliquid prodesse in subiecto, nec sufficere defectu caa conservativa, nam ñ debita caa conservativa creaturæ per se authoritate naa, debet observare tanquam agentia aliqua ñ posserunt in eadem naa dispositiones, pro nova foa. —

M: Ergo ad generatã viventis agentis destruit dispositiones exigitas foa quæ ẽ nãa ẽ ruina, ideo gñ destruit illam ipsam foam, quin novam statim aliam foam inducat in naam, gñ. sit de facto naa naali ẽ sine ꝺ foa. A. P. ad hoc, ut foa viventis vg. gigantis inducatur in naam, exigitur determinata magnitudo naa, et ñ sit hoc satis inducere in quodlibet minimum nãa. Sumptum sine alia naa potentiæ in hac gñ determinata magnitudine naa erit aliquia pars in qua dispositiones previæ ad novam foa viventis inducendã, non inducto eo gradu foa, quam actu hbt naa. ꝺ foam illam dimittit, requisitã in hac parte inducendi nova viventis foa, quia hæc pars ñ sufficit inducere foa viventis, cum foa illa requirat majorẽ aliquam magnitudinem naa, igitur nulla foa erit in illa parte naa. A. P. quod tam: dispositiones ad novam foam viventis ñ possunt ab agente naali similis et simul in naa determinatam magnitudinem requisitã ad foam viventis inducendi, agens enim naturæ in determinato subiecto particulã operatur et hic in tali subiecto progreditur ad remotiora ut patet in igne: gñ primo disponit ad foa viventis inducendã in vicinorem naa potentiæ, quæ in

4 partes

remobiue: d ha dispositiues in vicinore maã pole hat foam; quom tunc illa hbt, embryonis hat ex pelice. P. quia dispositiue ipsis hat + simul.
prouabre in illa particula maa dispositiua; quas hbt maa po ser-
vando foa embryonis; victis autem at hbitatis his dispositiuis;
foa embryonis pt seruari n calid nec inẽ illi parte foa existi
vg. gigantis: quia hbe maiorem quantem maa requirit: gõ quod
dispositiues po foa viuentis inducenda st in particula maa agenti
seu generanti vicinione, hbt illa particula cẽ sine foa embryonis,
quam habat. R. negare suppositum totius huius discursus cobiffa
afferens foo corpori debitas; sed quid quid hb de hac R. N. ad P. hbs/qs
eius discursum dico, quod ad inducendam in magnitudinem debitam
maa foam viuentis n hb opus ut potes vicinioren agenti
particulare maa cum remotiores sint aque dispositi, & hoc
etiã minoe intensione dispositionis gra inducturen aliquo-
modo illam dispositã qua fit mistra dum agens vicinioren hbi
particulam maa disponit perfecte ad foam viuentis recipiendam, et
ad ontinendam foam embryonis. gõ. —

Ob. 4. Possunt corrumpi dispositiues per hoc foa absqs eo, quod
inducant sufficientes alia per alia foã; gõ aliquor inducentis
sufficientes maa erit sine ei foa hbitati. R. N. maa n priores dispo-
sitiones poterunt sufficere pro illa foa, poterunt et hb sufficere pro
alia foa. —

Ob. 5. gtra N. gelif. Deus n pt supplere defectu caa foalis; seu n pt facere
album sine albedine; calidem sine calore; d maa depndet à foa; in
genere caa foalis, gõ Deus n pt ipsius defectum supplere; et ignis maa n pt
sine ei foa existere. R. P. m. respectu solutis C. m. respectu ipsius maa
N. m. et gata m. N. gtia no a tuis quare Deus possit supplere defectum
eius respectu maa, n eius respectu compositi; quia foa n ẽ pars entitis
maa, ẽ a pars entitis totius seu grosti: —

Ob. 6. Implicat existere actu, quod ẽ sine actu; d foa ẽ actus maa,
gd n foam repugnat existere sine actu, repugnat etm maam existere
sine actu. R. P. m. quod ẽ sine actu entitative C. m. quod ẽ sine actu
pfto N. m. et D. m. foa ẽ actus maa pfectus C. m. entis q N. m et gtia.
Ob. 7. maa existens sine ei foa hbitat hb nulla determinata specie ad
quam ere ens implicat gõ. m P. quia sola foa attribuit maam in certa
specie; quia maa ẽ indifferens ut sit sub hac v illa specie. R. P. m.
hb nulla determinata specie entis incompleti N. m. entis completi C. m.
Implicat ens; quod n hbn certa quadam specie entis completi v incompleti C. m.
quod n hbn in certa specie entis completi N. m et gtia. ad P. hbs:
foam ẽ, que attribuit maam in certa specie entis completi, et ad hoc
illa ẽ indifferens n a entis incompleti; maa enim quia ẽ ens completi

[illegible] quia effat genere et differia, et hbt aliquia regula entia
[illegible] ñ hbnt alia entia incompleta, gō cum species effiat forall
in regione quenientia in predicis entibz, maa erit in certa
specie entis incompleti. —

Ob: 4. repugnat lineam existere absqz oi figura. Licet quis libere
rectitudem ẽ incurvitudinem, gō maā ẽ existere linea oi foa. sorte
Implicat dari accidens linee ẽ accidentia, gō implicat et hbstiam
ee linee oi foa subsistere. Z. gratias ñ p ee linee oi figura, gō naa
maa linee foa R. C. A. N. g. quia figura ill aliud ẽ quam ubica-
tio, repugnat ẽ eem existere sine oi ubicatione, quia sequeret
absurdum, nihil enim simulle quid fiatur ex maa linea foa hbstiam
linee, gō. Ad j. gratiam: P. A. linee oi foa accidentis dicta R.
ad dicta C. A. ll. R. g. N. g. ñ. ram ee accidens necessario in se ẽ foa sed
in alio remoto, ñ vero hbstia ad K. C. A. N. g. N. g. N. importat ẽ, quod
conceptus entis gratis ei libere potes extra potes, mi ossice ẽa libere
potes extra potes quin hoc ipso potes facere ñ figuram aliquam, gō
maa g. N. ll. ẽ entia nec in possit ee linee oi foa. —

Ob: 5. repugnat eem distincta naam linee oi progressa accidentis existere
sine omni foa hbstia. R. pari, quia in ll linee oi ubicatione et duratione
N. g. N. quia ex g. N. anti nulla sequeret entitas. Item ñ naa existent sine oi ubicatione et duratione, naa existere
nullibi existeret, nec ubi ten poe, gō. — / etiam

Inst. j. naa magis dependet ab eo, quod ẽ perfectius, quam quod ẽ minus
perfectum, gō hinc foa accidentis, quia ẽ minus perfecta, ñ p ee
naa sine hbstia foa poterit ee. R. C. N. ram licet unum togainum
ll perfectius quam aqua, tñ magis indigenus ad hbstendum unam
aquam quam vinum. —

Inst. z. maa ẽ entia grata, gō centet ll hbere foa. R. P. A. naa ẽ
grata centendum ñ p aptitudinaliter C. —

Articulus. 4.

an maa deprivata a foa substi eadem actione gene-
varet, qua generabatur ei entia? —

Nota aliqua reflexa pro ee supernaali, nempe ó quoad hbstiam
ó quoad modum. quoad hbstiam ẽ, quod ita exeedit vires activas
passivas et exigitiva, totius naa ut nullo agente produci posset in
quocunqz circumstantia: Ki entitas ẽ lumen gloria, unio hypostatica
Supernaale quoad modum dicit, quod excedat se gradum quem inter
vires tum activas, tum exigitivas naturas, et proinde in aliqbz ex
circumstantiis ẽ quid naa indebitum, in alijs hz circumstantijs ẽ

naa dbtur, in illis amb à nullo agente fieri; aut observari à naali,
ch'in illis circumstantiis hoc fieri, denegati, & negari per naturalem:
Ita quid quoad modum super naale à visu oculorum in caeco, quae visio solum
virtute actuam et exigitiva centrin naalis non excedit, et ideo abeo qui
caecus è in alias circumstantias naali eliceretur quamvis pro circumstantiis
et visibili organi naali et abeo miraculo a minimo fieri à posset, ut
videretur focus naali quoad modum. — novo

Dico 9. maa foliata ei foa à indiget novo et super naale quorsa
sei; ad hui conservationem, & speciem eadem actione et quorsa
servaret, et existeret post foliatione, quo observata ante foliatione,
quo è unita foa subjecti. — R quia foa nullum exercet influxum
in rem maa; naa enim quoad existentiam, et in foa à dependet
à foa à priori, & illum à posteriori, ei. gratia: à foa nullum exer-
cet influxum, maa quoad existentiam dependet à priori à à subjecto
tanquam à principio influente ad eodem. Et hinc, ex dicto subjecti
sens è principium influens et conservativum ad eodem à quo subjecto à priori, quod
naa in existendo. Sens post foliationem observans naam à dbt habere
realiter et influxum illum, ea secundum, & hinc ita ei vera naam à dbt foliare
ei. à S. ti habeam requisita proxima et majora, ejusdem rovere et habere
naali, ex ipsa, ex parte ti ad servationem sui, quod res no aliquo
statu dbt servari à subjecto, quo rovisio ad illum statum et à subjecto à
ea secunda observabili, quod quod sens pro dicto statu foliativo
habere debeam et quidem ea 2da. ergo sens pro statu foliativo,
servando naam à subjecto actuali quodam illius ea secunda aut
primi haa, quo nullum influxum dbt in naam; naa enim ante
foliationem et pro statu unionis ad foa pendebam à nullo alio principio
influente de existendo et conservando, quod quod ea secunda pro statu foli-
ationis foa habere sens: ergo ad existendum et observationem naa foliato
ei foa à requisita proxima et majora, quod ea secunda gerentes à Deo
dbuit observata ante foliationem. —

Dico 2. quamvis actio servativa naa foliato foret naali, quod
subjectum et eadem omnino actio ti probabiliter naali quoad modum,
Et super naale quoad modum è illali, quod in ente ha è naali, et in aliqbg
circumstantiis naa dbtum, in aliis vero circumstantiis indebitum ac illicitum
in Deo naali, aliqs ita quo è actio servativa naa foliato ergo. R Prin-
cipium quia pro statu unionis cum foa naa prima exigitia à naa,
et unita hinc exigentiam sens ut author naa dbt naam producere
et conservare. quod vero hi in dbta pro alio circumstantiis minime
ea aliqs dictis. —

Dico 3. aquidentia separato ab ei subjecto inf in Eucharistia, servandi
quod novum miraculum dicitur a miraculo separationis, hoc ei aliquando
post separationem nova actione quoad hujusmodi super naale? ego idem

vicendo de generatione mea hinc oi foa. Conf: etm foa naali
se gelis existens hinc oi maa; generabit genere specialiter et
quod magis ad Superaali; go hinc etm mae hinc oi foa. R. C. A. N.
Disportas; quod foa ton subtilis quam euidentis caetera maa se
subdito in genere eao naali; cuius proinde absentis caaliter Deus
genere suo generato supplere dt; nihil regit mixtum si utraque forma
à maa separata generet concreta Dei; quod subsistam superaalem
extra; ceu in multis eaa genere maa degenerat a foa; deus generando
eam hinc oi foa; nullum genus eao subtilis, quin dispositio mea ad
inducendum quod subsistam naali; naali vero plam quod modum. —
Instl: Rog generando meam hinc foa; subtilis genus eao finalis adhuc
subsistam superaalis. R. C. A. Deus supplere genus eao finali agendo
ordinarium et caale; quia mea ig ê facere quotus subsistat cum for-
ma cum deo ñ posthabere maa. R. C. A. Supplere genus eao finali proue-
niens extra ordinarium; ig dr ostendere oi quam Dei C. A. Sp. Sanct.
R. C. A. naa spiritus oi foa ê in statu violento; sed quia subsistens
ris et fortior, genere agendi in statu violento; quam in statu naali;
maa spiritus oi foa; maior genere agendi quam R. alis cum foa; quia
eadem specie activa. Confirm: maa unita foa tanquam suo gle-
mento subsisti. go deg conferendo maam hinc foa dicet supplere
gelementum; alias hinc supplet genus eao finalis gô agendi mea ubi
supletiva caalitatis creata ect Superaalis quoad subsistentiam
non minus, quam agendi euidentis hinc subsisti. R. eam. ñ. N.
ê ut sibi veram. —
Pieces verba absentatiua exigit, vel capide extra centrum subsisti
do majori, quam exigat pro eodem in centro ig. C. A. Sp. S. in eam
veris plen negata ê; in fu unusti; unde do ali dog ad minus. C.
Confirm: R. C. A. naa unita foa tanquam suo gelemento subsisti, quare
gle mento subsisti naa in ê gressi, sed in ê extra gressi. R. C. A.
gelementa naa in ê nati, et in ê entis in completi. C. A. Sp. S.
actus agendi creata naa hinc oi foa e Superaali quoad modum
subsistam; R. Ignatia. quia modus ille dr ê Superaali quoad
ipsum infinitum, go agendi a qua n dicebat ille modus dr ê in ea subsistat
Superaali; go. R. C. A. N. quia ad R. C. A. modum idem dicere ê
Superaali quoad subsistentiam dr R. Sp. Sanctum agentis, modum simi-
lem identificari activi agendi maa subsisti.

Articulus 4.
De appetitu maa ig. ad foa.

Nota duplex ē apetitꝰ alius elicitꝰ : qⁱ sequit in apetente apprehensionē, seu cognitionē intellectus : ⁊ dr naꝝ rei apetita : et ꝓ sequela cognitionis intellectus dicit voluntas et amor ; ⁊ hoc apetit sublimior eternus : ꝓ sequela cognitionis sensitiue dicit appetitꝰ sensitiuꝰ. Alius ē apetitꝰ innatꝰ, qui ē in agente ad cognitionem aprehensiuam ē indistincta naꝝ ipa vnde innatꝰ dicit ; ⁊ ē nihil aliud, quam ordinatio quedam rei apetenti ad rem apetitam tanquam ad bonum suum : ⁊ hoc apetit centrum terra tanquam locum ꝓ. ⁊ hoc et metaphorice apetitꝰ dicit. — apetitꝰ elicitꝰ et innatꝰ.

Nota ꝙ apetitꝰ elicitꝰ triplex dicit : ꝙ quidam dicit, hoc ipsum agradare et gaudere apetitꝰ elicitꝰ ē triplex.
ꝙ apetitꝰ sensitiuꝰ sit in bonum suum, applicato quodam modo abstrahendo ab illius presentia et absentia, ꝛ.ᵒ modo dicit desiderium ꝓ. ⁊ circa bonum absens. ⁊ tm dicit gaudium et fruitio, qui solum ē circa bonum presens et actu possessum. — Ad euidentiam triplicis huius apetitꝰ elicitꝰ sciendum est triplex quoꝺ inclinatio ad finem explicanda, in innato apetitu maꝝ ita ut proportio illa quam maꝝ habet ad finem propinquum ꝓ. hic ⁊ ad vnum unitam dicit apetitꝰ gaudii : inclinatio vero respectu finis absentis, dicit apetitꝰ desiderii : demum proportio illa quam maꝝ habet ad finem ultimum precise ab absentia et presentia accepta, dicit apetitꝰ simplicis complacentie.

Dico : maꝝ ꝙ habet apetitum innatum ad finem ꝓ. quia apetitꝰ innatus ē proportio quedam unius rei ad alteram tanquam ad bonum suum ; maꝝ ē proportio innata ad finem tanquam ad bonum suum ; ꝺ apetitus innatus finis. ⁊ quia maꝝ prima ita ē ꝙ ad finem ; et per eam perficit intellectus ordinem ad rem ad aliquam speciem entis ; et eum ea actualiter vnit habendam, hinc qua ratione intellectus, ꝙ bonum naꝝ habet habilem, qua ratione maꝝ. —

Dico ꝙ maꝝ ꝙ semper habet finem, ꝺ nunquam eam apetit ; quia apetitꝰ ē ad bonum absens. ꝓ. ⁊ ⁊. ꝙ apetitꝰ ꝙ modum desiderii ē ad bonum absens : nā apetitꝰ sic amor per modum gaudii est fruitio ; qua ē de bono presenti ; nisi etm qⁱ habet bonum posset dici ꝺ desiderare bona absentia ; ꝺ ratione dicendo quasi, ꝓ nihil habet hoc bonum quod habeo ; ⁊ per eam dicit bonum absens, quod nō habeo. —

Ob. ꝙ. ꝓ. maꝝ posset aliās finem habere ; quia actu fruitur ; ⁊ posset illius destructiue ; qua actu fruitur, hoc dū nō ꝓ. ⁊ ꝺ. ⁊ ⁊. m. Quia aliās maꝝ nō haberet malum universi m. et ꝓ. quia ad hoc tenebam rem finem ē ꝺ ditiuꝰ pessimi destructiui. ⁊ ⁊. ꝓ. ⁊ ꝓ. apetens apetitu appetato ⁊ ꝓ. finem ꝺ ditionatꝰ ⁊ m. et gratia m. ⁊ ⁊. ⁊ ⁊. —

Ob. ⁊. ꝓ. maꝝ posset esse finis ; et esset semper in statu violento ; ⁊ ꝺ. ⁊ ⁊. quod ē grauius apetitui naturali violentū ē ; ꝺ carentia finis, quas maꝝ nō habet ; et grauia ejus apetitui, ꝓ. maꝝ esse finis posset. ⁊ ⁊. m. ad ⁊ m. quod ē grauius apetitui inefficaci et vt ⁊. hoc aliqua ꝺditione ⁊ m. ; apetitui finis et appetato ⁊ m. ⁊ ⁊. m. ꝓ esse m. ꝓ carentia finis ē grauia ejus apetitui.

N 3.

quo sub additione ac, appetens N. m quo absolute illos appetet S. m

Ob. 4. Si maa appetibilior preferit illam, quam hbt, appetit etm hanc possibile, d hoc fit purum nihil go maa ita, n appetit quia maa id appetit quod fit eam salvare, d purum nihil n fit ita salvare go n appetit hanc possibile. Ob. 5. m. P. m: fit purum nihil pro ti, quod n existant S. m. prote quod erant N. m et ostendo ad ejus S. m P. m. purum nihilum n pro salvare pro ti quod n purum nihil m gratiose aliquid N. m. ad

ad 3. nego. nullo appetitu seu gradu seu desiderii, seu simplicis placi bile, q apprehensum ut hic, quia hoc ut hic n fit ce bonum, actu ipsum, nec bonum absens, et desiderabile, nec bonum simpliciter, possibile maa hoc enim ut hic fit quid collectivum ex m hoarum, et ratione hoc abstracta ab obj hois, alterutrum illegi ibi, per hoc ut hic, d nec collectivum ex m hoarum nec ratione hoc quorum abstracta appetitu innato maa g. go m S. ces hoc collectivo accepto n maa possibile obtineri. d maa appetibilior, quod fit bonum, prius maa possibile haberi et obtineri, go. appetibile appetitu innato hoarum habibile, in particulari, differentiative ex m deliberate. Seu hoc seu illam. maa vero in actu primo proximo, hoc e, accepta cum certa disjunctivo ad certam seu ex hoc deliberato appetit quidam deliberatam hanc ex certa hoa, in tm ulam deliberatam hoa in individuo.

Articulus 4.

Utrum maa g ces hoas possibiles appetat?

Pico: maa g appetit ces hoas etm pure possibles, nec unquam producendas. S. pbatur fit ces recipere, go hbt eam ad illas, fit earum recipere illas, ut hic perfectivas et deliberativas ad certam hanc electionem: go n tm eam d etm apetitu hbt ad illas, et tam sub ratione quam hb ratione appetibilitatis relativum transcendentalem ces hoas possibiles, etmsi infinitas illarum aquisitura hic nec etiam hic quod eas n aquirat, e in statu violento, quia n appetibile nisi disjunctive et additionale. —

Ob. 1. Hinc sequi maam g e perfectionis infinitæ, sequela a ca quid sive pbtq maam g. quid de prima non ens, et cum entium infinitum. sequela pbtur. Gradus perfectionis in maa, quotiesq hoa fit recipere, d hoc fit infinite, go gradus perfectionis in maa fit infiniti tm P. si detur maa capax tm 10 hoarum, erit duplo perfectior, quam maa capax tm 5 hoarum, erit duplo perfectior quam maa capax tm 4 hoarum et sic de cæteris, go. Si detur maa capax tm 6 hoarum, ad ejus S. N. m. falsum enim e eo perfectior, quo e capax plurium hoarum cum capacitas seu perfectibilitas subjectiva adapta, quæ e perfectior, quam maa g. hinc hoa hostilis et inter hostias ista e perfectissima, quæ nullius hoa

Ad hoc ces,

ad 3. permissa proximo quidlibet.

in actu proximo appetit deliberata pariter, et in individuum.

quod perfectissimum n e capax ullius hoæ,

auidentia e capax i deus Ideo q̃ nulla auidens recipere in se[ip]s
nec ab vllo auidente ꝑt mutari v perfici. quallas quod Allegor
sonat imperfectionem. & Ideo in generatione passiua cum cetera sua
agendi sonet perfectionem; & hui idem e quod eadem Ideae mãs
materialitatis nimirum qualitatis ac Ideae plas perfectionis. —

Ob: 2. Ex nostra definitione legis; quod naa ꝑ Ideam angelo intellecti
non prohenditur, quia relatio ꝛ non prahenditur nisi cognito illo
terio ad quod e relatio. & ex naa Ideam dicti relationem ad eos
soas ꝓssibiles, go requit prahendi nisi cogniti illius obg soas ꝓssibg.
& cum Ideae sint infinitae eas cognoscere difficile est Ideo actualem
intellectu finiti. R. hi qui nondũ comprehensionis intellegat cognos-
quo perfectior illi requit ea Ideae dubio e ꝑfectio in intellectu
creato. advere enim 3plicis generis cognoscendi sunt: aliam ꝛ
abstractivam: quae rem per species alienas, vt ut e in se clare cognoscit.
aliam de intuitivam: quo rem videt ut e in se. aliam denique dis
prahensivam. quo rem totam perfecte capit et comprahendit, quam
definiens S. Augst. dixit: illud comprehendi quod ita totũ videt
ut nihil ejus lateat videntem. ad comprahensionẽ go ꝑ Augstin. N.
necessarium ei, ut Deus ad quos res Ideae relatiue, distincte cognoscat,
sufficit ut cognoscant ejusdẽ sub illa ratione entis. Sub qua Ideae ad
quas res, res prahensa relatiue. —

Quales: an naa ꝓ apetat etm soas ꝓssibiles gignibiles:
Ob: Ideae sterent, possent. R. negatiue.

Articulus 6.

An naa prima etm soas corruptas apetat.

Dico. naa ꝓ appetit etm soas corruptas. Probatio: quia
ova actiua productiua soarum corruptarum, ꝑ ipsa ꝓtia
ab potiori, go licet ad ipsarum Dei non pertineat destructio,
eam tamen concurrendo ad illius esse ꝓssibile Dei ꝓpria
receptiua Ideae ꝓssibili. Confirm: quia soa ꝓ generem naturae
Ideae corruptae seu non, ꝑ. —

Ob: requiritur ova naalis ꝓ apetitu naalis ad naalem ipsius: soas corruptas
non habuit naalem ipsius, go eas ꝑ naalem recipere nec apetere naa ꝓ. + misse N.
apatia, quia de ratione naturae Ideae habendi e naalis impassio. Confirm: quia existe
ꝓ naa naalem requirit soas etm corruptas, ꝑ e ulla ratio, cur eas ꝑ possit naalem
Ideae. Ignis e absurdum. Nec enim sequeretur naalem posse Ideae passibilem resu-
scitari vno al hoem, quod e absurdum. 2. a. R. quia si dat ꝑ naa cãa
ꝓxima naalis receptiua soarum corruptarum, ꝓcedit etm dari cãa altera
naalis reproductiua earum; ejusdem enim rationis e soas ꝓssibiles Ideae corrupto- & nullo
rum rerum unquam producta, go mas ꝓ. et cãa altera e proportionata
in ratione effectus go ex nulla capitale definit in naa ꝓa adagia dicens

durtive se corrupte. R. ℣m. ℣m. boas sed corruptes ē naāl ens
prodibles v P. bonum: sicut prodibile, ita ℣m. inde enim ht aqre
suam influēn pfectōem ac gobnga alia boa pue pfli: prout aqre
cōtinent in virtute caarum naāliū. Ita irrationabile exīste aborāt
Deū creare, qō stabilit nullam boā his produre ℣m. ad N ffect.

influē

Articulus 7.

Ad 2m naa ℣ boas nobliores apetat pre ignobliorbg, ē equalb
oēs. —

Pico: naa ℣ boas aquales apetit aqeli apetitu, nec nobliores apetit
pre ignobliorbg. R. rō noscēdi apetitus hūa ē cāsa in obg̃ scō
naa ℣ ē apetbl boas pfectiore, pro imperfectiorbg. P.R. rō boa
apetibl in boa ē naa ē magnitudo rerum per se: ideo enim apetit boa
ut faciāt unum per se, seu substiām adaqam; hoc rō ē una in obg̃
per oēm boam sequētem, aqualb faciēt substiām, substia enim ē bonū
magis oē minus: licēt ō naa ℣ cām aa sēla faciat pfectiorē substiām
quā cām aām aquinā, ht magis substiā, illa ē major pfectio unius substie
pre alia naāli ex pticulāb rōe hūa ad rerum finalē motivē apetitus
naa, qa nihil ē aliud quam ut faciāt unum per se. Conf: ex eo, quod
hūa ē bonū ē unū ex qo oa fluūt, qō melius participāt se sicut de
pfectiore, qo pfectius adōes boas ē radicis. R. P.R. naa ℣ apetbl boas
quam ex pfectiōe pre imperfectiorbg. Semper ens in statu vie tendit, quia non
valet hīre: sequit ē absurdū, quia naa ℣ ē unus scālis ex qo fluūt
absurdū, a ē ille subtō violanti se hīre hb vlā boa. —

Ad 1. naa ℣ ajt hīre apetit boas licit turpe pulchrum, sed turpe
pulchrius apetit pre ē minus pulchro, qō etiā naa ℣ boas pfectiores
pre imperfectiorbg. R. C. pre minus R. ffect. quia boa pfectiores ē sī
naa ℣ ē ī completum et hīc boa hūbōt: quam deformēs apetabl
boa pfectiōr, quam imperfectior. —

Ad 2. naa pria ad apetit apetitu innato, qō apetet apetitu elicito
tō sī hanc hīre vult. 3 ht hīret apetitum elicitum: hoc nobliores,
ē elicitū, hīret aqualb apetere boas oēs: R. apetaret pria naam: absurdū
sum: ē apetabl obta nam naam, apetita elicito R. godū apetitg ge
elicitg ad boās apetitu ejus innato. —

Ad 3. naa ℣ magis apetit ēi, qđ quod principalius ē: ē magis
principaliter pōt boam nobliorē, nio oa boā R. propōs aam
naalem, et eam invest cognoscendam seu amandam Deū, quam
ex hoc sequeretur, ht boas nobliores, Anglus sue speciebg gloriōg cognoscibl ē a boo. R. C. ℣m. N. m. alioq
ē bn ām apetibl ī boas perfectiores, quas cuncta ē ām bn naalem apetabl pre obg
ā naa. quam ignobliores, qō eas pro his apetibl quia magis perfectiq ab ips

ab his. S. P. m. naa j. apetit foas hb ráne boni cuius aurago ſ. m. sub ratione illis boni actualis illud subiecti. S. P. etm m. naa id bone ſ. foa nostroies in ratne efficientis rerum per lo seu respectum ſ. m. in alia ratne ſ. m. alſ. gſ. Unum enim proprium subſte in ratne groſti hb- illis ñ ẽ perfectius alterō. —

S. 4. naa j magis apetit foas hbſte quam auidentes: gō etm foa, hbſtes perfectiores apetit no in perfectiorib: ſ. ſtia P. quia ideo hb- ſtes apetit ea auidentes, quia illa ſſt his nobiores. S. C. 8. X. gſ. ad ḡus P. N. cāsam id ideo naa j. magis apetit foas hbſtes, quam aci- dentes, q̄a illas apetit per modum finis: hos a apetibles per modū medii di illos: ẽ enim ratne j ideo, ut facilit unū pſle, quod in facere ñ ſit, e nſi dispronentibz eam ad id fōis auidentibz. —

S. 6. naa j. apetit eām raalem, sed hoc ẽ foa perfectior, gō. ſ. tūs mae magis perfectis perfectū nobliorē, quā ignobliorē, gō nobliorē magis apetit. 8. Vna rectina magis apetit apetitu elicto illud, quod illi secundum proprietā ẽ magis bonum: gō etm apetitus innatus naa explicato ibi ratne ad similitudine apetitu elicitu, etō naa apetitu innato magis apetet illud, quod ẽ illi magis bonum, hoc a foa perfectior, gō. Cōfi. Illud quod apetibile bonum, magis bonū magis apetibile, gō cum naa apetendo foas apetat bonum, foas perfectiores tā quam magis bonum, magis apetet. S. ad 6um naa apetit eām raalem sub illa ratne, in qua ẽa raalis gradit cum actiū fōis, nimirum hb ratne gle menti pfti subſtes ſ. m. sub ratione potissimū, magis perfectionis ſ. m. 2. d ēa raalis, q̄ foa ceteris perfectior in ea ratne, sub qua apetibilis ſ. n. ẽ ceteris perfectior etiam in alia ratne ſ. m alſ. gſ. ad 7. S. naa magis foas nobliorē magis perfecte perfectione mōdi, et ad pertinente ad finem naa ſ. m. perfectior foa, ẽ pertinere ad melioris ratnes, et finem naa ſ. n. ẽ magis exigentia et inclinatio mōdi ẽ ad gle esse sanctū hbſte esse in rerum hb- stantiali, ad hoc a foa nihil gſt excessus entium perfectionis in foa per ſ. hb- stiore, quod ille p hbt naalē adfinem et apetibil naa. ad 8um C. 8. X. gſ. propōnalem ſapientiā, foa, quā perfectior, ẽ magis bonū foa, quā in ordine ad finem et inclinatio mōdi, qi ẽ hoc proprium hbſte ad ḡus P. N. magis bonum magis apetibile, sed bonum illud maalē, ad quod ẽ hbs magis secundū apetentiā in illa ratne, sub qua apetibile ſ. li bi bonum illum maalē et entiē in ſ. —

foā auidentiū apetit per modū medii, hbſtiū vero per modū finis.

foā perfectiore sunt bōa maalē magis bonum.

Ob. 9. qi ſcriſt: quamvis æquale sit bonum, ac pes alterū cibū satiet, magis tū apetit meliorē, quam deteriorē: gō idem dicend ẽ de apetitu naē ad foas. R. qi ſcriſt: ñ nihil aliud apetat, quam satiari, dq̄ pro ea q̄ualē apetit, q̄a æquale satiant. ſ. nihil aliud apetat quam nu- triri, et quale ea apetit, quæ æquale nutriunt: quia vero ſcriens indecibus quam alterū: nāq̄ a prima nihil aliud apetit, nisi actuari, seu actu ſſtere hoc potius quod aque pes rerum ac pes alterum foam hbſtē ſſtentes. —

collges. mal. j. etiam dr̃ē hꝫ foa nobilion actus appetere alias foa
dam ignobiliores; Z. maam j. mica radicali hꝫ foali appetitu
appetere ꝫ bluin oes foas ejusdem speciei, quas ſpt se ipsas, dein foas oes
diverse speciei, ſi ꝫ profunde dei maa diverse speciei: quarum aliquas de
terdent ad bos foas, ita ut n̄ profundi alias speciꝫ se alias: ſi a
profundi dei h. m. maa diverse speciei, ſi n̄ uno appetitu foali respici
oes foas diverse speciei, d diversis foalis appetitibꝫ pro diversitate foarum

Disputatio 4ta.

De foa substantiali.

Quæſt. 1ma.

Quid hꝫ ꝑdicatas foa hꝫstlis?

Articulus 1mus.

Quid hꝫ, et an detꝫ foa substantiali?

In ordine ad quam foa, primo pro se omnino gelata pes ſe hꝫstlis
b. quo Deus et ang̃li omnia apellant foa hꝫstlis. 2. pro se
ſſtente, qua quidem e intime libera maa, ꝫ hꝫ facit unum pes
cum illa. Ratione ſt angli, notanꝫ eadem. 3. Baa vocanꝫ foa exa
plares. 4. accidentia diuina foa accidentez, ut e albedo in aliqua
subito. 5. alia denigꝫ ſt foa artificialia, que aquirunꝫ pes adem,
ut foa statua. alia naalia, ut foa ligni. 6. pro foa ꝑsa ſt
foli, qua cum maa ꝫ ſtituit unam pes ſe hꝫstlem, ut aa rdali cum
maa ſtituit hoem. et pro foa metiſica que ſtituit corpus metiſicum
ut naale cum aali. &c.

foa definitꝫ. DICO 1. foa hꝫstlis, ſenē definitꝫ, quod hꝫ actus hꝫstlis in gelatꝫ
ſtituens cum maa una ens ꝑfectum in raone corpis naalis. Dicit ꝫ, actus
quod e genus: et pes quod gremit cum actibꝫ reum alioꝝ foꝝ: differen
a ab actibꝫ quod e alterꝫ nlmodum a maa, qa e pa. Dicit 2. hꝫstlis
pes quod differt a foꝝ accidentibꝫ, qualꝫ actus accidentales. Dicit 3. n
completꝫ, pes quod ex tribꝫ entibꝫ actus gelatꝫ, ut ſt angeli, actus dem ſ
hꝫstlibꝫ ſſtentibꝫ seu angli colunt motoꝝ gl̃ obedientiꝫ
ad hmn ſſtentia, eorumꝫ motꝫ dirigunt. foa enim ha n̄ faciunt cum alia
unum pes ſe, d̃ ſtituunt unum pes agregatum. Dicit 4. in raone un
pois naalis: ut foa hꝫstlis differt a hꝫstlis ſſtentia, qua etiam dicim
actua hꝫstlem ꝑfectiua d. maa pes ut iam ſtituta ex maa et foa
hꝫstlis ꝑfecta, qualꝫ totius naturꝫ. Hinc foa hꝫstlis alia e naalis
alia immaalis: naalis e, qa dependet a maa: immaalis e, qua inde
pendet a quacuꝫ maali, imo hꝫt a solo Deo creatore, qa e aa rac
ſpiritualis, nempe aa, qa etiam detꝫ foa hꝫstlis maali in alijs gradibꝫ ſſtis

DICO 2. dentꝫ de facto foa hꝫstlis, ꝑsa. P. dati in hac hoa hꝫstlis

S. quia hoc non componit perfectissimu perfectiue hmi entis n̄ assequeretur, minus assequeretur ens ipso inferiora. Cōfirm. q̄ quando lignum in cineres redigitur, erit aliquid hūtes. Sed n̄ erit mā; hoc enim n̄ recuperabile, q̄ pereunte hūtali. Cōfirm. 2. Certū ē ignem et aquam lignum et equum differe hūtes. Sed n̄ in mā; hoc enim in obj ē eandem speciē, q̄ differunt ratione hoc m̄ S. quia ignis et aqua plus differunt, quam res alba et nigra, q̄ hæc tm̄ in aliquo accidente differunt, q̄ illa differunt in aliquo hūtali. —

Ob. 3. gētia q̄ celest. Si dare hoc hūtes quæ sit actus hūtalis, n̄ erit actus purus, sed nimius ex actu et pōa. Hoc ē actus purus hoc enim soli Deo q̄dit, nec actus mixtus ex actu et pōa, quia sic hoc ab eodem gradu ēm, q̄ hoc hūtali n̄ actus. R. Cōm. S. m. Deus ē actus purus simpliciū in q̄ genere est linea. quod soli Deo q̄dit S. m. n̄ ē actus purus in aliquo genere s. m. et sup. Deus ē actus purus n̄ in q̄ genere hūtali et accidentali tam pfecto, quam metaphor. extra hoc hūtale pfecta est actus purus solum in genere pfecto et hūtali, licet in eodem genere mā q̄ pura pōa. — hoc hūtes et hūtali? in genere pfecto et hūtali purus actus n̄ in q̄ genere.

Ob. 4. gētia q̄ celest. Si darentur hoc hūtes maales q̄ non deberent mā inæ, et ab eā dependere, requerent enim mālem existere, quia sic n̄ mā, q̄ deo ex mā hoc inæ mā, et ab eodem dependebit accidentia, q̄ sicut non esset hoc male n̄ hūtes, et accidentes, q̄. R. Cōm. S. m. pōa hoc, quod intrinsece mā et ab eadem dependeant accidentia n̄ differunt à formis hūtalibus, q̄ pōa hoc q̄ accidentia Despotas. sui in suo ē ultimato, et ab eā nequunt abstrahi subiti corruptione. — Sed contra: accidens ē id, quod ē ideo, q̄ ab eā sui hūti corruptione, ergo hoc hūtes ab eā à mā, sui etiam corruptione, q̄ hoc hūtes ē accidens. R. S. m. sui hūti corruptione, quod ē totus hūtes, ē totus gradus S. m. quod ē mā, non respectu gradus totius hūtalis, quod licet sui etiam corruptione aliquo modo, n̄ à respectu mā. —

Ob. 5. Si darentur hæc hūtes, deberent ante hi eductive præexistere in mā, q̄ p̄ quia n̄ præexistebant in mā agentia quæ educerent hæc forma, eas nec creārent, q̄ ex. m. P. producere ens ex nihilo, hoc a creare, q̄. 2. p. Aloysii. P. 1ma, quia si hæc forma præexistebant in mā, deberent præexistere in ipsa forma. 2. illo modo præexistebant antequam fierent, et quod nihil modo existit de novo. R. formas negat. nego sequelā. Deberent quam maxime generis illas formas pōa hūa passiva, sicut ois cāa generans, educit enim aliquid ex, quam producit generando à cāa naturali pōa influente et donec ex quam recipiendo, et hi licet fierent ex nihilo fierent in ex nihilo subiecto, quod requiritur ad oem creationē. —

Ob. 6. existens q̄ corpus fieri corpus naale hoc forma, q̄. A. S. quia si fieri corpus ex certis elementorum ordine ordinatis, q̄ verum postquam combinatis esset corpus naale, q̄ R. tam. A. N. sequ. non de facto de unione hoc dis

hoc dii n̄ fit.

Allegat 9. dum dicit Aeles dicit remas gbes: que sit accidentia, q̄ soas ebeas

Ordo: nomine soe intelgit virtutes, q̄s quas ca nata agunt. Dux 7 dicit ex maa et soa fieri unum, sicut ex ere et figura fit una statua

q̄ similat quod cai? solum quod utrumq; fiat ex actu et pō. —

Call: az. certū ē q̄ dicit varios corporibg dentis multi scriptores, qbg abeuntes

Defuit de corpus: hic ī vicem dicit eligneas, abrasq; cooperculo fit ex

illo cretum, sicut hoc etm in albis, hoc eadem ē ratio ex his tñ q̄

bat ō mi soam subsidiū ō potuit dari, hi enim spiritg seqn̄ sapiun

rant et si deficiat reparatis deficientibg igitur hic spiritbg n̄ adi

ad deficit n̄ soalis ō gradū, q̄ nec vicem hic indiget ad opand ope

tias.

Articules 7.

Ar bola soa sit tota quidditas, seu entia gnōtis.

Pico: soam n̄ ee totā quidditatem, seu entiam gnōtis. Q. gnōtis, illud ē ens subsi

stens q̄ctum, solā soa n̄ē ens subsistens completum, alias eam maa n̄ posset p

cere unum p se: q̄ō. p. 7. totū ē natus reaporte, q̄ gnōtis ē totū q̄ō soa ē

pars hyis gnōtis q̄ō gnōtem plus dicit, quam solam soam, q̄ō. —

Obj: Si etm maa ee pars: ee pars entis gnōtis deteriati, q̄ alicuius

hōis deleta remaneo maa ee pars entis, stante a hoc veritē:

sept p. 3. hōtū seam ī ee eundem qui fuit Iavenis, quia n̄ hōt eandem de

lam maā dam Srex, quā hōtit Iavenis; per nutritiōs enim agrin

fibilis novam maā, et ex pea existenti multū deperdidit. Sequit, n̄

resurgere eundem in fantem qui moritur, hōt minus de maā dem mori

quam dum resurget. 3. eodem maa per diversas mutatiōes, subsi

sit in diversis hōtg, quod maxime probatur ē in ratiōbg que humanis cō

niōbg reperiuntur, in qbg maa hōis devorati pl̄ē maā alterius semper m

titiem; tum per pdutiōem, q̄ falsum ē, quod hoc maa deteriata hōis

certia hyus deleti hōis, igitur cujus erit vaga illa maa per tanta

ad melior in resurrectione. Anthe respōd: —

Observa: potest anthe hōis ē solem illam, que constituit ejus mino

quod die n dale, et in primo instanti ā tionis pi ejus, quo fuisset re

cari pars principalis et hoc minimum vinculum amittit, quam

aliquibus amittantur, qua n̄ fide potest illa minima, ē a minimum, quod

minima potiala maa, quam Scholastici minimum quid, hi raale in pri

instanti, actionis et figurationis hōis parum excedere gradum formae

et per hoc pulcherrimae salvatz dicitur ā Augustino: caro Xti quamvis

de claritate eadem licet pingeria: alia maa dicitur ab hac pingeria

geria ē solum integrum et successiva rē ē de entia hōis ut hōis

solum hōis ut hōis integri: adeoq; luit n̄ tempus hōt idem hō in suo

integris ē hō semper idem in se hōis. Siquidem illam maam pingenea

nem quam pōt deperdere. Quod a hoc maa pingenea minimum amitte

q̃ quia illa rotes pringeneas ẽ ḡn̄ salissima, unde calor, natiuus generans
rotes; illis nihil ẽ alius rotibꝫ quam alijs rotibꝫ: gō hōnem ẽ, quod
calor natiuus minus ẽ nihil roces rotibꝫ primigenijs. Hinc pōt rep̄sus ad hyleam ꝑ ꝓ̄ hoem hōrem ẽ eundem, ijs fuit Inuenis q̃dā maā pringenia
quo sola ẽ pars centiq̄ gressi humani ꝓ̄nquam ꝑijt, nec illam nouam
aquirit, licet aquirat nouam maā ꝑ pringeniam, et reperdet ex ꝓ̄ma
genia. Ceterū hoc modo ām ꝓ̄ tempus manet eadem et maā pringenia
tertiꝫ moralid videtꝫ ẽ idem, ijsdē ꝑ̄, nam maā ejus in momento hāgla
sensim hinc ſſe mutatꝫ. Responsio etm ad 2dum ꝓ̄. Infans enim ꝑ̄ſt
minuis de maa pringenea, ẽ tm de accessoria. Unde in resurrectione tm̄ deneti
q̄nibꝫ de maā accessoria, ꝑ addetꝫ in sanitibꝫ de eadem, et in plenitud ine hi
repingere possint. ad 3tiū ſſ. eadem maā pringeniam pōt ẽe in diuersis
hoibꝫ sanquam potē cantēm. —

Sēd. Si in primo generationis instanti infans liberat 6 digitos in resurrectione
prius 6 digitꝫ h hoc ille salvabitꝫ resp quid monstrum in celum admittat,
de tollig 6 illi tollet etm maā, qua superabit ex ꝓ̄ma pringenia, gō auferet,
aliqđ etiā ex potibꝫ primigenijs, ſſqđ n̄ erit idem hoc ſſne, ꝑ̄ nō nocabꝫ.
R. Illum 6tū digitum n̄ fore ex maa primigenia: cum enim hic ẽ excedat
ꝑfectū venire ſſ mensē, ẽ tantā grossiē 6 digiti illam igit mōſtruosam
partem gemellā maā superfluā, quā n̄ ẽ primigenia. maa a prima ex
primigenia ꝓnit alias rotes organicas permanentes, aut ſſlem rotum
ex illis cor ꝑ cerebrum, dīgs ex speciali dei prouidentia. —

Ob. 2g. Non ẽ ſſtitutivum essen ꝛ, et differtiū illig à qualibet alia re,
q̄ ſſlem soat una res distīgi ab alia; igō res hōm solam etm ſſtitutivum pōt
ꝛ. quia maa gō humanitatis ẽ una ḡn. R. trans. m ſſm. maa enim rerum
plurium aliq̄ ẽ una ſpecies ꝛ numero. maa hōis à maa equi ꝛ differt, quia
ẽ ḡ diuersi in genere animalis ẽrei; differt tm̄ ab ea, quia alia ẽ illa, alia
ẽ hec maa. —

Si Obiect entis artificialis tote quidditas et essa fora artificiali, gō ens
artis nesci. R. N. A. in regno ſſlig. —

Quae res ſſt quidem ꝛget bum maalgis commessi, rerum ar commessus
etm eadem remis, qua fuerunt unita? R. probabiliꝫ ẽ remicem reproduc-
gendam. —

Nares 3g. An deti unica tm̄ ōs rerum ſſa bue aa. R. et . . .

Dico. ꝑ Deū ſpiritus mundi. R. ex Ebraeis dicendū sequeretꝫ ea
tertia vivere, et ḡn̄ eandem eam bene ẽ aal vivere, quam hi duo
hre ẽ assaruere, gō. S. Scilla juxta illos in obg entibꝫ ẽ spiritus mundi
cognositiuꝫ et actu cognoscit ideas, juxta qas diuersimode qeq; actiꝫ
cognoscere ẽ maxime vivere, gō in qualibet entes spiritꝫ mundi exercet
operationes vitales, igō qualibet ens vivit. S. 2g. Nō aalia canis in-
genito ab ipso ſſgit saturi, ovis ab esata lupo. Inter vegetabilia
Hederabilem ꝛ Non aqua exigit frigus in suum ignis calorē in lamo.
horum oīm dēt assignari ratio diuersa ꝑ maa ꝑ. n ẽ, nec spiritꝫ mundi

quia licet indistincte ea etm vinxta Aristot. ga aliam singli horum sedeat, dentro ende, nempe diversas formarum substantiam.

Obs: ad 1am, e vera in obj. species, et sic odit in deo, in alterno anali, una e sedia, le mere emanat calidi, in alio frigidi, ga ex hac 2da argmto probat, dari spiritus mundi. R. amorem ebdem ce quelibet divinitas ex corpe in da existentes, i vero ce realis nec de re apta inditos.

Instr: ad 1am, e unica numero in quolibet individuo, et sic divisibilis una, vno eloppo exigit accidentia in esse carnes, sanguines, ga sedia divisibilem, ga ratio unitatis huius enim individui e ens per se, modus tolg e ens per accidens, et unum per aggregationem, et licet ad prosp diversas operationes et corpora diversimode disposita exigant, membra, ti hoin, ut intra se ita diversa, ut unum in intendat destruere, alterius, potius se invicem gubernent, atqui nil horum operetur in mundi universi machina, ga.

Articulus 3.

An in vivente corporeis proter eam dem alia forma substantialis vegetativa corporibus?

De qua eam latius actum est in tractatu de anima disjunct. 1. Suppl. 6. hic plura dicendorum in corpo, divide ibidem.

Articulus 4.

Quid tenendum de formis partialibus?

Notab. in vivente quod apparentia existentiam dentis divisibilis, porte, ossis, cartilaginis, auris, alarum, radicis divisibilis. Quorum nunc, ultra formam universalem substantialem, sentiendam sunt quidam alia specifica habitia inferiora, alia carnem.

Dico: dentis forma habitalis, partialis, subordinata forme vivente totalis. P. in distinctis hypostasibus diversas et stabili collectione accidentium inferiorum specie distincta inferiorum specie distincta forma partialis. Habitia in distinctis hypostasibus specie diversas etm in eadem hypostasi go etm in eodem hypostasi bene inferemus diversas collectiones accidentium, et distinctas hypostasis duo invarientes, inferri diversas specificas formas: go ratione inferendi diversitatem formarum cum e sola diversa et habitia collectio accidentium: de hoc etm dat in eodem hypostasi: go ex eo cum in pristinus colligere formas totalis, colligemus partialis, hinc gherum. gelul: ubicunq reperiri duale et stabili collectio accidentium, ibi dbt poni diversa forma, a qua illa collectio proveniat, de in vivente reperiri stabili collectio accidentium: go etm dbt poni aliqua forma, que hanc collectionem exigat, dhoc u pis e forma viventis, go dbat e forma habitalis, formalis. habitualis. P. eadem collectio e onis et post mortem animalis. Dic: e forma viventis, go e forma viventis u exigit requisitum pl exigere forma cadaveris

ris; quia hoc efficietur, ē ñdiffm ad hōc et illa ad accidentia collectiue ēq. —

Ob. ꝑ foa portiale ñ refurit a hbtia; go ñ dant. A.P. foa portiale ñ ꝑma radix finali coherentia; qua in viuente inexistunt; go ñ ꝑ hbtia. A.P. ꝑma radix ē ad quam āc celsa ordinanty ad hoas portiales, ā oa ordinanty go ñ ꝑ ꝑma radix. R.P.M. ad eas. P.P.A. foa portiali ñ ꝑ ꝑma radix totali. Cōh. portiali P.M. Sufficit a ad hbtiam; et hic radix portiali, alias ego in maa est hbtia. —

Inst: radix prima finali ā ꝑ ordinari ulterius; d foa portiali erō dronth ulterius; go ñ ꝑma radix P.P.m. radix prima totali. Dans: m. prima portiali, P.M. hic maa ꝑ. ardendi ad foam; et pia foa ad grossum, radix a totali ideo ñ ꝑ ordinari alio; quia ad prima et ñ ad ultima, ñ obstat go partes hbtia foarum portialiū, quod ordinanty ad hoam totalem, eam eam maā; ē hbtia; et hī ordinatī ad hoam tanquam actum suum.

Inst: Illa foa qua antecedunt ad ā sunt hbtes; et ar. hoc implicat; P.A. sunt quidem ex hypothesi; ā sunt vere, quia hbtia gaudy ā gaudii in ea, quod primo antecedit, nam gntas et dispositiones priores nāe qua foās hbtia, est ā ꝑ foa hbtia, d gaudy hbtia consistit in eo, quod hic prima radix ñ effectiue tm; ā finali; atqui illa foa corporeitas ā ē hic; cum ordinet ad ēam. A.P. et. ad hanc probatio: gaudy foa hbtis consistit in hoc, quod hoa qua ñ prohaponit aliquam aliam foam; ex qua regulari ē ꝑma reliquarum foarum observatio; quando illius rō, in cuius ē foa substantiva. Quod vero foa hbtia gaudy ā gaudii in hoc, quod hī illa foa ad qua tanquam ad finem cetera foa ordinanty sunt; quia verba intellecta, et volita in eo et hbtg ad species intelligibiles, ad in hanc ē ordinandam tanquam ad finem: et hī ꝑ ad evidentiā. Vide in foa P.M. prosecuta porte. — in quo gaudet foa hbtis ²

Dices: illa foa portiales nil operanty de hbtia pronuncty. R. hoas illas hbtias, hō operari in viuentbg, quia operati in igne foa ignis, aut in aqua foa aquae, gaudent enim corpora quod ē hbtū ad et ē radix dignoscendi aliter, quā experiendo in viuentbg naturā ex parte. —

Pa hbtudinis ²

Qualitatis ²

Vel ordinis foa ad naa ²³.

An plures foa hbtia, totalia, ā hbordinate pgnāt ad naam in eadem parte naa.

Non procedit hoc dicentes de eadem mātē maā ordinata; id ē māe una unde denationis, ē alia, et alias partes; nam experientia gaudet quod idem lignum pgnāt in una parte requirre a foam ignis; reperta foa ligni in alia parte naa ligni; nec ē quatio de foīs audentbg; aut enim ē alterius rēi ad ēm ad ē hinid in calce: igit dicendū as de multis foīs disparatis hbtibg ē; utrum in eadem parte maa pgnāt ē, et eam in foam; an foas a disparatas, seu n hbordinatas intalgo illas; qua ita ꝑ gaudet. ut ñ intelligent ā invicem ad aliquas operationes; nec una relicta supponit tanquam subtus sua a gaudium hbti hīs. adeo ut si finis experienti in eadem subito; mentra ad aperiendū

alterius quoniam esset: vt ſit foa ignis et aqua de qbꝫ ꝑ dubitatꝫ, an poſſint
se ſubsistere in eadem maa. A. ꝓ.

Dico. Duæ foæ hꝫtes ꝑ hꝫdrietatꝫ nꝫ poſſunt naali eadem numero
maa inhoare. Pꝫ. q. ille foa ꝓpriorꝫ esset ejusdem racionis q duæ ſic
ſ. primum. qđ foa ad hꝫtes ꝑ hꝫdrietatꝫ, liquidem ex ꝓmiſſis foam ignis ad nal
hꝫtet hꝫtes in sese entis detrahi. ſ. secundum. vna hꝫtis gravis, ſ.
ignis, globꝫ alterius foæ, deesse vna alterum expellendi. ſ. tertium maa hꝫ-
ciendi globꝫ ꝑ vnicam foam hꝫtem, qđ. P. à pari foa duas hꝫtes
ſubſiſtentes gestare ꝑ eandem numero maam: qđ etiam naa ꝑ vnicam foam
ſibi exiſtentis, generatio unius q corruptio alterius. —

Obꝫ. q. deſinente simul cum foa ferri remanet in eadem maa foa ignis: quod
caudet ferrum, qua ſ. desfoe hꝫtes, ꝺ ꝓpoſito. A. pot. quia ferrum cau-
dens ab igne remotum remanet ferrum. R. & A. qđ in eadem pote nat
quæ nat in ferro foa ignis et ferri, et duo cum communi ſententia, quod
ferrum hꝫt multos poros, seu vacuitates in qbꝫ ſit compresenta vicoſi-
ſubphurea derſiſſima, in qbꝫ abſumendis ocreꝑatur ignis: et ex po-
illa expulſione foa ꝓrior hꝫtis corporeo ſibi ꝓrium, et indueit in eorum
maa foa ignis: hinc videntes ferrum candens ab igne remotum ꝺeſiſ-
aliquem poſſe hujus, in qbꝫlet esset foa ignis amittere. in diverſis gene-
candentis vrbꝫ ē ferrum, et indivezis ē ignis. idē ē de aqua et
ſimilibꝫ. —

plures ignes applicati eidem ſubito ſubſtantiæ ꝓducendi plu-
ſibi ignis: ſed applicati diverſis ſubitis ꝓducerent plures ignes: qđ ex pot
agentis naalis in ē defectus: quin ꝓſſint plures simul foas ſubſtantiales ex
eadem maa educere. R. & A. libenter enim concederet quod plures eas ap-
lis applicata adagendum, sine ꝓpter defectum eorum essent in producendo effectum
applicatis eidem ſubito ꝑ plures, ſed unam foam ſubſtantiam ꝓducendi
cui gravitas exterminata fuit dum eidem coadiviſi ſubiti applicati
ſubſtantiales. Item. ſi eadem caa effectus ꝓducere simul duos effectus q ea ne-
ceſſe duas foas. R. & ultimo q. A. ſ. effus. ꝺeſior: ē, quia ꝺicendo ali-
dentes ponit ſ. ꝓximus qua de ſide ſ. ꝓximo ꝑ experimen. ad primum ne-
valentes dari, ſ. quia plura accidentia ſ. ſi ſuperficies in eadem maa, liquidē
plura tanquam media requirentur ad quam libet foam hꝫtem tanquam
fiem: una a foa hꝫtis ꝑ ſe nedum ad alteram, nec ē ultra finis in ꝛa ſigen.
ex quo in eadem maa recipiatur duplex foa ſubſtantialis. —

Inſt. licet nunquam videamus foas corruptas ꝓduci, tñ eas ꝑ divinam
de ſe naali ē vis reproducibile: qđ etiam licet in experia nunquam duas simul foas
ſibi ꝑ in eadem compoſitis hinc colligere ſ. ꝺeamus id naali fieri ꝓſſe
R. & A. ſ. effus. Diſtinctas ē: quod ad foam corruptam reproducendam nulla
major in naa virtus requiritur, quam ad foas acta exiſtentes ian poſ-
ſibus ꝑ producendas. qđ bene inferimus, quod simul foas naali ꝓducere
ex quo Deus ꝑ relictas eas ex quibus, et vera ad duas foas simul hꝫtes, in ea

plures ignes applicati eidem ſubito ꝑ producerent plures foas. Sed tñ vrd, quia hæc quæſtio attemptanda.

plura accidentia ſ. ſi ſuperficies bene tñ plures ſubſtantias.

+ 2o

compostio producendas majoris virtus requiritur, in raa, quam ad una tm, go ℔ advertimus plures vnae actu dari in aqlibet foa hbbles, quam vnam, vere inferimus nec esse plures dari in aalo. —

Obs: 4. opera magoris et segarum sane loco abscindunt in scenes aprioris ℔ ejus. Alterum solum é mutatio accidentalis. —

Articulus 4.

Utrum dato super naali poste duas foas subtiles disparatas simul esse in eadem mat.

Dico: in eadem numero maa possunt super naali esse duæ foa subtiles disparatæ, earum quæ possunt inesse. P. Inde super naali posse, in quo nulla apparet repugnantia; id nulla apparet repugnantia, quin duæ plures foa subtiles inesse possint ea eadem numero ratione. — P. Patet quia standum é pro ejus potentia, ubi nulla apparet obstantia. — P. 1. alegia apparent repugnantia ó ex parte maali, ó ex parte foarum incompossibilium, ó ex parte disparatorum, ó ex parte agentis naalis, ó potentiæ simul et hæc duas foas producere; ó ex nullo horum apparet repugnantia; go. — Probo: enim alia repugnantia assignari possit. — Probo: non ex parte maa; quia ad requisita majoris virtutis ad recipiendam unam foam, quam ad plures; go cum possit de ℔ unum recipere potentiam plures simul. — P. Ex parte maa duæ é subtilitatem puræ receptivæ, nullam exerit virtutem in foam; ℔ enim concurrit in genere causæ naalis ad hbbl. hbbl. tanquam terminus respectu foæ; quare go ad eam hbbl. majori virtute; deinde pt sufficere recipere plures foas, cum ℔ sit simul regio ex parte foarum recipi possibilium; quia tota incompossibilitas foarum é naalis exigentia foæ assedi in maa, pt deus huic exigentiæ obsequi; go. — P. ab inductione. Sic licet audientia naali exigant esse in subito, pt in Petro huic exigentiæ obsequi ut pote in aude entibq excharistici; quæ tamen sunt esse in subito, et tm ibi observantur sine subito. similiter quamvis ignis applicatus ad combustendum exigat combustere, pt tm Deus huic exigentiæ obsequi, ut in fornace Babil: et alibi, sæpe go. — Dico: nec apparet repugnantia ex parte depositionis naam pt deus recipere ejus exigentia foarum, go nullo magis ejus exigentia audientiæ obsequi pt super deposita foas. tandem nec ex parte agentis naalis, quia deus nulla ejus foa secunda pt istam principaliter educere, nec ejus maam solitare ut foa subtilis nulla ejus foa potest producere eius superiorem, dens in hac ea ℔ foas. go. —

Obj. 1. Multa alia quæ naaliter incompossibilia pt esse simul super naali: ℔ corpora possunt super naali esse in eodem loco; duæ globæ ejusdem materiei; vg. calor et frigus; go quamvis duæ foa subtiles disparatæ simul possint inesse super naali esse in eadem maa. Pugilla dei ita possunt esse simul super naali esse in eadem maa. Pugilla dei ita possunt esse simul super naali esse in eadem maa. Pugilla dei ita possunt esse simul

Ob: 1: si maa poet hoc esse naale recipe duas foas hbtles, hoc ingo
ps fuerent compossiles, hoc implicat, ig. A. P. m. duo foa naale in ingressu, foa
ealis ingressu, naale S. m. duo foa naale in ingressu, fuerint ingressu, super ea
alio S. m. hic S. m. Resp —

Inst: Ingressus foarum e identica ipis foris, ig sors n pt facere ut foa
naale in ingressu sint super naale finale ingressu. A. P. quia in compossibili
foa e ipa hbtia foa: alias enim n esset ipa foa secundum se in com-
possibili cum hoc incompossibilis libret, ab adjo ostento. ghia S. Sors
n pt facere ut albedo n sit albedo; et aa naali n sit aa Baali; quia hoc e
contia; dein in compossibilis duarum foarum e ipis centris, quod enim
e ipis identipe e centra, ig. P. A. in compossibilis naalis e identi-
cata ipis foris A. ingressu, centris S. A. et ostb. ad Praind. P. b: incom-
possibilia foa naali e ipa hbtia foa A. centris S. A. in compossibili
naali in hac hta e, quod una exigat alterius abstantiam ex eodem
subsb. tanquam subi naale; d ipa hoc exigentiam pt Deus agere et
Praing naa: i qden ita et manentibz foris in hac exigentia in alio
subo regando id quod naale exigent. centris a ingressu, e ipsum
eorum alterum exigit absq centris ita ut hoc alterius + absentia exigentia
ostendere possit ad hoc ingressum a dato in foris. ad ostb. A. S. ostb.
quia ibi Deus mutaret sententiam cum albedo: idem e de aa naali:
naali seu exigibile e albedo absq centris hic e n mutaret sententiam, quia non
possibilis foarum solu e naali n centris: et etsi ponantur semper manebit
in illi naali incompossibilis, quo exigit una alterius destructio naale
una: Ergo una foa non compossibilis in foali maan hoc gio nec sunt en-
tibilis alterum foam ig. A. P. A. necessario naali S. A. centris S. A. et
ostb. —

+ inadaqta rempe qui e de ipa naa: Ob: 2: si eadem maa poet recipe plures foas hbtles, mao libet poam naali et illas simul recipiendas; d hoc n stat ig. m. P. poa illa mao recipe
plures foas est identica eidem maa ig. P. P. m. absq poam naalis
adaqtio rempe qui, absolute et simpliciter; idei: naalibe ejecta de m ex pote capacitio naa:
e ex pte dispositi- tum agentis, tum gdtionum naalis, S. Deum m. naa remanebit et re-
agentis, et gdti- manebit solum ex pote capacitio maa Deum, si dispta m. S. ostb.
onum naalis S. Ob: 3: Si duo foa possent recipi in eadem maa, n duo foa venirent in
subsb. ig. A. P. foa advenientia enti quato subsb. n e hbtles in ea
cum foa priori est hbtle completa, ig. P. A. ad P. P. m foa naale
et a naa inhata superveniens enti subsb quato et completo, n e sub-
stantiali S. m. miracalose et hyle naali advenientia non ut quato sed
et concepta m S. ostb. hanc enim + dam foam naa i intendo. —

Inst: foa qua n quatet subsb subsb n est subsb, d secunda foa n
quatet subsb subsb, quia non est completa ig. P. A. S. m. P. m. hoc
in illa ratione in qua priori quatit S. m. in alia ratione P. m et ostb. —

Ob: 4 repugnat aliquid poni in duplici loco ut hetsea ig. et aliquid

Disparitas.

lit aal ꝺ̄alē, et simil irraāle; ꝺ̄ etiā repugnat, ut aliquid ponat in ꝺ̄uplici specie phīca; ꝺ̄g; ut hīt simil equis et aquis, ꝺ hoc secundum speciē. Sed naa eadem numō inharet ꝺ̄uplici foꝝ subꝑtō; ꝺ̄. Ad 4. Eq. Disparitas ꝺ̄uplicis ꝑmo sequeret identitas ꝺ̄alis, inꝺ duo ꝺ̄alia distāta; ꝺ̄g si eidem aal ꝺ̄aleat irraāle etc. eam Pradum speciem methēum n̄ diſtinguatur ꝺ̄alis a genēio: quod n̄ legit in casu quo aliquid ponit in ꝺ̄uplici specie phīca; hīc enim n̄ obſt ꝺ̄ari identitas, ꝺ̄ solum unio phīca inducit ꝺ̄alitatem: quod naa libet plures uniones foꝝ ꝺ̄alit distāta, nec adversārii negare: hī de facto iden hīt plures uniones accidentiū ꝺ̄alēs ꝑ oppositū, ut patet ꝺ̄ductio.

Inſt: Eſſentialiter unio phīca inducet tō verū ad dicēs; asinus est cervus. Cervus est hinnibilis autem est cupreum; ꝺ̄ si hoc hinnit et cupreum amat eadem naa; hoc a requisitis diū, quia ides n̄ ꝑdicabit ens methēum ponit in ꝺ̄uplici specie methēi quia de illo verum est dicere; iguis est aqua, hoc est brutum; ꝺ̄. Inſt n̄. ad hoc enim ut verum de altero ꝑdicetur in recto, requiritur ut subjectum et ꝑdicatum stent ꝺ̄ quod ꝺ̄unt in recto hinit idem; in hīc 2ª casu, quia illa foꝝ n̄ identificant, hīt locutiōnem totū quod ꝺ̄unt in recto: nam gemeta subſtantialia ꝺ̄unt in recto tam naam quam foam; ideo ꝺ̄ quotcumq; ponitur in recto ꝺ̄dicatiōnis ꝺ cervo aurum est cupreum; in solum naa auri est hīt ꝺ̄ere unitam foam cupri; ꝺ̄ etiam foa aurificabit ꝺ eādem cum foa cupri: hinc ꝺ̄g. posito ꝺ̄ quod gemeta subſtantialia ꝺ̄unt in recto hīt ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ quia hoc est gemeta accidentia in ꝺ̄ obliquo subſtant importata in recto; ideo ꝺ̄ cum ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō ꝺ̄ducit naam; et foam; hoc ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 1. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 2. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 3. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 4. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 5. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 6. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 7. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 8. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 9. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 10. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 11. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 12. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 13. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 14. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 15. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 16. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 17. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 18. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 19. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 20. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 21. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 22. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 23. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 24. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 25. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 26. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 27. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 28. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 29. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 30. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 31. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 32. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 33. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 34. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 35. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 36. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 37. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 38. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 39. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 40. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 41. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 42. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 43. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 44. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 45. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 46. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 47. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 48. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 49. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 50. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 51. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 52. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 53. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 54. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 55. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 56. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 57. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 58. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 59. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 60. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 61. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 62. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 63. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 64. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 65. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 66. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 67. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 68. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 69. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 70. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 71. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 72. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 73. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 74. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 75. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 76. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 77. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 78. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 79. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 80. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 81. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 82. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 83. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 84. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 85. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 86. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 87. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 88. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 89. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 90. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 91. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 92. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 93. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 94. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 95. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 96. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 97. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 98. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 99. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō. Ad 100. Ad hoc ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; ꝺ̄ ꝺ̄ducit naam; et foam; ꝺ̄ ꝺ̄ducit ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō.

DICO: ꝺ̄ eadem ratio mota est de entia ꝺ̄uarum ꝺ̄ierū; ꝺ̄ gratia ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; quod ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō; absurdum; quia alias eadem entitas nata similabiliter et ꝺ̄ una ꝺ̄ ꝺ̄ulce et albō ꝺ̄ignitō;

ignis: et facere duo diversa possibile: ita ñ è absurdum quod super naali possit
è de anima ultimus gō specialis. Simile est facere duo diversa gradus de
adaequate à sibi inadaequabiles diversa subiecta. —

Instat: gō si maa haberet similes semel duos effectus formales adaequatos, haberet duos gradus
subsistentia quod dñi à S. T. S. dñi in puncto: in figuram explicato super naali
Ad. 6. Si in eadem maa est forma lupi, et forma ovis, lupus devorando ovem
devoraret suam formam, quod absurdum. gō. Ad lupus devoraret ovem voluit
se indigerendo deuteri in ovem, indigeret etiam in primum qui mortuus caperet primi
dolorem: et ob hoc lupus esset ob sua ovis: si vero lupus ita esset ovis
et etiam suas potest devorare. Et devorando potest ovem devorare et eius
formam indirecte. —

Dices: gō in hoc casu ovis ob timore lupi fugeret lupum, et lupus posset in
fugi ovem, quod est ridiculum. R. potest fugere si sua locomotiva ovis
est fortior quam lupi: hoc a indifferenter R. do figa. Placet hi opinativa.
Ad. 7. ex hac sententia sequeretur posse à maa recipi suas infinitas, hoc
non implicat gratia Dei maa est infinita perfectionis gō. R. Rejicere. ñ S. m. ea
Prob: nam ex hoc quod in mea proficit recipere ex parte unionem suae
infinitae nihil exprimit audit virtutis, et perfectionis imperfectionis gratia
etc hoc admisso ñ sequeretur maam de infinita perfectionis. —

Colligi: 1. si aa Petri et aa Pauli esset in eodem corpore, si volente uno vigi
lantem, alio vellet nolle, et si 3 esset aequalis pro, ñ ñ S. in aequalis
si voluntas efficatior haberet effectum, si aequalis, si ñ fieret deambulatio.
2. si aa Petri est in gratia et aa Pauli eandem maam infoans est in pec
to mortali: mortuus ille, maam illam potest Deus linere, ó ad inferendum
ó ad Celum mittere sine ullius injuria. 3. si aa Petri nollet audire ver
bum, se prius a audire nollet. in hoc casu aa Petri haberet eandem organizati
onem, quam hoc aa Pauli volens Petrus audire Paulum se ejus et non audiret ma
Dicendum si a haberet diversas organizationes, si Petrus posset audire Paulum
destruere ejus organizationem manente organizatione aa Petri.

Articulus 3.

an maa possit sustentare divinitus duas formas diversatas.

Pro 1. probabile incapacitem hic asserendi duas formas se tenere ex par
te maa. S. quia actus defectus a alterum indivisum ex quo cognoscerem quod
maa simul sustentet duas 3 plures formas substantiales, nam ejus
virtutes a, quia si sustentare duas, plures formas similes quam maa plures
sua essent, simul major est virtus potens devorare duos contrarios simul, quam
unum, ó duos sine essent; et cujus virtuti nullum est indivisum in maa, et
alterius maa è valde limitata virtutis, gō probabile è impossibile sustentare
di duos ó plures formas simul tenere se exponere maa sen naturi ex incapaci
tate maa ipsa. S. altia, quia ex hoc ipso proficeret duo de plures cum pos
sibilitas eas ñ haberet virtutem ad eliciendas effectus ejus formas ñ haberet virtutem ad
quos è de lege ordinis producendi aquam.

Nego Decia, posse hoc in casu
sustentandi duas formas existentes in agentibus naalibus respectu, aut in casu

significatives in compossibile, ni enim negotium exponte hoc poterit dari nec in
impossibilibus. dñm ex hoc posse dari ens exponte non ipsius ad proximum probabile
est, asserere. —

Dico 2. Si in una, ob quam duæ formæ subsistentes & subordinatæ requirunt
& naaltis in eadem numero maas, bene sic exponte mas, seu omnipotentia in-
capacitate infra maas, tñ nec supernaalis possint duo & plures formæ esse
sustentatiue in eadem numero maa; possunt tñ in ea produci per miracu-
lum. P. p. 2da pars: ut supernaalis in eadem numero maa sint duæ formæ sub-
stantiales & subordinatæ sustentatiue in qua naalis esse & poterant ob inca-
citatem maas tñ maa deest divinitas in eo genere tribui capax eas sustenta-
tare in quo fuit naalis incapax eas sustentare; & in hoc genere nec divinitas
sibi tribui capax gñ. & probatur quia in eo genere deest deus supernaalis
supplere incapacitatem maas, in quo ejus capacitas fuit defecit: sunt duo
deus supplet supernaalis in positione causæ efficientis in ordine ad aliquid effectum
producendum supplet eam in eo genere in quo defuit secundo in genere cau-
sæ efficientis seu virtutis activæ. & P. si maa fit incapax sustentare duas formas, subsistentias & subordinatas, & incapax eas sustentare, in genere
causæ naalis; quia in eo genere maa fit duplicapax & incapax: secundo tertio
formas, in quo genere & causa formarum & harum causa & salum in genere subsistentiæ,
primi, ex gradu ultimo: in hoc enim solum genere concurrit ad formarum
productionem: gñ deficit in genere causæ naalis, nec divinitas fit tribui capax:
quia alias deus deberet supplere maam in genere causæ naalis, seu virtutis
naalis, ac proinde agere subsistit formarum naalium, quod implicat cum leg
mutabili nequeat secundum Theologos, gñ. —

Proinde si miraculis sustentandæ duas formæ, bene sic exponte mas, hoc
incapacitas ejus actus maa, deus possit facere, ut hoc entitas mas in his in-
capax sustentandi duas formas. & P. quia deus potest agere extra ordinem entitas,
ita per declarationem pat. ex probabilitate declarationis articuli precedentis nam
maam recipere possibile per puram unionem duas formas subsistentiales, & ea
aliter quam maam primam & bonum nisi cum ejus unitentur duæ formæ,
ad quod non requiritur ut aliquem influxum maa possit in formam aut
unionem ejus gñ potest naalis recipere unam formam: sit super naalis ejus super-
adde allam formam possibile per puram unionem: cum sit hypothesi maa in genere
causæ naalis, hypothesi supponatur maa & concurrere ad formam ex ejus unione,
& solum secundum Theologos. —

Inferes 1. quod divinitas in maa una numero, ita & duas formas, ut unitas ap
sit per puram unionem, quia maa & naalis capax sustentare unam formam:
addita ab illa altera forma possibile per puram unionem, nihil mutatur circa eam
maa, cum nullum possit influxum in formam & unionem. —

Inferes 2. quod Deus super naalis efficeret unam formam naalis meam, possibilem cum altera
forma super naalis cum illa compossibilis: quia tunc posset facere ut maa naalis nequit
sustentare duas formas, fiat super naalis capax eadem subsistentiæ respectu sui &

regeb: ꝑ Deus ex dicti cauſ efficiente elevare ad producendū effectū aliquem
excedē ꝛ incapax: ꝙ. nihilō ab viſionem beatificam ꝓducendam: ꝙ eam cauſ
modum ꝑ elevare ad ſufficiendam ꝓducendam ſubſtantiam cujus naturē in-
capax. P. ſpſtia. Ne enim Deus ꝑ Supleſe eam efficientem, cujꝰ eſm mālē
in diuſo genere cauſ ſubſt. nempe eam efficiētē. R. N. ſpſtia. ad P. Dico quod Deꝰ
poteſt ſupleſe eam in eo genere, in quo ē defectꝰ; ꝙ cum ſupponat ē defectꝰ
exporte cauſ maali, poſſet in hoc genere ſupplere à Deo ſuper naali. —
Ob. 4. ⁊ implicat duo corpora ſuper naali poni in eodem loco penetrative,
licet idem locus ſit naali reſpectu duorum corporum; ꝙ eſm poſſunt duo
ſoe à naa ſuſtentari ſimil ſuper naali, licet naali naa ſit ad hoc reſpectu.
R. N. A. quod ultimum poſtremi: quod ſcilicet locus de ſe inſtet ſit reſpectu
duorum corporum: quod dicit naali duo corpora reſpectu ē in eodē
loco: ex eo ſolum oritur, quod duo corpora ob quidem exigant ſeparati in
ē in duobꝰ locis diverſis naali; ſtra quam exigentiam naali ꝑ Deus
ſuper naali agere: ſic in S. Euchariſtia placet poſſe in uno loco ſſp. —

Articulus 4.

An una et eadem numō ſoa poſſit inſoare duas numō naas
Dico 1 eadem numō ſoam ⁊ poſt naali ſimil inſoare duas maas
adaptas ō diſcontinuas. patet pari ꝓbitio articuli priori. ad pat
ſolutiōm; quia ō duo mas deberent ē in eodem loco penetrative reſpectu
eadem ſoam repreſe; ō eadem ſoa deberet ē in duplici loco replicative ad
poſſit duas mas totales inſoare; dhoc utrum ꝙ naali repugnat.
P: abſciſſo repente aliqo membro ō gr. nam locus à corpore nocente duo
mas diſcontinuatas; dicit ſic ſa ad naali ect in illi ſolidō ad boſe lenꝙ
ō. m P abſciſſa enim mane ad remanere ect in reliqo corpore; deſm
remanere in abſciſſa repente manu; ꝙ m P. in manu repente abſciſſa
dari ect videri; nolꝰ aliqis; qui eam latentē indicanti; ꝙ P. ē m P. re-
ad P. ſ. m P. m. ad P. ſ. P. ect deo nolꝰ illos qui videnti in manu; ⁊ ab
ea dā ſpiritibꝰ volabꝰ poſſa deſe, ſi ibi poſſe verari ad breve ſeqmen.
DICO 2. eadem numō ſoa nec ſucceſſive ꝑ inſoare naali duas mas
totales et adaptas. deſenſio ē de fide; quoad eam naali; ab ea naali ſil
regrantur ad reliqas ſoas naali, hoc modo: requiſ ad naalis ſucceſſiva
naali inſoare duas aut plures mas adaptas ꝙ hoc nec poſſunt relinqui
ſoa males: P. ſpſtia. ſoa maales deſcadent in ſuo ē a ſubſtia ſeu
ſcito cujꝰ in ſalti; ꝙ n poſſunt ſpiritualꝰ à fortiori nec naali, ab
una adapta ad ſeqntē ad aliam. —
DICO 3 eadem numō maa ꝑ naali ſucceſſive; ſed plurib numō et
ſeci ſoīs adaptis; ꝙ eam eadem numō ſoa poſſit ē naali ſucceſſive

in plurib⁹ nuāo māiꝰ adaḡtis. R. ſ. d. ſ. aḡl. dis potas primo de-
ſimilib⁹ aā ꝛealiꝫ, ꝛ do de fuis vaxiḡ. Vnica ei⁹ rō, qā tradens
d decretum dei de n̄ conſeruanda eadem nāa hūb plurib⁹ ſoīs. —

Dico ꝫ. Q pua ſit abſoluta ſit ſimil⁹ et ſemel eadem numo ſoa n̄ ſoare
duas v plures naas adaḡtas. S. q. quia ad hoc ut una ſoa poſſit n̄ſoare
duas naas, aliud n̄ requiritur, niſi ut uniformē prater naḡlem tribuat
nova unio per quam unit̄ altēi mās adaḡtas d hoc n̄ repugnat ab-
ſoluta ēi ꝓua ꝫ. m. ſ. ſit ſuḡe abſoluta ſua ꝓa eidem corpi ꝛeali duas ꝛe-
lativas adaḡtas q ſi quarū ſonati⁹ in duob⁹ locis adaḡtis. q. eo fōs
ſit et abſolute n̄ repugnat ut deus det eidem ſoe duas unionē, vi quaꝝ
unitꝫ duab⁹ naīs adaḡtis et inſoet duas naas adaḡtas n̄ videt, enim
major repugnantia in hoc quam in alīs. Conſ: ꝫ. quia noa ſubſiſtens
tūs ſit abſide plures naas ut pōt in Xto. Ex de una ſoa aeidoatalis
ꝫ ā in plurib⁹ ſubſtis. S. ꝛ. de facto naalis loquendo eadem āa ꝛealiꝫ
reperiri in plurib⁹ ſubſtis xtō diſſentis ac ſolū diſſitꝫ, ut in capite et pedes
ēq de cētia diuersōm ꝓcie ei⁹ corum: q̄ de ꝓa abſoluta ſit etiā inſo-
are diuerſa ꝯpora diſtincta ac ꝓfecta. ꝓbatio prob: non quod diuerſ
ſubſta ꝛeb⁹ aa inōſt ſūt continuata ac incompleta, non ſufficit ꝓ
diſpoſare ſūm ordine ad ꝓa in diuinam, nec enim illa diuerſa ꝯpo-
ꝛeb⁹ capud et pedes ſūt in completa ac ſūbſtet eſſe, cuī ꝓfunderetur ēi
eſſe ulteriꝰ complen, licet poſſint complen ut ꝛeales, quia poſſunt
coniungi cum alīs partib⁹ integralib⁹ ei⁹ ꝛebus aliquod cor in-
tegrale ꝛeale. —

Ob: ꝫ. Q eadem numo ſoa poāl ſimul et ſemel n̄ſoare diuersitꝫ duas
naas adaḡtas, ſequeret tūm ſoam ad infinitā virtutē, quia quā
ratione poāl n̄ſoare duas naas, poāl n̄ſoare infinitas, ſi deceat, at hoc
requiret in ſua infinitabili virtute n̄ſoatiua, quā ad perfectionē
ſūi ſeqlan. quia d n̄ arguit maiorē perfectionē in ſoa ſimul et ſemel
n̄ſoare duas naas, quam unam, atq; ideo n̄ſoare infinitas, ſi de-
ceat, n̄ requiret infinitā perfectionē in illa, d n̄ arguit majorē
perfectionē, quamuis plures poāl n̄ſoare q̄ tūm finitas. —

Ob: ꝛ. Ex noſtra opinione ſequeret, quod eadem numo ſoa depe-
deret ad ꝓpliū caa naali totali, d deberet caa naali totali requi-
ſita eidem effectus probabiliū implicaliḡ. S. ſequela, in ꝯi caſu eadem
numo ſoa deberet ex duabꝰ naīs adaḡtis, quos nimium ſimil in-
ſoaret. R. ſ. ſeqlā. et ꝓcessū n̄ ḡāt. ꝛ. dici enim ſit, quod caa ſubſ-
quia ſoa ex alte-
ra naa n̄ eduniꝫ, neq; ejus unio ad realiꝫ, d utraq; realiꝫ, et hi n̄ dependent eadem
ꝛce unio, d deceat ſoa d ꝓpliū caa naali totali. —

Obj: 1. ens poa ꝑ se realis referre duas maas adagtas, ó re divinitꝰ ꝑ
Resp. Deus ꝑ se varie modum infoandi alicuius poa: ó modus realis infoadi
poa ē, quod una infoēt unam maam adagtam, ó. R. C. R. ꝑ. ad 1. Dm.
Deus ꝑ se varie modum infoandi alicuius poa contrarium et eandem Dm. modum
infoandi connalem, ē tñ realis R. m et Dm. ó modus infoadi connali ē tñ realis
poa ē, quod una infoēt unam maam adagtam Dm. modus infoandi connali: et realis
poa quod una infoet unam maam adagtam R. m et ꝑ modus realis connali
infoandi ipsius poa ē exigūe nāe ha maam unam tñ adagtā ut illam infoēt
quam modꝰ Dei ꝑ varias ponendo unam poam per plures unitates in plurib maāis
diversis, manet enim invariata hic exigentia, licet denominatio hanc exigentiā aequat
terminando unam poam in plurib maāis. —
Obj: 2. ad hoc ut una poa possit simul infoare plures maas adagtas debet illi
superaddi aliqua virtus ꝑ genere infoandi: sicut aliqua caa efficiens plures
effectus agere simul non potest quam illas possit, debet illi virtus superaddi ꝑ genere caa effi-
cientis, ó eo ipso, quod daretur aliquid poa in genere infoandi, non ꝑ una poa
et alia virtus infoativa infoaret duas maas adagtas. R. Dm. daretur super-
addi in genere infoandi aliqua virtus infra ut quod R. m aliquid, quod sit habere
ut quo nihil unum nova unio, quod quod connatā R. m et Dm. dico ipso
quod adderet poa aliquid infra quod sit habere in genere infoandi tanquam
virtus ut quod ꝑ nam una, ó duplex virtus infoativa infoaret duas maas
adagtas Dm. sed adderet illum poa aliquid, quod sit habere tanquam ut quo ꝑ nam
una, ó duplex virtus infoativa infoaret duas maas adagtas R. m et ffg. —
Quares 1. An hi idem nunc gestibi quod generetur ex plurib maāis, qbus
ens ad eadem poa, ꝑ probabilem ó plura illorum distincta prodistinctae
maarum. —
Quares 2. An in hoc casu qua maa non habuit unam poa subsistib, per naalē
deveniat altera Deus poam praecisive gen. servaret, vel eandem specie dat mais
diversis, quibus illam ante adventū alterius poa servabat. R. poam praecisivē
quem sibi unus seu specie ratione poā servari. —
Quares 3. An poa dicat pram ad aptitudinem ad maam, et an hic sit actus
duo ꝑ hic etm ullo modo physica. R. poam ꝑ ē ita parum actus, quin ꝑ dicat
poam et aptitudinem ad maam, appellabit poa etm nihil maa R. ad 3. poa etm
ꝑ passivam in hac sua, quod nimirum hic receptiva maarum positio ac relatio
quibusdā et distinctibus. —
Quares 4. an ens quando poa cadit sub lapis productionē praecisivē in maa,
R. poa subsistib, ante hi productionem nec secundum totam suam entitatem,
nec secundum aliquam sui potentiā praeexistunt in maa. R. 4. poa subsi-
stibus maales gmerii in maa solum potentialiter quia gmerientia hoc modo ex-
sticari obi quod maa dicat indifferentiam suam poam recipiendi poā in
se una cum earundem actione productiva, et simul sufficientiā illas, sicut
extra illam nec fieri, nec conservari possint realiter.

Disputatio 4.

Modis, ratione alt. compositi entis.

Quæstio j.

De modis

Definitio modus

modus ē rebus actualis entis

Articulus j.

Utrum connotabilarum quinq; subsistat circa denominationem.

denominatio vi indistantis ab aliquam denominem realem et similē denominato sui.

Nota j. Hæc quæstio assignari verō difficilis, nec quia possit nō nosci. Quæstio ē indifferentia, videlicet quando res ipsa ē ipsem, ē indistans ab aliquo denominato rem ipsam, ipsa ē ipsa, similis, unita, ubicata &c. ē moraliq; quando ipsa res ē indistans ab denominato aliquo moralem v.g. homo denominatum docti v indocti. Certū ē intentionalē v logica de qua tabi in logica.

Dō 2ō. Res de se indistantes dupliciter possunt denominari ab aliquo denominato ipsam, scil. v causalitate, quæ q; denominat per eam effuentiam, et per alia quæ scil. ex parte causæ efficientis v finalis, quæ denominat per ipsam finalis denominationem et ejus passionem applicationem ad subitum indistans: Sic v.g. lignum de se indistans ab denominato calidi efficiat denominatum hanc denominationem per ipsam productionem caloris in ligno, v enim causa applicando ignē ligno per ipsū a calore et per ipsam applicationē caloris denominat ligna denominatum calidum. — 3ō. rerum indistantium quæ dicitur duplicem quam, quæ dicitur una habitudo ut quo, altera ut quod: Sic in dato exemplo calor dicit indistantiam ligni ad ea calidi tanquam quo ut quod applicatio ejusdem caloris ad lignum dicit tanquam quo ut quo. 4ō. quæ distant ab eo quo dicunt indistantiā ut quod possunt absolute scire separatas ab eo quin denominatum denominatum v.g. similis ubicatis &c. scil. absolutas ab eis ex parte v.g. calor: Si vero nec separatæ possunt existere absq; eo quin denominatum denominatum, dicunt quo ut quo, et hæc quæ similitudo et quæ ut quod, et quæ ut quo: quæ 4ō v.g. duratio seu modificata denominatum ubicati seu ubicatis, duratio p. h. p.

quæ ut quo et quod.

Dico: implicat ut distantia rerum de se potentium ē sine aliqua denominatione actione, talitate sine aliquo rebus distato et superaddito rebus indistantibus ab ea de indistantia ipsa. 2. q. tranvity ipsum de vno gradorio in aliud nō ipsum fieri sine nova mutatione reali, vera communem omnia, id ē, quæ cunq; sunt successiva vere passiones q; tradoria de aliquo obiecto, tobis illud obiectū mutabilitatis ē tranvity per eam res indistans ipsa ad eorum aliquam denominationem tranvity de illam: ē tranvity illa ē tranvity ē gradorio in gradorium, gō in ha tranvitate illa obiecta tranvitur ipsa sola materialiter hoc mutatio realis nō ipsi ipsa aliqua superadditio ab ipsa rem à re tranvitate fieri, per quod sicut tradit in ipsa

his ei; ad hoc denomtioē: gō realis rerum ind̄ifia; Solli dēl per Superadditum aliquid à relg mdifferēby differtum; gēnerē implicat p: —

P.A. tes hō mdifferēt ad denomtivem unitis v agentis possunt ee hinc lig denominationis; hinc unione; et ach gie: go unis et actis ⁊ ab illis; differa; et aliquid illis superadditō. cum vg hō ē mortuꝰ dah maa et foa ejusdē; et tn ⁊ dah unio, nō eam; gō unio ind̄ illas ē aliquid differt à maa et foa: nunc dah lucifer et dah eosdem; et tn ⁊ dah ubicatio luciferi in calo; go hec ubicatio ē differa ab calo et lucifero. —

Nec duas: cum hō ē mortuus; dah maa et foa in statu absoluto: ⁊ tn dah in statu respectivo. P. enim inquirendo; maa et foa in statu respectivo dicit ne aliquid reales magis et foam Blem Bernaldi simptam; v ⁊ dicit: ⁊ dicit aliquid etm aliud; quo dicit: esse admittis aliquid maa et foa superadditum; vt nihil reale illa dicit, ⁊ duo dentia etm cum hoc ē mortuꝰ dah ⁊ maa et foa in statu respectivo; hic unita; cum enim dentia sint realitates; ē evidens quam dari etm rem. —

Obj: 1. actualis productionis hōis ē ind̄ifferēs vt existat v ⁊ existat; ergo hec indifferēia ⁊ solitis ⁊ aliquid ei superadditū; d productio hōis; in hōc productionis; ē quam determinate ee; alias à nova deam requiresch productio, sicut processus in infinitū: go ⁊ aliquid ind̄ifferēs ad aliquam denomtionē determinatē ee vel sibi superadditū. R.P.A. actuali productio hōis ē ind̄ifferēs ad existendum v ⁊ existendum in statu existie ⁊ cum enim existit ⁊ ē in actu ind̄ifferēs ad existendum, ē ind̄ifferēs in statu pure possibilitatis. —

Obj: 2. aliquid transire de non ē portis actualis ad ee portis actualis, ergo mutatione rei ipsius rei: go ⁊ fieri transitus ab uno gradu ad alium ē vera mutatione, ergo ⁊ fieri determtus rei ind̄ifferēs hinc ad ergo ⁊ differt à Supposito. A.P. ad 2dam nostrus hoc ignorata distinctione; ⁊ ē portis actualis hōis, et in resurrectione carnis fiet iterum pars actualis hōis ab ergo quod requiratur mutatio intrinseca. R.P.A. Ed hoc; P.N.C. Quod dicit ad gradū fit actualis hōis potest pars entitative; quod certum ⁊ mutatio; quod dicit ad gradū fit actualis hōis potest pars entitative; quod certum ⁊ mutatio; superadditi tn unio nisi in hoc ad ee; quam in ee actuali portis; hec quod denomtionem portis actualis nisi ⁊ differt; ad ergo superadditi illi aliquid gradū transit de ⁊ ē portis actualis ad ee portis actualis; existēs quod entis in ⁊ ē portis actualis. —

Nisi: in agregatis per accidens ge vg ē cumulus lapidū; lapis transit de ⁊ ē portis; ad ee partis respectivi agregati hinc illa mutatione nisi ea; go ⁊ fieri transitus de uno gradu bono in aliud hinc mutatione nisi ea, ad hinc ei nisi ē superadditū. P.A. in hi casu lapidi transeunti ad ee portis respectivi agregati ⁊ superadditi unio; quia ⁊ totus; quod ē tm solum per agregatum; portis ⁊ unionem; go nihil superadditi nisi eum. R.P.A. ad 1.P.A. denomtio agregati per accidens ē denomtio semi entis; hoc ē portis nisi ea; portis entis cuilibet lapidi nisi ea lapidi ē; quatenus lapis respicit totum nisi ē differt à lapide à; cum ceteris lapidibus eandem denomtionem differt nisi: —

? ea quando re-unitis; corpori ⁊ mutatis; quando ⁊ mutatis; quando denomtionē ⁊.

denomtio aggregati ē portium nisi; plurium entium.

denomtio plica-ni ꝑ hibet fine ſuperaddito, ene in' moraly

Obj. 1. Denomtio ꝓcedit ordinatio ꝑ hibet à ſola voluntate Dei; tanq̃ ens moralis, ac proinde ꝑ ad mala ꝓhibita ſub proportionalis per voluntate Dei conditionaliter ordinabile. Ergo a lex denomtio unita ⁊ ubicati ſt denomtia, quæ plica. Ergo ſi ubi Deus voluerit ordinare ꝑ hibere aliquam denomtionem, ſi ſit ens moralis.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 2. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 3. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 4. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 5. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 6. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 7. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 8. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 9. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 10. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 11. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 12. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 13. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 14. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 15. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 16. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 17. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 18. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 19. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

Obj. 20. Ens ⁊ unum ſunt idem realiter, ſed differunt ratione, ut ſæpe dictum eſt. Ergo ſicut ens non poteſt fieri ens, niſi ſit aliquid quod ſit ens, ita unum non poteſt fieri unum, niſi ſit aliquid quod ſit unum.

Reſpondeo negando conſequentiam. Ad cuius probationem dico, quod ſicut ſe habet ens naturale ad ens naturale, ita ens naturale ad ens morale. Et ſicut ens naturale non poteſt fieri ens naturale, niſi ſit aliquid quod ſit ens naturale, ita ens morale non poteſt fieri ens morale, niſi ſit aliquid quod ſit ens morale.

tollit portē indistia, quæ sim singlis portbꝫ ad faciendū aggregatū, ideo ipso quod ea, portes, non tollit hmōi, nulla ampliꝰ replat hēdistia quæ tollit respectū ordinis ad ipsendū denontionem agregati. —

Ad 1. multa alia indistia possent tolli et tollentur extra absolutas, gē idem dicendum de istis distiaꝫ de unitis ubicatis dusantiꝫ p. plantū rāōis ē. ne multiplicent species extrinsecas sine necessitate. Ad vero ostendendū in scptiis dq. primo duæ entes distinctæ de re tm tertia glutinans denontiōnē mentalem, secundū Blakerstia entes de dicta tollit hoc indistia. — 2do patet deleotō ad denontiōnem albi; ad eā tendi vq. ēligit ex ea arbore mulla pira comedere; ergō ēligit religua ad ēligibile. Ad 3um rāōe dictū patet ex dictis nullam ēē tam quia aqua multē tantē entia per eandem absolutam adequationē cum hac ēligibili specialis entis ab entia alia eadem absolutarum diversa; tum quia ē necessaria ēē eundi entes modales, id ē entia deterativas ad certam denontionem. Ad 4um hāz patet rāō ex supeioribus dictis. —

Instat: denontio albi habet per solam albedinem tanquam per formam adequatam denontioni albi: go tollendo distiam ad denontionem albi tollit per eandem albedinem. Ad 1. pet solam albedinem quomodocunq; sumptam ē. pet albedinem subito unibilem sibi ē. tm ergo ergō tota indistia ad denontionē albi tollit per albedinem subito unibilem. Cāsp. gl. dicendo acceptam albedinem ē. ergō. —

Urgebis: sua deapta gerati albi ē sola albedo, unio vero ē sua qualis unitis: go unio nullo modo ingreditur denontionem albi. Ad 1. patet deapta gerati albi ē sola albedo sua ut quod. sic. tam sua ut quo et ut quod. sic. Petm 2. dispatio inter sua ut quo et sua ut quod quoad quo, ē ut nimium ut quod. sic. Ad 3. ratio ergo quare sua ut quo non ingreditur denontionem albi, neque albedo unitis: ly albedo denotat albedo tanquam sua ut quod, unio vero tanquam sua ut quo: ly a unitis denotat unio tam ut sua ut quod, quam ut quo. quid et quo et quod?
quod a sua gerati ly unitis sibi sola unio, non vero sua albi, nec ēquia ad unionē ut sua ut quo possunt existere cum negatione alterius quali unitis, possunt ea existere sublato albedo, cum negatione existentiæ suæ denontionis qualis albi, quia possunt sua ut unitis esse ut quo sui denontis albi. go. —

Ob: 1. de facto dari entes absolutas quæ tam bene contrahunt; vel de ꝑ possunt existere denontione alicuia certa, ex suppositō quod coexistant alteri entis etc. divinitus possunt existere sine ill denontione ergō. Ad 1. negato dato, sicut quæ possunt existere sine denontione; quæ denontio in casu suo foret. Dist aggregabile, etc. ill. Semiexcisa: ex suppositione quod existant necessario: negatur dari denontiones sibi: quæ ut dixit in suo casu foret aggregabile, nec ē vis in distinctionexcisa. Ad 2. et 3. patet. —

Deus nō deterat ad individuum: sed tm ad speciem.

Ob: 4. si igni ut ign ex nāa sua est deterativa ad individuū sui, ē deterativa ad speciem. Ad 4. gō est nulla ulterior deteratione; dantur: sicut unio illa absoluta ē deterativa ex nāa sua sed hoc individuū nāe esse; quella entitas absoluta unio absoluta nulla indigebit deteratione ad effectum actu dandum unionis posse. Ad 5m. nulla egeret deteratione ad gendum nāe suppositi

ut supponit, quod hec actiones adhuc ꝛc̄ agendum ꝛc̄ ad agendum simpliciter. m. trans. m. P. dicunt, q̄ negabit nulla declaratione aut dat effectiū sua mera negatione miraculi seu ex hypothesi negationis miraculi. Et ita est de simplici effectu

q̄ debet declarari per suppositum q̄ dicit q̄ bene quidem ad simpliciter agendum. C

soale. Sed. Sed. —

Pro ea parte, q̄ actus primus proximus alicuius cause requirat negatio impedientis in hac negatio secundum se, q̄ effectibile soale seu influxe actus primus proximus cause: ita q̄ hec actio de effectibili soale vel contrarii requirat negatio miraculi, hoc est negatio q̄ effectus soale seu influxe effectus seu denominationem soalem unitiui. Sed contra dicit q̄ dicit portas, q̄ quod ad effectum seu denominationem soalem actus primi proximi requirit negatio impedimenti requisiti. Et tanquam causa necessaria quoad quidem effectibilitatem positiuam ut deficiente negatione talium, q̄ deficit alq̄ primus proximus effectus: denominatio vero unitiua deficit soale, deficiente negatione miraculi, quidem non precise ablatā deficit.

Articulus 3.

An modi sint possibiles, et an de facto dentur?

Modus definitur, quod sit entitas quodammodo incompleta, quae est tota sua entitas, et ultima actualitas determinans rei secundum se, et absolutus ad aliquem effectum soalem, vel quod delectat, vel superaddita, et ipsi inexistit et entitative. Dicit primo entitas inquantum hoc est ex his, non sufficientium existendi sine aliis. Dicit secundo entitas determinans ultimo actualis delectans. Item: tota entitas modi est actualis delectans et quidem ultimo, quia modus alio ulteriori delectatus ipso: et quod modus effectuet, delectans; sive entitas quae est dicit modus, est ultima et sui rei actualis determinatio, et quidem actualis, quod dicit ut intelligamus modum rei dicitur posse existere aliqua ratione, quod actu delectet. Dicit tertio rei secundum se indifferenti ad effectum soalem, vel intelligat modus sit tanta unitas ordinata ad delectandum rem indifferentem, quae ad varios effectus soales, et denominationes reales, vel quod ad unitionem realiter cum re delectata, et ultimo ultimatiue certum est dari in rebus aliquas, neque aliud munus habere non modus quam modificare rem indifferentem tollere. Dicit 4. rei quae determinatae sive, addita, nam determinatio talis rei, vel est ens incompletum indifferens ad plura, sive aliquod ens distinctum a re indifferente: quo modus sit determinatio talis rei, indifferentis dicit entitas totalis superadditi. Differt, potentia modi ab habitualitate quod obiectum illius modi methaphysice, quae haberi alicuius et priori, partis methaphysicae, sed dorsalis diuinitatis delectantis. Item

Nota 1. ex eadem regula modi nullatenus in re existere precise, modi quod sit conditio inseparabilis a re, cuius modus dicitur effectiue a patre aeterno et inseparabilis a re modus: quia filius, licet distinguatur inseparabilis a patre aeterno, a diffugit tanquam idem quidem entitatem sua aliud non est quam actualis delectatio patris tolerans aliquam indifferentiam in patre aeterno respectu ejus ad eandem generans: ergo tota entitas modi non est aliud quam ipse actualem delectationem quo facto actuali delectationis titulo, a re cuius modus inseparabilis distinguitur modus solo titulo actuali entitatis delectationis, quam habet in suo effectu formali, a re cuius modus distinguitur inseparabiliter. —

Nota 2. ob eandem regulam res creaturas, nec actus creationis, seu hec identificet secundum creato, et aut dici posse modus; quia licet creatione sit distinctio

creatura ipsi Deo creato id entitta relatiua ad ipsum Deū, ad denominandū actū producentis ad quem ipsa Dei diuina aliquem intellectum et similē diuinā inseparabilē quoad existentiā à Deo, cui ipsa creatura certa coexistit, & existit: quia tū creatura cum actu illis actionis creatiue tota et tūc entia nō est obiectū actuale intellectus diuini et non alia positiua specifica idea creatura, aut illis actio creatiua identitta Deo creato, nec ēē nec diuinū perficiat modi. —

Nota 3. Particularis actus vitalis seu moralis ut est ipsius seu spiritualis ut sunt cognitiones, gaudia, et non sunt modi, nec dicit inditus seu cognitus ipsum ē de ipsius actu alia actione vitali moali: ipsi nihil addūt, & ipsi immediate procedit ab intellectu, et ipsius entia cum obtto cognito dum pro intellectu et non dum obtto ad de cognoscentia: quia tūtta entia cognita nō ē de solum actuali determinatione intellectus diuini, sed ha et non alia positiua ipsi quod sit vitali, seu progressiua obtti, quam nudo hoc, quod intelligi, vidari actū determinati operatorum intentionali, non alium formaliter intelligens. —

Nota 4. Dem absoluta a modo seu entre modali differe solum, quod res absoluta sit ipsa realis, et actuali determinatione, nō alius et nō solo relationis titulo distinguatur ab ea inadaequata; ergo bonus realis et realis, et actuali ultima determinatione, nō alius, quam bonus actualis determinatus titulo distinguatur, inadaequatā ab ea, cuius ē modus hinc sit aliquis res absoluta, sine entia respectiua ad ipsa cognita respectu obtti, nisi ens ex se entes modales, quamvis et entia modalis obtinat sit illatio ad ē entia respectiua, quia ōn modus ē entia respectiua, nō vero ergo ōē entia respectiua ē modus, sicut ōn homo ē entia actualis, nō vero ergo ōē actuale ē entia homo. — Sint dicta modi à re absoluta male efficatis, in quod modus nullum ei hic operatus, quia hoc in plurium sententia quare ē mala prima, secunda obg vere ōn activitas et operatio regit, et tm mala prima modorū est ofs. —

Dico 1. Modi non explicat sufficienter. P. quia nulla est ofsendi implicantia sine entia, modalis, si esset modi implicantis primo implicarent ex eo, quia essentia, entia superstita in dea hoc capite ē implicantia. ⁊ P.: quia dantur aliqui indistincti, quos de facto nō sit ne ofsenda sine commodius tolerentur modi. Dantur ens entia superstita, alia obtta pars super realis, posset hoc colligere, sunt quare vellet posse ne modi ad hoc ut ofsendat ofsendi pars, quo negatio ē, nō tm entia absoluta. Dato entia entia allegata posse ofsendi. Sed quod duæ propositiones gratiose nullam manifeste involunt implicantiā, illa hoc secunda ē vera, quia dos majoris tribuit potest: dhe duæ propositiones modi ē possibiles, modus ē impossibilis, ergo per potius realis unam implicantiā, et prima majoris. Per tribuit potest, ḡo prior secunda ē vera.

Dico 2. de facto dantur in rerum natura modi, per quos fiunt rerum additiones quam denominatiue indistinctæ determinationes. P. dantur in rerum natura indistincta ad reales denominationes, ḡ dantur in natura rerum indistinctæ determinationes rerum indistinctæ ad illas denominationes, quia in suo genere formali nō possunt salvari per entias absolutas, neq; per meram gratiosam mentis

gō dent sālem ei modos. gloria S. per modos ordinē salvandi dicit rerum ōn-
dispositiō dependentiones gō dent salvari per modos. A. S. modi ex entia sua ē
ordinia et actualis sui ei rō. indifferentis ordinatos ipse ex omnipo
modificatiō ad hoc ut ē rem indifferentē determinatam cum ea hac actuali determinatione
nec divisibilis sit separabilis: cum qo his entibus nullam involvit ordinē ad possibile, ē
per hoc dent fieri determinatos realis. —

Ob: 1 modi sī contēti superflui qō implicant: A. S. quia quod possibile facere cum modo
creatur sue modo qō modificatō possibilis. Verū modi A. quia ut Deus facere ē hoc
quod quidē rem creaturam qō quod possibile facere cum modo sī etiam sine modo. R. N. A. ad 1. A. ad hūj S. N. rō Deus esse: nam sī Deus cum actualitate sue ordinis
actū dem facere possibilem finitū actum nō sī a sine actualitate. —

Deus sola n sempas pō quod pō eum creare

Ob: 2. modi prejudicant Omnipotentiæ ejus libertati qō sī possibile. A. S.
Deus n possit producere ē defectuose modum pro hac libitu qō prejudicat omnipotentiæ
Dei ejusq; libertati. gloria rest. A. oppositū: Deus n sī producere modum
sine modificatō ne agnoscere sine illo qō n sī pro libitu illum producere
ē defectuose R. N. A. ad 2. S. A. ad hujus S. N. A. oppositū: quia enim ex hypothesi,
quod Deus velit producere modū sī eum producere nisi tale aliquid existens ex hac sī hypothesi,
quod n possit illum pro libitu producere: quia radicalis hæc ē entia hujusmodi
sit ad tale, adeo qō n sī illum producere nisi cum sua entia illud re-
ducatis ita ex eo quod Deus velens producere modum n possit eum producere
nisi cum modificatō ē hyp quod n possit illud producere pro libitu quia
hæc entia entitas sit cum modificato adeo qō n sī illum producere nisi cum modi-
ficato sua hac entia. —

Deus n dependet a creatura nullo modo.

Sicut. ou his repugnaret primo quod Deus necessitaret producere aliquā creaturam
hujusmodi v. gratiā producere modū necessitatē ad producendū modificatū. N. hyp.
quod Deus dependeret a creatura, videlicet a modificatō in producendo modū indivi-
si possit producere modū sine modificato. 2. quod homo dependeret pro a creatura,
in observatione modi, quod quidem n possit defectuose modificatū, nisi haberet defectum
modo, quod si velit observare modū, haberet eum observare modificandi, hoc e
ea dominio reducto Dei providentiæ. R. ad 1. necessitaret ad producendum
creaturam sicut ad producendum modificatum necessitat antecedenter ad absolutū v.
gratiā. necessitat aliquid seu ex hypothesi, seu necessitate entia ex altera sua determinatione
illam. ad 2. dependentia regardo voti quod dependeret Deus a creatura videlicet
a modificato v. in productione ē in observatione modi; quia dependet ab alio
producendo ē observando dividebatur in virtutis producentis ē observatis
ex parte producentis ē observantis. quod a Deo n possit producere ē observare
modum sine modificato ē entis ex parte dependentis producentis ē observatis. dicit ea
ipsa in respectione esse modificatis entia sua possit producere ē observare sine alio
Infl: n ē libertati si quam libet creaturam pro hac libitu possit producere
sine altera ē cum altera quam sibi velit cum altera ē possit Deo modum
producere sine creatura altera qō minuto ejus libertati in productione modi,
qō modi producendi libertati Dei. n in quantū ejus offenditur implentia hic ulterior
ē ille donans qui ita sit res unam donare, ut non donando ē necessitet donare
alteram, quam ille donans qō ex hypothesi condonet unā dū necessario donare altera.

go. ℞. ℔ m. ℔ creatura ille propō — ~~creatio~~ exigat ~~ſimul~~
cum altera ℔ m. ℔ creatio ℔ exigat ſimul cum altera ℔ m et go ſit. Aliqua
hinc implicat in Deo libertas et dominium agendi circa certos rerum, quia
Deo libero et repugnancia hoc ens ℔ ſit ſimul cum tali reali, ℔ creatio
ad ℔ m ℔ ℔. ℔ res quæ donata deitati creatio inſeparabiliter ab altera ℔ ℔. ℔
jungat branch. ℔ ſſſſ. —

x ℔ implicat.
+ ℔ alia ſimilis.

ergo ibi: Ex deitate ℔ implicat creatura certo exigens produtio Dei exiſtia
alterig creaturæ; go exigit nodig exiſtiam modificati go rei implicat primo
creatura certo exigens excluſive ſibi alterig creaturæ: ℞ creatura exigens
certo ℊ ſinglis dominicis plurium ℔. ℔. ℔ ens implicat de natio individuali
rei implicat creatura certo indefinite illi; quia ſi modi ℔ prædicant dominio
ex liberi Dei, ratione creaturæ ex prædicabunt. ℞ dd ℔ ſſſſ. quia Paul ex
prædicabile, ſcil. uno ℔ denti aliquæ creaturæ; quæ realis exigunt exclu-
ſivè alterig creaturæ ℊ g. ſcigg realis exigit exclusionem calonis: ex eo inquam
ſolo inferri quod Petri ℔ ſit poſſibi. creatura, quæ realis exigat exclusionem ali
alterig creaturæ; ita ex eo quod concedatur poſſibile ℔ aliquam creaturam, quæ
certo exigat exclusive alicujus creaturæ ℔ recte ſequetur, quod poſſibile ſit crea-
turam, quæ certo exigat exclusionem ℔ is creaturæ: multo a minori ſimilem ſequ
ex eo, quod poſſibile ſit creatura, quæ ℞ modus, qui certo exigat exiſtiam
alterig creaturæ, quæ certo ℔ realis exigeret exclusionem ℔ is ubicationis ad
durationis ſc cum enim ho ſint creaturæ: ſ adeoque exiſterent et realiter
eodem tempore certo ℔ realis ℔ certo ℔ exigendo, ~~ad~~ ℞ dum Deus: quod
tenuatis vg Dei, dominici ſit pure naturali certo ℔ inſita phyſica ipſi Deo, seu tan-
quam certo et determinato ad eo ſp ℔ ſit facultas exercendi phyſicam in creaturam
tam et plusquam eo ſi dic. — ~~ad~~ ℞ et ℔ tio: quod duratio ſit inſitibi, et
alia quavis creatura certo indefinite, certo ſi ℔ esl creatura ſi quidem de-
penderet ab ℔ dependeret immediate a Deo, quod de modis dici requit. —

creaa indefiniti ℔ ℔ certo creaa ipſi ſpecial.

℞ ℔ ſſſſ. poſſunt aliqua indifferia tolli ex entibus abſolutis, go poſſunt alia
quod modi erunt tapoſſib. ℔. ſſſſ. ſſſſ. ſſſſ. quia ℔ ſit Deus ſufficiens ad
esse ſi aliquid ℔ hoc ipſo ex indifferia tolli poſſint ex entibus abſolutis. ℞ dd
℔ ſſſſ. dd ℔ ſſſſ. ℔ et ratione negativi, ſcilicet de hoc quia in denominatione
ſui ſubjecti ſpecialiter fundati, veniunt aggregatim, ſeu aggregatione, et ſola ſimul
ſumpta ſe partim nulla emplicite manet indifferia ad eam denominationem, ac
proinde indifferia adhuc denominativa ſuſtinent tolli per ſolam aggregationem
ſortitam. Sic poſito pariter ſimul Petro, Paulo et Joanne, ℔ manet ibi
indifferia ad denominationem Petri. extra in alia denominationibus ſcil. poſſe
ſimul adhuc manet indifferia ad eam denominationem ſcil. poſſe
loquendo ſeparatim a poſſe ſimul exiſtendi: ſic ſit mali g. et ad realis
ſimul exiſtere ſi ℔ tam mali, quam ad realis, ℔ indifferia ad
exiſtere; imo Deus ℔ etiam ſimul intima eorum ſua præſentia adhuc
hoc ipſo ℔ non denominativa exiſtit, quod ℔ non intima præſentia
adhuc indifferia ad exiſtere; go in Deo denominativa ℔ ſit tolli indifferia per

similem simplicem actui absolutam. Licet hoc tali possit in ordine ad decentias quæ in gente hac tali diuina aggregatur.

Ob. 1. Ob. decentes modi dicebat Scholast. in infinitum; actus enim productivus est indefinitus, ut explicat v. g. actus ille deliberativus modum, ruptis illis vocabulis indefinitis ad existendum, quod idem erat per alium modum deliberativum, et hic iterum infinitum. Ob. 2. Ob. 2. adh. Ob. 1. est indefinitus ut existat, ita ut non sit indefinitus ad hoc vel illum, ad hunc vel illum terminum. Ob. Sacus N. 1. et Scholast. ad existendum enim simpliciter deliberata, per suam primam existentiam. Respondeo

ois res ad hoc existendam sufficienter deliberata per suam primam existentiam.

Respondeo, primo distinguendo modos, negando enim ad quam libet indefinitam deliberandam requiri modos et aliquid distinctius de illo, quidquid sit in statu existentiæ. Secundo adhuc concedo, quod omnis res deliberata reponitur in deliberando existendo, cum simul una quæque res deliberata, ratione sui existentiam à sua entitate indistantiam; actio productiva, quia nunquam existere potest ita aut hic, quin indefinitus ad hoc vel illum gradum, ad hunc vel illum terminum, deo ipso, quod existat. Et hujus effectus certe ab hac causa deliberata productio, ideo nullus modus superadditus actioni productivæ: quia a hoc vel existere ad aliquid existere, quin ab hoc vel illo modo existendi, ideo ad id ut existat hoc requirit actio productiva determinans hanc vel illam creaturam &c.

Ad tertia. Sub qua supponendo, possibilis modus ad modum in eodem genere modi, vel ratio ad unionem, dum modus ad alium actuali deliberatis, possibile, hoc est illis quæ possit sufficienter deliberari ad aliquem determinem ita ut alia determinis in eadem genere requirantur, quæ est alia existere, hoc est illis quæ excludat ab alia deliberatione, ita ut vere eadem possibilis his alia deliberatis.

Z. Modus est actuali, cendi deliberatis sui ipsius, quam rei indistincte à qua et adæquate distincte ad eadem determinatæ sui v.g. unio non solum maxime deliberat de se ut distincte de se ipsam, et ejus deliberatis rei à se distincta et simul sui.

Articulus 4.

An possit dari modus ad modum in eodem Genere, vel gradus ad unionem.

Vota 1. modum ad modum posse dari in diverso genere seu in diversa linea modi, seu in diversa ratione helificia modi, vix est esse dubium; sic enim posse dari certo et apud eos modo affirmatur, mode facto existit, quia vel unus quod est alias modalis, deliberati, per ubicationem à deitate ad certum locum, ad determinatos certo tempus &c. Z. Non dubitatur hic an vel duo unius, modales dari possint, quæ veniant duos gradus eodem numero modi, Z. Certum est de facto non dari modum ad modum in eadem linea modi, quia nulla est necessitas hujus: unio enim vel quæ unit extrema intra etiam sibi exist; et actio vel deliberativa deliberativi productivi et etiam sibi ipsius, actio idem est de aliis modis, igitur de possibilem hic quoad. — 2. ad hoc ut possit dari modus ad modum, debet posse imminere ei effigiari aliqua indistincta in illo modo ad quod dicit, dari ad modum; modus enim ex entitate sua datur à sit nisi ad tollendam aliquam indistinctam. Sed tabula salvis deliberatis, unde admittendo, modus ad modum posse dari in eadem ratione modi, dubium diluitur, quod indistinctum modum actuum. Accedit ejusque: actus actibus modus est indistinctus ad deliberandam eam indistincte

ctis res ad hoc existendam deliberata per suam primam existentiam.

té requirit modus quo res existens et indistincte ad determinem, ista actio productiva non dist modus superadditus.

per aliam ejusdem rationis unigenitum, sed illi proprium contingit mediante proprio et peculiari modo; non participatur nec per alios, nec per illum modum per quem ipse participat. Sic ergo dicimus quod ista unio hypostatica non est per aliquem modum communem, sed per modum proprium et peculiarem, qui nec est unio, nec unitas, nec unibilitas, nec unitivum, nec unibile, nec unitum, nec unitivum, nec unibile, nec unitum, nec unitivum, nec unibile, nec unitum

† diuersa sacm.
6 ejusdem Sr.

licet unio hl ultima actualis deleratio hoc ejus hl quod duratiui v ubi cessat unitas per unionem distinctam iam è capax terendi unionem distantem per quam unitas alteri extremo; go etm è capax terare unionem per quam unitas auderetur ibidem extremis qbq unita è capax prieis per hipsm. P. hoc gloria hoc ipse quod cognis certo reflexiua de se è capax terare aliam cognem de se distantem per quem denominabo denominatam cognitam, terae inferri quod hl capax terare cognem per quam accidentia denominari cognitam, et qe hl in eadem linea physica cognita; go idem dicendum de unione de alis modis. R. C. A. N. g. f. et P. A. licet unio hl alis p hoc ejus hl quod ut extremi v ubicationes unitas per unionem distantem iam è capax terare unionem distantem quemcunque Sr. A. è capax terae unionem distantem illam, respectu cuius dati prodeo ad dicendum in unione exque pro monarchia capacitas C. A. et N. g. f. p. P. D. P. g. patris Sr. Ispor. sao dignoris è quod capacitas terandi cognem rationis hl foret capacitas terandi cognem quamcunque ejusdem rationis; at vero capacitas terandi unam unionem non è capacitas terandi hoc ejus aliam.

Ob: 7. licet cognio Spes ejusdem essentiae reflexiua hl ultima actualis deleratio ad denominandum cognitam, et per ipsam essentiae denominatam per cognitam hl per eandem per aliam cognem deleratio ad denominandum cognitam hl et denominandam cognitam eadem; go etm unio vg. licet hl ultima actualis deleratio non et per hoc ad de unitis et essentiae denominatis per eandem unitam per eandem hl potentiam ejusdem non et per hoc unitis per aliam unionem distantem per C. A. N. g. f. p. P. D. ejusdem probatas ejusdem cognio Spes ejusdem essentiae reflexiua hl ultima cognio l et nodi intentionalis rei entis seu veri; adeoque secundum hoc per hoc ejusdem manet in ejusdem qualitas veri et ita proinde ex quo non ratione ipsa cognoscibilitas ejusdem unio pfecta, et ejusdem ipsius è ipsa cognoscibilitas, adeoque ex hoc ipso infert in cognitam essentiae reflexiua aliqua indistincta seu cognoscibilitas respectu alterius cognis. Et dignoratae quod cognio modus hl ut intentionalis, obiecto inferat, unio vero è modus physicus et realis modificato ipse affixo.

Sol: Cognio è ultima actualis deleratio respectu intellectus cognoscentis; et ita dicimus ego. P. de intellectu cognoscente respectu ultimae hipsm. Sch. cognitionis è ultima actualis deleratio respectu intellectus cognoscentis in ordine ad cognitionem eadem ratione hl ut N. A. ad cognoscendum hoc deleratio modo hl. Sr. A. N. g. f. p. P. D. ejusdem modus primus vg unio hl hoc modum hl nisi primum, quod hl entis ingleta; go sicut in cognitione essentiae ipsa per essentiae reflexiua ex modo entis è objecto veri inferri, sicut illam cognoscibilitatem deleratio ad cognitionem per eandem, ita ex modo entis immediati inferri, sicut modum primum deleratio per accidens ad aliam modum vg ad de unitis. R. P. N. A. modus primus vg unio hl hoc modum hl nisi primum, quod hl entis ingleta ingletione graphica ingletione deleratiua ad certam denominationem vg unitis Sr. A. et P. D. ejusdem vg unio in hoc è entis ingleta, quod sicut ipsa per essentiae reflexiua ex modo entis è objecto veri inferri, ad eque totum ejusdem potentiale indelicet longuam pars graphica et quoniam in hoc quod hl ingleta in sacm ultima actualis deleratiua ad denominandum unitis et deleratiua hoc denominationem per aliam modum per eandem.

Ob: 8. licet modus nisi in eadem sacm specifica absolute nihil ingletae per

quod ē libertas per primū modū, adhuc ibi Rō posset libere aliud finem nobis necessitū
vq ad manifestationem sui ipsius: go ℔. m. vndq ē ad contemptum, offensionē
R. A. ē enim pœna seu manifestatio sui ipsius, quod potius impœnitentiam mortuam
si posset agere, ghc contra rerum vq ipsi posset nocumentum, ē poterūs ejus contrarium.

Ad 3. Nicol: vocabl Petri ē identificū Petro, modq a ℔. vndq ē ad identificū primo. go.
Sed quod vocabl Petri ē identificum Petro ita actualis, rehnia de creatio ē identificū
modo primo, go Nicol Petrus nequit denominari vocabl, ex aliquo q̄ē distincto ita
modo primo nequit denominari per modum secundum ā ē distinctum.

Quæstio X.

De unione (in) ordine ad personam et personalitatem.

Articulus 1.

Quid ē unio in communi et quid unio personalis subsistentiæ.

Ad 1. in quibus dicit ℔ nonq quod extremorū quæ inter ℔ coagulantur et unū totū efficiunt, unde Nicol totū aliud dicit subsistentiā, aliud dicit essentiā, aliud integrale
aliud integrorum, aliud essentiale seu potius unum unionis aliud dicit subsistentiā, quod
dicit unitionem subsistentiæ, in quibus verba mea et sonant: alia quidem dicit, quæ unit
accidentia subsistentiæ, alia integralia, quæ unitis partes ē ad essentiam essentiæ, ad integralē totius, seu quasi particulares, go vq unionis in hoc capite, collum, brachia, go alia
intensiva quæ unionis partes aliquas ejusdem intendentes in eodē subiecto vq: quæ
unionis gradus caloris in se, qui per unionem in aliquo subiecto alia extensiva, seu
potius, aut denominativa, quæ unionis partes, faciendo extensionē seu gradum vq in
eodem subiecto mari, primo palmo cum pedibus, unde cum dicit. ℔. p.

Ad 2. Unio ē quædam entitas extremi actu existentes, dicit ℔ absolutā ē modalis, actu
existentes distincta ab ipsis extremis unitis. ℔. Illa quæ actu separabilia, si actu ab
invicem dividuntur, dicit unio ē actu separabilia ē modalis, go non,
nam dividuntur existunt mea et sua ℔. Francisci, earum unione ē existente, go.

Ad 3. Unio ē inter extrema ē ē ipsa extrema vq: nadē ē sunt, quod
dicitur ab ejus. ℔. unionem ē ipsi ē in intima presentia actuum ad se vq
ipsa mea. Sunt in mea infusa ea Petri in ingressum, locum discessum ipsius
Petri presentem ad Paulum Ephesum, cum ē mea Pauli hoc casu ē infusa mea
seu ipsi mea nil aliud ē quam Pauli esse habitum ē mea intima presentia,
ea Pauli hoc pro instabili mea Petri et unde, mea Petri, et quia habitus nadē
ipsi, ea sicut Pauli ipsum ē mea, ek presentia utpote immediata nadē ē
intime presentē mea Petri, potuit nadē eadem mea infusa diuby simul
pro subsistentialby quidē ab obq negatū. —

Ad 4. Sic propōe explicari unionē per hoc quod sua ē in mea ē quomodo † seu quod
Spiritus pertinet mea ad sua ē in mea, tanquam actu in sua. Sua ē in mea
pertinet in mea ad tanquam actum in mea, ē ad aliquid distinctum ā duby extremis
ē nihil ē distinctū ē ℔. ℔. ℔. si Nicol actus mea elevatus sua essentiæ existere quin habet
unitatem potentiæ sua in mea, tanquam actus in sua existere sine unione. Si vero
dicat primo, nil ā nobis aliorum dictis, si enim unio ē ℔. ex se vq existat
in mea tanquam actu in sua et ē ipse vndq existens ē aliquid distinctum ā mea et
sua, cum unio erit aliquid distinctum ā mea et sua, et ē nostra sententia. —

hoc vnio nec et fo dbl dii hᵗˢ hᵗˢ: ex eo precise, quod pro extremis hᵗˢ
subsistit. —

Ob: 7. ꝯ hoc q̄ ē totū absolutū habere ens ꝑfectiua posse relatiue ad no
tam ens q̄ ens. R. C. P. ens. potest ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse
relatiue ad ens q̄ ens. Sed ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue
ad ens q̄ ens, ē ens q̄ ens. Ergo ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse
relatiue ad ens q̄ ens. Maior ꝓbat, quia ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua
posse relatiue ad ens q̄ ens, ē ens habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad
ens q̄ ens. Minor ꝓbat, quia ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue
ad ens q̄ ens, ē ens habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens. Minor
ꝓbat, quia ens subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens, ē
ens habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens. Minor ꝓbat, quia ens
subsistia habere ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens, ē ens habere ens
sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens. Minor ꝓbat, quia ens subsistia habere
ens sua ꝑfectiua posse relatiue ad ens q̄ ens, ē ens habere ens sua ꝑfectiua
posse relatiue ad ens q̄ ens. Minor

vera prop nulla unionis: d nullu horu evincit. S.m. incipiendo ab relatoe:
unio ñ é intrinsecus advenies: qua efficiatur eadem alteriu de extrinsecus
advenies per novam actionem: et motu inexistibili: go nec ñ é extrinsecus
ad fieri eadem relatiue novam: tum quia nec proxima fundandi unionem
inde mad et fieri ex ipsis nec efficere posa: et exponendo é per se subj: ut
docet phlg assignans rationem ex se unionis mae et foe: quia hoc est
actus illa per seipsa. S. quod unio ñ sit entas absoluta: unio ñ é absolu dat
aliud: et unio é unitorum unio. tz. nullius potentie ñ intelligi unio:
ut eam illa possit ut unitas: ñ intelligentis nisi concipiat, libidio unionis
adaliam ipo. tz. oe absolutu est intelligi potentie non nisi alio existo:
implicat intelligere unionem foad maam ñ intelligendo mad et foam: go unio
é ens absolutu. —

Probat: tarde unione é respectu extrinseci advenientis. unio ñ ipsis
materie nec forme extrema: est enim ens maam et foam separatas gene-
rare sine unione: et sit unio per se terminus actionem unitivi agentis:
ad nullam relationem intrinsecus advenientem determinatus: nec per-
fecta predicta quorumcunq relationi intrinsecus advenienti: go unio ñ é tale.
Secundo unio ad genus passionis: si possit ñ nisi respectu passionis adagen-
tis: sed unio ñ ad genus actionis: quia actio dicat ñ tm respectu agentis ad passum: polem.
de eam foe in agendi ad infoabu. ita rationes sit nostri —

Obijcit 2m unio tibi unio dicit ordinem natale grossum: go ñ grossum é
subjectum: exigit unionem: quia sit modus quidam de genere est subjecti.
2. relatio ñ pertinet ad subjectum: nec ad ejus esse é necessaria: d
unio é necessaria ad esse grossi go. tz. grossum subjectum esse per se unio:
d ñ unio est relatio: est unio per accidens: quia grossum est unum per unio-
nem g. nec grossum: quia unio qua exigit ad grossum subjectum ñ dicit sub-
jectum: quod foatt in portione subjectum: d quia unio subjectis inhaedi
sub ratione subjectabg: et ñ accidentalbg: et in hoc é proportio ad
2dm. relatio ñ pertinet ad subjectum: nec ad ejus esse é necessaria: ut
prius illius efficatis eam concedit: potest tamen exigi: ñ coexigi ut
dictis necessaria. ad tz. ejus compositum ñ est unum per unionem: d
per rem unitam: per unionem a mea et foa duorum unita.
Quarum gelasium qua tibi magis arridet sequere. —

Articulus: 2m tuis

An in eodem grosso subjecti una tantum: vel plures dentur
unione?

Pro: unam tm dari unionem in grosso subjecti: S.q. nulla é ne-
cessaria 2do unionis: go ñ dbz admitti. A.S. hoc pro quod mae unitas
facit cum eam foe unitas, mae, d mae unitas foe per unam unionem,

go et foa vnith maa per eandē vnionē, gō. ⁊ P. vnio ex conceptu
suo ē vnio duorum, et plurium sēr essentialiū, per quam plura in
unum coalescunt, gō unica vnione vnitā in naam et foam; maa
foa, et foa maa vnita vnitāte; imo implicat naam esse vnam cū
foam, quin per eādem eandem vnionem foa etm cum maa vnitā: quia
maa foa ⁊ foam maa vnitī nīl ē aliud, quam ex maa et foa vnū
esse, d'hīt tm maa et foa, seu tm foa maa vnitas, semper fuerit
vnū ē maa et foa, gō semper et maa foa et foa maa vnita. vndo dic
quod esse filiū super naatū diuina, duo in genere vnionis, vtraq; vtrumq;
similē et maa foa, et foa maa vnitā. Contā: impossē ē eq. vnitis
elongari, salo mediante tertio, quin hoc eodem tertio etm prius alle-
gatus vnitus. P. ꝛ. maa foa fuit vnum g̃ ens, go duo fuerū vnum
per vnū et ens duo, d'fuerūt vnū per vnionē, go hoc dbl ē vna: duo
enim ut duo ⁊ duo vnitē, gō nec possunt maa et foa vnitē. Ioan.
d'Sturtadus dicit: foam ⁊ hoispo vnitī perfecte maa, quod nea vnitā, foa
quia adhuc dē et unio in utroq; subjectari tanquā in subjecto sustentationis
ipsa. assi unio subjectata solum in una ⁊ tm essat reng duorū, go utrum
q; sī conuenire quamuis ⁊ in utroq; subjecto. —
vnionem: Dico, dē ee in utroq; subjectari, quia utrumq; perfici. ⁊ g hoc
ad hoc ut una reperfectiat alteram, ejusq; det denominē intrinsecam nē ee
ut in illa subjecto. hī aa naali perfici corpus, ejusq; dat denominē intrinsecam
nacm etm perfici foa ⁊ verbū divinū perfici humanō naali, et tm nec aa
naali in naa / nec maa in foa, nec verbū divinū in naa subjectata: go
hoc quod unio perficiat et maa et foam, ⁊ ē necesse ut in utroq; subjecto
sīnt. Corb. ꝛ: unio hypostatica est unica, et tanen perfecte unit naa
humanā verbo divino: ⁊. Per unicam denomt cognō denomtr, hoc
cognitum et obitū cognitū. Implicat Petrū coexistere Paulo, quin hoc
ipso etm Paulo coexistat Petro, go etm implicat naam unitī filio, quin
nec ipso filio unitā maa. adverte a hīc, quod licēt verbū divinum unitū
naa humana per unionē hypostaticam, tm nec ab unione hypostatica
nec a naa humana perfectiōe, addeq; nec mutari intrīsē; quia quod naa
et filio perfectū, hīc provenit etm, ex coexistere ipsam adperfectiōe alterius
recipiendam, verbū a divino ⁊ ē capax perfectionis recipiendæ ab alio.

Obj. 1. Si in posito q humano ēt unica unio hoc liberi ē finitā spiritualis
et naali, hoc n̄ pōt dici, go in posito illum humano dbl ē duplex unio. ⁊ P. quia
in hoc naalitato ē naali, et in posito esse spirituali: dbl ⁊ bē P. Dico: in
hoc suppatiuē ut go ē naalem, ex eo enim quod aa naali hīt spiritualē
esse, go ē perfici divini mea per unionem naa corpoream.
Just: ni hoc ⁊ pōt ē sola naa subitā unionis: ⁊ enim est ratio cur hoc sola
hīc etm ipsa ad naali hīt hebitam unionis. Ad hoispo dbl ē in composito tres
ro duplicem unio. gō. ⁊ P. quia licēt una unio illa et ⁊ naali ⁊ spirituali
d'hī naali n̄pōt subjectari in aa spirituali, si spirituali n̄pōt subjectari in

maa; go dst a duplex unio. R. trans: m V. m ad hujus P. ubicqz pars acquiri potest. R. enim da realis; quod spiritualibus, et recipi in maa sic, ut dan nobis, cur etiam unio spiritualis possit recipi in maa.

Soba maa e subalis unionis

Neg: si una tm debet unio, sola maa erit subjecta receptiva unionis, foa vero respectu ejus solum erit neg: go admittenda essentialis unio, cujus subjectum sit etiam foa, quia alias ratio h erit adaqte diffa gradus. R. eand. A. Ppos. cum nobis luceat unio officialis foam solum ut leonis, non in essentia divina existere, d nisi ex, unio ista non modo perfectissimo ejus ñ est necessaria ad unio.

unio officialis foam ut leonem nisi ex ñ existe.

Ob: 2. Si relatio similitudinis existere debet in modo superaddito duobus albis duo modi admittendi sunt, unus in albo a, alter in albo b, modus ducendi facit album a simile albo b, ita aequo modus etiam secundus facit album b simile albo a, ñ a e quoq: go similitudo duarum unionum admittenda in gradu, earum unio in gradu existat in modo superaddito, una unio go maa ñ gradu alia foa in modo generali. R. trans: A. Ag ppos. distinctam esse quod certia relationis ois ñ sit ad mutuam, nam cognio de obtuu recepta ad Deum, modus ad hunc modificabo relativus habet mutuam; at certia unionis essentialis unius a cum altera b unita cum a, ejusmodi imperceptibilis et aliquid diffusa distans ab aliquo ad ñ distante.

Pispor:

Ob: 3. Albi in perceptibiles, ut albi a, b, sibi similes cum tm, go pariter, adhuc valet. R. id quidem verum de in nostra sententia quia ubiunq; ad invicem e unica similitudo, unica relatio, duobus albis utriusq; similis inhaeta, at si tu similitud rem in modo superaddito ponas, quod h in uno tm albo, quod si in quam de absoluta dei, qua deb, ibi modus, in alterio ñ ne admittes similitudinem foale deberem ñ mutuam.

duo similia per Dei potentiam possunt dicere ñ mutuam relationem.

Ob: 4. Si ea duo similia comperiebantur adhuc libera relativa similitudinis ad se invicem; go. R. Ch. N ppos. inde enim hoc solum sequi, quod penetratio ñ in creatis ad solum impertinens sit, licet ad id, per quod aliqua sibi habi similia, hoc quo ad posset ibi de similia; quamvis loco ab invicem differant, debet tmgla inglen foar habere, per quas ibi mutua similia habi.

ordinarie certitudinaliter, quod Deus ñ possit efficere mutuam relationem.

Inst: 2. Relatio qua refert pariet alteri a ad pariet c debet ñ e relatio, qua pariet b refert ad pariet a: licet in pariet b pariet a referri ad pariet b, quem tm ipso pariet b referat ad pariet a go idem dicendum de unione R. trans. A. Ppos. quia munus relationis ñ est facere ex pluribus unum; at vero mirum imo totis e unionis facere unum ex maa et foa; implicat a ex tribus fieri unum ex maa et foa, et ñ fieri unum ex maa et foa.

munus relationis ñ est facere ex pluribus unum, sed ñ unionis.

Ob: 5. Si unio maa cum foa e maalifatio; et unio foa cum maa est infoatio vel et go. d maalifatio et infoatio differunt, ergo: go etiam unio maa cum foa, et unio foa cum maa debet differre. R. P. ñ. differentes, sed nulla est ratio quare potius maa debeat maalificare et ñ foa, et e contra foa potius infoare quam maa: sicut enim si una albedo poneretur in duobus parietibus ut unq; eorum albus, ita etiam hic unica unio poneretur in duo extrema ut utrq; eorum debeat denominari

+ sic dicendum maa maa et foa

ac proinde scitt naa denomet maalifans dita eſſoa et vicissim
R/C m R. ad P. ſ aſſumptu et dico: quod nra cum moa diat modali-
ter ſeu denominet, ab unione maalifans et nfoa et viceſſim ſoa
denomet ab eadem unione videlet ut quo infoans: et non maa: nra
inquam hujusmodi ſpa nfoa diuerſa maa eſſoa:

urg: nſit libi per entem abſolutam maalifatio ut quo: et infoatio
ut quo: vg per libi maa ſ per ſolam ſoam: go etm maalifatio ut
quo et infoatio ut quo ſ poſſent libi per unicam entem modalē
glis ē unio. P. ſ ſſica: quia entas modalis eſt longe imperfectior, quam
abſoluta go ſi nulli entas abſoluta vbiam go denominem modalem
ut quod: nec entas modalis ideo habebit poſſe ſtare vtgo. R. C. R. P. ſſica

Diſparatas quod idem ſ poſit ex rezectu ſui ipſius ſoa: et maa: i quod ex nihil. — Digo tm: ē quod infoatio ut quod libi per naa nifica ſoa: et maalifatio vt quod: libi per naa nifica maa: go ſi idem ſimile maalifaret et nfoaret ut quod: idem diceret ex rezectu ſui ipſius ſimile maa et ſoa ſpecificat.

Sb: A: unio ē quedā unio extremi cum altero? ſ ē de nōe gnexionis libi mutua: go ſ ē de nōe unionis ut libi mutua: go ſ eadem unione, per quam gnectit, naa cum ſoa ſ gnectit, nea ſterio ſoa cū maa. — ē dubium unionis ſ poſſet ex iſtantijs. Si vg creaturæ diſt gnexiæ eſſēt cum Deo: et libi eglā: ſtem cum creatura exiſtente. R. P. m unio ē gnexio extremorum faciens cum extremis unū groſſum. m ē gnexio glis cuiuſcunq; ſ m: et D. n. de nōe gnexionis glis cuiuſcunq; ē: et libi mutua ſ m. ē de nōe unionis faciētis poſſe unū groſſum ac libi ſepe modum caalteris miſta ſe et glā.

Sb: 4: Idem amor voluntatem dei ordinat et ſtitnit inſſe a mea: et libi ſtem eſſe amat: bigo etm ſicipit et unit meam amat: ſalte et eadem unio ſoa: libi eſſet ſicipit et unit meam amat: ſalte et eadem unio ſoa: libi eſſet ſicipit ſoa dicat: ē unita inſſe: requirit dicta unio.

6: ihſſtus gtuna vna pars unitualeris: et ad hunc nexū utiuſcunq; portio gratia requirentis vna unione, go etm ut maa unieth ſoa et ſoa maa: requirentis ſ. 7. duo corpora poſſa in eodem loco ſe penetrabilem, vbicunq; duplici ubicatione: go etm duo extrema unita vnientis duplici unione: ſ. idem groſſum libi duplicem ſubſſtentiā unam mea: alia ſoa: go etm libi duplicem unionem. Q unio ad groſſtu ſubſſti ē diuiſibilis go duplex. —

ad 2. C. A. ſſti aſſſt. Diſparatas poſſe exiſtia doctrine unionis eccliſ: vbi dicimus quod unio libi dat ſcz nra ſpalis: et caalis inſſa debentiue maa eſſoa ad faciendum groſſum: ideo go dbt utroq; extremo ē inſſa: amor vnit cum obeto ſ ſalte unitiue ſumpſtum debem unū moralē: ideo ſ ē neceſſe ut amor obeti affirat inſſe ſalte unio. Ad 6. trans. A. ſſti aſſſt. Diſparatas ē: quod ſi in gtuno admittantur duæ unione ind portes gnatas ē ea: quia diſparates ind ſ ſi penetrata ſeu in eodem loco una cum alia: ideo inde ſi una unio vbiarcq; portū unires: et in vtroq; portū ſubſtitue diceret ē replicata: quod naalē ſtēi negat: quod ſ ſti ra

maa et foa; quia ho cum spāt penetrato et in eodem loco utraq
circūfluāt in profunt arguere de sepicata unione, etenim sic una utriusq
unio. Ad p. S. Disporta. Disporta
Ad p. S. Disporta. Disporta
Ad p. S. Disporta. Disporta

ut id, quod perfectivè alterius, sit in alio, vel in potentia, vel subiecto receptivè, vel sustentativè, seu solum feretrè; ita vt ad 2dum requiratur, vt id, quod perficit, distinctum sit, vel saltem distinctionis, ab altero recipiente, ob defectum hujus 2di requisiti nata divina vti licet vniatur humanæ naturæ, vel non ab vnione, nec à nata humana perficit, sed misceatur, quia non est capax vllius perfectionis de novo acquirendæ. —

vel eius quia vnitus misceatur, cui nec tanquam subiecto receptivo.

Dico: vnio quæ ponitur subsistentialis, probabilius, & de facto subsistens est tertia species in sola nata. P. 1. vnitum in nata subjectum nihil est aliud, quam vnitum esse in nata. 2. probabile, est quod vnio nata, ducatur ex sola nata: quia probabilius, quod subjectetur in sola nata: nam est explicatum Lexard. in P. sola nata disponitur ad vnitum prius: quia probabilius est, quod sola nata educatur unio: ergo ista pars A. P. 2. adhuc dantia, quod disponitur cum hoc ad unionem, non requiratur in hoc. 2. probabile, solum in nata ipsa enim necdum est dum iam sit adhuc dantia est disponitur ad hoc esse posterior, quia sola nata disponit. P. K. 1mum Antec: nulla est necessitas dicendi quod unio in nata ab hoc simul subjectetur. ergo. ista pars: quia non subsistentia unionis multiplicari sine necessitate. R. P. si alia ratio necessitas, est quod etiam ne mpe nata et hoc Verbi perficit, vt unitum, & hæc nulla est ergo. nam P. quia est unum perficit ab altero, ab hoc est subsistentialis subsistentialis, hoc natura verbi divini perficit humanitatem, ita reali perficit corpus, licet neutra sit subsistentialis verbi divini, nec corpus. —

Antes: eam realem vt secundum se, & secundum unionem, quam rei, vel est perfectivam nata seu corporis. 2. ista est, quod unio sit tm modalis, vel seu quo mediante fuit ad reali nam, quia id quod perficit, præ sua vt quæ est ad realis sibi ipsum agendi dicit, producere effectum actio vero sibi est nulla via, qua mediante produxit effectus. Item —

Ont: gratis: etsi unio vt requisitum in hoc subsistere, & in sola nata, adhuc sufficeret salvari 1b quando unio perfuit in hoc esse in statu gratiæ, et carni gratiæ; & hic sufficeret salvari. P. ubique eo, quod p. quia vnitum esse sustentative in sola nata. vt P. quia ex reali perfuit nata in statu humano vnitæ seu in statu gratiæ subsistit, et tm vt subsistentialis nata hoc, vt enim educit ex illa, quia tm sufficeret unio, vt sibi perficere vnitæ hoc in statu gratiæ subsistit gratiæ, etsi vt subjectetur in hoc. —

Ad 1. Si duo ignis sit æquale applicati ad producendum lectum, & vnus vt tertiam ignem producere possit similem, tunc ignis ad activitatem: quia etiam in gratia et nata est hoc sint æquale applicata ad unionem, vtraque sustentabit unionem, præsertim cum vnio sit necessaria cum hoc, et hoc est sufficiens proportionata ad unionem, cum sit majori, vel saltem æquali perfectioni, eam vnitæ one. Ad. R. 1. Ad. negatas. & quia alterius ignis supponit, illum virtute producendi lectu ignis, ab vno hoc in tot virtute subsistentialis, subsistit

unc unionis. ad 2d quod dicitur, quod ē sufficiēs proportionata ad eam ne. si ordinata ad sustentandam. Sic ē proportionata: ex hoc enim quod forma hīt majorē ē aequalē perfectionem cum unione ē, quod sit cum illa necessario connexa ē ordinata quod habeat proportionē specialē ad humanitatem generalē ē extrinsecā ad quam sustentandam sua ad hoc: ut ex forma vegetativa habeat esse sufficiēs ē ad causandū alios effectus, quos cumque pro portio generica requirit specialis. —

Ob: 3. forma in quanto recipit eandem ubicative denative quam recipit mea ad ips sustentative seu subjective: go etm unita sua recipit sustentative. R. negatur ē implicat ubicative recipi sustentative à forma: go cum recipiat denative ad ubicative sustentative probabilius etm recipiat unionem. quia aeque sufficiēnter ē proportionata hae ad sustentandam unionem, quae ubicative. R. C. A. N. ggp. ad S. transmisso antec. N. ggp. ad hoc illig. deus, quod vīt adeo sufficiēnter sua proportionata ad sustentandam unionem ac ubicative. —

Ob: 4. forma ē indifferens ut existat ē in mea ē extra mea ad quod ut existat in mea dīt determinari per unionem, quae recipiat sustentative in mea. R. negatur quia hoc ipso quod sua hīt indifferentiam ad existendū cum mea ē sine mea in hoc aut illo loco ubicative ips per quem determinatur existendi cum in hoc loco cum ē sine mea: ips recipit in se sustentative: go etm unione ips quam determinat ad existendum in mea, recipiet ipsa sustentative. R. C. A. N. ggp. ad P. P. A. vipti in se sustentative ubicative hoc ipso id ē necessario N. A. ē necessario sustentative trans: b. N. ggp.

Ob: 5. haec dicentio sua unita ē ipsi sua ipsa: go dīt haec dicentio ā li sua: quae ē ipsi sua subsistēs ipsa. ad ea cum hac dicentio ab unione tanquam à sua unio dīt ē ipsi sua ipsa: go etm in illo subjectari. 4. unio ē nodus ē bolum mea ad etm sua: go ad unitū ē bolum ex mea ē etm ex sua, quod ē sustentative etm in sua. C. tum mea quā sua perficiunt ab unione ipsa: go in utraq dīt recipi unio sustentative. quia P. ideo enim unio hypostatica ē ipsa subsistentive seu sustentative verbo divino: quia hoc habilia ē perficit: go quia sua hebdeli in quanto subsistēli ab unione perficit: unio sit ipsa subsistentive ipsi sua. ad 4. lit. P. ggp. dīt liberi a sua quo dīt sua subsistēli ipsa ē sustentative. ē bolum pure sustentative seu sustentative ggp. quae hīt necessario ipsa subsistentive seu subsistentive N. ggp. unio quae ē ipsa ipsi sua d bolum sustentative. ad 5. C. N. ggp. factum enim ē, quod modus ōn dīcat adeo ex se indistinctus: sic unio hypostatica ē nec modus respectu verbi divini ad ipsum ē adunitus. ad 6. C. A. N. ggp. ad P. N. caal: d deo unio

hypostatica ꝛ ē nisi sustentatiue verbo diuino quia ꝛ ad vnit
dr illo. —

Ad 4. In generatione alicuius agentis tota varietas ē circa fo
ma totta virtꝰ agentis tendit ad fm: go qd qd efficit virtꝰ agentis in
mutatione generatiua, venit ex parte fm ad efficit unionem, go uni
ens ex parte hoc, go recipit in fm sustentatiue. Ad 5. Tota va
rietas ē circa fm in generatiue seu tota virtꝰ agentis tendit ad fm
unienda fā. tota varietas ē ex parte hoc, ita ut sustentet unione
seu totꝰ virtꝰ agentis tendit ad fm, tanquam ad aliquid in quo
inducat terminꝰ. Supposito quod unio sit h. m. terg, mine dicꝰ actio
generatiua fā. Dein: efficax go qd qd efficit agens generatiue, habet
se ex parte fm, longe quam terminꝰ unibilis, qui ad. tendit ex
parte fm tanquam subiecti sustentatiui. —

Inst: Si unio solum terminat ad fm ē sm terg ergo ens ille
hoc ē balsamum go. Ad m. quia nisi perficit fm, go ē terg nisi, terg
enim ens per se habet. praeterea unio unitꝰ fm, et quidem ipsa
natura a terg entis unitꝰ alteri. deinde a sit dii terg talis ens
primo ita ad sit terg pure nisi, qui ipsi eidem unito extremo qui
perficit, ita tunc m. sit quid in completum, nec sit in illo alia praeter
in ordine ad aliquam perfectionem tab altero recipiendam, sic hic alter
perficiat, hoc modo dicit terg pure nisi, unionis hypostatica verbum
diuinum. alius ē terg nisi, qui ipsi ita unito extremo quod perficit
ut sit quid in genere, m. sit in illo aliqua qualitas, seu capacitas in ordine ad
aliquam perfectionem ab alio recipiendam ab eo scil quod perficit, sic sit
fm ex g subsistit in gestis, qua ita unito extremo quod perficit scil nat
ut sit quid in genere, scil sit in illo qualitas seu capacitas in ordine ad per
fectionem seu gestis ē nam recipiendam. —

Articulus 4.

An unio sit realis eadem cum actione productiua fm ē
distincta? —

Nota unionem ꝛ posse dari inter mad ab fm, nisi illegat fm
quod ut producta ex cui a fm nata ab agentibꝰ naturalibꝰ ad
tanti ex mad tanquam ex subito sustentatiuo illarum actio illa di
tiua fm ipsa inuisibilis ē actio ꝛ agentis naturalis, et ipsius causae mo
ralis recipit eam efficienter, vocatꝰ actio productiua seu productio
prout nisi recipit ipsa mam ex qua educit fm vocatꝰ actio sus
tentatiua seu sustentatio, seu posse, per quam mad sustentat, patet
fm: H. p. —

+ subsistens

Dico in grosso in qo è fos naali; unio differt realiter ab actione
eductiva fos naali; ergo deductio fos naalis, ù è identifica unioni
illius. — P. q. si unio est identifica ductioni, sequetur quod ista
grossa subsistat quod reproducitur similis à Deo et creatura, ù post poni à solo
Deo, d hoc è absurdum; go S. n. quia ù posset poni à Deo eadem unio; ergo fuit
prius, hijusmodi unio illa grossa eductio erat dependens à Deo, et creatura
similis, hoc a 2da saltem dependeret à Deo; go ù posset à blokko poni idem grossum
cum ù possit poni eadem pari ratione, nisi affirmativa saltem in sententia
S.S. sexta quorum pia: Confir. quia unio è terminus actionem producti-
vam erit enim unio producti, seu producta, d terminus productus differt
a productione; go et unio ab actione: n S. dis actio producti aliquid ab
differens s. ù enim posset per eam producere: vg calefactio calore illuminatio
lucem; go cum unio sit terminus ab actione productiva differens, ab ea realiter, hoc + humano
probatio nomine valet de unione in grosso in quo nec naa; nec fos sit hoc
eductivam producta, d è terminus producta, cum hoc creatur à Deo; d probabiliter
sola unio, ergo unio in grosso humano realiter differt ab actione eductiva.
Si unio admittatur hujus actionis ex terminus: ex quo paritas sit ad grossa
habitia foam naalem; unde etm clare patet unionem in grosso humano
è realiter distitam ab actione productiva fos: cum hoc actio sit creatio,
unio vero producitur, pa educit vi agentium realium ex subjecto seu
naa. P. 2. unio è qd permanens in grosso subsistit; ita ut hic
eadem hodie quo heri; d eductio ù è qd permanens; go eductio ù è
eadem cum unione, ù post ex communi fide dum, qui eundem peccat
eundem iudicat hodie, qui fuit heri. Nego prodotus; go etm pejus illius
distinctiva ab eadem; d inter è unio filium ut qui; go etm unio è eadem
in Scimi Sylmi P. eductio seu actio eductiva dum verbo educit
aliquia foa vg equi ù ignis, ó modus exigit dependens, ù soli à tali foa;
etm ab agente creato et increato; qui si deinde cessat, ù desinat
agere creatio, ù amplius maneat eadem actio, implicat enim modum
manere sine modificato, adeoqo è alia actio observatria seu eductio
observatria dependens à solo Deo; tanquam à causa efficiente. —
Prieg: nullus è inconveniens dicere, quod unio ù hic qd permaneat,
ù non hic eadem hodie quo heri, adhuc hic idem ac grossum, eo quod
aliqua mutata è pars ut ajo sed tota è: Si remota sola unio
manente naa et foa, pelvicis totus grossus, etsi unio hic qd
pars ut ajo; go etm si mutata sola unio, mutatus totus grossus,
cui unio hic tm pars ut quo.

Obj. in grosso evidenter unio è realiter identifica cum actione eductiva
foa accidentis; go etm unio in grosso subsistit erit identifica cum actione

eductiva foa accidentis subiectiu. d. ꝺ. unio ꝺ in quarto alio in subiecto albedinis ꝺ ipa dependentia albedinis à subiecto ꝺ hꝫ dependentia ꝺ actio eductiva foa accidentis ꝺ. albedinis ꝺ actio eductiva foa accidentis ꝺ unio ꝺ vnio inter subiectu albedinis accidentis. ℟. ſ. ℟. eadem enim ꝺ nra tam ꝺ unione foa accidentis quam subiectu quoad hanc rem precise sufficiens ꝺ nra ſolute quod foa subiectu de facto acta inſoare nram, et cum illa ſimul fieri poſſunt ſolute nec obſtante 2ª media actione eductiva nriſa inhereat ipi maa, adhuc tm ꝺ eo ipſo ꝺ unio inter maam et foam subiectum ꝺ modum ꝺ pendentiam et inhoerentiam requiſitam entitas modalis in cuius foa ſ. communicet ipi maa cum ꝺ inhoret perfectiſſima — etiam nra obſtante quod foa accidentis cum ꝺ pars ſibi acta conſtituere cum subiecto concretu accidentale. ꝺ albedo albam inter tm eo ipſo quod inhoret subiecto inter unio illi foa accidentali cum subiecto, vi cuius communicat hoc foa accidentali denominem illi subiecto. ꝺ albedo poſita denominet album. ꝺ requiritur ad dictu unio albedinis cum subiecto. —

ℬ. ℣. per illud foa unitu maa, per quod ꝺ in maa, ꝺ per eductiu ꝺ in maa. gꝺ. m. ℣. per illud foa ꝺ in maa, per quod dependet à maa. ꝺ per eductiu dependet. ꝑ. ideo eductus ꝺ in maa [illegible] foa habatu per illam ad maam. ꝺ eductiu per ſe ipam ꝺ in maa. ꝺ per quod habitu foam ad naam. ideo eductiu habitu predicta unionis. gꝺ. ℟. ℣. m. per illud foa unitu maa, per quod ꝺ in ſuſtentante naa, tanquam ſuſtentata ſ. m. ℣. per quod ꝺ in maa tanquam unita maa [illegible] ſ. m. et ℟. m. ℣. per eductiuem foa ꝺ in maa ſuſtentante tanquam ſuſtentata ſ. m. tanquam unita maa ſuſtentante ſ. m. Hinc ad reliqua ℟. nec tm ꝺ: quod per eductiuꝫ foa ſit in maa ſuſtentante cum excita educati, et maa ſit maali caa ipſius foa: ſi ita per eductiuem foa ꝺ in maa tanquam unita per eductiuem: ſicut ſimul ad hanc tam concomitandi: ꝺ ſequitur quamvis unitum naali ꝺ eductiu foa, quem limil etm educat, unio maa cum illa: et hi ſequitur cum maa unum totum: eade actio eductiua foa ſ. dii unio radicali: in vero foali. —

Dices: poſita ſuſtentatione foa in maa ipi poſſibile ꝺ naa ꝺ inſoare à foa: ꝺ inſoatis ſubiecti per unionem foalem, gꝺ poſita ſuſtentatione foa in naa, ſubiectu foali unitu, quod unio ꝺ nihil tale à ſuſtentatione ℟. ſ. m. quia hi duo actus mutuo ab invicem valde ſpecialiter diuinitu quod ſufficit ad realem diſtinctionem. Portum enim ꝺ aliud inſoare naam, aliud à naa ſuſtentari: ſide ꝺa naali vere diuiſa inſoare corpus humi: nec ſ. ſuſtentatu. —

N: ty. Eductio cum sit modus recepta maa et foa: unitis per se ipsa maa et foa: go etm unit per se ipsam maam et ipsam inde: go n̄ e diffa ab ~~virtute~~. P. assptia. hoc pro quo eductio se ipsa uniat, maa et foa maa et foa uniunty cum uno tertio stat cum illa unione go etm unientia inde. P. assptia. hoc pro quod duo identificenty cum uno tertio, identificanty inde: et hoc pro quod duo penetrenty cum uno tertio, penetranty inde: go etm hoc pro quod maa et foa uniant uni tertio. Patet cum eductione uniendi. Confirm: actio eductiva foa nunquam separatur ab unione foa: go n̄ e separabilis: go nec diffa. P. trans. N. assp. ad P. assp. ad pris. P. assptionem assp. Licet enim S. Deus sit unus in tri essen. nil obstat pro exemplo: si essent duo corpora per unicam ubicativam affigentia ejdem loco: et penetrarenty inde: ac pariter ubicatio illorum illa unica utriusq corpori univeti tri illa corpora n̄ hoc pro sint unita inde. ad Conf: Trans. N. assp. ubi supra. Sic creatura existens nunquam separatur a Deo, sed a communitia cum Deo: quis tn dicat n̄ e diffatur à Deo.

Nota 3. actiones eductivas seu eductivas et unionis infoationis duo sa habere media: eductio enim facit foam pendere à maa: per notum 2am influentiam in foam: unio vero infoationis facit foam infoare maam, seu gestinere gestum cum maa: quae duo sunt ab invicem separabilia: cum unio ex centia sua sit ordinata et facit gestum seu ut deberet naam et foam ad de unitum seu faciendum gestum et: quod idem e: denomet foam infoante: n a ut faciat foam à maa dependentem, tanquam à subto sustentationis: alias etm unio ad reali daret eam realem facere dependere à maa: quod falsum e: ——

Nota 4. foam unire maa n̄ e foa quando cangs existere in maa: desinere tanquam actum in poa, in quando et priusquam maam in none gestum unie illa existia foa in maa per quam foa solum dependet à maa: quod sui existiam n̄ e unio: quia per illam n̄ e foa in maa infoando: seu per illam foa n̄ actuat naam: n educendo ejus poam ad actum tanquam extremum unibile secum: et gremens totum hoc foa solum actuat illam: et poam activam caetivam foa: reducendo hanc poam foa caetivam in actum caetionis foalis quidem ipsius actionis eductivae radicalis vero ipsius infoationis foa. ty. Sufficit dicti maa potius hoc, quod requisita actionem productivam foa: hoc pro enim quod eam terminat immutat, vel illam inducit: go patit: patiti tn naam: n e foalis unitio foam maa, solum foalis recipiet in se productionem foa: unde per passionem seu eductivam foa unitis maa solum radialis et exigitivae seu connotativae: quia primum eductio foa ex maa exigit realis unionem foalem seu connectivam cum unione foali: n a ipsa eductio e unio ejus. Cum n̄ implicet foam unii ex maa: n tn illi eandem uniri: adeoque n̄ sit inferri: maam per eductivam foa uniri foam: eadem foa: ——

educta connaali exigit unitis maa: et in illa exigit receptis a
grado usurpat pro infestione semper receptione per priam unionem
aliquis vero similis pro substantione. —

Nota 4°. Nos hic non disputare an possit dari aliqua entitas illam
dalis rerum statu: quod simul est et actio eductiva et unio: dolem
asserimus: quod actio eductiva: quo defacto probabilis non est repug: non
possit dari effectum realem tam eductio: quam unitio: et quod quod
simul sedi dicitur ho duo fiat. —

Quæstio 4ta.

De toto Ente cum posito subjecto.

Articulus 1°.

An totus subjecto dilignati à partibus suis simul sumptis.

Dico: totum subjectum ens dilignati realiter à suis partibus simul
sumptis: et unitis à Scoto. P. authore Arelis dicentis 6 n est
tria à simul 6: quod est falsum ut inquit Scotus nisi totum illud effectum
ex bis tribus est dilatum à bis tribus: et hoc asserunt Scotistæ et alii subjecta
negantes totum aggregatum dilignati à partibus simul sumptis se ipsis unitantes.
Quilenius ex eodem Arelis dicit subjectum corporeum in tria membra
scat mam, foam, et totum quantum: quo totum à dilatum à mam et foa ex natura
Arelis. Prob Arelis et hoc tm sequi: quod totum dilignati à partibus dilignati
ab scotistis simul sumptis: non vero à partibus unitis: quod est: quia quod totum ab
totum quantum ex maa et foa non est simul aceruo lapidum: et aliquis posset
posset: ubi expresse vellet, quod dilatio totius quanti ex maa et foa: à toto
ens aggregatione dilatat in hoc, quod illud totum aliquis posset posset: hoc non dicit
et si intellexerit quod totum quantum ex maa et foa non esset quod dilatum à quolibet
posset unitis ex scotistis simul sumpta illa dilatio prosumeret nulla ratio etiam totum
aggregatum dilatat sui à suis partibus. —

Dico 2. vel illud quod totum ens totum dicit posse posse Arelis intelligit
unionem: et quia, quia etiam totum posse habens vg. altum dicit posse posse
publici stat et altedine unius caelum. quo non posset dici, quod differret totum posse
à toto posse audiens in hoc, quod totum posse se dicere aliquid posse posse: totum posse
audiens non dicere. si totum posse se non dicere posse posse nisi unionem —

Ad 1m. Dno Arelis: hoc non includit aliquid præter mam eam realem actu
onem, mam non caat per modum partis inficis aut eam realem: aut unionem
aut se ipsam: quod est esse aliquid aliud. Ad 2. posse unitis se ipsis
aliquid non se posse hoc ipsius: quo aliquis aliquis, quod dato aliquid aliud
quo includentis. Ad 3. quia in toto quanti vg in hoc subjecto esse
posse se habens non per actus vitalis vg visionis auctoris: et non subjectum
in illis: nisi est in quod non dilatat à partibus eum esse attendens negando

lle nalis subjectari. —

P. 3. cois pes se unitas ibi pes se entes priam tanquam prium ens
rum et subsid diversum ab eli obj. unitas grossi pes secunda
unitas unius; go ibi aliquam priam entem pes fundmto, d illo
fundmto ut ponunt ee entes portivum etm unitarum, quia pria unitas
requirit unam unitatem pottes a subtractione sl plures entes. Cons:
Ab tes plica simul sumpta et unitas ñ identificantur inv se; go unitas tot
gnotur; go diffgunt à toto. R. patr. quia qua sl separabilia ea diffgunt
p se, sl separabile, go ne no regat. g tria a ex illo eximate P.
qua sl eadem uni testis sl eadem inv se; et qua ñ sl eadem uni testis ñ
eadem inv se. P. 3. qua libet caa vera et realis que caas pes influxum
verb et realē diffgit a suo effectu realli; quia idem ñ pt influere in se
ipsum; ne go in aliquid sibi realli identificatur et giga; alias pes cat dicit, god
entia divina est caa influa plica influens in seipsum, g de eadem;
caa et foa unita sl vera et realis, caa influentes realiter grossi
ffectum; go naa et foa diffgunt realli ab ipso grossi. —

Cont: Ab ei naa et foa ut unitas ñ cadet totus d seorsim simptas.
Ogra quia implicat ut ens seorsim seu simul ponantur in rerum natu
rant totus, nisi exiantur; go ut unita caant totus. P. A. quia naa
et foa ñ caant totus, nisi sufficiat applicentur, et applicatio earum
rerum aliquo modo quam effectus istarum dicta applicatio ñ sit ea alia
ab ipsa unione; go ut unita caant totus. Cons: quia posita unione
aliquid caant, god ñ caarent sine unione. Dñ caant se ipsam; d nec
unionem influ; go aliquid aliud. R. ant aligr negando caas influas
vere caare suum effectum nempe grossum, god g stituit; solummodo
ex ipsis ñ vero caatis ab ipsis. g tia: quia diceret totus diffgui ex es
quod gstitueret, realli quam ex es, quod caaret ab ipsis; d enim den ñ pt
caare se ipso esse nec potent gstituere ipsum. g tia 2. quia tunc ee, pbus,
quod libet totus unum pes se ibi 4 genera caarum, ex gbus dependet; d on
nis 4 caatis mea et foa sl dua caa; go caant. R. ant alis caas influas
vere diffgui a suo effectu, licet id hi rerum de caatis exstis. g tia: quia
id verum de caatis exstis erit etm de influis. P. g tia. tum quia
sl assignari disparitas. tum quia ñ ex natura caa vere entis, quod
caa diffgui ab effectu, d ex natura cōi realli influentis caa a influa
caatis influens ut supponit, alias ñ ad caa plica et realis tum de ipsis.
quia implicat ut dem influat realli in ipsum seipsum modum caa existat
ut influa. Dogm hanc influentiam ali concedunt partes negantes
exigere unionem et dant totum, et eas ñ nisi ñ nitas caare; d unitas tm

eas unita; copulative ꝛ caas. Disiunctive
genus unita caaet; et hoc etm genus unita ꝛ hꝫ ita, et utraq;
simul ut unita copulative cleet. Ergo ē: quia grossum per se simul
hbt caam ontiam adaptam seu illa hꝫ una aut plures; ita hbt hec
caam aliquam insam adaptam ꝛ unam ꝛ plures: et quemadmodum
sibilares hnt caa esse plet effectiu; requisite: una illarum ꝛ ipi agat
sine altera d utraq; simul applicari hbt; et ut hi applicate faciunt
sibilares caa re- ctum copulative; ita sibilares requirunt caa insta; una ꝛ potenti
quirunt ad edendū agere sine altera d utraq; simul applicari hꝫ; et ut hi applicate
ꝛ posunt caare caant copulative. Sabrum: d toto ꝛ hbt ꝛo caa adapta insta
disiunctiue sumpto accam dsum: go caa tr ab ipis ut uniti copulative sumpti
d hbt applicari ꝛ hꝫ diuisim. Cons: nea scotsim sumpta ē caa adapta totius
simul, ꝛ uiui. et simil sumpta e caa adapta totius.

Ob: 9. Si daret tertia entas distincta realiꝫ a utrq; facere grossum
ipis; et hi ex ea et utrq; resultaret alia tertia entas; et sic in in-
tertia entas ꝛ facit nitum. R. N. Segt. eam enim hꝫ grossum ex utrq; ꝛ hbt facere grossum
grossum cum utrq; quia ē ipa eam ipis. Cons: hoc: quia tr dum stans totū distinctū a qualibet sua
totum grossum. parte. Secꝫm sumpta et tr ꝛ facit grossum eam illa; quia alias esset pars
alicuius alterius grossi; go pariꝫ totū quam uis distaret a utrq; simul
sumpto ꝛ hbent facere grossum eam ipis.

Inst: ꝛ illa tertia entas ē aliquid grossi ꝛ ne. li ne: go ꝛ precisat ab
grossum nec grossum illam dicit, si ē: go ē pars grossi; et grossum
nihil dicit preter partes. R. N. A. ē enim ipsum grossum idem a ꝛ ē alia
sui ipius. Gode grossum tertia entas, per modum abstracti. Inclu-
a grosso differatt ut genus: licet humanitas ꝛ hbt requisita hoīs: tamen
dicit, Godlis aliquid ipius necesse cognoscere, ꝛ n segt go hꝫ pars ipi-
ius: nec grossum segt; quin totum hꝫ quid distinctum realiꝫ ab aggre-
gatis; qua ratione in ipo includuntur.

Ob: 10. Si daret tertia entas distincta a utrq; illa ex quibus
nam ea secluso ipo potest unire ut fiant ens unum per se; et
partes ens unita ꝛ prohibeat ꝛ ipi assignari utrum illa tertia entas hꝫ subsistia ꝛ ad-
sit totum, d to sit go ꝛ dat. R. N. A. cum Sotb. nam enim duplex est unitas, ꝛ ens
caa insta utriq; totum, ꝛ potest insesse et caas insesse utriq;. Sed vero tertia entas, de
est subsistia; et ab qua hꝫ subsistia et quidem directe collocata in predicto subsistie; et ab
ipa ꝛ partes, immediate pendentia ab ipis ꝛ ꝛ ad utrq; unitis.
et ꝛ ꝛ utriq;

Inst: Illa tertia entas ex qua resultans ens ex ea unit ē et compos ꝛ ipi

ē corporea nec spiritual; go n̄ est substia. R. illa tyta est eadem ē partim spiritualem et partim corpoream. quē enim inferit go nmo tyta entitati hoc possit pretese scire ipis potebz quātitis quas Attū robert ē unum pe se gratit ? poat h̄ vir simplicē corporea; quia spectus scripti dicit? postea ē et quia ut hō simplex corpus. sufficit spectus scripti dicit? postea ē et quia ut hō simplex corpus. sufficit ut includat aliquam potem corpoream; alias aste hoc n̄ posset colligi; robin sub substia corpoea quam sub substia spiritual; quia ē deus. — pt hoc pbin corporea, pbim spiritualē; ? ad 2ū dicit simplex corpoea.

Ad 2. Illa tyta entas adveniens enti in actu go robin esse uidens. R. quia partes unita in gnes unum pes se in actu, ipsi caeteris gnes possunt caare aliquid pse unum. — ad 2ū dicit pt includeret partes.

Arg: go illa tyta entas n̄ includeret partes; nam quod dicitur ab alio ab alio ? gnes dicitur ? includit illud aliud. R. illatum. ad 2dum: ēt quod dicitur ab alio ? alio modum includendi et includi quomodo dicitur totū a partibz ? absante hac distinctione includeret illud aliud. sed ? obstante distinctione scl. intellē includit pleriq ? tanquam potē? entis? actum suum. — adveniēs ? destruit unio go nec ad tyta entis ? alia tyta entas.

Ad 3. Illa tyta entas ? unietur partibz ? n̄ ? si ? n̄ go ? destrueret tyta eadem entem; si unietur go est illa et partibz sequeretur alia tyta entas; et hi in infinitū. Rad missū quod unientis quia resumit à se inviem se parari. R. quod dicit, quia tyta entas ē tyta entes ab scalas ad invicem ? separ

ō de dffone i dar dffinit totius vnitꝫ aliqui aliud directe pot
ter; nam quo volo definire hoīem plicam ñ hoc dicere ē ala
zali et corpus unita dē aliqd offoni qa zali et corpore unita

Ad Corp: P. ñ de centra pfica: id ē, qode pars centri pfica qui
fit ñ. quo dē de centra metfica: id ē qod ē pars centri metfi
quis C. ñ. sic dfinita ñ fit ffgd. ——

Argebis si totū dfiguret a partibꝫ ꝫ dfibꝫ rectis secantib⁹ latitu
ꝫ ad vnū aliquem sui partem ꝫ rectum dicit. R. dfigura
rectis secantibus et totū categorematicē sumptis hoc ē pedib⁹ dicti
illem lectionem extendem ab obq partibꝫ dfectum, ꝫ ꝫ secantib⁹ ꝛc, sed
partes dfigtis seu ñ dfigtis adjuncte secundū se totas sic categoreu
ter sumptis, prout fiert ꝛc proximo ꝛc et quolibet totius, sorte
rede totus vel ē qd genus hīgorematicum ineludit maam et qoa
ua ē qod categoreuma dicit ñ includ esse. qi ter categoreuma
mate et syncategorie possunt multis ꝛc gntis gtra quos
applicari: puta si ly categoreuma idem vere intelligi qode
ly in aggtato seu abstractiue; sic syncategoreuma vero quasi in co
crete. ——

Ob: q. In partibꝫ unitis ineludit oīa entia grossi, qꝫ nil includit
quam ipsum compositum et cetera dP. quia in grossi nil reperitur
nisi effectꝫ foalis, foa et effectus moalis maē, ꝫ id ipa foa et
maa unita possunt, qꝫ sic ipsum grossum dP. R. Ad q̄s pos
effectus enim sic hac ñ ē in ordine ad maam, cuius de principali
effectu et qualitate effectus maa ē in ordine ad foam; sed ad
stituam, nam qdo foa subiuit aliquem effectum maē in ordi
ad compositum idem dic de maa; vel maē enim et complexū ꝫ nec
cae grossi in facto ēe, sicut ze unita quidem erunt ipsum et gross
foalis, nam ut unita ē bm ꝫ totalis cae grossi. ——

Ob: Illa tzta entia ut dfinita à huiꝰ partibꝫ unitis, ꝫ ē una simplex
tzta entias ē simplex ꝫ grossa, ñ simplex alias ñ esset grossum, sed simplex, ꝫ ē
sumpta ꝫ maalē ē grossa, qꝫ datur in duas hīg partes, sicut ꝫ dfigtis ꝛc. R.
sumpta ē grossa. illam tzta entem ēe simplicem foalē, maalē vero ēe grossum
grossinē passiua. ——

Ob: C. si hoc diceret tzta entem, sequeretur qod verbum divinum
illam entem assumpsisset, et qod eam deificasset in tricto non
ti ꝫ ñ entitis tzta entas, hoīs ꝫ hoc ē gtra S. Damascenum dicē

Explicatio textus.

Colligo 1. Dum dicit totum n̄ē ex duobus ex hoc dictum
negavit distinctionem totius a partibus, q̄ intelligit totum n̄ē
separatum a partibus, et n̄ē extra partes, q̄ tñ illi competeret
ex quo n̄ infertur identas. reliqua autē authores ab
alio adducendo nil aliud volunt, quam quod totum nullam porte
dicat ultra illas: quod ē verum, quia ens entitas negat ē pars negat
affirmativa totius, unde n̄ ponit quidem in definitione totius sub
hoc vocabulo entia, et n̄ ponit, ut qui definit, ponit tñ
vel definit a seu ponit, implicite tanquam ratione totius. Si a di-
cat, in alijs authoribus quod partes sint totius, et illud S. Athanasius
dicit ab anima, ē caro, q̄ unus ē homo, hoc intelligit caalib. Colligo 2.
Inducta argumenta sufficienter in postremo docentium dicta,
citra gelasinos pace et torqueri q̄ dum dicit entitas n̄ē
posita, similiter si suppositalitas, tanquam ens positivum, q̄
positio n̄ sit actus, n̄ē aliquid positivum, n̄ē unitas partibus totius
n̄ non n̄ē corporea n̄ spiritualis, et est quod ille dixerunt de
suppositalitate positiva, ferme idem dicere posteris de dicta entitate, dicit
n̄ in obiecta, nam suppositalitas, n̄ tñ ē distincta a natura singulari dicta

Partes unitae dependent a tota entia à posteriori.

Separatio à partibus integrantibus. Explicatio.

separabili ab ea, quod de verbis eadē requirit. —

Articulus 7.

Pro hac dicta Sententia à Petro pia ori opposita.

Dico totū ghostlē subsēle n̄ distingt realiter ab aliq̄ partibz eiusdē, simul sē et collective sumptis: p. 9. quia nulla alia foa sēl se habet ad totū subsēle ois alterius, inferioris, ghostlis n̄ minus, quam ipsū totū ad se. Sed anima rationalis nō habet ad totū aliquod alterius ois. Ergo anima rationalis totius ē aequale cuilibz partiū huius, simul sumptis P. Ex. si totū ghostlē vg humanum est aliquid realiter distinctū ab aliq̄ partibz simul sumptis, ergo illi est aliquid aliā foa totalitis realiter distincta ab aliq̄ horū, ipsa seu ea realiter et unione subsēli in natā est foam, horū existentē: sed illa foa totalitis non est realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē: ergo illa foa totalitis non est realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē. P. ex. n̄ ē certa ratio, si hoc foa est totalitis realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē: ergo illa foa totalitis non est realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē. Sed antecedens ē certa ratio, si hoc foa est totalitis realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē: ergo illa foa totalitis non est realiter distincta ab aliq̄ horū, existentē. Sed consequ

n vel adaqle diffgm ẽ et ẽ ex pars una totius seu grossi go n ab
obg partibg grossi simul sumptis diffgr et adaqle d pes Patronos
hujus sententiæ sua ipsa totalitas diffgr et realr adaqle ab obg
partibg grossi collective sumptis go diffgr et n diffgr realr adaqle
re ẽ manifesta ex dictis. —

Ob: 1. on ea diffgr a suo effatu adaqle d naa sua et unio ẽ
ea totius seu grossi go naa sua et unio diffgnter a toto seu grossi
adaqle. R. trans. m. D. m. naa sua et unio distributive sumpta ẽ
ea grossi subdiff. ea unita C m. naa sua et unio collective sumpta
ẽ ea grossi R. m. et 2dio: oes partes grossi solum distributive
sumptæ ẽ ea grossi seu totius, ipsum vel singla seorsim unita
sunt totũ, liquidem singla seorsim sumpta ẽ partes unitæ grossi
oes a collective sumptæ n ẽ ea compositi nec unita nec entitas ut
sic. —

Dices: oes partes grossi distributive sunt oẽ collective sumptæ d
distributive sunt ex concessis grossum: go et collective, ac proinde
ẽ ea illius: hoc ipso a distincte; quia oes ea dd diffgr a suo effatu
R. m. quia oes partes distributive sumptæ sunt, qualibet pars
seorsim, oes a et collective, idem liquat de collectiva omni; à collective
ad qualibet quidem seorsim pars diffgr realr inadaqte ẽ a
collectiva tota ad ipsa diffgr ẽt. —

Dices ulra hoc: naa sua et unio etm collective sumpta actue
ẽ parter, d n ẽ partes sui ipsius: go ẽ totius p. go totum dbt oẽ
aliud diffgm a partibg simul sumptis D. m. quia naa sua et unio
collective sumpta ẽ aliud collectionem et naa sua et unione;
collectio a partibus totius n ẽ pars totius, d ipsum totum. —

Inst: Naa et sua n eidẽ sunt totũ nisi et unita d et unita
sunt collective sumpta: go collective sumpta sunt totũ. g. and
hoc erit effatum a partibg simul sumptis. R. D. m. Si reduplicatio
ut ita cadat supra unionem, ut naa sua et unio simul sumpta
sint subjectum propositionis, quæ eas affirmat, constituere aliquid totum
R m. Si autem propositio affirmet, quod collecta ex naa et sua et
unione sit constitutiva istius totius, sex grossi, quod idem supra negatur:
Si reduplicatio ut cadat solum supra unionem, ita ut unio sit
objectum affirmatæ, ex illa propositionem C m. D etm m. ut unita
sunt collectiva simpla si particulant ẽ duplicet supra unionẽ,

ita vt obstet assumpto à Ioh. ptore sit mea, soa et unio hmoi
m. si portiola vt sed replicat supra vnionem: ita vt sola unio
sit obstet à Ioh. ptore sit m. et ggd. —

Instat. K. mea soa et unio distribuere tenetur sit caa portiola, nisi tota
go collectue sumpta ha portes sit caa totali, nisi tota tolius ad eorum
dilecta à toto torqueam à suo effectu: s. assistia: gleorum om
caarū portialium respectu alicuius effectus sit caa totali, ad cuius
illius effectus, cuius caa illa Ioh. sumpta sit caa portiola,
vg si K. agri trahant unum currum singli sit caa portiola
illius motus: et eo simil sit caa totali, ad eos portes collectue
sumpte sit gleorum omnium caarum portialium insit caarum gregis
cuius portes Ioh. sumpta sit caa portiola: go eos portes collectue
accepto sit caa totali insita totius. R. K. ggd. ad S. P. m. quod
omnium caarum portialium sit caa totali, sit de sermone de caeis ongli
C. m. si de caeis insitis K. m. et transmissa m. K. ggd. —

Ad. Z. Portby collectue sumpti prouenient reddita, quae
gueniunt toti: go totui à portby collectue sumpti distincti
gratia rotis. R. P. toti gueniunt hae reddita, primo quod sit generabile
et corruptibile, dante quod totum redeat, et mutetur, sicut pa
Item quod totum sit una entitas, d hae reddita non gueniunt portby collectue
tue sumptis: sic in gregibus humanis non gueniunt obg portby ei
generabile et corruptibile, cum sola unio sit generabilis et corrup
tibilis. Similiter vnio vel aa non ambulat: et eadem portes non
una caba, go portby collectue sumptis non conueniunt aliqua
reddita quae toti gueniunt. R. K. A. ad S. m. ad rationem
dico quod eodem modo et qua ratione gueniunt hae reddita toti
gueniunt etm portby collectue sumptis sit primo totum generabile
et corruptibile in ea ratione in qua portes sit generabile et corruptibile
in gregibus vg humanis: quod unionem, in gregibus vgo malog quod
unionem et foam maalem. Similiter in ea ratione in qua toti gue
nit videre ambulare gueniet etm portby collectue sumptis: eorum hoc
nil sit divisum ab ipso toto p. —

Instat. toti humano gueniunt reddita generari et corrumpi ratione
sue foae aut unionis, go ratione alicuius ab his diuersa entis. R. P.
quia unio etm generata et edueta in nutritionem loci: et ratione

hujus n dicit hoc generari, go none unionis ē generata. R. N. A. ad 2. P. A. unio adeqte dicitur in nutritione loris S. T. unio inadeqta hoc integrans loris adeqtam unionem loris Ch. S. gloss. —

Ob. 3. Hic et alia similia sanctoria rejicuntur in toto hoc corpore, 2ō in aa et naa simul: go in aliqua entia quo his totalibus gnotis et his dictis. m. P. quia eadem entia ē sit ē hiusl in pluribus subjectis. R. N. m. Hic ē eadem entia ē sit ē in pluribus subjectis inde unitis N. assumpti inde ē uniti trem: naa a ē sua N. inde unita in gnosse, rationis etm in gnosse humana respondent rationi unitionis in aa et naa unitis. —

Infr: ad gnosse subjecte subsequenti precedens et responsio indivisibile, indivisibile ē ē, respondere à dictis, dicit naa et sua go debet procedere a ratione facti totius seu totalitate dicta à naa sua et unione. R. hanc ē N. m. quia ē indivisibile pro nunc ē à qua vis parte gnosti integre et totus sed ē totalitate se teneate ex parte cujus libet partis. Quod si dicatur totus ut dicitur unitus à parte nullas illorum partium remanet ē h. m. ē scaltus, intellig, voluntas, parte pars partis ē etm. quia ē illud totum ut dicitur à parte ibi antiam unum et realem remanet, ē ē ibi: Si ē ibi go ut sic dictum ē quid chymericum, ex intellectu ejusdem ad modum entis realis: Si ibi go ibidem etm pars, quia ab ipsa emanant. —

Ob. 4. Ibi nil ē aliud, quam totum ex corpore et aa, ē hoc ut tale excludit subsistentiā: go cum hoc dicitur à parte unitis etm totus ab ejus dicto realis. R. N. m. Sumendo totum pro gnosse ex a nihil refert ex naa et sua loris, prout unitis parte à parte. —

Ob. 5. gnosse ē unum ē parte ē plures go parte dicuntur à gnosse: male enim quis diceret, parte unita stant ex partibus unitis, et sic bene dicitur totus go stat ex partibus unitis. R. P. A. gnosse ē unum, id ē entia simplicia N. ē unum ad ē ex pluribus partibus unum unitis seu gnosse N. S. P. P. —

Nota 1. totū pōt dici effectū adeqte ingressum. Sed ē in hoc sensu quod ibi esset aliquam causam ingressam adeqtam ē quia inadeqtarum causarum nihil ē ingressum potius ingressum nullius alius dati effectus quod ipsum totum. Nec obstat ē unigenitus quod in ordine ad genus in quo datur causa partialis, ē liberat etm dari causa totalis; nam cum causa ingressa ideo dicatur causa inadeqta, quia simul concurrit in una aliqua adeqta ē solum ideo, quia nulla earum ē adeqta suis concursibus exteris; sed sum ē quod in genere causarum ingressarum liceat assignari causa totalis et adeqta. ē go ideo dicuntur partes singulae

totius seorsim sumpte inadeque, quod contineatur in aliqua adeque, quia nulla totius portio est adequa. —

Nota 7. Item dicit aliqui portes, portes, quod quilibet est bis tria, scilicet B. R. Sed per hoc non aliud videtur quam quod portes seorsim sumpte et hinc recte accepte differunt a toto inadeque. —

Queres: an totum integrale et totum per accidens differunt res ab invicem a suis partibus? ante regem: Nota, totum integrale est totum constitutum ex diversis partibus que retinent sua extrema invicem et hoc ex natura capitis, ut dicit. Quod totum vocatur heterogeneum, ut aqua integra ex hac parte et illa aqua, et vocatur totum homogeneum, sicut est calor ut gradus existens in quolibet gradu caloris, natus recipi quidem in eadem parte subiecti, nullo modo tamen perficientibus per eandem actus et posse, et hoc totum vocatur homogeneum. Totum per accidens est quod gignitur ex habitudine vel accidente sibi inherente, ut albedo in pariete et albedine, haptria quia ex substria quatuor volantes pedes ex volantibus et volatilibus. Jam Radix

Dico: totum integrale non differt realiter a suis partibus simul sumptis seu sibi totum homogeneum seu heterogeneum; Probatio totum integrale differunt a suis partibus simul sumptis non sic et unitis, individuum subiectum corruptibile vocat nasci heterodoxum, ergo. Probatio: si ens duarum partium ergo aqua separatarum esset ens tantum si separentur, destruerentur et sic iterum coniungantur iterum reproducerentur illa ens tantum cum enim sint eadem numero partes, erit eadem numero entitas, ergo. Confirmatio: si totum integrale differunt a partibus simul sumptis quatuor unitis, una quia aqua in pluvia totius generaretur nova tertia entitas, et si iterum illa quia separata destrueretur, ergo: Ad primum negatur totum per accidens differt a partibus collective sumptis et unitis. Ad secundum hoc intelligendum illud totum quod resultaret ex habito et accidente est substria quia includeret accidens quia includeret substriam tanquam partem entitatis sui. —

Dico: si totum heterogeneum non est a partibus differens unitas actus et gignitur plurium, precedens distinctum et actum essendi, nec est verum ens per se, ergo. Ad legem. et secundum eam unitum actus non potest requiritur ut corpus in quod aliquid differtur a partibus integrantibus, desinat esse, quia in ipso [illegible] aliquis partes nam ossa continuantur carni per quosdam nexus et ligamenta, et cerebrum cum medulla

Scripi: uno etm capitis vnius ordinis. —

Dicco 2. Si totu hoc ẽ dicere et aliquid plus potest, sequetur, quod Petrum obuiam venientem videre à longe: nam supposito quod hũ veniat obuiam hi arguitur: R. N. legitur. —

Dicco 3. totũ aũte ipsum dissigit à suis portibꝫ collectiue sumptis. sic et totum integrale ipsos audens. R. N. ipsos. quia potes in toto ipso bene ipsos ordinem vtro et ipse ẽ verũ in toto integraliter ipsos audens. —

Ista: totum integrale fit ex suis portibꝫ tanquam ex causis naalibꝫ sui vnius quem totũ aũte fit ex mãa: gꝫ ẽ etm hoc totũ integrale differetis à portibꝫ ẽ aee aũte R. N. A. totũ enim integrale fit ex ipsis tanquam ex causis naalibꝫ quo simul sumpte vere influunt ex ipsis tanquam ex causis naalibꝫ quo simul sumpte vere influunt in ipsũ, totum fit ex ipsis quatenus quilibet ex illis includit in ipso: in ipsũ, totum fit ex ipsis quatenus quilibet ex illis includit in ipso: totũ a aũte fit ex portibꝫ ita ut portes simul sumpte et vnite totũ a aũte fit ex portibꝫ ita ut portes simul sumpte et vnite causas ipsum, quod ẽ ex causione quoniodo cuique colligitur ex causis ipsum, quod ẽ ex causione quoniodo cuique colligitur ex causione vera et scali. —

Coll. 2: dum dicit: totũ integrale componitur ex suis portibꝫ totũ supponit pro suis portibꝫ distributive sumptis ẽ collective simil cum unione, quia sui sunt ipsum totũ: Ista totũ aũte, et portes ejus intercedit vera causatio, quo ind totũ integrale ejus qꝫ portes ind: cedit, quia positio integralis ẽ positio cum his, quem ex his. pro gradu late tot ius integrali. Dico totũ integrale categoratice sumptũ seu homogeneũ seu heterogeneum dissigit à suis portibꝫ simul sumptis. vide probationem hujus articuli. R. Ista: Ideo eam ipsa et realem et seum causa dd ee differtis scali; quia scale causati scalis se ipsum, portes integrale seu in ipsa, seu in acta sunt scales et scalis causat totum, go totum integrale dd ee aliud scale à portibꝫ suis. Ideo totũ aũte dissigit à suis portibꝫ go et integrale. — Ista 3

Dico: 3. Sectus ejus in diuisione ginui nulla quãtas diuersa à quantate portes ipsius totum ginuitas, et ibidem unitorum ad invicem, ac respectus quidam totalitatis et simil quod in oppositione ẽ aquivalet vna quãtas vera ginuitas, et ibidem unitorum, et quidam respectus totalitatis ex his ibidem resultans. Si totum ginui dat quid distinctum scale à suis portibꝫ suis vera totali quãtas in aquisitione aquivocatis, ea in diuisione perdet. go. R totum ginuum implicitosse acquisitione ẽ in ratione ginui scalis et reduplicative ẽ in ratione totius integrali ginuitis ex portibꝫ in ra, reducibilibꝫ ad actum per diuisionem eorundem à toto. Si vero prius acquisitis ẽ deperdi in diuisione vera quãs, ẽ tm disgiunctiue non aquisiti, et eandem ginui atque

recte potiri quia n̄ mutat amplius gtmiatē et in aquisi
aquisi novam gtem d̄ novam gtinuetionē et ēbtudi
potiri veritatem in se et in ordine ad totū gtmiam. vi gs
teret posterior nodo cum porte discontinuate sint eodē
secundum entem et totum sit reductū seu transacte de pa
ad actū pt̄ divisionem. sunt prius esse porte totius integralis
pt̄ ipsum gtituti et postea manent cum eadem entē postea in
ordine ad totū ad ipsum integratū. d̄ totum dependit ab gtmi
tatis n̄ vero totius integralis et ideo sede mīsit potest n̄ mutare
eodem entem totius quia prohibit quia prius habat porte gtmi
atas et postea discontinuatas; assimit in scotus manere eandem
in esse totius integralis quia sb̄dit: potest quomodo ista
res mutatū id̄e pt̄ divisionem n̄ requirit eandem
rationem legato de ente quia gtmiatus sed tm̄ requirit eam
totem legato de quocunq; postea hic et ibi licet aliter hab
R.P. in rubrica tamen de toto integrali gtmiato sed et in
dēlicatē acceptū n̄ tm̄ de eodem secundum entem postea
gtiderato quia manet idem in divisione et variatur in aquisi
nova gtem licet sit idem in esse potiri prius diuisum sicut
audiri in aqua et cetera humidi.

Urgeb: quo totū gtmiatū ut gtmiatū n̄ differt realiter suis partib
aliquin in divisione periret et in aquisitione aquiretur nova
gtas quod n̄ est dicī. R.P. illatum quia sicut prius porte de
fl in esse et gtmiate succedebat et cessabat et cessabant in se
totū et in divisione et aquisitione n̄ variantur tm̄ entes
postea et devenit eadem ordinem ad totū tm̄ entem postea
sicut prius. solumq; dependentia n̄ aquirunt habitudinem gtmi
tatis aut discontinuitatis n̄ impediri quin totum istud inte
grale tm̄ entem postea sit verum totum et dictum de partib.

Ob: 4. si totū integrale dicat tertiū entem realiter a partib
dictum. sequeret quam de generabile et corruptibile. hoc n̄ qd
sequela m. P. quia nec cum habeat porte integrales et entitas
absq; hoc in divisione corrumpetur illa entitas totius nec et
in gtmiatione eandem potiri denuo generaretur et hic est
generabile et corruptibile. R.P. secundam m. ad P. Duo: nec neq

in diuisione corumpit, & ens totum integrali, ergo in ipsius
ctione earundem potius eorundem generatorum dicemus; et hoc 8, quia
mutatis quae & generatis et corruptis generantur substantia;
in quo fiat, cum ex arte maam primam nulla detrahatur; in qua
ipsa potest mutari subiective de generatione ad corruptionem et a
quarto; assignari ergo dii generabili aut corruptibili formali; & solum
ergo dii corruptis et generatis totius in ratione finitatis & rei
in ratione entis quia scilicet potest esse rerum eadem secundum entem
ita et tota mea ex iisdem conflatur.

Ad 4. dicta conclusio: multa absurda sequerentur. S. A.
gria per additionem unius guttae et aquam maris generabitur
domus enim substantialis per totum mare diffusa; et cum auferendo
corumpatur, tam ens quia idem potest modo reproduci plures,
ligidem ex diuisione aquae iterato facta tempus corumpetur
totum integrale et ex reunione earundem partium idem totum reparabit,
et modo ergo hoc fieri, ut experientia constat; ergo idem individuum
totius integralis potest modo reproduci; quod est maxima
absurda; ergo ut evidenter dicendum est quarum R. ad secundam
in. ad 2. calumniatur et ad primum, quod in libris de addendo
nis non inquirente ad multiplicationem infinitorum secundum
multiplicatur eius in infinitum respectu rei eodem fundamento
et emotione quorundam secundum denarii respectu rei, nisi
quia ab illis auferetur, ita in hoc there no absurdo; si
in per additionem potius integrali domus substantialis entitas
producatur, et per eadem corumpatur per iterata ablatione
earundem; & alium patius secundum entem, cum ab obiecto finali
partis entis in de substantia, et ex hoc dependeat. Ad 4. dum
dicendum quod reproductione & realem in alio, maxime quod
de potest, manent eadem secundum entem, sicut est in proposito
de aqua; et eam duntaxat negat, quod aliqua pars & in substantia
agentis realis; & non manet eadem secundum & diuisionis realis,
necesse aquilibet, ad minus circa idem posse. & ergo, in
generatione vidua eadem ratione entem aquae eg per generationem
totius, posse eam diuisione iterato facta, cum maneant

ac, portes aquæ; secundo eandem eandem portionem quæ penes
erat in gltimo.

Ob: 4. Secundo absurdum sequeretur: duos libras
gjuncta magis ponderare quam divisas; quod ē gtra experientia
P. septe. quia dua libra conjuncta deberent ētalem ēm; quæ
libet etr. priā gravitem distata à gravitate portis; gā magis
ponderaret gjuncta quām divisæ. ~~Secundo~~ - - - - - -

- - - - - - - - - - - - - Sequeretr nēcesse idem ad posti
mutitivem; qđ erat ante, qđ mutata ē ētta entia. Hoc
absurdū; gō. R. Sū. sequan. ad Prob: Dis: ētā extēm n hbere alia
gravitem, quā sibi propriā, tm illā, quæ ē potrium, et ides n hbet
duos libras conjuncta, eadem ratione etiā extituti libris exultantis plus
ponderis hbere, quam divisas; hijsdem positionē gtempes portes
quæ ex vi positi denominatione totū eadem ratione inclusionis extēs portium
in pō n hbet aliud nec possunt illud efficere; deo ut ex illis fiunt
etiā portis; quæ hīs propriā totius; quæ positiones; cum sint valde diuersæ
totū subtilis, nullam caudtem hbet effectū aberre subsectorem
addo prō ētta entia ex duabq libris repultans cum ēpriatis in
numero cum duabq hijsdem ē fere totius; et illa potrium requiri
portiū ore, fiten in recto positione, quæ utrāq: pte de nec
et fodi quæ pro toto totius centri; et libet mā libeat ut hīs ingenerabi
et incorruptibi, fruatr et unis hīs solum generabi, et corruptibi, ut qua
etr ut quincta mā ingenerabi et incorruptibi, n hīs tribuit gressi
ē ingenerable, et incorruptible; igitr à simili dicendum ē de gravitate
gravitatēq duabus libris portiis; quæ licet denominent portes, ut
queunt tm denominare totū utpote ex apotis gravitis, quæ sibi propria. Ob: 5. dum ingenerais ē. Respō. siquidem aal cum
totum heterogeneum ē hbt materiā ex omnibus portis heterogeneis
per mutitivem acquisitā, ō dbt addi pars heterogenea, quod etiā
hbt pars ex principiis. adeoq alioquin n mutaret heterogeneum
in totum homogeneū.

Ob: 6. nulla ē necessitas porendi hanc latiā entem ex dissi
à portibq integrantibq totius; gō. gratia pti, quia in his
ā doctoribq totū entis plenum effectum recipit à suis portibq
in quo aliqua verificanti de toto, quæ n possunt gnaliter

ētta entias ē hbt aliam gravitem, quam hbt pleo.

partbg etr unitis; vel pota quod sit generabile et corruptibile; item
nolle motu progressivo; et alia quo ñ possent generare partbg unitis:
quam nulla sit necessitas procedi totius integralis realis diffinitis
à suis p. A. P. quia ad quæ pranit q̃ntes totis, ñ sit ad
æquè de partbg unitis; q̃ nulla necessitas cogit, vel ponati diffinitis
P. P. A. vis urget duplex necessitas altera ab intrinseco et à priori.
altera vero quasi ab extrinseco et à posteriori: prior offenditur ex
eo, quod ea naturali ñ sit impedita vel necessaria, licet ponere
ea, quod ea naturali ñ sit impedita vel necessaria, licet ponere
si ex existentia primi effectus à se realis diffinitis. cum igitur
partes integrales sint vere eadem realis, et realis, si ñ fuerint
impedita necessaria, ea habent aliquid à seipsis, totum ab eis
realis diffinitis. — Posterior etiam declaratur: quia numerus
binarius diffinitis specie à ternario, et ternarius à quaternario;
duæ ñ habent eadem unitatem: ex quo quamvis, eas ingredientes
constitutis adunatis numeri, q̃ tamen hi. diffinitis sibi gravi
reddere ratio entis hujus et illius, qa constituunt totalis diversas
species numerorum, minus fuit heterogeneum dicti
motoris motu progressivo, q̃ hi motq̃ quibus obq̃ partbg
unitis: quia à natura, nec capiti: q̃ hi, pedibus, q̃ multa
pertinent totius quæ partbg quæ ñ possent, ac proinde etiam
ex hoc capite ñ surgit necessitas probandi totius integrale à partbg
realiter diffinitis.

Articulus 4.

utrum totum quantum ñ salvem aliquid ejus pars sit
subitum accidentis? —

Subitum accidentis aliud est denominativi, aliud inhæsivi, denominativi
est illud, quod sit denominari, vel gratum; subitum vero inhæsivi
est id in cui accidens immediate inhæret. Hic sermo de subito
inhæsivi. St. P. —

DICO 1. subitum accidentis mediate quod proximum et adæquatum est gratis,
non vero etiam diu, possunt hujusmodi remotum et inadæquatum,
non quidem subitum quo inhæserabit, sed vero quo accidentis. Subitum
primum adæquatum motus est subitum veræ mediate adæquatum accidentis, subitum
remotum adæquatum motus est gratis ñ vero mediate. P. 1. Idem subitum
motus et teri motus, vel idem subitum calefactionis et caloris, quia subitum
motus, prout acquirendum terminus, venus a motus, ut à mutatione
sequitur diffinitis est sua accidentis, ut P. ex subducendo, alterum quod

primo modo et in quod modo; ob quod nonob; hiba cum hi loquit
de subito inhasionis ad bonum devotionis n̄ fit mihi de rebus
gestis de ipso toto. P. Z. —

Nota 1. alia de accidentia spiritualia et realitora intellectiua de
gby hi n̄ agit: aliqb accidentia realia quia eidem in duas di-
visuntur classes, alia enim sit quia quia ꝙ sit determinata ad aliquem
subjectum particulare in specie, ꝙ tam genito quam corrupto
genito: hoc e gntas respectu ouum grossorum; humiditas respectu
aque et aeris; calor respectu ignis. alia dicuntur propria respectu subjecti particularis
ubi ꝙ proprietas et passiones passiue quae quaedam subjecta hi emanent
ut e frigus respectu aque; calor respectu ignis. —

Nota 2. Potest e quod quidam in gusto humano recipi n̄ possit in se
tanquam in subjecto sustentationis et inhaerentie. 2do e quia ea
subjecta e, ad gnm nullam eandem realem sustentare ꝙ. n̄ fit omnis
e subito inhasionis respectu gntatis: hoc enim nisi eam per-
fecte n̄ ꝙ. nam n̄ fit ea dici gntas requisita ad subitum in-
haerionis nisi perficiat. Primo igitur queritur an accidentia
gustus recipiantur in toto gusto. —

Nota 3. Quam realem probabilem de subito inhaerionis
respectu gntatis; ab aliorum accidentium genius quia nisi ad
ius perfectionem gradus e subito inhaerionis. Ad. P. —

Dico 1. quidam et aliqua accidentia gustus sustentari a loco
nam e probabile: quod quidam P. exhibet qui dicit, quod gntas n̄ in-
terata; de relatis accidentibus in genito et corrupto. P. 2. gntas e in
positio ad quam subjectum realem quod subjectata sustentatione in alia res
et nec potest quidem in hoc. 3. probat: quia hoc sic subjectum hoc acci-
dentis n̄ fit productum ab agente realem ipsi gntas et ordinata. Ad hoc
P. hoc ipso quod gntas sit dispositio ad quam; eo ipso e prior ipsa qua: ge-
cum gntas n̄ possit e hinc subito, nec ullo priori ad quam; cum hoc sit
in qua recipiat et sustentari; imo hoc ipso quod gntas tanquam dispositio
ad quam sit prior ipsa qua; eo ipso gntas n̄ fit dependens a qua priori; dicens
autem sit dependere a qua sit hoc est subjectum recipiens et sustentatum gntis
quem admodum ois effectus ha causam realem et subjectiva dependet a
priori; et hi si gntas subjectum a qua: hoc est prius ab ipsum
gntas: quod in practi. P. 4. si hoc sustentaret gntatem et alia accidentia
realia; qua potest appetitus innatus de accidentia esse ac mea; hoc di-
cendum. ꝙ. in effectu a paritate rationis. P. quia aliqua accidentia

et destructa fos in reigno et humiditas fos ignis, in pt a apetitu innato apetere destructivem sui, cum sit lechal incorruptibem sui, go fos sit apetere.

Dico 2. In Sententia regente 4ti ordem a patre, colebre hmptis dictam: auidentia qua intellegi requerit, nisi Sudadonie fos vt sit actio-nis italianet priedes, ffide soarem probabilis sustentante à fos. Si quia si fos fuisset Divinity sine mda actus esset hoc auidentia, d sit sustentaretur ab alio subito quam à fo aut potest go. —

Dico 3. Probatio, ad auidentia religua maalia mediate sustentare à gnte, et solum las vadiante mda. Probatio, solet quinto ex tresserio si Eucharistia, quia hoc Sententia tenendo nimis multi-plicant miracula in hoc mysterio. Solum enim gtas est sine subito, alia vo auidentia est in subito respue in gnte, qua alias n admissa hoc. Sententia est etm sine subito quod specialis foret miraculum, mo tot foret miracula, quod auidentia extorsent sine subito, nec effet pelliu effluentiae diens auidentia in eucharistia manere sine subito. Sicut enim solum manere sine subito maxime principi et primo actio, quod è mda, ut ostendat hi primo primo hoc principium pendi.

Con: auidentia maalia in hostia consecrata sustentanty à sola gnte go nendum è, quodetm alia à gnte sustentetur. P. A. auidentia maalia in hostia consecrata adueruntur à caais creatis, et n creanty à Deo; go prodeuntes dependent ab aliquo subito à quo sustentanty; aliud subitud assignari n pt quam gntas, go. A. P. quis enim dicet quod gnte Speciei Eucharistici calefuent ab igne, calori de à producatur abigne, d à solo Deo creety. ffalsa è cgitua. —

Obj. gtas j. gelus: hoc maali è gnta, go cognoscetur. P. P. A. hoc maali è gnta et certesa none hi pt. A. none nec pt quidem nisi vocata fuerit certesa et gnte Ch. et A. ffff. Just. nae prius unit hoc quam gnti, go hoc cum mda hbt priorem respectu gntis, ffgnt tam hoc quam mda pt recipere gntem. R. P. A. mda prius unit hoc quam gnti, priorittis et dignitis, sed unit prius hoc in ordine intentionis Ch. prius unit hoc in ordine executionis pt. A. et ffff.

Ob. 2. duo cad efficiente, in actu primo gnte adapte applicanty ad eandem effectum producendum utraq; potest influere: go etm gnte hoc cum mda, in actu primo adapte applicanty ad eadem auidentia, d utraq; in actu secundo eadem auidentia. ffalsa et mda hoc cum mda, in actu primo adapte go subsumpto P. quod i forte

quia hoc vincta conclusione ꝓdo. Sufficiat sua verba. vbi cessat
q̄ ē cōa sufficientia in actu primo quorum exigit audientiam. S.
Sic et unus Grim̄ existens. et Sc̄s supponit gigantes. quod hic
actu primo cāt mathi audientiā quibus. ad Sc̄m. S. hoc et mathi
ꝑ hoc cōa mathi in actu primo respectu audientiā communem
ꝑ proprionē. S. respectu sibi audientiā communem Sc̄. ad Sc̄m.

Sc̄s ꝓbat.

Inst: Proprietas subjectiue ē subtrare audientiā; ergo ē habitus ꝑ quem magis etiam hoc subjectat audientiā sibi nāa; ergo nō ita subjectat ea sufficientia. ergo et hoc. S. de gestu subjectiue cuius audientiā subjectiua ꝑ sufficientia ꝑ recipiendo Sc̄m. Recipit sufficientia Sc̄m. et ꝑ m. S. ergo hoc subjectat audientiā recipiendo ipsa cōa subjectiua sufficientia Sc̄m. ergo.

Ob: 1ū. Calor sufficientat à hoc igni tanquam proprietas ejus. ergo calor prior igne. vt dicitur de hoc igne. ergo potius deberet sufficientia à materia quam subito igni receptori. ergo. 2ū. de Conclusio ñ sufficit. S. Sc̄m calor sufficientat à hoc igne. quoad primum gradum. ergo quod reliquos gradus Sc̄m. ñ Sc̄s: m. p.

Ob: 1ū. Hoc 3ū. gelas. unus audiens requirit habitari in alio audiente. ergo in gente multe audiente ñ habitarent relinquia audientia. S. Sc̄s. quia una subjectiua ñ pt inhærere alteri. ergo nec unum audiens habitare alteri. 2ū. quia inl pt habitari alteri. quod ñ habet pt subjectiuam. 3ū. Aliter vanū in coalescentiā unum audiens ñ habitare alteri. S. Sc̄s. ad pm. 6. S. Sc̄s. quia illud ergo habet ex illo antecedo. Pigratus a 6. quia si una subjectiua inhæreret alteri et habitui eti ñ actū. quia ñ esset ens per se existens. ñ habitus ens per se. quod esset illi alterius. et audiens et ñ audiens. ad 2. ad Sc̄m. S. Sc̄s. nil enim facit pt habitus ad subjectandum habitum. ad subjectationem rei materiā. quam ñ subjectiua. ergo ad Sc̄m. S. Sc̄s. ad 3tium. Aliter volunt audiens ñ posse habitari in alio audiente. sed in aquam in subito primo et celebrato. et habitū pterea in quā habita primo et relinquitur. quia audiens ē in definitione audientiā. et audientiā ñ pigratus et ñ habitus nabi pt plia pt. ex. dicto. et dicendo: primum in alio ñ subjectari. quod esset hi rerum ñ esse. ad propositū.

Inst: ex audiens ē hoc. ergo sibi nāa requirit ipsum. ita negatur pt sequens. Cōfr: quia quod pendet à pendentia unius generis requirit dependentiam ut genus in illo genere esse. audiens dependet à sufficientia

m genere hos aptui: qo n ps sensare dependentia alterius m illo genere
et gdo n ps aliud accidens subjectare. R. P. A. N. gdo quia n ō de nove
nec subalis recipere. sunt ē subiecta fixa infoare et informare. ad confir:

ad m. ——
Ad 2. Illa audientia ps dis potiones subjecta adfaam subjectam
reproducendam: n observandam. qō pot ius dōis in ipa subjecta subjectari
immediate quam in gratie. n videtur a quomodo aute possit pigmenta
subjectari ad faam. Si n subjecterit in illa immediate. R. P. ipsum. dispo-
nunt enim solam per mediatum receptivam ipsam naam. quod sufficit:
nec ostendi ps ut id quod disponit alterum. operat immediate subjectari
in illo. ——
Ad 3. effectus illi gratie ē solum entendere in naam et illam
reddere in se pertabilem ut recipere possit actiones caarum. et dare
et haas subjectis ab ejs procedentes. ad hoc n requiritur ut habitus audientie.
R. N. A. Nec enim a gratie praestantiarum ē quod meā entendat
alterum ē quod immediate subjectet audientia. et hoc etiam ē nomas
gratie. pat. ——
Ad 4. audientia absoluta n colligimus in habere gratie. nego
ex naa gratie audientia. sequidem n ps ex illam naa illum argentes
habere. ex quo ad probat. nego ex eo quod recipi n possit nisi in
subjecto gratie. quia ea forma n requiritur nisi in ti subiecto n ti recipit
in gratie. nego ex eo quod entendatur gratie. quia sic etiam entendit
ea forma. et vegetativa. nego ex mysterio Eucharistie ad salvandum
mutationes. quae circa species eucharisticas fiunt. tum quia illae formari
possunt res getem. quae ē pa realis. et in qua ipsa gratia subjectatur;
tum quia circa illas fiunt aliquae mutationes. quae n possunt subjectari
in gratie. nempe rarefactivi et densatis. presertim et pes has mutationes
producatur. et deperditae gratiae. ō go. R. C. m. per primis partibus.
Ad 5. cum pro ultima parte de mysterio Eucharistie. ad hujus prima
R. Sic dari illam getem quae sit pa realis. et sit quae subiectum gratie
et religionem audientiae. ad 2dum P. illas mutationes densationis
et rarefactionis pro tempore in illis speciebus. Christo reassumpto. qua
ratione ēt per productionem corruptionem gratiae ps illam ēt n. Interim
possit etiam negari m. Collegi ij. ——
Actus visibilis et illa audientia esse in gdo. 2da dixing à sila

foa subsistari probabiliꝰ; subsistari ab ea mediate. Et ita
gdsponem ne quaquam gtradicere primo, quia dum in prima diuisiõ
gntem et alia accidentia conuenia subsistari à sola naã, per 6 sola
exclusiuã quam gra thomistas asserentes illa subjatione tm in
foa, ñ excludunt a gntem ad mediate subsistentiam aliquorum
accidentiũ. 2ꝺ. patet per primam et 2ꝺ. ostendi quia vtraq; ẽ gra
Scotistas sed ñ gtra Scotum vel pot in puncto gdsponem. —

Quæstio addita

De Subsistentia.

Ꝙes Catholici admittunt in Deo naã una et 3 suppostalẽ
subsistentias: Nos admittimus et do fide divina eodem quo
verbum assumpsit naã humanã, humanã subsistentiam
eandem assumpsit naã humanã et non naturam, ita et in quemcunq;
una naã sit duæ in Xto personæ, sed in dualitate naãrum unica
subsistentia sit persona admittimus dicat. —

Articulus 1.

Declarata quidditate ẽt hoc nomina: naã, subsistentia, hypostasis
suppostum, et persona. —

Naam à Boëtio summo pro certo et indubitato cujusq; rei, sem pro
eo quod nisi ipsa existat nullo modo intelligi potest, ponitur
à naã, quod ꝙ ẽ prima rõe in calestibus: unde naã in nigore
sit qual prie naã, et quam subsistentiam. 2ꝺ. do subsistentia sumi pro
gneto et abstracto: primo modo subsistentia supponit pro tota naã
integre subsistente: 2ꝺ modo sit quam rationem sem, pro quam rectius
sumta ac subsistens. 3tio hyp. ethymologice nunc accipitur pro eodem ac sub-
sistentia. 4ꝺ. suppostum ẽ distincta naã substantiã secundum
eundem modum subjectum gneta: Nunc hoc ẽ suppostum in humanitate
Xti. Persona ẽt aliquid nigrius quam suppostum, hoc enim sibi tribuit, quod
ordinate gnetis Persona rationabilis intellectualiter ac proprie hoc ẽ quod
ẽ subsistentia naã. Unde Boëtius sic definit personam: Rationalis
naturæ individuæ substantia. 6 subsistentia suppostalitas, et ejus-
modi realiter realiter quidem idem sunt in re, in quibus dari potest, quia in quibus
entitas una in alterum distinguitur realiter. Similiter realiter conse-

Defectus

a enim hi, eum in uno realr identificatr: ub e ce sfrvde discrfvre
idem fr realr in hoc: diffgh hoem in hoc realr. —

Ego Arianus ex mysterio incarnationis naam aliquam gbetam rg
ad realr unitas seu naam humanam pcre r in Verbo in alq subsistere,
go e indistus ad subsistendum in Verbo go subsistentia ejus pprietas ac
personalitas e quid a naa a hoa, ab unione, et ab vio toto distinctum: Jvanitas

Thebaldus hi, multi dicut quod subsistentia in creatis hi quodam entis Thebaldus
bonitas, realis affbta: alii aliud. Hi. p. —

Dico 1. Subsistentia r affbtis in aliqua scalbre scalr hi, seu ipse
met ens dicta. P. qua ratione verbum divinum assumendo naam humanam,
assumpsit eum personam humanam, quod e horticum. proterea
assumptus eum personalitatem humanam a naa humana
separatus scalr e hujusmodi realis distinctio: Verbo a naa humana
et realr separata a persona alcbe humana in Xto go. —

Dico 2. potuit a Verbo assumi naa humana r assumpta personalitate Divina
licet realr identifica cum Verbo verbum accipit naam humanam a Verbo,
et r assumptum: licet personalitas non divina hi identifica. R. hi g
et r assumptum: licet personalitas et personalitas ejus r hi indistincta
realr. Dicor: e quod in naa humana et personalitate ejus r hi indistincta
illa affectio, qua in divinis exprimitur in qualitate distinctio r realis r a-
Dico 3. non ab humanitate hi ratione distincti humanitas e hu- quid subsistentia
manitas ejus go. R. cm hi. non enim humanitas a humanitate hi.
alcbe entitas seu personalitas e subsistentia. —

Nihil: e me, personam nil e alid, quam me, ex me, seu in me
subsistere, et propterea humanitas hi non e persona humana,
quia subsistit r infimo in alio, sicut in verbo me in me subsistere nil
aliud subsistit r infimo in alio go. R. cm hi. nam subsistere me
realr dictum a me separatis go. R. cm hi. nam subsistere me Cur subsistentia
in me, nil e aliud, quam subsistere naam meam in mea subsistentia, a naa hi realr
quae subsistentia quod a naa realr diffabilis, patet: inde quod naa
mea a patre sei mdistincta hi, ut subsistat in se r in alio, in subsistentia diffcta.
sua r alterio go e realr diffcta. —

Dico 4. subsistentia creata, idem e de suppositalitate personalitate: Nihil
nihil superadditum naa singulari positivum, dabitum dicat negationem, unam Negativa
actualis existentia in alio sicut eam negationem actualis et aptitudinalis existentia
et aptitudinalis unionis. unde subsistentia creata nil e aliud quam naa subsistere
quae nec actu unita e alcbi, nec naa originis alcbi sei unita subsistere:
ita e realis separata a corpore r e suppositum seu r hti subsistendi,
quia etsi haeat negationem actualis inexistentia in alio, nihilominus hi r
hac negationem aptitudinalis oppositi actui hi apta unitis; angelig ne

rifi naa realiq individuam hypostasin hoc é in unitate essentiæ ab ói alia hypostasi; abji hoc totum libi per naam realem quidam sumptam cum duabus relationibus seu essentia ipsa unionis actualis et aptitudinali inexistendi cum alia hypostasi. Quod Persona quæ dicit duas personalitates seu hypostasis, et naam intellectum é hypostasis naa realiq in se indivisa, et divisa à quacunq alia hypostasi.

Dicco: Boëtius ñ quenit essentiæ divinæ; quæ ñ é bona. Ergo quia Pater ñ é naa realiq individua hypostasis; quæ naa Patris ñ é divisa ab ói alia naa; cum sit eadem cum naa filii et spiritus sancti. Ergo ñ é à se distincta naa P. N. A. naa enim Patris é divisa ab ói alia naa à se distincta. Quod ñ est divisa à naa filii; cum illa enim sit una eademq naa implicat aliquid à se divisum. P. Z. hypostasis creata libertatem entem aliquam positivam, hoc est entitatem in complexibili, patibili cum unione ad quodcunq hypostasis seu divinæ seu creatæ, et hoc entitas incomplexibilis exigeretur à naa; à dis entias implicat; quo hypostasis creata positiue liberè requirit. P. quia alias in naa creata vig humana daretur entitas exigentia ne componat naa humana per unionem hypostaticam cum naa divina; atqui adest unio hypostatica; quæ é maximum bonum naa creata é datum est hujus exigentiæ naa humanæ detur gratia entitatis ideis exigentiæ, quod é ingeniem.

Ad 1: p. Ex gratia sententia sequeretur ad aliqua entitas positiua in naa humana; qua est assumptibili à verbo dei. P. sequela, naa humana entitas positiua quam adderet persona alicui singulare, requireret gñi cali verbo; quia persona é incommunicabili rei existentia: gñ hoc entitas positiua est in assumptibili à verbo. m. et p. quia secundò gñ hoc entitas positiua est in assumptibili à verbo. m. et p. quia secundò P. Damascenus quod é inassumptibile é incurabile; sed tota naa humana secundum sua positiua positiua é curabilis; gñ etiam assumptibili. Atqui si hypostasis est in assumptibili importat negationem gñ. P. Z. caeci. m. quia entitas positiua naa humanæ est in pura obedientiali respectu divinæ personæ assumentis; gñ à pari etiam personalitas si esset in positiue gratia illigat. Si dicas P. Damascenus explicando &c. do entitatis permanentiæ adnadi ut naa ei in vero adsonem naa: gratia é naa Dala entitas explicabo naa ut naa sit capacis nobilitatis; sequeretur quod hoc in salvaretur integre secundum absolutum, quod é absurdum.

Ad 2: Z. Hypostasis creata esset in eligio positiue. Atqui non est est factum hoc est nobis per ea similis: excepto peccato: /

rgo. p. regla: ille n̄ e ꝑpetus reus cui deest signa ꝑ factio humana ꝓstra: et naall sequens naam humanam id ꝛa humana. Sti dñi ihu Xpi humana, qua vixit obria ꝑ factio nostra: gō. —

Quinto: t3. si suppositalba ad qd nostrū dictū ā naā singlaꝛ ꝛ ad subsia ꝛ audens ꝛ neutꝛ gō ꝛ audens tum: quia si ꝛ ad gltem subsia singlaꝛ nō faceret cum ipa unumꝑ ē qua obꝛ tum quia n̄ ꝑt assignaꝛi maꝛ aliqua ꝓpꝛietas ejus. ꝛ etn subsia, qua ꝛ abstꝛacta ex naa ch̄ea: quod nemo affirmabit ꝛ dubitabit ē singlaꝛ ad gltem ꝛ naa ꝛ hoa: ꝛ ē a maꝛi: quia alias duceꝛi naa duas ꝓprias in hoc: ad quia ista naa ꝓpria: qua ad suppositalba, debeb hoc aliquis hoam subsistens sibi exꝛeꝓndentem: qua ꝑt falsa. ꝛ etn hoa: quia sic ꝛcurrenti in hoc duo hoa subsistā, simul, quod ꝛ admittunt Apl. Xpi ch̄i Arii: eam ꝛ ē hoam nec subsistam ꝓ modum subsistentis: cohaꝛentes ecclesiæ: gloꝛiæ, subsia opponit audenti: quia ꝛ ē ꝓpꝛietas ꝛcere. t3. quia n̄ ꝑt esse ad: cui ista debeat ē modus: quin sit in ea duba hoa: qd a sit nolg alibi. —

Decimo: eam n̄ nec ē hoam: cum ꝛ possit existere absq naa hoa a ꝑt existere absq ꝛe cujus ē hoa. p. ghꝛa: quia quod ꝛ possit sic existere ꝛ possit ab ipa ꝛaonem hoa: quia alia ꝓpꝛietas audentis, nequit existere absq hoc subsisto: ꝛ hoc ꝛ ꝑt hoa audentis, gō. —

Ad: 1. Persona qdem ē suppositum: seu sub nomine ꝑsona est subsistens ē subsia: ꝛ subsia requit gltitui ultiꝛe etn adaeque ꝛ negatione mi ꝓpꝛietatis gō ꝑsona ꝛ gltituit ꝑ generalem: ꝛ secundum illam negatione minus naa gltet eum alia: R. P. m. Persona dicit suppositum ꝑsona seu particula addita plus ꝛ sonat, modalitet cadat supra naam ipa ꝑsonalem, seu hypostasim ē subsia ch̄m. si sonat totalitet cadat supra ipa ꝑsonalitate seu suppositatem ē subsia N. m. et gratia ꝛ Scotus: gō persona ꝛ hoa, seu generaliter illa negatione ꝛ. si ly persona sonat modalitet ꝛ naa ꝑsonata et suppositata C. g. f. si sonat totalitet seu pro eo quod dicit ꝛ totaliter adeo ꝓpꝛia ꝛ ꝓpꝛietatibus ꝛ ꝓpꝛietate. S. Thom. quamvis gō hoa hujus ꝑsona suppositat ꝓpꝛie inde dicit subsia et ꝛ subsistens cum hac negatione minus generaliter ꝑsona suppositat ē vera subsia: ē enim tanquam radix ꝛina cum in suppositō ā naa ꝛitenta. vade qꝛa negatio minus ꝛ ē gltitutiva subsistentiæ, quam suppositum gltitutum adaeque, et gltet in omni subsistente: ꝛ hic ē gltitutiva hujus ꝓpꝛii subsistentis seu hujus determinati

hoa suppositans ꝛ ē subsia, bene tam naa suppositata.

existens communicatiue cum alio; quod denominatio cum n̄ sit adaptatiua
sit foa à qua libt cē pura negatio.

Instat: Ego gestitans libr̄ potiatio per meam personalitatē repugnat in
terris; ut ego gestituar ego per negationem gestitionis a personalitate mea
foret pura negatio unionis cum alio; gō. m. p. quia alias sequeretur quod
rerum ā per quod ego sum ego; libertas solum. Sicut aliquem cē caecum; per
carentiam foa visionis. D. C. m. D. m. repugnat in terris ut ego gestituar
per negationem mei; oppositam definitionis mee supposito C. m. per negationem aliquam
perfectionem mihi repugnantium S. n. cē enim creaturē ē de ambis n̄ ca
tegoriis, n̄ cē mensem n̄ cē diuisibilem; ego ens gestituit per negationem. Harum
actionum, gō ut ego n̄ cē ego seu mei; in quā by ego apte possit negatio
libertas meam rationē, n̄ cē unitam alteri substrā gleta; Deus enim sit by gō,
rerum positiue quod ē mea nāa singlaris gleta; secundum negationē quod ē mea
nāam cē individuam personam seu subsistentē priua subsistia; hoc ē, n̄ cē
unitam alteri nāe gleta. hinc ad D. Dico, by ego libertas aliquomodo sit,
sunt libr̄ gratis cōcaui; n̄ sit quoad cā; in hoc sit priua, quod utrumque gratis
sunt libr̄ gratis cōcaui, n̄ sit quoad cā; in hoc sit priua, quod gratis cōcaui per negatio
nē ultimam exercitio et negatio in hac priua, quod gratis cōcaui per negatio
nem; quo nāa humana privatur violenter, ego a in eludat negationem unionis
istius; quo nāa humana privatur violenter, ego a in eludat negationem unionis
nāe; mā cum alia nāa gleta; qua negatio n̄ ē violenta nāe nec, profuit
nāe; mā cum alia nāa gleta; qua negatio n̄ ē violenta nāe nec, profuit
exigita ab illa; hinc h̄ nāa humana unitatis nāe angelicē rentra est
negatio, seu subsistens; quia rentra est n̄ unita alteri nāe gleta, adeo qō
rentra est existens in h̄ vel n̄ in alio. Vide in foa D. m. nemo a seu me cē
me, est hic aliquem cē caecum v. surdum; in quem caecitas v. surditas desinit
privatione ex fac violentam subiecto capaci S. in quod desinit precise carentia
foa.

Inst. 2. Sic ego a mens est audens, siquidem humanitas est negatio illata
unioni; qua cens gestituto personae meae; à potest vivi in Ch. S. nil cē hab-
bendi, quod debito teneri ego; quia nāa humana subsistens prius subsistit sit ens
per audens in hoc sit; quod auferat coexercitum gestitutum posset in se à copulatis
unione istius, ita ens obitā ē ens per audens in hoc sit, quod auferat gratis
gestitutum posset; quarum rentra alteram exigit, nam nāa adaptata potest nectī
negationem unionis istius in diuisa in se et quam libet alia substrā, ex qua
unde unione resultaret totū scalē.

Inst: esse sepositum seu personam, ē perfectio ob quidem gradum et ornatum
nāe, d libet negationem istam n̄ ē perfectio et ornatum; go ē sepositum seu,
personam n̄ ē libet tam negationem. N. i. D. m. cē sepositum in genere ē
perfectio C. m. in abstracto subdist: in divini rentia aliquos trans. n̄ dentis N.
S. trans n̄ h̄ m. quia negatio n̄ perfectio positiua ē perfectio: si negatio sit

+ obitā sit ego; quod nāa subsistit per priuam subsistentiam, n̄ cē audens

leri hyperbolen ꝺ perfectio ſolum regno bꝰ virgili. ꝺ perfectio manus p Phoſonem in creatis; ꝺ gaudes indefinitꝰ ad perfectionem et ꝺ perfectiue; Sicut ꝺ eternum ad eandem ꝺ ſolum ꝺ regnum; et ſecundum Ar. eternum ad eternum ſolum ꝺ aere ꝺ ab alio tempore. —

Ob: 1. Si Superſtitio ſolum diceret regnum ſupra id quod dicit nra Concluſio. Superſtitio ſequeretur quod quemadmodum ſit dicitur quod aer tenebroſus poſſit illuminari; ita eius poſſet dici quod ſuperſtitio poſſet communicari. Sed hoc eſt falſum vt patet per Philoſophum et glo. ibidem. ergo et Antec. Probo ꝛ: quia ideo dicit aerem tenebroſum poſſe illuminari, quia nil dicit aerem tenebroſum ſuperſtitioſum poſſe illuminari. ergo ſi Ariſtoteles dicit ſuperſtitioſum poſſe communicari eius intentio fuit dicere quod ſuperſtitio poſſet communicari et vnire. —

Diſportes aer tenebroſus ꝺ dicit aptitudinaliter vnionis cum lucc regnum; quemadmodum dicat actualem; ꝺ nra ſuperſtitioſa dicat vtramq.

Ad 1. Diſportes quod nomen ſuperſtitionis ſignat, per ſe primo ydeam regnum genitum; vnde quia implicat nra eam regnum genitum poſſe aſſumi: aer vero tenebroſus in ſua ſpecifica actione non implicat eum poſſe aſſumi: ſolum verum ꝺ quod poſſit illuminari ſi ſignat, per ſe primo regnum. Luminis ꝺ aerem qui habet iſtam regnum et quia ille aer ſi recipere poſſet lumen; quam tenebras, propterea dicit illuminari poſſe. Ad 2. Dicitur dicendum quod aer tenebroſus poſſit illuminari, quia dicitur ſolum ꝺ lumine; quia ꝺ dicit poſſe primo illam regnum; aut quia ipſum genus; aer tenebroſus, ꝺ ſolum habit ſed reduplicatiue, ꝺ quem ſpiritum. Verus e Superſtitioſum; ita ſignat naam aſſertum cum regnum; nec admittat ſum ſignificatum. —

Dicco: ꝺ illico poſſet dici quod aer tenebroſus poſſit illuminari, quia dicitur ſolum ꝺ lumine; quia ꝺ dicit poſſe primo illam regnum; aut quia ipſum genus; aer tenebroſus, ꝺ ſolum habit ſed reduplicatiue, ꝺ quem ſpiritum. Verus e Superſtitioſum; ita ſignat naam aſſertum cum regnum; nec admittat ſum ſignificatum. —

Ob: 2. Dicto conuenit ꝺ allegio quod ſubſiſtentia verbi ſupleat in Chriſto humanale defectꝰ ſubſiſtentiæ humanæ, ſic ſubſiſtentia humana ꝺ aſſiſtit in regnum alias ſubſiſtentia verbi ſupplebit defectꝰ regnum, quod implicat, ergo implicat vt res poſſit poſſit hic eſſe regnum ab eternitate. Sunt. ſubſiſtentia verbi ſupleat in Chriſto humanitate ſubſiſtentiam creatam. Diſt. in Chriſto humanitate ſubſiſtentia verbi ſupleat in Chriſto humanitate ſubſiſtentiam creatam, quod ſupleret ſic, ſubſiſtentia verbi ſupleret

ē destrui. R. ps hos casus q subrepta destructa idem experiri ac
si edita. exclusa. in vtroq ē. Et exclusi quoniam regulas quas diuis
ers ordinibus exhibi

Articulus 7.

Circa quartam obiectionem Magorum.

Ad 1. Subsistia seu Personalitas est divina prius et subsistia, seu Perso-
nalitas prius naa humana quam vnitur in ratione subsistiae et personalis
subsistia et Personalitas divina ē entitas positiva, q̄ est subsistentia humana
subsistia et Personalitas divina ē entitas positiva, q̄ est subsistentia humana
et creata. R. Concedo. 2. Ad 2. que ratio ē huius huic. esse increatu
et creata. R. Concedo. 2. Ad 2. que ratio ē huius huic. esse increatu
et creatu contrariant in differentia entis, quod ē actu existere, ita esse increatu
et creatu contrariant in differentia entis, quod ē actu existere, Id esse increatu
ē actu existere à se, quod et creatu. deinde si illa existia valeret etm ita valeret
ē actu existere à se, quod et creatu. deinde si illa existia valeret etm ita valeret
quod in una et eadem persona humana sit identitas humanitatis sit triplex q̄ prout
quod in una et eadem persona humana sit identitas humanitatis sit triplex q̄ prout
in divinis: unde ē hinc etiam ē disparitas, quia personalitas divina etm in
in divinis: unde ē hinc etiam ē disparitas, quia personalitas divina etm in
abstracto sit identitas realis divinitatis sit prius ē terminus personalis divinus
abstracto sit identitas realis divinitatis sit prius ē terminus personalis divinus
ac quia Pater generat filium ā a entitas Personalitas humana non ita
ac quia Pater generat filium ā a entitas Personalitas humana non ita
sit. Idem dicit eam incommunicabile existentia incompletum quod
sit. Idem dicit eam incommunicabile existentia incompletum quod
subsistit nāa cum diabus negatiuis. Imo nec Personalitas divina est uni-
subsistit nāa cum diabus negatiuis. Imo nec Personalitas divina est uni-
versalissimum huc gentis ē entitas positiva. —

Ad 2. Si subsistia seu personalitas differret in duplici illa relatione,
Ad 2. Si subsistia seu personalitas differret in duplici illa relatione,
quaereta quod naa humana Xti finita et personata prius personalitate antequam
quaereta quod naa humana Xti finita et personata prius personalitate antequam
huic unita verbo, quod ē etia deo tribuitur. P. negat. naa humana Xti
huic unita verbo, quod ē etia deo tribuitur. P. negat. naa humana Xti
ē unita reducta p. ad quidem in ordine temporis ad eāe quam finita reducta
ē unita reducta p. ad quidem in ordine temporis ad eāe quam finita reducta
unio hypostatica in ipsa fieri illo priori duplici relatione naturali et
unio hypostatica in ipsa fieri illo priori duplici relatione naturali et
obtentionali connexionis seu unionis, q̄ subsistentia prius existit
obtentionali connexionis seu unionis, q̄ subsistentia prius existit
in illis relatibus naa humana Xti finita personata personalitate prius antequam
in illis relatibus naa humana Xti finita personata personalitate prius antequam
unionis hypostatice verbo divino R. de ratione esse aliquid ad
unionis hypostatice verbo divino R. de ratione esse aliquid ad
aliquid ē de eam ē illam generalem naa ad hoc effectu; ad negatio
aliquid ē de eam ē illam generalem naa ad hoc effectu; ad negatio
ratio unionis hypostatice nec ē eāa futuree unionis, q̄ quae secundum medium
ratio unionis hypostatice nec ē eāa futuree unionis, q̄ quae secundum medium
existit ex humanitate seu de ipsa naa B. V. Maria tanquam ex subiecto
existit ex humanitate seu de ipsa naa B. V. Maria tanquam ex subiecto
praeexistente: nec ē gloriosa eāe: q̄ non ponuntur nec intelligit ee
praeexistente: nec ē gloriosa eāe: q̄ non ponuntur nec intelligit ee
proprium naa ad effectu. R. 2. negat. ad B. P. m. negatur seu
proprium naa ad effectu. R. 2. negat. ad B. P. m. negatur seu
vernisse sensus: positive B. m. ad nihil valet hoc loco. —

Obserua: Illa diu quaeuis alicui positive pro priori tē naa quae possunt
Obserua: Illa diu quaeuis alicui positive pro priori tē naa quae possunt
verificari de ipso pro instanti temporis reali: illa vero negatiue quae
verificari de ipso pro instanti temporis reali: illa vero negatiue quae
opponuntur pro illo priori q̄ gaudent hi, si ab extra poterit
opponuntur pro illo priori q̄ gaudent hi, si ab extra poterit
illa pro illo instanti temporis q̄ gaudent hi, si ab extra poterit

Personalitas seu subsistia divina ē ens positiuum; q̄ ipsa ē ee positiuum, nāa hoc

mio nec divina verē ē positiva.

quid ē positive, et negative alicui quaeuis.

impedimenty

Ob: 3ty. Subsistentia facit suppositū creatū in quocunq; alterū nāe
gradū, ergo nāa humana ẽ potius assumi et vniri verbo, q̄ verbum
vniri nāe humanæ ꝛ g̃s. R. hoc argentū in 2ª Scholastica cē solen-
dum, q̄ enim dicunt per subsistentiam, seu hoc in p̄sente, seu reg-
gitivam vniri creatū, nō ita vniri nāam alterī nāe gradū
rem. R. ad argentū P. A. Subsistentia facit creatū ens hypostaticū incom-
municabile alterī nāe gradū, ly suppositum sumendo, nociue pro nāa humana
se, seu quod hypostatice R. A. ly suppositū sumendo pro suo gradu ipsius
Subsistentia adeoq; ad gradū R. A. ꝛ. N. gradū. unde tō Negō, quod verbum
potuerit assumere nāam subsistentē in suo gradu subsistentiæ, sicut
simile cum subsistentia p̄ria ad illud quod dicitur quod verbum
potuerit nāe humanæ ex eo quod verbum alterius nāam subsistentiam facit
creatū incommunicabile. R. personaliter, q̄ divina nam omnino facere nāe
diuinæ incommunicabilē mediante illi gradū alterī nāe gradū. Ans.
humanitas assumpta nāa verbi ẽ vnita immediate ab gradū & sola
personalitate negō distincta à nāa sua distinctione personali. —

B.

Ob: 4. Si personalitas creata existeret in regione vnionis nāe gradū
cum alia nāa gradus humanitas vnita verbo hypostatice haberet eam
personā divinam et tam potenter cum persona humana ꝛ g̃o. Negō
humanitas etc. Simile cum vnione hypostatica subsistentia negō
subsistentia distincta à verbo divino ꝛ g̃o Loc. negō ẽ pars alicuius generali
tionis vnionis cum quacunq; subsistentia alia g̃o R. P. m. habet partem
actualem et formalem Personæ humanæ R. m. habet forte potentiam
et aptitudinalem C. m. Si distincta ꝛ R. g̃o. N. m. negō vnionis cum
alia subsistentia à verbo divino distincta est pars actualis personæ humanæ
quod est pars actualis generalis negationis vnionis cum quacunq;
subsistentia adeoq; rei negatis vnionis cum alia subsistentia à verbo divino
distincta ẽ pars actualis et formalis Personæ creatæ. —

Ob: 5. In nostra Scholastica sequeretur, quod verbum incarnatum amisisset
primam personalitatem, quia personalitas et subsistentia ẽ negatio vnionis inter
verbum incarnatum amissa hac negatione. Sicut et nāa humana, quæ
fuit verbum vnitum nāe humanæ g̃o amisit verbum suam personalitatem
R. N. seq. ad rationē Dius: quod subsistentia divina ẽ ejus modi negatio
nem dicit vnionis vel distinctionis g̃o. proinde hoc subsistentia etiam
vnione verbi ad humanam nāam manente, dolo in personalitate amitti

Q: 6. Natura humana assumpta fuit ⁊ unꝫ ꝑsonę ꝓpriæ; cum verbo divino. ⁊ hoc est factum in nostra sententia go. ꝓ. Hegli. q. nia
ꝑ. nãa humana ⁊ liberet aliquid ꝓpositum ꝑ ꝑsonalitꝫ ꝓpriã; ⁊ est
substantiall quota ex ꝑsonę nec careret aliquo elemento ꝑstivo:
nãa ⁊ carens aliquo elemento substãtiꝫ ꝑstivo posse nequit fieri
unum ꝑsonę cum illo ꝑstivo, quod ꝗri ꝑ. quod ⁊ ꝑstit: go nãa humana ꝑ
M. ꝑ. m. ad S. ꝑ. m. quia vis enim versum hꝫ quod connaall ⁊
ꝑstit nãa quota substãtiall fuerit unum ꝑsonę Cornelio Syerraald
hoc ⁊ fieri, ⁊ quod est fateri ibm. —

+ naall. ⁊ Syerraald. M. C. 9

Q: 7. Concilium Ephesinum damnat eos, qui post unionem diffidebant ex hypostasi, et aiebant humana ꝑsonę cum divina. et
nefandum hæreticis fuit tam stolidum ut simil cum unione poneret in Xto
negationem unionis; go Persona humana, quam hæretici asserebant manere,
et concilium definivit ⁊ manere in Xto, erat certa ꝑstiva. — Confi-
dentissima erat ꝛa hoc ꝑtio: facta unione humanitatis cum
verbo ⁊ remanet cum Xto negatis unionis; ⁊ incerta certitudine affirmante
ꝑsonalitꝫ in negatione. destruit Ecclia ꝛ ꝑsonę. ergo damnantis. addit hanc
ꝛ. ꝑ. m. ergo evidentissimam ꝑ. ꝛ. ꝑtionem definivit Ecclia.
⁊ evidenter cogex. concilia Generalia: indicere etm preces, et ieiunia,
⁊ ꝑ. evidenter ꝛ. ꝑtionem existentem. His tm ⁊ obstantibꝫ per
vel spiritꝫ revelatꝫ ꝛ. ꝑtionem existentem. — N. ꝑsonam in Xto integratia definiri concilii ad removendꝫ: ꝑsonę vel personam in Xto
duarꝫ ꝑsonarum posuisse in Xto unionem ⁊ ꝑsonã, qua humana, cum verbo substineret unum ꝑsonę ad orandum: et hanc doctrinã damnavit Ecclia. M. C. m. P. m. natura hæretica, fuit tam stolida ut simil cum negatione ipsa unionis poneret unionem ꝑsonam et realem S. m. ut cum negatione ipsa unionis ⁊ poneret unionem moralem M. m. et ꝑsonę ad Chꝛ. C. m. M. m. nam hoc concilii, facta de ꝑsonę unione humanitatis cum verbo, ⁊ hic, quæ excludit ꝑsonam humanam, videlicet ⁊ aliquia unio ꝑsonę et ꝑsonalis, quod erat defendendum Ecclia ad
dispandam hæresin. — Exhis.

N. ꝑsonam humanã ꝑsonę in nãa humana et divina ꝑsonalem unionem dari, ⁊ moralem.

Inferes 1. Nestorium quam vis callidissimꝫ ad hæreticum quid docuisse,
neque quam tm sibi in scriptis gratificari; dicebat enim, quod
verbum effectiva tm nãa humana unitum manserit ab eo ipsa
separatum ⁊ manserit ꝑsona humana. — dicunt go Patres,
et concilia, manifestum est, quod si nãa humana etm in Xto haberet

suam substantiam, n̄ potuit universa verbo nisi actualiter; quod in nostra sententia manifestum est. —

Disputatio 4ª
De
Natura et arte.
Articulus 1.
Explicatur quid sit nā. —

Natura nomen varijs modis accipitur, primo pro nā naāte, seu universali conditore rerum, qui etiam dicitur nā creatrix, respectu hujus creaturæ dicitur nā naāte, ego frequens hoc nā accipio apud S. Augustinum. 2do nomen nā accipitur pro entia et quidditate rei, ut nā Petri, id est entia Petri. Hinc etiam definitio dicitur, oratio explicans nām id est entitatem rei. 3o accipitur pro toto universo, in quo quidquid existit, dicitur existere in rerum nā, sic etiam dicitur miracula excedere vires nā, et nā sicut collectionem rerum omnium infra Deum existentium. 4o accipitur pro agentibus naālibus. Sic dicimus nā horrere vacuum, nā nil operari frustra, id est agens nāale. 5o sumitur pro temperamento corporis viventis, quæ ex 4. elementis resultat. Sicut sanguinea, colerica, phlegmatica, et melancolica. Sic dicit hoc corpus sanguineum, illud colericum, illud phlegmaticum, et illud melancolicum, pro eo quod in illis aliquod elementum dominetur in illo. 6to accipitur à philosophis pro principio quodam subjecto motus et quietis, ipsorum rerum subjecto, quo scilicet moveri aut quiescit. —

DICO. Nam esse principium et causam motus et quietis in eo, in quo est primo et per se, et secundum se, videtur. explicatur. dicitur nā principium, quod dicitur ex se principium activum. dicitur motus et quietis, per motum intelligitur tam motus localis, nec per quietem quiescit à motu locali tm: dicitur enim stabile, quod resistit ne moveatur secundum locum, et augmentum et decrementum aliquid tendit ad alterationem; ergo principium illius motus, quo aqua nequit in se sua frigiditatem remittere: per se loquendo ad aliquam perfectionem dicitur aliquid moveri, et per possessionem perfectionis illius quiescere. ex hoc patet duplicem accipi posse: privativè et positivè, privativè accipitur pro nō moveri, positivè pro possidere terminum ad quem erat motus, qui modus nō semper locum: id aliquando hoc, aliquando illa perfectio: ad rationem nā non requiritur quod sit positiva: nō privativa. dicitur etiam motus et quietis. Et est intelligendum in suo ordine, nā quod requiratur ad rationem nā ultra ens, et ita intelligendo, ut in eo quod movetur, nā sit principium ejus motus, quod quiescit

hit pnd quieti. Dicit, in eo in quo ē, requiritur enim ad motum nad; ut
ibid pnd dit inflexum rē, in qua requirit hic motg et quies: dicit etm in quo
ē pmio, quia dbt hoc pnd ꝑ quando congr̄e inflexum rē, motu, ꝑ
quiescentia d requirit, ubi inflexum pmio, hit ꝑ ei dentia ē a hypothesi ad
thesim: Hinc quamvis gravitas, hit inflexa lapidi, ei hit pnd et caa
tendentiae deorsum, quae ē in lapide, nō tamen gravitas nda lapidis, quia
ē eligud gravitas illa a lapide, dyta substria lapidis, aqua et gravitas, et
per gravitatem motus lapidis deorsum dirit à nda lapidis. Dicit ꝑ ſe et
nō secundum eadem quo ſigcata pnd illud rei, motus, ꝙ quiescentia dese
ē inflexum ꝑ eadem talis, d substantialiter. unde dum medium et aer
ibi inflexum movet ad cedendum se, motus illi nō dirit nadi, d artificiali,
quia nō ē eadem ratio medii scia cedendi. ex his pt à ratione nda
excludi primo privative, quo dicit hit pnd, nō ē nda, quia ſcia nō influi
in motu. quod hit requirit ad rationē nde, vt pat. Et eadem caa
exflexum respectu effectuū quos ad extra produxit, unde deus nō ē nda
respectu creaturae à ſe productae. Angelus respectu motg à ſe cele in-
ꝑfecti. Et. Idem et aquam respectu effectuū, quos in extraneo subiecto vg.
in ligno causat. —

Dicas 9ta dstinctō nda 9. Ars saltandi ē pnd et caa motg ejus,
in quo ē ens, idem ē de aliis artefactis. in qbg ars varios motg causat. go.
R.P.A. quod in nimio ars saltandi hit pnd et ratō inflexum in motu secundo
hit enim motg à virtute inflexa movendi producti et per artem saltandi aliis
alteri applicati, et quia hic motg cum certa et explicatiua ſi producti
à movente cum sine arte, quamvis nō expedite unde quod dicit motg in
artefacti esse ab arte, Ad 2dm ē cum distinctione: motg in artefacto, g̃ener
artefacti, et effectus rē, qua movetur esse ab arte C motg in artefacto
inflexum et ab inflexo proveniens esse ab arte. Ad 9m. —

Dices 2. motg et quies sibi apponuntur, go nda nō ſit ubi vsq; ad
primum ꝑ esse eius pnd ad quod dicit Ad. P.A. apponuntur sibi
pro eodem inflexibili C successive Ad. —

Dices 3tio. In Deo ē nda, et in Deo nō ē pnd motg aut quieti, Deus ē
immobilis, quia immutabilis, R.P.A. In Deo ē nda accepta pro entitate Ab-
ſolute accepta et prout hic de ea agimus Ad.

Articulus 2us

Declarato qſq; esse habg quenias ū nō quenias dstinctō
nda. —

Dico 1. Nãa prima è prie. essentiale nãa. P. quia nãa prima è prima et cãa motꝰ in eo, in quo cõ̃mun̄ in gradu, è nãa primi gradꝰ motꝰ incremẽti, augmentationis, alterationis, &c. motꝰ autem sine quo alijs motꝰ recipi non potest, scilicet nãa prima secundum se, & magis tanq̃ aliã gradꝰ, & magis tunc quam alius motꝰ apetat, & tñ inde sequitur quod nullus motꝰ sit in nãa, & postea gradꝰ eius motꝰ sit in nãa. —

Dico 2. Esse subtãle magis est principale de nãa, quam nãa prima. P. quia præcipui et nobilissimi motꝰ qi requirunt in gradu magis à fine quam à nãa, sic motꝰ in fl. secundum præcipua et specialia nãæ hoꝝ & illius gradꝰ fl. hinc inde à fine. —

Dico 3. possibile est unionem ñ esse nãa: quia nihil aliud quam nexus quo duo extrema coalescunt in unam substãtiam: & eadem unio nãa, quia nãa est fine & in gradu exercet ejus munus nãa. Probatur 1ª etiam ex eam sibi quo. P. quia unio est quid substãle, est in toto, & quid existens dicit cum sit illius pars entis, & ejus primus actus motus ad esse illum modalem in ipsis recipi, immediate ad suam edificationis et duratiõe, ergo unio sibi aliud quod per effectiõe nãæ ejus unitæ, ergo est nãa illum ut quo, quia unio quæ est tam substãtia quam in esse nãa, ergo est cãa illum ut quo operationum ejus quas unitum est nãa et fine, ipsi sunt unitæ, aliunde in gradu, ergo est nãa illum ut quo. —

Dico 4. totum gradꝰ subtãle est principale nãa, & nãale, seu essans ex nãa et fine, quæ sunt nãa, nec etiam fine totali motiua ejus humanitatis est nãa. P. prima pars. quia ille gradꝰ præcipue ipsi sibi quod in nihil de alijs, cui est ipsum motꝰ et quietis, & nãæ prima et ultima forma, accepta, & bluce alius ultimus motꝰ et p. P. 2. pars. Nec cum pro mysterio nãæ et finis est nãæ hierarchia, quod a ex his tribus nãa gradus est, & à nãa. Secundo est in solum gradꝰ in concreto nãalis vg lignum, dein habitia, seu nãa ejus in abstracto nãalis gradualem nempe lignitatem realiter ejus et fieri ex parte à nihil, quam ejus lignum: ergo ñ possem nec lignus, nec lignitas, nec hoc nec humanitas est nãa. —

Dico 5. In toto gradu præcipuum, & audentia absoluta, existens in illo motu nãali, ejus motꝰ ad illa audentia: ergo est principium in se istorum motuum gradu nãa. R. Negus. ergo est principium

primus effectus motus ℞. primus ℔ calorem eat. ℣ hoc sufficere ad ℞ naa.

Dicco ℣. Naa et foa sunt naa, q̃ grossiu̇ naa et foa, nec diuisa ab ipsa a nobis accepto ista extensa: ex eis grossius ℔ naa. ℞. ℣. naa et foa prout insunt, i inee possent, hoc ℔ istibitur accepto ℔ naa ℔ m secus ℞ m. dem a Latus vocat gdratum grossi naa ejus, i capti de naa prout hic definitur d in alios sm.

Quarto ℣. An aliqui accidenti generis naa naa hic definito? ℞ Naa accidenti ulli generis, quod licet accidentia possint ee causa motus et quietis, i hic inpint hoc accidentia primo et per se: i in quocunq; motu. ℣. Ultimum ad naali hic naa. ℞ gsiderata ℔ dum motus.

Regula ℣. ad naam naa sufficere, ut hic sint et ea motus, seu declinet hic sint actus, seu saltem modo hic pars centri grossi in quo fit motus: sic foa ignis caloris in grosso. ℣ etsi calor generet motum, terra a sphet locata, i hic inde inferri posset, quod terra i moveatur, i calum i sphet, alias sphet generet motus et quietis. i terra i moveatur, i calum i sphet. ℣ calum ut grauia ejusdem ab extrinseco motu, et hic motus ille calor naali ei, quia ℔ ab ipso exigitur, adeoq; ℔ naam ejus, non quod in calo hic sint actus ignis motus, i quod hic sint passiui eum apetentia.

Articulus ℣.

De motu Naturali, violento, et ℞ nubo.

His motis specificatis, a loco et situ, illis ab ipso, quem mobile per motu obtinet: hic lex q̃ generans nobis motus erit nasci hic disgeneris violenti: hic nec generans nec disconvenient ecclis motus neuter. Hic naale a varijs nobis sumitur: primo dum naale dicitur id, quod hoc nam supra definitum, secundum sumitur pro quidcunq; effluente ex naa et foa in quo fit sumit naale, dum corpus naale dicitur ℔ obtusi plico. ℣ quod fit ab aliquo agente naali, seu in ipso misto, et calor in igne, seu esse in subito erhorco, ut calefactio in aqua. ℣. naale aliquo idem i ac necessarium. ℞a prout opponit liberos, sic naali dicuntur ℔ modici. 4 prout opponit fortuito, seu illi, quod in agentibus liberis et ex electione operantibus fit probe intendenti, ut si quis ℔ dicat terra pro fundendo edificio ab vinacial bejanum, i ℔ illi fortuito. 4. prout opponit artificiali.

6 prout opponit hyperaali: hyperaale a quinto deinde
ubi: ē dī quod ē supra vim et exigentiam cuiuslibet subiecti
create: h̄m ē gratiā iustificans: ubi beatifica. 7. prout naali
opponit violento: unde maxime hic agit de naali in hac fu vi-
centia: e definit ab arte: quod sit cuius principium extrinsecum h̄m ē, et ei
reque qi agit: nego qi patit quidpiam generat. quo desitio quinq; ex-
circumpecti: violentū ē, quod ē a principio extrinseco nullam vim generan-
passo. Hec ultima verba quinq; scolastici ita intelligunt ut si dicat
nullam vim generat passi, i etm resistat: adeoq; violentū sit id, quod
ē a principio extrinseco resistente passo: ita inquit dicit, violentū ē motus
ignis deorsum, motus cujus principium ē enim extrinsecus inclinans
versus. —

Sicco obra destruit viuens violenti: aliquis motus violentus ē ab instanti
qi destruit viuentia ī instantiā. 8. P. motus quo corpus aliquod violenter
acta ā priā glie mansionis ī viuentis, et tū ille motus ē violentus, go. —
P. A. aliquis motus violentus ē ab instanti: id ē, go ē a glie mansionis re-
motae. A. ē ab instanti. dei. ē secundum inclinationem subiectiā illius
quo movetur P. A. et assū. Sic enim etm motus cujus principium ē ab instanti
recepto instanti in ipso corpore, et tū cujus ē violentus, quia ē extra in-
clinationem subiectiā cujus. —

Corolla 1. Duplex est principium violentia, prima et proxima: prima
violentia ē quod ē extra cuius principium recipitur ē passiva. ut calor aqua
violentia respectu ignis ē quod illud cuius principium recipitur ē privativa re-
spectu: Sic corpus organizatum violentia ē privativa aa. 2. illud in quo
violentus motus producitur dicit hic ē passiva primum inclinationem
adeoq; violentum ē extra passivam inclinationem illius in quo ab
extra motus violentus causatur: respectu cuius violentus ē, quamvis vim passiva necessario generat: cum in passo
motus violentus recipiatur: per passivum ē intelligit totum agens: hoc ē
passivum adaptū sumptū: nam enim 2 dicit se multa motus ē violentus
cum ad eum motum sit indifferens. 3. eundem motum posse ē violentus
respectu passi in quo recipitur ab ī violentus, et naalem respectu illius
a quo effective procedit: sic eadem calefactiva quae ē motus violentus
aquae ignis ā quo actiue procedit ē naalis. 4. Licet omnis motus
violentus sit ē, qi moritur dicit ī alium mortem naalem, alio
violentum. ē longe in alio fu: dicit enim mors naali, quae ē secundum

praevia dispositione recipienti; ut dum qui de morbo periculoso
recipit, mors violenta dicit: qua ab aliquo extrinseco, vg à secario irruente
sectionis moriendi. 4. — Violentum posse ee ad gloriam inclinationem
innatam, vt gloria elicita: unde licet quis petitive vellet sibi crescere
barbam sic sibi hoc crescibilem crescentiam non ee violentam, naali,
quia crescentia barbae non est ab extrinseco, dab intrinseco, quia ab ea vegeta-
tiva removeit; quod autem sit gloria inclinationem ejus elicita, ex hoc patet
quod sit voluntaria, non autem violenta, et sic de similibus discurendum. Ergo
qui se nactat quamvis is actus sit ejus voluntarius, non tamen violentus, quia non
resistente nec, sed tantum violentia nec sua, unde dicit violentia,
non resistente nec, sed tantum violentia nec sua, unde dicit violentia,
sibi manus inferre: at respectu voluntatis sui actus violentus non est cum
sit factus ex electione voluntatis. —

Quaeres 3. An aliquis actus agentis sit ejus violentus. R. probabiliter
dicit nullam actionem dici posse agenti violentam. Ratio quia ipsemet
actus est proportio et inclinatio agentis in effectum, repugnat autem in eodem
violentam esse proportionem et inclinationem in eodem. Dum autem dicit,
quod possit aliquis auferre manum Socratis et resistente ejus percutere
manu ejus amicum ipsius Socratis, peccatis illa non tam per se, quam
per accidens Socrati cui violenta: ego inferes, actus sit non violenta agenti.
R. Socratem in hoc casu non habere rationem agentis simplicis. —

Quaeres 4. utrum Deus possit facere violentiam naali. R. Deus ut
absolutus Prima sit totam veram naem destruere, quia est Ens universorum.

Dico 3. Deum S. Paulum, Deo nihil resistit, dubi nulla est existentia,
ibi nulla est violentia: ego cum nihil, seu nulla creatura resistat Deo
operanti nulla creatura sit Deus etiam ut Ens nec violentiam facere. R.
D. m. Deo nil resistit cum victoria tua ut illius actionem impedat
G. nil resistit Deo invitus recipiendo numerum effectus à Deo producendo,
quamvis non impediendo productionem effectus. N. m. —

De motu recto seu indifferente medio inter naalem et violentum breviter.

Dico: dari motus neutrum. S. m. de gratia Dei donis spiritualibus
quae nec sit ex dno in inclinatione naali ad aliquid motus ad illa non est naali,
nec ejus inclinationem positivam nec ad, ego non est violentus, aliquid
vitans seu potens naali, vel potius supernaali. — Dno Nec vocamus
potentiam naale, quod dno ejusmodi inclinativa nec, nec ejus sit in freis
ad agendum naalibus: Sic aeris lucem est potentia naali, quia illam nec exigit

nec respirit.

Quæstio 2.da
De arte.
Articulus 1.

In qua diuiditur in quatuor. 1. circa quid sit ars, et forma artificiali: 2. effectiue, aliud è hinc. hbig actiue, aliud factiue, ut patet ibidem. 3. ars sit accepta generaliter ex parte artificis, si a quo dicitur ex parte operis artefacti: quid sit accepta ars dicat patebit infrig. 4. arte imitatrix nre, quia ars artis nre operibus. 5. quia dicit naa ita ars factiua præsupponit vtram scam circa quam operet. 6. quid nre tract artis nea è ad plura diuersa ab opere traditus. 7. quia ex ista considerations rerum naliu natis sit artes plurime. 8. quid nre ista clare ab imperfectiore hg ad perfectiora progredit, d dia in qbg ars et nra quemlibet enumerare long um foret. Differunt hi iuuis in hoc: quod nea è ipsamet subtilia, et potius pars habitus illius, qua realiter moueatr, ars a n è habitus ejus, quod artificialiter moueatr, cum regs moueatr e diuinitus ab artifice. 2. do. in hoc quod ea constitutiua operis naliu sunt à nra, operis vero artificialis n ea sunt ab arte, d hic ab arte illud à nra: ut in domo ejus aliud sibi simile faciendi, hbt a nrale de arte nulla hic è difficultas, quod ars dicit habitu actuale, d de arte accepta ab qua exigitur obiectum seu operis artificiati, in quo riuiuli sita sit figura operis artefacti seu Chao figura artificiali. pro cujus declaratione, aduertendum figuram aliam è successiuam, aliam permanentem. Successiua è, cujus partes, nunquam habent simil durationem post aliam, ita ut posterior figura priorem excludat. sic fit in musica. figura a permanens è, cujus partes, ac simul durant, ut in imagine, statua, domo. 3. figuram successiuam operis artificiati existere fixalis in arte operativa imitatrice ratiui, ng musicam in arte imitatione medici. 4. figuram permanentem operis artificiati existere fixalis in arte artium coordinatrice: quo hbt partium per ubicationem, et varietas partium arto nodo ab invicem distantium cum additione nouarum partium aut ablatione superfluarum.

Ob: 9. ubicatione, sit modi d figura ẽ ẽ modus; go figura
ẽ ẽsitil in certa et diversa ubicatione. R. N. m. nam quod
figuratum ẽ sit modus figure in esse ex modis. —

Ob: figura ẽ esse ubicatis ñ ẽ esse; go figura ñ ẽ ubicatis R.
nego; m. sed N. m. ñ enim figura, d figuratum ẽ
esse, nisi sumas figuram in concreto; et ñ in abstracto. —
vrg: antecedendo ad ubicationem, iam habz esse; go. R. N. ante-
cedendo ad omnẽ ubicationem debz unio ẽsentialis totum exigens
cedere ad omnẽ ubicationem debz unio ẽsentialis unionem iam habz figura, quia una
cum ubicatione, deveniat unionem iam habz figura, quia una
cum intellgz postulat; go antecedendo ad eam ubicationem iam
habz figura. R. N. A. ad P. sit m. quia vg in filo ferreo ex-
istente possent cedem modo unita seu simul convolvatur in circulum,
manent partes eedem modo unita seu simul convolvatur in circulum,
ku in Roequeata per modum serpentis; go figura serpentis ñ habz,
per plures motus, scalis d per ubicationes, seu per locum distan-
tiam gradis ab altero. —

Ob: 8. Si figura artificiali, esset scalis in certa ubicatione
requiresch, quod qui opus artificiatum vg imaginem transferret
ex loco ad locum; cet his operis artifex d. go. regula P. stat
artifex figuras seu operis artificiati qi facit ubicatione, in qby
esset figura seu operis d transferens imaginem vg faceret
talem ubicatione, go R. N. regula m. ad P. P. m. Ille ẽ artifex
qui facit novas ubicationes primas, cuius ex arbis direktione. m.
qui facit novas ubicationes primas, non postea primi, atqs sine direktione
arbis N. m. —

Ob: 9. Si figura operis artificiati esset in certis ubicatibz
posset mutaretur figura, qties mutantz ubicationes, d. go. R.
N. m. mutata figura qties mutantz ubicationes, extra N. m. scalis
accepta m. p. Sed cet agend vn de magia naali de effectibz
eius d quia usus parum inservit. Sl.

Disputatio 6.

De Caais in gñi. —

De quatuor q.

De rea et personalibz caa in gñi.

Articulus 1.

Quid et quotuplex sit caa in comuni

Hui n ag mai de caa quomodo cumqs sumpta; nc de caa in qu strictissi
sed de caa medio quodam modo sumpta: id enim sumi primo, ut dictus ipse ca
quo sumpsit nomen caa res ea; quod quo modocumqs ad explicandu dict rei, requiru
quo sic dixit privatiue caa &c; idē pnt rei: Z. nomen caa Plato et
S. augst: tuppererunt strictissime pro sola caa efficiente; dixerunt tmp caa
efficiente & solam caam; ex qua patet caa efficiente & eam primo pertine
nam et ei maxime nomen caa attribuendum videatur. Tandem tu
nomen caa simtr pro ea; quod aliquando per influxum possunt dari a
dicij; quo sic quelit nomen caa n solum efficienti; et finali quo qu
modo; Nam caais nisi nos dicet hoc. De caa in hoc ultimo s
sumpta; et de hujus doctrina hu dicit. vtatr. Sit 40 prima doctrina
ut sit breuius à D. Portio: Caa é id; quod pt & communicat & aliqui
seu quod influit & in aliud; quod ex se; et ex caa sua influa pcedit n & ali
aliqs ades dependet; cum imperfectione alicui; quod dicit quinque hucusq
tria doctrina & hoc: caa é pnt rans & vero & imitabile perfectioni, ma
seu vero defectui. 2. tria pt definiri sic: é pnt pt & dare ali
alicui; liber naa perfectioni; pt by pnt quoniā cum alij; vg pricipa
ore; pt by pt & differt a priis gdtribus caandi; quia n dantur pt
seu pnt virtute et activitate effectu &c; vg approximatio requisita
ad gbestionem & effus sua virtute gbestionem, dipse equi cum
efficacitate tū ut sit approximatly. pt by alicui naa perfectioni differt
caa à pnt in divinis, ubi nil maj; et minus, nil prius et posterius
tandem 4to caa dicitur: caa é pnt pt & influens & in aliud; vbi
quia pro ceteris admodum explicamq: dicit pnt pro quod quelit cum
alij; quia n ppria caa; vg cum privatione, cum Patre in Divinis. requisitis
pt by influens & differt a caa pt accidens; quia n é pprie caa; scribit dom
dicit magnus dominum edificat, sed é caa Damus, cum tū musicus
musicen reduplicatiue n é caa pt & domus, item pt by influens &
dicit privatio quia n influit & positum, & sed à quo; influxe omi
é passiue rerum concursum scilicet in id, in quod dicit aliquid effluere
pt by in aliud, differt caa à pnt in divinis; quia vg Pater n influit & n
filium, ut filius sit aliud, à solum alius a Patre: by enim aliud secundu
illum significat filium esse à patre substantiam seu naam diuinam, quod
hoeretricum. by vero alius, Salvin significat filium & diuinam à Patre persona
unde PP. ajunt: in trinitate n dari aliud et aliud, à sed alius et alius

nam aliis et Pater, aliis filius, aliis Spiritus Sanctus, i tamen alia idem.

Caam vt Sic dividi in 4. Caam generis, in materiale, efficiente efficiatam. primo dividit caa in primam et 2dam caa vna e, que in caando i dependet a alia priore; alia caa e Solus Deus concurrens mediate ad oem effectu creatu; caa 2da e, que in agendo dependet ab alio priori, sine que nil pt agere. Deus Hoc, caa creata, que sine dies nil pagunt. 2o dividit in universale et particulare, vt ignis ad ignem, hoc ad hoc. dicit, que e determata ad effectu certe speciei, vg ignis ad ignem, hoc ad hoc. u vniu alia e applicata, que oes effectu cuius cu nat speciei pt producere, alia e Solus Deus, alia e vniu sub altera, que pt producere effectus plurium speciei: vt Sol herbas in terra, in arboribg flores, fructus, et hoc dm dicit caa equivoca, que nil e aliud, quam que producit effectu Sibi dissimiles, vt Sol aurum, univoca vero vocat, que producit effectu Sibi similes, vt hoc bos bovem. 3tio in caam pficere et morale: pficia e, que xallo influit in effectu, vg ignis producens in ignem producit. caa morale e, que n agendo, seu quirendo pficere, d movendo ad agendum in effectu influit: et hoc fit 4 modis, vel imperando vg si quis imperet Servo occisionem amici; certe morale caa hominis. vel hortando, vel hortando, vel si quis offerat huic efficaces hortandi. vel promerendo, dum vg diligens studium adhibet, ut filius hic occidat. vel promerendo, dum vg diligens studium ponere gradus honoris. vel ex institutione, seu voluntate instituentis vg baptismus penitentie et religio Sacramenta certent, et caa qualia n ex se, seu virtute propria. d ex institutione divina. caa morale vocat tria quia in operatione morali bonum ita pt obtineri, si influeret pfse in ten effectum, tende magis quandoqs adscribitur effectu caa morali, quam pficere, vg. hortandi magis adscribitur Dno nonsanti, quam Servo exequenti: ho caa morale his verbis experimentur:

Iussio, consilium, consensus, pacto precursus.

Quo recipit, mutuus, n obstans, n manifestans.

4to In caam necessaria et libera: necessaria e, que posita obg ad agendum requisita n pt n agere: ut ignis applicata stupe n pt n gignere calorem. libera e, que posita obg ad agendum requisita, pt ea pria re- quisita ad actum primum exercitium, debere ad agendum vel n agendo: vg. hoc posito obg requisita ad bonum opus pt illud libere omittere, vel facere. 5 In caam inpta et caam in actu: caa in pta et caa in actu primo, quod potest aliquid agere, n tn actu agens, vg quisquis pt stare. caa in actu e, quod actu caat, et dicit ee in actu 2do,

6

vg qui sedet ꝺ currit ē caꝰ cursus in actu secundo. 6. In fo-
ord mabam et nꝰ subordinatam. caa ñ subordinata vocatur, que ñ indiget
alterius concursu rec in agendo alciꝰ subordinate; h·ñ ē solus Deus. Sub-
ordinata ē, que in agendo indet ab alio: vbi caa creata. Secundum
q h·ñ ē duplex, prima actus, qlꝺ dir caa subordinata Deo; 2ª ꝑs ē or-
dinatio caa ad caam andam, qndo vna pe aliqua caa bñ quidem huꝰ
ē ab alia, ñ tñ deinde indet in operando ab illa ꝺ ꝑs hꝛie illa agen-
ignis b. producty ab igne a, subordinata igni a rec ad eius ñ bñ depen-
det igni b in operando ab igne a, ꝑs enim effectꝰ huius prius hꝛie illo
producere; ad à Deo tam in essendo quam in operando dependent
caa creata ac contra. 7. Dividit in eam ꝑ se et in eam
per accidens: caa ꝑ se ē qndo effectꝰ à illi caa vere et prius influxu
producit ex intentione caa agentis. Sic deinde ex intentione liberi
seu ex intentione necessaria; h· caa liꝰ necessaria. Caa per accidens
ē, qndo effectꝰ ñ hꝛi producit ex intentione agentis: quod dupliciter
fieri ꝑt: primo ratione caa, qndo duo vna q̃ virtute, cum alia vna
tñ concurrit cum illa ad aliquod effectum, a quo denominatur, cadere dicitur
sic vg aqua calida dicit calefacere natus, licet aqua ñ producat calefactio-
nem sed solus calor, cuius aqua ē virtus violenta, hinc aqua solum per
accidens: ab ex intentione sua nec cast calorem in manu. 2º modo
effectus, hoc ē h· effectus illi liberi ꝑ merū per accidens, seu liꝰ casualis ꝺ fo-
tuitus, qndo dett caa aliqua diversam à sua intentione producit effectum
ut fodiens terram pro fundendo edificio, si thesaurum invenit. Item alia
e caa immediata, que per se immediate attingit effectum, alia mediata et
remota. 8. In principium et instrumentum, de qbꝰ suo loco. Sic
vg principis caa pictoris dicit manus pictoris, instrumentalis vero penicil-
lus. tandem dividitur in totalem seu adaptatum et in partialem seu inadaptatum
prius ꝺ quo sola produit effectum vg ignis à ignem b. posterius ꝺ quo, vbi
effectum cum alia concausa ut duo equi trahunt navem.

Suarez ꝑ. utrum divisiones hꝛi adducte caarum fuerint recte earum.
Difficiunt. R. minime, ꝺ iudicem caas hꝛi duplici respectu ꝺ videri
possunt, vna ꝑ se appellatione, hꝛi vg Deus vocatur caa prima extrinseca
universalis, in creata, aquinoca ꝑ. sec tñ Deus ut prima diffugit à suis
universalibus. 2. Secundo caa diffugitur à conditione. R. quod caa
influat ē in effectum ditio vere ñ impedit ē bñ aliquod requisitum.

Articulus 2.

Quid sit et per quid efficiatur actus primus caa? seu caa in actu primo? —

actus primus triplex: Logicus et physicus

Nota 1. actus primus ē duplex: logicus et physicus: actus primus logicus ē rei possibilis: cui per actum 2dum logicum respondet existentia. Idem ignis conceptus possibilis hoc dicit, habet actum primum logicum, dum nondum existit habet actum 2dum logicum. actus primus physicus ē virtus productiva alicuius effectus: huic correspondet effectus productus qui dicit actus primus 2dus 2do actum primum caa physicum. Verum esse duplicem: unum proximum, alium remotum: remotus ē ipsa virtus productiva caa insita, cumpta huic dispositionibus ad operandum requisitis: sic ut hoc complexum dicit habere actum primum et remotum ad currendum. Salvandum actus primus proximus ē eadem virtus productiva caa cum dispositionibus et debitibus ad effectum producendum requisiti: et quo plures dispositiones et debitiones adsunt, ō absunt: eo caa eo magis ō minus in actu primo proximo ē dicta. Hic ergo triplex ps ortum dificultabat, primo per quid actus primus logicus caa constituit ipsum. 2do. per quid actus primus physicus remotus; et tandem quid prob eadem caa requirat ad hoc, ut caa dicat in actu primo proximo ad 3.m Q. et —

DICO: 1. Probatur ē conceptus caa in actu primo logico constituit ō saltem per eadem pūm influentia possibilem; verum etiam per actionem possibilem. P. idem ubique et prodies constituit caa potens cadere in actu primo logico, quo constituta actu caans, dicta caans in constituit per solum primum, dicta per actionem existendi; go etiam in actu primo logico constituet per actionem possibilem. —

DICO 2. Sola virtus activa caa constituit actum primum remotum physicum caa. P. per illud solum dat inesse constituit actus primus remotus, quod sine dificultate ab actu primo proximo, quod ē solum suum eadem ē productiva virtus, ō hoc ē sola virtus activa caa, go hoc sola inesse constituit actum primum remotum, m videtur actus. m P. quia nec actio seu causalitas possibilis: nec effectus possibilis ps constituere actum primum remotum physicum, go. A. P. quia licet causalitas et ejus effectus prout possibles constituant actum primum logicum prout possibilem, ō tam causalitas prout possibilis tam effectus prout possibilis ō constituunt: nec sunt actus primus physicus: quia nec actio prout possibilis ē productiva sui

entitiū i nec effectus prout possit existere sui. go. ——

Cō: actus primus pñs cā remotis ḡstitutis virtus entiua cae. go eius pñs tas tum cualitatis tum effectus. P. hoc ia implicante hōc seu caalitatem implicaret quoad virtū produtiua hūi effectus. go pñs tam caalitatis i tum effectus requisiti ad existendum cae. ḡstitutis actum primum remotis cae. qui ḡstitit in sola entitate cae. P. hoc ḡstitutis ḡstitutis ad P. P. A. implicaret et virtus productiua talis effectus ad eū immediate ḡstitutis A. arguitur et ḡstitutis ad C. A. et B. ḡstitutis ex quibus possibilem tum caalitatis tum effectus non ḡstituere actum primum proximum i quia licet implicante hūi effectus i caalitatis ipsa etiam cae implicaret cum implicet dari cam et ad impossibile i seu caalitatis hūi effectus possibilis i quae requisita ad actū primū ñ requisita ex parte actus primi proximi pñtis i quia dicta possibilitas ñ requisita ḡ tanquam primū influens in existentiam effectus i nā tanquam conditio necessaria cae sua pñs existentia cae i requisita pro esse tanquam causa extrinseca transcendentalis i scilicet quo cae non pōt existere. ——

Dico 3ō. Actus primus pñs cae creata potest entem ipsius cae ḡstituere ex illa ōa influxu i qua facit cam ipsam proxime existere. id ē per conditiones oēs pro requisitas ad effectum tenentes se tum ex parte cae ḡ per approximatiōē agentis ad passum i tum ex parte passi et ḡ dispositiones passi. Sine qby effectus produci ñ pōt à cae creata: ita per delicatiorem concursus Dei probatum per oa comprinūia ad productionem effectus necessaria i cum illorum circumstantiis i qua dant Sapiēti ad hoc i aut cae hūi potens operari i tandem etiam per negationem impedimenti i seu forme incompossibili in actu 2do quod removeri hūi impedimenti ñ pōt ex effectus actus 2di excludit hūi à ratione ḡstituendi actus primi proximi tum existentia effectus i tum ipsa actio seu cae cae. nō horum ē i quia cae in actu primo proximo hūi virtuali proximè potentem et ram ultimo adunitā ad operatiōē ḡ quocumque ñ hōc concursum Dei proportionatum i aut reliqua comprinūia i quae ad productionem ḡt necessaria i aut ipsa ḡstitutiva i et circumstantias ad operationem requisitas cum absentia impedimentorum incompossibilium in actu 2do primo cae ñ proximè potens ahs ultimo adunita ad operatiōē i ita ut nihil desit i nisi actus 2dus primo si rerum horum decē i cae ñ est simpliciter pote

producere effectū: igitur hoc cā effituens actum primū proximū. —

Dices 1°. actus primus proximus effectus cāe cā 2ª: quid quid fuerit effituit cāa, aliqd eius pure gratiosum tantū non effituens actum primū proximū, go et illa fit cāa. R. N. actus primus proximus cāe cā 2ª non effituit actum primū proximum langua aliqua effitutiva fit cāe cā 2ª. Nec effituit actum primū proximū langua aliqua influens in actum 2ª, e cāa quod effituit langua aliqua tali modo influens in actum 2ª, e cāa quod effituit langua aliqua tali modo negativa cāa ad hoc ut in fieri possit 2ª cāa. —

Dices 2°. actus primus proximus effectus e ens positū: go n fit respē effitui per pfl: actus primus proximus effectus e ens positū: go n fit respē effitui per negationes aliqua negationes impedimentorum per actum 2ª non auferibiles effituens actū primū proximū. R. e ens positū 2ª cae sua effitutiva 1ª non aliquia. —

Dices 3°. Quia ē hbt actuali existia caalitatis ad actū 2ª cāa, ita ē hbt eandem possibilitas ad actum primū cāa: go si cāa in actu 2ª effituit per caalitatem actu existentem: etm cāa in actu primo effituet per caalitatem prout possibilem. R. N. pfl. quia cāa in actu 2º fit per aliam caalitatem immediate et pfall ab ea: ea diffugit quod ē cāa in actu 2º, ideo caalitas recte dicit effitutiva cāa in actu 2º; at cāa in actu primo seu remoto seu proximo cum aliud ē dicat, quam esse posse ē remoti ē proximè operari, modo absit ē sola virtus cāa: ē etm reliqua ppria influentia cum obj debito ad proximè operandū realiter et immediate requisiti: nam hbt hoc, quod cāa possit ē remoto ē proximè operari absente quocunq alio, etm ipsi caalitati nō possibili. —

Inst: Cāa ē potens producere effectū, et effectū ē possibile producī ab ea: go effectū possibile ē producī ē actus primus effectus cāa. R. N. cāa ē potens producere effectū et effectū ē possibile produci possibile cāali, possibile et entitative tali: etm: possibile fit et nigra idea ab fl. n. quia n. p. effectū ē possibile produci possibile cāali et entitative, ē actus primus effectus go effectū ē possibile produci possibile fit nigra ē actus primus effectus fl. —

Articulus 3.

Quando cāa dicat ē prior suo effectu. —

Ad 1°. Aliam ē priorites temporis, aliam rationis, prior ē, quod videt aliquid ē prius alterō tempore vg. homo petrus ē prior 2ª priorites rationis, id ē aliud quam unum ens actu individuum entium diffugit in diversos gradus, quorum aliquis fit prior, seu universalior, alij posteriores, seu magis particulares. —

Insecem bi inveniy priorbay racionis eby ind priorba: quorum unum dicit esse realem alterd: nihilominus unum concipit ex alqua racione longuam prius: alterum longuam posterius: vg cognio volitione censetur ee prior eby in divinis ibm racione: et hoc priorbay fundatur in rbo communi, nibil veritibus, quia procognitus.

Nota 2. aliay ee priorbd radicale sex aptitudinem, et actuale hoc ibm: radicali explicatur per hoc, quod illud, quod ee ab alterd indipendens sive nonesse potens alterd dare ee: ibm vero declaratur per actuale causalem seu actionem: q quam idi, quod ee indipendens actu causat alterum: quod ee bbt ex le sufficientiad ee existendum seu ee bbt sibi identificd sufficiam ee gendi: hinc causalitas seu actio ee prodem actuali additio, unius actualis adeqp actuali priorbay.

Nota 3. Illa ee priorbas nad, quam solam bi inseligamus: hanc aliqui sic explicant: quod bis illa, quo aliqua res alterd ee se precedens dal ee aliquod respectu ejdem, iba le bbt ut secundo naam ei prius concipiatur illa, quo dal ee, quam altera quo caret ee: bicit re ipsa realiter indipendentes instanti simul existant. at hoc istam nad dividi bolat in duo signa nad: bicit realis bt idem indivisibile instans, primum signum vocatur prius nad, seu prius signo nad: et dicitur posterius nad, seu posterius signo nad: Hinc ee illa frequens distinctio in Scholis, pro priori nad, et pro posteriori nad: Sic ng be respectu lucis, quam producit, censetur lucere le pro priori nad, et lux pro posteriori: bicit eodem realis instanti quo e bbt, e lux alii explicant hanc priorbd, quod bis illa, quo verum ee indipendens ab altero cui dal ee ut supra de radicali essli priorbe. Peniga tresid

PICO. Bene definivit priorbd nad, quod bt ordo hujus ad hoc, scilicet primi ad 2dum: qui qid quomodocunque bbt, seu ut cad, seu ut positivum ed actu primum alterius, respectu illius primi nad dicit. ut igitur scias an a respectu b bt primum nad, vide an in poa, seu in sufficientia ejus b includat ejdem a. A. p.

PICO: Caam efficiendi esse in actu primo proximo effectum ee priorem nad suo effectu. P. quia indipendens nad ei, a quo illud dependet ab ejo, quod bt bbt caam et effectum, go. Resp. quia caa prima ee ita quam finitum ee effectum et implicat contra effectum esse ee a caa, quae simul bt cum ejo nad: alias ee ad major ratio, cur effectus bt a caa, ut caa ab effectu, go. Ymo bic priorbas nad nil caam effectum n tollit ee nonnisi dubitabile a parte rei.

D. q. si priabus et posteriorib⁹ rāō dat⁹ a parte rei, legit; quod eadem res eadem realis indistās instanti sit et non sit. Ideo hoc est absurdū; q. d. Sophia: ignis ē pro ligno priori instantis realis indistās, pro quo ignis n ē calor, et pro ligno posteriori ejusdem instantis realis ē calor: q. d. res, videlicet calor, pro eodem instanti reali o et n ē. R. P. negā ⁊ legit quod calor, pro eodem instanti reali o et n ē. Sit et non sit. D. P. negā ⁊ legit quod sit et non sit simultanee. R. negā ⁊ sit et non sit certo modo. P. negat.

Ad hoc enim nulla ē ḡnātio; et hāc eadem distinctione posita ē ḡnātio. Ad hoc enim nulla ē ḡnātio; et hāc eadem distinctione posita ē ḡnātio. Ignis ignē ē pro priori ligno ligneo ē causa sui caloris, et ignis non pro posteriori ligno non: Sic ab ignis non est sui ignis effectus in quo nulla ē ḡnātio: Similē calorem existere pro posteriori ligno non, et ē existere pro priori ligno non in eodem reali instanti sicut calorem ⁊ existere ita et sit potens producere ignem sine hoc quod causa sine ⁊ existere ita; et calori addat, qui ignis producens calorem tanquam effectus causē proximus ut calor addat ignī tanquam suæ causæ.

DICES: In eodem reali instanti ē in ligno priori ignis, et in eodem ligno n ē calor, ē non calor in ligno posteriori ejusdem instantis. Et non gratis instatur: go independens ab instatu ⁊ dato priori et posteriori in eodem instanti reali ignis non producitur non. R. P. Ti. Ideo non instatur gratis, nisi negas dari ignis realis instantis partes, quarum priores alterum posteriorē. Et non gratis instatur sicut. Ideo non instatur gratis, nisi negas quod in rebus fluxis in eodem reali instanti existentibus rectē dicendo non sit ordo existendi inter quem una res existat prima: alteram 2da. P. Ti. quod sit non gratis instatur. et hāc eadem distinctione posita et negata ⁊ negatur. R. negā 2dam. Quando go divino in divini ligno non esset ignis, et ⁊ existere calorē, in 2do vero ligno non existere ētm calorem, ⁊ Intelligimus quod est una pars instantis realis, in quo sit ignis sine calore, et altera pars in qua sit ignis cum calore: hoc enim si quis vult, est mera vetus Intellig: ⁊ Intelligimus quidem eodē instanti reali in go existit non et existit hoc tantum non aliqui ordo existendi: non enim sic existit, ut ⁊ addat effectui ⁊ posse ut effectus addat non per causalitatem per quam, sed qua tenenda effectus per quē ab illa non itaque in illis ordinis existendi dicta non addita sine

Instat: caa actu caam ẽ similꝭ raõ cui effectꝰ, go. P.ñ. quia virtꝰ
partis relativi similꝭ raõ et cognitꝰ ꝺ caꝺam relationem ad effectꝰ, go
similꝭ raõ et cognitꝰ ꝺebet caa ñ ẽ prior raõ effectꝰ. P.ꝺ.ñ. ꝺ
similꝭ raõ specificatiue sumpta caa ñ. P.ñ. sumpta reꝺuplicatiue actu caam
P.ñ. et ñ. ggñ. verum igitꝰ ẽ ut caa ut actu caam reꝺuplicatiue sumpta
sit similꝭ raõ et cognitꝰ, pro hac bñ ñ legitꝭ quoꝺ caa 2ꝺ ꝺe sumpta specifi-
catiue ꝺebet qua actu caam ẽ similꝭ raõ prioꝝ huꝰ effectꝰ, uelut proxime poterat
caꝺere, seu in actu primo proximo ggñbta. ——

Ad. 2. caa in actu 2ꝺo ggñbuit prioꝝ raõ huꝰ effectꝰ ut quoꝺ per ipsã ca-
ꝺem actualem, seu actionem resultauit ipse effectus: go actꝰ ipse caꝰ
tus, seu actiꝰ ẽ prioꝝ raõ ipsius effectꝰ. ggñia P. quia ꝺ per quoꝺ effectus ggñ-
bitꝰ raõ posterioꝝ in actu 2ꝺo sua ipsius caa, ẽ actꝰ posterioꝝ ut quoꝺ, go
actꝰ ꝺ, per quoꝺ caa ggñbuit effectꝰ prioꝝ raõ ut quoꝺ, erit gratia raõ
prioꝝ ut quoꝺ. P. et ñ. ggñ. ꝺ P. P. ñ. ex eo preciſe, quia per illuꝰ
effectus ggñbitꝰ posterioꝝ raõ ut quoꝺ ñ. ñ. quia illuꝰ ipsum per quoꝺ ca
ggñbuit, effectꝰ posterioꝝ ut quoꝺ ẽ actꝰ illiꝰ caꝰ. —

Dices: Ex ꝺictis caaltas ñ ẽ posterior ipsa caa, go ñ ꝑt facere caã raõ
prioꝝ et quoꝺ ipse effectꝰ. P. ggñtia. quia quoꝺ fuit caam raõ prioꝝ
effectꝰ. Dñ. ñ in eoꝺem ligno cum caa. Conſ: quia caaltas seu actiꝰ ꝺ
facere caã raõ prioꝝ, quoꝺ ipsa caaltas actu ggñ, ꝺ quoꝺ actu non ꝺ
ñ quoꝺ ñ ꝺ, quia quoꝺ ñ ẽ, ñ ꝑt actu ipsa ꝺenominari ñ actu bñ, quoꝺ non
ẽ caaltas, quia bñ nisi ẽ caa in actu 2ꝺo seu ut actu caam; sed a
quacta caa ñ ẽ prioꝝ, et similꝭ raõ cum effectu. P. ñ. P. ggñ. ñ
ꝑt facere caã raõ prioꝝ ut quoꝺ, tanquam ut quoꝺ ggñbuit. tanquam ipsa
ut quo P. ggñbuit. P. ñ. ggñ. sed ñ. caaltas seu actiꝰ ꝺenominatiue caam raõ prioꝝ
et bñ sit posterioꝝ raõ, modo non sit posterioꝝ tempore, ñ ẽ caaltas
ipsa posterioꝝ tempore. Hinc ad Conſ. pro. resp. Licet caaltas bñ ꝺe-
nominatiue caam tanquam ipsa ut quo prioꝝ raõ ipsius effectꝰ, bñ ꝑ
prioꝝ tempore ita tñ ut ñ implicet caa ut actu caam, ꝺ specificative
qua caam; si enim reꝺuplicative aliquiꝺ ut actu caam, hoc ipsum incla
ꝺit ipsa caaltas, et sic hic ipsa caaltas esset caa, ñ ẽ in eoꝺem ligno. —

Inſt: caaltas ggñbuit actum primum caa, raõ prioꝝ ut quoꝺ, go ipsa caaltas
ẽ prioꝝ raõ ut quoꝺ ipsius effectꝰ. P. ñ. ggñ. Suffuit enim quoꝺ caaltas
ꝺicat prioritatem ut quo, non enim ꝑt ꝺare prioritatem raõ prioꝝ
ut quoꝺ ipsi caa, sicut licet albeꝺo ꝺicat albeꝺinem ut quo, ñ ꝑt ꝺenominare

effect. et quod.

Collegeo q. 1° é necessaria prioritas durationis, seu temporis in causa efficiente ad effectu. nã é, quia si deus crearet vel ageret creatu[m] generans sufficiens ignis, ille ignis in eodem instanti temporis poset causare calorem. Item etiã sol in eodem instanti temporis, quo é creatus, lucem diffundit. Sufficit go prioritas naturæ. 2° caa actualis seu actio caa non é prior naa effectu priorite ut quod, nec bold priorite ut quo. nã, quia causa non é proxime potens effectum producere ut quod, nec bold est, per quod, seu quo mediante agens ut quod producit effectu[m]: go causa actualis non é prior naa ipso effectu, stat prior ut quod: sic enim bold prior é, id, quod é caa respectu effectus: nec bold solum é prior naa ut quo. 3. caa realis é naa prior respectu fore et unionis, quia ideo dat esse independens in existendo à fora et unione simpliciter loquendo: et é potens proxime dare ei fora et unionem in genere causæ realis. 4° caa etiã finalis é prior naa respectu gradus, quod causat in esse: nã, quia prius é esse foam, quam foam informare materiam nedum unione: unio enim fore cum naa non é ipsa actio diuturna fore. 5° caam quoque finalis 1° dat foam existentiam intentionalem. 2° quam causat effectus intentionalis. 3° é prior naa eius effectu in eodem gu: nã, quia ex quo constituit ad actum sufficientiæ, cui causatio effectus intentionalis consistit in caa finali constituit ad actum sufficientiam caa finalis causatio intentionalis go.

Articulus II.

Utrum illo instanti, quo caa caat, debeat realiter existere? Scotus Thomista cum aliis docet posse causam efficientem causare actu illo instanti, quo actu non est, modo tamen inmediate ante fuerit. Seu in instanti immediate actione precedenti. Dixi causam efficientem, nam ex rei illi debitum causam influere actu posse causare dum non est in esse, non est in conceptione, sed in re, nam si fora non existens causa quoddam actu cum causare actu quoddam aliud, quam se ipsa influere communicando, in posse ad se ipsum aliquid de influere quod non est, de causa finali, an non ex quadam in hoc, utrum causa finalis seu finis debeat existere debeat posse, et extra intellectum, quod nonest ad agendum media, nam certum est, quod non debeat sit necessario

existere ꝺ̄ solū intentionaliꝫ cum solū intentionaliꝫ moueat, et nostra cā intentionaliꝫ. Solo ḡ̄ difficultas ē de cā efficiente.

DICO: cād efficiēs posse ee posse et scalē existere illo instanti quo caat. P. ḡ̄ ō gari: ex pugnat existere operationē sine actiue cā; quia existat ḡ̄ operatio sine efficiēti cā; go etiā nō possit existere operatiꝫ cād sine efficiēti; quia existat ꝑ cā 4. part. glosse P. quia operatio ē actio cā. neque essentiā connectit cum cā sine actu actiue cāndi quam connectat cum effectu actu cāndo ḡ̄ sic ꝑ̄ posse existere operatio cā absq; effectu actu cāndo nec ꝑ̄ existere absq; cā actu cāndo. P. Z. Ex illo grāmis adagio, nemo dat quod nō habet; cā in instanti quo nō existit nō habet existere, go nequit dare effectui existere. hic sylmus rideri ꝗ̄ demonstrating: ex eo enim quod media cā actiue nihil possus effectui actu cāndo effectū illo instanti ꝗ̄ supponit nō existere: sicut ḡ̄ quod canis in instanti a existere et gobrevit mordere, si in instanti b nō existat nō potest mordere; ebrius media actu actiue existente. P. 3. cā quæ nunquam fuit, licet mediante legali influxu ad futurum possit producere effectus, nō potest causare tale effectum per influxum physicum, quia nullum nil ē in se physice et influxe: go etiā cā quæ nil ē actu physice et influxe, licet mediante actu fluente acquirat nō potest causare effectū per influxum physicum. Dns Thomistæ: cād licet cā nō existat in se ipso, instanti quo actu cāndi, existit tñ in virtute cāndi: ō gratia quia permanet in virtute cāndi ligeati quod manent ad quia virtus actiua ē relicta à cā, quæ virtus etiā cā nō existente possit influere in effectū; nō ligeant cād manere in aqua, nō existere in virtute operatiua, etiā quod nō existit in se: si primū, tū in primis nō verificat ꝓpie effectū caat ꝗa cā tñ illa virtus relicta à cā; ot hic ē rerum quæstionem, quærimꝰ = an cā actu cāns ꝺbeat existere eo instanti quo actu cāat: ng quod ignis producit in aqua calore in instanti a desinit in instanti b, et calor relictꝰ ab igne in aqua etiā in instanti b producit calorē in manu, tū ignis producit hunc calorē in manu: respondeo medeligaden supponitigmi dem certiorē, existere, adeoque observare hunc calorem in aqua, quo mediante caret calorem in manu

produxit hunc calorem in manu inde quidem calor in mea aqua
ideale vero aliquod agens realle observans hunc calorem in aqua
in defectu agentis realis ipse Deus vt author rerum: adeoque nullo
modo produxit hunc calorem in manu ipse ignis n existens. deinde
ista ei quia hoc modo loquendi possent dicere quod caa n existens
potest producere effectu n Solum in instanti inde sequenti: et
consequenter post quam desiit caa vt patet in aqua praesenti: aqua
bene in instanti a removeatur et extinguatur ignis: et tamen possit una
hora vel duas horas calor in aqua relictus sic producere calorem in manu
respectum aqua n exponatur statim interius frigoris manebit ng
in calido cineribus in quibus nullus sit ignis: ergo falsa est sententia
Aristotelis et Scotistarum quod hoc motivo et possit duas horas
producere aliquam operationem exercere ng videtur. Ad 2dum dicitur ad
illud virtuale: Ad dari id per responsio quod in questione
non hoc ipso sit quaestio, an caa n libro ei seu existere possit
operari seu manere in virtute operativa.

Ob: 1. Caa realis et finalis n dum existere actu ignis quo causa ig
nee caa efficiens ipsa. R. N. Ant. disparatur: et dicitur patet: caa enim finalis
et moralis movens solum mediante cognitione seu causando ipsum a cognosci
in eius praesentia dato subiecto et proximo et sic 2dum quod intentionale
existunt in subiecto: causant effectum moralem: at vero efficiens ipsa re
alis per virtutem et influxum ipsum realem qui n existente caa n existit.

Ob: 2. Si caa ipsa causare effectum: cuius n sit in eodem loco cum hoc
effectu seu penetrata cum hoc effectu: go etiam ipsa causare ipsum effectum
ubicum. Cuius n sit in eodem instanti in quo e effectus modo quaerit imme
diate ante: seu in instanti ubiquo. R. C. A. N. ipsa disparatur: et quia
caa cuius n sit in eodem loco cum hoc effectu, sed dicit ubiquo ubi tan
tum virtute agendi cum vere existat: ergo non in instanti ubiquo
seu immediate sequenti caa n existente n sit eius virtute agendi. R. N.
D. A. Cuius n sit in eodem in coordinata praesentiam extrinsecam cum
praesentia mutua ordinis ad ipsum et ubiquo.

Ob: 3. Si aliqua res mutari debet dum actus n existit, go etiam
caa ipsa causare dum actus n existit, ubiquo patet: ut. R. C.

In instanti mg a deu hoc moriti, mutati realiter et in existit
aliâs simul noscerent et viuent. R. P. Si ly mutat. cpiat, quia
terative trans: dr. Si ly mutato cpiatr inchoative R. cum om
mors dr alegia mutatio; mutatio a petit duo istantia hinc mors
hois ly stigit in 2 instanty, in nro vidrt inchoative albero
tinc; inchoative mortis hoois dr, quando ita incipit vltimo, ut imed
post in dr viuentes. Cessatio a et quiete mortis dr, quo ita
in incipit, ut imediate ante vixerit. Nec dicas: hoc dictu
mortiat in hord nram mutari, go nrm hoc mutatu. R. om
B. R. hoc dictu mori: id qi finit hoc, seu appetatiue si. Lecto
sicut dictu etm caecus videns, id qi finit caecus, dum enim vide
in e caecus. Sicut dictu, damus o gbstans id qua finit cam
uide huic ad nrm id huius pstionis in requirit existtia dom
nre: ita ad nrm pstionis hoc mortis seu mortuus in
quirit existtia hois: seu vita.

Ob. 4. Ssm implicat vt alegia cae pssit cae pssit per actio
successiuas diuisibiles: vg per duos quadrantes tri casu elapsos
quadrante seu pssita prima parte actionis illius diuisibilis, pt dg
vere caam esse hac prima parte actionis, qua correspondet quadrant
tri casu adhuc segueretur 2a pars actionis, qua corresponderet 2o
quadranti cum suo effatu in ordem pcedr segni: go hic effatus
caeri a cae in existente. R. casu. m. d. m. sequeretur 2a pars ac
effatu dependens ab hac cae destructa St. m. in dependens ab
B. m etc. effatus cum enim illa cae amplius in existeret, in
ab illa effatus dependere, seu aquiesce simul in, adeoqs pars ac
altera sequeretur dependens ab alia cae, in a solo dr in defectu
huius.

Ob. 5. Si gbnacie vt qui pro uerit capidem surfi duxerit
adhuc moto capidis surfum, nonrtr repelle; m. dm tri casu
ille capidis surfum, ita mortem pro uerienti produceret, a cae
in existente: go. m. P. quia post mortem pro uerientis in pt effigies
alia cae adhuc existens producere tale motu illius surfi. R. d
ad P. si pro uerie effigiem caam actu existentem; cae enim motu
surfum e pro impetu capidis a pro uerientis impressus, qi quando

durat, etsi pessicieris moriatur, fert laziden
sursum. —

Do: 6. Hora in cē hora integrē ēstituit per quadrantes, et
quando ē hora integra nō ēt quadrantes cēs iderit, d quā-
drantes ēt caa iderit hora, et hora ē effectus quadrantum,
qē caare caa nō existens. R. hora ēstituit per quadrantes
successivē C. m. permanentes K. m. d quadrantes ēt caa
hora successiva C. m. permanens K. m. et ēt d. extis successivi
bus oēs partes ēstituiva simul, d potius bus aliqua partes
successiē, alia sequi. —

Ita j. Quando res ita nē, ut immediate ante fuerit, in eo
instanti res ibi quidem huiusce, tm existens nō ipsius. Quod enim
huius quod immediate steterit ad nē cē primam factas ad cē rei, sola
ipsius. Z. Sacramta Nove legis nē cē caam phcam, d
solum moralem gratia, hinc nil ievat argmtū thomistarum.

Post hujus folii faciem sequitur

Quæstio V.

De Gratia prout dicente habitudinem, ordinem et relationem ad effectum.

res ipse Dei &c. ergo. Item. quia existens Dei, tenetur se
omne perfectum scire, Sed ipsius absoluta praedicandi
creaturas, Ergo, Deus scit ea, ergo Deus intuetur ea
praedicandi absoluta &c. creaturae. Ipsius &c. Sed &c. ergo Dei.

Ad. ergo Rectobjecta Scoti, respond. relative realem &c. ad
aas, dico, quod loquit de relatis prdmtalibus, et transcendit, seu ut
ipse loquitur. Relatio in Deo non est aliud realiter
quam ipsa essentia Dei, ad creaturas, dicimus ergo Deum, quia ipsa Deitas
potentia; quoad vero ordo ille ad effectum ipsius Deitatis est
&c. deliberata. Contra. quia modus transcendit, Deitatem
plicat. ergo si non Deitas ad effectum se extendit, et ita
natus ipso exercito Deus. Contra quia si effectus praedi
&c. effectus, effectus praedicatus &c. et &c. effectus, quia summe ne
cessarius, Deitas, ipsa ad aliquid impossibile, Deitas, quia
ignis ex sua non productiva caloris. &c. actu sibi, ergo
sol producitur actu sibi; &c. calentis, ergo sol producit sibi, ergo
ergo ad aliquid intrinsecum. ergo si effectus ipsius, calor, aut actu sibi
fieret &c. impossibile, ignis, aut anima. ergo ignis ad calorem
et animam ad actum vitalem, dicunt ordine transcendent ad esse
Objicit. Intellectus &c. ipsius potius respectu visionis beatificae,
et &c. cum ipsa, praecisis essentialiter. ergo non &c. praecisis
effectu ipsius generabit &c. Probo. quia visio beatifica de ratione
generadi intellectus, sed creati, Sed non &c. praecisis cum ipso
creati essentialiter. ergo. R. Ego non. sed &c. et tamen non
ut ipse praecisis &c. cum ipso pari actu existens.

Instat. contra. ipsius. intellectus respectu visionis beatificae ex parte &c. praecisis
cum effectu existens, ergo non cum objecto, patet. ipsius
finali effectu ipsius generato cum eius objecto, ita existens non
non existente; ergo finali respectu effectu non existentis
existit, non creato; ita non ex impossibilitate effectu, ipsius
impossibilis non. R. N. ipsius. ad probat. N. A. Ipsius,
quia praecisis effectu ipsius perit ultimo productu in non, perit non
ipsius implicatio effectu.

Objicis 2do. ex nostro principio sequeretur, quod si angelus non
creatura praehenderet eo ipso Deum esse, quoniam deberet
res necessario habeant inter se connexionem. Ego. angelus
res non cognosceret, quod ea sit. quoad quid sit. N. Quia
praehenderet aliquid creatura, quia omnientes gratiae effectus
cum aliquem, tunc omnis praehendet &c. quo ad quid sit.

intellectus

Dispos.

Objues 3. cas denomat actu agens per actum actum: ergo denom-
actu agens per actum possibilem, ergo denomabit possibile agens
virtute, ergo Deus ergo per actum possibilem denomabit possibile agens
logice. Phylice N. Gallia, Phylice enim possibile agens denomatur
Gallia entitative.

Duo 2. Relatio seu ordo transcendentalis in Deo ad creaturas possibiles
nullum arguit inconveniens, Deus de his admittit; ergo ordo est
transcendentalis absolutus. Probo. Si est aliquid inconveniens, est
aut quod creatura possibilis impossibilem Deum faceret, Deum; sed quod
Deum faceret, Deum faceret impossibile multa inconvenientia. Vim.
Deus, alia attributa Divina pendent ab entitate impossibili
sine inconvenienti, ergo pendent ab ente impossibili. Probo. quia
si Deus daret primo esse aparenter, profecto quod promittit
esset in facto, si falsa diceret esse verum, ergo fidelitas et veracitas
pendent ab entitate impossibili, eadem patient ista idea entitate
impossibili. Antec: nec vllo inconvenienti. quod Deus scientiam gnatas
cum esse impossibile, ergo nego esse inconveniens, quod gnoscat cum
possibile esse possibile; quia tam impossibile est quod fuit possibile,
sed impossibile, quod quod sit impossibile. sed ergo, ergo scientia
Dei nequibit Deus ergo ens necessarium, ita probo. quia Deus
habet esse aseitate apraende cum impossibilitate alterius Dei, ut his,
erit a Deo essentia, sed autem patiret, si alter Deus possibilis fieret.
possibilis ita probo. quod fuisset ibi ordo ad absolutum transcendentalem
Deum sine ordine transcendentali absoluto, ergo esset mutua, quod Deus
quia longe superior apprehendit superiora cum existentia essentia,
creaturam quod sine ea, si hoc existit debet Deo transcendentalis,
ad hoc existit ordo transcendentalis absolutus, ergo ideo Deus
debet, ut possit possit hoc existit Deo dare, Deus possit,
nempe esse produxit, et existit, ut finit producibile, negata
aute hoc existit, concedimus tm primum, et satis mutuum,
quia eius effectibilia, quo nil possit produce.

Objua, Deus potest de gnoscit cum creatura existit, ergo nego
antec propositi. probo, quia creatura existens, et possibilis se
opponunt, ergo si gnoscit cum existente, non cum possibili.
Ego ita Deus gnoscit cum creatura existente cum existit
A. cum existit positivae tempus N.A. cum hac entitate
quod existit, scilicet gnoscit. idem autem gnoscit cum creatura
existente ut existit. quod gnoscit cum ea, in quo existere
consistit. si hoc verum esset, sequeretur involveret Deus successione
temporis, quod autem, quod gnoscit cum re existente, et non existente
ejusdem —

quo gnerit cum se esse, cum eade se gnerant. Sed to
vario modo. S. and quoad, quae dicitur Dei, gnerat
cum eaa existente aut existere. S. ratione esse, quia tot
erit ois libertas in Deo + ~~et~~ ~~et~~ ~~et~~ et gnerat cum
bitu, quia tanto ha gnerare pte Dei effectu pone
ponte.

+ quae

Obijcies 2. Dei sens sunt necessarij. gō sunt indeterm
Dei à posteriori à necessario determinabile. Dei, ne quidē à posteriori. Gprendet à creatis. S. gprendit
ab, ~~et~~ posteriori, si ~~et~~ ~~et~~ ~~et~~

Duits, cae totalis respecta quidnis totalitate effecty, cum
cuius genere sit effecty individuis, ita effo quid praeduat i
specie intensa, deest natura tota, respiciat cum d. quae de
divisibile corpus aliquod totum praduis aburna, et eadem ratio ad
alia cae & pecus. Dico cae totalis totalitate cae respecta eiusdem ge-
nitivis, puta v.g. ignis &. cae totalis totalitate cae respecta
ignis &, quia pecus ce pecus praduis, nec ita eadem
genitive, sive n° d. sufficiens dare principia quidnis. Sed respecta
Quorsum alterius quae nempe in totality, unde cum mark ad
totalis totalitate effecty, adeo Duits totalis totalitate
Nota 2. cae totalis totalitate cae respecta effectus in arte primo, et 2do in arte primo Duits, quod
Duits in effectu ut f. abesse alia eiusdem generis cae, et pecus
influxu cum n° existeret ita effecty, seu ut alii loquuntur, totali-
ter effective, quam n° praeduit sufficiens ad effectum. v.g.
duo boves, quorum quilibet pecus elevare unus centenarios
simul elevent alter, vires quae attemperando, ut ex vi virium
quae adsunt, nunc n° elevaret centenarios ab uno boves
ff alter abest, ff. alias quia ff eorum pecus ff. de f. elevare
unus centenarios, unde n° cae in arte primo pecus ff. de f. elevare
arte 2do n° esset totalis, totalitate cae, sed non totalis
totalis totalitate cae in arte 1° Duits, quo pecus totalis cae
actu influit in effectum, ut ex f. abesse alia abest, effecty tota
sicut cum influxu praduncti, seu libet adsint sufficientes
existendi, cum mark pecus cae Dei ignis v.g. & praduncti quod
Nota 3. Quod pecus cae totalis totalitate cae in arte 2 Duits
in totale positive est in totale exclusive: totalis positive Duits
quia influxus tendit in effectum, ubi cum praduncti effecty adest
et f. alia cae abest, quo ad tu et nunc non eadem influxus
in eundem effectum: totalis vero exclusive vocatur, quia una tm cae
praduncti effectus totus, excludendo de alia a quorum etc. totalis
ad eundem effectum.
Nota 4. totalitas cum quotuis diffinitate provenire n° ex pluralitate
virtutis, effecty, sed ex pluralitate totalitatis, unde sive sint
cae morales, sive instrumentales, si tm praduncti sunt effecty
eiusdem totalitas, totalitate cae in arte 2do, seu per 2dam artem
totalis sive morale, sive instrumentale, cum pecus, no

affirmativa; genuinus quidnis stabit S, an idem numero effectus
Dei, quis effectus virtutis Dei totius? De facultate enim naturae
vix dubitatur cadit instanti. Deinde cum sit totalis totalitate ad.
in actu 2do, nec aufert totalitatem excludendo, nec enim ex termini
significati, ut effectus ab una tm causa provenat, et tm duo in illud
influant totalia, sed a totalis efficere —

Duo: Esse eundem numero effectum provenire a duabus causis totalis
totalitate ad in actu 2do nequit. Probo: quia duo forent ibi
frustra requirent nequeunt in forma causae numero una, qd.
2do: una non totalis sufficit ad unum effectum. Quod probatur
esse totalis. qa. si potest, una erit causa totalis totaliter ad effectum
ad quod requiritur actio; si sit totalis ut dicimus in actu 2do,
nempe quia non erit ibi quidquam entis causae, ne ejus alius, ut
primo ad esse, nisi ut satisfaciat indigentiae ad existendum,
Probo qd effecti: quia sicut una non denegat necessaria,
ita nec superflua; sed si una causa sufficit ad effectum,
altera sine negatio superflua ad sine non. qd. 3tium:
Nam actus totalis non correspondent duo termini seu duo effectus
uni actui totali. non correspondent duo termini seu duo effectus
realiter, v.g. unus actus ebullitus, duo ebullitus. qui
ne 2dus actus totalis unus termini seu effectus. nec enim unius
potentiae agendi unus quod actus.

Objicies 1. si ergo ignis divinitus repletus lui et cibum applicet
et utrique duo subsistus ignis tali casu, obstantibus duplici
ignis ab altero non fluunt quoniam ignes, ad eorum
ignis, quod agentes in tale agerem, attribuendum passibili
aut uno solum actus totalis, attemperando actuagit,
qd negas quare actus totalis, cum unus ignis sit indivisibilis,
applicatus, et quidem naturaliter passibili ad replicatum ignis
qd per dari duplex actio totalis respectu cuius effectus realiter.
Et primo dicens tali casu ipse Deus agere totalem
et tm ad dari realiter. Sed per miraculum dominantem ad
omnia miraculum. Quibus per applicatum duplici ignis in diffe
rentiis ad idem omnino signum, quod applicatio regulis adeli
atur miraculosa ligni. Sunt ad miraculum. Quo obstante hoc
in duplici duo. Dicitur 2dus. quae dictorum ipsum aliud miraculi.
Sacrum non ponendi actibile aliqua duo, in duplici duo, v.g.
Deum, si replicetur hoc pacto. Deus, v. gratiam illi duabus
cuius effectus in utroque Lapide, v. g. 1. 2. qd. dat effectum
cuius effectus, duo actus totalis; si paduant cuius qd agunt
realiter, quod realiter concurrit in duplici cuius numero
effectus, effectus realiter dari effectus duplicatus, quod repugnat
S. 2do. Dici possit quod in casu casu unus quidem ignis influat
ad effectum, non totalem totalem, alter autem nihil agat, quo realiter.

ofiba, quod nad magis adversatur, quia perfectum
N. Stoppin. 2. licites in tali casu detr. perficiendo, quia dum
Solum Christ perficiendo alicui effectu, sine quo effectu ipsi non
at monstrum, quia Christ nascitur sine tali qualitate, quia
de descendit, quod nec Deo cad stolles totalitate cad in aliquo
nimo eidem effectui perficiendo. quia sine re. 2 absentia
quod effectu principaliter in virtute plurium causarum, quod
totalitas spiritus in effectu, utpote in obligato effectus
alicui determinato cad, sed indifferenti ad plures causas
causa intrinseca pene, sicut in ipso aliqua causa superflua etiam respectu nad, quod sit perfecta in principio
2. quod ada abhorreat perfectionis participationem, quod
dato casu 2da virtus, quia applicata cum alia virtute 2.
totalis cum utraque agat. licet ex imperio superioris, si mandamento effectus, et alterius efficiendo in fine —
Objicies. qualiter grana seminata sem tra terram in magis
fertili v.g. in palmari, ut dicitur in palmo roi. 2 in digest
sed in uno cribro, et grana alterius, in angelo
esse in loco hyemali. ita ut desiccato uno palmo manet
tra naturaliter, de hyemali de ada vadi, in Cancro, in fertili
hyemali, qui etiam de effectu totalitate. Et endo in stylum
cad totali. 2. 1. 2. virtus Apostolica, quia quia effectu. 2.
in duplici artem totalis reddet ad duas causas totales, probat oppositum
quia in primo ad 2. similes effectus. 2. 2 Sanctum dissentiens
tam ad rem bonis totalis, 2 cum Deus angelo tali casu ad instans
loco totali, idem de ad vadi. quia hic Deo pracise requisitus
esse per modum unius gratia totalis. quemadmodum etiam ad 2 virtus
fuere 2 ter gratia totalis. Licet sit unita v.g. capiti et brachio. in
2do autem casu et actu et cad est effectu essentialis —

Nota. Ista igitur sit exemplum in aliquo sitio ab aliquo agente naturali
quod Deus in instanti immediate posti applicari ad illud agendum
Item dicitis agens aliud. Deus tunc requisit inferre 2 ter actus, quia
in hoc casu virtus ignis attemperat sua virtutem ad potentiam passivam
ita quod actus debet esse potest actus, quia 2 actus naturales
inadaq. et cum virtus intrinsece virtutis cad. quod posse attemperari
virtute virtus ignis in operando sua virtute, 2do Deus in instanti
in puncto casu, potest eo, quia effectus observatus ita totalis
totalis 2 actus reflexus primo, productus, per reflexum primo productus

attemperare sunt quoniam, ⁊ esse producere majore effectu, aut alterius, g̃.

Nota 2ª ⁊ 3ª esse diversum in Ape, quo Deo ignes applicati esse ne ignes, sed agere et alterare nil agere, aqua ut videtur posse alterius, sed proprie dicendi utrumque ignes agere, sicque in attemperata et antea in arta 2di partis. Dico quod ⁊ Deo esse similes producendo v.g. ignem quoniam attemperata sicque, tum esse nihil intensa, et ⁊ majori ⁊ producta agerent nullo posse producere effectu, quia nihil nulla esset tanta virtus gla sit sufficiens ad producendum se debito effectu.

Artículo Tercio.

Ostenditur ⁊ implicare Deum esse in arta 2 totali.

Dico: Non implicare Divinity esse numerõ effectu producendo quoniam eius efficientia totalis totaliter cãdem in arta ⁊ possit. Probo quia id in hac propositione nulla involvit repugnantia, nam ut eius aliquid à subjecto cui adequate in arte 2da, nil distat, g̃ ⁊ quoniam, g̃. quia potest ⁊ est aliqua repugnantia ⁊ est eadem, g̃. quia eadem adequate ⁊ ea parte actus, eam potentiam effectu, g̃. ⁊. stet, ⁊ potest quia tunc posset, nec difficultas. Deus effectu producere à subjecto cui, v.g. de calore ⁊ etiam posse idem effectum, simul producere à subjecto cui totaliter producendo ergo, g̃, calor in tã, quod nulla est in hac repugnantia ⁊. augeri cui adhuc, quia tunc posset, cui esse ⁊ effectu. v.g. ignes, si nequit dici, quod de effectu, v.g. de igne ⁊ ignis subjecto, aliis cui v.g. ab igne B. D. ⁊ ab igne A. non tanquam nequit dici, cum quilibet cãdem causandi effectum tanquam ⁊ in causa virtute, nec cãdem effectu, v.g. de igne ⁊ ignis subjecto, ex cãdem causa effectu. v.g. de igne ⁊ ignis subjecto de igne effectu de igne ⁊ effectu.

Dam 1m. quod Deus non possit hunc subjecto nec sit repugnantia ex parte actus, quia sic cadem mae divinis, ut dicti subjecto totaliter; item eadem ratione divinis, ut dicti subjecto ut quia in his actibus sit repugnantia ex parte subjecti unionis, quia effectu Deo etiam de effectu ⁊ producere à subjecto cui totaliter cãdem ⁊ totaliter cãdem ⁊ repugnantia ex parte actus quam actus quia sunt totales. quia sicut eadem, potest eadem manere, ⁊ ex hac repugnantia ex parte effectu, quia ⁊ repugnat de eodem esse simul ordens subjecto, ut patet de corpore Xti. quod simul ordens ⁊ in cibo et in Eucharistia ⁊. g̃ ne repugnat, Deo effectu simul producere à subjecto cui totaliter cãdem.

id qs

naaliter, eiusdē artus. Dispositio eius ē, quia finis artus ē ut esse
potat, quem cum una artio totalis, ipse vase, altera artio
totalis corebit fine exitop naaliter, perfecta; at finis artus
virtualis ē, ipse ipse ad, virtus naaliter, perfecta; at finis artus
acquirit ad quelendo finem, per unum motum ad illa se potus
q̄ vain libet alio artu. quo cum en fine aperit ad motum
diversū.

Notab. 3to Solvendo Scoti argōto contra Doctor Subtilis: ē
cundē numero effectū pradyi à pluribus causis totaliter. Pro re
Semel quidē facit locū citatis mentionem dari distinctis
secundaliter, & alterius equivalentis. proinde ipse dicit quod
Deus ē impliciare naaliter. —

Utrum ipse esse intrinsecum [illegible] 4to.
pradūcit ab ipso?

Ad intentum videndū ipsum esse pradūci, dicunt rem ipse habere
esse. ē quod res habet esse ē ei quod habet esse, sed quod res
habet esse habet esse ab ipso, ergo ipse habet esse ab ipso. Sed quod res
prodit per unā actionē emanativā, ipsum ens habet ut sit,
prodit vero emittit per actū, quo erat ut ens ē. Dei esse.
proinde Deus creatus nemo ad magis nisi proprio actu habet
habet, quo ē esse, ipsa, per quem videl. ipse esse pradūci.
certum videtur, quod ne ens naaliter extrinsecum, nec
intrinsecum, ne forte extrinsecum, sunt se ipsa causa;
quia ens naaliter extrinsecum effectū à se, et unio naaliter
ex illa ē unum, sed non ē ipse ē se, et unio naaliter
non se ipsa ē unio, ergo effectū, ē ipse non ē se ipsa pradūcit
in genere causa naaliter extrinseca. Dein ē. et Ratio: ē, quia
causa naaliter intrinseca effectū ē profectū. Sed non ē ipse
totū ē profectū, ergo non ē ipse causa naaliter intrinseca ē
effectū. Effectus enim necessario requirit ipsum effectum, cum
modo debuere ē se.

Dicit 2dum ipse esse pradūci quoad primum ē ens
dicitur. Sed quia videtur ipse esse pradūci quoad primum
esse non ipsum esse non naaliter, sed Deus Autor vari
Dei, quidquid tantum ē tale ab illo, ipsum enim dicit, pro
duxit esse ab eterno. Cum igitur non sit evidens
illud pradictum Internativū Dei, non ē evidens
idea ipsius quoad primum esse confirmati; quia ipsius
pradūcti quoad primum esse. Ad hoc dicendū, ipsius, nobis m.

à tero producto, ē verā a posse, nam agens in se ipso agere pt: sic
cā in ē producit actus vitales, —

Articulus 4.

Utrum et qualiter ēt reālis mutua causio, et prioritas?

Sexta quæstionis ē, an fieri possit cā effectui, ita vicissim effectus
possit esse, et eidem eodem instanti, diversis enim instantibus nō ē
difficultas id admittendi quod finis et media se mutuo causent
id etiam dicunt Scotus, et ē res certissima. Deinde quæritur an hoc
fieri possit quoad primum dē, vg an ignis a producens ignem b,
quoad primum illius ē possit eodem instanti reproduci ab igne b simul
quoad primum secundum ē, scr an eodem instanti realiter et ignis a
possit augere suum primum dē ab igne b, et vicissim ignis b suum
primum ēe ab igne a. Item utrum hoc possit fieri mediate, vg an
mediate in eodem instanti realiter ignis a possit producere primo ignem
b et sic vicissim mediate ignem a, et mediate, vg an ignis a pro-
ducens aliquo instanti ignem b possit reproducere eodem instanti ab igne
b, producto ab igne b. Dixi in eodem instanti: nam in diversis
instantibus pt fieri: nō enim ē dubium, quod vg ignis b qui primo
instanti produxit fuit ab igne a, possit conservare: deinde reproducere
eundem ignem in instanti 2do. Primo quæritur, an
hoc fieri possit quoad primum ēe, vg an ignis a et b producti aliquo in-
stanti quoad primum sui ēe per causationes sufficiente, v à bto Deo possint
deinde super natali eadem sibi ipsis mutuo reproducere per causationes alias
quo respondeant iam certis aliis actionibus sui primi ēe reproductis. Tandem quæritur, ē in eodem genere cae vg
in diversis vg an mag causa in genere cae moalis foam possit eodem
instanti vicissim esse à foa in genere cae foalis. h. supposito.

Dico 1. Cae finalis et efficiens possunt se invicem causare mutuo
eodem instanti realiter. Ita fere hic mag cae omnes se mutuo
secundum ē diversum ab eo quod alii dicunt, sic valendo causa labo-
ris ex ēe intentionale, et causa à labore secundum ē physicum et reale
quod nō implicat. Hinc ofert: Arbi. si aute quædam et ad in-
vicem cāe, ut labor ēe cā ē bene habitudinis. quod dicti esse
hic exponitur p. —

Dico 2.° quod cum ē genit. remanat ut dua cā p̄sto fiat. Vbi invice cā eodem instanti; quod prima hi producitur sēr existentiā. in ordine de causis efficientibꝫ tam in eodem quam in diuerso genere. P.ma ꝓbꝫ ratione adulta ad Prob: conclus: Art: 4.° alias enim posset dari series in quaris specie se mutuo produxisse: à qbꝫ deinde alia creaturas in quaris specie se mutuo produxisse: à qbꝫ deinde alia fuit p̄oducta successiuē. c. P.z. quia hoc admisso; et cā ad effectū operandi; dum ē existeret, nec ꝑa supponeret, habere existentiam actu ham operatiuā; cùm tñ ꝑ illam necessariò ē cē; quam operari, prius cē cognitū: ignis a antequam producat ignē b. debet supponi existens nāliter; q in hoc casu in posterioi nāa posset operatiuam aquirere existentiā; quia per operatiuā ham aquireret ham existentiam: Simili modo ignis b antequam existere intelligeret, deberet intelligi operari nam ut existāt ignis b. produceret nāa ignis a tanquam effectū cāe, q ipse ignis a ponere ignis b, ponendo ꝙd prius. quàm existeret; unde cùm ignis a et ignis b actualiter quem sed uterqꝫ existit. Ex qꝫ etiam ad veritā mutuam fluxus cāe et effectꝫ priorita, et posteriorita: et quidem quoad idem omnino et primū cē; nō magis implicare mutuam caditam; quoad primū cē; quàm ut idem sit ꝙd producat quoad primū cē; nam illud ex duplici capite tam ex parte cāe in actu ē illi; a quo hꝫ illud cē hꝫ; quam ex parte effectꝫ ob eandem rationem implicat. ratio ꝓcia uide artic: 3. 4. 5. 6. Quæst: 1.ma.

Ad 1.ᵐ Respondet thomistis 2.ᵒ dicit: oppugnandꝫ. Ad 1.ᵐ In generatione subiecti retinā disposito ad formā hujus et cā formā; liquidem ultima dispositio ē effectiua actus primi proximi ad formā, proinde ꝑ illius cāā ꝑ illā tenetur se ex parte cāe in actu primo effectiue: et vicissim forma ē cāa ultima dispositionis: quia hæc dispositio ē auidens; forma a ē prima radix effectiua accidentis hi dicti: go data mutua cāalitas inter ultimā dispositionē et formā ꝑ illā mutuā priorita radicis dispositionis ad formā, ꝑ illā mutuā priorita radicis dispositionis sit regeti ē cāa prior, liquide deberet ex parte actus primi proximi; qui ē prior nāa ad formā ꝓbꝫ vicissim tanquam radix prima illius dispositionis effectiua: et prior

nra ẽ illã dispositio ẽ. R. p.z. ad 2. Dico, quod ista generata à lr radix effectiua communis antecedens quæ se habet pro priori ad ignem, qui ẽ ultima dispositio, & communis quæ se habet pro posteriori nec ad ignem. et ideo dicit ignis prima radix coniunctiua communis quæ ita complete causæ debitæ, nã a communi, quo præcedunt ab ignis disponunt ad illam qualitatem: hinc sequitur idem calor qui ẽ dispositio ultima ad ignem ignis a, ẽ proprietas producta ab ignis ignis a, & alias calor qui à foe iam pro priori nra existente promanat. Et a idem calor qui fuit dispositio conservatiua alio instanti à foe iam pro priori existente nunc ẽ proprietas iam nulle legis mutua priorities ꝛ causalitas pro eodem instanti siquidem calor ille nõ cessaret à foe pro eo instanti, pro quo ille causat foe, & pro instanti alio, pro quo nõ viceversa causaret ille foã. —

Ad 1ã dicas: quod dispositio ultima causat foe in genere causæ materialis foe vero viceversa causat dispositionẽ in genere causæ efficientis, quia factum in diuerso genere causæ habitus mutua productio quoad primum ẽ. Sed dices iniquam, utrasq; enim pars Ar. fatẽ, nam nec dispositio ẽ causa materialis foe, & ipsa materia, nec etiam ẽ hoc actus dispositionis illa effluxus à foe generata, & ab alio agente extrinseco. —

Ad 2. Contradictio in conclusione adducta saluata, quia ignis non implicat contradictionem causare causalitas quoad primum ẽ. Et quia per illam actionem, per quam ignis a producebat ignem b, ignis præsupponebat ignis a præexistens ad ignem b, per illam actionem per quam primo producebat ignis a ad ignem b præsupponebat præexistens ignis a ad ignem b, hoc ẽ ẽ gratia siquidem eadem ignis eodem diuerso modo. Ad 3ã. ad 2. Dico: quod respectu ejusdem actionis eadem entitas eodem modo sumpta præsupponebat existens, & nõ præponebat existens. quia ignis a per illã actionem præsupponit existens ad ignem b per quam actionem ignis a habet suam primam existentiam, & per actionem ignis b habet suam primam existentiam: siquidem ignis a supponit primo producit ad ignem b: per actionem ignis b præsupponit existens ad ignem b: & per illam actionem præponebat existens, per quam producit suum effectum

Deus quem ipse produxit à sua caa: / atq; ita deus per eandem actionem
ignis b n̄ præponit præcisiuus ignis a / postius posteriùs existens
siquidem per hanc actionem primò produxit ab ignis b ipse deus eandem
actionem præponit, et n̄ præponit existens idem ignis a; atq;
deo eadem erit vis eodem modo simpla præponeretur et n̄ p. posteriùs existens.

Inst: eadem erit vis in dato casu Solem præponendo existens in uno
genere caa; et n̄ in diuerso genere in quo nulla ē gradibus; sint gradus caa
reales et ipsa efficiens se invicem causant; præponit caa efficiens
in genere caa efficientis n̄ vero in genere caa realis. R. tuli in eod
genere caa efficientis n̄ vero in genere caa realis. R. tuli in eod
genere præponendo existens; et n̄ existens; quia quod præponit
in genere caa efficientis ō vires productiva caa efficientis; deinde
vires præponendo existens et n̄ existens; cum enim caa efficiens
vnam tm̄ habeat existendi; hoc ipso 2dum̄ eandē efficiam præponendo
existens et n̄ existens. Instantia etiam negata; si loquatur quod
aliquid in genere caa efficientis et realis; patet ē mutua caa alterius
vtrius suppositū huius instantiæ oportet negare.

Ob: 1m̄. Sint duo carbones ignibus sibi mutuo approximati; in hoc
casu calor carbonis a conservat; à calore carbonis b et econtra;
go dat mutua caa tas. Simil duæ manus calidæ sibi coniunctæ
se mutuo fouent; earumq; calores se invicem conservant ergo
ergo. R. Admisso utroq; casu P. tā. in vtroq; casu illi carbones
calores sive vires n̄ vero calidā conservant se invicem
per influxū mutuū unius in alium; N.P. per actionem similarem
resistentiam agenti contrario; hoc ipso fortiores et vitales: vires
eius vires fortiores; N.P. et N. vtrumq; ergo. Cum eam vires vnius
sit fortior vires Communi adagium in dictis casibus duo pauca
et duæ manus calidæ sibi coniunctæ et quasi semper fortiores
ignis in frigidum circumstans; resistentiæ potentiæ activi-
tati illius; quam seorsim existerent; et in hoc se se mutuo
servant; n̄ a quod per hoc invicem primò producere possint: vbi
a vno calidum possit agere in alterum calidum et producere in illo
aliquem gradum caloris; dicet; dum de alteratione disputabitur.
Ex his non nulli inferunt per ind caas morales posse dari mutuas
actiones; vg à præmio; quod morale caat à merito; / n̄ posse morale caari

Jesum meritū. Sere ut ajunt Pelagij, prius meriti ꝑ ꝑs cadere sub meritū. —

Ad 4: Ibi vg Logicis caari ab actiꝰ Logicis, et viceꝝsim ibi vg caari actiꝰ Logicis, gō dat in his etiam mutua causalitas. S. P. Z. ꝑ. S. et viceꝝsim caari eodem à q̄bꝫ fuit ibi vg causalitas P. S. caari ab illis similibꝫ C. A. et ꝛ ꝛ. Solutis ꝛ ex Logica. —

Ob. 4. actio eductiva ad vg bovis è mea recipit in ad bovis, ergo è prior et posterior illa: prior tanquam causa eam illam, posterior ꝛ tanquam causata ab illa in genere cae passiva. Item actio creativa Angeli recipit in Angelo: gō è prior mea et posteriori eo, q̄ creans eam in genere cae efficientis, et facta ab eo in genere cae passivæ, go dat mutua priorias et posterioritas causalitas ꝑ. S. P. S. actio eductiva ad bovis recipit in ea ut in Subjecto sustentationis, et ut in cea sua passiva. S. A. ut in Subjecto ad totalionis et ut in loco cui proxime unitur, nec ullo modo fit ab eo. C. A. et S. ꝛ. actio enim eductiva sustentatꝫ à sola mea ꝛ ad loco suo, quem eduxit. eadem è responsio danda de actione creativa Angeli: nec implicat actionem creativam quatenus caari in genere cae passivæ. Deinde ꝛ bovis è glorioſa, utrum actio creativa sit recipienda subita à loco creato, vel ꝛ, de quo alibi. —

Ob. 4. cae Genestram aperiens è ventus cum in petu ingredens, et angelus cae ventus ingredientis è aperiens Genestra, ideo enim aperit fenestra, quia ventus ingreditꝫ, et ideo ingreditꝫ ventus quia fenestra aperta. go ꝑ. P. S. In gressu enim venti et aperto fenestra ꝑs effectus simultanei. Sere quo effectus ejusdem cae indivisibilis introitus ventꝰ et pellentis fenestra: Sunt in bilance æqualis a et descendens lancis b ꝑs effectus simultanei ejusdem gravitatis: et sunt expressio unius rae et introductio alterius in mea indivisibili et quasi Sine ai ordine prioris et posterioris è ab una eadem qp cae. Sed ꝛ quares, quaenam sit illa cae fenestra pellens et ventum trudens? respondebimus dum de cae ventorum agemus. S. P. —

Regula j. In eadem cuspi motus rotæ a et motus rotæ b ꝯ sibi
invicem eas: dentes ipsius rotæ a extra ꝯtactum rotæ b; ita ut actus
primi motoris ad ultimum libet motu sibi actus primi motoris indivi-
sibiles. et quæcunq; faciunt unam totam motionem mobilem,
eadem etiam faciunt aliquam aliam motionem mobilem: sibi proinde
motui unius rotæ ꝯditionem ad motu alterius; dicendo ꝯsequtum
ipsius; nego negatio motus rotæ a ꝯsequtum impedimentum motus rotæ b,
dictum positive; dicendo præcessisse impedimentum ad motum
rotæ b; idem idem quod ipsum motum rotæ a impediuit. —

Regula 2. h. m. primo nego. nolo moueri dextram, nisi prius moueo
sinistram; nec sinistram. nisi prius moueo dextram p. ex gbg
mongilla inferunt mutuam vicissitudinem; h. m. inquam primo ab
hac sequente fieri non possunt; et seruari nec à puncto: Dum di-
cendum ianuis in limine ianuæ de humanis rebus concertantibus,
atq; utroq; dicente se non ingressurum nisi prius alter ingrediatur.
Regula 3. quod casu fieri potest ut potentes ponere duos effectus similes
ut unum sine altero ponere sibi ipsi multo difficilius quam ponere
utrumq; sic vg aperire oculos et videre sit duos effectus. et longe
facilius aperire oculos et similiter videre, quam aperire non
absq; debita applicatione; inde natæ vim pellit. —

Regula 4. Pelle rarem cum recti cum altero absq; eo, quin depen
deat ab eo ut causa: hinc licet verum sit quod aliquia duo sibi ad invicem
connexa: ex hoc non sequitur quod sint sibi invicem causa; ut. gr. licet verum
sit quod b impetus sit ad lapidem sursum impellens; nec ut motus lapidis
sursum; ex hoc non sequitur quod impetus ipse et motus sibi sint causa mutuo.
Quæ autem dicendum sit in hac materia ad particulas dicendi quia. si non
quæ sit tempus dicendi connexionem aliquam ut causa cum effectu; dicendi
etiam connexionem: vg idem expellit suam priori ex mora quia introdu-
cit suam totam, et ejus; sic idem dicendi additionem non priorem
causalitatis. — Articulus 6.

Dubitatur possitne esse processus in infinitum
Quod sic dem
Arist. gelas: ad videndum an, quod ita et Aristo dicitur, dupliciter inf. a.
dupliciter, in hic inquirendum, quasi unus idem quo effectus plures ac,

sed duplicē existēs. Rūmitz go illud duplex ē ex parte actionū
cum enim ille due actiones tēdāt, ḡg duo ignes ex se mutuo tēdo
producerent, ñ possent existere, nisi existant prius due alie
actiones: per quas illi ignes prius producerent: sunt eandem ei
fabricā his ignibz, ñ prius dicti, atq; in hoc ḡu hos ignes diamz
in prob: conclusionis à se invicem mutuo posse produci quod tēdo
Dico 1. posse diuinā duas causas se mutuo producere quod tēdo
cum in esse instantis, si ventra dependeat ab esse quod primū
sunt ē: vg si exstant duo ignes a et b producti prius, hos quod 1
sunt ē ℣ à solo Deo ℣ simul ab alijs causis creatis totalibz differtis
ab ignē a et b per duas actiones totales, ignē a et b primis et
sufficientes ad conservationē illorū ignium, sic casu possunt hi
duo ignes a et b eodem instanti diuinā elevari ad se invicem pro-
ducendos tēdo, per tēdas duas actiones totales, que si cessāt causare
duas alias primas actiones totales à ḡg illi ignes se primo reducti.
Arriaga p. — 2. quia in ea re ñ ē ulla repugnantia, quod ē
posse, ea enim que de virtute et posteriorite mutua obiri solent, fa-
cile solventz ab eis: qui ea, que in prece dentbz dixi, intelligent.
exemplum ē in igne a et b: supposito enim quod ignis a et b producti
primo à Deo ℣ alijs causis adequatis, et supposito quod probabiliz hi
diuinā duplex actio totalis respectu ejusdem effectus, nulla ē ratio cur
quam repugnet ut hi duo ignes se mutuo possint producere quod tēdo
ē: ℣ patet 3ē pro ℣ipsa rei. A. 1. quia supposito quod duo illi
ignes producant quod primū ē ab alia causa adequata ab his duobz
effectis, tē quivis ex his ignibz ebt suam existentiā independen
ab alijs, et adinde quivis ē sufficiens ad causandū effectū vg ignem; et
supposito quod probabiliz hi duplex actio totalis respectu ejusdem effectus
quivis ex his ignibz ē capax producī tēdo seu per tēdas actiones; go
bene potuisset Deus per eadem actionem ignem b: ita potuit ignis a ab-
solute produci ab igne b per tēdas actiones totales.
Scotz. Ad 1m. 1m. Licet repugnantia quam statuunt Adversarii, ē hoc
quod idem ens prius et posterius; d hoc falsum apparens ē, go nulla ē rea
repugnantia. 2. m. quia in tali casu idem ñ eodem modo sumptum
est prius et posterius; quia enim vg ignis a existit cum tēda actione

per quam produxit ignem B p. do, hic prior. dato a ignis a existit cum
2da actione, per quam produxit abagne B, hic posterior: sed prior
ignis a, prout involvens actionem qua produxit, et ab posteriori prout
involvens actionem qua produxit, in quo nulla repugnantia, eam
prioritas et posteritas hic respecta duarum actionum. Sicut nulla
repugnantia quod ego Petrus existens in loco a hic prior Paulo existente
in loco B, et idem Petrus per replicationem existens eodem instanti
in loco C, hic posterior Paulo, quia eidem hoc priorem et posteri-
oritas hic respecta duarum replicationum.

Articules 7.

Solvit objectiones.

Ob. 1. fundatur ob 1 priorem: eadem entitas vg ignis respecta ejusdem
hic et hic prior et posterior non hoc fieret in casu concess: go. non est
ad 1. P. quia ignis a existens per actionem ignis B, ea ratione est ignis B posterior;
quod etiam ignis idem a datus hic per eandem replicationem, ea est prior
ignis B ea respecta ejusdem B, per eandem replicationem ea est posterior
quae B ea respecta ejusdem est prior et posterior non, quod implicat.
ad 2. D. m. Idem ignis hic prior et posterior respecta ejusdem numpti
cum eodem actione, hic numpti cum diversis actionibus, quarum una
per se praeponat alteram, non per se dependeat ab altera, C. m. re-
spectu ejusdem numpti cum diversis actionibus quarum una hic dependeat
per se ab altera, sed non praeponat per se ad hic existens, altera, N. m.
ad 2. D. ut in casu concess. est prior et posterior respecta ejusdem
numpti cum eadem actione hic cum diversis, quarum hic una per se prae-
poneret alteram N. m. quod idem ignis est prior et posterior respecta
ejusdem numpti cum diversis actionibus quarum una hic praeponeret per se
alteram non hic dependeret necessario ab illa, C. m. et N. ut supra. quia
in hoc nulla est implicantia p. Sicut in casu quo duo ignes per nutum
reducerentur quoad hic ad hic, id fieret per duas actiones totales hic duas, quo-
rum una hic requireret necessario ad existendum ultimo, et sic hic dependeret per se una ab altera: sed quaevis ad alteram haberet per se non per
accidens, adeoque nec attenderent ad se invicem hae actiones hic duae. Ne-
que possunt hi duo ignes numpti cum his duabus actionibus hic duobus actibus
primis proximis, neque praeponerent ad illam: actum enim
primum proximum vg ignis a quidem causa productiva ignis a,
sed sublatum per se non ponitur ad illum: sed hic, quia illum produxit prius

seu quoad 2^{dum} &c ; : ergo in nostro casu ē Deus solus, v̄ omnib⁹ cæt
alia ea creata effecta ab his duobus ignibus : / quia hoc sola causa p⁹
ad necessario requirit ad existiam ignis a ; 2^{dum} a his ignis qua ignis a
dat Subl. 2^{dum}, seu per 2^{dum} actionem ; ergo in nostro casu ē ignis b
eodem vicissim modo discurrendo ignē b respectu ignis a tantus
ignis b 2^{dum} &c. —

Infer: 1. In casu posito ignis b ut existens per actionem suam posteriorem
ipso igne a : seu ut dependens ab igne a ; deberet producere 2^{dum} ignem
a, et vicissim ignis a ut existens per actionē suam posteriorem ipso igne
b ; seu ut dependens ab ipso igne b ; deberet producere 2^{dum} ignem b. ig
nes ex his actionib⁹ per se et necessario præsupponerent alterum ; seu de
penderet ab altero. R. N^{ta}. quoad utrumque posse ; in casu in
quo duo ignes a et b se produxerent mutuo quoad 2^{dum} &c ; neutr
produceret alterū ut dependens ab altero ; seu ut existens per actione
2^{dum} alterius ; et ut dependens v̄ à solo Deo v̄ etiam aliis causa creata
positiva. —

Infer: 2. In casu actio 2da qua ignis b producit ignē a præsupponit
alteram actionem ; qua ipsemet primo ē producta ignis a ; et hoc ipse
his actio 2da n^{n} est totalis. go. m. P^{r}. quia hoc ipso quod hæc 2da actio
præsupponat alteram priorem ; iam vi hujus $2^{dæ}$ solius actionis
n^{n} ponit extorē effectus ; ut in dato casu ignis a ; ergo hæc 2da actio
n^{n} est totalis ; Idem probo de actione 2da qua ignis vicissim ignis a
produceret ignem b. R. D. m. In casu actio 2da præsupponit
alteram actionem per se 1ma m. per eandem C m. P. m. ; et hoc ipso
actio 2da n^{n} est totalis si præponeret illa priorē per se penderet ab
illa necessario C m. et n^{n} præponeret per se nec penderet ab ille ne-
cessario N m. et sub eadem distinctione applt. ad Prob. m^{ris} capitis
distinctionem addite : sit igitur casus 2da actio totalis in igne a ; n^{n}
vigeat per se et necessario ad sui exigentiam actionē illa prima qua
existit prius igne a ; siquidem hoc actio 2da maneret 2^{dum} per
eadem, et ex se sufficiens præne eundem effectū adæquate totalis effi-
cis alia causa ab actu berata ad eundem effectū ab ext. —

Infer: 3. Implicat ut duo ignes produxerint se mutuo eln quoad 2^{dum}
esse per secundam actionem ; nisi ambo illi ignes haberet primam illam

actionem qua producentis ignis seu quoad primi & ab aliqua causa distincta: go quod ignis a produxit 2do ignem b seu pro secunda actionem huc actio 2da necessario est pro se supponit aliam actionem veram tendentem ad eundem ignem b, seu actionem causae primo producentis ignem b; et viceversa quod ignis b produxit 2do ignem c huc actio 2da necessario est pro se supponit aliam actionem primam tendentem ad eundem ignem a seu actionem illius causae quae primo produxit ignem a: go vertia huc actio 2da erit totalis ut pote pro se supponens aliam. R. Sic. Sed quaeret aliquis quomodo intelligam posse ex eo enim quod in ordine ad multas productiones ignis a et b quoad 2dam & huc illas actiones 2da simul sumptas supponant eandem primam duas actiones quibus produxit fuere hi duo ignes primi & scilicet quod actio 2da ignis a qua produxit 2do ignem b pro se et eandem praesupponat actionem primam tendentem ad eundem ignem b seu eam quae primo produxit à deo & alia causa ignis b: licet omnino pro se praesupponat primam actionem tendentem ad se ipsam / quia enim b ignis b non produceretur à deo & alia causa ab his ignibus dicta, ad hunc non esset sufficiens existere obligie a, pro actionem istam ignis a, quae & de se efficiens ignis a non produceret, obligie b, ut fieri posset, adeoque huc actio 2da ignis a solum pro tandem praesupponit actionem primam tendentem ad ignem b. proinde nulla harum actionum 2darum in mutua productione praesupponit pro se actionem primam tendentem ad suum effectum, cuilibet praesupponat pro se actionem tendentem ad suam causam, vg actio 2da ignis a qua produxit 2do ignem b praesupponit pro se actionem primam ad suam causam, istam nempe qua productus & primo ignis a; idem est & conversio de actione ignis b. non quasi à priori esset, quia haec mutua producta qua idem ignes se mutuo producerent cujusvis actionis secundum sumpta est solum pro tandem; ita quilibet earum actionum secundum sumpta supponit aliam actionem priorem tendentem ad eundem effectum solum pro tandem.

Arg: go fatemur duas illas actiones 2das simul sumptas non esse totales, quidem simul sumptae necessario supponunt aliam tendentem ad eundem effectum. R. Ad istud ad mentem dico: quod non praesupponat pro se seu necessario actionem aliam priorem, seu eam à qua necessario dependeant, tendentem ad effectum & tendentem ad causam. ut patebit ante dictis?

ng actio 2da ignis a, qua 2do produxit ignis b, in præsupponit ps
b, seu ita, vt ab ea decederet necessario actionem primam contra
ad ignem b: qui è effectus ignis a, 2do productus: & præsuppo
nitur primam tendam ad se ipsum.

R. 2. Implicat objectiuè vt pro diuersione mutua prioritas
temporis per eodem instanti, go etiam mutua causalitas. Cons.
Implicat mutua prioritas respectu ejusdem loci etiam per diuersas
relationes, go etiam mutua prioritas causæ, etiam per diuersas actiones
R. & ass. Dico. è, quia prioritas temporis irrealibit eodem
implicantiam, prioritas a causalitate in se quidquam nullam
involvit. ad 1ma partis è: nam 2do posset concedi: quia ea
ista sequela esset ens, quod tamen res similis sit et non, quo ad
effectus. ad cons: patet R. negando ass. disparitas e:
quod pro aliqui nos assignaremus rationem, pro parte nulla
aperet paritas.

R. 3. In mutua causalitate mixta seu conclusionis ignis a produceret
ignem b et vicissim, & quidem ignis a produxit b, non præsupponit esse
ignis b: cum hoc sit causa ipsius ignis a: go non potuit produci ignis b ab
igne a. R. P. A. non præsupponit ignis a existens quoad primam
esse A. quoad 2dum esse N. A. et ass. sub eodem distinctione.

Inst: de contra actionis è aliquid agere, & in casu 2da actio nil agendi,
cum præsupponatur eius actum seu productum per primam actionem
go implicat hoc 2da actio quoad 2dum esse. R. P. A. de contra actio
nis è aliquid agere, aliquid nouum, quod ante non fuit N. A. de contra
actionis è aliquid agere, verum, seu nouum quod ante non fuit ho
puit & agere per secundam actionem, quod fuit per primam. N. ass.

R. A. Ineon cedibile è, vt aliquid per ipsum effectum, quem produxit, aqui
rat nihilominus eiusdem productum, & hoc fuerit in casu concluso: quia
ignis a ab effectu b, quem produxerat, aquirebat quidquam nouum
illam producendi: quoniam produxerat, ab igne b: go è incon cedibile
vt duæ causæ se mutuo causare possint. R. N. m: nam ignis a
igni b quem 2do produxit in diuersum momentum producendi ipsius
ignem a, siquidem 2do obtinuit actionem primo producendi ignem b radicaliter a

ree ad rem proponit: Dat ibi hanc poam pronam alia caa
diffa ab his ignibꝫ quæ primo produxit hoc duos ignes: et viciſſim
ignis ſ n dat poam proxam ignia: quem produxit ꝛ do, ad producendu
ipſum. Seu ignem b, d dat ſimilꝫ aliã caa ab his diffa producens
primis ignib.

Ob: 1m Non ſit libertas Pni dare libertẽ ſervo, et ſimil neceſſm
ſervi libertas dare libertem Dno: go nec una caa ſibi mutuo
conveniunt eſſe. R. Ni. gr. D. ſign: e, quod ſervus hꝫ caſu n pro-
poterat hanc poam dandi libertem dno acepta ab alia caa diffa
a libertate Dni, at in noſtro caſu utraq; cauſa vig et ignis a et b
ſe promiſit hanc poam dandi eſſe effbis, acepta ab alia caa a ſe
diffa.

Ob: 2. caa n agerat deo, ut hꝫ d potius ut ageret effus; go
n ſit effus producte eam, ita ſic ait caa agerat ut hꝫ. R. hoc
n ẽ magni momenti argmtu: quia nemo ẽ, quod caa n poſſet deus
ut hꝫ, ſeu producat ab effbe, ſit hꝫ ita agerati quoad ꝛ dm ẽ, ut
poſſit dꝫ à ſuo effu quoad ꝛ dm dꝫ. Hinc ſit diſtgui A caa n age-
rat ut hꝫ d potuit quia ẽ, ide caa n ſit agerati quoad ꝛ dm ẽ,
ut poſſit dꝫ à ſuo effu quoad ꝛ dm dꝫ, ſic A. n agerat ut hꝫ, ide,
ut deberet dꝫ à ſuo effu, ſ quoad q nm ẽ poſſit dꝫ à ſuo effu, ſ ad
S A ad ſic gr. D. idem ẽ de productione effus. Sim —

Ob: 3. ſi mutua cauſalitas eſt poſſibꝫ quoad ꝛ dm ẽ, ſ ab æ; cur Pater
in Divinis producens filiũ ſ poſſit produci viciſſim à filio, hꝫ quoad
ꝛ dm ẽ: d. go. R. ſ m. libet enim ex vi præciſe mutuæ productionis
ſ regrauaret ad quod arguit objectio: ex aliis hꝫ capitibꝫ regrau.
ram, ſ ita Implicat in Divinis ois duplex actio totalis: quod ẽ tota
fundata mutua productionis prioritas: quia productio in Divinis
ex filio n ẽ aliud, quam vita actiua divina filii, ſeu productus,
ad ẽ producta filium: go qua cunq; productione ſublata in Divinis,
hꝫ productum. in duplici a actione totali quacunq; ſublata et
altera manente ad hoc manet productus. —

Inſtb: go hꝫ filius in Divinis et Spiritus S. poterunt de nouo re-
produci quoad ꝛ dm ẽ, quia: quæ ſit per realia exercitia, ſit realia
deo; ideo go ſi Supernatl ſit ſe creatura reproduceret, poteritq; Deus nouo

reproducere, quod tñ ē fugā. R. hoc quidem instantia nil urget nos; cum pñ mutuam caritatem, & sentientiam docentem idem se ipsum producere, nō deceat impugnare. Tamen p̄ Bellarm. ad p. huius eam reproductionem in divinis, ñ posse cē nadam, quia quod gd nadam ē, obiectū ñ ē, exigitq; à nadā, hōc a reproductio est obiectū, nō exigeret à nadā, cum est suū bi emolumentū, ergo nadā ñ ē. Supernadā ē ñ pñ. quia à nulla cā extra possens elevari Divina Persona ad se reproducendas, go absolute in divinis hoc implicat, in creatis a ñ, quia pñ Deus aliquid permittere, quod ñ exigit nadā. —

Questio 3tia edita.

De cā nadi, filii, finali et exemplari in particulari.
Item de Fortuna, Casu, Fato et Monstris.

Articulus 1.

De cā nadi. —

In proposito n̄ hīpūtr, nadā pro sola nadā p. antonomastice dicta, cā nadi, d̄ pro ei subito seu corporeo seu spirituali, reactivo formali seu subjectali, seu evidentiali. porro cā nadi ñ ē nihil ea, quod dicit respectū ad compositū, ñ extra nempe quod dicit respectū ad foras ex qua educitur. Secundus, implicat ut angelus sit cā nadi, gō male ē dictū, seu spiritualis. R. etn id nōnum cē, si ly nadi sigeat ontū et opposito spirituali; sed tñ ē a bi sigeat subito.

Quaes 1. quomodo definiti cā nadi? definitur ab Aille quod bi ex qua fit aliquid, eam utis. quæ particula sigeat, quod cā nadi ita det cē sui effectui ut retat illud bi reperi posse, perfectam cā nadā tam respectu sui quād unionis et ēsse, quæ reperi in composito; differt ab efficiente, finali et formali, quia hanc dē, ex qua aliquid fiat tanquam ex subito. —

Quaes 2. an cā nadi sit verē et prie cā respectu sui nadi, tam subjectali quām evidentiali? R. affirmative, quia bi nā regeti influxū verū cadi in suam nadā, cum actio ñ distinguatur ab agente, siquidem bi cā agit etn per eductionem producendo

effectus ex nihilo hi et hic concursu physico subjecti: quod a libertate
et subiecto non differt ex hac ratione quod educitur ut actus creatus; quippe
cum in productione actu naturali anima libertate non concurrat; ad exigentia
enim disjunctivum anima producitur actu naturali, et sic producitur ad
naturali et creatis. deinde creatura operatur per actionem educitivam
sic ut creatur. Sono cae naturali è vera cae physica respectu effectus
influxa: nam 1° quia est de vere ratione cae, sicut effectus, sicut effectus naturalis
sufficienter, et indeque à se distincte, et sic influxe communicando.
Dices: anima non dat de suo effectui cum non sit actiua; go non est cae
cae. R. P. ignor. go non è cae influxa R. effectus entitat. G. ignor.
non enim concurrit ad effectum anima actu quam se ipsam influxe
communicando. —
Neges 1°. Quo go est causalitas cae naturalis? R. causalitas influxa
quam dicit respectu effectus est ipsa unionem, ut patet ex dictis de
unione; quia anima per unionem tanquam formale subsistentiam communicando
se effectui dat illi esse: causalitatem vero entitam est ipsa positiua
influxa realis ab actuo educitiva. 2° a quaratis an etiam actio
educitiva fiat sine indivisibili educitiua unionis? R. posse
dari actionem educitiva unitiui naturali absque eo quin sit simul
actio educitiva formae, ut patet in effectu humano; ubi unio naturali
unitiua non a fiat adeoque sit ejusdem ut de se separabilis.
Neges 3°. quotuplex est effectus cae naturalis R. quod dicit est triplex:
scilicet forma sit sit naturalis. 1° est ipsa unio sit creata, 2° totum effectum
effectus, quod causa non tanquam totius pars entitas, respectu ejus
est 2° dicit effectus non est cae entitas, respectu 2° totius influxe et effectus.
Dices: si non est cae totius, sit est cae 2° partis; adeoque causa se
ipsam. R. P. R. si est cae entitas est cae 2° partis transeat, sit est cae
influxa per sui positionem et communicationem R. A. et ut sup. Ad 1: anima
non est subiectum totius effectus quia totum non recipitur in alio, sed solum ipsa
non recipitur in toto tanquam pars; go effectus non est. R. C. A.
ut sup. Licet enim anima non recipit in se totum effectum sunt recipit
non ad hoc tamen est vera cae effectus quia est subiectum alicuius partis effectus in toto.

Quæres 4°. utrū Deus possit supplere genus cāe mali et boni?
R. negtiue: cum nec extrema nec in eodem genere nec in diuerso
respectu gradus supplere possit: in primis ꝯ in eodem genere: quia nō
Deus supplerer cāam malam et istam alterius gradus: deberet facere
vt maneret idem omnino gradus etm subtracta hac mala et boni
tunc vt supleat cāam efficientem ad faciendū vt maneat idem
numero effectus actuale etm cāe efficientis; 2° implicat hac mala et bona
subtracta manere eundem ingressū gradus; præsertim si supponatur à pri-
mo ꝯ. diligi. 3° Nec in diuerso genere: quia hoc ē genus
cāe efficientis; 2° cāe efficientis vt sic ꝯ ad cāe ingressū gradus.
R. 2° do respectu boni mali ꝑt deus supplere cāam eandem mala: ꝯ quia
in eodem; 2° in diuerso genere. Nec primū ē; quia implicat
eum influxū mutari per susceptionē alterius boni; nec ꝑt
ex subtractione; 2° boni cāam malam posse supplere in eodem
cāe mali: hoc ē in eodem genere, non probo. Nec 3° ꝯ
quia ex hoc nulla sequit implicantia vt deus producat ꝯ con-
seruet aliquam bonā, efficiendo per actionem creatiuā et extra mala
quæ alias connexam dependeret à mala: sic de facto à Deo con-
seruantur accidentia Eucharistica extra subiectū, et suū influxū
cāe mali; quæ prius à subiecto sustentabantur. — Dices 1°
2° respondeō: Deus ꝑt supplere genus cāe efficientis; ergo et genus
cāe mali; et boni. R. N. ꝑt. Disparē; quia cāe efficiens ꝑt explere
influxū et gradū huc vt hoc fuit illa cāe efficiens; quæ influxū aut gra-
dus effectus manebit semper idem effectus; at vero ꝑt aliqua bona; et alia
mala substituerentur, manerent idem scilicet gradus: vt supponitur; et 2° non
est; quia sunt alia genera influxus et entium, quam fuerint ante.
Dices 3°: cāa creata efficiens ꝑt supplere defectū cāe mali
respectu boni mali, ergo nec cāa increata. R. N. ꝑt. Disparē; quia
de ratione cāe creatæ est agere dependenter à subiecto; cum ex nihilo non
fiat; cāa vero increata quia etm dependeret à subiecto agere: ꝯ quia
licet Deus ꝑt posit supplere malum quoad primarium effectū; quia ē effectus
ingressus; ꝑt tū quoad effectū 2° derivatum producendo nimirū et conservando boni
absque subiecto; atqui sic deus supplet effectū cāe mali in genere cāe
efficientis et ergo absque mutatione sui.

Articulus 2.

De caa finali. Quod hb̄ prīa seu rāo, per quam grātia constituit in certa specie, alīs: caa finalis, ē, ex qua tanqua ex actu per connexionem prīj ē fit aliquid, per ly tanqua exactu differt caa fīs à nāa, ex qua fit aliquid tanquam ex subito: per ly per connexionē prīj ē differt ab alīs caīs, effluente et fīs: quo n̄ caa effluit ē per connexionē prīj ē. —

Dubitabit 1. an caa finalis sit vere et prie caa? R. affirmāt, quia per ea habē rōnē effectus, Nec ejus grātia nāa posterioris, et inadaqte à se effectū, quodē ē caa vera. Dubitabit 2. quis ē effectus caa finis: et hunc effectum semper caa dat finis? R. effectū primārij caa finis ē gratuitus totus, et hunc effectum caa finis unita habitui, necessario semper dat, in gratia enim ē, ut exigat boa habitu unita, ea ā exigit totū quod ē effectū boa: 3 dubitabit vero caa finis effectū ē expulsis prioris boa, ita expedere boā priorē ex habitu, et hunc effectum ā necessario quoad caa finis: ppter unū enim dicimus plures boa in eadē potē non recipi nisi unā unicē, quo casu quodvis boa cum habitu necessario gratuito, nec tā expellit priora boa. —

Dubitabit 4. quo hb̄ caaltas ejus finis prout caantis 2 dicit effectū: nam ut caantis primarium ē unio: R. ēe definitionē observationis unionis prioris boa cum habitu, quam definitionē nullus pōt ad exigentiā novae boa infoantis habitū. Rō, quia caaltas per quā nova boa expellit priorē, ē id, quodē ea finis per quam nova boa in genere caae efficientis moralis expulsis ē actu caa boa prioris, d'hoc ē definitio observationis unionis prioris boae cū habitu: go definitio observationis unionis ē caaltas p. m. Dubitabit 5. quia nō finis per quā dispositiva in genere caae efficientis moralis ē finis exigentis actu caantē boā in habitu, ē actio productiva unionis ēis novae boae volitae a Deo ad exigentiā dispositivam caā existentem in ēi habitu: go nō finis ex oppōto equationis boae prioris ē definitio observationis unionis prioris boae cum habitu ad exigentiam novae boae p. ex his —

Dubitabit 6. definitio boae prioris n̄ caam efficientē à boa introducta, nisi etiam finalē et moralē, quia ejus boa et ejus dispositiva originalis malitia boae destructivae quo destructionis fit per habitualem concursū, Deo dante priorē boā observabat: ides enim agentia expellunt

prioz foa; ut introducant rovam, qz foa introducenda è cau
finalis; ut expellat foa prior. ——— unam foam expellat
altera fil xpte: hm e; quod una foa realr n possit mere
cum altera in eodem subito; nam potiz dispositiobz sequti foa
deus n gignet priore foa; ut postea et fil prior foa expellat
per cessatiõe generis sui; qz influxus sex conservatiz quam
primu; z cessat statim foa perit. Deus enim concurrit reb
sz cursu entitatiu; parui rerum naz; et sic quo ordine in
naz introducti virtute dispositiõu nouaz foaz; et per easdz dispo
sitiues priora audientia ad statu priori foa connaturaz recipi
ria deferri; eum nam nulla res hb esse prior foa in na
z deat; deus sz accomodans naz et rem exigentiz n amplius
gignat priore foa. Ps enim refundi expulsio prioris foa in
portiones vires agentis pro reductione noue foa qtra debilis
agens prioris foa gignatiuu.

Articulus 4.

Resolvuntur quædam de causa finali.

Ad 1. Finem Deus cõe finale definit esse id, cujus gratia aliquid fit, z ut alii volunt, cujus gratia cetera fiunt. quam definitionem aliqui hic explicant: finis e quod, ad quod obtinendum tendit vis agentis operatiua: Sz sanitas z finis sanandi, requiranz, que a fine in ordine ad obtinendum finem diuersa media, et hoc dicunt aliqui et adhiberi ex intentione finis; quare finis e prior in intentione posterior in executione, media vero sz priora executione et posteriora intentione; hinc enim finis dicit solet actum sz, quia propter sz intenditur, media vero dicunt actum mediu, quia in aliis voluntari, et illa volentis dirigit. ———

Ad 2. Verum idem actus possit interdum amari simul et odiri, sz non eodem modo et ratione finis? Ri affirmatiue, Si nimirum in eo respiciatur diuersa bonitas, quasi disparata: ut si ambulatio alicujus amici, quia iucunda, hb qua ratione z finis, sub hac enim ratione ultra z ordinatur, et sic eadem ambulatio amicti, quia utilis, sanitati, Ri, amatur ut medium. unde illud quod z finis non respectu vnius, ps z z medium respectu alterius: Sic possessiõis finis e plantatio vitis vel quia in ulteriorem delectatiõem Rel fructus. ——— Ad 3. Tam efficax intentio finis illum implicite ghneat intentionem adhibendi media propter finem. Ri affirm: quia alias desideriu finis, si haec n

...hoc est intentio efficax (& inefficax) et potius tm̃ effectus quam vocamq; voluntatem. — 4. Quotuplex ē finis?
R. finem, qui potest dividi in finem cui, finem qd, et finem quo. finis cui ē illud gratū; cui bonum intenditur, ut hoc ē finis cui sanitatis; finis qd ē illud qd̃ bonum, quod intenditur et amatur sanitas; finis quo ē perfectio rei amatae, sic finis quo obtinetur doctrina, ē diligens studium. 5. Quo alius ē finis prosecutionis, et alius fugae finis prosecutionis ē, cujus esse quendi gratia aliquid agitur; finis fugae ē illud ad quod evitandū aliquid fit. ut quod aliquem fugiens per sumptum medicinae. 6. Alius finis ē operis alius finis operantis: finis ē illud ad quod ex rei doctrinā aliquid, sic bonum operis ex rei doctrinā ad premium, quia premium finis boni operis: finis operantis ē illud ad quod quid aliquod ordinatur, ex intentione operantis, licet ex rei hoc ñ sit ordinatum ad illud: unde finis operantis ñ ē semper finis operis, licet quandoq; idem sit, sic quod finis bona opera ad vanā gloriā, tē vana gloria ē finis operantis, & ñ ē finis operis. 7. Finis alicui ē immediatus et proximus qui nullo mediante, alius remotus et mediatus qui alio mediante obtinetur; sic hoc exemplo fortitudo, sapientia, eductio. 8. Alius ē ultimus, alius penultimus: ille postpositū tm̃ appetibile, et ob̃ quod illud; hic vero ad ulteriorem finem ordinatus. finis ultimus alius ē simpliciter et per se: alius per quidem ultimus: prout ex rei hoc ad propriam appetibilitatē, et ultra ratione ordinabilis ñ ē, ut ē Deus; alius secundum se ulterius est ordinabilis, quandoq; tm̃ a creatura intenditur ultimus, ut pecunia ab avaro. — Finis ultimus alius idem ē totalis, qui semper totus intenditur; alius partialis qui licet intenditur cum alio. — 9. Alius ē finis fin̄, et hic coincidit cum fine quo; et alius objectivus, qui coincidit cum fine qui; et hic finis est prae dicti finis, seu causa finalis. —

Queres 1. Utrum causa finalis sit vera causa? R. affirmat: quia causa finalis interviniat causat causam efficientem ad producendum finem in executione: go ē quia dans ē effectui suo modo, videlicet intentionaliter, et positive alicui rei possessori, & limitato perfectionis, ergo ē vera & vera ratione definitae causae. —

Dices: cau finali influit hlo metaphorice in hunc effectu; liquidem
ope ꝛ existit quod effectus producitur vg ut sanitas producatur posse
ram ꝛ existit medicina; vꝫ deambulatio: go hoc ꝛ ꝫ vera cau. Ergo
ciet cau finali ꝛ influat per influxum physicum? hlo intentionalis
ꝛ ideo tñ hlo metaphorice influit; nam vere influit influxu mo
rali: seu per cognem, qua ꝫ obn rali.

qua ꝫ virtus coactiva cau finali? R. ꝫ hlo obtu representatu
sub ratione boni, et cognem ejus representante; quo tñ cognis co
stituis coam finalem in actu primo proximo ut dicitur contra tñ
rão primi ꝫ quia virtus coactiva cau finali ꝫ quod movet eam
operante ex fine ad hi amore ad appetendum consequendi et
obtinendi medium; ꝫ hoc ꝫ hlo obtu representatu sub imagine
boni, et ꝫ cognis representans: go obtu representatu sub ratione
boni ꝫ virtus coactiva cau finali. m. hi quia id movet voluntatem
quod voluntas intendit fieri; ꝫ voluntas intendit ea quæ obtu
bonu representantur, ea ꝫ cognã representantes: cum ista iam
alleguide liceat: / go hlo obtu representatu movet voluntatem ad
hi amore ꝛ. / Rão tñ ꝫ ꝫ quia illud ultimus causæ finalis in actu
primo proximo, quo precise ablato cau finali, ꝫ ꝫ proxime ex
pedita movere cam operante ex fine, vg volantes; ꝫ hoc cognis obti
bonu ꝫ ꝫ proxime potens movere voluntatem ꝛ. nil enim voluntas nisi
precognitu: / ergo cognis ultimus actus primi proximi cau finali
tanquam ultimo actu requisitu. Ex quo patet cognã representa
tem, ut ea ꝫ virtualiter coactiva ut qꝫ seu causalem finis cau fi
nalis: rão ꝫ, quia virtus coactiva ut qꝫ ꝫ ultima actualis determi
cau, seu exercitium actuale quo quod cau actu influit in effectu ut cau
efficienti; causalitas ꝫ ipsa actio; cau autem finalis ꝫ finis; ergo
rio seu representatio ꝫ ꝫ ultima determinatio ultima seu exercitium actuale
cau finali; quia / ppta cognitione representativa boni tis obti
volantas adhuc ꝫ indifferens ut moveat efficaciter et eligat medi
ad consequendu bonu propositu; ꝫ ꝫ moveat et ꝫ eligat / go cognis ꝫ
virtus coactiva ut qꝫ seu causalitas cau finalis. D. Quæro.
Quæ ꝫ hoc virtus ut qꝫ / seu quæ ꝫ causalitas cau finalis? R. ꝫ pia nobis
et connexio actualis cum motivo, qua voluntas actu movet seu

dirit ad eligenda media, per suppositionem cognē ng et amore finis. sēd ē
quia illud ē causa finis; ergo posito actu moris finis ad hi effectiū, et
quo ñ posito ñ ponet actu: d posita hi notione et connexione actuali
cum motiuo; actu ponet finis ad hi consecutiū, et ē posita ponet
ut patet ex dictis. go hoc motiuo ē causa caa finalis.

Quarto ꝙ. Dici ē effectus caa finalis? R. tē effectiue ter
deliberatiue de mediis; electiue; primo mediorū exercentiue et applicatiue comprendem; oā dorsis illa, qua grā finis fiunt. sēd ē
quia finis ē id, cujus gra cetera fiunt; go qua fiunt gra finis
ut effectatis, electis; p ipsi effectus finis. — Quarto 8. quoniam
agentia agunt ꝓp finē? R. mo Deus agit ad ordinē ꝓp finē;
finis a nutuq operatis ē ipse Deus unus illud universa ꝓp genat
quod operetur Deus. tē agentia individua creata ut hoc anglus
operans propr finem, qua de se non dubitat. tō. etm irrationabilia
aliquando operantur propr finem; sic enim aliquomodo cognoscitiva,
licet tā modo operantia, quam individua, quia [illegible] ibi agunt intellectualia
propr finem, ut patent media cum fine. sive cognoscant proportionē
mediorū cum fine: ñ individua a nego arte nego deliberando faciunt,
et quamvis cognoscant hoc modo et finem et media, ñ operantur tā
media cum fine, nec effectant ut eligant; d per quorddam instinctus
seu motiua determinantia ad ponendum medium finis assequendi. tō
agentia ñ cognoscitiva solum recte in prie dici possunt operari
ꝓp finē; nā duo arbores producit fructū ad generandū fructū ñ
capiū verbis hominū aut deorsū p ad respondendum secundū; hoc enim ca
et similia ñ tam agunt, quam aguntur ad finem ordinatū ab auctore
suo, ad cognōs rē ordinarii ex intentione finis effectandi, quē intendit ds in
rebus d potuit ex intentione, quā ē in intelligentia, quā ē in ipso motore,
cujus auctore nōa, quod actualiter aliquomodo fiēt in prie possunt dici agere
ꝓp finem; patet ex tribus dictis: ea quo ñ fiunt recte, aut casu,
finem propr finem. —

Dicēs ultra ꝙ. brutis bonū sibi congruum apprehendentia ad illius
exercitiū adhibent certa media, go cognoscent adhibenda ad certa media
ad effectiue bonū apprehensi: gō operantia ex cognē proportionis mediorū

ad finem. Ad 1. dicendum quod enim finis ad effectivae boni, quae
non exhibendo ea quae ex ipsa fit media ad eum effectivae, hoc fit
ex eo quod cognoscens absque medio finem obtinere non sufficit aut hoc potest
media ex conveniencia ad finem. Et fit ex instinctu moventis quemadmodum
et in partibus naturae primum movens dicit auctus naturalis indidit.

Articulus 4.

De ideis exemplari, et Ideali. —

Sex caam exemplarem seu idealem intelligimus aliquam operis
faciendi, virtute qua agens se dirigit in operando. Seu caa idealis
vel aliud quam exemplar, ad cujus similitudinem non fit aliquid ab
agente ex intentione illud imitandi. Unde alia idea est interna,
alia externa: hoc est, quam sibi artifex ab oculis ponit ut simile quod
efficiat et vocatur etm aliud prototypon. Interna vero idea est ipsa
imago intentionali praeconcepta in mente operantis ex intentione
alicujus operis faciendi: dum ex architectus praeconcipit domum
intentionalem domus ad cujus imitationem vult exstruere externe domum.
In hac interna idea aliquis est conceptus qui dicitur ibi; aliquis obtinet: ibi
vocatur, pro cognito representans artificii imaginem intentionale ad
similitudinem ad intendit opus externum efficere: obtinet vero conceptus
pro ibi imago cognita representata. ex his —

Dico: Quod sex caam idealem est pro ibi cognito obtinet, sex conceptus
obtinet cognita representatum, ad cujus imitationem intendit artifex
efficere opus externum. Pro quia illud est caa idealis quod intendit
artifex imitari: sed intendit imitari cognitum pro ibi imaginem a
cognito representata, go ibi cognito pro ibi imago intentionali cognita
representata est caa exemplaris. pro solutione obstantium —

Ad 1. Nam quia ex Deum obtinet, et ibi fit est caa exemplaris ut
fiat ex rerum collectione; hi etm ipsa cognita ingeam in obliquo
cognitae rerum idea, seu ideam obtinet in conceptu obliquo ut quid
in cognito vero ut quo. Ratio est, quia agens debet imitari aliquid realiter
distinctum ab eo: sed facile, hoc vero non est obtinet seu ut ideam: sed
quando est praeconceptum, et affirmatum in mente, seu cognitum artificii.
Ad 2. dum dicitur Deum est sua existentia in se, verum est. Si ipsa

bilgeb de boa existente obiective: qua ē ypa imago representata, ⁊ de boa possibile existente in ab̄ subiective, scz de cogne representante. 3. I. P.S. quod dicunt Deum operantem ⁊ respicere aliquid intelligendi sit quod ⁊ respiciat Deus aliquid à se realr distinctū: hoc est Deo Platonica: et actu existens: ⁊ a quod ⁊ respiciat in operando aliquid quod sit et nunc esse videtur nil ē, scz sit in aliquid in intellectu est pa divina. — 4. cas Deales hoc libere conuenit cum cas finalib; quod sicut hoc: ita et illa causat per ē intentionale et obiectiuū; ex hoc tū ⁊ sequit: quod cum in modo causandi gradiantur ad idem genus cas participant; quare cas idealis ⁊ ad genus cas finalis ⁊ ad genus cas efficientis reducit: cuius ratio ē, quia cas idealis ⁊ ē aliqd scz quod ē potius ad ē quo fit aliqd directiue. Deinde illud, quod per modum directionis simplex virtutē agentis ad producendū effectū: ad cas efficiente pertinet ⁊ hoc possibat cas idealis: attribuere enim sine idea ⁊ ageret absq; errore infallibiliter, gō. proinde pertinent ad actū primū respectu cas operantis ex intentione imitandi: scz ut gdiū tenens se ex parte alterius primi proximi: attribuere enim rationabiliter operans ex intentione imitandi ⁊ operati, sine idea alterius. vnde causalitas hujus cas ē ypa actio effectiua, scz operis ex intentione imitandi operantis cas. ratio cuius ex dictis proxime habetur de aliarū causarū causalitate.

Arguo: vtrum communis illa diuisio cas in naturalē, finalē, efficientē et finalē sit ad ens et bona? R. affirmo: licet posset dari inuidisio in membra pauciora, non primi ē, quia quod dat ē alicui ⁊ dat illi ē vel aliquid ejus constitutiuum ipsum: ⁊ dat illi ē tanquam aliquid ipsum: scz ⁊ aliquid delerabile ad actū speciei entis: et ē causalis; ⁊ tanquam determinatiuū ad actum speciei, et ē causalis: ⁊ vero dat illi ē tanquam aliquid existens: scz ⁊ dat illi ē per existentiā scz ipsum: et sic erit cas efficiens; ⁊ solum per influentiā entis ale: et sic erit cas finalis: go quod quid dat ē alteri reducit ad hoc 4 causarū genera: efficiens finalis ē bona, dixi licet dicerit finis p quia possibile cas dividi immediatius in membra pauciora.

stat in casu ingressum et egressum, que deinde sub diuidentur in casum nascendi et flendi: sensibile et finale.

Dicendum q. obstat vq visionis sit aliquem edo casu ipius visionis realis sit aliqua ex p. causis. Sed contra, ad hoc, causa p. posito et hac sit vera causa, nulla ex aliis p. go. R. obstat vera causa posse ad efficiendum vel impedire per se, vel mediante specie ut patebit in obiecta. Item propositiones sunt de propositis, aliquis tam obitum, quam disposita, etc. ad aliquas causas ex dictis respondent. Dicendum q. nam est hoc sit causa quasi partes illius quasi, quo etc. partes integrales nam est hoc sit causa quasi, quia partes proprie sunt partes quasi, sed. Dicendum ad. quia sit pars, illud quod remanet cadit post, vera tanquam pars deperdit, et altera tanquam pars deperans. Ad. quia sit partes quomodocunque proprie sit q. et quod, hoc eadem ratio.

Articulus 4.

De Fortuna, Casu, Fato, et Monstris, quo

Casu per accidens. Casu per accidens provenit quia effectus a causa per se, quo proximo effectui, illum qd intendit producere, duplex est, vna est, quia concurrens dicit, et hoc non fortuito quidem, ad productum effectus concurrit, quia per accidens est coniuncta cum causa per se totius effectui producendo, vti est musica in architecto respectu edificii. Alia causa per accidens est que generatur dicit, est qd, que sortitur effectus, quem ille intendebat, et ad quem producendum est nata per se. Primo deterata sit est, ut a fossis ad edificandum domum instituit respectu thesaurique fossis reperti, et de hac tota causa per accidens hic agitur, ad quem primario pertinet fortuna et casus.

Fortuna ab Aristotele definitur quod sit causa per accidens in his que equum electione: hoc est non habet et quietando de medio: finis effectus non diligentem. Casus vero ab eodem sic definitur: quod sit causa effectus rari. unde casus a fortuna differt, quia effectus fortuna proponat electione, inducens in ordine ad intentum effectum: licet ad eundem qui fortuito obtingit: a causa quando habebat, ut puta qui in fodiendo pro plantando domum, thesaurum reperit, eligit media ad effectum a se intentum scilicet fossionis fodiendi ad edificationem domus, licet medium hoc ille eligat ex intentione reperiendi thesaurum, quia tamen fossio est media

ges accidens inventionis ignem thesauri, qui effectus refert interitus fodientis et rarus gaudii. casus vero nullam electionem rationem proponit, nec in ordine in bonos nec alios effectus sic regi si in-
purgando vaginate in eandem, cum de loco eo exeuntes et hic
es speciei fuerint. ē casus, quia nec elegisti media ad inquirendam nec ad inveniendam pecuniam.

Quæres. vtrum respectu Dei detur casus aut fortuna? R. negat:
ratio ē, quia quo diligunt in rem nam dā fiunt bonis et malis
Dei, quo fit bona, et permittente Deo, quo fit male.

Fati nomen reuergang secundū definitionē à Boetio traditam, quo ē. fatum ē dispositio rerum mobilium et inexistentium in horum ordinem, quem mobilis per quam divina providentia suis quaque nexibus ordinibus. unde si etimologiam nominis inspiciamus, fatum à fando dictum, hoc nimirum: quod de rebus quaque fatus ē Deus. hinc fatum à Boetio definitum indubitanter, quia certum ē deum de facto providentia Dei, qua regentur et disponuntur ad singulorum salutem libertate humana. hinc pro fatum distingui à providentia, tanquam effectum à causa, patet etiam per illos locutiones fata tulere, fata dedere, fatalis dies, quæ in integri fatum Rorticorum, id fatum catholicum.

Ad Monstrum quod dicitur illud fore derivatur à monstrando, id est monstrum dictum commune quod ab earitatem definitionem ē monstrari, et hoc quidem ad etimologiam, quoad rem vero definitur ab Aristotele quod sit effectus malus à recta et ordinaria disposition secundum speciem aberrans. per hoc effectus malus ligatur hic definitioni solum monstrum nec sit regulis quibus nascatur cum suis prodigiis hinc artis effectus à recta ratione aberrantes vocantur quidem etiam monstra, sed similitudine, et propterea ad malum. per hoc à recta disposition ligatur quod hic effectus aberret à perfectione communi speciei alicui in ea specie: sic vitiosus homo aberrat à perfectione qua gaudet species in homine. per hoc ordinaria disposition ligatur quod monstrum sit ita ut quod ordinarie fiebat aliquando rarō. unde si alicubi nascerentur gemini hoc vitiosum ibi rentiquam aut monstrum, per hoc quod speciem aberrans à ligatur quod monstrum dicat ē speciei hoc esse à hac causa,

Sed dicit ē, quod in aliam dispositiōē portiū degenerat, ita quod ē habeat illam dispositiōē et perfectiōē, huic alia indivi-
dua ejusdem speciei: tunc monstra possunt dari ē solū
in animalib⁹ datis in plantis, p. Porro etiā gygantes et pig-
mei possent dici monstra, si nascantur ex gbꝫ qui modo
sūt nobiscum, quia si degenerant à similitudine generatis
secundum dispositiōē et proportiōē partiū, sicut in regio-
nibꝫ illis in gbꝫ gygantes nascerentur, in his eni
regionibꝫ monstra dici ē deberent.

Disputatio 4.

De causa efficiente in particulari.

Articulus 1.

Quid sit causa efficiens, ubi etiā de actione et passione.

Articulus 2.

Quid sit causa efficiens, quid ad eam requiratur, et an dei
in causis efficientibꝫ vera virtus sit efficax.

Porcius disp. 9. q. 1. Scotus hanc definit causā efficientē, dum ait
illam esse quæ per se primō sui ē reale facit, vel ad quid exigit esse
negs cum ea quæ sui ē positiōē facit, negs quid generet: ego hi
descriptiō claudicat, sicut expressimus: causa efficiens ē quid ipsi
existens per sui sua virtute dat ē alteri, nec cum ea quæ
ea positiōē facit, negs illud gignit. per hoc quid gignit cum
reliquis causis efficientibus. per hoc quod ipsa existens dat ē alteri
differt à causa finali, quæ solū intentionaliter dat ē effectui sic
dicit quæ te, sed ut efficiens ē, quia ipsa videm causa efficiens fuit
cum suo effectu quando ipsa positiōē, et ñ quatenus ē solū quæ finis.
Arbic. 2. de Arbic. Quæritur licet quid ad causam efficientē requiratur
R. et dico, ad quamlibet efficientē ad ejus requisitum necessario ut
det minorem perfectionē, quam effectus, ē ñ majorem ē aliquā
Dallege ē solū de causa adæqua sive plenā quia ē pura ē solū ē cir-
cumscripta causa creata, ē etiā de causa efficiente adæqua in
ordine causæ creatæ, ē ordinem causæ primæ licet Deus sua qui-
dem causa creata ē efficax sui effectus, non effundens ē, quia
non dat, sed ñ habet: eo licet modo, quo dat ē dare dicitur illud

these: | gō si caa in suū esse alcuius perfectiue, n̄ ꝓ illā dare effectū adeqꝫ
ē ꝑ effectus ē m̄ ⁹ perfectionis quam caa ipius adepta; alias caa
dr̄ ad. quod ē cōtra, ꝑcet caa quod fecerit ō, verbi gr̄a
Inferes 1. quod oīs caa efficiens ꝑfecta debet in suo genere perfectos
sui effectus in specie. hoc ē simle, ita ut si hīt caa adepta reperta
sui effectus, debz genere ois illius perfectiue in specie; si vero hīt m̄ imad-
aequate, tē aliquos hīt illius perfectiōs debz procontinere, dixia in
specie, quia nulla caa debz gratiose ois perfectiōs sui effectus etm in p
individuo, seu eodem numo, alias ē difficultas caa efficiens ē duo
ejusdē speciei. 2. ⁹ in solum perfectiue in specie effectus debz
genere caa, ē etm perfectiōs ipius actionis, quia producit effectū
sibi ē, quia etm actio ipa procedit à caa et ea ea ꝺ ꝺ ꝺ

tz hic difficultē, utrum deū in causis efficientibus creatis vere virtus effectiva, alii his verbis ponentes, an ē causa efficiens competat creaturis, ad quam hic quibusvis verbis propositam.

Pico: dari virtutē vere effectivam in causis creatis. ē gbā scripturas. P. quia nisi virtus operativa attribuatur, hoī vel vi cujuslibet objecti ad agendū requisiti, & posse ipsa operari, ñ ñ operari; posse hoc nil pōt operari libere, nil mereri ñ demeberi. Si minus, ñ hoc deberet deus ad progressū boni operantis actus bonos et malos, gbā nec premiari, nec damnari posset hoc, nisi irrisibiliter. Sicut Paulus, ad cujus progressū Salvator Petrus male ageret, ñ potuit fieri rei, cum paulus impossibile nullam libere vim operandi. & de alijs causis nobilibus pōt ex Genesi, ubi legit Deum prodamisse ligno, ut faceret herbam jacta genus humanum ex gbo patet, quod causis creatis tribuatur vis effectiva. Pro solutione objectionum —

Nota 1. calor vel ñ dicit in eo esse cui ex definitione frigoris, quia calor includeret in exclusivo frigoris, cum negatio frigoris sit nil; & solum quod sit boa incompossibilis cum frigore.

Nota 2. dum dicit per scripturam: Deus ea operari in obj, Si intelligendo ē, quod solus deus operetur in obj, ita ut creatura nihil boni possit operari et influere bonum; & quod immediate deus cum creatura concurrat ad ejus effectū et hic ejus concursu nil possit creatura efficere. ut infra docebimus.

Nota 3. dicit ē, quod si creatura posset dare ē rei, ñ existenti haberet hoc virtute inhaerita, quia facit ē, quod nil differt a nihil infinito distantia, cum potius sit nulla distantia: distantia enim dicit ens vel terminos positivos et idem positivos, ñ a non ens, positivum et negativum, seu nil. —

Articulus V.

De causis causa efficientis. quid sint: his et an detur effectus ab ipsa causa et effectu

Scotus dicit causam esse efficientem, quod nihil efficiat ē ipsum esse rem causa, esse vero completa ē relatio causationis. Ponit Disp. q. 1 n 19 ejus causam esse efficientem in actu primo ē virtutem à qua hoc aliquid procedit ex, in actu secundo

é actual ignis à qua fluat denotatio actu causa effendi et bene; ma
causalitas cadit in comm é ad vi cujus actu fluat denotatio causa ad denotandu
é effectu qs alia causalitas causa effendi é idu vi cujus causa efficiens actu de-
terat ad dandum é effectu: vade vocatur hoc causalitas actus in-
fluxus efficientia p. Roberdu a é, du plicé á actual causa effiendi;
una é actus creabis; alia actus eductiva; actus creativa é, per qua
causa efficiens producit effectu sine concursu substentatio causa ma ali.
actus vero eductiva é, per quam causa efficiens producit effectu dependent
á causa mali substentante effectu. Hoc premisso.

Dico 1. Quando terms é de se indifferens ut procedat ab hoc ú illa
causa: tunc potest ei hic effectus et hoc causa existere simil absque eo,
quin sit productus ab hac causa et quin sit hoc causa producens illu:
ú é indifferens ut procedat hoc ú illo modo procedendi: vg per causa
modu ú per eductiva: et actus productivus hui effectus é sibi superadditus
effectui ei causa; ipsi realiter distincta ab effectu et causa. Patet: quia fis de
terms indifferentis ex modis, videmus argumenti probanda é, ybi
terms indifferens ex modis, videmus argumenti probanda é, ybi
idem probamus: per aliquid haberetur de se toli terms indifferens
ad aliquam terminum indifferentia. In — Cons: quia per hoc posset
quodcumq a coexistere igni é hoc [illegible] simil existens,
et in per hoc é hoc denotatio: ignis é productus ab igne a; qo
ignem é produci ab igne a é denotatio importans aliquid realiter
distinctu ab igne a et b. Ergo é evidens, á pati quia sit eodem
instanti existere et ignis a et b, et in ignis b á produci ab a, á hoc
Deo: quo casu hoc [illegible] ignis a et ignis é simil existens absq
é hoc hoc denotatio: ignis é productus ab igne a.

Dices si terms sive effectus transcata á á et á, potest ab agente
per actionem difficili, qua eam actio ab eodem agente possibile per aliá
actione difficili; á hinc sequitur processus in infinitu, qó. Sequela p.
quia simil effectus ita et actio é indifferens ut procedat ab hac ú illa
causa. Qd sequela: ad D. sl. A. actio enim é entitas, cujus entia
é; nec in ea ratione in qua defectus etiam effectus actu ultimo defectu
é qua cum entia aliquatenus sui defectiva ad aliud quod defectu.

Inst: fuit ois creatura, ignis in hac ee pendeat á Deo; hic
ignis concursu aliquid de é impossibile in pendeat á Deo per actuae

difficile, go dm: licet actio creata prodeat à causa quæ deficit, dependet ab illa per actiue difficile. Nic. A-S. Quia disparitas est, quia tũ effectus licet creatus prodeant à Deo, ut tũ indistincte, ut prodeunt dependentia adepta ꝑ inadæquata à Deo, hoc ē à solo Deo, ꝑ à dependente creatura, ac proinde per aliquod difficile deberi dicit: cætera eis actio eodem modo semper dependet à sua causa deficiente, quod nequa ē dispar: inter actiue et creatiuam pendentes à Deo.

DICO 2. Dm causatus seu actio creatiua illorum effectuum qui ex sua sua ꝑte educibilia, esse potuit ut positis prædictis per actiue creatiuã, ē realiter hyperadita actioni effectiuæ causæ, proinde realiter ab his distincta. P. quia hi effectus ē intelligens, ut existat ꝑ prædictã, ꝑ à Deo solo quia existentes per omnes creatiue, proinde ꝑ existere hi effectus et hoc causa ab hac causa ē realiter ab hac causa: go vinita ratio demonstrat hoc indifferentia dependentiæ alicuius ultrius hyperadditum licet per actionem creaturæ realiter distincta à Deo, et effectu creato hi, ꝑ prædicta dm advri: Conf: quia actio creativa ē separabilis à hi effectu, go dicta realiter ꝑ existere hi effectus et ꝑ existere hi actio, ut probatur in quæstione Eucharistica.

DICO 3. Causatus vero seu actio creatiua illorum effectuum, qui ex sua sua ꝑte creabiles, dicit ē Angelus, ea realis, mad. ꝑ realiter distincta ab ipso effectu creato. P. quia hic effectus ꝑ ē indifferens ut existat ab hoc ꝑ ab illa causa, cum cætera pendet à solo Deo, liquide creatura absolute creare ꝑ ꝑ, et effectus sua sua creabili cætera exigeret duci per creatiuã ita ut nec divinity ꝑil produci per adductiuã: go ꝑ hic effectus vg angelus existere cum hac causa sed Deo, et ꝑ hoc denotiu angelus ē productus à Deo, ꝑ quamvis actione effectiua ē opus. Conf: quia ideo diuina produxit effectum aliquem per actiuã realiter distinctam à causa et effectu, quia hi ꝑ existere dm existente hac numo causa, et hi produci ab hac numo causa ꝑ ē prodeni hoc determinato modo: cum go effectus sua creabilis ita ē determinatus ut ꝑ posit existere nisi ab hac numo causa, licet à Deo, et hoc determinato modo numero per creatiuã, ꝑ requirit actiue difficile: sicut vg actio causæ a licet hi quæ productus, per hoc tũ ꝑ produci per actiue difficile

dictu, quia ē eadē debeat, ad hanc rem nō cad, nec pt̄ existere
dein existat ab hac rem nō caa.

Dices: effus naa Sua creabilis ē adhuc indiffus nec existat v̄ n
existat; ergo ut existat ex hac v̄ illo fine, go indiffia hoc dr
tali pō actuē dicitam ab effu, R. N. ps. n ē enim quaerit hic
de indiffia logica, sed ps; quae potē aliquis res existere a parte rei
existente etsi hac rem nō caa, et hī n existere dicatur ab hac
rem nō caa: tam a indiffia dicing ē illare terum naa Sua crea-
tam, proinde ē opus actuē dicta, qua tollat tam indiffia,
cum nulla sit. Ad terum hoc indiffia in actuē adducta
ex duo multos ē effui merē entia, et soli Deo intrinseca, nec ē quicquā
aliud, quam ipsa libertas Dei, qua ps tam aliquam ponere pro libito,
v̄ n ponere ex hac v̄ illo fine p. et hac libertas Dei ad extra,
seu indiffia ista multos, illos, tollit pō aliquis Deo hypothetice,
licet pō completa creatā, quo decretum Dei liberū completū
in se liberi. Pro solutione obstantiū

Nota 1. Effus ex naa Sua creabilis ideo creati, per creationem decretam actuē,
creabiliam dicitam, quia data in eo indiffia intrinseca ē enim o tm
indiffus et existat v̄ n existati, et tm ut ab hac v̄ illa caa, hoc
v̄ illo producendi modo, hic a n hōi effu naa Sua solum crea-
bilis, go ind hoc ē dispottas. 2. actio creativa terni
naa creabilis licet pōt dici denominare eam priorem naā suo effu,
ipsa tī n ē prior effu, cum sit indistincta ab effu, et ideo nec
dicit hoc actio nexum realē relativē ad effu, ad cuā a sicl ad Deum
dicit relativē transcendētem, sicut alia creatura. Quod tī n
obstat terrene; quasi hi gradiuenus Quaestioni 2da disput. proce-
ubi Arriz: ī mō dicing Deum dicere relativē realem transcendētē
ad creaturas; alias enim transcendētis relatio, nec fundandi
aliquid in Deo, nec terminandi, nec actiuem creativa
effui creato identificari. vide nella gradtio. 3. si
Sociate Scoti vī nulla actio ē subjecta, ō Anglus ē subjecta go
Anglus negatē ad subjecta. P. N. quia actio et passio ē extra
predicti subjecta. go. P. D. actio et passio rei, naa Sua producibili
ē extra predicti subjecta, 6 actio et passio rei naa Sua creabili

ē extra productum Scotistarum. — 4. Si respectus obiectivus Angeli vg ē quid absolutum actio vero nō, go Angelus n ē sua activa p. — R. huius ad priorem, ū nega Angelū actiuē creativum, angeli n ē qd absolutū. probatio enim ē in conclusione ē absolutū. et ulterius sothyrmo: quia actio productiva n producit per aliā dispositā actionem, nec ubicatio per aliā ubicativā p. go nec effectus ex nā sua creabili producit per aliam dispositam activā. Actio activa p. Deus actio ubicativa n producit, n ubicat per dispositā activā ab ubicativā, quia actio ē certe affixa huic casu et effixa ab ubicativa huic rei et loco; d etm effectus nāe sua creabili ē certe affixa huic casu deleriato. Sect Deo. — 5. Si Deus posset effectum aliquem qui ibi produceretur per productivā ab aliqua remota causa, ut absolute n esset indifferens ut produceatur ab alia causa n per aliā activā ū creativā, ti etm hic effectus n produceretur per dispositivā, sequitur ab hac causa productiva vg procedens a causa a n produceretur per dispositam activā. 6. Creatio effectus nāe sua creabilis vg Angeli dispositi realiter ab ideo: ē enim ē eadem creatio cum creatione: ex quo tū n valet illatio, go etm actio creativa dispositi ab eo, non dispositi ē, quia Angelus ē indifferens ut existeret in instanti a b ū c, ut n ē indifferens ut existat ab hac ū illa causa. — 7. Si obiicitur quod hic creatura existeret per continuam inspirationem Dei, quod tū tali Deo grave, go. resp: hoc quod dicitur inspiratio Dei, qui certum ab existentia n differunt realiter, sed qd qd ē, dicitur secundum ē. creatura existeret per continuam hic ē existeret per continuam inspirationem Dei, ē existeret realiter et independenter ab eo alio ut existit Deus. Sed hoc ē existeret realiter per sua sibi inscium et à se indistincta. 8. actio creativa effectus nāe sua creabilis ti humana praecise et creativa ē, licet realiter per solam effectum eandem, non quia praecise creativa, nil aliud dicit quam productionem rei ex nihilo sui et subiecti: si vero humana ut denominata creativa Dei seu productiva provenit a Deo, tū in obliquo includit Deum, per hoc tū n dicitur creativa hanc de ab eterno: sicut enim creatura seu ens ab alio in hac denominatione involvat Deum in ob-

liqua: p̄ hoc em̄ ab alio ⁊ dicit, ⁊ ab eterno. — Tandem
q̄to p̄o concluſ: 4ta. Quid cis creatura cenſtō dependeat à Deo
ita ut ⁊ poſſit eniſtere niſi mediā conſeruente Deo, nulla tñ
creatura ſkēt cis illa, que ⁊ ſit creabilis naa ſua indiffuſes ut de
prędeant ⁊ à ſkō Deo ⁊ huiusmodi à Deo ab eā creata: ⁊ p̄ creatiue
⁊ edutiue; adeoq̄ ad hanc indifferē tollendam requiritur actio
diffa, que ex dictis, tam tñ quam disputē de modis ſufficiēd
colligi p̄t ⁊ ex dictis modalis.

Quartus Articulus.

An actio et paſſio diſtinguantur ⁊ non realr ab
inuicē ſubiectō actiuo?

Scotiſta nobis notiora diſtinctiones ꝑ nōnulla ab inuicē realr.
diſtinguunt etiam ſpāl actiuē et paſſiuē, ab agāt actiuē in agente,
paſſiuē uero recipi in paſſo; et ad ſuam doctrinā ſequit duas ⁊
ſequit, qr tñ in 3. diſtinct. 30 q. 2. hēt hoc fundā: actio ⁊ paſſio
ex ſy ſkēm, et tñ denomnat ſcatim: ad ꝯ hebetudo paſſui ⁊ denomnat
agere, denomnat tñ patiſ ⁊ agens, ſic dens denomnat ⁊ ſcatim
ſua, quo ⁊ in creatura. Ita 3. loco cit. Unde —

Nobis ꝑ. arctis definit actiuē quod hīt actus huius ab hoc ⁊ ſyllog.
tñ: 2. Paſſiuē uero definit quod hīt actus huius in hoc, et dicit
hec duo ⁊ diſtingui realr à ſubō eadē: quia eidem nūq̄ ſubiecto
actiuo dicit ⁊ eā tendens ad effectū ſub ꝓpria ⁊ paſſiui
quaſi recedens ab effectu ad eam. 2. quod hīt ⁊ de actione
eā creata edutiua: ſm̄ ꝑ quod eā 4ta affluens dependent
à ſubiecto ⁊ ꝯ, ex mā edunt effectū ac ſkēt ſm̄ actio hīt eadē
cum ſua cauſſe cauſſa mā, ꝑ quod ſkēt mā concurrit ad
producendū effectū in genere cāe mali; que cauſſa mā
vocatr paſſio. 3. ꝑo ultimis conclusionē: actionē ⁊ ſyllog.
unam immanentē, alterā tranſeuntē, patet ⁊ quia à ꝓio
procedit in eodem manet et recipitr: tñ ⁊ vg cognio que ⁊ actio
intellectus et manet in intellū: tranſiens ⁊ quę ab uno tranſit
ad alterū ab agente ſkēt ad paſſum: ſic quādo ignis calefacit
ferrū actio producitur caloris ⁊ tranſiens ab ignē ad ferrū,
in quo producitr calor. et ita de ultimo actione decidendū ⁊

quodnam subiectū qualibet thesi non utraq; ē videndū. cui subiectū
assignari oportet, eoquod vtrūq; ens. S. his. —
Dico 1°. actiōē a passiōne ⁊ diffgni scdm. Intelligendū vnica
regula 2di. libri Posteriorū. S. enthymemate Arist: dicentis actiōē et
passiōē ꝑ hoc esse vnam thesim Rhetoris athenas. p. d hoc ē una
eademq; scdm via. go. et ibidem 4. ⁊ 5. loquens de motuante
et moto; hoc ē de agente et passo. Babylonijs quare unus
amborū actus. Item ratione S. 1°. 7. Item etiam sententia
Aristotelis, debēt deuenire ad aliquam actiōē eductiuam, quæ
simul essit scdm, nisi procedatur in infinitum; go dicendum ē
ad thesim de prima actione et passione, quod licet sint eadē
res scdm se gratis omnes multiplicentur. S. arist. Sol enim
ag passiū qua datur in ligno ab igne actu calefacto, scdm diffēt
ab actione qua ignis calefacit lignum ut volunt Rhetores:
hæc passio ē vtiq; productio rei igne: ⁊ enim ēt ens esset
passiō et ⁊ productio à causa efficiente, quo hic ē ignis: ⁊ go
producit hanc passiō ab igne, per actiōē scdm dictum ab ipso
actione. ⁊ per actiōē indictum: si per indictum go per eandem ac-
actione, si quidem ē hic actio, semper ⁊ ipsa pendet ab hac mota
causa; si per actiōē dictum, hæc actio eductiua per quam subiectū
cum sit, ⁊ per ⁊ ipsa pendet à subiecto et sic ràm ē simul actio et
passio; ⁊ iterum pendet à subiecto per aliam passiōem, et sic de
hac itaq; quæremus eodem quod de prima, ubrum liceat procedere
hoc 2° do passio per actiōē dictum ⁊ indictum: si per indictum go ē
eadem cum actione, si vero per dictum, ibimq; in infinitum. —
S. 1°. per hoc præcise, quod causa ē determinata ad agendum, ut implicat
ab effectu ⁊ hō determinato ad hoc ut agatur: per hoc enim præcise ē
quod sit videns quia videtur parietes ē visa: vendo determinatur visio ē
certa obiecti, go ⁊ 1m reactio ē debet imitari actionem à qua fuit
dicta. imo si quis actiōē in causa et passiōē ponat dictum in agente,
adhuc tñ simul ēt actio et passio ē debita quia requirit determinatio
vna sua ad agere aliquem effectum, quia determinat ad agi simul et agitur

Arg. 3. actio edificia ex gestu huc è productio effectus dependens à subito, & productio effectus dependens à subito è passio: go actio subito è passio, m. & certa n. R. Sed è realis passio, per quod effectus recipit in subito; & per quod effectus productus dependens à subito, recipit, per illud in subito, go. m. patet n. R. per illud enim, per quod effectus productus dependens à subito, subito est in subito, & per quod subito est in subito, per illud recipit in subito, go. Z. tertia Prob: per eadem fram subitus denominat passum, per quam denominatur caa agens et caus, & caa per actio denominat agens, go subitus, seu noa per actio denominat patiens, & passum. Prob. 4mo: Quod denominans subitus passum, vocatur passio, go ista actio est passio, m. R. quia iuxta Probitio 3tia posita precise fra per quam ignis calefacit, et denominat calefaciens ẽ manus, per eandem fram denominat manus calefacta: go eadem illa entitas modalis, quam actionem vocamus, & actus 2di ignis calefacientis in actu 2do, ac proinde subitus denominat passum formaliter per illam fram, per quam fram denominat agens in actu 2o. —

Dico 2. ad 2dam quæsiti partem, actio 3 transeunte agendo creatio q̃ potentem, ipsi subsum & actio esse generativa, n. recipi in agente, & in passo, ex quo effectus oritur. S. author Scoti: actio & impatiente p. et supra ad initium Articuli. 2do p. ex ipsa definitione actionis transeuntis, qua propterea transiens dicitur, quod ab uno ad aliud à primum ab agente ad passum transeat. & dicat istud verbum cum vocabulo hic actio transiens. —

R. 1tm. actio et passio sunt eadem, & passio n. recipi in agente, & in solo passo, go eam actio recipit, n. in agente, & in passo. m. & probatur. n. concedunt, & ratio & in fra, alias enim actio et passio eadem n. foret, cum quo subito separabilia, ut dicta sunt, & repetit ex Lapide.

R. 2. Quod infra per actio mutatio et perfectio, & in illo actio recipit, atqꝫ n. agens & passum per actio infra mutatio et perfectio, go n. in agente, & in passo actio recipit. m. patet quia perfectio recipit in re, cujus & perfectio, et quam perficiendo immutat, recipit gestabile

rem intrinsece mutari per aliquid, et illud aliquid non recipi intrinsece in re perficienda. P. m. instantia: quod ignis generat lignum sibi assimilatum, certe non ignis de ligno immutatur intrinsece per actiones ignis. go. ignis patitur. R. ostendo: quia de ratione ignis, ligni generantis, dum quando sibi approximata calefaciendo non est mutare ligneam, de quam agit: idem est de ligno: go actio ignis inducta nam, non ignis, go recipit in manu non igne, eam dum manus sibi quae debeat imitari. Denique de ratione passi est imitari non a mutare, non est a de ratione agentis imitari, debitare passi. —

DICO 3. actio educta non potest recipi subsistere in suo effectu extra producto. P. quia actio recipit in illo subiecto ex quo educitur, educi enim ex subiecto, et subsistere in subiecto, idem est: ergo possit a est, ut actio educata ex suo effectu ex quo producendo, alias effectus posset existere antequam existeret.

DICO 4. actio immanens recipi tam in agente, quam in passo. P. quia illud quod est productum actionis immanentis, e. g. calefactum, simul est passum, ita prius simul productum et subiectum cognitis. —

Articulus 4.

Virtualis distinctum praecedentem. —

OBJ. 1. ubi 1. gloss. In divinis generatio activa Patris et generatio passiva Filii, spiratio activa Patris filioque, et spiratio passiva Spiritus S. subsistunt realiter, go etiam in creatis actio et passio distinguntur. R. ad A. nostra non intendit negare concedere, unde tamen nisi Deo S. disp. est, quod Patri sit contra et inferens distinctionem spiritus, quod sit hujus filii generatio, filioque essentialis et infinita est, de ea Patre generatio est idem dicendum de spiratione Spiritus S. ab in creatis nil simile ignitus ex alibi dictis patet. Eadem adhibe dicenda ad argumenta Doctoris Disput: 3ty Logica L. 3. n 199. S. educatio ubi gloss. Quam

Ob: 2. Si actio et passio sit realiter idem, cum dicit quod docere et discere, verberare et verberari sit realiter idem, p.g. m. p. quia docere et verberare é actio: doceri et verberari é passio: ergo R. Negat. ad p. p. A. docere et verberare é actio. Solum N. A. docere et verberare sumptum cum prio à quo procedit, similiter discere seu doceri et verberari solum é passio N. sumptum cum prio A. et N. ghr. agere dicit: aliud agens et aliud suam seu actio agendi qua é actio: similiter pati dicit: habitum ordinem passioni, et ejus passionem seu suam patiendi: unde quaeriem ex habitu et sua patiendi seu passione distinctam realiter inadaequate à complexo ex agente et sua agendi, seu actione, quamad modum hoc. intellig cognoscens, realiter distingt ab hoc concreto: cognitum: ergo similiter agere et pati sit realiter inter se distincta, et sic docere et doctrinare. quae demum sit ab invicem realiter distincta. quod argum. é petere unicam Actionem Concretionis, pro ea solendo declinando verbo: agere et pati vg verberare et verberari sit concreta divers. v rectos involventia: Sic verberare in recto dicit caam agentis, in obliquo suam, à qua ita agens denomat, agens verberans: verberari e in recto dicit habitum quod patitur, seu verberatum, in obliquo dicit suam à qa denomtr, ita habitum in actu 2do verberatum. Ad go dicing, quod hoc concreta agere et pati, verberare et verberari sit adaequate idem s. liquidem realiter quod dicis: sed solum dicing, quod obliquus seu sua denominans agens et patiens sit eadem realiter vg quod eadem actio verberativa denomat in actu 1mo et subitum verberans, et verberatum ut sàn demonstravi. Ad 3am: disciplina turpis dolet, et sic disciplina laudata; go passio é separabilis ab actione. R. hic é illa passio, qua producta à notorie disciplina, é passio à Patiente producta: illa enim actio, que producta mediante disciplina recepta in disciplis: illa go passio fit, cum pueri corporis debabatur coeunt, et conjugata debatantur. P. R.

2 dicing hoc 2m é idem d minas é cadē.

Nota · fallit ꝛc. quod cadit unio cadtas ꝑ pot provenire à diuersis causis, ob effectu scat et maxi; maxime cum una tantum agat efficiendo tam cadtem, altera verò illam recipiendo. Z. fallum ꝛc. quod in diuersis reqrunt̃ idem res scatis diuersa. Sufficit enim ꝓ hnt raone diuersa, cum ipsa prędicta nil hnt aliud quàm coordinatio, seu Inflatuales.

Ad: 3. ghra 2. dam actio ut actio dt hbere subtm, atq; ut actio ꝑ ꝑt cē in passo d in agente, go actio et passio lt in diuersis subjs. R. N. m. nam ꝑ ut actio d ut scatis ꝓ dt hbere subtm, cū actio, qua ē actio specificative ꝑ vocat ē actio reduplicative tm subtm, ut enim ē actio considta ex respectu ad agens ē quo ē, ut a passo ē, ex respectu ad subtm in quo ē, ꝰ cinca quid Inh: 3. actio etm ut actio ē euidens, d dcidens dt cē in subto. go actio ut actio, dt ē in subto. R. Simil ad obtm. ꝑ actio ut actio ē euidens extrem R. ē dcidens mixtum subti scatis ꝓ fundt et reduplicatm R. et ghr. Sic quia visio pleni et ꝓfecta, ꝑ dt cē in pariete, nec in ullo subto, ponit cognitū aduersa gaudii, d ē in poa vidua, ponit ghr audere poa vidua. Inh: 4. Requrit agens coniugi ut agens, ni coniungat in ꝓ actio; go. R. N. m. nam Deus ꝑ cognitū ut agens et tm in Deo ꝑ requirit actio, unde etm dicit Deus, quia etq; immobilis, movens cā. Inh: 5. Licet hbt passio ad passū, ita ꝓ hbt actio ad agendū d passio respectu passi; gr actio in agente. R. N. m. quia de raone passi ē mutari ꝑ solam gram̃aticalem aut logicā, d etm plā, ꝑ ea de raone agentis mutari plā, ut patet in deo agente.

Ad 4. Si actio ē in passo, go actio denomat passū agens, et agens passum. Iqo. ꝑ Regla: quia actio ē foa denoman̄ agens, et agens foa denoman̄ patiens: go si actio et passio ē eadem, agens denominabit passū, et passū denomabit agens. R. N. Regla ꝓ R. N. ut actio ē foa denoman̄ agens subtm illud in quo ē, R. et. prius ad quod ē. Simili. Diligius 2dam parte: passio ē foa denoman̄ patiens ad, à quo ē. Du prius R. ad in quo ē. R. et. ad N. ꝑ pot hac rezonis à gari de unione, qua ē in mā et foa, alia

m Deo ? cognitū actio.

passū mutabi ꝑfice, ꝑ a agens reduplē

actio ē denomat subtm in quo ē ? d prius à quo ē,

re nasci denomat infoante, nec foam infoata. Infa:
ejus subtus, in quo ē, hoc ē oculum denomat videntem: go etm
actus subtus, in quo ē, denomabit agens, go do hic ē in ejus illud
denomabit agens. S. P. A. ejus oculi denomat videntem,
prout ē in illo. Nf. A. prout ē ab illo. A. Li Quia:
ejus perfuit oculum in quo ē, go et actus perfuit agens seu prius hus.
P. ejus perfuit oculū prout ē ab ejus Nf. A. ut hyp. p. ejus
go denomat oculū videntē prout ē ab illo, extra perfuit prout
ē in illo: Sateria concessa antec: dispar: ē nagna, quia
ejus ē actio immanens, quam concedimus ee in prio: actionem enim
manentem idem ē prius agens, et subtus habet effici; ac pro-
inde respectu ejusdem possibat, quod possibere respectu pii
ni, et effecti subti.

Go: 1. Oē agens creatū agit ut magis perficiat se ipsum; agem ꝺ se ipsa
ꝺ perficit se ipsum, nisi recipiat in se suam actionē, go recipit ꝺ ipsum perficit
oē agens creatum in se suam actionē. m P. quia agens creatū ē
agit rerum ex abundantia, ubi Deus, qui nulla perfectione
indiget, quique solus dicit pure liberalis, hoc ē mere bonum,
et nil recipiens. 2 oīs creatura agit partim ex abundantia,
partim ex indigentia, conatu enim se semper magis et magis
perficere, ac deo assimulare. P. Nf m. agens enim transeunt
ē se ipsū ꝺ ipsum perficit, ut ipsum agere ē posita ꝺ suponit
perfectionē in agente; ad P m. Resp: unam eandemq; agendi ee
abundantiā in agente, ē indigentia. Infa: agere praecise
ex abundantia ē agentis ē indigentis ulteriore perfectione, qlis ē
Solus Deus; ꝺ nullum agens creatū ē ita, quod ē indigeat ulte- 2ª in oi gene
riori perfectione, go agens creatū ideo agit ut se perficiat. S. re
P. m. agere praecise ex abundantia in oi genere ē ipsi agentis (C. in oi-
ē indigentis ulteriori perfectione C. m. agere ex abundantia gno m.
Solum in aliqo genere Nf m. ad m Nf. ad hoc enim ut
agens sg abundet in genere caū calidi, ē necessē abundet in
oi gene. S. Rō

Roba 1. quod actus lucis recipiatur, fulgentatiue in pupilla, ē denomat
ꝺ illud agens, quia pupilla ē capax hujus denominis.
2. Nagadum semper ē ita sic se habere actionem ad agens quod se hab

passio ad Passū, loquendo similr, quia passio intrinsece mutat passum, nō sic actio mutat agens, nisi sit actio manens, sed etiam tūc actio hoc nō mutat agens ut agens, sed simul ut est indivisibile passum &c. Ego actio et virtus actus agentis nō habent mutare intrinsece: sed etiam virtus actus mutans subito de nō esse in esse, nō tñ mutat intrinsece, sed solum extrinsece.

Articulus 6.

De actione in distans.

Nomine actionis in distans, loco hoc aliud nō intelligimus, quam quod causa aliqua remota à passo in quod agere deberet, vel remota à loco à in quo agere deberet aliquid, licet sit remota, agit tñ sibi loco et passo: à Sole procul ad extra sphæram activitatis sua distantiæ, sita ut sic in medio, quod inter causam et passum vel locum istum, in quo aliquid ageret, interedit, nec per seipsum nec cum illo medio quidquam agat. vg si ignis in coronam existens combureret capillos Petri in Occidente, ita ut nec in intermedio aëre, nec per istud nec cum illo quidquam ageret. Sphæra activitatis virtutis agentis creati: ante resolutionem

Nota 1. duplicem esse indistantiam causæ efficientis à passo: unam indistantiam seu immediatio causæ immediatione subjecti, aliam esse indistantiam seu immediatio causæ immediatione virtutis. quarum prima tñ habet, quod inter agens et passum aut locum in quo producitur effectus, nō mediet aliud corpus et spatium ut nō mediet inter ignem et lignum igni inserendum, quod ab igne hic gregio obtinetur. Ad 2 indistantiam seu immediatio causæ immediatione virtutis dicitur, quod entitas causæ nō sit eadem in loco proximo et gregio ipsi passo virtute causæ sit præsens passo aut loco, in quo producitur effectus, etsi quæ mediat aliud corpus inter eandem causam et passum, nō tñ inter virtutem causæ et passum, eo quod virtus causæ secundum extremum suam distantiæ à passo obtineat se illud corpus inter medium usque ad passum et locum, in quo producitur effectus: sed tñ nobis præsens nō sit eadem præsentia et immediatione subjecti. Petrus enim Romæ est in Roma: sed præsentia et immediatione virtutis,

ysa per corpus int̃ medium ℓcet p̃ aẽ, quem illuminat et
calefacit; usq; ad nos pringit et lucem ac calorem p̃oduc.
Nota K. Caam agere in distans adhuc quatruplic̃ posse in-
telligi: p̃mo ut caa agens in passum distans; nil omnino ope-
retur in medio q̃ per medium quod interjacet int̃ caam et passum
seu subiectu, nec medium illud aliunde ita dis̃ disposit̃; ut q̃
tanquam coa; q̃ tanquam despositiṽ potit̃ suavare caam ad
agendu: Sic vg ignis Coronensis ageret in ignibile v̄g capilla
petri in Essexneck producendo ignem, q̃ producendo in medio
toto, q̃ per medium calorem: et hoc priꝰ q̃ agere in distans
prout presenti subjacet questioni. K. ℓt ita agere,
caa in distans; ut agat aliquid in ysa medio, seu per medium,
producendo ℓcet per totu medium aliquem effect̃, q̃ ejusdem
q̃ diversa rationis cum effectu quem produxit in passo distante:
Sic vg ignis existens in loco a calefacit lignu in loco c
in multis distante, producendo in spacio b int̃medio
effectu ejusdem rationis ℓcet caloris, Sic vero producens in
terra aurum agit in distans producendo per totu medium effectu
diversis rationis ab eo, quo produxit in passo, ℓcet calorem
radiabile quo excoquitur aurum, ab Sole dicit̃ caa agere in
medio q̃ per medium. Z. Quando caa secundum aliquas partes
q̃ distans à passo, t̃ alias aliqua; t̃ caa respect̃ partes distantis
dicit̃ agere in distans? cum medio, seu simile cum partibus aliquibus
et int̃medijs, sic vg ignis bipedalis applicatus t̃ unum finem
alicui passo dicit̃ agere in illud passum secundu̇ primas bi
partes in distans; simile cum partibus int̃medij. K. to Denique
dicit̃ caa agere cum medio in distans passu, quod nec agit quidqꝺ
per q̃ in medio, sed t̃ in medio alio cadu cum qbq caa dis̃ pa,
et concurrit ad effect̃ in passu producendu; q̃ medium quod aliunde
ita q̃ disposit̃, ut caa cum illo potit̃ actuse producere in passu.
Nota Z. Quotis q̃ hanc instituit q̃ potest̃ de caa prima seu
Deo, propter immensitatem ejus, ob quam à Deo nil p̃t distare.
K. to nec de caa ſli et mali; ysa enim caa ut quotis pertinet

communicatiue media unione que separationi et distantiæ
partim opponit. 3. recede caa finali; cum hoc n agat
phsicè d intentionaliter. seu per cognitionem qua pt attingere obiectum
seu propriè sor longè distans æqualiter, è go quæstio de sola caa
efficiente creata. Idem quæritur n à de distantia subjecti
seu entis cas à passo, de distantia virtutis à passo, et
passi à virtute cas; quia enim caa potest agere in passum licet
intercidens distantia supponatur; modo caa hz medo propinquo
presentia et mediatione virtutis ipsi passo, cui hz, et effectat
ab instanti de sibi aliata. Ad. 2. —

DICO 1. Quam efficientem creatam n pōt creata agere in
passum distans, cui n sit presens immediate seu ubiquitative, n pariter
entis seu subjecti, n presentia virtutis seu activitatis.
P. 1. quia nulla è certior ratio; cur naa abhorreat vacuum
quam quia n pt caa agere in distans naaliter; componitur enim
ubiquitas ideo è necessaria in naa, ut unum agere queat
in alterum ut docet Arist. si a agens agere potest in passum
n est necessaria ista compositio ubiquitatis, possent enim
corpora superiora influere in hæc inferiora, nil agendo in
medio, proinde esset nullum corpus inter ea intermediaret,
et sequeretur dari naaliter actio in distans si sequitur dari naaliter
vacuum. P. 2. Si agens naaliter agere potest in distans naaliter
prius, sequeretur quod agentia n haberent certam sphæram
activitatis, quod dici sequitur. P. Assa. quia intelligibile
in cognoscendo aliquid obiecto n dependet à medio, et sic
cognoscere obiectum in quacunque distantia collocetur; eodem
agens naaliter si n dependeret à medio posset producere effectum
in quacunque distantia. Sublumo: quod agens naaliter posset pro-
ducere effectum in quacunque distantia; n sequitur actum phsicum
posse agere in distans, n haberet certam
sphæram activitatis, quia ignis Ecclesiasticus vg posset
distantiam imo totum mundum comburere. Nec sequitur
propinquiorem passi ce positive necessaria; sicut qua agens naaliter

ſi agere; ſi enim agere naale ſit agere naale in diſtans, quo
ſ nec eſſet propinquitas? Confi. experientia, quia oſtat
agens n agere in remoto, quod agere regit in medio, vg
ignis a potens licmen ſuum diffundere ad 300 paſſus, ſ diffundat
cum ex ſurem ad 300 paſſus ſi ponat ad 400 paſſus corpus
aliquod obſtruens, cum a ſ eliminabilis in eo caſu respo
ad 300 paſſus, niſi quia regit actio procedere à luminoſo
ad 300 mil paſſuū, niſi procedendo et propagando ſe per paſſus inter-
mediōs, pq quos n hoc caſu propagare et diffundere
ſe n ſ. Hinc q dicitur ab agente in pedit illud ab agendo
in ſe, ſi ignis actionem ſuā remoti, vg ignis à ſe diſtante
impedit, ne ſe calefaciat, ſi in medio interponeretur corpus
aliquod, per quod calor penetrare n ſit. Regius porro ex-
perientia nos alia n ē, quam qua regit naale rari actio
in diſtans, nam ſi naale poſſet ignis vg agere in diſtans
nil agendo in medio, certe n immediate ignem à calefaciendo
ſe per interpoſitum corporis alicujus inter ſe et ignem. tandem
ſi agentia poſſent movere diſtans, n movendo medium, n
daretur certa ſphæra agentis naalis, ut prob: 2da dixi,
et ſic poſſet in corpore exiſtens hyeme à fornace domeſtica
quis calefieri, quo nil abſurdius. ——

Dico 2. Quamvis caa creata nil agat in n per medium,
ſi tñ agat cum medio, ſit naale agere in diſtans. patet ex
Nota 2. ſi enim vg applicetur ligno bipalmari ignis in
obg gorbog ſuis æqualis interſit, ignis ille n tm calefaciet
lignum 2dum partes illas, quas ſit ab igne ligni 2di ex
remotas, quia tobg ignis agit in paſſum, ex tm partes re-
motæ agant in paſſum, d ſi caſu partes remotæ et ind medio
agant in paſſū diſtans, nil agendo in medio, nec per medium, ſequi
ſupponitur hic, partes remotas ex intentione cum illis quæ ſit
ſtigna gorbo, et intermedia, qo in ſe invicē agere n poſſunt ſ ſimile
enim n agit in ſimile, ſ agendo tñ cum medio, sed cum partibog
intermediis et gbiguis. quod inde patet, quia ignis bipalmaris)

intrinsi calefacit lignum, quam calefaceret sola illa pa

In oppos: quam creatã efficiẽtẽ posse agere naatã in ẽ
distans, producendo aliquem effectum in medio vt ejusdem vi
versa ratio, cujus & effectus producitur in passo distante, nec
quia ille effectus sic productus in medio saepe & nova dispo
productum effectus similes & speciei diversam in passo remo
glis dispõ & calor solis recepta auri, ut pote ex Scota

Quaeres: an istum supernaatã dari possit in creatis actiõ in
distans? Q. et —

Dico 1ã. posse dari supernaatã. rat & quia agere in distans
nõ involvit in se contradictionem seu agere in remoto ita ut nil
agat agens in medio; quod & possibile creatura elevata ad agend
concursu Dei extraordinarium et supernaali; nam quod creatura
agere in distans naatã nõ potest, id ex defectu limitationis ejus
virtutis activae, quam defectum Deus superare pt. unde si
Deus velit stigmi cuilem corona calefacere fornacem ve
hoc domus idem possit dare in comune cae effectus stylet
dictos cae creatae —

Articulus 7.

Respondet A. A. tus.

Ad 1. multa ratione probari pt à priori, quod nõ detur actio in
distans, go. A. P. si qua est talis ratio; est maxime limitatio ag
entis creati; hoc ratio id nõ probat, go. P. m. Deus & agens il
limitatus et tã implicat Deo actio in distans, go absurdum & ipsum
naatã agendi in distans refundere in creatis in limitatione vir
tutis activae, quae in ea latet, aeque imo multo magis in Deo
agente illimitato, cum repugnet in terris Deum agere in distans
Rj. plurima & in rebus naalibus quae à posteriori nobis evide
tissima sit, nec tã probari à nobis ratione à priori possunt; cum
calor producit calorẽ, nõ a albedo albedẽ da, quaero, tale
à priori: dices forsam, quia calor & qualitas corruptiva, nõ a albedo
hujus: prima da ratio à priori, cur calor tã qualitas corruptiva,
nõ & albedo? nõ aeque aliud dabis, quam quod effect calorẽ agere ala

ed enim a tm̃ oriare habitu sui. unde R. Z. recd à priori cu
creatura agere realr in distans ꝑ pot; Ad man ē. limitatione
virtutis activæ in causis creatis; qua limitatis facit, ut ꝑ nisi
ad certam distam m̃ re ꝑ m̃ nō agere pōt agens creatū nunqa
a agat; nisi per medium agendo. Quod a deo agens illimitatū
ꝑ pōt agere in distans, n̄ ē ex illimitatione virtutis activæ
divinæ, ō ex eo; quod impliciū deum distare ab aliqua re cui deg
sit ex sua entia ubiqs. agens creatū ē limitatū tam in loco
quam in agendo; quia nec ubiqs ē, nec ubiqs agere pōt. Deg
et ubiqs ēt et ubiqs agere pōt. vno ādo ex Scoto 1. Dist. 37.
Quæst. unica; qua quærit utrum aliquod inferat inexistere,
et respondet negtvē; ādo inquant deum ꝑ ad præsens ubiqs
agere pōt; quia ubiqs ē; nam etm creatura agere pōt ꝑ: intlige
juxta ꝑdam conclusiōē: ibi; vbi n̄ ē: et sic etm sit res impossibl
Deus ubiqs ꝑ actū ubiqs sicut nunc operari pōt, quia est
actus pandō aliquem; et ja finita virtus actiua, potnēt a
ad aliquod ubiqs agere pōt; et sibidem divina aliqua ubiqs
libere agere pōt, ādo ibi; vbi vult; nam nō necessario agit
ad extra: proinde etiā res in pōtia distare poterit ab aliqō loco,
potat ia agere ex sua virtute illimitata. ——

Ad Z. Angelus unus alterū alloqtr producendo aliquid
in intellectu ejus per quod intlligatr; id a producit, nō agendo
per medium; qō agit in distans. R. Ad. Solū verū ē quod
dicitur, n̄ a in sententia aliorū; ejus R. Ad et dico eam
communi; quod unus angelus alterū alloquatr nil ni ejus intellectu
producendo ō tm̃ per voluntatē voluntariā tm̃ gerēdo ad
alterū, quod idem fieri contingit in nobis ad fidelem oratione
et locutionem; non enim oratio ista gutwerungs damer
ad aures beati ita defertur; ut per totū spacium medium
diffundatr; ō ut dicat melior theologia ad illum pervenit nostra
locutio ē fidelibus; ad quem ā nobis dirigitr; Deo ad
exaudiendū nostrā voluntatē et nos beatorū exultante in
intellectu ejus ad quē oratio dirigitr; faciē Dei cognem nostri desiderii.

Ob: 3. Imaginatiō ñbt vim alterandi corpus distans, q̄ non
corporis à se distantem, nil agendo per medium, gō A. P. Sic
imaginatione rei terribilis cor comprimitur ad imaginē rei
Idem de dilatatis, multi etiam ex malo imaginato, ex morbo re-
invocarem, malumq; incidunt. R. cum Suario: imaginatio
corpus alienū alterare ñ ḟt; dum a in corpus proximū imagi-
nantis agit, ñ agit in distans, ñ enim imaginatio nocet alte-
ratiue corpus, nec arte appetitus motivi, quem magis
varie afficere, excitare ḟt; in cerebro enim in quo organa
propria et imaginativa, et memoria et sensus communis, sedes
ac thalamus multorū spirituum, qi postea totum corpus discurrunt
possunt hi ñ isti nervuli in eodem cerebro fractura dilatati
et compressi variati: per impressionē igitur et diffusionē istorum
situum fuerit hi ñ illi motus, qui postea fieri dicuntur per
imaginationē, quia ab imaginativa impellentur spirituum motorū
effectus. Adverte 2. quod enim dixi corpus alienū per imagi-
natiuē ñ nocere, ad intelligendū ēi, sic corpus alienum hi dicitur
ab imaginante, nam etiam alienum hi coniunctum ñbt alterare per
imaginationē: ita docent medici ab imaginatione matris factum in utero
gestati alterari, que vg imaginati et appetit legendi, edit sepe
infantem oris leporini, et multa similia: dicit enim mater
imaginatione sua ius nostri insigniter fractum, qbus ipsa prius
per imaginē se suosq; humores dignovit. d quis hoc arcanum
non explicabit? —

corpus quantū ḟt etiam quinto alterare.

Ob. 4. varias experiūtias qbus probtur dari actio in distans
naturē: hi magnes trahit ad se ferrū remotū, nil agendo per
medium: torpedo piscis lesso stirpe piscatoris manū stupefacit, et
immobilem reddit inde etiam torpedo vocatur: metalla azurientes in
Pueros Petro et alia alia, eadem faciunt. Sanguis hoīs infantis
ad praesentiam infuriantis erumpit. virga nucis avellanae in
climate ad ferrū ibi, ubi metalla ē fontibus Saturnigine, Cadmia
Basiliscus etiam aspectu infficit. praeterea miralli quorundā ñbt
ē ñ sympathia ē antipatia, aliqui ad purgandum ñbt
catarrum

diffundant
gleres per
medium.

alioqui agis patientis alteratiui, Filius agrotante Patre Lieb
ybanden egrotare non nunquam etiam. Imo gligis aliquando,
ex gemellis fratribus procul à se invicem distantibus pp. Et hoc
ex parte vera, partim falsa: partim credula partim vicredulis
parte ope dæmonis facta: ut probant actionem in distans.
Magnes, & torpedo, Basilicus, vetula, metalla lebentia,
virgas ad se inclinantia & diffundunt gleres per medium, gly medi-
entibus prædictos mobi efficient, unde eos ut ad oculum distantia
possunt efficere. quod dicit de sanguine ad præsentiæ influentis
obedientia: vix & credibile: Si a aliquando id glingat, ut divina
virtus, ut motus cadaveris ad præsentia alicuius fœtus ad exhibendum
ut ipso præsentia ipsius influentis in ipsi: qui visti gligdam
melius alteratis in suis corporibus phantasiam operati ajo quæde
per medium, usque ad ipsos ob ipsi aalbus perfugas, ad ea deprente
et filio, dejo scalbus genelis Dio. genigere pole, quod influens
rorem uni, simil ob similitudinem temperambi. rorem etiam alteri.
quamvis etiam similia peculi divina providentia in h m. xalbus
mirabi attribui potuit. ad ultimum de unguento almori, si
nulla alia medicina applicetur ope agentis vulnerato, nisi sola
hoc unguentum gladio vel ligno, quo is vulneratus est, applicetur,
dico vulneratum sanari ope dæmonis: cum quo primi inven-
tores hujus unguenti ita convenerunt, ut à quocunq; applice-
tur hoc unguentum instrumento, quo ejus vulneratus est, prodesset
ei ob cujus sanitatem applicatur. P. P. vero

Ad 6ta 7. Sequ reliqua, quæ à multis asseruntur, Probant
actionem in distans: ut 7mo quod naphtha affert de charta dicens,
quod si charta in gnata carbonibus, et charta super imgnata
aliquis pulveris, qui dissolvi potest, si pulvis dissolvit, ea charta
inmedia non comburitur. 8. eodem modo si ex charta effor-
retur sarbago, cujus infundatur butiro, cui immiscantur pisces
liquefacti butiro, et pisces frixerunt, at ea charta inme-
dia non combureretur. 9. florente lutico turbatur in
vase cereviſia, et florentibus rivis turbatur in vasis vini.
10. In alia aliqua aqua liquefacta frigidior fit aqua in
fundo quam desuper, ut probant hoc actionem in distans. nam
Ad 7 ea has experientias debere probari prius an vera sint,

si hi vera cent; ad prima dicit ad 2de carbones ideo ñ agere in carta int medio, quod charta ex rea sua porosa, et obvia humoris, et sic, tam humore ex lassito ñ butiro extrahit per illum se ffervat, ne comburat; hinc reali lassitudine ñ butiri evaporetis, statim charta comburit, quod non dissolvatur lassitudine ñ butiri ñ combusta charta; fit ideo, quod transeunt tenuissime ignea exhalationes per poros chorte, qi dissolvant butirum p. idem dicendu de ovo circumligatu filo, et impasto carbonibq, quod filum tandiu ñ comburatur, donec ovum plene assetur, quia videlicet eodem modo filum extrahit humore ab ovo nondum indurato. ad 4m de cerevisia et vino dic: quod et cerevisia et vinum cum nondum sint perfecte defecata habent quandam portionem semineam et spiritosam; cerevisia quidem tritici vini a botryon; hinc florente tritico et vitibq nondum inflamq colestes, qi sic alternant triticum et vites, (sicut et vinum alterandi illas particulas que reperiuntur in cerevisia p. ad 4m dicit: quod dna aqua calefit in fundo hyperposita olla, carbonibq, tenue cadidiores partes seu spiritq ascendunt ad superficiem, et ideo calidiora videtur aqua in superficie quam in fundo unde ex hac nulla potest actio in distans naald. sgtra gentilem, que hypernaald asserit probabile ec. ——

Ob: q. Implicat dari actionem hinc contactu agentis et passi; ergo probabile est super naald actio in distans, ñ datur contactus agentis et passi; go nec super naald p. Z. Deus ñ ls effluxus ad ea agens ñ sit similis tempore cum passo; go ñ etm potest effluere et ñ sit simil loco cum eo: si enim deus super ea ne quit sustentiem eoz ñ existentis; nec hyperne sit eorum intrinsecum eoz dependentis. Ad q. D. m. implicat dari actionem p. matte mathice s. m. hinc ghautus physico s. m. hinc disp: m N. ghautus mathematicus ghautis in propinquitate venis ad alterum, qui necessario ē ghautus mathicus; ghautus physicus inde ea et effluxus, qd unu agat in alterum, qui ñ ē necessario mutuus: hic erat ghautus de quo dicebat Job; manus Domini tetigit me:

Ge ea [illegible] subjecto et accidentis; de pa

obedentiali: et an creatura possit aliqua
ad creandum.

Articulus 1.

De causa immediate effectiva substantiæ.

Nolo hic asserere sententias Platonis et Avicennæ de causa productiva substantiæ: quorum primus statuebat universales, à quibus producerentur, substantias partiales, quæ sententia refutata est in Logica de universalibus. Avicenna docebat corpora substantias produci ab infima intelligentia, nullam à substantia corporea, quam opinionem reprobat Genesis. ut vidimus Art. primo præced. Quæst. Nolo narrare hæc figmenta velut quæ absurde. videatur

Adverte, tres in hac causa de opinione, primi Thomistarum docentium nullam substantiam creatam immediate produxisse aliquam substantiam, sed hanc à Solis evidentia produci: ut ignem à Sole, aquam à Sole calore ignis ab igne, aerem à calore ignis, ita ut evidentia producant substantias in vicem substantias, ejus mutationes Thomistæ Pares et Societatis nonnulli subscribunt, ut Vasquez Fonseca. p. 2.

2da sententia Scoti in 2. Disp. 137 et in 4. distinct 12. quæstion. 1. et ordinis ejus discipulorum, priori diverse opposita, quæ influxum efficacem et totam dicunt efficientiam in substantias tribuit substantiæ, ita ut ad idem evidentia omnino concurrant, nisi in producendo dispositiones, ut Sole substantiam ignis à quo producit substantiam ignis b, ita et calor ignis à producat solam dispositiones in materia, in qua producitur substantia ignis b. Scotistæ Ferrariensis arriaga Disput 7. p. 2.

Tertia tandem Sententia medius, quæ productricem substantiæ partim attribuit substantiæ partim accidentibus ut substantiæ ignis a et calor ignis a per modum unius causæ: ut vult hæc sententia, immediate influunt in substantiam ignis b. Suarez.

Adverte 2. Doctor Poncius illud distingue immediate productricem substantiæ, à quo immediate egreditur actio, per quam substantia producitur. Deinde hic de mentione potissimum de substantia corporea. 2. p. alias controversias cum 2da Sententia + thomistarum.

Dico 1. evidentia Solis non producunt immediate substantiam.

S. q. à pari: cuidens imperfectius requit producere cuidens perfectiũ vg calor ut tria ñ ſit producere calorẽ ut ſp; gō cum de cuidens ſit imperfectius quam ſubſtia. S. X. ois caa adaqta dbs ſubō effectū ñ poſſit ei eminēr pcontinere, id ē dbs dē ē bonitō ñ tāi perfectionē quam effectus; ḋ nullum cuidens pcontinet effectū ē eminēr ſubſtiam. Sēz perfectiorem ſubſtiā, cum oē cuidens ſit imperfectius ipſa ſubſtia. gō nullū inuenit ꝑ ſe poſſe ē producitiū ſubſtiæ. Cont thomiſt. q. caam adaqtam dbere effectū ſuum pcontinere, seu vtā ejus perfectionē ñ tempus poſſit ē ſubſtiā ſi gñēr virtualē; cuidens a cui ñ gñerat ſubſtiā ē poſſit eā eminēr gñerē ſi virtualē. gō ſit illam producere. gbā ē: Quia datur. q. proced. quoſt: oſtenſū ē caā adaqtā dbere ee ē equalē ē tāi perfectionē quam effectus: adeoqs gñere in ea virtute ē poſſit ē eminēr oēs perfectiones ſpecificas ſui effectus; hoc enim ē dē equalē ē majorē perfectionē: ſi gō ſit virtualis in ſuperiorē reſponſione ñ ſequat, quod cuidens in virtute ſua gñerat ē poſſit ē eminēr oēs perfectiones ſpecificas ſubſtiæ ñ poſſit dē caa adaqta imedta ſubſtia. Si vero ſit virtualis hoc ꝓnō poſſit dicere ſequat reſponſio falſa ē: ut poſtea ex concluſione. Cont 2. Solūm caam adaqtā primū poſſit dbere gñere ſoā eminēr oēs perfectiones ſpecificas ipſius effectus ñ a inſtrumentaliē; cuidens a ſolā producit ſubſtiam ut caa inſtrumentalis gbā ē: ē intelgis hoc reſponſione quod cuidens ut ē caa inſtrumentalis, ita producat adaqtē ſubſtiā, ut actio ab cuidente ꝓ poſſiues, inedē kcatis ab ſubſtiā, et hoc ſatis ē ꝓbatū rationes gelaſionis: ē intelgit quod cuidens tm producat aliquid previū, ſeu diſpoſitiū ad ſubſtiā, taliqs cooperetur quodammodo diſpoſitiē, et ſic rām cuidens ē produit inedē, et ſolā ſubſtiā. Cont 3. Solum caam adaqtam, ut quod aliquis effectus dbeat pcontinere oēs perfectiones effectus, a cuidens a dē ſolā caam adaqtā ut quo ejus ſubſtia: ꝓā vero ſubſtiā dē caā ut qua gbā ē, ē intelgis hac reſponſione quod cuidens ſit ſolā modo caa inſtrumentalis ſubſtiæ, ſubſtia vero ſit caa principalis, et hoc patet

ante in responsione precedente refutatur̃ ē; ꝑ intelligis quod audens
ꝺ̄ beat tm̃ ut via, per quod caa principalis nempe substria vere
influit, et quasi defert perfectiones ad ipm̃ effm̃ substiales. ꝺ̄ go in
hi casu ab ipsa substria vere et ꝓpriè communicantur effm̃ substi-
perfectiones sed minùs eminenter: et tm̃ ꝺ̄ ē verū, quod audens hꝭ caa
adequa effm̃ substiales: ꝺ̄ à solo audente, et sic falsū ꝙ regulor
ꝙ illud concludit, cum non detꝫ quod ꝺ̄ sit. Hoc quidē verū ē,
quod caa mediante aliq̃ audte, alii ē actus producat tale effm̃ adequ
huc ꝺ̄ posit dici audens caa ut quo sed coadtans ꝺ̄ hoc verū invat
et hoc, quia sit ꝺ̄ existentia, quod audens ꝺ̄ solo immediate producat substr.
Tum quia hi quæritꝫ utrū illud à quo aliq̃ ipse actus immediate creatus
ꝺ̄ effm̃ hi audens ꝺ̄ substria: ꝺ̄ a quæritꝫ an ipse actus hi audens
ꝺ̄ substria. Tum quia sententia oppꝫ docet, quod audens possit
producere substriā etm substria ꝺ̄ existente, quæ tm̃ ē caa ut quo
ꝺ̄ existente ē caa ut quod ꝺ̄ existit caa ut quo. Ad 4m
caam adequatam dicere nec continere effm̃ ut ejus perfectiones totales
ꝺ̄ eminenter, sed ꝺ̄ agat nomine prio, et in virtute prio;
sicut hi tm̃ agat nomine alterio seu virtute alterio, licet ipsius
substria ꝺ̄ agit audens. Substria producunt hanc ꝺ̄ agat + instantia
ꝺ̄ producatur qui ē instrumtm̃ hui principalis, sꝫ professare nomine
et in virtute hui principalis quod ꝺ̄ ē et nomine hui ꝺ̄ ē posse
posit: ꝺ̄ simili et audens licet nomine hui ꝺ̄ in virtute hui ꝺ̄ posit
in ꝺ̄ producere substriam, ꝺ̄ tm̃ in virtute substriæ. Ad 5m ē:
quando ajis audens agere nomine ꝺ̄ in virtute substriæ; ꝺ̄
intelligis quod actio tm̃ denominatiue hi attribuenda substriæ, in tm̃
audens hi tribuit, quod ꝺ̄ ipsa ꝓpriè operati: et hi ꝺ̄ solum
prosus argmtꝫ quo concludunt probamꝰ, ipsum enim ꝺ̄ probari
neri ꝺ̄ ea caa à qa tm̃ denominatiue ꝺ̄ ad ea à qa ipsa procedit.
ꝺ̄ intelligis quod substria hi caa remota substriæ audens vero proxima;
et hi cuꝑ ad dicis, cum vita ꝺ̄ audens etm absente vita ꝺ̄ existente substria sit productiua immediate substriæ: ꝺ̄ dicimus intelligis, quod
à substria virtꝫ aliqua communicata audenti; et hi quæro, an
virtꝫ illa ꝺ̄ substria communicata audenti hi substria ꝺ̄ audens? hi
substria, ꝺ̄ ratiom̃ ē quod audens ꝺ̄ solo producat substriam,

cum ᵈᵉ causa ꝑ totū aliud cadens ꝺ himd cum virtte substᵗie: quo ipsa iuncta ē à substᵗia, reddunt substᵗiam; ꝺ vero cadens, tē reddit totū argmtū conclusionis. —

Legati identice cum Principali moraliter, ꝺ'ca cōa instrumtlis cum principali in pfeis!

Ad Instantiā dico: quod ꝓcedit inꝺ hoc, nam operatio seu actio legati in casu posito pendet à dependentia seu acceptatione moralis cadentis, utpta quā persona legati moraliter identifice cum persona principali: in pfeis à cōa instrumtli, ꝑ identitē cum cā principali: vg nullus cum fabro: adeoqꝫ cum aliquo hō instrumto substᵗie proximo: ꝑ ꝓidentitatem cū substᵗia, cui applicatur. —

Dico 2ᵒ. cadens nec ut cōa partialis seu inadequata immediate producit substᵗiam naᵗlem, et ideoqꝫ sola substᵗia producit substᵗiā. Ꝑ. substᵗie creatæ operative habent virtutem producendi immediate substᵗiam: habent insuper sufficientē proportionē ut se habeant tanquam cāe adequatæ producentes substᵗiā: ꝺ nec partialiter concurrunt cadentia ad producendam substᵗiam immediate. ꝓbatur quia ꝑ totale fit multiplicanda cāa sine necessitate: ꝺ. atm patet prima pars. Ꝑ. 2ᵈᵃ pars: unum cadens ē proportionatū ad eliciendum producendū tanquam cāa illim adequata: vg calor a in aqua ad producendū calorē b vg in manu: cum ꝺ etm ꝺ sit proportionata substᵗia ad producendā substᵗiam vg ignis a adiquem b: sicut enim calor a adequat in perfectione caloris, ꝑ superabilis, et eiusde ex nāa sua ē agentis: ita et substᵗia adequat in perfectione substᵗiæ, et eiusde ē operativa ex nāa sua ꝓ in certis stat speciebꝫ entis: vg ignis a respectu b. Confᵗ. Quotiescunqꝫ duo ꝑ plures cāe ꝓ proximi producūtur aliquē effm, et si in una ex illis cāis reperiuntur omnes qualitates effⁱ, et eiusde sit illa cāa sufficiēs proportionem ad tam effm producendum; in alia vero cāa ꝑ reperiuntur qualitates specifica, seu perfectio specifica illius effⁱ: nec aliud eiusde sufficiens effm requisitum ē concursum immediatū alterius cāe ad tam effm, ꝑ ē dicendū, quod illa altera cāa immediate concurrat cum inadequate ad tam effm, quia multiplicanda immediati generis sine necessitate: ꝺ in casu quo producta substᵗia proxime substᵗia et cadens: nec qualitates effⁱ illius substᵗie reperiuntur in substᵗia, ut regati ꝑ illi ē preterea sufficiens pro-

portrahata substria ex vna sua activa ad producendu effectu substrio
et ig mo ad ignem: vi autem vero ñ reperit forbas specifica,
den perfectiu speciali ignis, essentia substrii; quia forbas specifica substrio
ē prodn substrio: audens ē nullam sbi forbam priam substria;
re alunde sibi sufficit ē necessariu concursu mediatu agi-
dantis: in sti casu ut pato: gō ñ ē dicendu, quod audens inde
concurrat etiam partialit ad producenda substriam: nam etiam ea
partiali sbi pot contingere illō aliquam ex perfectionib specialib
effectus: sola enim audentis presentia in sti casu ē sufficiens ad hoc:
ut dictu inedō producere substriam: d requirat verbg et pe-
portiu speciali: alias diu soret: quod ens quodcunq effectu
alicui progens illam producat quod ē falsum. ——

Advertendum ē; illud diu perfectiu speciale ignis ad ignem
quod ignis forbam ignis ñ tm communiter verbg: sicut dicebam et bis dictis
ex genere suo ab eo respectu cuius dati sibi forbas: d quod ignis forbam
ita specialem: ut ab eo respectu cuius dati ex genere suo sit inseparabile.
exemplum sit: in aa rali ig reperit forbas substria: et forbas intellectiu:
forbas intellectiu ex genere suo ē inseparabile à ratione substrie: ita ut
in nullo pot inveniri ens intellectiu: in quo ē inveniatur substria.
ignis vero forbas substria ex genere suo ē separabile à ratione in-
tellectiu: cum pot ē alicuius substrii, quod intellectiu ē sibi: sicut
ē ignis speciale perfectiu ad rali; licet contineat in se forbam
substria: que respectu eius in aa rationali; quia hec forbas ē sepa-
rabilis ex genere suo à speciali forba aa rali; sicut ab intellectiu: et
reperit in reb specie distinctis ab aa rali; hoc applica proportionaliter
ad audentia et substria perfectiua speciale et substriam. ——

Articulus 2us

Solvit rationes oppositorum.

Ob. 1. ignis primo gelat. Prius ē ē ens, qua operari; gō prius
ē pua vniad tendum; quam ad operandum: gō pua ad operandum
sibi ē audens, quod ens pua dendi. R. 1. retorqueendo. prius ē ens,
ē quam operari: gō ē, sibi in substria, d in pis audentia, prius ē
pua ad audens, quam operandum; quod tm ñ ad nihil sibi attinet,
quia sic deberet ad infinitu, quod audens iterum deberet habere pua ad ipsa + à se
operandi, ac proinde nam ne audens inedō produceret substriam,

v mediante illa pot disputa: de qua iterum dubitabit quæstio, an illa pot qua mediante causa adæquata sit substantia v causam: substantia, quia non sola immediate et p causam suam adæquatam substantiæ gignit substantiam: v etiam causam, quia de hoc iterum dubitabit quæstio an pot ab agente dictum, quod dignius videntur dicere esse disputa pot ad agendum: à pot ad essendum, et sic in infinitum ibing. Ergo si. gignit substantia è in nra p. cujus pot p è disputa ab ipso à Deo extra nra nisi fit: Ens universum p nullam organum à disputione realis actum ad disputionem realem pot actum.

Ri. 1. Solum Dei primi principii è libere distributa per entia, ut è mihi concordem: igitur p ejus et solum Dei è principii primi à principio per entium; ergo nulla substantia creata è per entia sua propria gignit per causam solum illi applicandum. Ri. eodem modo respondeo quo huic primo; quia hoc objectio eodem modo probat quo eorum è disputam solo ab ipso, ut applicanti patebit. Ri. 2. Solum Dei è libere distributa per entia, si ly per entia negetur dari necessario à ri. et independenter ab alio, sic. Sic dicam negetur per entia per solam substantiam, seu dentem, sic. et eodem modo p. jet ly gignit, et ri. ultimo gignit. In primo gratia disputationis ly per entia competit soli Deo in 2do petit eum creatum, quia ejus creatura è per se id, quod est.

Ob. ty. perfectius p̄ communi immediate ab imperfectiori; ergo hoc ab igne, ergo eum immediate produci, ergo causam per hoc quod sit imperfectum produce substantia, quæ è perfectior. Conf. mea p. immediate dicitur facit, ab alio produci virtus effectum substantiam, licet tam mea sit in se perfectior, quam actio ejus effectus substantia; ergo eum licet causam in se perfectiorem. Ri. 1. gignit disponere è quia ad constituendum substantiæ productio alterius sui in compossibili: hinc eum mea ignis non in compossibili cum mea vivente, ignis ejus non vivetem producit mea ignis; hoc ejus non vivens concurrendi mea, è non unionem vivetis: nec enim ad constituendum vivens requisitum magis pertinet quam ad productionem mea sui in compossibili quam a vivente, è non vivens mihi immediate producendi substantiam in concursu. objectum è: ad Conf. Ri. mea p immediate dicitur mea longam actum receptivum, et

actis inedè ⁊ nigit actiū deberādo. sic tanquā relinū federatiue
regis cae. ad dandū ē hinc effectū. ſ. noa ⁊ foa. et actio effectū
hoſtium etiā ingunt inedè tanquā cā efficiens. ſ. k. et ſ.
go ipſa dant ē effectū actū efficiendi. ⁊ naa ſolū reipſis eſſen-
tiālē foa; actio ſm̄ federat ad dandū ē effectū; ideoq; contrahē hoſt
et caa ſeu virtq; effectiua, et hic mirū nē, quod poſint ē imperfectiora
effectū. Dun a dicit, quod actio producat effectū ſolum verum ēin ⁊
hoc ſſu, quod producāt ut quo; ideoq; ad producendū effectū deſerāt caa;
hic a ē quaſi de caa ſeu virte, que producit effectū utrum hoc
bis caa poſit ē audens reſpectu ſubſtie.

Ad: 11. audentia inedè deſtruent foa ſubſtiā; go etiā inedè producent;
quia n alīs deſtruent nāā foa ſubſtiā; quam generando alia. Conſ. audentia im-
mediate etiam
ſ. actio alterativa rerum ſubſtiā ē generativa alterīg ſubſtie, eui- exigunt ſubſtiam
dentia ſt ſpēs alterationis ſubſtie; go et generatiuū ſubſtie,
ideoq; inedè eam exigunt. R. ſ. a. eam actio ſolū deſtruit
foa ſubſtiā mediate, ſeu dispoſitiue: Hinc dum foa ſubſtiā deſtruit,
et alia producit; dīt ēē pcēs audentia aliud agens ſubſtie
ag Deus ⁊ ſubſtia creata eam Rō. ad utramq; ſſionē, quod
ē reſponſio; quia alteratio ē generatio ſubſtie ſolum dispoſitiue, et 13.
inedè, ſīt etiā ēē audentia ſolum exigunt ſubſtiam, ⁊ a inedè
et formaliū.

Ad: 4. Varias experientias ghy pcēbz ſubſtiā produci inedè + calor
ab audente. ſm̄ per chriſtallū ſubſtia produci ignē in naa
ignibz. Z. rana, muſca, vermes naſcunti ex putri: ⁊
3. Semen arboris, quod n ē viuens, produit arborē viuente p.
in ghy caſibz videt caam effectū ē imperfectiorē. go. Ad
1 produci ignem à calore inedè, ⁊ probabiliter ab ipſo Sole + metalla.
proviè dispoſitis ſubſtiis mediante calore. Sicut ut producuntur
in viſceribz terre à Sole per calorē operante. ⁊ ſſ hoc dicit n
ſſ. Deum ad exigentiam alīus dispoſitionis producere talēs ignes.

Dices ghz hanc reſponſ: n. aliunde ſing quod à calore produ-
cat calor, et ⁊ producat albedinē ab albedine, niſi quia in preſentia
caloris ſſ applicati ſemper vidēmus producī aliud calorem n autem
in preſentia albedinis aliam albedinē; ⁊ in dicto caſu, ut ſupra
vidēmus in preſentia caloris intenſi produci ignem: go calor ſſ

virtꝰ imedꝰ productiua ignis. Ad 3ᵐ. q. prꝰ hoc enim quod videamus produci calorem in progenia caloris aliud habꝫ fundamentum dicendi quod calor producat calorꝫ, videlicet: quia calor habet sufficientꝫ proportionem ad calorꝫ producendum: nec potest assignari conuenientior causa de productiua caloris ignis in extraneo subiecto: quꝫ de eadem in pari requisitis. Ad 4ᵘᵐ dicendum quod Deus ut author naturæ conuenit ad dispositiones possibiles per talem agentꝫ, si semen illius aliuis non maneat in illo loco, in quo producuntur. Ad 5ᵘᵐ dicendum est, quod si semen arboris seu alterius vitæ vegetatiuæ viuentis non habeat eadem gradum perfectionis cum tota arbore, tamen in quam dicendum quod tale semen possit producere arborem, et tam producat corpus cum talibus dispositionibus quæ connaturalia exigunt influxum ad vegetatiuæ (ad quas dispositiones illa connaturalia sequitur), si vero semen arboris sit alterius aequalis perfectionis cum viuente producto, tale non est mirum quod illud producat. ——

Dices: Semen arboris est naturaliter ex qua fit arbor, ergo non est causa arboris. Ad D. Thomam totum semen est naturaliter ex quo fit arbor sicut ex parte materiali et passiua: nec huic stat quod idem agat in seipsum secundum eandem partem: et tamen secundum diuersas, unde videlicet pars a se ipsa separata potest agere in se ipsam non separatam. per hæc ergo patet responsio: quod videmus aliquid effectum produci in natura, cujus non assignari causa partialis seu aequalis tam perfecta et effectiui quam ipsius effectus, tamen recurrendum est ad causam universalem et ad Deum ut authorem naturæ, quia ad naturalem exigentiæ rationem dispositionis supplet defectus causæ creatæ, producit ipse Deus effectum: nec hoc est aliquid vitium seu defectum Dei, cujus est non modo uti creare, gubernare mundum gubernare: et etiam quoties hujusce defectus exigentiæ naturalis, quod adest dicta exigentia in natura, et tamen dato in natura alia exigentia huic gloriæ, quæ sit efficax: licet Deus recurrere ad eam in rebus naturalibus: ut in productione cadaveris: cum regens sua conspicuitas, quod sua reverentia nouit. —— Quæ dicta Aristotelis non de ratione Deum recurrere ad Deum, Ad 1ᵐ dicendum est, si absque inconuenientia assignari potest causa, alias tenemur ad Aristotelis non assignata absque

regenerantia pro ova reproductiua hubstria: et alia ova ad egregiu
lapi in ft in diuis et similbg expedientiu ignis recurrendum ad eaes
ignotas, ubi ft esse sol. p ens in defectu earum ad ipa eaam pro
Deum. Sen ghre gulat. Q dam ——

Ob. 6. Videt hubstria creatio vg soli elementi p datas à pas
tudentes à nat; per quas operantu go melius dicit, quod cadens hbs
partiali mediate reproducat hubstriam. prob: ghstia; quia aliunde
seming quod multa concurrant partialit ad effectu reproductiue: sic
vg species maali visibli concurrit cum oculo ad visionē; qua
ti o in perfectior; intellig et voluntas concurrunt cum pio hyer
naali vg cum grā auxiliante ad actus hyernales, qi sūperfectiores;
go licet aiudentia hit in reproductiua hubstria; tñ possent multe concur
rere ad hubstriā reproducendā ghem partiale. R. p. ghst. ad 6. p.
6. quia aliunde seing quod multa concurrant partialit; quod n adē
alia eaa; qua se sola ghneat totū reproductiue in esse rerum; et
qua se sola ē proportionata sufficiens ad agendum eam totalē et
aliunde n reagens generit ad illū effectū 6. p. quod aliunde sic eaa
adē; quam paulo ante descripsimus R. ad et ghst. quod igit vg species
cum oculo concurrit ad producendā visionē, n tamē speciem, ē
aliunde n adē eaa creata se sola sufficiens et proportionata ut hīt
eaa totalē effūs: et qua se sola ghneat totū ejus perfectionē cum
pia visiua n ghneat phantasm representationis seu imaginis in ri
more receptā. Dem tu proportionalē se intellm et voluntē
respectu actuū supernaliū; ab intellm et voluntate atqs pio
supernali eliciendorū; quia nō elect pia intellm et voluntas
licet ghneat totum vitalitatis spiritualitatis; qua totus ghnentis
in actus hyernalbg. n tñ ghneat totum supernaletatis; qua
tñ reperit in actus hyernalbg. in reproductione vere hubstriē
à hubstria nil hinile ft intervenire. ——

Ob. 7. videt tuill cum hubstria aucta ē aque perfecta imo magis
quam sola hubstria; go si sola hubstria ft producere hubstriam ft eadē
producere eam hubstria cum aiudente. ghst pat; quia eaa totus
sufficiens proportiōs ad eliqd effūs dbile applicata ft tāl effūs
producere: go. R. ex hoc sequi quod etm albedo vg cum viuente

Retorsio.

cōmunicata produerat riuere; quia cū albedo excepta simul cum
riuente, ē eque ō magis perfecta quām riuere. R. 2. ℔.
N. ḡgnt. ad P. P. A. si caa habeat solū hūsmodi ē proportionē ad
habitū; N. A. si habeat sufficiente proportionē riuētis actiue
ad ēs N. ḡgnt. licet enim in hō cōplexo toto sit proportio
exacta ad hūsmodi, tñ ē tā in toto proportio speciali riuētis pro-
ductiua, q proportio hec ht̄ solū in hūsmodi, que ē pars illi⁹
complexi; unde audens nec potentialē produxit pp. ——

Ob: 3. hūsmodi potens ī specie diuersas foas producere, dbt determi-
ari audentiq ad hanc potiꝰ q̄ illā foā producendā ḡ audentia
generans sufficiēt ad foā hūsmodi, cum hūsmodi absq; hoc nō
determinata ad hanc pre illa foā producendam. R. P. A. hūsmodi
potens diuersas species foas producere, dbt determinari ab audentiq pro-
ductiue. R. dbt determinari tanquam à sua virtute ℔. A. Potentia
ḡgnt. ḡ audentia concurrunt ad hūsmodi dispositiue ℔ ḡgnt.
inde ē, ut uirtq producatur hūsmodi ℔ ḡgnt. ——

Ob: 4. Non mīlicat hūsmodi q̄ n̄ possit ē sola producere effectū
determinatū simul cum audente, ḡ dicendū ē audendū, quia ha-
biendo, melius saluatur quod sq tot in passo distante caat effectū
totū, q̄ in medio n̄ caat. R. trans. A. ℔. ḡgnt. quia nunc n̄
habemus hūsmodi uirtutis in audente inducit, ad quod dic: salua
saluari producatur aliud effectus dicendo, quod audentia dispo-
rant passū ad dētā foā. licet hec producatur ab agente distante
per medium hūsmodi cū medio agerante, n̄ nec ē ratio necessita-
tem uirtutis habendi audentiq. ——

Ob: 5. Sicut ē hbt hūsmodi acta ad actū, ita ē hbt ad operari,
sed ad ē requirit audentia ita ut hīc illi, nisi ad ē n̄
posit ḡ ab ad operari ita requirit audentia ut hīc illi, cōcludit
operari n̄ posit ḡ audentia concurrunt pp. R. totus argumen-
tū aliud probat, quam quod ipi concedimus, uidelicet audentia requiri
ad operatiue ad tanquam dispositiue. ex q tñ n̄ sequit quod
producant sua uirtute seu uirtute hūsmodi; alias dicam quamlibet
additiā ad producendū effectū requisitā influere in effectū cū caa, quod ipi
negat.

Nota 3. proclio ōi partiali concurſu adntis hūs cas ſufficiēs proportionata, ēt adapta reſpectu hūſtiæ producendæ, vig hūſtia ignis a gñeim tota ſpecifice ignis ē producibilis. gō totū adaptū generīm in hūſtiā, attribuendus ſoli hūſtiæ, ēt nra particulā dētis, niſi ut diſpoſitiū poſſit ghi paſſum aptatum ad hoc, ut hūſtia ſit hūa naald in ordine ex paſſo hūſtiæ producat. —

Sequitur Articulus 3.

Sequidem aūdens gerat ex nra ſua aliquid ad effūm hūſtiæ, nimirū dispoūendo ſubiū ad ſuā hūſtiam, pt in latiori ſſu et in prīa diſpoſitiōe reſpectu effūs ſubſtātialis inſtrumētalis, ſeu cas inſtrumētalis, videlt in hoc ſſu quod hīt cas quidam productiua diſpoſitionis, ſeu quod faciēdo aliquid diſpoſitiōe, quaſi cooperetur ipſi hūſtiæ tanqua cas principalis; quod ſi ſit prīa et in ſignificatiōe ſua principali cas inſtrumētalis, videlt pro ſtō qua mēdē producat effūm nouū aliquem influxum phūm. eſſi nimis principaliō hīt aūdem in hoc ſſu reſpectu effūs hūſtiæ n̄ pt dici inſtrumētalis cās. —

De cās productiua aūdentiæ.

De aūdentiæ duplicis generis in præſenti quæritur, primo de illis quæ ſit paſſiones, ēt præter alicuius determīo ſubſtātiæ, et illi connaald ſemper miſt, ut calor ignis, frigus aquæ, quæ n̄ ſit quomodo cunq; aūdentia ignis et aquæ, d Sanct Simil proprietates et paſſiones connaald cum igne et aqua connexa. Dd de illis, quo n̄ ſit communia pluribꝫ hūſtiīs, aut ſibi diuersis, quo n̄ ſemper miſt determīo hūſtiæ eo quod cū illa in ſtatu naali exiſtente connexa n̄ ſint, ut ē lux reſpectu cōli, albedo reſpectu parietis, æque enim naald aēr hne eſcā lucem, paries hīre et cum albedine. Quæritur inqua ultra hūſtia ō aūdem ſit cas productiua horum aūdentiū, id ē ſtam imanēnt ſeu in ſi id ē in prio ſubdto, quā transēnt, id ē in extraneo ſubdto ex. gr. dum ignis producit calorem in ſe prio ō in extraneo mā, vtrū dicat ſi caſu producatur calor mediē ab ipſa hūſtia ignis, ō ab ipſis aūdentiis ignis. varii varie de hac potentia ſentiunt. unde

Dico 1. Substia immed produit manendo seu in suo subo suas proprietates passiones seu accidentia sibi propria et connaturalia debita. Patet dictum q. 3 quæst. 5. Secundo 3. quia experientia liberum quod aqua calefacta a ferro candente ab igne sibi igne equaliter calefacto immediate realiter producunt ibidem in se frigus: ergo substia aquæ a ferro immediate produxit accidens in proprio subiecto immediate. Ergo substia patet quia ut dicitur disputatione de hoc tali reductionis causa a qua ad occulta aliqua effectus aliquod frigus remissum aut intensum remanens in aqua percussa a ferro candente; necesse est adscribi hæc producitio frigoris in aqua ab ferro ejus actui confusus: quia scilicet aer circumfusus a quo tam frigidus sunt ejus aqua a ferro sui ad reducendi ad frigus: igitur hoc reductio debet adscribi soli substiæ aquæ et ferri. Quod thomistæ hic casu producit frigus, ab illa causa creata; quæ produxit a ejusmodi aqua aut ferro; a a solo Deo. Dicitur quod sit ab causa illa creata, a a sufficienter applicata a etiam absque aut a existere; ad hoc vero hic concurrendum a sit influxus generalis, cum possit assignare causa creata sufficiens proportionata ad illum effectum scilicet substia aquæ a ferri. — Confirmatur quia si voluntas humana immediate produceret hos intellectus et voluntates quæ sit accidentia, ergo substia immediate produxit accidentia sibi propria. Consequentia patet quia intellectus et voluntas a sit pura realis distincta ab aa ut hic ponebatur thomistæ et disputando de aa. Ab. esse absolutum quia alias intellectus et voluntas essent immediate instrumenta ad intellectiones et voluntiones producendas. —

Dico 2. Substia aliquo immediato produxit accidentia, ubi transeundo seu in extraneo subiecto ariaga. Mastrius, Poncius Scotus p ubi supponit calorem posse produci a sole. —

Pro eodem exemplo Scoti: Sol immediate produxit lucem in aere, ignis et vivum immediate produxerunt calorem in stomacho, a sol, ignis, vivum sunt substiæ, lux et calor sit accidentia, ergo substia aliquando immediate produxit accidentia in extraneo subiecto. a ut substia patet a Probatur quia productio illorum accidentium a sit actionis aliquod

alicuj caꝰ quam fubſtrio, ꝙ enim in primis ꝓt attribui auctoꝛi
quia primo vg una lux ꝑ ē productiua alterius lucis, ꝛ enim
ab productiua, ꝛ ſequeretꝛ quod una candela poſſet illuminare
do mocle totu Haronzſeki, imo totā Franciſcaniā, cum
enim lux nō poſſit illuminare ullum ambitum, tenebre a eā diſſi mera
priuatio lucis nō ſit ambitus lucis, ꝛ ambitoꝝ: tenue vg
prima lux a candela producta illuminet partē aeris ſibi
vicinā, et hec lux in hac parte aeris exiſtens rurſus pro-
duceret aliā lucem in parte aeris vicina, hec rurſus aliam
ꝛ ſic in infinitū. Si a in eadem parte aeris lux lucē produce-
ret, ſequeretꝛ quod una candela poſſet producere lucem in cubiculo
tam intenſa claritis, quam ſol ē cum maioris, prout dictū ſit
ex priori argmto. Poſtrema experientia ꝓbatur quod ablata can-
dela ex cubiculo tota lux ceſſaret in cubili, go hinc ē, quod in
toto aere qui ē in cubiculo, ſola candela poſſit facere lucem, ꝛ nō
lux lucem. 2do pro ꝛ primū ꝛ ſtatuunt in ſe ſtā calorē ꝛ ſtā
ꝛ eiuſdem ſaporis aut perfectionis, cuius ſaporis ꝛ perfectionis
calorē producunt in ſtomacho, calor a ſtā ſit ſimilis ꝛ ſit
producere calorē ſtā exiſtentē, nec minus perfectū magis perfectū,
proinde tūs productio lucis ꝛ caloris ꝛ ſol attribui ſoli cā
increate, cum ꝛ ſequens aſſignari poſſit cea creata nīſi ſubſtria.

Ad 2am ꝛ de ſolutionis: ſubſtria prodeunt in ſe ſua in ſuam
euidentia, ego etiam ꝓt producere in extraneo ſubito, niſi adſit
ſpeciale impedimētū, ꝛ hic defectus tūs victrix ꝛ nullum adeſſe
impedimētū nec defectus victrix in ſurgendis ſpeciebus in
in ſubſto extraneo; ergo ꝓt ſubſtria in extraneo ſubito producere
euidentia. Subſumpta ē. primū ꝛ. ſtat. ꝛ ma. aſſeritur ſ. quia ad
calorē vg ab igne producendū in ſe ſtā in ſpe igne hīs equalis
perfectionis cum calore producto in extraneo ſubito, ē actiuitas
calorē producendi in igne ꝛ exigit magis ꝓt ſtā ē de ſe, ꝛ pro-
duci in igne, quam in extraneo ſubito vg ligno. Siquidem calor ꝛ ē

teg de natura sua sit immanens habito, sicut sit vegetativus sensitivus et intellectivus, ut sic, de quo omnino verum est, quod principium sui subiecti producit: ergo calefactio substantia caloris est productio ad extra ac in se ipsa. Arim

Ibero 1mo cum Aegidio, substantia in se virtute immediate producit aliquid extra in subiecto quod vegetativum in se habet, sicut sentientia similia illis quae produxerunt in extraneo habito, ut de pruina et aqua dicebamus. Item tertio quando substantia aliquid simile, sicut sentientia in se alia produxit in extraneo subiecto, vegetativum ignis ignitus in se ipso calorem habet, inducit immediate productivum similis sentientis etiam in extraneo subiecto et in subiecto calor aliquem inducit immediate productivus similis caloris, ut volunt Aureolus, Arriaga, quia imperfecta solum sentiens est causa univoca respectu similis sentientis, ut calor caloris, ignis vero est causa aequivoca, quia a inedita agunt et ad inducenda causa univoca, quando ad similem aequivoca. Ita Hos et Poncius cum Oviedo.

Dico 3. Refacto habitu simul cum sentiendi seu proprietatibus suis passivis activis produxit immediate similia sentientia in extraneo subiecto. Pro. quia si ignis hoc modo spoliaretur calore habitu et maneret solum cum natura sua activa sibi identificata, si deinde applicaretur vegetativum stupae caloris capaci habitu ignis immediate produceret calorem in stupa: alias hoc ipso ignis nullam haberet virtutem activam sibi identificatam extra subiectum ego etiam habitus ignis producet immediate calorem in habitu extraneo stupae, quando habitus suam proprietatem sibi unitam, licet calorem a se in se produxit. Oppo. quia per praesentiam illius caloris vegetativum activum ipsius ignis, nec subiecti capacitas mutatur, ergo habitus ignis in absentia caloris, qui est passio ipsius proprietas producet calorem adaequate in stupa, pro etiam in praesentia caloris attenuando licet concursum cum concursu ipsius caloris agentis. Dices ad Arriaga: calorem a magis proportionato ad

producendū calorem ad extra, quàm ipsū ignē eò, quod calor sit
cāa univoca ignis ⁊ æquivoca, respectu caloris in subjecto extraneo
producendi. R. falsum esse, quod calor agens sit ex hoc ma-
gis proportionatus producendo calori in subjecto extraneo, quòd sit
cāa univoca; cū nō ex eo calor agens sit similior calori pro-
ducendo, quàm ignis, non tñ superat virtutem productivam ca-
loris, quam habet ignis, imò nec adæquat; nō igitur ēis cāa
univoca ē magis portionata ad effectum, quàm æquivoca,
cū tñ tc, quando vel superat, vel adæquat virtutem cāe æqui-
vocæ, ex supposito, quòd utraq; cāa sit de se productiva talis
effectus. Deinde ex hoc sequeret, quòd v. g. duo æqui, quorū
quilibet posset trahere currū per se, unus tñ æt fortior, nō possent
simul mirabile trahere unum currum attemperato concursu, quod
etm Rustici sciunt falsum esse. —

Dico 2. Subtrahitur ignis in casu posito impediri à solo
concurrente sil calore, qo minùs immediatè producat alium calorem ad
extra. qtra ē, quia tc una cāa impedit actionem alterius, quæ
producit, vel conat producere effectū impossibilem cum effectu alterius
cāe agentis, vel prævenit alteram cāam in agendo. In nostro
casu calor, qui ē privatio ignis, nec produxit in subjecto extraneo
effectum impossibilem cum effectu, quem produxit ignis, cùm
uterque producat calorem, nec prævenit ignem in agendo, cùm
eodem instanti et ignis et calor debitè applicatus subjecto simul
necessariò agant attemperato sil. concursu. —

Dico 4. unum accidens potē etiā de se solo producere in extra,
neo subjecto aliud accidens, tam sibi simile, quàm dissimile.

i ꝓ patt. v. gr. si in aquam calidam & remotam ab igne, im-
mes manum, sentiès produci in manu calorem; sed n̄ ab aqua,
m̄ n̄ hꝫ virtutem producendi calorē, sed potiùs frigus. nec à ſſ
ignis, quem dixi remotum: ē etm extinctū. gō. Zda ꝓ etm
patt. quia albedo ſeparata ab omni ſbjcto, ut ſtat in ſpē
Smiłcg, producit ſpēm visibilem sui, qua etm ē accidens, di
dissimile in entibꝫ ipſi albedini—

Obj. 1. gtra 1. Generans producit ſubſtiam in ſuo ſtatu ꝑfec
gō producit oā ad ſtatum perfectum ſtinentia: ē prietas ſub
ſtia ſtinens ad ſtatum ꝑfectum ſbſtie, gō generans ſbſtiam
producit prietatē ſbſtie. R. d. ſequs: gō generans produce
oā ad ſtatū ſubſtie genita ſtinentia in hoc ſu, quòd gen
rans generando et producendo ſbſtiam det genitæ ſbſtie v
tem, à qua ꝑ emanationem procedant prietates ſbſtie ge
te. 2. ſeq. gō generans producit oā ad ſtatum ꝑfectum ſbſt
genitæ ſtinentia, imedè ꝑ ſe efficiendo illa. N. ſeqd. —

Inſt. Calor, qui ē prietas ignis b. producti, ē ver
ens realis, gō dēt produci ꝑ aliquam actionem priam, et rigo
ſam, aliter talis actio rigoroſa n̄ ē emanatio, per quam juxta ut
ille calor ignis b. profluit ab igne b. producto, nam actio
rigoroſa ē ab agente externo, gō ignis b. n̄ producit ver
et prie ſibi calorem, cùm illū ſolùm produceret per emanat
onem, et aliundè ut parlò antè dictū, prietas ſbſtie genit
ē aſcribenda generanti. R. C. ā Entymemate. N. ſſumpt
nam actio illa emanativa ē vera, et rigoroſa actio, et tm̄ ideò

dicit emanatio, quod necessario sequatur ad productionem entis, & substantiæ. Triplex n̄ dici pōt actio rigorosa una ad intra, et hæc quia ēsequitur ad productionem substantiæ, dicit emanatio: altera ad extra, et hæc qa terminatur ad terminum in subjecto extraneo excepto, n̄ dicit emanatio, & dicitur provenire hi effecto ab agente externo. Dum a dicit spiritem substantia genita ex adscribendam substantiæ generanti, dico illud verum esse in sua distinctione ad objectionem —

Obje. 2. gtra D. Calor v. gr. in quocunq; subjecto sit, eodem modo ad extra producit calorem, et tn̄ n̄ ubiq; juvat à substantia, v. gr. si sit in aqua; gō signum est, quod calor etiam dum ē in igne, solus producat calorem, in subjecto extraneo. R. N. A. —

Inst: gō calor, quem in se producit ignis, ē superfluus, si ipsa substantia ignis pōt se sūl producere calorem in extran. subjecto. R. N: illatum. Quia ut ignis etm se solo sit productivus caloris in subjecto extran. quinctus tn̄ cum calore agit effectus —

Ob. 3. Multa possunt producere aliquos effectus in se ipsis, quos tn̄ non possunt in alijs; v. gr. nix producit in se albedinē, quam n̄ sit in corvo; gō ut ignis sit producere calorem in se ipso, n̄ sequit etc. R. N. g. ad nocem dico: quod non ideō non possit nix albedinē producere in corvo, ut in se potit, quod major virtus requiratur ad producendū effectum ad extra, quām in se; ideō, qa albedo n̄ ē tālis effectus, qi sit capax produci ab aliqo agente creato in subjecto extraneo —

Ob. 4. Ex eo, quod substantia pōtit producere in se accidens, n̄ sequi inferri, qod idem pōtit in subjecto extraneo, gō. A. P. ex eo, quod

intellectq̄ potit in se producere cognēm, ꝛ sese quod eam potit produc
in subo entrance, in alio sit intellu aut lapide. gō. R trans. ꝛ
si universe sumas de oi, et quomodocunq; accidente. N.g. ad P.
N.g. disp: enim ex ipsa cognis nāa, qua sicut ex nāa sua
actq vitalis immanens, ita ex nāa sua in alio subjecto produ
cit, quā in eodem illo pio vitali, à quo procedit. —

Quares 1. Utrū subtia cum euidente defacto producat accid
dens p̄ eamdē actiue? R. probabilius esse, p̄ eamdē actiue
2do. quenam sit caā ꝯservativa accidentium R subtia eor
accidentiū, qua in se producit, est est etiā caā ꝯservativa. —

Articulus 4.

Quid, et quotuplex sit poā obedientialis?

Nota 1. zplem in rebus ꝯsiderari poām, unam naturalē
alteram obedientialem, prima est ad effectū debitū et con
naalēq viribq correspondentem, secunda ad effectū indebitum, et
vires naales excedente, respectu cujus eadem poālis hab
primo p̄ gltem aliquam, et auxiliū misericum à Deo impressū
et ei, qua elevatur, indebitam, ut qđ infundit habitus supē
naalis vālli ad eliciendos actus supernaales. 2. per
auxilium exiscum, qđo sit Deus p̄ficd oiporam præbet ꝯcursū
indebitū, qui equivalet illi, quem præstat habitus. —

sicut de nāa
i. et causa
nāali dicitur
intelligi.

Nota 2do. Poām obedientiam ec zplem alia m̄ est act
va, alia passiva, activa ē virtꝰ ꝯcurrendi efficienter
simul cum agente supernaali elevante seu exhibente, seu influ
ad aliquem effectum ad quē naalēq viribq ñ sit efficiente ꝯcurrere

it pat de volite cum gratia lobli simul ġcurrente ad actū supernaalem. passiva ē virtus ġcurrendi receptivè, seu sustentativè, ī genere cāe naalis ad aliquem effectū; quae virtus naaliter nō pōt ġiungi cum illo pio effectivo elevante, cum quo ġcurrit in genere cāe naalis ad tlem effectū. 3. Nec dixitte pio effectivo, quia ad potentiam passivam obedtiam hīe ī requirimus, ut sit talis, quae nō possit sustentare effectum, nisi elevetur à compio supernaali passivo: talis nō elevatio in genere cāe naalis dari nequit: hinc potā obedtialis passiva in ratione potē passivae sic stricte sumpta, et adequata etiam naaliter nō pōt elevari in hac nāc; elevat gō tm in genere cāe efficientis, qtenus illi adjungit aliud pius efficiens supernale, cum quo ġstituit unam adequatam cāam respectu tlis effectus, et sic vi tlis ġjunctionis exigit naaliter concurrere ad tlem effectū, quod sine ġjunctione nō potuisset exigere. 4. Potā obedtiam reipsa, et in recto cē ipsam entitem naalem, seu veritatem identicā ipsi cae, possit respicientem effectum, ad cujus productionem ē illi indebitū auxilium. In obliquo constituit ipsū ġnerum extraordinarium Dei, et nāe indebitum; seu dem gratiae talis extraordinaria fiat à Deo per pium elevans influxum, v.gr. lumen glie, aut gratiam lobtem, seu per pium supernale existens v.gr. per ipsā objectū Dei extensū ofi assistente creāe, et elevantem vim ejus naalem ad tlem effectū supernale, qi effectus pōt cē quoad entitem nō supernalis, ut visio Beatifica, nō naalis, ut si ignis produceret ignem. 5. Potā talis creatura cum pio illo elevante supernali ġstituit unam cāam adequatam respectu tlis effectus, si nō potā obedtialis ġstitueret per solum pius elevans,

qd ġstituat potā obedtialis in recto, et in obliquo.

et n̄ per ipsam etm entem creā; qua elevata, t̄ creata nil ageret cum illo pio elevante; d nē naalis; et p̄ audens se liberet. C
Soam obedien passivā cum activa g̈renire in hoc, quod neutra naalis posit g̈iungi cum ti pio effectivo supernali; differt a in ho
quod pria obedtis passiva in ratione p̄e passive fit completa;
g̈pleat solū in genere cā efficientis, seu pria activa; at vero
pria obedientialis activa in ratione p̄e, seu virtus activa ē in
erecta naali respectu tlis effectus; et in eadem ratione potentia
activa g̈pletur p̄ pio elevans. 7. Virtus inchoata con
test dari in creata respectu alicuius effectus, quando tlis creatu
in virtute sua activa praetinet aliquam formalitem, seu praeu
intrinsecam tlis effectus. St. N. —
Dico 1. dari in creatis pria obedtis tam activa, quam passiva
ad aliquos effectus nā indebitos; sit in gu minus stricto. de p
activa patet. P. tm̄ ratione: defacto una cā naalis g̈iuncta
alteri producit aliquid, quod se sola non posset, uti species o
jecti cum intellecta producunt cognitionem, quam species se sola
n̄ posset; gō etiam cā naalis g̈iuncta supernali poterit aliqui
producere, quod n̄ posset producere g̈gcunqs naalis virtus
g̈iuncta. —
Dico 2. Non dari pria obedtis passiva in genere p̄e passi
seu cā naalis stricte tlis. P. Quia si daretur pria obedtis
passiva, elevatio cā naalis v̄ fieret per aliquod pium ex
g̈iunctū ipsi nā, v̄ intrinsece g̈iunctū d. g. m quod d non
P. Quia finit nā capacitas sustentandi foam ē infinita, ita

incapacitas det esse insita, d incapacitas insita n̄ pt elevari ꝑ
aliquod plus tm existẽs quinctũ mãa, gō. Hoc m P. Quia si tm adest
mãe aliquod existens, n̄ immutat maam insitè. go. Pein hoc existens
v̄ est Deus adjuvans maam in sustentatione soã, ad quam sustentandã
elevaret mãa? et hoc respectu Dei implicat; v̄ est aliqua cre-
atu gltas? et hoc etm ron; quia hoc ipso jam n̄ mãa, d illud cre-
atum ꝑpius sustentaret illã soam tanquã subtũ, adeoꝑ n̄ est verũ,
quòd mãa ima sit elevata ad sustentandam sod. gō. S. m quod
ndam pte. v̄ m̄ mãa insitè ẽ capax hujus pũ sibi insitæi conjuncti,
et elevantis sustentanti, v̄ n̄? Si ita; go sicut mãa capax ẽ insitè
hoc plus elevans supernale sustentare ꝑ se ipsũ, ita capax ẽ ꝑ se
seu naali etm sustentare illam soam naali inditam, ad quam
deberet ꝑ hoc plus elevari; Si a. n̄ ẽ capax de se insitæ naali, hujus
ipsius pũ elevantis sustentandi, gō deberet mãa ad hoc plus
sustentandum iterum elevari ꝑ aliud plus elevans supernale, et
de hoc eadem erit quæstio. proin possibile ẽ tm impia, et mi,
nus stricta elevatio in genere cãa naalis, sit in qtum mãa re,
cipit aliquod effectũ seu soam, cujus receptio n̄ ẽ mãe naali debita,
n̄ ideò, quòd mãa diceret positivũ insitæ incapacitatem ad receptio
nis soæ, d ideò, quòd haberet defectum pũe activæ nãlis, qua solis
mãa viribꝫ tlem effectũ posset producere. —

DICO 2. Non dat potentia obedientialis in qualibet creãa ad quem,
cunq; effectum in genere cãe efficientis, seu ꝑ. ut alii loquuntur,
non ꝑt quilibet ad quodlibet elevari. P. Quia ad hoc deberet

creaa in suo ente libere virtutem intrinsecam naalem inchoatam ad illam effectum quaeris creaa ñ hbt illam virtutem ad quemvis effectum, gō. ꝛ Pro ad hoc, ut quaeris creaa respectu cujuscunqꝫ effectus hbeat illam virtutem intrinsecam inchoatam, requiritꝫ imprimis, ut ꝑ aliquod actū sua naalem post illa versari circa illū obiectū, deinde ut modum tendendi quē exercet in casu elevationis, seu modum producendi, quō caat elevata, post exercere in alio aliqo suo effecto naali; quia si hoc ñ requireret ad virtutem naalem inchoatam, tē daret in creatura illi elevabili pōā naali, seu virtus ñ reducibilis in actum secundū ꝑ illum actū naalem illis creaā, quod dici ñ ꝑt, cum illis pōā naalis ōat ex sua naā obscura, Deus ꝛ et naā nil agunt frustra; atqi hac ñ grenivunt cuilibet creaā respectu cujuslibet effectus; Sic v. gr. aqua naali actu et modo producendi sibi alias in aliis effectibus possibili, ñ ꝑt versari circa graam kbilem, eam ꝑt producendo, seu partialē ad ejus productionem gaurrendo. Confirm. 1. quia creaa ñ ꝑt elevari ad producendum aliquem effectum ꝑ creatricem, gō ñ ꝑt elevari ad quemcunq effectum producendum. Sic non ꝑt elevari ut producaꝫ à qualibet creaa naā i. v aā naalis. 2 dō. Nulla creatura habet pōā obedē ad producendam secundō ꝛ ipsam. —

Ob: 1. gtra 1. Si creaā hberet pōā etc. ad effectus etiā sua naā producendos, v. gr. millū hūng ad producendam visionē Dei, sequeretur, quod hō posset naalē videre Deum ꝛ d. Jo. —

R. Dist. m. Si creaā hberet virtutem innatam gratā ad illos effectus tē hos requireꝫ c. Si tm hberet virtutem innatā inchoatā N. m. —

objic. 2.

D: 2. gbra 2 porte ejusdem gelsionis: pra obedentiæ.
pra vt sustentandū habitū supernaturalē fidei, est pra vere
meli: quia vt ajt S. augustinus pra habere fidem: nra ē non
habere a gratia fidelium. gō. Conf. j. quia tota elevatio
poterat sē ex parte pra activa, ⁊ a passiva, gō pra passiva ⁊ pra obedientiæ in
elevatiua ⁊ dispō ⁊ ē obedientiæ. Conf. 2. pra obedientiæ activa genere pra passiva
receptiua, quia indiget pio supernaturali adiuvante ad agendū ⁊ pti in genere
pra obedientiæ passiva ⁊ indiget pio supernaturali adiuvante causæ efficientis.
ad sustentandum habitū gō. R: Tot. ē vere realis quia elevata
in ratione pra passivæ. Nec cum realis stricte in ipsa elevata
explicata S. T. ē elevata in genere causæ efficientis R. Tot.
P. etiam gratia gō ⁊ datur pra obedientiæ passiva stricte dicta
minus stricte dicta R. Tot. Ad vltrang Conf. cand. distinguo
aplica.

D: 23. gbra 23. pōt elevari ad reales et angelos ad producendā
visionē beatificam et alios actus supernaturales. gō possunt ad hos
et simile effectus elevari eta res divinæ creatæ, ⁊ dein ē major
incoporibō ind hoc et idem creaturæ gō. R: Tot. Negat.
Probar: ē, quia ad reales et angelos habent virtutem inhærentem
ad producendam visionē beatificam, hipidem possunt per aliud
simile actus naturales sg: per cognitionem observari circa idem
objectum sicut Petrus reales.

D: 4. Licet aliqd sit causa inede influens in aliud particulare,
⁊ necessarium non sit solus adæquate perfectionē effectus, sed satis ē Non tñ gratia
vt adæquet sit connexum actui causæ, sed quamvis creatura fidem.
vt connexa non adæquet, nisi longe superet ad perfectionē
effectus creati: gō vis creatura vt gratuita non sit inede sufficiens
ad effectū. R. P. m. pro 2a parte. Satis ē vt adæquet vt gratuita
actui causæ, ita tñ vt cum hoc non impingat sit causa prædicti
actui causæ, ita tñ vt cum hoc non impingat sit causa prædicti
aliquam influentiam ad productionem perfectionem specialem illi
effectus ⁊ m. Socius Sl. m. et P. m. quamvis creatura vt gratuita ⁊ non repugnare
non adæquet ad perfectionē vis effectus, ita vt ⁊ perfectionē aliquā influendi effectui
Deus.

influere in effectum: vt ita vt ⁊ possit aliquid influere
in effectum. ⁊ in ⁊ effectus.

Ad 5. q. Quarto res quidem aliquo modo aliud, inquantum non differt ab ipsa infinite, sed quilibet res istum quod aliquam rationem aliquam quorumcunque effectuum: sed si comparetur cum illis causis quae effectum ad aquem quod ad perfectionem, sic dicimus effectus eis proportionatos. R. P. Quod quidem aliquo modo aliam ex quod aliquam rationem generica. C. R. quod rationem specificam huius quidem N. A. P.

Ad 6. Si dicit quod Deus quamlibet creaturam ita posit elevare ad efficiendum quorumcunque effectum, ut licet de facto illi creaturae Deus uti ad producendum huius effectum, propter rationem conuenientiae, sed R. N. A. Non enim conuenit ex hoc quod Deus illi creaturae tribuat, quod possit efficere aliquod in posse.

Instat: in ordine causae ordinis subiectis respectu Dei debet admitti ordo subiectionis, ut possit eam elevare ad quorumcunque effectum producendum. R. P. A. ordinis subiectionis possibilis respectu Dei debet admitti in ordine creaturae. C. subiectionis impossibilis. N.

Ad 6. j. authoritates S. P. non plus probare quam debitam creaturis quod obedientialem ad aliquos effectus. D. Luc. illas rationis secundum se hic gerentia, adeoque prius hic existendi effectus respectu aliquorum effectuum, in respectu aliquorum effectuum est specifica, seu non prius subsistendi effectus, hoc est hic, quo non possit referri ex alia parte in hoc effectu respectu: in ratione beatifica in qua recipiuntur virtutes, ebrietas naturalis, non sic ex parte supernaturalis nisi referri debet virtutes: dicendo est supernaturale, quo virtutes, sic enim aliquid est naturale, et hoc non virtutes, vel quod debet applicato stare in quo naturali ideas virtutes non est in hoc effectu debet prius subsistendi effectus respectu supernaturalis: simul vero est actus respectu possibilis in causa: quia e vicissim nec ex virtutes infusae supernaturales, cum plurimi alij virtutes sint mere naturales

imedē ipsū effectū: ad quē dicit: sic calor ē instrumentū ignis ad producendum alium ignem, et idem ē de calore aquæ &c. — Alia ē efficiens instrumentalis actio ē illa, in qua instrumenta actificialia vel artificialia calamus p̄ducunt ē causa principalis effectus qui per ipsa instrumenta producuntur. — Nota 2. Instrumentū dividi in Coniunctū et Separatū: coniunctū ſt instrumenta ꝙ actiua, quæ ē operantur nisi acta ab agente ab artifice: Separatū ſt res dispositiuæ naturales, vt calor aut frigus, quæ cū separata ab igne et aqua operantur: et dispositiuæ māan. ex his videtur primo, alia ē instrumenta actiua alia nō. 2do ꝙ ē de genere instrumenti, ñ omnigena imedē effectū. 3tio nec ē de illicitis ratione operis aliquid præstare ad effectū. 4to nec ē de illicito actio aliquem inquinans: ꝙ patet ex dictis qua operetur. 5. P. DICO: Repugnat creaturæ actio creandi principaliter. Ista actio Dei pria ē in communicabilis: cui cuncta creatura ē actio creativa ē Dei pria, gō nō pōt à pari: modus creandi Dei primi et alia ab intrinseca Dei pria ē grātia, ergo p̄ illa pōt ſt in communicabilis creari, gō nec vera. P. illa ē actio Dei pria, quæ ē per se ōnis primi ē actio creativa ē actio per se ad primū, gō ē Dei propria. — m. Cuius inde pōt, quia ordini agentium correspondere debet ordo actionū, gō actio per se ē ad primū: debet per se convenire primo ad agentem qle ē Deus, et illi soli ē pria: sicut actio cæca unibilis per se debet Deo tanquam ei pria. — m. cum P. quia actio creativa per se nullam aliam actionem præsupponit ē ipsa ad ōnes alias creandas actiones per se præsupponit sicuti deducitur agens creatum quod agit, per se præsupponit actionem creativam illius actio vero creativa per se nihil præsupponit, ñ nec — præsupponit, cū hō producitur ex nihilo tam re, quā habitu: deducitur præsupponit illa aliam actionem, gō actio creativa ē

od prima. P. Z. Si poss deri in creatura virtq reali creativa, virtq illa de creabile posit, et n posit producere. go. m P. primo enim n posit producere de creabile: n enim posit ipsam producere; go n posit de creabile producere. Dctm posit, quia terminus creationis, seu effectus virtutis creativæ in-dependens à subito. go caa libertas virtutem creandi unum creabile, ex ipso hoc habere virtutem ad oa creabilia. ghstia P. quia ex ipso quod ignis è possit producere b. fere infinita quod libet similitudinem, ad producendum quemlibet ignem: go etm ex eo, quod aliqua caa virtute sua nata, posit creare unum terminum, habeat virtutem quod posit creare quemlibet terminum, ideo spiritus creare quodlibet creabile distributive, sicut enim vis productiva plurium ignium in specie n requirit majorem perfectionem libertatem in caa: quam vis productiva unius ignis in eadem specie, n enim requirit major virtus intensive ad producendum ignem C. d. o, distributive, quam ad producendum ignem b. ita virtus potens creare quodlibet distributive, n aget vel plus effective, quam vis creativa unius: qua aque difficile de simplici angelo nascitur à n de simplicitate nascor, quam de simplici angelo à non de simplicitate angeli loquendo de ipsis ut possibile creabilibus, sic caa potens transferre per creationem mutuo à n de simplici, ad de simplici, sit aque transferre angelum à n de simplici ad de simplici. quod enim esse per eandem operandi, sint de facto determinata ad certum effectum speciei, provenit ex eo, quia entium, seu operativa, eleganter pendent à libero arbitrio dispositio.

Dico: Z. n pt caa creare instrumentaliter. si instrumentaliter pro garantia ad instrumentum caa. P. quia de virtute si. n, è de virtutem prima ex influxum principalis causalitatis, d nulla pt de re m virtus influxa creaturis, go. m pat: m P. quia solus deus pt de principali causa.

nulla a creatura ꝑt̃ ē virtꝰ ꝓpria et infra deo virtꝰ enim creativa ꝑi. ē ꝓprium obiectum ꝓpri ē deitꝫ. —

Dico 3. creata nec instrumꝫ. ꝑt̃ creare. ꝑ̃ influxum diuinꝫ per generatiõ ad extra. P. quia de ratione instrumti hoc modo accepti ē ut agens principale faciliꝰ aut perfectiꝰ operetur, quàm sine ipso. ꝺ implicat ut agens principale in creando, quod ē soli deo facilin et perfectiꝰ quàm ad ulla creata, quàm sine illa, gõ. —

Dico 4ꝑ. negꝫ per aliquid supernaale ꝑ quod etm idem ē actiue et passiue: ꝑt̃ adeo elevari ad creandũ creata P. quia ens quod nil ꝑt̃ operari per se ultimo, nõ ꝑt̃ supernaalꝫ elevari ad percreandũ aliquid per se ultimo. go etm ens nil potens naali operari per creatiõem, nõ ꝑt̃ elevari ad operandũ aliquid per creatiõem ꝺ eis creatura ē ens impotens operari naali per creatiõem go nulla creatura ꝑt̃ elevari ad operandũ per creatiõem. —

Ad q. eis virtꝰ producendi soli finita ꝑt̃ communicari creatura, ꝺ virtꝰ creandi vg museam ē virtꝰ producendi finita, ē enim ad finem finitꝫ, go tñ virtꝰ creandi ꝑt̃ communicari creaturæ. R. tam. ñ ꝑ. n. ratio prob. P. eis virtꝰ ē ad effectꝰ finitꝰ, ita ut tendat ad illum virtꝰ modꝰ deo primꝰ stat per actiuam creativã ita ut nõ tendat virtꝰ modꝰ deo primꝰ, ꝑ. quamvis ego effectꝰ finitꝰ vg museæ ad sui productiõem de ꝑ. nõ exigat virtutem infinitam ut tã producatur per actiuã creativã, seu modo deo primo petit virtutem infinitam, eis enim effectus creatus petit virtutem infinitam stat sufficiatiue sumptã, seu quæ tã infinitæ creatio sit modus agendi deo primo, adeo go necessario requirendi a virtute in finita sufficiatiue, cuius ꝑ petat virtutem infinitã reduplctiue ide ꝑ exigit effectus finitus, ut virtꝰ dei ita influat in ipsum ut infinitꝰ seu infinitiue hoc enim solũ requirit ꝓpositionis divinæ, quæ respectu ad extra. ex go tñ n infert

quod effectus debeat ee dm sic infinitu produitus ad extra; 3
virtus quod quoruis creaturu ad producendum effectu per eductive,
exigat concursu cui infinita specificative, sicut ignis ly, n
lignu effectus qui educit, sit infinitu.

Instt: actio creativa n ē infinita perfectionis, go pt communicari
creaturis. R. actio n ē infinite perfectionis entiue: nulla
enim dicta de dante actionis creative cu sua creatu
n ē infinite perfectionis in hac quasi n exigeret causa Dei, que sit
infinite perfectionis N. R. et ggs. Instt: 2. actio crea-
tiua ad aliu in maa ē vera actio creativa et sic hoc n ē
prima; quia presupponit creatiuā actiuā alia creativa
naa. go saltu ē, quod dio actio creativa sit entitu prima.
Ggs pt communicari creaturis R. 2da pt. N. actio creativa
ad aliu n ē prima in sua linea, ē respectu ad aliu
que producitur N. R in alia linea, idē respectu alterius rei, ipsius
rei maē que producitur per aliam creatiuā. R. et N. ggs.
Similē P. S. presupponit aliam actiuā creatam ad ly
creatam ad aliam rem ipsius naē primam, quia
nec hoc presupponat entitu, sed solū ex aliquo ly. Instt: 3.
effectus creabilis seu nihilū rei et subiti n ipsitat infinite de
Deo ē rei, go actio creativa n dbt exigere virtutem in sua
infinitem R. trans. N. ggs. quia non ex hoc capite
diuinig actiuem creativā exigere virtutē infinitā in ipsi.
cuā quasi nihilo rei, et subiti infinitē distaret abēē rei,
per eos, quia actio creativa ē modus agendi Dei prim. —
Ad 2. possunt aliqua perfectiones Dei Deo prio quinari
creaturis, ut sapientia, bonitas, p go pt etiā quinari virtus
creandi R. possunt hę perfectiones creatē quinari virtus
modū Dei prio N. R. limitatē secundū aliqua similitudine
et participative C. et ggs. Instt: actio creativa n
ē prio soli Deo; go N. S. actio creativa infinitus ē subordi-
nata alteri actioni soli Dei prio, go actio creativa infinitus

B.

n dabs actio creata instrumtlr
v artificiali:

n ē dbl Deo prio. Q. 8. a. 4 ad 3 et 4. Dan facit actio creativam instrumtlem. II

Corb: 3g. creatura in gñe sua infimae ē nō potest nata effm ut per creatiē produat: go pō illum fm instrumtlr producere. Q. D. A. ē nō pertinata quoad fm aliquam generica Ē specifica electiē Q. A. et ggi

Inst: pō aliqua soa gunicare subēto effm fm generica, et altera ejdem subēto effm fm specificam go pō una ea effm ēs comunicare effm fm ea generica et altera specificam. R. Ē A. et N. ggi. dispar ē, quia drem fm effm fm pō ēssi nata ē subēto, cui gunicatur, at nō fm generica ēt specifica fm eēdem cum effu, adeoq hoc ygt quod una ea reatiē totā et adeqtē effu quoad fm pterita et posteriora: nil supē ē, quod altera ea turbet.

Collges. Sunt n admodū creaturae pōt creare, ita nō creā pōt penitus annihilare. D. eam substantiā nata ē corruptibile exigens virtutem productivā, qua possint producere sibi similes in specie effm, ut ignis ignes, ut si le pōssit ēffervare quoad speciem, subtiā a nimirum cum sint incorruptibiles, n egent virtute productiva, qua possint sibi similes producere per creativam vg ea nata ē nata ē p abscp hoc enim ēffervant sā speciē. D. Virtus creativa pō ēs limitari solum quoad actum secundū, n pō ēs quoad actum primum. Sapientia vero, misericordia tam quoad actū primū, quā 2dum, et n solum quoad actū 2dum pō ēs limitari, per hoc a quod vetat aliqua ēs ibi ēt quoad actū 2dum n sequat 3ū quoad actū primū n nanciat infinita, si enim ejusmodi dei à voluntate divina deberet ad certū numerū et speciem effm, nonet ēs infinita. Sapientia vero creaturae comunicata limitata quoad actum primum etc.

Quaeres: Utrum aliquod educibile pōt creari, et aliquid creari educi R. Istud quod pōt solū exigit educi, seu contradē educibile pōt creari. aliud ē berg contradē educibile

n Dñi ẽntia alligatiuem ad subiectū. d solū exigit dependentia
ab illo. 3. Z. Deus quod ex entia sua petit ad ut, n̄ ꝓt
creari. 3. Z. tenus ex nra sua creabili generari sed ad ut
n̄ ꝓt, sic reg naa prima, angelus et āa rationalis generari n̄ possunt.
Differes ꝑ. actiue ad utrū. qua ꝓ entium sua ẽ dependentia
sua à subito n̄ ꝓt creari. Z. eam modus priuatiuus
n̄ minus quam alias quas absolutas ꝓt creari possibile ẽ.

Disputatio 8.

De infinito et Continuo

Quæstio 1.

De nra et possibilitate infiniti

Articulus 1.

Explicat, et dividit infinitum.

Infinitū ad ꝺ̄ communi ethymologiā, dicitur hoc fine, sine tē.
unde in qui auctione infinitus dicit quod successiue exhauriri
nec pertransiri n̄ ꝓt. extra finitū dicit ac illud quod successive
exhauriri ꝓt. Explicat a ꝓt aliquid infinitū et impertransibile dici
et non recte, ex eo quod n̄ ꝓsit in ea dari motus, n̄ liceat
nec recte, ex eo quod n̄ ꝓsit in ea dari motus, n̄ liceat
numerum ingredientem, quod n̄ sit pertransibile, nec liceat finem
ubi nec initiū, et sic punctum diu ꝓt impertransibile, et infinitus
alio modo dicit infinitū et impertransibile possibile, eo quod liceat
transitū incohumabile, et sic li decet spatium aliquod extensū
per palmos n̄ tot quin plures sine fine spatium illud ẽt impe-
transibile infinitū possibile, et de hoc hic. —

Ab Arte definitur infinitum, quod sit id, ex quo semper ẽ ali- Definitio
quid extra accipere. Dē, quod sit in ꝑte finitū, sit per quam- infiniti
cunq; finitā quantitatē partium. et quodcunq; multiplicatam semper
superabunt alia et alia partes extra excipiendæ, ita ut nunquam
ad finem perueniri ꝓsit, hinc nec à deo ꝓt effingi determinatus
numerus partium infinitus, in ea ratione in qua ẽ infinitum, quia n̄
datur in infinito hic numerus determinatus, et ideo dicitur infinitus

pes hoc dicitur ab oi finito qd cuiq; magnu: qcia in
hoc stat d deo pt assignari numeru partiu determtu. at
extra. hoc dicitur non quoniam etm deo, aliqui volunt pt ly extra
per: intligi in tm acceptisem rem et possem d etm mente
relate ad intellm creatu; si enim explicam infinitas dei, qua
quelibet pars intellm nostri, quacunq; reflective divina essentia
semper alia et alia perfectio explicanda in deo infinitu.

Quod Christ Misericordia infinita pt fieri in prie et prie infinita
in prie e qd legeat magna multitudine et numeru quotcunq;
exhibeantur a Catholicis. Similem infinitate e numeru infinitu a
prie ita e: qd finita data dissimili exhauriri n pt. Hec
celebris e divisio inter in categorematicu et syncategorematicu.
categorematicu seu infinitu in actu e illud. De quo verum e dicere
quod oes ejus partes existant actu: et extra eas posse alie
permanere sq; finea actu tam partes infinita extensas, q pes
infinita: i. sibem quod actu existerent. infinitu categorematicu
ut sunt durationes infinita mundi: li vocati mundus finisse
ab eterno; i enim necessario requirit ad rem qd sit infinita
ut oes partes ejus substantiva simul existant. infinitu vero
syncategorematicu seu infinitu in potentia e illud, quod secundu partes
quod tm pot habet infinitas, actus e semper ita finitu, i ita fieri, ut post pes partes plures et
plures possibles crescere in infinitu. semper ergo fieri majores et
majores, quod partes finitas. unde secundum partes possibles
in a secundu actu vocati infinitu, cuius qd etm magis pt
finitu in infinitu. ita finitu e aliquitas ad voli. sed durationis
ideo sibi succedens quod durabit in infinitu, quia semper actu exi-
stans finita: i succedunt plures et plures in infinitu, quia ita
sibi semper finitu addito finito nunquam fiet infinitu actu.

Infinitu syncategorematicu aliud e actuale et in oi genere, quod pes actualis
suam in oi genere perfectionis e infinita ita ut nec ea pes
recipere cogitet addi post quodcunq; perfectionis,

quod plus ꝺ̄ participet, cuius modi infinitu ꝺ̄ solus deus
habet qꝫ infinitu simplex. nihilo minus etiꝫ infinitu in esse
genere respective vocat, infinitu limitatu. in quo gtinetur ad
perfectiõe in oi genere, ꝺ ad in eo genere in quo ẽ finitu, ita
ut in hoc genere nec per cogit̃ qꝫ quan illi addi possit, quod in pa-
ticipeat; sic neq; in ipsa deitate ꝑt ab alijs attributis
divinis, diꝫ ẽ simplex infinita, licet in ordine ad productiõe
sic etiã linea ex utraq; parte infinita in genere longitudinis
ẽ diꝫ simplex infinita. ergo sic linea tm ex una parte ad
infinitu ꝺ̄ vocat infinitu ꝺ̄ quid. Hoc etiã ꝑt referri infinitu
perfectionis, seu in perfectione creatã. De quo Arist. metaꝑ. c. 9
quod haberet infinitu perfectionis creatã extensiui, ut si daretur creatura
perfectissima.

Tandem aliud ꝺ̄ infinitu secundũ quid est hoc ꝺ̄ quod
extensionem, ꝺ̄ quod intensionem. infinitu quod extensionem seu
gtitatem rursus aliud ꝺ̄ infinitu in numero seu in multitudine, et
vocatur infinitu ꝺ̄ duratione seu gtitatem successiuã: ergo illud quod gtinet actu
numerũ partiũ infinitu; ita ut quocunq; numero finito assumpto,
semper restet alius et alius numerus partiũ: aliud infinitu ꝺ̄ de
quanta gtitate, ꝺ̄ qꝫ quod capit̃ ꝺ̄ tres dimensiones; ita ut
sit infinitu tam in profunditate, longitudine, et latitudine, et dicitur
infinitu magnitudinis, ꝺ̄ extensionis simplex, vg si aliquod corpus
occuparet aliquam locũ et in latitudine, et in longitudine et in profunditate
sed actu, si vero solũ secundũ unam dimensionem accipiatur dicitur
infinitu ꝺ̄ quid, vg infinitu cogitationis.

Infinitu quoad intensionem seu gradus est, si res aliqua haberet infinitos
gradus alicuius gtitatis vg frigoris, aut caloris, ut magnitudinis seu
numerationis quacunq; posita ad huc semper restet aliud et aliud
accipiendũ, et numerabile.

Articulus 2.

An possibile sit aliquod infinitu in categoricam creaturam?

Ad 1ã. est videri quod detur de facto infinitu syncathegoreumatice; quia
detur de facto numerus vg homines quem deus in infinitu augere ꝑt,

Syncathegrema infinitum dabit.

plures et plures creando; ita ut nunquam ad ultimum perveniri ultra quem impossibile est creare. unde quilibet sufficienter damnat hanc opinionem: Deus nil potest annihilare vel minuere naturaliter nec minorare, quia esset ultra actum naturae creare et ultra. adeoque consilium Gentilis plures et plures eas posse reducere hic finem.

Nota Z. Dei infinitas categoreumatica in creatis, quod est Deus in suo genere pura perfectionis simplex et certo infinitus. quae declaratio

Categoreumatica infinitas creatae nunc finita dabit.

demonstrationis tract: de causis. nullum a defacto dabit infinitum categoreumaticum creatum quod haberet partes infinitas actu existentes, nec fit omnino aequalis dicit aequalis, non dabit infinitum categoreumaticum etiam de facto. quod habet partes infinitas actu existentes, in aequali, quia semper minores et minores ad infinitum plurimi illorum, qui tenent oppositum quodlibet de facto quorum ex parte actu in infinitum divisibilis in alia, partes semper minores et minores. nec hoc negari potest, ex scriptura manifeste. quia in mensura, numero et pondere disposuit, merito Deus, Job

ad quae: R. et —

Dicto cum Scoto. Implicatio infinitas categoreumatica creatae. infinitas tam quoad extensivum gradum et divisibilitatem, hunc gradum intensivum. R. gelasi. Dicitur in principiis, quae quae corporalia possunt proportionaliter cujuslibet infinitis in particulari. Quae dabit infinitum pars est aequalis toti. R. go. R. Regula. Sit unum infinitum tale casu hac pro quo habet infinitum dabit in se gradum intensivum infinitas unitates, quia centenarios, millenarios, denarios ac infinitos numeros: quia alias si solvit ego haberet infinitas unitates, tunc posset per binarios exhaurire: hoc quidem quia gradum infinitum binarios, adeoque illa infinitas per aequalitatem finitas, vel binarios exhaurietur, quod est hoc centenarium infinitum. Similiter si gradum solum centenarios numeros infinitos, non haurietur per aequalitatem nulla,

quae quo ad gradum, rei gradum.

ercias finitas p. hoc enim posito dico infinitū nullum esse
equale vel infinitos binarios; ideoq; pars erit aequalis
toti; imo erit equale infinito numerorū exhaurientium p deinde
infinitum unum ℞ℓ ℞ℓ minus altero; alias hoc ipsum ℞ ad infinitū
poset enim scilicet à Deo efficiendi in qua parte minus infinitū esset;
et majus imperiali illud excedere. tum quia cum infinitū unitatū
supponatur ℞ esse infinitū numerū, videtur hoc ipso genere ℞
dum infinita, unitates, dein infinitos binarios, ternarios p. denique
infinitos infinitiès numeros alias posse per aequipotentiam finita exhaurire
tale infinitū. Dein ℞ posset exhaurire; go posset et ℞ posset
exhaurire per aequipotentiam finita. ℞ posset ut supponitur hoc enim
ℓ gloria certum infinitū. quod a posse P. sit vel infinita multitudo
hominum quorum qui vis liceat annulū unū suo nomine signatū,
erit hi unū infinitū horū, alterū annulorū, deinde ploviant
per hi hoc suos annulos, ad unum cumulū, et possint volantes
ita, ut aliqui ex his nolint infinitis volantes duos ℞ binos, hi
casu ℞ correspondentes annuli. Nigri nolint, per aequipotentiam
finitū exhaurirent infinitū annulorum. ℣ℓ. Implicantia ℓ: quod
si daretur infinitū unum ecl aequale altero; et simul ℞ ecl equale eidem
secundo idē. D. go. P. Regula sit. Duæ multitudines infinitæ, una
hoīm alterā, altera nigrorū ℞ erunt aequales, utpote utraque infinita
ℓ enim ℓℓ dari unū infinitū majus altero; tollantur, deinde horū
alterū mille hoīes ex nigrorū ℞ duo; ō unus ō nullus: hi casu
hæ multitudines erunt adhuc aequales; quia utraque manebit adhuc
infinita, aliàs per aequipotentiam finitā mille horū exhaurirent infinitū,
quod ℓ gloria certum infinitū; ō ētn erunt inaequales, quia videtur
ℓ mathematica: quod si ab aequalibus tollantur inaequalia ℓ. ut fit
in casu posito; hi quæ remanent erunt inaequalia. ℣ℓ bia im-
plicantia ℓ: quod posito dari numerū infinitū nonū; go deri ℞ ex
produceret ℞ posset. D. go P. Regula; sit infinitū numerū horū; posito
ubi in hoc nomine sit ordo specierum et unitates numeri ℞ nonū ℞ ibi;
go in hac numero ordine hi numeri finiti seu tanti; quo ℞
Deus produceret ℞ posset; ideoq; finitū unumq; nonū. ——

Pgressia, quia deus ꝑ potat ullum finitu numeru reducere
tum magnum, cui. equali ꝑ assignari. io illo infto numo
existens ꝑ. ligidem includeret in eo oe species et individuatos
rum eius. ꝙ in illo numo infto magnio multiplicati tali numero
finito, quo major ftm numꝰ deg produceret ꝑ potat, adeoq; in
cluderet in eo numg ftm maxmg. Hec ꝓ deus in illo infto
numo ꝑ includi oe species et individuatos numi alicuius tali numg
infti, nec ens infti; eam de entia nati infti ꝛ includere oem
numerꝰ ipfinitum infinities; hoc ē infta entitos; infitos finitos
rios, arbenarios, millenarios. ——

Omissis alijs apud alios videndis implicantiꝫ sit ꝓta Implicat
infinitu clausu lenis Lo. ubiungo teratu, atq; hoc sequeretur si da
retur infinitu actualiter ergo ꝫ quis videat nota ex terminis cui
infto ex quoꝝ suo dto carere finis terminꝰ a quidem ē ac finis;
ac proinde dicere quod detur infinitu ubiungo teratu seu clausu
lenis dicere, idem ē ac dicere, dari infinitu ubiungo finitu quod
ex terminis appareat repugnare. 2ª ꝫ quia si possibile esset infinitu
clausu lenis extensio finita per additionem extensionis finite
facte infinitu di Jo. 5ª Regula. ponat deus a puncto a usqꝫ
ad punctu b lineam infinitam, in hac linea dantꝫ aliqui palmi
qui infinite distant à primo, aliqui finite soli. hoc 2dum patet
ē, nam 6 digitꝫ sunt ꝛg cum 3000 ꝛg palmꝫ finite solum distat
à primo: primus ꝫ certum est. Si enim mille palmꝫ huius lineę
distaret infinite à primo palmo, linea hec finita non esset ꝛg ꝓpter. ꝙ
postea pete assignari tibi palmos oes huius lineę finite solum
distantes, quos ftm deus assignare potest, et illis assignatis alios ad
unge adhuc palmum, procedo ad ꝓs additionē huius palmi linea
facta finita infta, si ita, hoc patet, quod sicut extensio finite
ꝓs extensionis ffta, facta finita infinita; si ni, go
ꝓ palmus additꝰ distabit tota finite à primo, et sic ꝑ ꝓs
infti soli distantes, assignati si —— Dnt non nulli
ꝑ posse assignari oes palmos finite distantes, d posse ab illis, eam

unū qd alio solū maāl ꝙ entiē ꝑ a ꝑd, seu ratione
ꝑi ipsti ꝑ ipm ē quia potest ē maius ꝙ unū maāl, go ens
ꝑd ꝑ. ꝑtia, quia ꝑ alīs ꝑstitutiū in ratione ꝑi ipsti, quam ꝑ
entes ideas maāl aueptas infinitū ēi multiplicatas ꝛg ipsti
ꝑdō dextrorū in ratione ꝑi ipsti ꝑstitutiū ꝑ sedes dextros ens
ēt existentes ipsti multiplicatos, go ti maius ē ipsto ꝛg sedes
dextrorū ꝙ sinistrorū simul, quām solū dextrorū, maāl ē
etn maius ꝑd. Z quia si ꝑstatio ꝑd. ꝑcedat unū ipsti
numeri ꝛg ꝙ crescat ꝑd in numero ꝑ plures, utiber addi-
tui quām alteri ꝛg ti ipsto ꝑdum dextrorū addanty sinistro-
ꝑdum sinistrorum ꝑ tō ē falsū, quām maiorēs ꝙ minores
numeri ꝑd ꝑstitat in multiplicatione ꝙ destructione entis.
Si uerō ꝛg ꝑd in ꝑstitione ꝑcat, quod ꝑ crescat unū ipsto
in ratione ꝑi ipsti inexhauribilis. hoc uerū ē, cam ēo ipsti
deat finē carere, ex suo capto ꝑi, ꝑ ex hoc ꝙ infinitū
plicantia ipsti categoriei creati; quia hoc ex entia ꝑa
posit unū ꝙ maius alterō, et tū si dicat, potest ē unum
maius altero. Hactenus dicta possent confirmari sic:
Implicat ens, quod ablatō suō entiē ꝑstitutiū perseueret
totū ut integrum in suo ē esse, ꝑ subiecto, ꝙ ens possit
ipsto categoriū hoc est ens, ꝛg. ꝛ ē euidens, ipsum enim aliquid ē, et sic ꝑ ipso ēt, si ꝙ ēt sine suo ꝑstitutiū
ut sine ꝑ ipso, presertim si totū ꝛ distingueretur à subiecto. ꝛ
ꝑ. quodlibet ens creatū ꝑtmanens ipsto, quod possit
desere libere aliqua sua ꝑstitutiua entitia, ꝙ ex serio ēt
ꝑ hoc ipso potest ē in ipso ē reali sine aliquoꝝ ꝑstitutiū, si
dicat, tle ens ipsti. ꝛ ꝑ. assignetur quodcunqꝫ ipsto, seu in
extensione, seu intensione, quero ex ꝑtibus, quæ sibi ipsi
entia ꝑstitutiua, ꝙ ubi assignauerint, sic arguā: quod-
cunqꝫ ens entibus ꝑstitutiū sine assignatione ꝑtium, adhuc

† sic assignatio superflua

manebit ens infinitū, gō infinitū categēmāteū creatū: ē hoc ens, quod ablato hō ḡsticutō entis, maneret in suo ē, ēalē: seu habens suam entiā. P. 2ª. assignata ista ḡstitutiva creatia infinita, ō ens partiū ēa infinita: ō ens finita ens: ō alia finita alicja infinita? R. primū, gō licēt non adsecuta, manebit adhuc aliud ḡstitutivū, prodeaque ē infinitū, gō. 2ª. pa. manebit adhuc infinitū, quia per nulla ablatiōē finiti deffit deffluri infinitū. R. 3ª. gō ablato ḡstituto entis finitū, ō huc includens manebit infinitū, sicsdem hīt adhuc ḡstitutū infinitū.

Ob: 1. ois pōa creaturaū productiva ē categēmatica infinita, gō hīt ei correspondere finis categēmatica infinita, alias ē habens finē proportionatū R. C. N. A. ḡssū. non effluus actu infinitū est impossibile, gō nullū pōe seu effluus sine infinita correspondere pōt.

2ª. Si pōe actu infinita correspondere habet posse effluus actu finiti; pōa actu infinita ē distinctā à pōa actu finita nec habemus nec habere habemus ideam infinitā, cum finita pōa tm̄ possit quod infinita. R. N. A. quod ois pars, nam pōa infinita actu sufficiat diffingi per hoc à pōa finita quia pōe actu infinita convenit pro quolibet infinito effluo finito sine fine: hoc ē effluo syncategorematicē infinito. pōe vero actu solū sta correspondere pro determinato aliquo infinito effluo finito, quo etiam exhaurito est necē pōa infinita, ē exhaustibilis.

3ª. cum pōa creata productiva pōt producere aliud syncategēmatice infinitū ut pōa infinita singuli ē totum plures, cogner successiue ponere in infinitū, gō ad actum speciale pōa dei infinita actu. R. N. ḡssū. Longe enim distat creata ab increata pōa, hæc enim primo pōt simul producere quacunq; effluū coactiue sumptam, majore et majore in infinitū sine fine.

Ob: 4. Deus ē in infinitis spatiis ideo magnus, et ubicunq; ē, pōt aliqua producere: gō si simul in aliquibus locis infinitis

aliq̃d p̃ducat. p̃ducere infin̄ catmat̄ic̄. — S. P. ubiq̃
p̃tes D. Deꝰ è in spatijs infin̄is, q̃ia ⁊ infinita ⁊ ubiq̃
et ubicunq̃ è, vbiq̃ ps̄ p̃ducere aliq̃d. ⁊ vbicunq̃ ⁊ vbiq̃
go. Superest dificultas D. q̃ ps̄ infinita catmat̄ic̄, et
vbiq̃ sapp̄ redd̄ collective ps̄ D. et ffm̄. Hinc Pers
nubibi ps̄ p̃ducere collectiue ꝺ̄ deleratam infinitam amplin
n̄ dubitem, sibi nec è in locis infin̄is catmat̄ic̄, quia, quo
dam nē loca ps̄ finita, spatia a imaginaria n̄ ps̄ actu spatia
ꝺ̄ rpōdia. — Dnō: Pers ps̄ p̃ducere collectiue
infinitū, ⁊ oi collectione finita majore ꝺ̄ collectio majori q̃
finita è infinita, go ps̄ p̃ducere collectiue infinitam. S. P. n.
Deꝰ sibi, quod collectio oi finita nouena potest Deꝰ p̃ducere
majorē collectiā: ⁊ N. sequit̄ n. — ꝓbat̄ sibi de
collectione finita narrata. S. ffm̄ sibi, quod nulla collectio
finita horum sibi assignabilis, quo majorem Pers p̃ducere
potest, p̄ n. et ꝺ̄ n. in hac ffm̄, nam quo sibi et collectioni finite
assignata dant ps̄ n. et n. finita in infinitū, quā Pers potest pro-
ducere. —

Ob: 3. Deꝰ ps̄ facere, ergo ps̄ facere: oppositū implicat ergo
dicitur: / non nah rejicit hoc rōnē in c̄. et faciat totū, ergo
et t̄ quoad quoto: an sic solū sibi rejicit cū an totū ⁊ si
dixeris infinitū, sibi intentum, si vero dixeris finitum, go Deus
requit facere majus quocunq̃ finito quod n̄ ē ꝺ̄ dicendū. S.
— rē admittere ⁊ placet sibi, alterū, quod Pers ps̄ facere actu
quod qd actualit̄ fuisse ps̄, et sic n̄ è vera. alterū vero quod potest
actu, quod successive facere ps̄, et hic ly ē facit quia successive
ps̄ facere infinitū effectum hyncatmat̄ic̄, quam ubi actu facere
requit, quia requit facere aliū Deum. ob: repugnantia et
in quotidiano, quam sibi cum scipio. — S. Instes. Deus hic
instanti ps̄ p̃ducere oēs hoꝛes, quos ps̄ p̃ducere ⁊ quos ps̄
producere, ⁊ ps̄ infinitos, alias n̄ posset producere n̄ tot quin plures

creare

lucis, & primeti ejus productio. si solis poterit effor producere. R. & aquivocatisem in hy oes. si go quod deus pois producere instati oes hoes quos pt producere; quia a nunquam pt producere oes colluvie, & solum oes distribue ideo nunquam pt producere instis catmatice, & solum syncatmatice

Do. 4. & dato instu catmteum; go tale instu catmtu. P. Falsia. si n dato instu catmteum vg horum, te dante de facto instie negtioes horum; go si n dato instu catmtu necum, dato instu catmateum negtium. Ci. A. R. ggtr. ad P. Pz. pte t. te dante de facto instie negtes; qua si aliqd in de rei. si qua n si aliqd in de rei, & solu in de rei seu verificatie si. P. etm ggtr dato instu Catmteum negtiu in de rei et pire ff. in pire te et existum, quod tbs in intellu conjuncte negtioes; cui ti conceptui ex parte obsti nullum contes negtioes; cui ti conceptui ex parte obsti nullum convenionder de, negtiu & conclusio. ggtr.

Do. 4. Applicando in oppositum a nobis gtra instu catmtu adductas. Eadem in plurimis equum est instu syncatmatice creatu; go. P. Sint duo multitudines syncatmatice instie, una horu albedo, altera nigredo, demanti de ind ab una mille hoes & altera mille duo. vtg, hoc facto due multitudines erunt equales. quia manent instie. et similiter vtg. quia si ab equalibus equalia demanti remanent in equalia; go. R. Si A. ad P. Pico: quod si duo multitudines syncatmatice instas accipiis secundu id, quod dicunt actu. seu secundu esse actuale, et supponis prius fuisse equales, ti prius debet dici, quam ponis in obtione fuisse tm in equales, et nullaleus equales. quia eas parte horu multitudu, quas dicunt actu, sunt semper tm ffte, ti si supponis fuisse in utroq multitudine equali numeru partes vg in dicto casu hoes albi et nigros, et ab una detrahis plures, quam ab alia, evidens e quod erunt in equales tm; item una multitudo citm albedu

liquidem cidens ē unū ftm̄ pōē ā majg alterofto. neg
a hoc dici de nullo cathoco: cuius pōt cum sint acta in
ftā, post quam unus debat idem stam partiū manerē sēp
m̄ttē.

Ob. 6. Deus cognoscit simul oes hoes possibles, nullo exclu
so gō cognoscit nullū catholicum: ergo oes hoc possibile, simul
simplicē ctmatā nullū. go scitem in mente dī dari in
stum cathoicū: quod si semel concesserimg facile convince
etm pōē probari ā deo hm̄ nullū. R. g. Deus cognoscit
simul oes hoes possibles, simultē cognitē: dē, simul non cogno
scendo a sua di pōte poni pōnit oes distributivē sēn ñ tot: qui
plures in nullo. C. At. cognoscit simul oes simultē obiecti ue
ē cognoscibi pōē ā sua di pōa poni oes collective: ita ut
nulla amplius pōt produci. Ri. 2 retorqi
Deus aeternitē ā pōte pōt simul cognoscit: go pōt etm ab
aeternitē ñ ā pōte pōt simul producere. — Inst. qui libet
ex infinitis hoīb pōt poni hac hora, cum nullus cum altero dista
repugnantiā ad coexistendū. gō possunt infiti simul actu poni
simultē tenente se ex pōte sequitur. ke. ergo enim quod
in aliqua collectione singli secundū pōt sibi possibile ad coexistē
dū cum altero: illis collectio possibilis ē. R. g. 2 ptē At. nulla
hōt repugnantiā cū aliis ab distributive acceptis sēn. collecti
ve acceptis pōt hēri. — Inst: 2 si deus aliqua pos
qua poneret ēa possibilia ā pōte rei: quod sit in cognē dei, ponet
infiti cathoicū creabi: go in cognē dei ē infiti cathoicū creabi
R. g. At. si poneret ea distributivē At. At. si poneret collective sēn
Bss. poneret et ñ poneret sēn. tm̄ poneret At. At. ponendo eum
infitum ponerēt chymeram. Ja. Bss. 2. obstum cognis dī nō
ñ ā chymera, d oes creaturā possibiles, sē obstū cognis dīnō
ne: go oes creaturā possibiles ñ sē chymera. R. pōē concedi
tota, si g oes in maiori et ēgnti supponant distributivē ā collecti

aliud enim ē oēs creaās possibles ēe in mente Dei, aliud oēs creaās collective possibles ēe in mente Dei. In primo ly oēs accipitur privative à 2o collectivo, et distributivo; id cōs verum est primum, si subintelligat 3tio distributivo, quia Deus cognit oēs creaās possibiles, et cognit unam post alteram. Seu unam collectionem finitā post alteram pce prii; ita ut n prius cognāt unam, possea alteram, ly possea cadente supra cognēm, et sequente successi. nem in cognē. Nego a falsum ē. Inst. 4. à distributivo ad collectivum bona ē sequentia, gō si singuli hoēs distributivē, seu singula horum collectiones finitæ distributivē sūt possibles, et oēs collectivē erunt possibles. Antec. sstat in hoc v. gr. absente Petrus ē Sanctus. Paulus ē Sanctus, idem ē de reliquis, gō oēs sspoſſili sūt Sancti; bona ē gō. R. N. C. Non valet m à distributivo ad collectivum sequentia 1o. si cuilibet grenial ob diuisionem ab alijs. Nego. defectu adequatæ enunciationis partium; sic ob primum fallit hæc: Petrus ē unus hoēs, etc. gō oēs hoēs sūt unus hoēs. Fallit ob secundum hæc: Petrus ē possibilis, etc. ubi finita semper venit collecta, gō oēs hoēs collectivē, v gō oēs horum hominum collectiones sūt collectivē possibles: fallit, inquā, hæc g. ex eo, quòd implicet fieri adequatā enunciationem partium distributivē augmentarum, nam et hoēs distributivē possibles accepti, et collectiones horum finitæ distributivē acceptæ n sunt terd, gō adequatē illos enunciari implicat. Ex his —

Infero: objecta cognita n ēe alta et actualitè ipsa, dm ēe sūt in ipsum, ratio ē, quia oēs repugnantia, quæ impugnant ipsum actualitè in ēe rei, eadè impugnāt etiā in ēe objectivo, nam semper

quarendū manet de tli infto objectiuo, quod ples ꝺ unitles sint in illo
Dicit 1. Res oes possibles, et cognēs futura ꝑ totam eternitatem
ita ꝑ cognem divinam oēs acciperunt, ut nō remanent alia cog
noscenda; go in cē cognito nō ponunt dici syncatmē infta. 2. Ne
dia hac ratione Scoti. P. Deum intligere infta in actu, nā quae
cangō sit infta in poā, sit infta in actu si simul sint in actu
intligibilia infta in poā respectu nōi intlligī sit simul intlligia à Deo
go. 3. De cogitatibg nō video asseri posse, quod sint syncatmē in
fta, quia cum adinquat scia visionis, qua teraf ad rem ut existens
tem, et cum ois ptio de futuro sit vera, ratione alicuius ptionis
vera de presenti, cum tota collectio cognibil sit futura, sicut
aliqde veram erit dicere de presenti, dum tota collectio cognem
hbit existentiam rem, ita nunc erit verū dicere, quod hbit existentiam
objectivam; et sic erit infta catmacē. R. Hac oā aguntur
ajō Magistrum, posse retorqueri de divisibilibg gtinuj. Nunc nota
signa universalia ois, videlicet posse tpis teneri, collective, et non
visivè, qa collectivè sumpta non possunt in mā infti ad
hiberi sine fallacia, qa collectio hbit nōem finitionis, quae
penitus infto repugnat. Divisivè a sumpta possunt ad
hiberi, qa sic supponunt pro aliqua finita multitudine; go
Ar dixit Arles: Mundum ab aterno posuerō; ante oe tempus
fuisse tempus; et ante oem diem fuisse diem. Ad
te R. ad 1. N. A. qa ly ois sumit collectivè. Ad 2.
ly oā dbt sumi divisivè, go sic nō geludit argntū nisi infinitā
tatem syncatmeā. Ad 3. N. A. parem nō refert, quod argū

rationes cadent sub scientia divinis. Inst. Ne vane instit syn-
catm: ē aliqua coaltas et successio quoad existentiam, et ej pti
fieri additio; at creaa in mente dña quoad existentiam objectiva
nullam habt coaltam, aut successionem, et earum multitudini
nē pt fieri additio; aliàs Deus oa possibilia non attingeret,
eo cùm nē sint numerō finita, erunt catmē infta. R.
coaltas quæ ḡstituit instum syncatmē ut sic, ē indeterata illa
recipiendi ptem post ptem; hic m ē modus prius hujus instūs,
unde si hæc explicat instum syncatmeū, quod ejus ptes non sint
hbl, quin nē plures; nō a infinitis catmō est, quod ejus ptes
tot sint, quod nequeant cē plures; cùm sint in maxima multi-
tudine, unde abstrahit ab illa indeterminatione: coaltas m,
quæ instum catmeum distinguit à syncatmeō, ē capacitas
illa, quam hbt ut pōit adhuc augeri p m, et m accessum ad
infinitum actum: qua prorsus repugnat instō catmō, cùm id
repugnet instæ infinitum attingere. Facilem ḡ videt, instō catmō
hæc duo infinitarū genera differe solùm in modo eēndi poāli, et syncatmeō
ō actū, ō differunt etm in extensione ipsa, seu ḡtinua, differunt in
seu discreta. Unde ut ad alteram argūti partem re- extentione.
spondeam, cùm dicitur: multitudinem illā in mente dña nē pōe
additionē se recipere. Fateor illam repugnare additionē; illis
repugnat ē ortum ex natura instæ talis multitudinis, dali,
unde, qia nimirū creaa alia possibilia nē sit; unde si aliqua
entia impossibilia evadunt possibilia, posset illi multitudini
fieri additio, at si illa multitudo poneretur catmē infinita,

additio foret impossibilis ex utroq; capite, ex infra flt nõne dis
multitudinis, et ex impossibilitate ipsa aliorum entium. Regandum
gõ semper ẽ, quõd Deus videat maximum numerum, aut ultimum
post quemlibet num3 determinatũ actum, videt alios, et alios in infinitũ pos
sibiles. –

Articulus 3.

De infinito categorematico in perfectione.

Dico 1. Implicat creata simplex infra cum in uno tm genere per
fectionis, v.gr. in sapientia. Rõ ẽ: quia alias creata ẽt ita in
hoc genere perfecta, ut nec Deus posset producere in eo genere aliam
perfectiorem; q hoc implicat; quia inf quamcunq; perfectionem creatã
et divinam, v.gr inf dram et creatam sapientiã dat infra
distantia, gõ in illa duã perfectione semper manet aliqua rõ
ãe creatã participabilis.

Dico 2. Implicat creata perfectissima. P. Quia creata illa, v.
ẽt infra; aut tm fit perfecta in õi genere perfectionis? d. gõ. m. P.
quod ãpte. Quia ẽt creata, ut suponit, et n ẽt; quia ẽt Deus, cui
soli ẽ perfectio ee simplex infinita in õi genere q. Nec valet dicere
h. m. creatã fore tm infra in õi genere perfectionis participata a
Deo, n a se hõte; Quia hoc ipso repugnat hanc creatam ẽe
simplex infinitam in omni genere perfectionis, nec tn hbere aseity
tatem, quae ẽ maxima perfectio, et quasi radix omnium perfectionum.
P. gõ tr da pr m. quia hoc ipso n ẽt perfectissima, et etiam
ẽt, ut suponit; quia sicut Deus pt procreare numero finito
semper ponere majorem, ita quacunque creaturã finite
perfectã producere semper multo perfectiorem, alias ẽt
possibile finitum maximum, quõ Deus majus producere
et quod

q̄ quod augere n̄ pōt. —
R. g. possibilis ē creā oīa īperfectissima gō et oīa perfectissima.
p. R. quia Deus data qualibet parte in gradu ꝑfl eam retinet
& deling dividere in ptes m̄ee et m̄ee, in infinit. ita etiam data
qualibet ꝑticipatione divino perfectionis —

Dari ꝑt alia m̄ et gḡdi rei infra devenirent ad minimū, nec
supra ad maxim. Cuius ergo implices creā perfectissima
ita et imperfectissima. —

Ob. 1. adg̃ n̄ scitonis Xti, licēt 2da sē fil creāa ē bn̄ nīste
perfectq; gō. Z. nāo hypostatica, per quam verbum divinū
unit creāe humanæ; ꝑt ita perfecta creā, ut ꝑ poīt dari
perfectior. 3. Beatissima Virgo Maria in ordine matris
Dei ē ita perfecta ut n̄ poīt dari perfectior ꝑticularly B. V.
Jo. R. ad 1. D. A. ē tñ nīste perfecty modū essē, quā et
secundū divini a quo processit ex dignificabatur C. ol. et nīste
perfectus ꝑfectē et quoad eam. eadem R. A. et gḡdi. ad 2. et
3 similē ē responsio: D. gō A. ubi supp: solū hypostatica
et B. V. fuit perfecta. ut ꝑ poīt dari perfectius aliquid nōn
dei. et quidem unio nōne verbi divini quod unit humanitati
et B. V. nōne filii divini quam genuit 6. A. ita perfecta
ut ꝑ poīt dari perfectior quia eadem R. A. et gḡdi. potius
enim simpliciter B. V. de perfectio. —

Ob. 3. nāo boni ꝑti n̄ repugnat creāa. gō nec nāo boni
nīsti seu optimi R. N. gḡdi. quia boni ꝑtis ꝑt stare cum
imperfectione, quam certū dīnt creāa ut pote dependens ab
alio: quod de ratione boni infiti seu optimi dīi requirit, eam
hoc excludat in perfectior. ōd. —

Dices: dei nāo optimi in suo genere ut participata à deo.
gō etiā in dī genere perfectioris ēq in genere sapientiæ perfectio
divina est longe perfectior quām creāa. R. negātive etiam
ꝑ poīt deduci, quia dī perfectio ng sapientia nīsta —

iterativo ꝑ
dari perfectiq 6
eadem R.

hoc ipo quod ad mffa: Deret scd xlo in eluere pdcta ab
lis: proinde ad aquat divinā: ac ex eo fundmto: quod ad
ñ locat dii mffa: cum duāt aliquam imperfectiōe. —

Ob. 4 Creatura ñ pt dii implicare seu ē chymera ideo go
ect optima: d creatura perfectissima si implicaret: ect alq
nera: ideo quod ect optima: go ñ implicat. R. creaō per
fectissimā ideo implicare quia ect optima: d quia ect optima et
sequit ñ ect optima: si quidem ect ab alio: quod dūs imperfectiōe
quam tñ rao optimi ex clusio ex cludit: ect go chymera quia
invalida ratiocinatio fit.

Ob: 5. Deus pt creat usq; producere perfectissimā quā pt
deinde go quodlibet creaō producat: ex tūc ē ergo deum ñ po
producere aliā perfectiorē: alias ybi supposuit ñ producere creaō
perfectissimā quam pt go Deus pt facere creaō perfectissimā. R
ñ. Supposito 4 ma probatione. quod arriba vult inconcebi
bilem tñ ex parte subiti in potch Dei: ex parte rebus cō
producere: quo voces quia synonimā ñ pt ideo nego sup
quod pt Deus producere creaō perfectissimā: seu quod hoc
pot ē ratg divina voca. Quod si ergo illig sit ipse
Deus pt creaō producere creaō perfectissimā si pt: vera ē
ptio: sed quia hoc dictum est inexplicabile: nil probat.

Quæstio 2da.

De gratia et gratuito.

Articulus 1.

Explicat nam gratiæ.

Non ē hic tractō de gratia increata: que nil ē aliud quam efficax
exigendi aliquo rei: ñ v m: gratia fluet ē fluxus a Deo ad creaturā
de gratia nobis: quo simpl vocat gratia: ē go illa: quo ordinis sup
fluēs nobis vnam potentiam subiti ponendi extra alia. Gratia go ē id
quo satisfacimus interroganti gratia pt rei: ita interroganti: gratia pt
hui mensa Deus prodeo ē notem ñ decem palmorū: respondeo gratia
pt hui conditionali? Respondeo: ē 4 ñ ē prima interrogationis

Dico 2ª q̃ ad eidem nãa sup̃ addit̃ et à hostia ad aq̃ dissolut̃. P. hostia ẽ actu separabilis à sua gratia, et gutta à hostia gó sic dicta. P. A. in hostia gsecrata n̄ remanet hostia rarior, remanet tñ in penetrabilis, sic gratia enim requisit penetrari hostia gsecrata una cum alia, quã rarior pane; gó.

Ob: 1º Etiam poter corporis Xti in Eucharistia tant gratie ut tñ n̄ tant impenetrabilitem; gó gratia n̄ ẽ ibi idem ac impenetrabile. R. P. quia poter corporis Xti in Eucharistia diffinitive ubicative hoc ẽ, n̄ ẽ poss extra poter in ordine ad locum adequate pars contenta penetrari. R. N. A. actuali enim penetratio super nãali stat cum nãali impenetrabilitate sui et actuali replicati cum nãali virtuali; et universe loquendo quã gratia sup̃ra locum fit, gratia nãa exigentiam fit in sua gratia cum exigentia positiua; gó et in Eucharistia realis impenetrabilitas portiõ corporis Xti alteri debet extendere actuali penetratio super nãali.

Ob: 2º n̄ ẽs obseruã quoniã ad impenetrabilitatem requisita ea prædicta, quæ videmus experiri in corpore gratia; gó subiectũ ẽ nãe gratie existere in impenetrabilitate. R. N. A. ad impenetrabilitatem legis gratie dissolutas subsecti. 2ª N. nãa 1ª, et corpora nãalia etã prescindendo à gratia habent exigentiã extensionis localis et impenetrationis cum alijs corporibus, et ad alia nãa; gó certitia gratia n̄ ẽ, reddere subiectũ nãli impenetrabilitati exigitiuã extensionis localis. R. nãa 1ª prescindendo à gratia exigit impenetrationem et extensionem localem per se ipsã sic et positã. R. A. exigit radicaliã et remotã. R. N. A. sequ. nãa enim prima per se ipsam exigit precise quidem, quæ gratia ẽ sibi exigentia impenetrationis.

Articulus 2º

Dubia quædam de Continuo.

Nota 1º in hac re 4 præcipuas esse authorũ sententias: 1ª Scotus et aliorũ recentiorũ docentium, quod Deus ex nãali

4. Sententia de continuo.

adequat totū vg in ligno 4 palmorū. Pedis ē pars aliquota quia ē aequalis mensurae cum reliquis aliis palmis: adeqē ē pedi vel 4 digitis: et quater repetitū adequat totū. at uerō in ligno vg 7 palmorū quoꝝ 3 palmaris ū ē pars aliquota quę repetita ī adequat totum. ū ō ū 3, ū ū toto. si enim 3 palmum repetat, ī adequabit totū quidem ligni 7 palmorum. Si uerō ter, tē non reperibit et hē pedis vocantur aliquota duplicia pedis vocantur etm ut aequalis uni certo, ū etm certo uni determinato; uenit ad hanc appellationē sufficiēs, quod quicunq; quotus numerus per pedes aequalis numero seu repetito ad aequalem totū, ū ū, vg ligni pluriū palmorū ū numerus per palmos. Dicunt etm determinato ū reliqui ad pedes reiteratus ī ē quem ut repetita adequent totū, huic potiꝰ pedis determinato idem fit ac aequali uni certo: ut pōt ex eadē definitione, definitum enim ibi: quę designari ī reperiri in plures pedes, tempore ipsi eidem: ac certo magnitudini certo quoties, alis vg pars ē palmus in ligno multorū palmorū. ergo pedes indeterminatę: quę licet in certo suo sint determinatę, cum mihi uelim ā pede rei magnę, in magnitudine hē ī determinatę, certo. Dicit ſſ m̄ pes alia m rei in rigido: vocantur quoq; inequales: quia habent inaequalem magnitudinem: item per portiōes: pedes proportionales illę pedi dicentur: quę ſſ m rei idē ut n rei in rigido ſſ tē cum aliqua proportione vg: si ligni bipalmis uidetur in 2 palmos: deinde idem unus ut ter in 2 semipalmos, unius semipalmi in 2 medios pedes et quoties hoc contingit idem in duos et hi in rigido. 4. Item pedes genii vocantur etm animi-

cantes, et ſt, qua bint unam item ſſi conuint, v. gr. in ligno
Pſalmari, primus, palmus cum ſecundo per modum unius acceptus
et viciſſim tertius cum ſecundo ſi modum unius acceptus dicunt
ſtes ĝunicantes, quia bint palmū ſecundū ſſi ĝunem; ſtes a in
ĝunicantes dicunt, que in bint unem aliquam item, ſſt adaqſè
diſtincta v. gr in ligno Pſalmari unus palmus reſpectu alterius
ſtes includentes ſt, quæ includunt alias; incluſæ verò, quæ in-
cludunt, ſic palmus reſpectu ſemipalmi e ſo includens, ſemi-
palmus verò reſpectu palmi e ſo incluſa; excluſæ a ſt, quæ
a ſe adaqſè ſt diſtincta, v diviſa, ut ſt duo palmi reſpectu
invicem. 5. Aliæ ſt ſtes diviſibles, aliæ indiviſibles, pri-
mores ſt, quæ in alias dividi ſpount, ut palmus in duos ſemipal-
mos, indiviſibles ſt, quæ dividi n ſpount. Porrò aliud dicitur
diviſibile actu ſeu ſtē, et e, quod actu dividi ſt, hocqs ſimpliciter
vocat diviſibile; aliud diviſ diviſibile ſtē poā, quod ſt actu et
ſe e indiviſibile, et bns diviſ diviſibile zdum gd; nil a e aliud,
quàm quòd in entie ſua nullas actu bleat partes, in quas poſſet di-
vidi, diviſ tñ bbere ſtes poā, quæ bns equivalet minoribus,
et minoribq ſtbq, quas Deus locō hujus indiviſibilis ponere
poſſet in mſtrum. Quotum indiviſibile quoad 3 dimenſiones
diviſ punctum, quod prie ſt indiviſibile; indiviſibile quoad latū
et profundum ſolum diviſ linea, indiviſibile ſolū quoad profun-
dum diviſ ſuperficies. Item indiviſibile mathematicè, et
phyſicè diviſ, quod tam quoad ſuam entitem, quàm quoad locum
quem occupat, e indiviſibile, ſeu tale, ut nil illo minus dari poſſit.
Indiviſibile ſolum mathematicè diviſ, quod in entie ſua e indiviſibile,

occupat tm spacium divisibile. Individuum morale est, quod nec mathematice nec physice est divisibile, sed tm in ordine ad nos, ut v. gr. cujus minutissima ecus; p. In gtinuo successivo sunt temporis indivisibles dicuntur instantia, vel momenta. —

Articulus 3.

An ptes gtinui sint distincte ante divisionem? —

Ad quæstm affirmative: Arist. Prob. 3. adversarios ad id inducere gtinuum divisibile in ptes in infinitum, quia plures semper actu ptes; dicunt nullam ptem agunt ab altera in gtinuo esse actu distinctam, nisi sit divisa ab alia; unde in ligno Ebalmari negant palmum A. a palmo B. et C esse distinctum, nisi secetur; negant etiam in eo esse 3 palmos actu, dum secetur, imo negant ullum dari ante divisionem in gtinuo actu partem, dum secetur: quam primum a una pte scalem ab altera scali dividis, seu scindis cognitum tua, tunc easdem ptes per tuam divisionem sicri ajunt ptes actu distinctas. Jam. P. nostra Respio. ptes gtinui scalem ante divisionem, vel quasi cumque existam, identicales ejus separationem, sunt actu existunt, et sunt actu idem ffa; ergo actu distincta implicat ens scale alteri enti scali sit identffm sit esse distinctum. P. 2. ptes illæ scales sunt actu separabiles, ergo sunt actu distinctæ, cum separabilitas sit signum distinctionis. 3. ptes illæ sunt in diversis locis. ergo. Deinde sit una pars v. gr. calefieri, adere et, sit adente altera ergo. 4 to. hæ ptes scales sunt inter se unitæ possunt ergo actu distinctæ, nil sit vetari sit a se distinctæ. —

Objices R. Ex gtinuo solum post divisionem sunt actu partes, v. g. duo semipalmi ex palmo, ergo ante divisionem non sunt actu partes. Confirmatur. si verbi gratia in Ligno Ebalmari sint

Dico: male ab ipso dict. intelligi Arist. ita dicentis, ab eo albedo nil actu segregabit, quam quod ea id quod è individuo inseparabile et divisum à quolibet alio in ea ratione, in qua è individuo in se è divisum ab ei alio è unum: hinc petrus è unus homo, quia ejus in caput, pedes, & digiti roots à tis è divisibili in plures homines, et vero pedes caput & digiti roots à petri è una, & plures unites, effici unum totum humanum, quia in ratione entis partes ho sic sunt à se invicem divisa, hoc è dissolute, et una independenter ab alia è entitas: unde in hac dicti definitione advertenda particulam divisum à quolibet alio, id intelligendo de dissolutione & de divisibili tate potius quam de actuali divisione. Ad hujus rei ē, quia eo ipso, quod aliqua unita simul dicuntur & dissolute, et ipsum plene proinde dici facere numerum: Cont: quia partes heterogeneæ unitæ ipsi etiam actu adunatæ, facere numerum, cum non ex partes homogeneas? Si dicis oculos hominis ē duos, brachia pedes, aures duas, essi unita sint alii numeris, cum ē dissolute partes, sanguinis ex gutta, adunatis ē plures? ——

Ad 2da, quod dicis numerum ē gutten discretam, cuius partes unitæ, nego aliqua gutta: eodem modo respondeo, ad hoc intelligendo ē, quod nunq̃ his gutta ē una & non discreta, cujus partes ad id, ut faciant numerum ē necessario reuniuntur, licet guti, seu possunt facere guttam discretam, seu hinc unita nego guti seu n. ē Respondeo hoc intelligendo ē quod nunq̃ his gutta discreta et n unita nego guti bis ea ratione, in qua numerus ē: ita partes gutti in ligno palmari seu plures entes, faciunt ligna numerum entium, quia in ratione entis una ab alia divisa seu dissolute ē, et independenter ab alia entia, ē ens: at vero in ratione ligni palmaris n faciunt numerum, ē enim faciunt ligna palmaria quatuor pars per se, & nos simul unitæ nego guti, proinde in ratione ligni palmaris n sit plura quam unum ligna palmare. —— Tandem dum negant dict. rationi quod sit individuum à se et divisum à quolibet alio, dissolute

Divisio, divisione metaphysica hoc est distincta seu realis unius; Divisum divisione physica hoc est distinctum seu separatum ab alio

Ignoretur quod vg nec aa in gusto humano singulens est una; ad conceptum unius requiritur divisio, ku disunio ab alio.

unde sequitur gradatio: quia in hoc est obstante unione substantiali duae partes diffinite faciendo, numerum; go etiam in gradum obstante unione gradativa 2 partes actu diffinite faciendo, numerum ad nerle tardem: hunc numerum in gradu actu divisio actualem portarum à Magistro vocari nactus transcendentem et post separativam earundem, postmodum.

Corollaria 9.

Reiicit primam etiam: de allatam nempe Jeronimi sententiam de attributis gradum. quia contra

DICO cū Thom. Scoto p gradum in voce gradi ex parte rei dicit cū Orbellis

et actuali indivisibilitate, hoc est actu et potentia indivisibilitate, actus vocat gradum totius penetrantis

materialitati, seu fixi, seu mixti. P.j. quia gradum dicit ordinem

dum indivisibile subtus alteri indivisibili in facit extensum, go indivisibilia: patet et minor; quia faciunt et gradum gradum,

nec est extra p. ad hoc ut hoc indivisibilia faciant extensione,

debet ex additione unius ad alterum fieri majus; atqui non possunt

sic fieri majus. go. m p. quae se mutuam tangunt secundum se tota,

non possunt per quantitatem unius ad alterum fieri majus, quia

si sic tangunt necessario mutuam penetrantia; dicta indivisibilia

tota tangunt se mutuam secundum se tota; go per consequens

unius ad alterum non possunt fieri majus. m p. hoc indivisibilia

ex doctrina Aristot non sunt partes rei actualis, nec potentiales, go non sunt ens actu

ita et Scotus. Ergo hic indivisibilia possunt duo minora indivisibilia tangere in vno

puncto aequalia secundum impossibile alicui puncto indivisibili alicui

unius, ut ipse docent: go sibi tota tangunt se mutuam secundum se tota, cum enim nullas habeant partes, secundum quarum unas

possent tangi, et secundum non, go si se tangunt, tangunt se secundum se totum.

rota; alia in q̄tuor se tangunt, cum incedē lib. vincentis
Quod hoc respondent Zenoniste in q̄tuor unū indiuisibile vnius
alteri nec ē intra nec extra debent sin plicit. ꝯ vnica alter
es ideo ꝑ penetrari cum altero. ꝛ q̄tra. ꝛ aliqd medium inꝰ
duo indiuisibilia ꝛ nil, quod impediret immediū q̄dam illorum
duorū indiuisibiliū? Si primū, duo ila indiuisibilia ꝛ sphæ
ꝛ discreta, et de illis ipso mediante quæri pōt, an sint illa pun
indiuisibilia et quo modo, sive tangat indiuisibile illud alterius, an
nimirū illud mediante aliquo alio impedēte medio q̄dam
pōssem sui cum illo altero indiuisibili, et sic in infinitū. Si non
tiatur ꝛ dū, go bñ poterit, nullo libeat, tangens se secundo
se tota, alterum imi cem penetrabunt: quia illud penetrat
cum altero, cujus nil ē extra alterū; ergo non tangit
alterū ꝛ duæ totū, illius nil ē extra alterū. go. p. —
Sed Quia vicina sententiam Zenonistarū linea ꝛ nō punctis
rum longa, nō pōt dividi in partes æquales, ergo falsū videtur, sed
p. quia punctum indivisibile inter tria prima puncta et ultima
tria liberet per medium dividi; ꝛ vicina hanc sententiæ nō ob
cam sit tam falsa, quā contra indiuisibile, go. P. ꝛ q̄ falsū
altero ēmo argmto: quia ex hac Zenonis sententia segtur,
Achillem nō pōt velocius moveri quam moveatur testudo velox
ꝛ dari motū velocioꝝ et tardiorem, quod ē falsum. P. segtia:
Achilles in uno instanti non plus nec minus spatii
unū punctū indiuisibile, nō quidem plus, quia sic pōssent duo
nō puncta spatii, plus liberet pertransire, quia ꝛ dū, et segtur
liberet in uno instanti indiuisibili dari prius et posterius
repugnat: nō etiam pertransiret minus, quia in puncto nō vide
dimidium ꝛ aliquid ēt minus. Testudo similiter in uno instanti
nō plus nec minus spatii quam unum punctum indiuisibile,
quod eadem modo ostendit, go in instanti primo, a q̄
testudo et Achille, pōssent æquale spatium eundo pertransiri:

Dem dñi de instanti b. c. d. et numera quot vic. instantia, nunquam inveniet intra parem numm instantiu seu intra par numi temporis spacii aut plura puncta spacii transita ab achille, aut paucissima à testudine, neutro enim pacto unquã; cum utriusq; motus sit gtinuus; neutra plus vero instanti ẽ minꝰ pt̃ gficere spacii; quam unu ind̃ instãs; gd̃ velocius requis moveri intra ead̃ tempꝰ achilles quam testudo. Hoc argumtu adeo invaluit apud Veteres ut oẽ argumtu in quolibet scia quærens, aut vanda strage vocaret achilles. — Dent 1mo enumerabilia achillem in instanti tempꝰ gficere duo spacia partiq; testudo unu tm̃ percurrit. Petitur ẽ: quia sequeret reliqua pars tꝰ unico instanti aliquid ind̃ divisibile achillis occuparet simil duo puncta spatii. Deinde cum illa duo puncta spacii dividãt, sequeretꝰ hoc percurri in instanti et gtinuu dari motu successiu in instanti, quod ẽ falsum. —

motꝰ sucessiu in instanti ẽ absurdu gd̃ ẽ pt̃ in uno instanti duo puncta pertransire.

Dent gd̃ 2. ẽ dari motu gtinuu ẽ dem motu quibuscunq; motibus inæqualibꝰ, et inæqualiter, tardiusq; quidem pluribus velocitatꝰ vero paucioribus: et ideo in testudine tardius moveri achille, aut aquila, ẽ lepore, quia post eadem tꝑa hꝫ motꝰ illam pauca, illi pluribus motibus, seu partibus quietis: quam tepus. Contra: quia hꝫ motus sua tꝑis exigit entis se moventis esse in motu valde veloci [illegible] deret ipsũ ad verbi; cujus tꝫ gtrariæ experientia, præsertim cũ hæc mora tꝑis daretꝰ quam tꝑe notus: sit enim rg globus tormento excussus, qui per duo minuta temporis diuꝫ gficere 4 millia passuũ, iam per eadem duo minuta seu instantia temporis eadem eliqua in motu suo gficiat 800. 4000 milliaria: ut demonstrant Mathematici; quia ad 4000 iba se habet simil

$\frac{1}{300000}$ ad vnū i qo cū globo exaēqūs moueat, tam enormiter tardiori motu q̄ illa duo mīnima, quam stellæ illæ: & post primū minutū seu hū moby qui esset, sen sibi poterit succēdere nouam plus quām $\frac{1}{300000}$ in infinitū quod ē inteligibile — Vide pro ēt quæstem cū ubicatiue permanentem equisita pro nobis ī uacuo ē nouam regulā moby. —

Articulus 6

Quid sentendū de 2ª sententia de gīmo?

anuia tm̄ occupat locū deferiem, ī circumscriptiū, quia ē tota ī toto, et tota ī qlibet pte.

Circa 6ū articulū ī ostitutiōne gīmi indiuisibilis ex indiuisibilibus: nunc examinanda veniens sententia ponens gīma indiuisibilia posita quæ quidem ordinatē sī indiuisibilia occupare possunt locū diuisibilem, per inde ordinata sī diuisibilia

mathēsi, seu mathematica ēt locem indiuisibilē.

quoad ubicatiuem, seu existentiam localem secundum puncta, quæ ē sibi in hoc quod possint coexistere ī eodē spāio ad minus. Ar. 5. —

Dico: Implicat gīmū permanens q̄ ex punctis ī. n. indiuisibilis. nec ē, quia hæc sententia tribuit oī rei realī id, quod spirituī primū ē, et quod ī angelo et ā nostra vix cognoscitur, nimirū quod res in se indiuisibilis occupet locū et spāium diuisibile, saltē tota in toto et tota in qualibet parte spāij, quod ē gīa rationis corporis, cuius primū ē ā in loco coextendibili. ac hanc a sententiam vnicū punctū rei, vel tantundem loci occupat, q̄d mille particulæ terræ, id q̄ per ubicationē indiuisibilem, et q̄ quod vnū idē punctū rei ē in toto illo spāio in quo sunt mille particulæ terræ, ita ut totus ille rei quantulibet parcus istius spāij et totus ille spāium in specie, et quoniam nullum ē corpus, quod ē posse dari aliud nec sua raritate, sequitur hinc, quod

puncta in flatu gīmi, ipsum gīma, ipsum indiuisibile, quod in spāio nullo vnq̄ vacuo.

poset punctu aliqđ corpori tm̄ finiu̇ mīere, qđ tūq
uerdes, et tn̄ ē indiuisibile, nō dubitare, poss de drobq
uno parvo albedo ⁊ magno corpore, an n̄ plurēq illud,
quam hoc punctis, parībq ḡo indiuisibleq ḡstituat. —

Quarto dn̄ gtinua ḡponi ex minimis ḡsis, à nīi nisi
Omnia ḡsa vocant, porte quodan gtinuū ita exigere, tūq
rād: ut hoc ipo qđ in gtinui diuisione deveniat ad ea ad ea nec minima ḡsa
pabem ⁊ potis diuisa ultra fieri; nōq pars illa minima ḡstituunt gtinuū
gleuari etm diuinit̄, d dēt in quiuis reāle ēxaresce. nunc
ad quāst. R. negtiue, rād: quia n̄ hec minima ḡsa ḡstant
ad hanpabq alia ḡsitis diuisibq in infinit̄, et hoc n̄ tm quia
negant id Arist: ⁊ hec minima ḡstant ultis parībq libq: et
tn̄ ē st indiuisibia tam ḡd quān virtūt, et intēsē et extēsē, et
tn̄ reiciunt argūtis, qbq rejecta Ieronis Sententia; ⁊ hold
extēsē ḡa quod tand diuisibia, et tn̄ gtra hec militat rād ḡclusio.

Articulus 7.

Examinat ēq. tūs Sententiam Arli attributa.

Dico 1. Implicat gtinuū ḡponi ex partibq actu inḡsis, hoc ē quia ex hoc
in nīsū actu diuisibleq. R. P. 1. quia implicat nīsū catnatem sequit nīsū act-
dēr hac sententia Arlis actu dari nīsū catnitat in numerō, matem. ḡd n̄
et n̄ hold de qua dr absolute, n̄ patet n. R. P. quia nīsū catnatem ad dūbit.
in numero facit multitudo extra dīsitatē, quā acta ēssent
⁊ extītēre, tūr ē; qua — semper ē aliqua finis finis, q. nō
gtinui in nīsū diuisibleq, est tūr multitudo, ḡo. n̄ P. quia oē
partes gtinui licēt actu n̄ sint diuisa, tm̄ sint actu dīsita
et facerent numerū, ḡo cum sint dīsitē partes infinit, est
multitudo extra dīsitatem actu existentiū, ex quo sequit ēt
aliqua finis finis. P. 2. Impossīle etm possībile nīsū catnari;
hoc ipo quod gtinuū haberet partes in nīsū ḡd diuisibleq, haberet
partes indiuisibleq, d̄ḡo. n̄ P. hoc ipo quod gtinuū haberet partes
ḡd diuisibleq in nīsū, haberet partes unitas, d hoc ipo haberet partes

indiuisibile, go. m S. oc, illa ecclesa portiu inde se continens
se diuisa ab ipsis reliqs, per que remanent, go nulla é ecclesa
illa ecclesa que in sua sfa concepta includat unionem, aut
ipso quolibet secundu suam qlitatu sfam sumpta é indiuisibilis; et n diuisibilis, quia diuisibile in suo qcepto sfo diuisibile
remanet, nil enim qd diuisibile, nisi quod hbt unionem cum alio
go. Contra 2m Deus in qtimo vg in ligno hipalla-
ges Ecclesiae qtimabiles destruere; n destructo eaq; edificio
lex portby, quas reliquit; d hic casu remanentes mere indiuisibiles
go. m S. quia qualibet pars qtimi é ecclesa absoluta, go quelibet pt existere sfm diuisibly ablata reliqua; qua enim ecclesa pars
sfm pt naa et hoc diuisibly existere hic reliqua ad minus, pro
ut ecclesa absoluta. S. 3y. Concipe animu portu flauu aliqua
ex trabe, qd unu aliquod solenne vocabl, ou qsi; reliqua
quidem petrauibl; quare finitu: quo posito sic: si qdam
rum qua ecclesa ex portby actu infinitis sequeretur nullu qtimum
qsi ree dictu pontem pt successus et finito tempore pertransiri
hoc ee falsum, uidemq; cuilq; S. regula, si qtimus qpotly ex
portby actu infinitis te ee qtimus certum vg cogitetur, uis de-
monstrare facit ecclesiam infinitu d ecclesiarum infinitu n pt per-
transiri successiue et eo tempore, go S. m. Aliud facit infinitu
actu ecclesiam quod hbt portes actu infinitas n penetrabiles
quam qlibet qualibet facit aliquam ecclesiam, atqui tot et
tales portes hbt quod libet qtimus in hac sententia: hbt actu infinitas et n penetrabiles, cum qualibet hbt quidem quo excedit penetrabilem, go in hac sententia qualibet qtimus aliquando facit
actu ecclesiam infinitu. m tertia pars: ideo enim infinitu pluri
facinus actu infinitu ecclesiam, quia pt infinitu ee pluribus facit
aliquam ecclesiam: d in alio quocunq; qtimo ponte qtumvis
minores lentes et minores qlibet actu infinitas, et qualibet facit
aliquam ecclesiam, go etm in alio quocunq; qtimo ee ponte

quarum

fuerint instam extensionem. n. prima pars illi etn certa é: + ꝛ rotundꝫ.
ntꝫ enim é pars in quolibet spatio rei de tra diffectas. S. p.
In hac sententia ꝝ ꝓ salvati quomodo perfecte sacritatem
tangat perfecte planum, quod tñ non salvari, gō. Illud a é
perfecte spharicꝫ seu rotundum; cujus oēs partes equalit
distantꝫ centro, centrꝫ a illud punctꝫ, quod é in ꝓcordio
sphere; perfecte a planum é illud cujus oēs partes ita se habent,
ut nulla magis deveniat ꝝ alterꝫ latusꝫ. Jam S. ꝑ.
si perfecte sphere tangeret perfecte planum, ꝛ nunta tam
sententiam tanget in parte sua diuisibi; atqui hoc ipso ꝝ ad
perfecte sphericꝫ, gō. S. m. quia si tangeret in parte sua diuisibi;
tangeret in duabꝫ partibꝫ. adeoqꝫ nim tangeret in linea recta
qꝫ a. in linea recta tangeret nim ꝝ ad perfecte sphericꝫ, hoc
de ētnio per manenti, nunc de successo.

Dico. Neqꝫ ētnium successum ffert contra ea ostis
in ꝓa opinionis serie allata: S. quia si ētnium successum
ffaret ex hm: sequeꝫ ꝝ quod salvari, verū impossibile, at
falsum; gō. S. ꝑ. quia cum ffo impossibile inferre: ita é non nm gō,
et inde ante ꝝ fuerit et non ffo definere, ita é non ꝝ ꝙ,
nunc: at inde ante fuerit in hac sententia hoc nunqꝫ ad
nunc, gō. S. m. in hac sententia quevis pars temporis é in
infinitꝫ divisibi in partes successive fluentes, per in priores
ad posteriores, gō. res ffo impossibile debꝫ definire in partibꝫ
divisibi; d hoc ipso nunqꝫ nunc ad dicere ꝛ ita nunc ad
inde ante ꝝ fuerit, ꝛ ita nunc ad, at inde ante fuerit, ipsa
in quevis ꝛ parte temporis assignabꝫ nec dicatꝫ ꝛ recipere, ꝛ
definere; id illud ad ante, ꝛ ꝝ ante sequitur quevis ꝛ
pars assignabꝫ; ffo per priores ꝛ in infinitꝫ. Ante ētnium
successit ꝛ tempori, unius hore partes ꝛ certe successive, at
nunqꝫ simile contat duas partes, gō ꝛ in una hora ꝛ plures

partes sine fine: ⁊ dum ederet hora, veru⁹ est dicere quod extiterunt actu partes tempoꝝ sine fine fluentes, vnde necessario dicenda est fuisse, nisi ad hoc vsq; hanc cathedrã scribimꝰ, planissimꝰ error. Et hinc est quod creaturæ fuerunt ab æterno. Fuit si extiterunt actu creaturæ mundi successiuè fluentes, sequeretur infinitas actualis successiue.

+ Successive

Articulus 4.

Aspicitur nostra Sententia.

Nota ⁊ probes hãc indiuisibile, seu punctũ ex quo dicimus duos gradus fluxus, ad hoc differre a punctis inflatis scilicet, quòd puncta nostra sint indiuisibilia virtualiter seu de facto, non quòd extensa seu infinita: ita vt sunt in lineis fugarijs, loco cujuscunq; vbicationis, per quæ cuiusliber puncti inflati, vt dicti sempiternum et n: sic etiã in loco cujuscunq; puncti indiuisibilis sui, possunt minora et minora puncta in infinitũ successiuè: quo si cujus loco indiuisibilis puncti ponerentur, facerent eandem extensionẽ, quã vnus punctus indiuisibilis, et n: vel a puncta minora, et minora fluentes in ei indiuisibilitatẽ, æqualem, id est quemcunq; hoc punctum indiuisibile æquiualere minoribus quod cuiuslibet. Z Fuit verò possibile aliqd vnũ punctũ indiuisibile extensũ, vtpote æquiualens duobus, aut in infinitum Dei, cui licèt sit entitas indiuisibilis, æquiualens tñ n tot, quorũ duratiõi dicitur sibi virtualiter correspondere. Hæc puncta indiuisibilia occupant spacium sic indiuisibile, vt nec vnũ possit aliquod punctum occupare maius spatium, quàm sit ipsum: et tñ quod sit ipsum, et per hoc dicitur punctus inflatus: ⁊ sic necessariò æquale multis aliis punctis, et vnum ex eis magis extensum, quàm sit

unu, ꝑt equidistet loco puncti; quo loco hujus puncti, ponta, faciens majorem extensionem (quod duo illa puncta, ponta loco alterius indiuisibilis puncti. Unde duo majores & minores ꝯtinui in reb⁹ finitis, relicto à glutinatore ꝑticulæ punctum ex quo ꝯtinuo, ita ꝯtinuo id est magnitudine seu mole coriuntur. ——— 4. Nulla punctus indiuisibilis ꝯtinui ee secundùm se mixtæ ꝯ recta & obliquum, & solum existit ita ꝑt duo in quid à punctis alius sibi circumpositis circundata: quæ si sint directè posita hinc indiuisibilis ita & recta, si verò sit obliquè circumposita, sit indiuisibilis & obliquè. Unde & hoc quia ꝑt existere in quadrato & rotundo p. exempl. similis figuram, dicit, ut existere in quadrato & rotundo p. exempl. similis ꝑcuit existunt alia partes illud indiuisibile circundante. ——— L. P. Loco: ꝯtinuo tam permanens, quam successiuum, quod ex partibus actu indiuisibilis finitis, quæ ut dicitur, est ꝯtinuum naturale infinitis. S. ex hac dicente: in ꝯtinuo nec infra dimidia, nec actu reperiuntur. robustius reliquas vide in textu: procedit ꝯtra refutatione reliquas sententias. quod a hoc factum sit verisimile, quia hæc sententia ꝑmittit salvari majorem & minorem velocitatem motus, & cur lapis citiùs moueatur, quia ꝑpendit. ideo enim hoc fit, & quia in spatio, quod ꝑpendit ꝯtinuo unum indiuisibile infinitum lapis illud ꝑfecit intra unum indiuisibile infinitum ꝯtinuum spatium totalem illius infinitum ꝯtinuum. & quia intra idem indiuisibile infinitum tempus lapis ꝑfecit unum indiuisibile spatium totale, vide. Dico ꝑtes spatiales, & ita ut sit locus hujus indiuisibilis spatii proximi duo spatia minora, ut unum hoc lapis ꝑficiat intra illud infinitum, ꝑpendit a. & in alio ꝑficiat, sed solùm secundùm unam ꝑtem ꝑpendit. ———

2. melius explicat quo modo quolibet linea finita potest in aequales, puta fm̃ diuidi in duas medietates aequales, quatenus terminus in linea tz. punctum, medium illud punctum indiuisibile est, respectu et loco reliquorum duorum terminorum istius lineae, et ideo sic aequalia, et quoniam de ratione quod extensione aequalia, quae destructione istius admitto nihil fieri a Deo autore nihil, in casu ipso existente praesupponendum ab ente nihil ab eodem diuisio istius lineae exigenti tanquam necessaria ad effectum illum nihil praestandum. Saltem tz. in hoc sensu incepit et desitio verum, quia assignetur instans actus indiuisibile temporis, quod proinde actum non est diuidi in partes posteriores, et priores, adeoque dum hoc instanti res incipit et desinit verum est dicere, quod ita res est nunc, vel immediate ante fuerit, vel ita non est nunc, vel immediate ante fuit.

Ad: indiuisibile addit indiuisibili in facit extensionem, et res ad minimum gignit per additionem illam, quo non indiuisibile tangat alterum totum, cum neutrum ullas alias habeat partes, quae sibi tota tangant, et faciant extensionem, quia penetrantia non quae alter penetrant, et fatuum extensionem. K. P. m. indiuisibile quod est et virtualiter indiuisibile, quia est terminus in facit cum altero extensionem s. m. Indiuisibile est ille virtualiter bipartita in sua diuisibili in facit cum altero tali extensionem K. m. ostenta m/1 o/1 ggg. Respondeo inde nostram et Zeronis sententiam, quod indiuisibile Zenonis terminus tangat alterum totum totaliter, ego in nostra sententia nihil indiuisibile tangit alterum totum totaliter, cum enim in rem deinde plures partes secundum has ex tangit, adeoque non penetrabit cum illo. Si dicas nihil est in quantitate indiuisibili quod tangat, aut penetret aliam indiuisibili, go tangit totum totaliter K. K. ggg.

D.

+ totum totaliter

alias enim dicam: nil ē in immensitate divina ubi vole
indivisibile cui Petrus in hac hora ē coexistat, qo in hac hora retorsio.
coexistit tibi toto mensurato divino, qđ ē absurdum. —

Ob: 2 In nostra Sententia ē salvari, quomodo Cepus pleno cursu assequi possit testudinem repentem. et quo modo testudo citius moveat testudine, ponamus enim Cepum uno indivisibili spatio distare a testudine, et incipiant ambo moveri motu quo nobile quodlibet velocissimo, in hoc casu eo instanti quo Cepus gficit illud indivisibile spatii in quo existens testudo erat anterius Cepore, testudo gficit aliud novum indivisibile spacij, quo rebus peracto Cepus iterum indivisibili spatio distat a testudine: atqe eo tempore, quo Cepus gficit 2dum indivisibile spatii in testudo gficit tertiu indivisibile spatii, et sic deinceps. atqi sic ē pt salvari quomodo Cepus pleno cursu assequi possit testudinem. m. ē certa in P. quia uno instanti nec Cepus plus quam unum indivisibile spatii nec minus testudo gficere pt: nā si plura quam unum indivisibile spatii gficeret, unus indivisibile Ceporis currentis iterum replicari: si vero minus, deberet gficere partes aliquas illius indivisibili spatii, et illud in toto spatio deberet plures partes secundum quarum unam et ē 2dum eandem illud indivisibile spatii gficeret testudo, quod in nostra Sententia ē admittendo autem indivisibilia dii ē pb: ex qa etiam ratione dii ē pt quod Cepus idem spatium, quod testudo gficit uno instanti gficiat Cepus minori tempore, cum ē detur quod adhuc minus instanti indivisibili. R. hoc salvatur ē priori Arctic: ubi hoc exemplum adduxit ē quod Cepus ille instanti gficiat totum indivisibile spatii totalē, et secundum 2dam ac virtualē, ē ideo 2dum plures: quo testudo secundum suum indivisibile spatii gficiat totum quidem ē totalē et secundum partem virtualē.

Inst: 1 Si Cepus qi citius moveri, eodem instanti gficit duo

dimidia qualia eorundem indiuisibilium spatiorum, & eodem tempore & simul in utroq; locorum adaptari, quamvis hic supponatur unum dimidium qualitatis, & ex hoc sequitur replicatio locorum, &c.

R. P. m. Si aliquis quaereret duo dimidia actu diffitata, et diuisa, et ab altero loco ad alterum eodem instanti, & eodem tempore adaptari, & simul in duobus locis adaptari, et quidem actu separatis. m. Si quaeritur eodem instanti duo dimidia solum qualia quae ibi hic et nunc faciunt unum actu indiuisibile spatium, ergo in alio loco duo inexistant duo dimidia, & actu et separata in duobus locis adaptis eodem tempore &c. m. R. etm. m. Sequitur replicatio locorum. Si quo negata est prima pars distinctionis in majori

Subsisteret &c. m. Secundo &c. m. et quod. ——

Inst: Si aliquis duabus eodem instanti indiuisibilibus simul et in 2 dimidiis qualibus actum qualibus solum. Sequitur ergo in eadem nauli loco eis ejusdem replicatio virtualis, atque hoc a minus repugnat nauli, quam replicatio plena virtualis enim aequivalet plenae actuali in posse, ergo nec ipsa nauli adaequabit. R. P. m. Si aliquis duabus in 2 dimidiis qualibus et eodem instanti & actu et separatim indiuisibilibus. Sed simul simultate naturali tum plena sequeretur nauli replicatio virtualis. m. Si duabus in 2 dimidiis qualibus et eodem instanti, actu quidem indiuisibilibus, sed simul simultate naturali tum plena virtuali &c. m. Si &c. m. et quod. ——

Ergo bis: Si aliquis quinque duas aut plures partes qualis ejusdem indiuisibilis spatii non instantiam ubicationem, et per duas, aut plures actu distinctas. R. per duas aut plures actu distinctas. Sic enim uno eodemque instanti actuali idem indiuisibile corporeum legem haberet plures ubicationes distinctas, quod dici requisito per veram actu pluralitatem et actu virtualem duplicem solum, et per unam. Ob: 1. Nostra sententia eadem in eundem difficultatem, quam Jeronimo. go R. N. quia eius linea possit esse duarum partium aequalium, ergo hac sententia posset dari linea, quae esset sui dimidii, go. m. R. dato, linea constans nunc in plus punctorum divisibilium, nego constans 7. punctis: quo casu illa

Simile punctus habet qualitates et virtualitates: ita etiam esse.

Sic etiam punctus corresponderet ubicationis.

retorrio.

tunc sequitur quod etn camelus posset ee puncti indivisibilem ñ sequitur dari aliqua indivisibilia majora alia minora nullum dabi tam magnum quo majus dari ñ possit, nec tam parvum quo minus ñ possit gō. R. hoc argumtū ñ valere quia sequitur: in constitutione corporis humani nullum cor tam magnum dabi quo majus dari ñ possit quo sit dabi tam magnus quam camelus.

Ob. 6. Implicat ut quod bonum actu existens ñ sit ens dilectum, fiat deinde ens actu dilectum. d hoc sequitur ex nostra sententia gō. m patet quia quo actu existunt et ñ distinguuntur realiter identitative m etm p. ponamus enim vg unam horam et potest indivisibilem tempus tanquam successivi sui esse hec pars indivisibilis temporis quia potest in quas dividi ut vg duas semihoras. d facta tali divisione erunt partes hē vg duæ semihoræ necessario ens dilectum cum separabilia sit signum distinctionis realis gō. R. p. m. Implicat ut id quod bonum actu existens ñ sit ens dilectum fiat deinde ens dilectum manente eodem actualiter illimitato m. ñ manente R. m. si dilecta m R. esset ens

Ob. ultimo Secta non implicat duratio indivisibilis assignabilis ad tempus durabile. ergo hoc sententia hoc sequitur gō. m. quia d Petrus durat in instanti a indivisibili duratione ad duratum instanti equivalenti per trig ipsum minorbg per tantos tribus. d hoc ejus duratum per tria quidem minora quam R. b m R. m. ad P. p. m. duraret per tria instantia, tria equivalentia b m tria quā R. m. si dilecta m R. esset. patet enim indivisibilem etiam ñ equivalere quod libet pluribus minorbg. d quod pluribg minorbg potest quevis etiam actio actu.

Judæus 9. Quid est unio ind potes etiam. ante resp. sit de unione etiam ñ multo minor ē apud auctores ipsor. quā de ejus scatbg etiam ecclesia. hæc unio ñ omnino

lis ē, glē int maa et qđ admising; illa enim una substra, hac tm una gtinu[a] facit, illa portes eentiles quasi, hac tm integrales unit; illa portes cum penetratas unit; hac a tm portes unita se invicem locatas. Q. de duplici unione hui quaerit, quoniam 2 alia generis gtinia reperiuntr: alia ē unio fluens, qlis ē vg unio partiu[m] temporis gtinui successiui; quae unio facit unam partem temporis ps alia[m] inde fluentem, et succedentē absq; ei interruptione. 2 alia ē permanens, qlis ē in portibg gtinuis permitis. 3. Nam sole, durini unidem in gtinuo int aliud & quam pte, hoc gen cas in eodem ubi, seu imediam ubicatiue loquendo, ea sole invicem indistincte locati, nulla enim ē impenient reassas, unio, succedde. Ad. P. —

DICO: unionem in gtinuo ē eandem modal[em] audabl[em], à ptibg distinctam ab ubicatione et distantia locali distinct[am]. hac a unio actuu[m] partiu[m] ab ubicatione et distantia locali distinct[a]. hac a unio actuu[m] ex ipsis portibg quae portes ununtr et deperditis his, quando plures ex ipsis portibg. Ad. P. a ē eandem modalem superaddam: quia possunt duo portes, et quidem indistincte locati, nec tm ē unita gtinuative et apparet in rebus plurib[us], vg in ligno, lapidibg, & quae solida duabg qs et in fluida ps corpora, quae licet se imede gtinguant, sed semper aliqđ aeris ind illa intercipiatr, n ē calibile, cui eam poterunt se imede gtingere. hi tm maa aliqua bitumino[sa] int ipsa intercedit, ipsarq; uniat: n a poterunt se imede gtingere hi ipsa sola gtinguntr. Sentiaa qs nominaliu[m] n distinguit gtinuu[m] à gtinuari, et gtinuta locali actui ab eo, quod humidi ē actui. Quaeres Z. an unio duar portu gtinui ? an unio recipiatr in duabg portibg ? in una tm ? in una tm recipi nec ē quia alias portes deberent penetrare, ? unio replicare. Quaeres 2g. Circa sentiendum de punctis locativis bg gtinuetivis seu coquat ivis ? Ad. qi negant dari puncta in gtinuo seu indivisibilia, ? ajunt aliud gtini ex portibg, seu divisibilibg in infinitum, ad minimum tm puncta quadam indivisibilia locanta totu[m] gtinuu[m], initiu[m] et finē illius. Ad. P. —

R. puncta sed indivisibilia tam locativa, seu copulativa, ē omnino impossibilia ~~quadam~~ ? impossibilia. P. de locativis —

quia illa ꝟ fuerint ad terandum totum. vad tangendū: d non trum diu ſit, go. S. m. ad terendum ſit ſuperficies nam aufe rat deus in alia parte ejus terationē ultimū ꝟ in aliquo ſit ſuperficiem ultimā globi; nec ullam aliam in ejus abrato circu prodeuntē; adhuc ille globg erit globus; erit proinde teratus ab eadem terate hostiendibilis; cujus fuit ante, go. Conſi dum hostia ſſecrata in duas partes, rumpitur lobus in utraq; parte unam ſuperficiē et plures terantia, alia vero ꝟ in illis punctis ē preſens Xtg ꝟ n ſit Xi n, go ē aliqua pars hostie ſſecrate ēt ſpecierū in qua n ē Xtg; Si ē illis ēm ē Xtg; go Xtus de novo ſit preſens aliqui puncto hostia et ſpecierū ſine ſſecratione; quod diu n ſit. S. de gra atiis, quia ꝟ nulla pars linee ng ē ſine his punctis ꝟ aliqui ſi nulla, go linea tota eſſet ſine punctis diuiſibg, ſed nec ad diuidunt.

J. N. J.

Phyſica Univerſalis; Sectᵃ

Iam Phyſica Particularis.

Limerick 9 augᵗi

732.

pp.

Oratiuncula
Qua
Dum Philia Veneta à Vobis defenderetur,
Proclamata est.

Laboribus omnia vendunt.

Auditores pp.

Si facundo Sapientiæ regno, aurea nemo præmia laurea daturi; nisi quem doctissimum Sapientia tribunal foelicis penitus philosophiæ adhæsisse; Profecto dignum venerationis consilium regis Saura mentem; Enimvero, quid rebus altis seculis inglorium inscitia verbum vetustati imposuit detrahit; et venerabundæ mystæ redivivam Sapientiæ, in immortali celebritatis area exposuit venerationi; Nonne Philia? hoc sola in cathedra Sapientiæ collocabit; Merito igitur absconditæ, patens et illustre emporium Sapientiæ, et ex universitatibus evocata orbis ad pedes illius recumbunt; quia totum decus ex talenti illius vinculo hauriunt; tormentum illud inglorioru, periferiam urbis ignorantiæ radius sibi illuminat; ac obscuras claræ regia ambages aperit, vulneratosq; rabiosa fuliginis deuleis in Elysios Sciæ hortos induxit; Venite inquit ad me omnes, qui

assu hoc laboratis; et ego vos amans Scia pos-
sessionem. Hinc et nos conzopitam crescen-
spem nostram, simplicem classis tabellam pertasi;
Scientiæ clavum arripere sitientes; ficenos
humeris nostris laborem imposuimus. Qui ut
optatum Sortiatur finem affluentiam Cœlestium
charismatum; O alma Sapientia! Supplices
exoramus, cui senium hunc et exilem laborem
nostrum manipulum creati dedicamus.

Dixi.

II.

Disputatio 9.na Seu Physica Particularis.

De Mundo, et Coelo

Quæstio j.

De mundo

Articulus j.

Quid sit mundus, et quo productus?

Arg. 1. Thales apud Stobæum c. 8. definit mundū, quod sit congeries ex coelo et terra quæ augmentata atque ex iis naturis quæ inter se permutantur. Thales sit ut pat. accipit mundum pro universitate rerum creatarum, pro ut videlicet complectitur coelum, ignem, terram, aquam, et quæ ex his fiunt. Sed mundi à Scriptura illius descriptio, quæ cernitur in præcipuis illius partibus. –

Dico j. Mundus sit qui de facto datus fuit ab æterno productus, sed in tempore conditus. Thales docuit mundum ab æterno productum fuisse, à deviavit à veritate Catholica. Oppositio est de fide, Sic Genes. j. dicit in principio deus creavit coelum et terram. deinde apud Joannem dicit Xtus: clarifica me Pater claritate, quam habui priusquam mundus esset, &c. –

Dico 2. Probabilius cogi illos, qui dixerunt mundum coeptum fuisse in tempore, ita ut incepta sit creatio 7.0 mortui, seu tempore correspondente diei vigesimi sexti, mortui, usque ad vigesimum quintum inclusive, qua creavit Deus hominem. Hæc est quinta S.S. et Hilgenfeldiana eodem seu pari tempore incarnatus est Deus, qui et dixit 2.do ad Adam, quo primus Adam fuit conditus. Item eodem pari mortem Xti et hominis reparatus, quo fuit conditus. Sit a. ex observatione et doctrina scripturæ, et SS.PP. Xtum Dñm esse incarnatum 7.5 mortui, et triduo post annos 1.3.3 mortuum esse pro salute humana 7.ti mortui, &c. Item sicut et Xtus Dñs fuit mortuus die veneris, ita et Adam conditus fuit die veneris; post creationem hominis Deus deinde requievit die sabbathi. Sic à nonnulli docent, mundum fuisse conditum in autumno, et Deum

i de Scholis.

niteris fundato: ut ex pceris in lligia in tract: de cessatio mundi.

Quares 3. Quando mundus iam deuenit ad grandiu adhuc durabit? Dic ad 3. vrta annalia mundi scriptores ejus vbiq; à pmio ejus exordio repetendes memorari et gnalem circiq; supra 6000 annos ad modernum tempus probabilis ejus annos ad incarnatiõe verbi ab orbe condito fluxerunt circiq; 4 annorum millia, si igitr addatis eorum mille ab aduentu Xti cum aliquot seculis, septa mundum durasse circiq; supra 6000 annorum. verum his immorari fors nostrum nõ, sed aliorum. Quo ad 2dam quesiti potest: nõ à veritum nõ annos et tempora quo sibi pposuit in sua potestate. voluit eorum. Deus ineffabili sua pvidentia hoc celare hoc; ibi melius videt probabile, q̃ multa abeõ à gnatiõe mundi; quia scriptum ẽ, propt electos abreviabuntr dies. Cæteru nõ pauci pcipiato fine duxint, mundum adhuc duraturum 4 millibq annorum, demptis aliquot seculis, de supra scripti fundmto ex carte 17 tñ. Habeneck si orantis: Esto aperiatur in medio annorum vivifica illud. Item in medio annorum notum facies; quod in pcedenti de opere incarnatiõis, facto in medio annorum, quia conjunxit venit in medias tempora, sed ab orbe condito, ut supra innuimus, usq; ad aduentu Xti probabilis fluxere circiq; 4 millia q̃ unu mille, et amplius ab aduentu Xti iam emenso restat 4 millia annorum demptis aliquot seculis, que supra annum millesimum, post aduentu Xti gesta ẽ. Et ut ẽ de diebus illis nos forte supremo mihi et tibi hoc seculo, quod dico, hoc fors anno, aut nesse uenerat.

Quares 4. an mundus in statu, in quo nũc ẽ, sit perpetuo duraturus? Ad hanc mundum quoad mixta ex quatuor elementis corpora, quo suo modo dicunt sine pluvia, ad mutabuntr, hoc ẽ, ad celestia, in meliorem statum reformabuntr. q̃ nõ quod mundus ẽ manebit in perpetuo in statu, in quo ẽ, pat ex ibo Ezechiel: 7. finis venit, venit finis super 4 plagas terre. et Apocalyps. 7. Iurat Angelus per viventem in secula seculorum, quia tempus nõ erit amplius: hoc igitr pars quesiti ẽ de fide, gñanter ratione, quia cum, prout hoc tota hec mundi fabrica in eo statu, in quo ẽ, condita fuit, ggnus ẽ, ut eo sublato ipa pereat, et in eodem

permanerent. Hinc etm astra quiescent: et coeli non movebuntur amplius: ipsa illud: tempus non erit amplius: quo nec motus coelorum, quia motus coelorum ad propos habitandi generatione, & hoc cessabunt, &c.

Resolutionis 2da pars. ad corpora quod dicunt simplicia, ut ft coeli, terra, elementa, et simul cum hoc q: De quorum perpetuitate et quoad eorum resurrectione et accidentali immutatione specialis fidei doctrina est: non mutabuntur substantialiter, accidentaliter in meliorem statum reformabuntur; colligit ex variis tum Scripturae, tum PP. testimoniis, sic in Apocalyps: 21. Legitimus coelum novum et terram novam. et Isaias c. 65 Legitimus de coelis et elementorum mutatione accidentali in melius, et c. 66 erit lux lunae, sicut lux solis: et lux solis erit septempliciter sicut lux 7 dierum. adeo ut non opus, quia inutile foret tanta corpora corrumpere: nisi nova in eorum locum substituerentur. Hinc S. Augst. dicit figura praeterit, non natura. ex qbg pat: mundum quoad primi e pulvere partes nunquam annihilatum iri, & solum in melius commutandum, pro qo apte facit illud Salomonis: Nubes, quae ab opera, quae fecit Deus, perseverent in aeternum. mixta vero, et quae ad nutritionem horum sit condita interibunt, quia cessante fine, cessat medium. —

Quaeres 3. an mundus totus simul in instanti dicti, sit, an successive. R. gtra Cajetan. mundum hic esse conditum. pro eo illo Exodi 31. Sex enim diebus fecit Deus coelum et terram. Nec duas Eccl: 18 dicit: qui vivit in aeternum creavit ea simul, qui non sensu 6 dierum, qui non successive. Si enim hoc simul accipi hic et sicut idem, ac pariter, aequaliter, simul, qui Ps. 2. Deum aequaliter ac alterum esse. simul accipi hoc simul in hoc textu. nisi poenitentiam egeritis, ac simul pibibiti. hoc est aeque verum ac alia. Sed alia minoris momenti quaestiones, v. g. an de facto dentur plures alios sint mundi: quae magis scholastica sunt, quam disputationis gratia, pro in iis omissis, ad difficiliora pergamus.

Articulus 2

An mundus potuerit esse ab aeterno.

Nota 1. quaestionem hanc duas hic partes, sunt et creaturae in mundo duplices, aliae enim sunt permanentes, quarum tempe partes non simul actu existant, ut sunt hoc loco, alia sunt successivae, quae tantum exigunt partes suas non simul,

10 successive una post alteram, ut aiunt nobiles. Successiva
iterum alia dicunt esse discreta, quorum partes hinc inde
sunt cum aliqua interruptione morae temporis: ut
consentes generatives eorum, ut enim v.g. ex grana frumenti
fierit herba, deinde spica, deinde grana, alia.
Dicunt successiva continua, quorum partes immediate sibi
sine interruptione succedunt, ut e cursus, fluxus instantes
temporis. Nostri probant procedit tam de permanentibus
quam de successivis entibus. —

Nota 2. procedere quaestio an ab aeterno categoreumatice
hoc est, ita ut verum sit dicere in aliqua determinata tempo-
ritia, v.g. hodie mundus est, vel existit, vel durat, vel fuit,
extitit, duravit ab aeterno, seu ita tempus duravit et exti-
tit, ut nec pars eius sua existentia praecesserit, nec ulla
alia duratio, seu existentia potuisset esse prior, seu ita tempus
fuit, ut nullum potuerit esse instans, quo potuisset mundus
produci. nam dubium est, potuisse mundum esse ab aeterno
signate grammatice, seu hoc sit, quod nullum determinatum
instans hic assignabile, ante quod mundus non potuisset pro-
duci; sed tempus ita productus sit, quando cunque productus est
ut potuerit prius produci, sicut etiam verum est, fuisse mundum
in aeterno syncategoreumatice durasse, seu ita, ut producen-
do in infinitum per durationes mundi à parte post ponentes exi-
stere, nulla hic assignabilis duratio, ultra quam non possit mundus
durare, seu abstrahi à Deo, praescindendo à decreto Dei, quo decre-
vit mundum, quoad multas horas creaturas eligendo destruere,

Dico 1. non potuit ullus ens successivum produci ab aeterno, est
S. 1 ex notis, implicat est infinitum chategoreumatice creaturam
quod est ens successivum ab aeterno. S. assertio. si ens successivum creatum
ab aeterno, hodie verum est dicere, quod processerit motus
infinitus, et quod processerint durationes infinitae, si enim potest
motus fuisset solum finitus, et durationes fluxissent finitae,
nec ab aeterno fuisset motus, nec duratio fuisset aeterna, quod non potest
dari ens successivum ab aeterno. sequeretur infinitum categoreumatice
adeoque non hoc implicat, implicabit quoque ens successivum ab
aeterno. Dort Adrii dicit, potest infinitum categoreumatice
esse actu, instantia a ista dies omnes non esse actu
adeoque non facere infinitum categoreumatice. D. quia est. quod in-

finitu, si hypermanens, requiritur ut exstant &c, porte illig actu, si vero sit successivus requiritur ut extiterint &c, porte illig actu Real infinite, ut pat ex disp: de infinito. hic &c exstant. seu verum est dicere quod extiterint infinita in — stantia, dies anni, actu successiva Real: quod si porte exti- tuta infiniti successivi. P.2. si pars entis entis successivi ghinni n potuit &c ab aterno, etm ens successivum ghinnum n potuit &c ab aterno, implicat enim, ut aligndo sit exstitutum si sit n sit pars illius, et entis exstitutum, adeoq implicat ut ens successivum ghinnum sit ab aterno: si pars illius, et entis exstitutum n possit &c ab aterno, atq pars entis entis successivi ghinni n potuit &c ab aterno: go. P.m. ens successivum ghinnum ex vna sua die entis porte, priore et posteriore, definitu enim quod numerus potuit secundum, priu et posteriu: sed pars posterior n pt &c ab aterno, go pars entis et inffra ghinni n pt &c ab aterno: m.P. pars posterior presupponit aliquid prius sibi parte priorem, d quod presupponit, aliquod prius, n pt &c ab aterno, go pars posterior n pt &c ab aterno. P.m. eo ipso quod pars posterior presupponat aliquid prius sibi porte priore, qua antequam et pars posterior, et priorem: hoc ipso sit, quod pars prior et posterior fuit vegtiu existitia portis posteriori: implicat enim parte priore posteriorem, et posteriore actu futura &c simul: d cujus vegtiu aligndo fuit, illud n pt &c ab aterno. i: incepisset aligndo enim &c tum inffic, tum exstic: i: fuit enim n pt dici durare in aternu illud, cujus vegtiu aligndo extitura &c, go hoc ipso quod pars posterior presupponat priore n potuit &c ab aterno: go nec totus successivus ghinnum potuit &c ab aterno. Hoc argmtu evincit entis successivi ghinni aternitate à parte ante impossibile, data enim possibile infiniti categorematici quod qua ex dictis novo titulo dicta aternitas à parte ante implicat. —

2nd Arti. n posse poste motu seu entis successivi ghinni distributive sumpti produci ab aterno: et hoc recte probta dicto argmto: nullatenus a illo probta: quod parte motq collective accepta n potuit produci ab aterno. quia licet probtur pars motq sursum duas alias posse priorem, n tn dici aliquid prig tota collectione partium. Ogtur 1mo

quod rectum arguitur loquendi de rebus positionibus datalibus de quo certissime à aque genitus toti collectioni quod proximum alicui peius, sicut genitus cujuslibet potius distinctive impossibile, respectu esse ad aliquid peius é certum cujuslibet potius positionis motus distinctive aucti, nec genitus cujuslibet ratione quantitatis, cum alius potius é causa separationis ab isdem, adeoque genitus eorum ob quos potius positionis collective aucti. qua é ℣. quod ℣ adversarii potius motus tam priores, tum positionis. Simil collective aucpere velint, quæ tota collectio ñ habeat partem priorem nec proinde ex hoc capite prodeat profit ad æternum, quod inquam negetur supposito, nec posse illas reali. Simul simul aut simul prodeat, eo quod hæc pia collectio ht gradum certo includens simultatis partium, contra nihil vens potest certo proximo ponere, productive partium mundi, manet proinde in hoc negotio nostrum argumentum. S. Tg. fecit alde ente Successus discreto: impiunt generationes ab æterno sint propagatives realis et mundi de facto primi homi, Deum p quia viderunt in hi generatione ab æterno tandem devenirent ad p. par homum ñ Deum, quod ñ est generatus ab alio à creato à solo Deo, et hoc illud par determinatum ñ potest, ne pia tñ est ita par homum jam licet quod non videretur, qó hoc pro generatio ñ potuerunt fieri ab æterno. ob videbit certum quia ñ ens illi tres à se invicem geniti, ipsi quis admittere velit mutuam generationem, quæ tñ implicat, alias nu possibilis est mutua caritas quod tñ ñ. gessit etm S. Inter productivi illorum homum à solo Deo productorum, et ind generatione eternis homi à creati illi homo geniti, ñ indefinit tempus infinitum, ñ finitum? si ñ. qó. illud primum par homi ñ fuit productus ab æterno à Deo, nam tñg hos fuissent geniti in tempore, et hunc ñ præcessit à parte infinito tempore tñ finito, qó à parte ante fuisset productum à Deo infinito tempore à parte ante finito, à tempore a finito ñ ut fieri transiit ad tempus a parte ante infinitum seu ad æternitatem à parte ante. Si g. qó illa generatio ñ fuit ab æterno, quia illam præcessit tempus infinitum, in quo fuit tempus negativo generationis, qó. —

+ primus.

Prco K. Regs ens per manens creatū potuit produci seu ē ab æterno. ē quinti apud A.A. regentes infinitū categor. nticum p. ē ē gbra thomistas, Scotist, Vazquez. p. P.J. gbra Fragl. quia sequeret infinitū categor ntcum gō. P.A. Nenim mundus quod entia permanentia seu si ens permanens posset ē ab æterno si posset ē ā parte ante infinita hora es gsand quelibet hora posset deus producere unū horā quo facto sicut de facto fluxissent infinitæ durationes, ita fluxissent potiti infiniti horæ. Cōb: quia si potuit mundus existere ab æterno quo potuit ē coexistere aliqua creatura quanta, vg. linea corporea, cui singli instantibg ā horis addi potuit unus palmus et gterati: cur enim hoc implicat n implicante mundi æternitate? per infinita gō instantia ā horas coexistet hoc linea infiniti palmis, proinde daretur infinitū categor ntcum permanens, cujus oēs partes sunt actu. P.Z. Gbra eundē: implicat ens successivū ab æterno: ut benes fragrig robiscum; gō etn implicat ens permanens creatū ē ab æterno. P. Gbra: ens permanens ab æterno dicit ē hæc ā durationem divisibilem successivē ab æterno, ā una indivisibilē permanente: quia ex dictis alibi repugnat ā rem existere, et ā hanc aliquam durationē: Sed ne utru pt dicere gō. m P. in primi n successivā divisibilē, quia ki daretur ens successivum gtinuum ab æterno gbra gelus: ā una ē etn indivisibilem permanentem, quia hoc ex dicti de tempore implicat. —

P.Z. ultra gō Conclusio: Necessarium ē mebbē ut gdocunqs creatio mundi ⓒ ē quacunqd alia creatura ita creaverit, ut potuerit ante creari, gō in possibile ē, mundum ē ab æterno, admisso semel ante. Gbra pro: quia si necessario mundus v aliqua creatura ita creaverit gdocunqs creandi, ut potuerit ante seu priori instanti creari ē evidens n ē ab æterno, quod n fuit in illo priori instanti, in qo poterat ē, seu produci, proinde n fuit semper adcoque ne ab æterno. protesca sequeret æternitas causa e seris, nam posito quod mundus sit produtus aliquādo usqs ad instans presens vg. iam duraret ab æterno, ad actum poterat dari prius instans in quo potuisset produci, et actus poterat dari prius instans in quo potuisset produci, et æternitas mundi claderet ex una parte instanti hoc quod dicimus presens ad quodcunqs mundus durando pervenit, et illo priori instanti

in quo poterat produci et in esse produci. igitur q illud
A. P. sit creatura, quod creatur creatur ex nihilo sui, ga
creatur e necessario ut produxerit positum aliquod inflans, in
quo i esse creatura cum sit potuisset esse: A enim si non po-
tuisset esse, nunquam deinde evasisset posse: ga quodcunq
creatura aliqua creatur, ita creatur, ut potuerit prius creari
ac proinde nulla est ab aterno creata.

Ad 1m. Satis est de hoc, ut creatura dicatur creari, qa
prodiuit ex nihilo subiti, et in indigendo concursu alterius.
Ad 2dum. quia A. hoc sufficeret etiam in divinis
filium et Spiritum S. procedi creari, seu esse ex nihilo,
cum prodiuerint ex nihilo subiti, licet non ex nihilo sui
adeoque procedi creaturo quod est hereticum.

Ad 3m. Sufficienter salvari creaturam esse ex nihilo sui
per hoc positum, quod verum sit dicere de creatura, quod
ante piam nil fuit de ipsa, si quidem semper fuit ipsa. Sed
dra est: quia hoc modo etiam Deus est dii ex nihilo est blas-
phemum. qo. P. assumpti: quia verum est dicere quod ante
nil fuit de Deo, si quidem semper fuit Deus, absolute qo ne-
cessarium est, de creatura verificari, ut aliquando ita nil fuerit
sua quod ita sit ex nihilo, ut dum potuisset esse, non fuerit;
ac proinde ut semper non ita creata, ut quandocunq tande
creeti, semper potuisset prius creari: qo nunquam ab aterno
potuit. Ad 4m. ante omnem creaturam implicat fuisse
aliquam creaturam, qo quidcunq mundus sit qui est universitas
omnium creaturarum: / creata, implicat ut ante illum datum posi
aliquod prius inflans, in quo potuisset creari, alias foret
creatura ante omnem creaturam, nimirum illud inflans ante
mundum. P. hoc argmto nil probari, quia nimirum P. stet
creaturam impossibile fuisse aliquam creaturam, si igg sit quod
inflanti potuit esse aliqua creatura ab aterno. A. si igg sit quod nulla
existante creatura aliquo inflanti in sua quasi illud
existante creatura in aliquo inflanti, vg in inflanti a, quod
existante in inflanti b non potuerit existere seu produci in
inflanti a prius. V. A. et ggd. in hoc qo, quia potuit
mundus in quocunq creatura existere prius quam fuit, ad
hoc licet primo extiterit in inflanti hoc determinato, poterat

in prodeu instanti alia priore et priore hac fixe: vg. Cas
si facto mundus ante sex millia rongentos vigitti civid
annos primo extiterit: et ante ñ extiterit, potuit tñ prig
et prius et prius extare vg. ante 30. 20. ante 3000 annow
millia, et sic hic fixe prius et prius in Deo placuisset.
Confirm: ubiqs Conclus: SS. ut augustinj &c. de Civi: Dei.
et alii gbus Arbam Disputantes aregrunt gbus ipsum dicunt
verbum divinum ē creaturam, ex eo, quod verbum divinum
aternū sit, in prio enim erat verbū: et ex eo inferat, in
ese ē creaturam: quia ab aterno fuit; & si post ē creatura
ab aterno argntur SS. nil proborent: gō. nec juvat dicere,
quod SS. loquant de aternitate ante: et necessario soli ip
Deo pria. gbus enim ē, quia SS. probant verbum divinum
ñ ē creatbam ex eo, quia genitum ē ab aterno, et ñex
eo, quia genitū ē necessario ab aterno. denigs intensita,
infinitas et pria creatura Dei requerant gdnicari creaturis,
gō nec aternitas, quo aque ē attributum Dei.

Articulus 4.

Solventur Objectiones.

Ad 1. unum ex primarijs fundmtis Adriond: Si creatura
aliqua ducare in aternum, seu per totam aternitatem à porte + syncatme ?
post vti deabit ad nichil; gō etm si ducare per totam eter- Cathmate N.
nitatem à porte ante. Ghstia S. quia iste due aternitates go ab aterno
quod successive et infinitam omnino quemint, et hinc à te ante etn
in hoc differunt, quod illa duat porte infinita, successive tñ syncatme.
proteritas, hoc infinita successive futuras; gō si illa sit
datere creatura, potuit etm hoc. Ad 2. N. Ghstia. ad
hoc S. I. idem et diffhant aternitas à porte ante, ab
aternitate à porte post: et ob hoc nō creature aternitate
à porte ante ē in possibē, quia minime. verū est hodie,
quod infinito ducationes extiterint adeoqs quod infinitū actu
pertranseritū hīt et quidem per quatuor, finita, sicut quilibet
duratio huiusce diffinita. Solum finita ē. probata: quod potuisset
infinitū categorema hmil hodie extare vt si in quolibet
instanti fuisset productus hic et existeret usqs hodie: quia ea
finita dicta de infinito sit in possibē. ego nil horum dego
ex aternitate creaturā à porte post nunquam enim erit verū

B.

dicere ram fuerunt actu infinite durationes. Quare ostendo illud pro me verendo: à parte post infinitas durationes syncategorematè solum infinitas; per quas duret creatura; ita ut post quantilibet sit possibile semper alia et alia et nunquam sit collectio omnium durationum à parte post, quo etiam in aeternitate à parte ante non sit creatura duraverit durationibus syncategorematè infinitis; ita ut ante quantilibet sit possibile semper alia et alia, per quam possit durare creatura, et non erit possibile collectio omnium creaturarum et durationum à parte ante. —

Non nulli in hoc conuenit dicentes nil aeternitati à parte ante, sed opere post quodlibet aeternitate vg ab à parte post nec unquam ponetur actu nec possibile, et duratio quam non sequetur alia et alia adeoque quam deus videat ultimo, extra in aeternitate à parte post ante vg mundi posita finitam durationem, ante quam non finitam alia: aliquot hoc pro ut duraret ab aterno; et quam deo videbitur prima, ante quam nullam aliam videbit, quia licet videbit mundum produci, non videbit primum et mundi produci, ac proinde primum instans existere ejus.

aeternitatis à parte ante non videt deus ultimum instans; videt tamen primum aeternitatis ab ante a videt ultimum; non primum.

Ob. 1. Deus non cuncta potuit producere, quo etiam quocunque potuit aliquid producere, quo cum ab aterno fuit, potuit aliquid producere ab aterno quod mundo R. P. A. deus non cuncta potuit aliquid producere in instanti Philippo. C. A. in quo collecto non A.; sequeretur enim esse duas infinitas totas categorematicas creatas, ut puta. Petri et Joannis proportionales quo cunque potuit aliquid producere et quo cunque numero in instanti Philippo. C. Joan. in quo collecto non Joan. —

Inst.: Deus potuit ita producere mundum, ut quocunque instanti assignabili potuerit primum producere, quo potuit producere ab aterno R. Joan. Deus nullum videt instans à parte ante ultimum in quo potuit esse ante, quod non possit producere mundum. quo. R. P. A. ut obstitur procedendo: ut quocunque assignabili instanti quo potuerit producere C. A. ut quocunque instanti assignabili collectim simul potuerit producere non A. et supponitur quod possit dari collectio omnium instantium. Petri Joan. quo potuit producere ab aterno non durare ante deus ab aterno, numerando durationes aeternas syncategorematè C. Joan. numerando categorematè non Joan.

Et hoc est sequitur intelligas, ad verba instantia aeternitatis

distribue, et ideo dixi negari debere propositum cum de aliquibus à parte ante realiter humanis, ly ad quodlibet, collective instantia vero mere possibilia in qbz potuit mundus semper existere finis hinc finè produci, ñ ꝑt facere vna deteratam collectionem de qua hic verum dicè, quòd ita oã possint extare sicut possunt extare illa, vel quod hoc nullo alio possit extare. imo hi nec possunt unquam esse: ut etm disputatum de infin. intrinsecor. —

Ob: 4ᵒ. Non aeternitas valet: nullũ istorum é assignabile indoã possibile unde quod Deus ñ fuisset actu gõ fuit ab aterno categorematè: gõ etm valet aeternitas: nullũ istorum é assignabile indoã possibile unde quod Deus ñ potuisset producere mundum, gõ potuisset producere mundũ ab aterno categorematè. R. tot gõ aeternitas: Deus actu numerat maior ois finito numero, gõ datis infinitis numeris categorematè: et ñ valet illa: possibile é numerare maiorem ois finitum gõ possibile é numerare infinitos categorematè, gõ mundũ ñ valet habere aeternitatis quam potuit habere licet valeat illa ex qua infertur: nec ut ringo patet ex dictis: quia nimirum in primis aeternitatis é sermo de rebus actu existentibus ac proinde ly ad, quodlibet, vt collective; in ꝑdis vero sermo é de possibilibus, adeoq; ly ad, quodlibet, distributivè sumitur.

Aduerte hic, quod Deus etm in aeternũ durando seu quoad aeternitatem a parte post aliquid ꝑt habeat quam creatura, ñ g. aa raali; Angelus quia creatura aeternitas é successiva: ita ut dici de ea solum possit, durabit, ñ erit in aeternum: Dei e aeternitas é tota simul et indiuisibilis: ita ut de deo proprie dici requeat, erit, ñ durabit, fuit nec proprie fuit, ñ durauit; d solum proprie dicitur de deo, é ñ durat tempus, respectu enim ꝑi nil é praeteritum, nil futurum, hoc enim solum in perfecto rerum gignendi modo sic cogitamus: d os deo ꝑt praesentia, sua deus tempus é praesentialiter etm imaginarii, modo proposito scalo eodem, quo dicimus etm praesente Rotũ imaginarii.

Ob: 5ᵒ. Deus ab aterno habuit virtutẽ eandem producendi quam ñ et mundus fuit aequè possibile ab aterno ac nunc, ñ enim capit ea potuit mundum producere ab aterno. R. C. t. d. gram. gõ et mundus fuit possibile ab aterno (et hoc possibile ab aterno pro tempore) et deus potuit mundum

produere ab eterno pro tempore S. ggs. fuit possibile ab eterno pro eterno; et sic potuit produere ab eterno pro eterno. S. ggs. alii sic dicitur: deus potuit produere mundū ab eterno in tōe pro tempora eternitatis S. mundus de facto non fuit aliam possibilem, quam extendi in tempore et hanc rem alia fuit per totā eternitatē à parte ante; nunquam a fuit possibilem extendi realiter per totā eternitatem à parte ante: eadem ē de virtute producendi divina; adeoq; deus eadē virtute producendi et mundus eandem possibilem fuit tempus fuit ab eterno pro tempore non a pro eterno. —

Ob: 6. Eus est tam ab eterno et adhuc creatura, nam est ab alio libere; potuit adaquoret perfectiue eternitatis divina, quia per eandem tam et à se duraret; ḡ S. K. et dico quod creatura; et non est, nam liberet produxit, quia seq; nempe ab eterno, seq; etiam per hoc quod creatura talmente libere ens, quod est ab alio, alia enim dicit ens, quod creatura potest ē omni tempore, quemcunque tempus et similia; retinendo tñ eandē creaturā, quomodo hoc dependendo à deo liberē quodlibet ab alio regit.

Ob: 7. mundus ḡtingendē in tempore; ḡ potuit eē ab eterno. S. ggs: quia ḡtingendē in tempore tē in differentiā tē; non tē in tempore; sed tē tē indifferentiā tē indifferentiā tē in tempore non; ḡ potuit eē ab eterno. R. D. A. S. ly ḡtingendē cadit hoc ly ē. tē. R. ly ḡtingendē cadit super ly tempore R. A. et subeadem distinctione R. proportionaliter ad reliqua: o enim fallacia in ly ḡtingendē quod apellet ad ly ē tē forē ly aptū; quod modo ita tē in aliquo tempore reperitur et potuit nunquam prodire. et hoc rem ē: à ly ḡtingendē apellet ly tempore tē forē illa ptā, quod modo tē prodiretur in tempore et potuit prodire non in tempore; pro ab eterno; quod fogit ē, eodem modo discurre de ly indifferē.

ḡtingendē quod tē; non quod tē in tempore non ē ḡtingendē; quia tē ē tē in tempore.

Ob: 8. S. Deus est cōa necessaria potest modo potuit mundū produere ab eterno, etiam pro eterno; ḡ ly Deus est ly tē cōa tēm libera, potuit tēm libere modo produere ab eterno pro eterno. P. ggs: quia cōa libera non minus ē potens, quam necessaria ḡ. S. K. A. quamvis enim Deus fuerit cōa ab extra necessaria, quod quidē in rei est duēs, tñ non potest operari impossibile, cū ē destructio alicuius creaturē per totā eternitatem à parte ante, quando nec ex cōa libero potuit aliquid produere ab eterno, ad effectū enim impossibile requiritur cōa libera et necessaria.

Sapt. ẽ act defectiger posibli, ẽ ex parte creaturæ? R. ex parte obiectꝰ; mio ex parte hꝰ in quo n̄ ẽ pa ad reducenda in posibile, dñr n̄ ẽ defectus aut in perfectio in Deo, ꝺ perfectio: Z. ex parte creaturæ ab rase infiniti categorematicꝰ globaliter creatura dr̄ rans per tota eternitatem à parte ante; qua rõe infiniti implicãt dicendo quia hꝰ creatura participaret proprie hoc Deo, quia ẽ eternitas ꝺ parte ante; iuxta dicta. P.Q. Sola j. quare creata esset operatio fuit ordo eiusdem. Dedem ab esse n̄ posse; nõ ẽ, quia operatio pro aterno ẽ chymæra, operatio vero pro tempore creato n̄ ẽ chymæra. Z. Deus ꝺ ẽ durans per eternitatẽ sibi identicã cuius excedit duratiõnes quãlibet creata possibiles actu imensas, verũ cum cuilꝫ excedit ubicatiue qua nullibet creata possibiles. Ꝝ. S. mundus durat in aterno; in fieri, quod n̄ hꝰ factus ex nihilo, id a sequens. Si mundus esset ab aterno, do entia enim creatura ẽ mortis. P. Sed durationẽ hoderna pro hodie habuit durendi secula ab aterno, quam aliꝰ tempore, quam pro hodie, cum hꝰ entia aliqua tẽa hodierna. R. tempus magis varium fuisse ab aterno si quod entiũ ab aterno possibiles temporis quam entiũ quam entiũ, quia infinitum ẽ in ea re, licet hꝰ aliquid n̄ ẽ veri god nisi ꝺ gtia nos. negatur quod ẽ purum nihil nulla nõ. C. admissa etiam possibilitate infiniti nos negavimꝰ infiniti categematicꝰ creati in extensione mio ab intensione n̄ est impossibile god implicet infinitum categorematicum creatum in duratione, id ẽ, ut mundus sit quoad entiã permanentia sive successiva fuerit ab aterno: hoc, quia do entia omnis rei creatæ ẽ, ut aliquando n̄ fuerit, nam omnis res creata ẽ facta ab alio ẽ nihilo tanꝫ sui, quã habuit. S. ẽ facta ab re abroe; si vero res adducitur ẽ nihilo sui, n̄ ẽ ẽ nihilo habili.

Quæstio Z.

De Cœlo et corporibus cœlestibus.

Articulus j.

De Numero et ratã Cœlorum.

Communiter docent cœlos ẽ VV, pro singulis ꝓmis 7 planetis, singulos assignant cœlos; quidam dicunt ẽ fixarum tantũ stellas

infigunt; d'nonō et decimū sphēram seu coelū admiserunt ꝓpter motū
celerē ab ortu ad occasū et octāū à septentrione in austrū
et egba. ijm coelū seu immobile ꝓpter dari ꝓpter motū earū quo
ad infimū coeli rapiunt, motū diurnū ab ortu in occasū. Decimū
nonū coelū inquiunt ee empyreū. Eidem beatorū inoginibus
ꝝ nomīs. ita Christoph. Rothmaleorū Primas ſpecialē id ex falsa
ſcriptura ſupponendo. Stat ſolidit̄ coelorū. unde cum grāi
ꝑ. Parisien etc.

Dico j. Probatij. ꝫ tm̄ dē coelo S. ex l. S. ꝫ Conīt: jx. duenle.
Licet hoc ratiōe utroq; ad tm̄ coelū idē empyreū ultimū ow̄ ut expli-
cat diuꝰ thomas. et alī. Porro jm̄ coelū ēe dicerent hec aēr,
et hoc à ſuperficie terre ad concauū lune calendit, et de hoc
ſenſu ſcriptura dum dīt volucres coeli, pluuia de celo, et geomat
eā nōnullis idiomatis ſuis vocāt. ꝑp ꝫ dum̄ē, Sydereum etiam
planetas et ſtellas fixas cum ſpiritu, et de hac ſenſu ſcriptura dum
dīt firmitū coeli; ſtellę coeli. tm̄ dē empyreū, de quo ſolū in-
telligunt illi, quidā interpretes, in pio credunt, hanc celū et terrā
nō celuiſſe ē pt, quia hec ſola ꝫ corpora ſuſſiniūt ad explica-
cōnia oa, ꝙ de coelis dicunt, nec ē nō ſufficiens plures coelorū ad-
mittendi. —

Figura celorū ē rotunda ram ꝫ Eccleſ: 24 dicit, gyrans coeli
circuiui ſola. et Eccleſ: j. de tota dicit, in circulos ſuos reuertit.
Z. quia corpora perfectiſſima et nobiliſſima q̄ ē celū in aliquo genere
debēt figurā perfectiſſimā ſed hec ē rotunda et circularis ut ꝓb:
Ptolemeus. gō. tm̄. quia ſi demas hēī ſunū, ſtellarū ſaturnū,
et nota circulari circa terrā volui; gō coli etm̄ erunt ejuſdē
figurę. ſſſ. qi eiuſd̄ ſeptant nouū ſeuerint, circum nauigato
ad Antipodes orbe terrarum cadūt terrā celo et ſtellis circularis;
unde credidērunt celum inſtar Lotonii hemiſpherii
poſſe tm̄ orbi terrāi impendere. nam celorū, quid attinet
quatuor? non celi ſint ex nāa et hoa ex qi ē nāa groſſior non
ſint hmōi corpora hīc vlra tm̄ groſſiora, et ſpiritus ſupponunt
Sic dari poſſe corpus hmōi glōſa quodam; qi id negant, in quorum
ſententia ſ. Si est vera: nullo est difficultas, coelos ē groſſos ex
nāa et hoa. nunc. —

Dico Z. Corpora celeſtia gſtare nāa et hoa. Probo ē, quia
dant, nouos celeſtiū corporū generationes et corruptiones, ut astro-
nomi ꝫ deprehendiſſe aſſerunt, go debt in ea nāa aptā ſeruire

ab una ad ulia foa. Conf: coelū é corpus sed corpus hūt naam
gō. m P. corpus hūt grāe, quia corpus ps hoc, quod exigat gē
differt à spiritu; sed quod hūt grē, hūt naam, gō. P. m: grēs
é propriela naa, gō. —

Dices. Arles plabg locis videt negare coelos ex naa ffle
ut g. neth tent iz dict subsōrs repetuos: glē alibi dat
ē coelum: ñ hbere naam gō. R. arlē ibi et alij similbg
tenbg eē intelligendum de naa proxmē seams mutabli; sed fos
aliās subsōles, n a absolute.

DICO 3. naa coli et corpm coelestiū é eandem speie
cum naa corpm sublunariū. P. quia nulla é rāo diffici
candi naam sublunarē à coelesti go ñ sit diversificanda. Conf
quia coelū hyderem admittē ex naa elemtali ex qua, parte
Doctrinā SS. et ꝑC. Genes. de coelo empireo quod naa et qde
ejusdem rationis cum sublunari esset. minore hbeng asserendi ratō
hī ebn de eo, n sē ulla rao ostendi assereadi; tale rationē a diver
ficare speie naam unius corporis ō naa ond alioꝝ in mundo
corpoꝝ viz é plli. nec obstat, quod corpora coelestia sint
nobiora sublunarbg; hoc enim nobilitas é à fine hūsmōi: uti ois
in sublunarbg unum corpus é nobig alterō, ꝑ hoc tū, n hūt naa
Quares ꝑ. an coelū hyderem hūt corpus mistū an verō hūt corpus
hmōi ex elementale? verō à ꝑ elementis dictū? Intelligendū
hūt pus corpus hmōi ex elementis, quod n é mistū sed ex ꝑ elemtis
compostū, quia corpora sit ꝑa elemta, subsōria coeli; terra
é n sit, quia terra é infimū elemtū, in medio mundi petens ad
aqua ebn eē n sit, quia é ex aqua producta; hūt et pūm pro
ducti sit à Deo ex aqua, sit multi ꝑdicunt coelū eē subsōia
aerea; alii subsōia ignea, quæ ambe sententia sit probabilis
aeria, met subsōia coelestis é quandam ꝑtā centrum hmōi simplicis
à ꝑ elementis et mistis distinctā. Ego. R. hanc rationē é
robiū valide in acta, seu dicas subsōia coelestis ignea seu aerea
subsōiam coelestē, probabilē é utrumqꝫ, neutrum certum; in
utraqꝫ hac sententia coelū hyderem n é corpus mistū seu hmōi
elementale.
Quar: ꝛ an ebn coelū empireum hūt ejusdem cum hydereo na

et Ysaias: 4. n. Sedes eius &c, quod his fore nobis et reflexionis ut pote quod in e factus ex aqua ut coeli hyderem 2da die, statim cum angelis ejusdem incolis initio creatus, ~~et celebra contra recta~~ ~~gyrum~~ coeli empyrei dictum —— ut a hoc corpus vasto gyro, coeli empyrei e ibi corpus supremum, et ofi tectum solidis omnibus e totius mundi ut mox de alijs coeli dicemus, d ff. tres zones quasi hexagonea: cari infima e solida, beatis corporibus firmentum et soli, ejusdem inscriptum, unde etiam videtur: vocari terra inventus pars media seu profunditas eff liquida et spiritu per amplissima illa spheram diffusa instar aeris, qua levit beatis corporibus ad respirandum et ad unum connaturali nodo articulandum, et ad loquendum.

Suprema pars iterum e, probatur hinc: coeli cum intra se aquam quam spiritalem, et e velut tectum domus illius beatissimae approbat hoc doctrina Psalmi 148. de Summo loco C. 9. Intentum scripturae. Laudate 4. an coeli sint res sua corruptibiles R. affirative. Ratio manifesta patet ex gelij: 4. si enim essent res ex hoc, res fecto deinde e corruptibiles haud et alia quotidiana. Sec. quia coeli hyderem ante dies radiis nitebit et quia per corruptionem quemlibet ignem et calorem exuret et hauret: ~~stella de coelo~~ cadent, ut ajit S. Matth: et S. Petrus Epistol: 4. coeli qi nunc sti terra, reprobi sit ignis reservati in diem radiis, et perditionis impiorum hom. et iterum: coeli inquit magno impetu transibunt, elementa vero calore solventi, terra a et quae in ea sit exurentur: ~~[illegible]~~ verum e antiquis in alia fuisse sententia, nulla ignorabunt ibi, hoc in re, evidenter demonstrata a recentioribus: Aeles coeli credidit ee incorruptibile, eo quod patabat ea ingenitum ab aterno: Advertebat hic, quod effluvium corruptibile non possunt ee in se corruptibile, effi ex defectu agentis gbarii ejus applicati nunquam corrumpendi sunt.

Articulus 4.

An coeli sint solidi an fluidi.

Quaeritur 1. an coeli sint duri, solidive, qualia corpora lapidum, terra metallorum &c. an vero sint fluidi et penetrabiles, qbus e

aqua: igni, p̃ communi relatu fuit opinio: coelos eē solidos
stellas q̃ in iis velut nodos gordam orbori infixa, una cum
ipis moveri, et circumvolvi: ita videt etiam Aristo
hic disp: de corpore coelesti n. 127. Quos cum communi
Dico. multo probabilius coelos eē fluidos et liquidos, stellas q̃
in iis moveri sicut pisces in aqua: aves in aere. ita S.
Bonav: qi l. 2. expresse docet etiam firmamentum: quod
facilius quam coelum planetarum defendi pt eē solidum: eē namq;
utrumq; et liquidum corpus, in qua st ea luminaria. Et etiam ratio
quia motus communis, n̄ tribuitur coelo sed astris: cū tales, s. e
coeli solidi essent, ipsi moventi forent. vel certe etiam teneretur
Z. quia Sabel luna propinquius st terre kmel, quam alia
planeta aliquando invicem inequentes: aliquando longissime à se recedunt
cū n̄ sit in corpore solido inclusa, velut clavus tabulae, sed in liquido
et permeabili: excogitarunt quidam non nulli nodos defe-
rendi motus eor, planetarum tanto varios ut a cum solidita-
tem coelorum, sed ipi astronomi, eos n̄ expedire hos difficultates
sibi offendant. Hinc confit: cometa intra ipsum coelum visi
cum solidita coelorum ob motus eor tam diu for essare ne-
quevit, observant itē quotidie astronomi ♃ Jovis latere
seu ♃ planetas qi iovem semper circumdant, nunc infra
nunc supra, nunc retro, nunc ante eundem videri, cū coeli
sint permeabiles. —

Ob: 1: Solem firmamenti n̄ esse fluidum, nam ipse firma-
mentum dicit a firmitate. et videmus in firmitio stellas
nunquam a se invicem elongari, neq; situm inter se mutare
ut faciunt planetae, et ideo etiam stellae firmamenti, stellae
fixae vocantur. videmus item quod stellae septentrionales, pri-
fectus, motu suo diurno, et quo st polo viciniores, eo cir-
culum describunt minorem: cū lignum sit clavus, eas eē infixas
firmamento solido, et n̄ nisi ad motum illum cieri. R. cum
cū et planetarum etiam firmamentum attribuerunt tantum coelum, cū tamen
et liquidum et alterum esse fatentur, cū ipsum quotidie
unum coelum gyrent: ad 1. R. juxta mentem Sententiam
firmamentum dici eo, quod st firmum ex voluntate Dei, et intran-

gressus lecq; nō aquas, super coelestes et sublimares, ad 2dm Phi. de motu ē distantia stellarū, fixarum à terra, et ab invicem invariata provenire p̄t ab exteriori motu, vempe ab angelis, qi sic modo gyrant stellas fixas eo, quod ita expediat huic universo. Rede ⁊ nos q̄ habitabit coeli planetarū lequitabae coelegnig etm q̄ lequidabale firmenti. 3ⁿᵒ quia utrum q̄ ē verum coelum, 4ᵗᵒ quia vix cogitabile q̄ quomodo corpus tam rarum, et solidum quod ē firmamentū, tanta velocitate moveri p̄t. seu fortius violenta discussione ac sine incendis ex nimia agitatione orbe. 5ᵗᵒ. quia hoc modo melius explicatur, et intelligi valeant stellarum fixarum à septentrione in austrum et vicissim —

Ob: 2. Si firmtū ⁊ ē solidū singulis stellis assignandus erit angelus, qui eas per singulos novenos dies ab ortu itinere. Sed firmtū stellis solidum, erus angelus heffecit pro ogn stellis, qi toto spatio solus stellas movebit. ver. gr. ℞. ⁊ ē tam parva res stella, qua angeli celestiā non moveāt, neq; tam magna ē angelorū pleni vel pro singulis ogn stellis ⁊ sit ei commune copia. Stella q̄ ab angelis orbantur in Quid ipsum coelo, nec coelos moveri alios, quam eo modo quo aër, ⁊ aqua movetur cum in iis aves volitant, ⁊ pisces natent.

Ob: 3. Iob 37. Nubes solidi solidissimi, quasi aere fusi: g. ℞. ⁊ sic verba Scripturæ sacrae exp̄ssa contra Sed ē opinio Elia, Dois ⁊ multi et eadem loco mentio à Deo reprehensi: qui, dixit quoddam Scientiam Scientiæ imperitis: advertit ⁊ problem ēē, etm cum Ptolemæum, qi de planetis coelog̃ planetarū sit una robiscum discurrent. at firmtū solidum ēē putat, nec moveri in illis stellas fixas, Erasm, ⁊ una cum eo similes.

Articulus 3.

An coeli moveantur ab intrinseco, ⁊ solum ab extrinseco?

Sic cum ambulat, ⁊ capiti deorsum cadens, movetur ab intrinseco, baculum vero v.g. quem manu gestat, movetur ab extrinseco, quia prius inde ad capiti deorsum movetur ē in intrinsecum, prius a unde baculus movetur ē baculo extrinsecum. Sed qi stellas ⁊ ab angelis, q̄ ab intrinseco prius moveantur ⁊ tū inferri credendum ex eo, quod sint astra. nam licet astra, seu coel moventur ab intrinseco, coel tū se prius movetur capiti deorsum, ⁊ capiti deorsum Sursum movetur, movetur ab intrinseco, ⁊ via se moventur et stellæ aliunt moveri ab intrinseco etm stellas. alii

dixerunt ee astra hydera coeli ——

Pico 7. calor et celestia corpora ꝛ ee astra. P. quia multi libri
indicium ac ꝓprias constituendæ. go P. t. ꝛ est in celestibz corpo
ãa vegetativa ꝛ stiva ꝛ sensi; ꝛ; gꝺ. P. m. quis enim dubit cœl
nutriri augmentari, stiviꝫ exercere, intelligere? cum potiꝰ ex eor
ffectione appareant ex porꝫ ãa homogenei sine vllo morso
indicio organizationis ꝛeplebita ad functiones vitales. Conf
ex 9 rado 4ta. qua fuit 2da ꝺ ffantia politana, ꝓfessus ꝺantem
ꝓ solvend: obstag.

Nota 7. corpora celestia simplicia et ex toto ꝛ ee nobiliora
elementarib; quorum plurima viventia sꝫ. sꝫ nihilominꝰ
perfectoria sui, quoꝺ alicujus ꝺg. magnitudinem pulchritudinꝭ
Z. corpora celestia sꝫ eaꝝ rad logica solem illuminarii, ꝛ ꝺerꝫ
unde ꝛ ꝺbt ꝺe perfectione suoꝝ effectuum libere. Z. motꝫ cor
celestiu ordinatissimi possunt reputari in intelligentia esse motrice
ꝛporum corporꝫ vidicet in angelos, vt mox patebit. ꝛ enim ꝛ pors
improbabil impossibil in hoc reliquam corporeꝫ celestiu radel et influxꝰ gñdem
influxus, licet ꝛ datam. nam

Pico Z. ꝛ ee ꝛpossibile stellas moveri ab influxu, nec extꝛi earꝫ
motus legis ee eas astras, P. quia licet nra exigat extia ꝓpulsu et
gravia terri deorsum, tꝛa celestia corpora et stellas ꝓsunt dici
absqꝫ eo, quoꝺ hint astra, quoꝺ exigant moveri in orbe ex regulꝭ
circumagi. ꝛ enim ille motꝰ hyderum in bonu universi, et ꝛ re
gione ꝺ conservatione inferiorum corporꝫ, in quꝫ influunt cum
enim planeta et stella hint caꝝ nrale, comꝰ quo fruitꝫ in modo
requisito a ꝺeum, motus earꝫ circularis, gꝺ liberi sitꝫ, a nra
ꝓpꝛia quo moventꝫ in orbe et circulentꝫ.

Circularis re ꝛ sursum nec ꝺeorsum, ꝺ motꝰ
in siderib; ꝛ sꝫ ꝛ ab influxu. ꝛ si ꝛ ab influxu, legis color et hydera.
Sursum ad stra centra moventꝫ, alioꝛ motꝰ circularis hyderum
nullatꝫ libꝛ centrum, nec ullam quietem quam intenderent, proinde
ꝛ ii nullo modo sꝫ, ꝛ ab influxu, nisi sꝫ ab influxu movente.

P. Vm. idcirco in ipsis in gestibus an cis motus realis ab intrinseco
sit tm decorus v̄ pulcher, an n̄ etiam debeat motus ab intrinseco causari in membris
membris. ad p. Dico: quod motus sydereus circularis nullem habeat
aliam rationem quod tendat, sed exigit nobiscum tantum, quadam sydera
erubescunt in bonum venisse, cui obsequium potuit prodesse, sydera, ex hoc
sydere quod nunquam videmus, nascentia. quam diu alibi defuisse,
& spiritum motum & quietis, & acquirendum discretionem pro nobis ad
motus tm, & quietis tm, & uberius quo hic spiritum nra. deinde & quies
& habitus tm de quibus à nobis totaliter hic possessione perfectionis illius,
ad quam nos ordinabat tendebat nra, ab in hac fu etiam sydera separabuntur
nobis dicunt quiescere, sibi enim eam pulchritudinem quam quaerunt,
nec sibi separatum ex ipsis, & obsequium meritis inferiorum
communicare, influendo in eum, & producendo varios effectus
nihilominus. —

Dico 3. probabilissime &c. & secundo, quod sydera nascentia ab ortu,
ab intelligentia assistente sibi phlg logice, licet ab anglo. ita communiter.
P. 4. authore S. Scripture. Job enim 9. majestatem describens, cap. 26.
dicit: sub quo cuncuntes qui portant orbem, qui orbes, sibi celestes, sphaeras,
nascentes esse ab ortu circulantes sibi ab intelligentia assistente. 3.
P. authore P. qui creaturis nobis corporeis celestibus tribuunt intelligentia assistente. 3. no, quod motus sydereus p. divinissimi, immaterialissimi qui ac spirituosi, ut metaphysici asserunt; motus a
implicati in unisono longe aggregatim tribuunt motori ab extra,
& intelligenti, quam altius infra. Cenb: quia si corpora celestia
nisi, & nra ha circulari nascentia, est ides, quia prudentia
per nobis bene acquisita ab illis quaerentes, qui hic pro nunc sensibiliter absoluto
circulo quiescerent. P. 9. quia assumpta sine diis nobis, essent
ipse motus & habita una circulatione essent finis seu acquisiti terminus motus,
& etiam essent motus ipse. m. Patet, quia acquisito loco, essent motus
realis, sed finis motus & locus, ad quem tendit motus, qui essentialiter finis,
hic acquisito loco essent ipse motus. n. etiam patet. quia circulatio
& finis motus circularis, qui habita una circulatione, habet finis seu
terminum motus circularis, qui habita una circulatione essent motus illi
realis circularis. Unde patet, quod corpora celestia habita una
circulatione nullo à progredierent ab instanti seu nra sua, adeoque
celeriter desunt mouchi ab intelligentiis sibi, & alios quos circulos.
Ad rationes 2de dicit Dio, à nra tribui hydeby ora, quod in instanti

necessaria adprocurandos effectus in orbe inferiore, vi vis autē motiua
ñ e illi ipsae necessaria, d sufficit moueri ab extrō, mō motu ci-
culari ñ absolute necessario, est h deberi ad influendū in hoc inferiorē,
sed tñ ad influendū in eo, quod horum inferiorū est ei portio hu-
ic enim igni natura tribuit vim producendi lumen, calorē, frigus
aliis, ut ex loco ad alium beatificandi, ad pueros portes fruti-
ficandas, ō illuminandas, hoc ñ habet ex se et nisi, sed ex
gratia et bria liberali motus ab ipso, é, quia tendunt ad certum
finē, unde vīa etna sydera cum ō gloria ō laude Christi, ut moueant
ab ipso ō ipsius ō debitis, d a circulorū debent moueri. Regulatus
PICCS 7. si corpora caelestia moueretur solum ab extrō, ita moto-
ri ab illi violentus, quia foret ibi nullam vim ipsorum resistentiae
ut diximus disputatione de natura, ad violentiam ñ sufficiens, ut
nullam vim ipsorum effugat possum, d protinus deberet ā cum rapiditate
gis effectus ē dati in corporibus caelestibus ad motū circulare. unde motus
corporū caelestium liceret ñ sit connaturalis in hoc genere
† naali ipsis exigant, é tñ connaali in hoc genere, quod ad illi violentus sit
connaturale oppositū violentiae, ita et de illi dici potest naali quia
nec exigit naturā corporibus caelestibus, nec repugnat naturae.
PICCS 8. quod ad capitis naturā ab ipso tendat semper deorsum
ex hac ñ infertur quod ibi virtus ipsa acquat motui vitali in capite
ō ea, qua ratione illa virtus ipsa vi cuius caliet corpora caelestia naturā
rent circulariter. Resistia. ideo ex motu illi capitis ñ infertur motus
vitalis, ō actus, quia caput ipsum movendo se deorsum tendit ad finem ibi
debitum sed ad acquirendam abicationē in centro suo. Sed ebm caelestia
corpora caelestia movendo se circulariter, tendunt ad finē sibi debitum,
sicca totius universi, ō circa centrū suum spiritū acquirendas: quo
ad abicationē, quia simile fieri ñ possunt, tendunt acquirere per motū
potestatum circularem eo modo, quo possunt, sc ebm ex motu
calorū, ab ipso ñ infertur motus vitalis ō actus. R. ad hoc
gō sicut caput acquisito per motum vitalem ō actus. R. ad hoc
ita corpora caelestia acquisito per unam circulationem perfectam hu-
iusmodi motus circularis, quiescant, et ab extra ñ moueantur. quia tendunt
ad finem sibi debitum, ex loco seu ubicatione sibi in spiritu, et ex
statu ñ connali perfecto, ō violento, ebm. ita ut tendant ex loco
sibi spiritu et statu sibi connaali perfecto ad ebm. R. enim sic tendunt
ex loco seu ubicatione sibi in spiritu, et ex statu ñ connali perfecto, ō violento, ebm. ita ut tendant ex loco
sibi spiritu et statu sibi connaali perfecto ad ebm. R. enim sic tendunt
arg. veret motus vitalis. R. similem. Sed etn coeli ex motu se
circulariter tendunt ad finē sibi debitum, ex loco seu ubicatione sibi
spiritu et statu connaali perfecto, ebm. ita ut tendant ex loco spiritu
et statu ñ connali ō violento ad ebm et ibi motus ñ circulariter
starent in loco sibi spiritu arg. veret, ut videtur, ut patebit ex dictis.

lib: corpora celestia magis sit activa quam inferiora videlicet sublunaria, sublunaria per suam floam influm moveat sua activa, ut pat de lapide
moveate se deorsum, qd et celestia sicut moventia circularia. Et
ideo moventia corpora inferiora per floam influm, quod sunt activa
nulla e ilativa. Sunt nquam corpora aeha licet sint magis activa,
nam inata, tm corpora aeha, ut agant, dbat moveri ab aa aqua influentia:
corpora celestia: licet concedatur ee magis activa, tm ut agant,
sint moveri ab aa seu intelligentia exterius assistente. Deinde dicendum
est hoc e alia: quia motus gravium vg liquidis deorsum et aquis sursum
et illis motus, a quo plurimi nobis sublunaria curorum, e tanquam
causa, q tanquam a conditione requirant, illis e motq corporum celestium: e o in correctens ut motus gubernativ mundi procedat a non
intelligente proportionem tm tam rationem et implicatq ut dictu e in
sectione geluisio.
Contra hoc: Solum n e vivens quod licet ab intrinseco movatur, n e tm motum
ab motu, qa cuncta linea pertinendum dicorpora celestia n fit motus
ab motu qua cuncta linea pertinendum: n enim possunt moveri vg linea
recta sed circulari tm. qo. R. nego m. nego enim m in celestia hoc ad rationem
existendi requirat, ut pat etm in motu cordis animalis, quod n e indistans
a motum quaecunq linea, et tm cor est vivus, sic negata m. n pro-
batur ultra argmtm.

Articulus 4.

De influxu astrorum in corpora sublunaria, et de astrologia
divinatoria.

Circa hoc quidam dicunt quod corpora celestia agant et influant
in hoc sublunaria: ut sint tot vicissitudines in temporibus, fructibus,
animalibus qo rerum generationibus et corruptionibus: hi multos, quidam vocales
dicti explicant, ideo decumbente folia in ft implicant, alii ad motus sibi
placent et verbum p. Sic enim lunae influxui fluxus et reflux
maris tribuitur, astra quodam ortus hiq v oasus pleniludes aut
fertilitates terrei inducunt. notus etm ei a stella polari trahi magnetem
et de influxu hyberum in corpora sublunaria iam fas n e dubitare.
Sic aantia quoq et corpora humana influunt corpora celestia, pat
ex morbis experientis: hinc enim fit morbi, beneficiorum affectionis p.
incrementis n decrementis infirmitatum, pro more et natatione lunae
crescentis et decrescentis: Inde etm politiores medici in curandis morbi
attendo languine pendent observent temporum et hyberum aspectus. ee

Dico 1. Licet astra in corpus humanum diuite influant, commovendo
humores in corpore atq sic temperantiam hois alterando inclinet
aliquis ad hoc n illam affectionem; tm in eum hois diuite et impediente
movendo ibiq pras et nititur et voluntate agere n possunt. e quam-

rationem dicendi, imo et Ancorum, sapiente dominari astris, a
veris astra sapientes, docentur. Et vere, certe enim influ gratiose
hoc liberis ab arbitrio proditi foreth, si velut bellua in huius ope-
rationibus nabilibus in medijs subjaceat plumbo astrorum, sui enim
tolerens libertas cao libero, ridiculo prorsus fe.

Pico X. Inducite hic atque audiens ac graui disputatione pensitate
influere in eam facultatem, cuius ope possumus, intellectum, voluntatem et memoriam
de quibus actum, quod ea facultas in intellectibus et voluntatibus hui mentis
de vendeat a corpore, cuius ope organis spiritibus calidis et sicci-
actum, astra in hoc diuite influere dicendo in illa varie-
gatores, illicito in humano corpore humores alterando, qui vigent in
diuite in eam dependentem ab organis p. Declarat hoc: Si influxus
ideam concitare bilem, qua concitata voluntas inclinat ad iram, si
etm humor melancolicus inclinat ad tristitiam, sanguineus ad libi-
nem, flegmaticus ad lodium, et hmorem ad: quos des astra influere
sui augere, minuere, alterare possunt, qo etm ad hec, et illos effectus
voluntate ind diuite inclinare, adeoqo in illa indiuite influere. Si
quaras, qua quid astra influant in luminaria? R. certum est, astra
influere qa motu, lucem et calorem, et quidem qa motu quatenus
probabile solum tam quam per conditione. nam ea quia cum locali motu
astrorum ad luminaria vel per veniat, in illis efficere illis, posse a motu
locali, sicut per eum admoveri sol alii planetis, ita produci motu
et in solis calor et lux, et vi lucis quidem major calor, cum in me-
dijs locis etm ex hoc capite minor luceat sentiri calor, quam in
vicinis: lux a et ideis spiritus ad nos usqo propagata re-
creat corpora, calor in illis spiritus efficit, ex qbq vera
vero etm prout dicta dentes alia actum gerere, qua vulgo dicuntur
influentia dicunt, qbq astra influant in luminaria, ghrenfa
e vi lucis ind astrologos. si qbq et accidendam committo.
Idem sacra potest quod adiuncti, quoniam an, et qua futura pos-
ex astris. qua quo Rola: tripliciter effectus possibilis
fluxu astrorum dependere. 1mo aliqui effectus astrorum sic necessarii
ut a nullo impediri nisi a deo extra ordinaria et absolute
tes, sic eclypses, noui lunia, aequinoctia, solstitia, dies, nox p.
2do alii effectus astrorum sic, quidem necessarii etm do, sed ha in
pediri ab aliis causis possunt, tam liberis, tam necessarijs tam et
ose defectu alterius concausarum: et tles sic pestes, morbi, fabri
tas, sterilitas, sentipluuia, sterilitas p. 3. effectus obligatorii

planè pendent à libero agente: licet q̃ ſit rox. fallen p. ?
q. ſ. effectus ſ generis ſ veritis aſtronomi infallibiliꝫ prodii: nõ ꝛ
dia ex eaꝫ re eſſarca et adeq̃ cognita cognoſci poſſunt effect
naſcuñ. R. ſ. effectꝰ ſ. generis poſſunt etiã ex aliis prodici: d ꝛ
certò et infallibiliꝫ ab eis proveñ: nõ ſ, quia iſti poſſunt ex aliis cauſ
nõ provideri: ñ ſemper poſſunt, nõ prediui: etſi videretur ex aſtris
earum q̃ ſubſtitutione aliis facturi. — R. 3ꝰ. effectꝰ ingeniꝰ
ſ liberi voluntꝫ humane ex aſtris et virtꝫ inferendi aſtronõ prodici
certo plane n̄ poſſunt, nec poſſe ex paulo ante dictis in ſolutione ſ ma.
nifeſtũ eſſe aſtros influant in corpora etiã humana, libertatẽ ñ hois in-
clinãdo aut cogere nequeunt, unde in aſtrologiã hanc iudiciariã,
ſ genethliacos aſtrologos ll. ſſ. hoꝝ ſſ. inveniunt, et melioꝝ eſſent
matheſeos ſ. ſcientiarũ auxilio eos prodixiſſe ajunt: ſi enim
eorũ diã prodicie nata, qua ꝛõ deo remotiõe ſubtrahunꝫ.
Labor inhãnomine aſtrologum aliquem genethliacum, h̃ ei effet, qua
uis hoc horã: at ꝗ ſub hoc ſydere ſtellatiõꝫ conuncꝫ et natꝫ
ſit, hoc certo ſcitlicet de facili ejuſdem hois ſtatiõe et progreſſione
et ſtatꝰ probabiliꝫ dicere, ꝗ ſ. profectum ſtudii, et rebus ꝛ in vita
operam ſit daturus. nam temperantia hois magna exparte ex
ſolarũ influxu dependet, temperantia ſcptẽ planetarũ zonali, progreſ-
ſiõ vero comunis, operatio et actus.

Articulus 4.

De ſydere non nulla de ſyderibus.

Quares ſ. quod et q̃ ſit planetha ſ. R. Planeta ſeu ſtella errati-
ca dicunꝫ illæ, quæ ñ eodem tempore, inde ſ. ſunt ſurſum, resp.
ñ eadem à terra diſtantia perſe ferunt, d eãm inde ſ. ſurſum ferri
eam recedunt, nunc terra approximant, nunc ab ea longius
recedunt. Comunitꝫ ex ordine quoad proximitꝫ planetæ ſeptem
recenſentur hoc ordine. Saturnus, Iupiter, Mars, Sol,
Venus, Mercurius, Luna. —
Quares 2. quid et quot ſ. ſtella fixa? R. Stellæ fixas
dicũ ſtellas firmamẽti dictas illas, quæ licẽt ab ortu ad occaſũ, à
ſeptentrione ad meridiẽ et viciſſim moveantꝫ, tñ quoad hãc
ſ. ſphæram, et ad ſe invicem et tñ ordine ad terram naqnam de-
ſcribendo moveri, unde firmæ et quaſi fixæ quoad hoc per-
manere tempus: ſtellæ ſtellæ fixæ ab aſtronomis dicuntꝫ ee
3022. diuerſæ a ſ. ſtella illa in ſ. ſtellatione, aſterismo,
ſeu imagine, quæ nil aliud ſ. quam certus ſtellarum numerꝫ
ſi hãc ſuo ordine aliquam imaginem repreſentãt: ut urſam, le-
onem de quo aſtronomi. —
Duces: inſtabilia videri, ñ à planeta, quã 3022. ſtellæ fixæ,

ram qlis qui cibu petra nocte inpererit, p rerabit rene aliqs
millione, ꝙ nitueri, oculorum decepto ẽ tbus lumina affusis et re-
flabi intuitu n̄ sat distinguentib, nam astronomi Anglos enu-
merant: ne una quidem, que affatu et defectu fabi sub aspectu
cadat: omissa: et tñ n̄ nisi 30tis reperiat. adverte nihilomin⁹
plares absolute ẽ stellæ fixæ, qua opera Periscopii reperiuntur
multa enim stellæ fl. circa polum ——, qæ nobis non
quam oriuntur, quorum proinde numerq ab astronomis n̄ potuit in
veniri. —

Quares 3. utrum stellæ rei sint lumen à sole. R. affirmative ita
aliquod lumen ẽm ex ꝙ habet, j⁹ patet ex eclipsi lunæ ejusq
incremento et decremento: quo ea constat ex eo, quod luna ex
sole sendam lucem mutuet. Demadvertere licet in veneris
et mercurii, qi ad modum lunæ juxta varietatem solem aspicit
prout cum ẽ in umbra terræ vel à sole accipit lumen, adhuc ho
rario lumine rubet, et aspectabilis manet.

Quares 4. Illa corpora ꝙ stellæ? R. quidam docent ẽ impossibile
stabili calem et stellas ex ẽ substantia ignis veri et elementalis,
variis tñ auctoribus in diversis gradibus ignis veri et elementalis
influendi in hæc inferiora, ignem hunc spirit à sole, dum stellæ
condidit in globos condensatos hyereos reliquam a patria igne
secludo et exteriorem. Contra: hæc cuncta contra S. Scr.
ducunt, in eumq finem aquas idea, ꝙ per firmamentum à sole
valibus: ꝙ si stellas de calo caperas durante eo quod naturaliter
earu absumendum sit. Sono an stellæ hæc ejusdem substantiæ
cum hoc orbe an non incertus ẽ apud Peripatheticos. Stellarum
figuram rotundam ẽ mathematici probant ex luna, quæ
spherica eclypsat solem, et circulo ind accipit lumen Phi: hæc
rotunditas n̄ ẽ mathematica, et ad circinum exacta, ac per-
fecta, d ẽ spherica, qlis ẽ globi terrei admodum exacta, ac per-
fecta.

Quares ultimo: quid sint maculæ in sole et luna, R. macu-
læ solis ẽ stellas quardam, relicto solis affectas perpetuo stellarum
fluxu et motu, sunt qp ejus nimirum in diversos
effectus generatione, quam lumen à lumine Phi injecti, et
ides obscuro apparent. alii maculas hasce ajunt ẽ poros solis:
qi ẽ corpus ignem, d fluidum, quod mirum in modum fervore ebullien
hinc inde poros, deinde, et extra se agit, et inflar carbunculi

rum foras proiudicii credibile qd ē eligendo ea, pote ex sole dicidere
cōi qd ei conetas. —
Maculā in luna fl aliqua. qua ostend tempo eadem pse neverant,
quas etiā rebres adverterunt: novas a macula, Rubiore deprehen-
derunt, qua luna crescente, et decrescente mutantur, et nil aliud fl.
quam umbras quas efficiunt montes, et valles, luna eminentiora
in cōcavis planis, et in vallibus: ē enim luna in aquali sinu et hol.
et valde montosa, montes, ejus multo quam terrestres altiores
ut giunt Galilaeus à galileis: ita ut od 4 milliaria italica per-
pendicularis sup aliquam lunā planitiē in altū extollantur,
qua altitudine nullus ē mons in orbe terrarum, si a quoras:
cur ḡo hi montes, tam alti à nobis nō videantur, Rō quod ad hoc
hoc quia oblique aspicimus, quia et ind credidem ind montes
deprehendam nō videmus. plane sinus maris ex littore visum
effugientibus imagine hi, apparet tā aquale.

Articulus 6.

Proponit Systema universi.

Sūt, quod de mundo et Celo ille tractando erant, breuiō ex-
pedito reliquum ē, ut pro clariori horum intelligentia proponamq
systema mundi: ē a systema mundi nil aliud, quam totius ordo
mundi q profitis, ordinatio, sive distributio ē locorum: de qua
varient mathematici: nam ē —
Nicolaus Copernicus qbā quam sapientia sapientiā ē terra, sed
eidem obstitit in vetis multis, ku pro centro mundi, cum ap sphera
maxi et circa hanc rotari tam reliquas planetas, quam sphā lunā
tam etiā spiā terram ku globum terraqueum, eorum a circa ipa
terram rotari. hoc ab beg vanitis, et quod docuit solem stare,
et terram moveri circa solem: adeoq terra ē asteris collocat inā
planetas, et nō solem, quod ē ridiculum ⁊ repugnat enim scripturo
sacra, oppositū docenti, tam de sole, tam de terra: sic Eccles: ⁊.
Oritur sol, et occidit, et ad locum suum revertitur, ibiq ap renas-
cens gyrat per meridiem, et flectit ad aquilonem. Iosue 10. stetit sol
et non festinavit occidere quasi tota die. Psal: 92. etenim firmavit orbem terra,
qui non commovebitur. qo. —
Ad quod copernicus scripturā sacrā respondit id ē quod apparentia hoc,
quod ita appareat solem moveri, et terram stare, licet vēdum quis
ratione à littore recedit, apparet ili, littus moveri et navim
stare ita illud: recedat proclivium portus, terra ap videri
videant. Ad qua ē: —

quod ne ego [illegible] in sphæra 8. Ss. volentem ferunt sequi
Copernicus, dixi se et longè verius, si aparuisset tobi stare, et terra
moveri ac rotari circa suum centrum, quod reipsa est factum, deinde poeta:

Stare rogas terram: tobis mirabile narras,
Hoc dum Herebeas, is rate forsan eras. —

Secundum mundi systema Ptolomæi et aliorum ferme omnium
Mathematicorum ac Philosophorum ponentium nos centro mundi terram stabilem
et fixam: si etiam rerum generatio ab quemlibet quies circa quam volvitur
et planeta cum cœlis, ita ut hinc ad concentricitatem ibi esse debeant corpora
quibus certo terram. Sed quia RR. materatici ope tuborum
observaverunt primo tres planetas, licet necessum, necesse
et longe luci ab his distante inter valle nostri quodque ē supra quod
quæ nihil sublim, ideo eas circa ipsū volvi ac gyrari conclusere,
ita ut centrum eorum sit sol; respectu reliquorum vero 4 planetarum centrum sit terra, sicut et respectu firmamenti seu cœli stellati
fixi, et respectu cœli dicti crystallini, quod videtur ē pars ipsius
respectu cœli empyrei, seu primi. ♃. Observarunt 4 stellarum circa
centrum ♃ovem, et ideo vocantur comites Jovis. ♄. observarunt
circa saturnum, qui ē septimus et supremus planetarum decem stellas
pariter circulariter se gyrantes, dictas comites saturni, quarum unde centrum sit ipse Saturnus. His observatis structus ē ipse
mundi tertius à Tichone celeberrimo per daniam mathematico,
quod nunc maximè tenetur tanquam perfectius reliquis. Quæ
tripla in totidem figuras exhiberi solent ab authore hypotheseos
Bracha. Ego cum circino earum figurarum loco his
versibus disputativè de mundo geludo. —

Sive hoc, sive illo stet corporis ordine quodq
tobis certe nihil nominis ille pila ē.
hoc gaudet credit ip Jovis, dum volvimur, ille
tobis, dum vero stamus, ille tenet.

Disputativ. 10

De generatione et corruptione. —

Quæstiv 7. —

te quidditate et proprietate generationis et corruptionis substantialis.

Articulus 1.

Quid sit generatio substantialis, quidve terminus activus generationis substantialis.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod generatio substantialis non sit mutatio. Dicit enim Philosophus in 1° Generationem definit, quod sit mutatio totius in totum nullo subiecto remanente. Sed subiecto eodem existente, exempla generationis adducit Philosophus in mutatione aeris in aquam, aquae in aerem, dicit mutationem totius in totum, quod in hoc patet ex hoc quod materia, quae prius fuit sub forma aeris, postea fuit sub forma aquae, et e converso. Ergo subiecto remanente, generatio non est mutatio substantialis. Praeterea, quod dicitur de aliquo secundum se totum, non dicitur de eius parte, sicut animal non dicitur album, quia pars eius est alba. Sed materia prima, quae est subiectum generationis substantialis, est pars substantiae generati, cum sit pars compositi. Ergo generatio substantialis non est mutatio substantialis totius in totum. Praeterea, mutatio substantialis videtur esse quaedam alteratio, cum utrobique sit transmutatio de contrario in contrarium. Sed alteratio non est nisi in accidentibus, ut dicitur in 1° Physicorum. Ergo mutatio substantialis non est nisi accidentium. Sed generatio substantialis non est mutatio accidentium, sed substantiae. Ergo generatio substantialis non est mutatio substantialis. Praeterea, mutatio substantialis videtur esse quaedam alteratio, cum utrobique sit transmutatio de contrario in contrarium. Sed alteratio non est nisi in accidentibus, ut dicitur in 1° Physicorum. Ergo mutatio substantialis non est nisi accidentium. Sed generatio substantialis non est mutatio accidentium, sed substantiae. Ergo generatio substantialis non est mutatio substantialis.

Sed contra est quod Philosophus dicit in 1° Physicorum, quod generatio simpliciter est mutatio substantialis, generatio autem secundum quid est mutatio accidentalis.

Respondeo dicendum quod, sicut supra dictum est, generatio nihil aliud est quam productio entis ex non ente. Ens autem dupliciter dicitur, uno modo substantia, alio modo accidens. Ens igitur substantiale dupliciter fit ex non ente. Uno modo sine subiecto, quando scilicet nihil praeexistit quod postea sit substantia, sicut in creatione rerum. Alio modo ex non ente fit ens substantiale subiecto existente, quia scilicet ex materia praeexistente fit substantia. Et hoc modo ex non ente fit ens substantiale per mutationem. Et sic generatio substantialis est mutatio substantialis. Ex non ente autem fit ens accidentale subiecto existente, quia scilicet ex subiecto praeexistente fit accidens. Et hoc modo generatio accidentalis est mutatio accidentalis.

Ad primum ergo dicendum quod Philosophus definit generationem secundum quod fit ex subiecto praeexistente. Et hoc modo generatio est mutatio totius in totum, quia scilicet totum subiectum mutatur totaliter, et secundum totam substantiam et secundum totam formam. Et hoc modo materia prima est totum subiectum generationis substantialis, quia est totum quantum ad totam substantiam, non autem quantum ad totam formam. Et ideo non sequitur quod generatio substantialis sit mutatio totius in totum, quia materia prima non est totum quantum ad totam formam.

Ad secundum dicendum quod totum et pars dicuntur in genere substantiae, sed non in genere accidentis, quia accidens non habet partem substantialem. Et ideo quod dicitur de toto secundum se, non dicitur de parte, sicut animal non dicitur album, quia pars eius est alba. Sed materia prima, quae est subiectum generationis substantialis, est pars substantiae generati, cum sit pars compositi. Ergo generatio substantialis non est mutatio substantialis totius in totum.

Ad tertium dicendum quod alteratio non est nisi in accidentibus, ut dicitur in 1° Physicorum. Ergo mutatio substantialis non est nisi accidentium. Sed generatio substantialis non est mutatio accidentium, sed substantiae. Ergo generatio substantialis non est mutatio substantialis.

prout hꝝ ampliꝰ dicit ꝺs ab actione eductiua secundū genꝰ hui⁹ foalꝭ
et realm; quod ꝺ ductio respicat solum totum ductū secundum se foa
nimirum ut ideam ponat secundum ꝺ generatio vero et ꝑfectio ipsa
maꝝ respicat foam n̄ secundū se, sed secundum in ꝺ nāe in ordine
ad rationem totius; naꝝ enim per generationē ponit hꝝ simpla n̄ /
respicit aut intendit aliquid imꝑfectū, qle ē sola foa secundum ea
ꝙ intendit eius gratu et ꝑfectū, qle ē totū habitale in ē totius spe
cifficꝝ gñcꝝ. Ad 2um patet solut. Ad qꝝ illud ꝺ terus foalis generationis
quod ꝺicit ponere generatio sim̄ dicū vtpote illud ponat mediate totū
in ē totius, et qꝝ ē ultima dekeratio ad actu ꝯstituendū totū. Ad hoc
ē unio, qꝝ unio ē terus foalis generationis. Ad gñalē ex dictis
patet ex qui acceptione
teri foalis, quia h̄ terꝝ totalis ē ꝑia totū habitale. Ad terꝝ foalis, et ut qꝝ
erit illud, quod ē foalis nō totiꝰ habitꝰ, et qꝝ reductiue foalis totius
ex pottꝝ, atq; hoc ē tm̄ unio; quia unio ē per quam immediate et
ultimo oēs partes ꝯstituunt in ē actuali ꝯstitutiui totius, qꝝ.

Corr: quia eque ꝑcie hoc generat hoem, ac iguis ignem, et tm̄ actio
generatiua hois n̄ producit foam hois, quo ē abstr n̄ ꝺ uitꝝ maꝝ; qꝝ etiā actio generatiua ignis, qua foalꝭ talis ꝺducit
foam ignis; Ad 2um tm̄ maꝝ unitꝰ tuli realꝭ verum sibi, quodm ignis
ꝑpꝝ entitue eadem selbatio; et producat foā ignis, et unionem ad
eam maꝝ: dici tm̄ ꝺbt foalꝭ generans n̄ qua producens foam ꝺ qua pro-
ducem foa unioꝰ eam maꝝ. Ad vltꝝ hic similiꝰ, quod etiam
corruptio totiꝰ n̄ requirat ut pereat foa totius, ꝺ sufficit ad eam; et
in hoc foalꝭ leon rigit, quod ꝛeperet foa à maꝝ, seu ꝺinde foa
remanerat, seu ꝺstruat ea, et sic eque ꝑcie moritꝝ hoc ac equꝰ
licet foa hois n̄ ꝺstruat et simul foa equi.

Dices 1. Illud ē terꝝ foalꝭ generationis qualis; quod foalꝭ ꝺbeat
ꝓprium ad certū ꝑcies / hoc ꝓpriat sola foa, qꝝ hoc, et n̄ unio a
qua; ꝺ quod foalꝭ et immediate ad rationē totiꝰ ꝺbeat, totiꝰ ē ꝺictꝰ
hoc tꝝ ad ē sola unio, quatenus eam ipsa unio mediate et ut quo ad
speciē ꝺbeat; quamus nimirū ē actiō quæna eum foa ad rationē
totius ꝺbeat; et ad rationem ꝓlie foalꝭ, et ut quod in actu
primo ꝺbeat. —

Dices 2. hoc ꝺuit generare hoc[12]es, hoc; quod ꝺspoīat maꝝ ad re-
ceptiē aa; qꝝ n̄ generet hoc foalꝭ hoc; quod producat aliquid, vi
cuius foalꝭ ꝯmunicet foa maꝝ, sed unioꝰ. R. P. A. hoc ꝺuit gene-
rare hoc es hoc; quod ꝺspoīat maꝝ ad receptiē aa, per hoc ꝺspo-
sitiue. Ad ꝺuit per hoc generare foalꝭ R. Ad 3um patet. Simil qꝝ ipsa
generatiua; ita hoc es hoc; quod ꝺspoīat maꝝ ad receptiē foa n̄ foalꝭ sed ꝺspositiue
et foalꝭ ꝺspositiue solum generat hoem; eam a hoc n̄ solam ꝺspo-
sitiue ꝺ simpl ꝺuit hoem generare nec possit generare eandem per pro-

[illegible] fore seu ac; possero dici generare aliu per productionem
rationis subsistis vir ejus foalis communicatu ac subsisto mabi, et facit
eum pr. cum ilo. —

Dices 27. Si foa e subsisto educatu, vnio a creaveris, et tu ea gene-
ratio; et tu in hoc casu ei est key foalis actionis generativa go. R.P.A. est
ecclesia generatio dei qui ab aeterno realiq; realis ex parte q fuit de qua
hic quæring N.A. ce b aliqua alteriq; generis trans N. et gfsp. —

Dices 4. actio qua educit foa de sua subsisti e generativa, qi in ea
d n in actione eductiva unionis gfsti sed de generatio. R.P.A. e genera-
tiva forma trans. N. e generativa gfsti et subsisto N. A. dl gfsp. sed tñ
eandem actionem ee eductivam foa et unionis licenter admitto. —

Articulus 2.

De corruptione.

Aliqi corruptionem q[uaeran]t, e positionem, et ex eo inferent, corruptio
n gfsti ex negatione ejus quod pfsti sit sed q[uae]a actio gfsti ad esse inferat
altiorem? hoc tendentia requisita; quod enim quod ex po corrumpitur in
partes prie loquendo, potius enim dicit rejex aliquid ab alterq; quod vero
ex re qua corrumpitur, et desinit, e bene de subsisto, quod tñ corrumpi-
tur, adeoq; corruptio foa buiusmodi gfsti in aliqua actione. Unde
corruptio pt dici ea negationem rei remanentis ejus subsisto. uti subsi-
stion diebamus. b dist. —

DICO: corruptionem bene definiri, quod sit desitio rei, in aliud. Cy
desitio rei, e ejus ordinatus ad corruptionem et annihilationem, ut aqa enim
ex desitio rei in aliud e dicitur corruptionis ad annihilationem, qua e
ex desitio rei in nihilum, eo quod nihil rei, annihilata maneat, nec subsisti
rei ejus loco res alia producatur. Et vi cy aliud duplici accipi pt, primo
ut est subsisto in quo res, qua corrumpitur, desinit; sunt enim res quodcunq;
ex subsisto diuturni fieri ex nihilo, ita si desinat in subsisto dici debet desinere
in nihilum, quia licet res in ea desinat, gmeth tñ actus in sua subsisti i pt do
cy aliud accipi pt ut dat aliam rem, quæ loco rei desinenti produxit, licet res
desinens in desinat in subsisto, quo quidem accepto e in di rigore dicis ex hac
et salvatq; modus loquendi Allegorem assertiui meam partis in Eucharistia
i pura annihilatio desinentis eo quod licet nra sit independens a subsisto
in eorum i mo subsisto: i gfsp. in desinat in subsisto in ejus locum tñ succedit
aliud, licet corpus Xti adeoq; in desinit hinc in nihilum, gfsp. desitioni
panis in Eucharistia quæ vie ad definitio corruptionis, in accepta in di om-
nino rigore, quomodo accepta dicit desitionem rerum naturalium in subsisto.
Quæres 2. quomodo generatio unius sit corruptio alterius, quod tñ videtur
ee: i de generat: t. 27. putant in hac questione aliqui dictum, ptiem a
Philosophis traditam facere fidem solum concomitantem et causis, hoc e, quod gene-
rationem omnes concomitetur corruptio, et hoc ab illa causis, id hoc nonnulli
subjecti, i subsistere pro ea ptione dicta in qua de generatione producitur in
subsisto corruptio: cognam a de causa aut concomitans unum de altero in
subsisto producuntur i pt. R. itaq; quod cum dicta juxta superius dicta

generatione sumas pro questione eamq; definas ut questio, hac
a in conceptu hoc, dicat utrumq; fieri et generationem et corruptionem
potinde generationem vocari in vacuo corruptionis et vita ptis fluidi
humi sui identicam in statu reali, & propriam corporeitatis à nobis
admissam in actis. Q. adhuc tg. Dr. Rom. patriot. corruptio unius & gene-
ratio alterius verificari & concomitari &c. q; veram in mixtis inanimatis
immediate s. in actis vero mediate; quia tandem ebn cadever resolvitur
in vermes, & in cineres. & ut alii dicunt verificatur de corruptione
et generatione spiritus vitalis et totalis. Stat tg. Dr. alios generatio
nes hic tg. Dr. incidendo. quoniam hinc morbi vitia prosapia: tg. à
veritio ea varia assignari universale et naale & gravis lethy quippe
ut aquis Iuvenis cito mori pt, Senem a die vitae impossibile e, &c. si
in morbo externa portes maxime redes manus et nasus frigeant
relicto corpore adhuc calente, hi rum e, quod rain calor naali deficiat
ac proinde relictis exteris portibus quasi in subsidium fecundum concalet
circa cor, et alios vitales portes. tg. si ager mortis crebro notitiam
rain moribundi tg exteri maxime oculi videntis nimium gutum
debilitari. q. si oculos claudere nt. qo in statim hi. aliqd alibi
videre videat: signum malum e, rain hinc colligit cerebrum et
oculi organum carere humido radicali rain ipse nimis exsiccari.
tg. si nates prout solitum cassibentis, oculi franti concavi, lenyma
collapsa, aures frigidae, indicia ebn pessima mortis. b. si
oculi re ex vi doloris & frontis lacrymentis. tg. si lingua alba valde
nigra. g. si humida et incrassata, q. si respiritus ex morbo alone
exhalet frigidum. jo. si manibs identitem cubilleria & lintea
nimia circa se convolvat et quasi lecto profecturus colligat, vocat
indui vestibs, presertim in morbo acutorib; ac calidorib; tg. si
pulsus ordinarij cessent, aut anhelitg et quidem notabili tempore
Quares tg. cur aqui cita rebus visa horas melius videre
batur, ita ut plant vestes? R. quia q; tempta major portio caloris
naalis quod nodum in sedendo e, ne hujusmodi ad sentiendos colores,
et calor ille sedulus tanquam in ultimo periculo volens se ab ex
pulsione defendere, vires ad nodum tempus recollegit: hac rubia
electricum properantq; aabq tantis alacritis providant. de
morbo hoc: de aa. Exhost: 1. Artic: tg.

Articulus tg.

De Conversione.

De conversione in phlegmonem unguis dubitet nunc pauca prabibi dicta
examinando, restant unde

Adverteg. eam naalem generationem illo inanatomq; que de facto datg

ſſe queſtionem; dicit, q̃ queſtio tranſiit nunc ꝛc, in alia: nec enim lignum
in ignem, eſt idem ſcabellum hoc in cadaver tranſiti ad queſtionē hanc
+ thomiſſas,
ſequentem duo ſciti poſitivi: unus à quo: et alter ad quē, et ſimiliter etiam duo
ſciti negativi: ſcil. idem lignum quod tranſiit in ignem tranſit lignum ab eē ligni
ad eē ligni. à nō eē ligni ad nō eē ligni. hi duo ſciti ſunt ſubſecta queſtionis dicti
de ligni. à nō eē ligni ad nō eē ligni. hi duo ſciti ſunt ſubſecta queſtionis dicti
ſequentis: hi ſunt accidentales, dicit, etiam queſtio accidentaliter ut cum calidum
ſequitur, in frigidum. Requirit ad queſtionem vtrū aliquid ſciti
ſcire ſcam ſciti à quo, quam ad quem fiat mutatio, nempe mea fua
queſtionis tempore quo et tempus ad quem poſtea ē duplex in queſtione; alius
totalis, totus ſcilicet illud quod fuit à quo: et ad quem fit tranſitus; ſciti
totalem à quo dicere in oī queſtione pertinere. patet, quomodo enim lignum
tranſiit in ignem, ſi nō eſſet ē lignum: ſciti etiam totalem ad quem dicere
in oī queſtione noali de novo incipere eſſe, certū ē. Dico 2 noali:
quia multi, de quo quod ſi Deus hic per noali ſcam ligni ſimulcum ſua
ignis in eodem nāa conſeruaret, deinde ſui, per noali miſſa ſoa ila, ſua
ignis deſineret eſſe ſub ligni; ſuberam inquirat in ea caſu ſeram queſtio
ſciti in quem: ne ſi per eam queſtionem de novo incipere ille ignis eſſe.

Difficultas hic fuit ſolum ē an ad queſtionē requiratur ut ſcig ſoali à quo
ſoalis deſinat eē, et ſciti ſoali ad quem incipiat eē: an vero hoc: ut lignum
tranſiit quoti in ignem ſe actiuum illum queſtionis, ſcilicet ſua omnino ceſſet
et ſua ignis permaneat in igne eſſe? ad quod R. q̃ eē do gēra ſoali, ſpecifici,
ut ſciti à quo ſoalis, ſimiliter deſinat eē, ſciti ad quem ſoali incipiat de novo
eē actiuē in ſcitū nāa; q̃ ſiquem ſciti à quo definit eē ſcitū cum aliqo
ſcitū ſimi ubique ſciti, et ſcig ad quem ſoali: ſcitū uniat eidem ſcitū ſpecifici
abſq; hi unionem ſcitū à quo ſoali. de exemplum huius queſtionis; ad hoc
ut lignum vere tranſiat in ignem, ſufficit ut ſua ligni ceſſet eē vera nāa,
ſuperadueniat ſua ignis; incipiat eē eidem nāa unius ſua ignis: etiam ſi ſua
ligni nō periret, ſi miraculoſe ſeruetur à Deo, et ſua ignis nō ſcitū produceret, q̃ iam
ſua prior exiſteret. S. in primis ad queſtionem ſi requiri ut ſcig ſoali à quo
periret, quia in ſententia Thomiſtarum aqua hoc ſic arin dum nostra queſtio
in cadaver: ac lignū dum comburitur, tranſiit in ignem, et hi dum hoc queſtio
in cadaver ſcig ſoali à quo id ē ſua ligni nō periit? hi deſinit eē unita nāa:
ſed etiam in queſtione caſus in cadaver; ſ ligni in ignem ad quod reſpondetur queſtioni
requiritur, ut ſimiliter ſcig ſoali à quo ſua ligni periret. hic
dicendum eſt ad primū etiam ſuppoſita ſua corporeitas, ut poſt conſiderabi-
tur ſua ſcitū ſpecifica Articuli, ut de modalia corruptione ne minimus.

Ad primum. Dicendum ſ. ad queſtionem requiri ad veram queſtionem ut ſcig ſoali ad quem de novo
incipiat eſſe: dum enim in Euchariſtia tollitur panis queſtio in corpus
Chriſti, corpus Chriſti incipit de novo eſſe, requiritur per ſe actiuē: licet
per accidens probabile ſit dicerimus, de relicatiue: ut ſ probabilius tollitur ſententia,
ſed ad veram queſtionem, ſufficit queſtio Euchariſtica requiri, ut ſcig
ſoali ad quem de novo producatur. Ad 2: vbi apparet reſponſio: q̃ ſua
vera queſtio tollit, ſed hoc quod lignum ſ tranſeat in ignem; ſ hic tranſitus

n requirit aliud, quam ut foa ligni Crucis maa veniatur ei foa ligni, ex qua fit ipsa hic Crucifixi Christi etiam foa ligni Crucis postea hic in maa; foa ligni Crucis ergo prius destructa: vere enim fuit lignum, et de novo inijt de ligno, modo unio foa ligni peracta, et incipiat de unio foa ligni, cum eadem maa. —

Obijcies Arbiter nota hic de notabili questione panis in corpus Xti: Sunt qui dicunt corpus Xti sub specie pani, effici ram actione in recipientes, et orata ecclesie per totali productionem. Sed multo clues illegorem qui id negant, esse dicendum actionem totalem possam de admittendi: dicunt enim Xti: panem quem in altari nova productione emplantem, et hanc novam unionem unitis aliud simbolo panis, cum quo simul assumat unum Sacramentum: effici Xti non per actionem productionis, et hanc: quod probabile est per adductum, ut vinc ex clericis, sonatis subjecto pani: in eam in hac questione nihil aliquid novi, quia sub Sacramento, sub totum illud de corpore Xti et accidentibus panis questio; hoc questionis quia est specialis, specialem etiam nonem obtinuit: dicit, qd transubstantatio, per quam videlicet in solum foa et etiam maa panis in substantia definit de: sub accidentibus substantia relicti adhuc substantia tam maa, quam foa panis corporis et sanguinis Xti Dni. in hac questione tenga qd totali, et substantia panis una cum accidentibus tenga quo foali, et sola substantia panis: tenga ad quem totali, et Sacramenti, seu corpus Xti una cum accidentibus panis simptum, tenga foalis ad et solum corpus Xti: illud tertio quod de jure et utiqp loco sit accidentia panis dum deinde species ejecate sacramenti, atqp in vermes abeunt, nihil Xti Dni. in vermes questi, licet posse Dei existat in quod Sacramentum quo data in vermes; Sacramentum enim in illo casu vere definit et cessat de, in ad definit esse corpus Xti. —

Ex his adverte 1. quod possit prie de tenga quo fit, et de tenga quo totali, dici quod quidem, in enim foa ligni prie de ligno quantitij in igne. Quia tenga requiri ad veram questionem, quia vere, in verum fit de quo et de quem: at tenga fit a quo definat de unitij maa, propter quem vere cessat unionem ad eandem maam Dei fit ad quem. Adverte 2. quod licet in via narratione in dicit qui tute, nec mutatij in hoem, et Dei assumpsit humana nra. Hinc controlli disputant hoc generatione viventis de qua Abelis beatitudine.

Articulus 4.

An in generatione Sacrificii qua resolutio usqp ad maa prima?

Abelin hoc sententia Sti respondit, an in genito manent accidentia corpis, postquam ejus in igne, an non sua substantia ligni, sed dein cum substantia panis, nihil qd de eo, quod fuit in ligno, maneat in igne: ad solam maam primam ligni: Ad hoc quaerexi an deb resolutio usqp ad maam primam, affirmant thomistae negant scotistae, et nos cum eis Arbitrij. Et ad probandi, revocanda est ea qua dicimus de alia hoc affini

tantequa

virtutibus: i. sic aliqui exponebant accidentia vero quae fecerunt D. Th. quomodo possit determinari ad producendum eum forma substantialis. —

Obj. 2. Si est assignabilis causa conservationis in genito, quod fuit in corrupto, ergo accidens idem numero in genito, quod fuit in corrupto. R. P. Supponamus enim caeli in vitro motu, et primo instanti mortis ejus tollatur ab eo omnino suus calor, causa huius caloris conservativa, quae est anima caeli vitri, non potest conservare calorem caeli mortui, quia cadaver omnino caret calore, causa autem

tyhs augti alteratio fiat ibi magis, et hoc modo dicit motiua
augmentū subiecti in gradibus, seu dicit motum subiecti ad gradum
alterū gradū in subiecto existentē, ad eoq; motū ad gradum
corruptiuum: quę corruptiua dicitur, q̄ solum relata ad aliquem
gradum in subiecto repertum, quod quidem
relata ad totū gradum, seu totam subiectam aquam huiusmodi
dicit ordinem ad subiectum, et ordinem subiecti ad novam formam
et novū gradum inducit. Et ordinem ad corruptionem ipsius subiecti, atq; hoc eodem alteratio in aquis
fermentatis accipit: hic hoc aut aliud quodcunq; aal vel vulgo dicit alteratio, quod
in eo gignit mutatio ad majorē calorē, vel ad majus frigus, quam ejus conuenientia patet, hic aut̄ plam alteratiōē definit dicēs, sic. Q. de gener. t. 27. quando
motus in passibus qualitatibus aut mediis manente eodem subiecto.

Nota 4. generationem alteratiōē in differt à generatione substantiali, quia ille ex toto
eliminato quia subiectum utraq; hac generatio, intendit ultimo alterum in specie
generatiōē substantiæ, quia tñ alteratiua intendit hanc generationē totius disponendo subiectum per actus gradus proportionatos ad generandam totam substantiam, substantialem vero intendit generatiōē substantiæ immediate producendo formam substantialem; ideo
differunt solum ex modo tendendi in finem vltimatum. —

Nota 5. alteratiōem eam ē duplicem, alia enim ē intensiua, alia extensiua: intensiua ē motus per quem subiectum aliquod plures gradus qualitatis in gradu
recipit aquisit in eodem tpore subiecti: et sic in eodem palmo ligni recipit duos plures gradus caloris. extensiua alteratio ē per quam subiectum aliquod recipit
totos plures gradus caloris, q̄ calor: tot in eodem tpore subiecti ex recipiat
in diuersis.

Articulus 4.

An motus alterationis sit instantaneus, v̄ successiuus, et an
gignatur? R. ad primum et.

Pro 1. motus alterationis quoad ultimos suos terminos per hoc quod ē productio
instantanea, at motus alterationis quoad gradus corruptos, eidem, qui ē successiuus
Probatur a rationibus eisdem quibus motus de alteratiōe tam extensiua, tam intensiua. P. quod primo, quia ex experientia, qua thermometrum, quod fit v̄ cerea bola
pellucida aquea eodem instanti producat suum calorem per totā substantiam aeris
calefacti, et si veneat immota, manente eadem intensione lucis, quę ab ea extenditur, nec intensiue producit majorē calorem, et clarius patet in sole, qui in
eodem instanti quo plene oritur, illuminat totum hemisphærium illud cui ille
sol illuminat, nec intensiue nec extensiue producens nouos calores in subiectis, quę
prius ignobilia hic motus successiuus ē instantaneus. Dixi a parte quia ex parte
finis, ut fax, v̄ sol magis applicati illi, partibus et aliis modo in quo ipsi
instanti producunt debilior calorem, et tñ in eisdem partibus producunt intensiorem calorem: ideo q̄ hic motus ē successiuus. —

P. 2. pars: declaratio ibidem ex experientia, quā sensata clarē, quod cum ferrum
ignitū ē applicatū postea successiue, sed humil, v̄ molesto manet, et durat sensibiliter magis, et magis alteratū subiectū extraneū: hic ignis eodem instanti applicatus
aquę v̄ ligno sensim magis et magis calefacit: et prius produxit calorem

quam circa mediocre gradu; ⸗ ꝛ. alteratio gis grauis; nullum agens alterans subi agit velociꝰ, quando motꝰ ois alterationis, erit velocissimꝰ. Potest aliquod in alteratione extensiua agens fortiꝰ eodem instanti in toto, seu aequale extendat suam gltem ad totum individuabile subiti totum totaliter, ꝛ a agente debiliꝰ hic extenditur ad totum totaliter: in alteratione vero intensiua producit agens fortiꝰ totum individuabile gltis, q̃ potẽ sic aequivalens maiꝰ quam agens debiliꝰ. Patet 2. p. m. 2. Phis. quod agens fortiꝰ producit ꝛ maiꝰ potẽ aequivalens maiꝰ individuabile gltis intra aequale mensuratum tempus, quam agens debiliꝰ: ꝛ agit quidem individuale gltis, intra minꝰ potẽ individuale mensuratum tempus; licet diximꝰ de gltimo, vbi egimꝰ de motu locali loco suo et ibidem.

Nota 1. ——— quando in agente alterativo ꝛ ille applicabilꝰ habito aptitudinaliter ad inducendum gltem, quam producit in eodem potentialiter, vltra extenditur ad plures partes subiti ꝛ totaliter producit, quantum ꝑ partes decent in hac circumstantia; ⸗ ꝛ. iam producit tantum, et eandem gltatiue.

Nota 2. Ex gltibus oppositis aliis differunt in individuali, opponuntur tñ in individuali, vt albedo et nigredo, quae ita in remissis gradibus quoad posse aliis ꝛ quae differunt in individuali, seu quae diuisibilibus, vbi opponuntur, ita ut in remissis gradibus similes ꝛ existant; ⸗ q. calor remissus et frigus remissum magnitudinis. hoc a gltas, quod hic dicta declarabit ab istis: quod ex euidentes habitus de ꝛ absolute pernecessarie cum gltis. ———

Articulus 3.

Vtrum agens alterativum agentia.

Articulus probati quatuor sequentia. 1. an agentia alterativa agant physice; seu in circulum. 2. an agant uniformiter ⸗ difformiter. 3. an in alterando habito tam intensam producant gltem, quam recipiant in passo.

Nota 1. Per agere physice seu circulariter aliud ꝛ intelligi quam si agens gltum ꝛ desit, et ꝛ impeditum ab exitu agit in ea subiecta ipsum agens agant posita; eandem, quo à centro circulari licet a recte in circulo agit circa circumferentiam ad centrum terminata, seu ꝛ ultra quam sphaeram ibi quam agere amplius ꝛ possit. ——

3. Nota 2. agere uniformiter, difformiter dicitur, quod agens in subiecto in quodagit aequales distantias ab agente producat aequales gltes, seu in aequales distantias inaequales. 1. g. agens caliden in pede possit vsq; orientem ꝛ possit distantiae producendo ꝛ gradus caloris et humidi in pede possit vsq; occidentem possit ꝛ distantiae producendo ꝛ gradus caloris agit uniformiter producendo vsq; in pede possit eiusdem vsq; orientem seu possit distantiae 1. g. gradu caloris et humidi in pede possit vsq; occidentem ꝛ possit distantiae producendo ꝛ gradus caloris agit difformiter et remissius quam in vicinioribus, potuit gradum maiorem. R. ad 1. ——— et

Vico 1. agentia alterativa per se loquendo est in impedita ab aliquo obstaculo. Quod probatur per circulandi. Sea diffundat seam qualitatem in 3 partes. Per experientia - quia ignis v.g. in facie accensa in certo tempore producit lucem et calorem; nisi à vento impellatur in alteram partem aut aliud impediatur. Deinde agentia alterativa sit indifferentia ad agendum in hoc et illam partem, nec magis requiritur in illis quàm ad agendum in unam partem quam in aliam: ergo est hoc ratione: quasi à priori: ad 1um —

Vico 2. agentia alterativa per se loquendo agunt uniformiter dissormiter. Hoc etiam experientia patet. Sic enim ignis calefacit partem corporis hominis, non tamen supponit: producit majorem calorem in vicinam partem habili quam in remotiori: cujus ratio à priori videtur esse, quia potentia vicinior habilior magis applicata quam remotior; dixi a per se loquendo, quia per accidens possunt remotiori à diuniformi dissormitate; sic v.g. si possum ignis proximus applicatus minus caperet alibi dispositum quàm remotior, possum remotior, ob hanc debilitatem ignis in posse remotiori majorem calorem producit quam in vicinis, v.g. si ignis adhuc parvam applicetur lignum crudum, et aridum, hujus actio citius accedet ad partem, quam ad lignum — dixi etiam calorem remotiorem, quia à his eadem applicabilis ex capacitate, alia circumstantia magis opportuni ut patebit infra in calore producto à solis per reflexionem in terra videlicet. ad 2um. —

Vico 3. agens alterativum requirit in extrema habilitate etiam habilissimum producere certum intensum gradum, quam habet ipse. Probatur quia aliàs ignis posset v.g. produce candela posset totum aerem illuminare; si enim lucem suam quam possunt in 4 gradu totam produceret in aere habilissimo. Hoc lux 4 gradu subjectata alicui illo ipsum posset producere aliam lucem pariter 4 gradum in alia parte aeris huic remotissima: hoc idem calorem in parte habilissima sic intenso: Similis sequela quod unus ignis posset totum aerem facere calidum 10 gradu aliud habitum etiam remotissimum. Conf: quia agens tempore magis et habilius applicatum quam posset etiam vicinius sibi opportuno, quo patet 3 produce in gradu seu intensiori gradum, quam in posse. —

Vico 4: Ignis v. gratia v. gratia agens luminosum v.g. sol transadit lucem per lineam rectam, ubique observatum; ergo et agit sic ita. Sea in plano. Diffundit lucem gradu per circumferentiam in omni circumferentia potentia in eandem partem plani. Et quia sol est centum diametris suis distans à centro suo terrae, circumferentia, ducatur quidem illa linea recta, ad sol in circulum totum. patet. hoc in rota. —

Vico 5. Ignis v. gratia v. gratia. Experientia docet quod si vas aqua aut alio pleno ignis ignoratur; magis calore olla aut aquam in parte superiori vasis remotiori ore ab igne, quam in parte vasis inferiori proxima ei proxima igni; ergo sequitur agentia alterativa agere uniformiter dissormiter. Quod ratio huius observantiae probata est, quod aqua in fundo vasis patulo calefacta rarefiat, rarefacta magis levitet, et pervadat superum ejusdem, in cujus locum pars aquae superioris succedit, plus frigoris gradum in eo sum descendit, et sic descendendo

fundo nostris ista temperet vel tangi possit ex qua in tepore gradu calor hau-
ria et nulla fiat fortis sensatio: dicendum quod distantia et aliquale
mutatio: quod hic gradus respectu agentis vel accidentis, quod in gran agen-
tia a agente per se uniformi et diformi. Calore scilicet hoc accidens abstrahit
et toba aqua ferveat deprehendes frigidum vasis igni proximi, et cali-
dissimi, quem abigas aliquione a tanges. —

Jo: 17. gloria 17. gelidi, igitur sq ñ producit in passo libi. Ista applicato foam
igni, nisi prius mutuat in passum gloriæ sq calore, quæ ab prietas
naturali foæ subjecti, alterius sq igitur producendi; jo agens producit in passo
tantam intensionis gloriæ, quantam ibi in subjecto. Sed aliud enim prie
disposito ad foam igni, aliud illius naturali prietas. Ista procedit foam;
ac proinde prius induci ibi in aqua, hoc foam subjectum capax et abila
emanari et hoc dictum. —

Articulus 4^tus

Quæram possint intendi, seu qualis capacia intensionis.

Subjecta a intendi quia ñ suscipiunt magis et minus. Ad in eadem subjecto natalis esse duæ substantiæ.

Arg. 1mo. Omnis qualitas talium, quæ possunt suscipere magis et minus; sunt hæc remissio, et intensio: quia per exercitium aliquod intendi, scilicet ens aliquod intendi, scilicet ens aliquod intendi possunt, per intensionem solarum globum subjectis inhærentium; jo a necessitate subjectis intendatur; deinde scientia entitas, sq foæ subjectis, addendo foam subjectum suum addit, gallas ad eandem potentem subjecti ad gloriam in intensione, et duæ foæ subjectis, esset in eadem numero natalis. quod natalis fieri requirit de aliquo subjecto a passo eandem, jo tis enim obligatis alteri: a desinere magis et minus. —

Qualitas etiam a intendi.

Arg. 2. gloria quoq requirit intendi: nec, quia gloria a radix exigitiva potentiæ penetrativa; jo gloriæ enim pars gloriæ a imperfectissima, alia nec proinde a ad addi, una pars gloriæ ad partes alias gloriæ in eadem parte subjecti; quod in ea intensio requireret. —

Nec remissio, nec ubicatio; quia implicat modum ad modum.

Arg. 3. ubicatio, durationis, dari ñ nec intendi, prima ratio, nec aqua, quia intensio gloriæ per additionem partis ad partes seu entis quæ intendi, scilicet ad eandem in eadem parte subjecti: ñ nec ubicatio ad ubicatum, nec unio ad unionem, nec duratio ad durationem ad addi in ordine ad eandem partis subjecti a modificati; tum quia implicat modus ad modum in eodem genere; tum quia ex ratione modi a possunt ad eandem partis durationes, aliquæ et duæ durationes affigere ad idem unius temporis simul eandem rem; alias una a ab actualis, ultra deferatio p eandem de ratione proportionalis duendam. Nec potentia de duratione a, quod sit actus successivus ad modificare a unam addi alteri ita ut sint simul respectu ejusdem modificati, ex hoc a geluderet ob eandem rationem, nec alia audientia valet hæc ejus posse intendi. —

Gelidum primo et ex illi orta possunt intendi.

Arg. 4. gelidum aliquo ut sit gelidum primo calore frigoris. et ita de ceteris

Duæ actualitates ad cognitionem Lapidis, quæ gelidum primo ut sic.

Instantia ostensa manifestabilis a clarior

Vide Lectiones Quæstionum in Artic. 6. Nota 1.

ria, ideſt ex intentionali, seu lucis, lucis, longe intendi profundi, et intendi; ñ tñ ex, gltes profunt intendi. sāc̄ ratio ē, quia ex gltes suscipiunt ingressū nimis, et superabundat lucem in eadem sq̄ nonne ex hac parte magnes calorē, idem quidem locum rain magis rain minq; excidant. Et ē, quia etm caracter per sacramenta Baptismi gfirmationis, aut ordinis, manet in āe suscipientis, sic sacramentū, ē gltas quidem, pincta comune gloriæ intentionem, et tñ ille gltas intendi ñ potest actus ē apud ex, cuiq; alius ñ ē, quam godlis tñ vna hujq; vñ illiq; gltis: huic quidē ex quorum generes aurum, ignis e generat aliud, nonne in damnis, quia ibi ē nra miseriæ. idem ē de alberedine et calore vel alibi dixi. habeas dicta sc̄holæ quidem preambula ad ea, quæ dicturi sumus sequentibus articulis. Contrarietia enim ē gravissima de alteratione intensiva in ejus modo intuitum sc̄holæ, de qua proinde hic.

Articulus 4.

Dicitur non nullas de intensione opinione. —

Prima de intensione sententia hi celeberrima apud plurimos, qua dicit gltē intendi per hoc, quod magis magisq; eadem indivisibilis gltas radicata in subiecto: quæ ñ pt fieri per hoc quod magis modica vel gltes, quia exigit ab exigentia ad effectū. Cōne da hanc hoc radicabitur, verbales varii, variæ explicant: aliqui radicabitur esse in hoc significare, quod gltas sequatur perfectior existentiam in subiecto. Ipsa vero ē, quod entitia ñ intiguat ab entia: requirit q̄ ejusdem rei perfectior esse sit perfectior entitia dei: nihilominus tamen ponamq; entitiam rei finitæ distingui ab ejus esse, hoc perfectior est perfectior entia ñ aequalis, per eandem potentiam producta, ut ipsa affirmat: quia nullius rei prēm gltis in eadem intendi distinguas hoc, quod novas et novas ponit, aequalis quām tñ novam et novam existentiam. Si vero hæc perfectior entitia gltis per hoc, quod destructa imperfectiori producatur novo effectu, hoc ipso modo existente gltis Dei, ñ, quod tñ nec de illa, vel infra videbimus. pt dici. —

Hanc magnæ gltis in subiecto radiantis aliqui thomistæ aquinā gltē in hoc, quod gltas perfectior unitur subiecto. Dgltē: quia nomē perfectionis unionis illigh. uhis: qua unum alteri tenacius adhæret: hoc a posito segni calore richer intensum ē magis intensū, magis enim adhæret subiecto calor minq; intensus, quam magis intensus, nam in qualibet subiecto calefactibili calefactibile remoto primus calor statim desinit, remissus diutissime esse nevat. ē q̄ magis radiatus est agens in hac sententia nitidior calor remissus quam hinq; godm subiecto requisit. Deinde alii gltem magis radiari quinq; gradibus hoc, quod magis adhæret de pa subiecto, quo modo a dicitur suscipiat magis et minus, respectu efficiare. alii per q̄ magis radiari, nil aliud intelligūt, quam profundiori radicem iacere in eodem subiecto, hoc ē idem subitum albius et profundius penetrari a gltē. Sed quod gltas profundius penetrat subiectum et adpartes, ejus minores penetrabit segni quidem per unq; admittitur, ñ tñ ē quaq; intelligi, q̄ magnus gltis: gltas enim extendit, dum adhæret partes subiecti, propagando intendit, q̄ dum in eadem parte subiecti augeti.

contra eos modos arguendi maiore radiatore valet hec argumt: Aucta
albedo ē, sed hujusmodi, ergo remota causa explicabili, per
dicta radiatio, observatis inferendi et remittendo ex producta maiore radiatione
ad explicandi inferius. S. th. quia quod cognat sed hujusmodi libere perfi-
cere unitatem, perfectiore unionem, quod in hac calentia ē inferendo. —
Ad sententia Scti Durandi dicendi quod inferendi per hoc, quod in perfectione
forma alia indisciplinata perfectio producatur. Sed unitum hujus, contrarie
quod inferius scti motus successus, in successivis a pars in coexistibilis patis: ita
obstat actus seu intensius cognitus in hoc instanti, quia in antecedenti
hoc, quod cognitus procedat sicut addat alia cognitio, per hoc, quod in eodem alterata
etiam perfectione cognitum etiam. Dicendum ē, quod motus quidem quo in
albedinem seu actus intensiva gratia ē quod successivum, et in hoc fallimur portio
ē coexistere patis; qualitas, a ipsa quo per motus producitur, ē quidem unum
quo in ipsa pars prius coexistibilis parti de novo producta. Sicut a ē totaliter
ē per motum de albedine quod ē key motus. Sicut motus quidem existentis albedinis ē in
successivum et in crescendo ē, qualem in una parte subiecti producitur coexistere
albedini in alteram partem producta. —

actiue, vitalis
ē intendatur per
additionem gradus a
albedinem, quia fit
successiue.

Durandus secte dicit in actibus qualitatis, cujus modi sunt, ē albedo
calefactio per additionem partis ad totam. Hec enim actiones successive et cum
defluentes fit: ab in perpetuum albedo ē tota esse; cum res producta in instanti
pereat ad aduentum rei quo producitur, in instanti. ē enim aqua in gradu
caloris gradus, seu partis caloris similis in eadem parte subiecti: sicut aqua
actus calorem in aqua remoto igne, ē tū humiditate peculiari in
nitri: ē duo aqua ē majori humiditate admixtione caloris, prenote una parte
caloris remanente aliquota, qua deinde parietem ab aqua prevalente albedine
Secundo ē igitur per intensive albedinis patris, quod dicta imperfectio producta
albedinis indisciplinata perfectior, nec remissiem hujus patris, quod dicta albedo
operatione perfectioris ē imperfectioris eam producendo pram hec S. th. opera
quod igitur intendit in aqua calorem, nec producitur caloris minoris hec
aque igne remoto calore remittit.

Sexta Sententia affirmat dicit albedinem intendi per dequalitatem — ? à albedine
aquam evadere magis frigidam per hoc, quod minus liceat de admixtione calo-
S. Scti. Scti. Scti

definitio Intensio et remissi.

Articulus 6.

per hoc, quod gibbositas exterioris alias quasi superficiem. et minus spulenta sic per hoc, quod rotundior alijs. —

Obj: 1. Terminus a quo requisitus naturae una cum termino ad quem. Primus gradus caloris est terminus a quo, subitus transitus ad secundum gradum. ergo primus gradus requisitus est minimus. Probatur in subito. Q. P. m. aliquis terminus a quo requisitus naturae una cum termino ad quem. Sed omnis terminus a quo. planta enim duo a minori altitudine transit ad majorem staturam et crescit quasi, quam prius habebat, et crescit quam crescendo quisquis. Ad obiectionem hoc verificatur de proportionato modo motus a termino a quo ad terminum ad quem, sed primus gradus caloris a quo est totalis. Secundus gradus caloris a quo est totalis.

ratis. Z. go intensio è bolo aggregatus aliquod per accidens, et non unus qui. Sed illatum, quia rotæ, globus per quas fit intensio in bubulo sit unus unitas mouentes, unus globum intensam ordinatam à vna ad effectuandum agens agis actiuum. — des globis sic unitas.

Ad 2. aa manens eadem vacuo per hoc, quod per unionem ad corpus uiuum carni quam aggiperfectione operationes exercet in carne, qua esset quotum globus manens eadem intendit subito, postquam uiuit, per unionem perfectionis. Ad 3. caa Ante. Dicendum aa in corpore exercet perfectiones operationes, quia in carne sit perfectiua organa ad huiusmodi has operationes, quam in esse. — in dato plures unionis ejusdem globis.

Ad 4. Ex eo quod plures unionis adsentes eidem globi, globo, per hoc non sit magis unita subito cum ex nos. Ad 2da dicendum, quod plures gradus eidem subito hoc non est magis intensum. Ad 3. Sed possibile. possit dari plures unionis eidem globi ad eandem partem subiti. eadem linea significat implicat enim modus ad modum. — Ad 2 et 3 dato plures unionis ejusdem globis.

Ad 4. Ex motu minus veloci fit velocior per mutationem minoris velocitas in majorem, et non per additionem majoris velocitas ad majorem. Videndum de intensione globum. Ad 1. sic. Dicendum ad quod celeritas motus major existit in certis ubicationibus; hoc enim implicat quod aliquod ens aquirat aliam ubicationem in loco alio. Ideo dicendum quod ista ratio nequaquam eundem motum aquirere majorem celeritatem, in cujus est in subjecto ubicationibus, sit admittas priores, et in globo permanentibus subito intendentibus paulo ante discurendo, non enim sit successive nisi una sint ubicationes. nec valet dicere, quod intensionem harum globum est motus successus, hoc enim solum dicendum de intensione activa de qua hic non disputamus in 2a de passiva de tertio modi actionis intendentis. — Ad 2 et 3 dato plures unionis ejusdem globis. Ad 4 intensio activa et successiva et passiva de qua hic.

Ad 4. Sicut inde intendit curvitas arcus, ita intendit calor aeris vel aquæ, hoc non habet, per additionem majoris curvitatis et aquisitionem curvitati individuæ majoris, et pari modo intendit calor aeris vel aquæ, hoc non habet, per additionem majoris caloris ad calorem, et per destructionem priorum et aquisitionem majoris individuæ. Idem de vice versa, modo remittit arcus. probatio. Sicut unio in subiecto ad unionem ubicationibus ad curvitatem ad curvitatem.
quia tam repugnat ligno tendenti, quod sit ad rectitudinem producere in se curvitatem, quam aquæ tendenti quod sit ad frigus producere in se calorem, et cum tota hæc repugnantia ligni à majori curvitate eidem, ad rectitudinem producibile in se minore, et minori curvitate eidem aquæ tendens à majori calore ad frigus poterit in se producere et in minus calore. Ad 3. sic. Dicendum quod cadem enim curvitas tam ingrossi cum alia curvitate sit majori sua minori quam ubicatio

hoc a ē incompossibi cum alia abiectione ejusdē habit; tam igit̄ repugnat subiectum hīere duas humil curvitates, quam duas humil ubiationes; et quemadmodū ā aquirit ubicationem subsequētē nisi amissa priore; ita nequit aquirere curvitatē subsequētē, nisi relicta antecedente. Idem dic de nobi. tendente ad centrum; quod impedit per spatia media vel unquam similia in duobus locis: vel ex priority dictis patet. ē a absurdo dicere ā poēe ēē humil in eodem subiecto diversis temporibus: vel non ēē ab alia causa pelli: hinc etm de ubi dicimus alibi; quod ā suscipiat magis et minus, quod de ēē ā dicit.

Ideo quia aliud medium ā habet per quod transeat.

Iam. 220 cur lignum restituens se à maxima curvitate ad rectitudinem producat in se minores et minores curvitates, ē, quia tam ire ne quit à termo curvo ad rectum hinc transitum per curvitates intermedias; dnegp aqua transire pt à fine calida ad frigidū sine transitu caloris; go etm aqua poterit in se producere calores minores et minores, donec pveniat ad ultimum frigus. S. N. in ordinabili in mā allatā, nam ā poēe transire ab extremo ad extremū sine medio ē contrae tam curvo quam calido p. dicta; go ideo lignum a curvo transit ad rectitudinem producendo in se minores curvitates, quia ā habet aliud medium recedendi se ad eam tudinem, convenies sibi. Idē, et quia ē aptū producere in se hm. ubi fluentia seu minores et minores curvitates. Falsum enim ē, quod minor calor via ad frigus detur via ad frigus detur ē minus frigus: dicit. Arist. hic, quod de incrementum frigoris decrescat calor, et cum decrementū caloris naeat minor calor; qm tm ē ab actione aque refrigerative, licet sit ibi alia contraria: posset enim esse ibi actione aque refrigerative minoris absoluta, pva tamen caloris in eodem subiecto. —

in generative ā non ex quo aquirat nova entia, aut amittat aliqd de priori entitate, go etm ā est exercitii, vel ubicatio, deperdat. S. C. A. Nō opus. dicenda ē: quod entia generandi se ā de effectibus egena d effectū in- terni, locali, et

Scba 7. hi ubi dicit Arist. ; gñtem h loquit̃ magis et minus ; intelligit de loqui de gñte in abstracto ; q̃ de predicto methaph. gñtis, que ôo ñ hoc quant. est quam genus et dñtiam. vide reprobatam ad obt. 7.ᵈᵃᵐ

Articulus 7.

An gradus Intensionis sint homogenei ; ℣ heterogenei ?

Statuo fundamentaliter utramq̃ partem istius articuli, per quam additiones intenditur ; et rationem remittit ad alias, sint ecce quidam perfectionis an non diversi gradus ; si primi, erunt homogenei, q̃ dum erant homogenei. Duplex heterogeneitas gradum dicendi solet una perfectionis, altera ordinis ; primo q̃ dissimilitudo graduum quod ad intensionem et remissionem ; et in solum quod ad indivisibilia quae etiam quidem differentia gradum homogeneitas dependet : dicit enim gradus unius differre gradu caloris, qui quidem gradus unius differre hoc modo heterogenei gradus, est ex gradibus caloris, qui gradus sunt heterogenei ratione generica caloris, inquantum quod specificam perfectionem ; et ex gradibus ℣ modo specificis differt a primis ; et etiam differunt, et ex gradus ℣ modo individuali differt a primis ; et etiam quod et extra in perfectione caloris seperaret primus, adeo q̃ ex nullis huiusmodi facerel naturam nisi quam primi. —

De heterogeneitas tempe ordinis, quod primi gradus caloris, qui sunt nihilo ; differunt inadequate quod specificam perfectionem caloris ita q̃ habet ad invicem, et primus se, et ad nullum sit primus et respectu ad secundus similiter se et ex natura individuali suppositi primi, et sic respectu tertii, et sic de reliquis ; ita ut ex 2ᵈᵒ gradu ℣ respectu secundi ante primi, et respectu ℣ti. qua differtia cum ℣ sit quasi individualis qua ℣ subordinatus excludit primo modo individuo gradus. vbicunq̃ hoc heterogeneitas excludunt gradus homogenei : ho manifestum. —

DICO cum gñi Scotistarum Intensio fieri per gradus ôo homogeneos ante Probabile observa : quod quidam Arist. dicit fieri intensio per gradus heterogeneos, q̃ heterogeneitas ℣ primi ℣ti. sapiens explicata ; vltra q̃ ôo dicere in globo afferentaq̃ unitorie, quod ex gradibus caloris singulis primi fieri per gradus heterogeneos ; in alijs ôo vero globo per gradus homogeneos. ioh. —

Probatio 1ª, in pugnando 1ᵐᵒ heterogeneitas, q̃ ex hm. gradus fieret intensio, q̃ fieret per additionem graduum ; q̃ per destructionem gñtis seu gradus remissionis, et per productionem nouae gñtis seu gradus perfectionis : q̃ hoc ô gñtis ex dicta gñ. P. a regula : quia si 2ᵈᵒ gradus ammenter gñtem habet perfectionem gradus primi ; ℣ primi gradus vel frustraneg : q̃ adveniens habet perfectionem : salvo in contrario ad mentem huius dicti aard. ex in hoc adveniens aã realiq̃ ; q̃ ê neutralia ad negativa et ultra dicta, quia aã realiq̃ eminenter gñtem in ℣ perfectione ad negativa et ultra q̃ etiam gradus 2ᵈᵒ intensionis gñtem eminenter perfectionem gradus primi vel supponit ; q̃ etiam gradus primi adveniens secundo ê frustraneg, et sic dicitur. —

Duplex heterogeneitas.

Statim ℣ gradus gradus multiplicat perfectione alterius ; et sic hoc altero perfectio.

P. 2.º impugnando heterogeneitatem additionis, gradus 2.ij intensionis per. 2.ij gradus 2.ij intensionis per. 2.ij heterogeneitatem gestat per. A. P. idem gradus 2.ij simplicis faciei intensionem ut duo per. 2.ij manere talem ablato primo, et facere intensionem ut unus gradus 2.ij per. 2.ij A. P. Sit certa pars aeris illuminata ut unius lucernae huic eidem portioni aeris applicari per alia lucerna 2.ij faciens quaerens lucem aequalem huic priori productae a prima lucerna, sic casu intendet lux in eadem portione aeris ut ex experientia probatur, et tunc ut duo: dico 2.do lux faciens intensionem sicut duo per. 2.ij manere eadem, licet prima lux deficiat, vel si auferatur prima lucerna vel ei beneficium lux intensa ut in lucem aliquis intensam sine remissam ut unus, quo. m. hujus. Istius probatio haec 2.da lux patet in casu a 2.da lucerna tempore a 2.da causa generante sicut manet eadem lucerna 2.da ita manet eadem lux. Assumptum patet. quae eadem, quia haec lux non defuit, nisi ex defectu causae conservantis, aut 2.do lucis, 2.da lucerna manet eius idem subiectum, cum per eadem pars aeris nec adest aliud lucis genus; siquidem illa prima lucerna supponitur cessare quae non producebat lucem 2.dam —

Contra: detur 2.do. Impugnando primum heterogeneitatem: Species alicuius intensionis, ut 2.do per. 2.ij gradus, per destructionem qualitatis alterius gradus imperfectionis, alterius producitur nova gestat 2.ij gradus perfectionis, hoc est gradus per eam intensionis. P. a simili. Sicut si 2.do gradus coloris viridis corrumpitur per productionem gradus primi, 2.di primi gradus est productio, ergo adveniens 2.do gradus destruit, haec in sententia admittente successionem qualitatum —

Contra: gelest. Una species intensionalis intenditur per additionem speciei, ad speciem homogeneam, vel ejusdem rationis ita ut nil separatim ex hoc una fuerit una 2.da gradus intendens, alia gradus. A. P. experientia, per hoc enim quod species videris aut audieris eadem remanet, et si rarius ob hoc non fit ita visiones, auditiones, melius recordaris illius rei, gradus species remanentia facta est perfectior per multiplicationem specierum homogenearum, pares enim visiones homogeneae et auditiones, pares homogeniae quae hujus speciei relinquunt. ubi audiveris multa individua similia ejusdem speciei audiveris per naturam et una alteri quae unitur eidem speciei perfectionis. —

Contra: 2.do gelest. a pariter gratis: ad hoc enim ut aliquid creatum quacunque gratia, non oportet ejus possibilem seu naturalem causam gratis ad diversa a priori agere ut aliquid creatum ex hac gratia, sed sufficit ejus gratia, hoc est per quam fit magis ille, sit destructibilis ab eo per quem ordinatur simpliciter

Articulus 8.vus

Respondet Argumentis.

Ad 2. Si gradus ſubtilis et ejusdem rationis in ſubjecto intenſio nulla, aut remiſſio ulla; ergo nec aliquis. Conſequentia ꝓbatur. quia in intenſione nihil datur nisi ratione alicujus gradus, qui ratione alicujus gradus deperditi, quam alius, ergo ratione alicujus gradus producendi quam alius, ergo in remiſſione nulla ratione nisi per ſubjectum gradus deperditi quam alius, ergo non poſſunt deperditi non produci, nec produci, nisi ſe non alterando ad producendum vel deperditum eadem unum pro alio, ſi nihil nisi ratione producendi et deperditi eadem unum pro alio. Hoc autem in corporibus in quibus admiſſis gradibus heterogeneis, nam in ea ſententia ipſi gradus nunc non ſe ordinem habent, ut ſi peregrini, non in intenſione nec in remiſſione nec potentia ad 2m. et hi de religione.

Ad 3m. ejus Dubium. Deberet nulla ratio in gradibus naturaliter unus pro alio ſi indolatus ſi deperditur, ſi deberet nulla ratio ex parte ejusdem gradus, ſ. ex parte ſui ipſius.

Prima deterentis ad unum gradum, puta alium ſi. eodem plane modo dicimus deterere ad individuum, licet ex parte ejus non deberet nulla ratio, ut poſſit ex individuo pro alio ejusdem ſpeciei individuum produci.

Ad primum dicendum, introductionem primi gradus caloris in aquam ex expulſione 2di gradus frigoris ex eadem aqua, ita ut primus iste gradus caloris opponatur ex hac parte deterendi cum illo 2do gradu frigoris: non vero dicimus nullum ex gradibus caloris in aqua oppoſitum cum nullo deterendo gradu frigoris in eadem aqua, ꝺ quemlibet gradum caloris in aqua oppoſitum cum tota collectione frigoris in eadem aqua; ita ut introducto quocunque gradu caloris in aquam neceſſe ſit aliquem gradum inde deperditum ex illa collectione frigoris ex aqua perire: Sault ſi in vas aqua ꝺ plenum infundas plenam alterius liquoris, neceſſe eſt plenam liquoris aquæ effluere ex vaſe, ſeu hanc ſeu illam.

unus gradus caloris in oppoſitum cum uno gradu frigoris, ꝺ deberi plus in aqua ad recipiendum.

Ad 4. Admiſſa hoogeneitate partium, ſeu gradum intenſionis, in diſſolutis intenſio altius ex erpoſitione: nam cum extendit altius portes fluidi, gradus illi altius ſit ejusdem ꝺ rationis. Preterea ſubitus intenſior calidum ꝺ portatius calidum, et hic calorem perfectiorem quam ſubitus extenſive calidum, quia à ſubito intenſive calido ſit perfectior intenſiorque calor producti, quam à ſubito extenſive tm calido; ergo calor intenſus hic aliquid extrinſecum et diverſum, quam hic calor ſubitus intenſus. Ad 5. in gradibus hoogeneitatis inter ſe gradus intenſius altius cum ejusdem intenſione; ꝺ dicitur in hoc, quod extenſio ſit altius partium ſimilium altius in diverſis ꝺ ſpatiis; intenſio altius in diverſis, contiguis ex altius ſubitis; atqui extenſio ſit additio partium ejusdem rationis altius ſimilium altius; ꝺ in eadem ratione ex parte ſubiti additi a in eadem parte ſubiti magis perficit et reddit altius magis perfectum et activum. ſed hujuſmodi ſit, quia unus gradus intra idem ſubjectum ſi miſtus ſubito, quia 2 gradus extra idem ſubjectum ſi ejusdem ſubito ſimiliter ſi magis uniti quam gradus in diverſis ſubitis, ſi in diverſis ſubitis ſi altius aliam inter ſe unitis quam gravitabunt: unus

disconvenit extenſio, et intenſio, quod hoc ſubito per additionem in eadem parte ſubiti, illa a in diverſis.

Continuativa ē 2dus extremus tm̄ partes quordam gradus; unus intensivus ē 2dus ois ō partes. calor gr intensior n ē quidem entitas perfectior quam calor minus intensus; ē tm̄ perfectior in agendo et in ratione gradus; quia plures gradus caloris habiles unum intimē unitos, unde fiunt magis ales rem vincta communē axioma: vis unita fortior

Ista: duo perfectiones ōo aequales; s. gradus sit homogenea; n faciunt majorem perfectionem intensivam, q̄ unum extensivum; gō ratio patet. S. A. vigilantius, sic primo duo haec in ratione hac n sunt ens intensive perfectius, quam sit unicus hic, q̄ solum extensivē in ratione unius. Tū ens

Si n uniantur

Si uniantur A:

† Suppositū A: quod

quodcunq; ens et creatura n ō quid perfectius intensivē, quam calor gr. S. P. A. duo perfectiones, ōo aequales, n faciunt majorem perfectionem intensivam in ea ratione, in qua aliquid gradibile in indivisibili, n in eadem portione habili pro unitis, n si n omnino intime aut cum habili

Deus et creatura sit perfectionis ejusdem

Secus S. A. hinc ad primā instantiā dispositā; quia duo haec gradibile in indivisibili. deinde duo haec n sunt per se ordinati ad unionem mutuam seu ethicam; de qua hic n disputamus. ad 2dam instantiā pro negari suppositum, Deum scilicet creaturā ēe aequalem perfectionis; unde instantia evero nobis. Deus enim et creatura sunt perfectionis heterogeneae et n homogeneae, ac proinde adversari possunt hoc solvendo dicit. proterea dispositā ē: quia deus in ratione perfectionis entitativa ē ōo indivisibile; et gradui in perfectione finitā; adeoque per additionem creaturae crescere nequit in ratione perfectionis. —

Ob. 4ta. Juxta inferius dicenda simile n sit agere in simile; nec minus intensum in magis intensum; d hoc ubique postea. mō Deus sit gradus intensivus homogeneus; go. m. P. calidū a ut 4. sit producere unū gradum caloris in quocunq;

res pectu sui

subito capaci unius gradus caloris recipiendi; d subito b calidū ut 4. ē capax unius gradus caloris recipiendi; et subito etra calidus ut b ē capax recipiendi unius gradus caloris; go calidus a ut 4. sit producere unū gradum caloris in alio

inferius in magis intensum. gō si gradus sit homogeneus, ubicunq; locati sunt

A. 6m. sit m. ad P. P. m. calidum ut 4. sit producere unum gradum caloris in quocunq; subito capaci respectu sui; seu respectu hujus agentis, s. m. in quocunq; 4. ē capax recipiendi unius gradus caloris ab hoc agente, sit m. Item m. d subito calidus ut sit m. ab alio agente intensiore, s. m. et sit gradus. idem ē proportionaliter de ut calido ut 4. quod n ē capax recipere unum gradum caloris, nisi ab agente intensiore; rg a calido ut b n sequit. —

Ad 1: Ideo calidum ut 4° ó calidū ut 4° ? é hūbitū eadem ratione respectu calidi ut 4° quia humile ñ ñt agere in simile; nec minus intensū in magis intensū hoc respondere, é pelere ptū. R. m. hoc respondere é pelere ptū: si ñ eleuando ñ deb ratō probandi, humile ñ posse agere in simile, nec minus intensū in magis intensū ex. gr. hoc aliūde probetur, & m ex ipsis. probabim̄ ulō id inferēs. Omnia explicare etm̄ prescindendo ab hac gradū hoogeneitate. —

Ad 4. ... rebini gradus gltūs hoc é facientes, humē hē difficilius in aduentu quam primi et primi gradus hoc ó facientes parum plus et difficilius excellentes quam rebini: go gradus hi ñt indē difficiles et heterogenei ? R. quia ign̄ dificilius producit in aqua rebinos gradus quām primos; et aqua dificilius amittit ñbinios gradus frigoris quid heōs: statim enim deficit à frigore: indigissima é manet tepida. R. ? N. A. hi cetera hui generis: hoc é seclusō omni ó aduentante ó prohibente exterō. deinde in hoc ? hoc: quod celeriōr hi tractibz ptūs, ex feruente in ñferuentē quam ex uno gradu teporis in alterum gradū deo accidit; quia tepor respōd calidissimā hūt quam feruor. Q. Deans: A. ñ ptūs. aqua enim ferens gtrarium vg igne, facilius parum agit quam multus adeoq facilius gtrariat in se ñ multum frigus, quam semmō hoc é citissime deferet, dubiū é manet tepida. R. ? quod ubi duo gtraria ñ multū alterant, minus agunt in finē, quam in initio: quia in fine minus sunt gtraria. —

Ad 5. ? hi gradus intensiōres erunt hoogenei: he vg. ? nemo calida, quorum quodlibet est calidū ut duo applicata eidem potō subtili producent in illa parte subtili octo gradus caloris, di go. m ? quia hi casu quodvis calidum ut duo posset in illa parte subtili producere unū gradū caloris; ? oa octo calida ut duo, simul producerent in illa parte subtili octo gradus caloris; P. A. et simil ptūs: quia simul quodvis calidum gtmel in hac subtili gradum unum ad extra producendum, et ?l eum producere in essentia alterius; ita oa ? calida simil gtmel ? gradū caloris in hac subtili ad extra producendos, et ?sunt eos simil producere cum hūt subtili vicina nos. R. ñ m ad P. A. huius P. ? ita oa ? simil gtmel ? gradus caloris producendos in diversis partibz subtilis seu producendi diuersim ? gtmel producendos simul in eadem parte subtili simul existat; dico ? ? gtmel producendos simul in eadem parte subtili simul ñ ? licet go quodvis ex illis ? calidis posset producere unū caloris gradum in subtili et simul oa octo possint producere ? gradus caloris diuersi diuersis partibz subtilis seu octo calore, interiori quemvis et unum ? parte, hi exteriōres gtmatiue; ñ hi possunt producere calorē interiōrē ut ? gradus enim gltūs exteriōris ? gltūs in ? calidis positis ? ñ possunt

in eadē ptē subtili ñ in diuersa ? hoc hi possent. si ecūt interiōris seu unius. ita exteriōris

agere id, quod in eis, seu eidem subito, et inde se penetrative uniti
et dici in rezpons: ad obiect. 2dam nro proteo, ibidem datam et
illi in alia rezpondent possum, cui applicanti, quam hi seorsim applica
rentur, et quodus calidum ex illis octo comparatis ut prius pe se dis
patio affectus sui: extra gradus uniti eidem subito calido fecerint una
prius se se, et aliunde virtus, quo magis unita eo fortior, et activa
hinc si gradus etm diversi per se calidi agent simul et indivisibiliter
ad temperatu adeiacs quorsus, hi etm ti in se tam activi, quam uniti
eidem subito, quia in illorum virtualem ita unitam luret hi. —

Insst: ex dictis gllus inferia in activa quam extensa, luet hic
Antidem unius gradus Rheal, quod illa, go in eadem fibres gradus diver
genes. Assia pars: quia si in se heterogenei, ti octo gradus accepti in di
versis portibz subtilis tonst perfecti, quam recepti in eadem parte subti
go in possunt hi plus agere quam illi. R. C. ad N. assp. ad 1. R. tam se
perfecti extra. R. quoad modu quo uniunt, subito et inde se R. assp.
gradus go in perfecti in diversis portibz subtilis extra se se aque perfecti: quia
si unirentur in portibz subtilis et inde se penetrative fierent intensiue ut
quod modu e unioni in se aequale, quia se habent hi simultiue uniti
et mixti, portibz subtilis, et ideo in se tam activa, quam extensa: tam
quia virtus, quo magis unita, eo fortior, tum quia magis applicari
possunt, dicuj posse gradus intensiue uniti quam extensiue. —

Ob: 6. si 8 ignei vg. octo carbones igniti ponerentur in corona seu circu
cum, ad tantam inde eet distantia à centro, ad quam se extenderet
sphera activitatis horum carbonu, hi haberent in centro corona pro
tatu calore, quatu habet in se radius calore ut 8. f. quod tu non experi
entia docet ee falsum: qui libet enim horum carbonu ignitorum non
produceret in centro ad minimu remu gradum caloris, adeoq in centro
erent 8 gradus caloris. Responsio ad hoc patet ex solutione in media
praecedentis obiectionis: negatu enim, producendu in hac casu tantu
in centro, eo quod hi pares hi collocate respicerent centru in aliis, qu
si seorsim applicarentur, et qui libet horu carbonu ignitorum generatis, ut
quia si possi in aliis respicerent subtilis, quam si seorsum ponerentur
prius se se dispararet sui affectus: seorsim a citra prius dilatata in pa
ducerent tantu calore ut se se pati. —

Quid si Semellanea activa agerent in centru f: radiat ad mensuratas actiones
hi actus in producerent tm calores, quos haberet in se radius calore ut 8. cum
simul uniti effi calores in se se, et penetrabile cum eadem parte subtili.
Ob: 7. si gradus hi se se progenei, seorsim duo calida ut 4 completa

eadere lagena calida ut 8, quod ē absurdū, sequ. S. quia in quolibet eorum 8 gradus caloris, et simul cum octo gradibus caloris huiusmodi adiacentes, inesse. Ad 8m sequeo. adeqās S. P. in quolibet eorum 8 gradus caloris, sed in subiecto 8 eorundē alio modo, hoc ē localiter. in eorum fit subiectum per earum presentiam seu intimam penetrationem, et per eandem accidentia eius: unde si fortunes comperetraret cum sapientia, et non posset esse sine sapientia, quamvis ex eius obiecto subiecto sapientia. pretera in hoc casu non illa calida ut 4 caret simul cum frigida ut 4, adeoq; si penetrabit, adhuc maneret in eadem temperie in qua erat ante. Hinc etiam si 100 libra calida quodlibet ut 4 non penetrarent, ut fierēt per hoc in subiecto caloris, nec forā eiusmodi per hoc ibi deberet, ut patet de fortuna et sapiente penetratis. —

Ob: 8m. Cognitio visionis intensior clarior, ē actus perfectior quam cognitio et visio minus clara; go intensio constituit per gradus heterogeneos. Ad 8m. Sego. Dicitur, ē: intensio enim visionis, cognitionis et idem ē de intensione caloris dolorisve aut alicuius actus vitalis, nihil prohibet gradus ad gradum, per effectiones priori cognitionis visionis, per productionem nova cognitionis visionis ut perfectionis; adeoq; intensio clarioris cognitionis visionis nec per heterogeneos, nec per gradus homogeneos fit, quia absolute nihil per gradus, sed potius alios, et alios ejusdem generis permanentis: nihil enim admittit visus, in alijs actibus fieri intensionem per gradus homogeneos quam in quibus admittunt fieri eam per additionem gradus ad gradum. — actiones vitales ē fieri per gradus heterogeneos, nec heterogeneas perfectiones: et per effectiones priori cognitionis visionis p

Ob: 9. Due portes quatuor hominum in eadem porte habiti inducent illam magis quam una seu interiam in quatuor; go duo porte, quatuor hominum in eadem porte habiti inducent illam porte inferiam. Ad 9m. Sego. Dicitur, ē primo quod due porte quatuor hominum nihil ponit in effectu in eadem porte habiti adeoq; ex hac ratione non possunt ē ordinate ad intensionem faciendam; quo ex dicti fieri dbt per plures portas ejusdem rationis in eadem porte habiti, Cuius oppositum nonnulli probarunt Ad 9m. adeoq; ex hoc capite ex quo repugnat explanbg portas quatuor fieri intensiue in quatuor, ñ repugnat explanbg portas quatuor ut nihil aquabg fieri intensiue in quatuor. Ad 10m. Quantus ex naturalia ordinatis ad hoc, ut pars potatis extra potum, quod virtus liquidi dicti attrahit in indivisibili ad ñ recipit magis aut minus: ergo illorum calor ordinatis ad donandum effectum habito calido qui in eis ē pt in eadem porte habiti adeoq; fit eius ex hoc capite intendi quia ē vera quatuor. Nota q. nullam globum esse portas finalis actu indivisibilibus in infinito duo pes quatuor ñ ponunt ponit in eadem porte habiti nihil.

se enim gl'tum posse actu diuidi infinitis in nullo: posset q̃ potentia finitu posse indiuidibilibz et pro tanto finitibz in infinitum. Vñ quod agentia naliã exigunt intensiõe gl'tus solum in certa et determinata mensura: quam de facto certis gradibz definiunt philosophi: dicunt vltra quos dicit nõ intendi gl'tus: non a re pura nõ hui⁹ gradus in intensione: nemo asserere pt̃: cum fundamto solido veritatis. —

Vg. Stante enim hac nostra sententia de gradu homogeneitatis adhuc pt̃ à nobis dari duo cor. similia in posse agere in simile: pt̃ enim pt̃ simile agere in simile pt̃ ex eodem ratione etiã agere in se ipsum: et sic intendere se ipsum etiã usq; ad gr̃m gradũ atq; adeo tenderet in sui destructionem; atq; in posse agere in sui destructionem: è alligata ratio à priori: saltem, ostendi huius rei. Stante nostra sententia in posse dari hanc à priori, in hac vero sententia hoc è ratiocinando: multa enim tenemus ut vera, quorum rationem solum à posteriori possumus dare: ut patet per decursum totius philosophiæ de fotis hoc tibz et alibi. —

Quæstio Vg.

De actione frigidi in simile, antiperistasi, et huc spectantibz.

Articulus 1.

An simile possit agere in simile: et minus intensum in magis intensum. Ante explicationem dubitandi puncti, an agens actu possit simile in subiecto: seu in potentia remotibz possit in hoc producere aliquod eiusdem alii in illud agendi: indubitatum enim est quod ignis actu calidum in frigido possit producere calorem: nec quæritur an agens in subiecto simile actuali etiam quod aliquos gl'tus, modo nõ ita simile in intensione possit agere in aliud simile in substantia: vg calidum ut 6 an possit agere in calidum ut tres: hoc enim etiã certum est, siquidem calidum ut 6 pt̃ producere in calido ut 7 duos gradus caloris: et frigidum ut 7. pt̃ producere in frigido ut 6 aliquos gradus frigoris: igitur:

Arguit Vg: Quæstio deducit an agens simile agat quod gl'tum aliquo gradu possit adhuc producere aliquem: vel aliquos gradus gl'tis: protesta quæritur an possit agere ad simile tam quoad speciem quam quoad intensionem gl'tis secundum eundem gl'tem in quo est alterum simile: sic enim alia enim gl'tes aliqua in qua nõ est simile, possit agere, sic vg aqua frigida licet sit aqua calida quoad humorem, pt̃ in aqua calidam secundum gl'tem frigoris, quia in hac nõ est simile: sic exempli gratia, an calidum a vg ut 4 possit agere in calidum 6 pro ut in-

calor ut 4 producendo in calido b aliquem ℞ aliquos gradus calorⁱ.
idem ℞ proportionaliter de alijs qualitatibus activis et intensionis capacibus.

Jam ad ——

Dico: cum Arist. et quidam Platonici: simile quoad speciem et intensionem possit in passum agere in aliud simile, prout hoc et tanquam eadem adaequata actione univoca. Quod fuisse hujus sententiæ patet ex lib. 3. de generat. t. 48. ubi ait: simile enim passibile est, in quantum simile, aliquid, tale enim magis alterum activum est quam alterum, aliquo scilicet simili passi aliquid possibile est, ut dicit Arist. Et textus primo quæritur utrum activa et passiva agentia ad hoc, ut agant, debeant esse similia an dissimilia: ista tenet: quæ propinquissima sunt, aliquomodo quidem eadem et esse videntur et patiens, aliquo autem modo altera et dissimilia adinvicem.

Observa a me dixisse in solutione, prout sic et tanquam eadem adaequata, non prout audens et tanquam eadem inadaequata possit agere: ut calidum ut 4 comunicando per audens cum calido ut 5, sic possit agere in calidum ut 4 et attribuere eidem eadem adaequatam cum calido ut 5, cum quo agat actione indivisibili et producat aliquem ℞ aliquos gradus in calido ut 4, verum hic ℞ agit simile in simile prout hoc quidem iam eadem adaequata et large prout non passum calidum. Dixi, cum actione univoca actionem enim æquivocam et indirectam sic aliquando agere, ut graveus 4 in alleviato gravi ut 4 sic producere impetum, et impetu mediante motum. Jam ——

Pro solutione rationis Arist: hic sint duo similia puta a et b utrumque calidum ut 6, hi ℞ proximo nec cum unum agat quam alterum, go neutrum aget: utrumque; ℞ utrumque go ne utrum. m subsumpta P. quia hi agit utrumque duo similia se invicem destruunt; ℞ dico destructio in subjectis corruptibilibus ab aliquo gravi, go unum simile alteri alterum gravi, et duo similia erunt duo sibi mutuo gravia: quod repugnat in terminis quod destructio subjecti sit a gravi, patet exinde, quod corruptio unius generatio alterius; actio igitur destructiva unius, et alterius generativa, et ejusmodi actio destructiva ut alibi explicatum est, permanens et per se est generativa; si a generativa certe et generativa alicujus rei similis ibi quam destruit, et dissimilis, similia a sibi, puta actio corruptiva ligni, et generativa alterius ℞ ligni ℞ ejus; si et igne lignum corrumpitur; dat igitur agens dissimile actu, quam corrumpit. ——

Ad 1: Quia dico alterativum esse ens nata rei ordinata ad mutationem quam subjectam, seu ad generationem subjecti; de igitur agens alterativum, agit ut faciat novam subjectam, seu ut assimilet sibi subjectum possum, si sit agens univocum: ad assimilationem a subjecto præcequitur assimilatio

ois corruptio subjecti fit a gravi ℞ a simili.

deo etiã simile ꝺ agit in simile, quia hoc ꝙ̃ sic produceret in illo vnũ gradũ, illud sibi dissimularet, ꝙ̃ sq assimilaret ꝺcõ etiã in se ipso intendere, ꝺ go.

ꝙ̃ ly esse in-tellgt, se solo.

accidentis; gõ vẽ agens ſecundũ gꝺ̃ agit ut sibi passum assimilet ſecundum illam gꝺ̃em; 2ꝺ̃ quam illud alteratũ quod a simile agit in simile dissimilaret sibi passum manifestum ẽ.

Dico 2. reqr minus intensum posse agere in magis intensum. intellge per se, nam si giũgatur magis intensi, et agat actione indivisibili cum eodem, ẽ ꝺbr in eum agat in magis intensum, vincta dicta. Si quia si simile seu aque intensũ ñ ꝑt agere in aliud simile, seu aque intensum, ceteris multo minus ꝑt minus intensum agere in magis intensum. ꝓbatio tenet à fortiori. Deinde experientia ꝓbat, quod si vg aque tepide ponatur calida ut ty etiã misceatur aque calidiori; vg aqua calida ut ꝑt ca tẽ ñ faciet illam magis calidam. qꝺ.

Articulus 2ꝺus

Oritur argumenta Adversorum

Ob: 1. ꝑt cum aqualis intensiue qualitꝫ dari in agentibus agentis ex ꝙ secundum raritatẽ et densitatem; go unum simile potens agere in alterum. S. ꝓbatio. quia m densitas equivalet majori intensioni et quando tenuis intensio ageret in minus intensum ita densitas in minus densum. Cons: quia per densitatẽ vel actiua magis unitiua a unita fortiori. R. 1. quod enim sit ita est, nil est ꝺta non si enim densitas m majori equivalet intensioni, per hoc ꝓpria aequalitas tollit, similitudo inter agens et passum, ꝙrum utrumq; ꝑt aque vg calidum, ꝺ unũ ẽ densiꝫ ꝺcto. R 2. ꝺ. R. ꝓbr. Sit m densitas equivalet majori intensioni quod ꝺ. R. quod aliqua m densitas, quia magis unitiua habet agenti sedit agens validius, sit ita validum, ut plus gloriꝫ ꝺi, quam ibeat, seu ut valeat pura sua gltẽ passum: cujus causa in illo prius quod tepa actualitas quod agens 2ꝺ̃m gltẽ alterativã agit ut assimilet sibi passum.

Ob: 2. Duo minoꝝ ꝺbl resistentiam passiũ, eo facilius agit in illud agens; ꝺ passum vg calidum ut 4 ꝺbl m resistentia quam calidũ ut 2 respectu agentis calidi ut 4; go si in calido ut duo ꝑt agens eum producere in calido ut 4. m et ꝓbatio patet. m. S. quia resistentia ꝑt 4 solum gradus frigoris, ꝓut vero calidum ut duo ꝑt 6 gradus frigoris. qꝺ. R. S. m. si agens aliunde ꝺbeat ea alia requisita ꝺ expedite agendum in ꝺcũ passum ꝙ̃ sicut ꝑt m. proportionaliꝫ respondet ad reliquia. agens enim ut 4 ñ ꝺbl

ſ. solo virtute agendi in calidum ut 4, quia ñ hꝫ virtutē ſ. soto
magis intendendi suū passum, quam sit ejus intensum: imo vel tm
posset intendere ut sit ex gradi: magis a intenderet si ageret in calidū
ut 4, quia faceret illud calidum ut 4. ——

Ob: 2ª. Si calidum ut 4 a applicatū ut 4 calido b conservare in calido b
hꝫ vel 4 illem tres gradus caloris; go cum eadem virtute ad producendū
qua ē ad conservandum, poterit calidum a producere in calido ut 7 b tres gradus
caloris, ideoq; simile agere in simile. R. Ch. de tribus gradibus observatis ſ. ſſſ.
nō ē, quia conservando 3 gradū in calido aliunde producto: ſſ. vel possunt
agere simile, vel nō: quo ſſ, ideoq; non ſſ non agendo, producendo 3 gradū
caloris sunt 4 gradus aliunde producti: dſſ. similare sibi passum, et hoc
modo ageret ideoq; simile, et ultra finem agendi; qi ñ simile tm passi: ——

Ob: 3ª. Secundō. Attendō: gradus intensionis, cum vinta non sit homogenea;
go secundū simile posse agere in simile; nisi mutuō intensum in magis intensum;
idem in se ipsum. gloria P. quia si gradus sit homogenea; sic 2 calidum ut
duo ut intendat aliud calidum ut duo ō etm calidum ut 3. dſſ. solum
producere unum gradum in calido ut 2, ō in calido ut 3. et quidem agendo
mutuō; quem calidum ut duo produxit in subito nullū adhuc gradum caloris
habile ſ. quem sine dubio sit producere: ſ. dſſ. hoc sit facere calidum ut duo
respectu calidi ut duo 3 2. quia sit ñ potentius; quam in se ipso gradū ſ.
quidem in se hꝫ duos gradus caloris; et dat solum unum; sicut ſſ dare
unū gradum posse et habenti adhuc calori; Pari ratione potest quod calidum
ut 2 possit sibi ipsi dare unum gradum caloris; sicut ſſ eum dare habito
a calido; siquidem calidum ut duo gliscit in se virtutem dandi unum
gradum caloris subito capaci illud recipere: habitū a calidum ut duo
et habitum capere recipere unum gradum caloris. Hinc video inferri
ad simile posse intendere aliud simile; et minus intensum aliud magis
intensum; et idem se ipsum. —

R. Ch. ad P. huc: quod licet calidum ut duo gliscat unum gradum caloris
di tactus ad producendus seu in subito nondum habile calore; ñ tri
gliscit virtute illius producturum in alio calido ut duo; ō in calido ut 3.
quia hic virtus differt de illis; quae producendo hunc unum gradum adsignaret
rarae, duos in calido ut duo, et tres in calido ut tria; adeoq; calidum
ut duo differt agere dura huam virtute. ratio: quia dum ſſ intensio
gliscum, ſſ gliscit intensa ad aliquem gradum secundum ſſ toto producti
ab agente caarto intensionem; nisi agens per ſſ pro supponat peciem
gradus ab ab ō agente producti: hoc enim exigit ejus natura intensionis,
ut fiat per modum unius; ab agentibus intendentibus; quod colligit ex
experientia agentium passum intendentium. Hinc calidum intensum ut duo
illud posset producere unum gradum in subito nullū gradū caloris habile

h̄ bi p̄s eum hyes ādere i v̄ alteri calido, ut duo i v̄ sibi, quia iam hi
dicēt poss una ḡtinua actione quasi indivisibili in p̄s v̄ in alio pro-
ducere tres gradus caloris, ideoq; posset dare sibi v̄ alteri plus, quā
in sua virtute habeat, ex eo enim, quod calidum ut v̄ agat gradū ho-
geneū i subō, non h̄ illimitata virtute. Fatendum tñ extra
subiectum fieri in sola experientia, qua nunc colligi agentia
intensionem facentia produce 2dum se totam intensionem, quod
requirit.

Quod alii 2do. quod dum fit intensio, tñ vg primus gradus caloris educti
ex solo subiecto, v̄ duos veros gradus, iam etm ex gradu primo, quinto ja-
cente subō. Verūm experimo effectūdo, et hic deficere. hinc n̄ē mirum, quod
calidum ut duo possit producere unum gradum in subiecto i longe calore, quod
non delectet sibi eum adducere ex subiecto, n̄ possit producere unum gradum in
subiecto calido ut duo, quia deberet eum educere ex utroq; horum gradum,
quod n̄ possit, alias deberet producere 2os gradus. Nec hinc sequitur, quod hoc
modo tot gradus heterogenei, iam solum per addens 2dum et 2dum, tertij
et tertius, potuisset enim gradus 2dum primi a tertio, et hic ex gene educi
ex proximo, si deus ita ordinasset, gradus a heterogenei per solum ad-
dens invicem proponunt.

Ad 9. Navras experientias: 1. opponatur soli crystallus concava
et post eam collocetur corpus ignitum, videbimus si caput major lux transire per crystallum
in corpus post crystallum positum, quam si in aere ante crystallum existeret, ergo
hic casu lux minus intensa, quia è ante crystallum, producit lucem intensiorem
quia è post crystallum. 2. Licet flamma m sit aeque calida ac flamma m
alterius ignis, tñ m ignitum per ignitionem ignis, quia agit intense. 3. frigus
ferri è minus intensum in hyeme, quam frigus aquae, et tñ a frigore ferri
congelatur aqua, per quod intenditur frigus aquae, go. Ad 1. virtus vaporis
inde frigidioris è, quam ipsa aqua patri, go iterum frigus aqua minus in-
tensum requirit in vase frigus magis intensum. Ad 2. ex his legi
quod intendit Aberg. Licet ad primū dicō, quod lux ante concavum
crystallum existens in aere producat lucem in corpore post crystallum posito
intensiorē, p̄ quod sibi q; utriq; corpi intensior sit in se lucem, quoda intensior
sit lux, post quam ante crystallum hi casu, è per addens, sed ideo, quia per
concavitē crystalli concentrantur radii solis, seu condumanty plures
gradus lucis, q; extra in aere ante crystallum dispergatur, hi a duranti-
in eadem parte subtili, majores efficiunt intensiones, seu gradus oculares
majores apparent videri, ideo, quia fuerit visuale per similia vitra con-
duranty, et hi obiecto offertur, et progredi. Hinc crystallus concava
è conditio quedam et dispositio tñ, cui radii solis coadunanty, et hic rare-

ratio disparitatis
est varium gradus in subiecto nullo gradu lucis agens, potest producere, et in subiecto quod in subiecto ita aliquis gradus lucis n.

flamma m agit in m. tm actione destructiva indirecta, quam m generet partibus m sui

tm apparet frigidius.

cant lucem: n ē virtꝰ agendi. Ceterū licet ob concavitatē crystalli
licita ob alias conditiones alia agentia n̄ producant majorē intensionē
lucis, n̄ alterius generis quam in se sunt. Tertio, Si flamma magna absumit
ꝯ aquæ interjam, go n̄ agit in eam intensive ku in dictam intendit in calore,
qꝫ tñ re hic qualitas ē. Deinde flamma m̄ agit solum in m. actione destructiva
indicata, quatenus Rhabsumit flamma m̄ in sabulum, quo n̄ obs flamma
m̄ cessat. nec hoc mirum, licet enim ubiq; flamma ē intensa in calore ut 8.
m flamma ē in plurbq; partibq; subtilis intensa in qualibet ut 18. m vero flamma
in paucioribq; adeoq; m flamma ē potentior ad agendum extensive, seu ad
agendum ad majorē distantiam, et ideo n̄ ē mirum, quod citius absumat
sabulum, quam m. ex his a nulla legit actio similis in Scala, quoad
intensiē. Ad 3. N. 2. partē d. videl aquas ꝯ gelari a frigore aëris
congelati, enim vel ut alij suarius ideo, quia plus participant ab exhalet
nibq; terreis, qua veniant aquam ad gelatiē: vel ut alii volunt, aqua
congelati ab influxu exhalationibq; nitrosis: qua ut quasi quidam coagulet
aquæ, adeoq; ho exhalationes conservata causa glutinatiua aquæ, qua
frigus circum ambiens ejusdē aeris eas n̄ permittit evanescere facile.
Ad 4. Pro hi cōfr. primum solum operare frigiditas n̄ gradus in eo frigus
intensius, quam in aqua pura, quia virtus activa subtilior et spiritualior
magis penetrat ꝑs gelantis, n̄ libentius, presertim cum ejus aqua in vicia
sint particulæ terreæ nobiles, n̄ alij vapores infecundi, n̄ frigus illius
ita penetret ejus.

Ob. 6. ab experientia: Sit unum luminosum et n. hoc volent magis
illuminari ab altero simili luminoso n. quod experimur, go ꝓ:
Ri. Si ꝯ luminosum totam virtutē suam exercendo produxit in ℓ tm
lumen, quantū in tota virtute secundi luminosi juncti, s. A. B. tm.
A. quia hæc tota luminosa in se luminosa ē in tm̄ quantū ab colores et
circumstantias n̄ tempus producat ad extra tm lumen, quantū hic in ℓ. et B. quod
quia ultra à secundo luminoso intenderet primum luminosū producendo
in illo eliciēd lucis, quia tm hoc productū fuerit res activē aequivocam, non
n̄ est actio similis in subiecto à nobis rejecta: quod a illa intensio lucis in lumi-
noso primo fuerit res activē aequivocam, ostendo: quia lux ita in luminoso
primo producta n̄ a propria luminosi ℓ, n̄ a lumine ejus congenito, et
a luminoso quasi indistincto, quod lumen ut vere activē diversa sortis ē
a lumine ad extra et per medium producto, quod ex hac pro activē n̄ ē: adeoq;
luminosum ꝯ non intendendo primum produceret aliquid diversæ rationis, go produ-
ceret res actionem aequivocam, ku est agens aequivocum respectu lucis in
primo luminoso producta. Inteim quotidie nostram disputandi de
simili in gradu alterationis, n̄ de simili in gradu actionis quidem d̄ alterationis
que ē subiecti speciali ē difficultas: et quod ex ꝓ nobiscum negant actionem
similem in scala secundum gradus corruptivis alii eorum negant, alii

deo aqua congelati, quia plus participat ab exhalationibus terreis, n̄ ab melioris exhalationibus, quas frigus aëris n̄ promovet permittit.

deus
primus

concedendi actiue sibi in toto secundum totes pure actiuas. De istis cum communiori regenda e. 9 z.

Nota 1. Actus e duplex ratione ab toto o intrinsece, quem reluctantis, adeoq agit in toto actione aquirit seu ut agens aquirendo quod ei repugnat. 2. licet idem n possit agere in se ipm actione actiuis directa, si tm agere in se ipm actione perfectiua aquirendo, ratio: quia facta experientia libi, quod elementa reducendo se ad statu rerum connaturalem producendo totes libi totas remote ab eo. Sic etm intellig producendo species cognitas, volendo suas volitiones, alig perficiendo agent in se actiones perfectiuas. Dixi actione perfectiua, nam actione corruptiua per se aliquis agere in se ipsum n pt, eo quod nullum agens naale per se intendit sui fieri tui. Hinc si quid agit in corruptionem sui, hoc fit per accidens, et nullo modo ex intentione naa: ut vg si quis veneno sumpto si gladio se ipsum interimit, caal, si ille idem notum gladij sex inflictione se ipsum interimit, caal per se idem notum gladij sex inflictione se ipsum interimit, caal per se idem notum gladij sex inflictione se ipsum interimit, caal per se

ideal ecclesiae hinc agens, reflitur, et sic reflecti, alias eundem naalb
reuerset subtus, v.g. qui receptus fenestra parietis, transiret in inter-
ceptum seremnd parietem ad agens: D quod lux & calor qua veluti
prodiri dnisset retta corpus à sole, & occurrisset corpus impedienti
per reflexionem redeuntes ind agens et corpus impediens. quo casu
si actionis linea in corpus impediens seu reflectens incidat perpen-
dicularitur, tc etm reflexio, seu actio reflexiua fit per eandem lineam
perpendicularem, vg si radii solis per perpendicularem lineam incidant in
terram, reflectuntur eadem linea versus solem; si autem actionis
linea incidat obliquie in corpus reflectens, tc etm actio reflexiua fit per
lineam obliquie tendentem versus locum agens, vg si radii solis obliquie
incidant in mirrorem, reflectuntur versus solem obliquie. —

Nota 4. actionem refractam seu refractionem ē quod actio procedens
ab agente linea recta, mutatur in progressu & tam in recipiendo
actionem, quam aliquomodo diuertens et quasi refrendens ab eadem linea,
ideoq; quod actio inuenit medium diuersimode disposita, quam illud,
per quod tendebat directe in ti ita disposita, ut retta illud & propa-
gata et reflectata ad locum primi & solum recta, ut & amplius per eandem
lineam propagata, per quam pergebat prius, per aliam, quæ facit angulos
cum priori linea. Sic vg radii solis cum incidant in corpus diaphanum,
seu perlucidum, qle ē vg crystallus lucida, tc in ejus superficie frangun-
tur ita ut recta directe propagati, per eandem lineam, per quam incident in
crystallum, recta reflectanty versus agens, & recta versus eum diaphanum
propagantur, declinent tn à linea priori, prout inde quasi frangantur.

Nota 5. Punctū quod in corpore sic impedente & diuertente actionem
diuersam agentis, tenet lineam actionis rectam, vocatur punctum in-
cidentiæ, quemvis radium incidit in illud actio agentis, vg lux & calor
radiorum solis; idem vero punctum, quemvis ab eo incipit reflecti &
refrigi actio agentis, vocatur punctum reflexionis & refractionis.
punctū vero illud, in vg radii reflexi solis, & refracti concurrent,
& concentrantur in unum, vocatur punctum concursus, et ibi hoc
punctum respectu caloris ac etm lucis focus, quia ibi vim & poti-
magis illum viandi, calefaciendi, & etm accendendi et urendi, prout
fieri videmus per vitrum ustorium. Hinc. —

Nota 6. si radii solis incidant in vitrum circulare planum, tc &
quemvis ejus punctum concursus, & sicuti incident diuersim, ita re-
flectentur & refringuntur diuersim, hoc ē, quivis radius ibi diuersum
punctum incidentiæ et reflexionis & refractionis ab alio, quam etm
per diuersas lineas refringuntur. Si vero incidant in vitrum circulare
concauum, tc oes radii concurrent in unum punctum, per reflexionem
et refractionem, et in hoc puncto concursus faciunt majorem intensionem lucis

ꝛ caloris quam produxerint in subito intermedio licet in aere ante vitrum de concavem existente. hoc in vitris ustoriis docemur. —

His ex mathesi probatis ad questionis ꝓpositam, qua consistat in hoc, quo nam sit cau majoris illuꝯ intensionis ⁊ quam eorum ꝓ fieri majoris, tum ex radiis refractis in eodem punctum concurrentibus confluentibꝫ, tum ex reflexis in eodem puncto etiam concurrentibus, tum ex radiis reflexo cum directo perpendiculariꝫ concurrente, ꝓ hanc inquam, et.

Dico cum Scoto 4 dist. 13 q. 9. et communi opa suaviꝫ, majoꝝ intensionem ꝙ tis qua fit ex actionem reflexam ⁊ refractam produci ab ipo agente principali vg corpore luminoso ⁊ adeoꝙ hoc ē illius cau ⁊ quod virtꝰ ꝙ tem illam actionis directa produceret relatiꝰ, et ꝓ eandem linꝫ si corpus impedeꝝ et reflectens ⁊ fletens diversos actionum ad aliam linꝫ interveniet, ita ut etiam ꝙtas tum in medio ante corpus reflectens ⁊ diversens posita, tum in puncto reflexionis et refractionis existens concurrat cum agente principali partiali, si ex nra hac hꝫ eius, quæ intendit ꝙtas productiva. P. quia: quia totꝰ illuꝯ medioꝝ, per quæ fit diffusio per ea omnia actio reflexa et refracta ē ut ponatur intra sphæram activam ꝓprius agentis principalis, vg solis secundum ē effendi. ⁊ ita a agens principale sol licet illi sit ipsum virtutem producendi totam illam intensionem, tum qua lux ex refractione ⁊ in puncto concursum qua illa ex radio directo similꝫ et reflexo per eandem lineam perpendicularem; eam enim hanc intensionem ⁊ excedit ꝙ sit totam aut saltem aut eminenter genus agens principale sol, ē enim medium quæ ꝙtas vg lumine productum in toto medio et multis intermedijs reflexionibꝫ applicatiꝰ posse (ut hoc supponitur ē eam illuꝯ majoris intensionis, quam hoc ⁊ intensio qua illa, per reflexionem et refractionem, attribuitur agenti principali; ita ut non contineat tum influxum cum influxum existentis; cui cum activa sit et de genere cau naturalis, ꝓficiendo applicata; facies eum concursu agentis principalis, unum totalem influxum: influxq regari ⁊ illa. Si vero ꝙtas in medio ante corpus reflectens et in ipso puncto incidentiæ producta ex nra hac activa ⁊ productiva lucis: ⁊ solus agens principale ē cau ꝓ intensionem per reflexionem et refractionem. —

+ addiꝯ

Ad 1. Juxta dicta; agentia alexativa agunt uniformiꝫ. Differunt magis in passo vicinore quam remotiore; ꝙ si agens principale imprimit in medio ⁊ puncto incidentiæ majorem ⁊ intensionem, necꝫ

cuet cum in puncto concursus; quod ē verobius. S. P. A. cakeis
ueribg S. secus V. A. ī er Suppositione, quod eadem ī applicatio agentis
ueniat diis. S. secus V. A. et gloss. ē a diuersa applicatio agentis principi
ng solis, ad punctum concursus; quam incidentie, et egtra. ——

Prop. j. go in medio Vbicet à Sole ī lux ē calor, reducit; quam in
puncto incidentie; quia tam ipi medio quam puncto incidentie eoden
modo applicat agens ng sol; seu iisdem rejis et lineis lucis et caloris;
quam medium sit vicinius agenti; quod ē falsū, quia experientia theng
q̄ calidem in motu ē vicinum oppositum sol in gbg ē puncto incidentie
ē caldioria quam sit aer inmediens vic solem et corpus reflectens.
S. P. Sillabi, Licet enim sit casu sit eadem applicatio agentis, ī tm ē
eoden capacitas possi: capio enim ē vitrum q̄ aliud corpus, reflectens
gbem in quo ē punctum incidentie semper ē densius; quam sit ipm
medium ng aer; corpus ē densius ē capax intensioris caloris, quam
rerum: sit inter cetera pulvis pixides vehementiore sibi calorem
agenditi, vnogram a aer inter medios inter pulverem et solem.
Instat. Jo. aer ē subtum capax majoris actiua caloris quam sit calor
ille vitro in reflexionē reflexione: et tm hoc intensius ē produitur in
aere licet vicinore ipi agenti, gō multa Solutio. S. P. q̄ potē A.
ē capax majoris caloris producendi per hanc actionem S. A. reducendi
per eclam aliquam actionem fortiorem intensive, quam S. P. quia
hanc iterū sit agens principale ng Sol reducens in aere majorem
calorem quam sit calor ille, recipitus in capide q̄ vitro sit adhuc
longe majorem et intensiorem calorem reducet in corpore im-
pedente seu reflectente, quam in ipo medio aere. ——

Ad. Jo. cuius caloris ē corpus reflectens, illius caloris ē lux reflexa;
Sed signum ē, quod illa reducat à corpore reflectente ad ea ē ab agente
principali. S. P. A. ex hac enim tam legit, quod illi casu producat ē calor
ē species caloris ejus; qui ē in corpore reflectente, quae species magis
illuminata per majorem lucem reflexam; efficacius agit in pora visiva
et hoc modo caat clariorem visionem quam ante, ita facile sit dissipare
colores, qui ante ī dissipabantur. ——

Ad. Jo. ferrum ī ē de se capax lucis, et tm si poliatur sibi ille reflexio
lucis, gō ferrum reflectens caat reflexionem lucis perinde ē solum
agens principale. S. P. A. ī ē capax secundum majorem profunditē.
S. secundum superficiem ē etm secundum aliquam modicam profundi-
tatem S. A. et gloss. si enim ferrum formeti in terram caminum et
valde subtilem, ti transparebit lux per illam; lux igitur illa quod ti

casu per ferri noduum illam proh indotate diffunderet, ex terg
produci in superficie ferri obstantis interstitio. —

Obi: 4. Si reflexio specierum visualiu fieret ab agente remoto
requeretur quod productus species visuales in ingrederet in aliquod corp
reflectens plene opacum: semper deberet fieri reflexio specierum; ergo dum
ego viderem parietem, deberet species mei ad me reflecti, quo modo parietem
possem videre nec ipsum aque ac intuens speculum: quod est falsum. —

Dicitur ad 4m. species visuales à pariete et à speculo reflexas, quod
specierum radii procedentes ab oculo versus parietem, dispantur, ne
ita reflectantur, ut redeant ad oculum: in speculo a radii speciem
ab oculo procedentes colligentur ita ut faciant angulum aque
incidentia et reflexionis, ac recta linea ad oculum meum reflec-
tantur. —

Obi: 5. Eadem ab tanta e virtus agentis principalis vel obliq respectu
medii ex respectu puncti incidentie, seu reflexionis, qua est ante e
respectu puncti concursus, et pariter aqualis debiti capacitas: go
si agens principale in medio in puncto incidentie in producit
tantam interiorem nec producet illam in puncto concursus. Ad
hoc. 2do e, quia agentis principalis in e equalis aplicatio ad
medium quia ad punctum concursus: siquidem ad medium et ad
punctum incidentie agens principale vel obl aplicatur plurib rad
seu lineis coeuntib in unum; et vero ad punctum concursus
aplicatur per unam tm concurrentib radiis, lucis in unum
virtus ardem unita e fortior. —

Articulus 4.

De actione per Antiperistasin. —

Antiperistasis e vocabulum grecum, quod latinis e obsidio, e circum
obstantia gltis gtraria, vel cum calidum a frigido, e frigidum a
calido ita ex bi poterandris concluditur, ut nullam in partem aut
actionem aut agere possit, atque ita nives hiemis intro le collegiati vide
hyeme calefieri et fumare; quia nimium frigus externum aeris et
aque incumbentis obstat exhalationi calidi quae putei et terra exspirat
vero eadem aque et frigida quia calor aeris circumstanti obsidione
quadam coercet aquae frigus ne exeat, et in ejus naturam
obtate media aeris regio frigidior e, per obstantiam caloris supra et

aqua ibi tñ nō similē poterit calō concurrat cum substātia aquæ ipsi
frigoris nō habitū cum quo facilius et citius se intendit. quod a circum
fusa calor sit causa per accidens huius intensionis, nō ē, quia calor di
rectē quidem et per se in productionem frigoris n influit ppē: liberat
tñ aquam à qlitate gravia: Hoc à corpusculis et exhalationibus calidis
penetrando poros vel separando dictū ē, quod ē per accidens concurrere ad gene
rationem majoris illius frigoris; liquidem aqua n produxisset hoc
majus frigus in se; nisi ablato hoc impedimento gravis qlitas.

Hoc loco

Dices: Subtō cui ē connaali calor, n intenditur quod frigus circumambiens
calidum: gō nec subtō in quo frigus connaale existit intenditur in calore loci
circundati ab alio calido. qđ tenet à pari. autem qđant in substantijs
gi licet ambabus ab alio calido, tñ n producetur in eo aliquod frigus magis
gō frigidum ē, quod subtō cui connaali ē calor n intenditur quod frigus
ebm dem à circumambiti ab alio + P. S. A. tñ ennuntiatum
à P. clarissimā grā: ali quod subtō S. A. de hominibus &c. S. A. effectus ex
perientia enim docet, quod vg stomachus cui connaale ē calor in estate
ob circumstantiam caloris reddit frigidior, tam ex medicorum testimo
nium ex ratione ab experientia deducta, quod licet minus possit con
coquere cibi in estate, quod a in estate apetamus frigidiora ē cibos
quod stomachus tū hīs calidior quam hyeme: ? quia stomachus: quamvis
inscium caloris remissioris libri: et reliquia etn membra ab orifico
ostij cū calore nimio fatigentur, et hīs apetunt aliquid frigoris in se fun
fundi et refocillentur. ergo in hyeme apetitus calidiora ut in potu
exteriora; qđ ab exterō frigore prementur, aliquid caloris nīsi repel
lat, quo adjuta porus incalescant, presertim cum calor naali in ipsum
totū circa stomachum accepta; ut pote affinitas ab exterō frigore
sibi quoad quēm distat: ē, quod igni tū incalde actiuū ac primo patiū
gsumit ab corpuscula seu exhalationes frigidas, adeoq n ē mirum
ūi gi illud reper calidum. laborat frigiditate stomachi: quia nimium
à calore hepatis circumambiente stomachum, aperiuntur pori stoma
chi, per quos evolat calor à stomacho. —

Pico L: Si vero qlitas que intenditur per antiperistasin in aliquo subto
tō connaali tū subto in hujus intensionis causa per se n illud subtō à
aliqua causa vg corpuscula et exhalationes, tū subito immittit; cū non
tum ex subto illo exempti, et discedant. Ostendit exemplo: Ubi

aqua in hyeme in profundioribus puteis magis calebit hac ꝫ calefactio seu intensio caloris à productis ab aqua alios aqua agerat in hui destructiua, producendo altos proprietates suis gloriis; nec ē ea productiua huius majoris caloris ejusm frigus aque ut sup. gō ea pars productiua huius majoris caloris ē ꝫ aggregatio et condensatio quarumcū corpusculorū calidorum, que in estate ex aqua evaporant p̄ poros à calore poros in hyeme vero p̄ circumobsistens frigus astringens poros aque ne possint evolare ꝫ coguntur manere. Dici a in aqua corpuscula similia calida de facto arbitrē, quia de facto nullū elementū ē tam purum, ut ꝫ liceat ab omnia sibi plurima corpuscula heterogenea. unde videmus in hyeme ea evaporare ex aqua per modum fumi qui humus seu vapor ꝫ ē ꝫ in hyeme quam estate copiosior, imo n. quod evaporetur ꝫ in hyeme ē ex eo quod hic aestivi in hyeme in estate vero sublimiori: hinc etm fumus ex camino ascendens longe ampliorem magis grado intensius ē frigus corpuscula agit, illa calida cum hui frigoris gelida calida intendant calorē in aqua hyeme, quo obstringunt circumfusum ibidem astringendo, et ꝫ permittunt evolare libere; frigus vero circumfusum quoniam impedendo ne hec corpuscula erumpant, facit ut intendat ab iis calor, ē ea pars audens intensiorii caloris. —

Tractatus 4.

De actione ad reactione. Passione et repassione seu de retrifluentia primarum qualitatum. —

Articulus 1.

Verum in qualitatibus detur actio et reactio? —

Actio et reactio ē natura actio duorum in se invicem secundum aliquam qualitatem. pro cujus meliori intelligentia explicandi ſt videndum breviter qui in hac materia diffusiorem parere solent, nisi brevitatem velentes. Dicit a qui ea tuentur: ſt Sequitur: agens principale agens in ens principale, passum principale, passum ens principale: actio, reactio; pars passa: pars ꝫ passa: pars repassa: pars in repassa. Agens principale ē illud, a quo procedit actio hmōdi dicta; et hic et mutē agit alia alio sibi opposita cum victoria: seu quod debellat sibi oppositum: vg si ignis agendo alia aquam corrumpat et vincat, vegetat. agens vero ens principale ē illud, quod licet strenue

reagat in agens magis principale, n̄ in hꝫ hꝫ et nem vincit. Proportio ad passum magis principale vocati illud, quod plus patitur quale semper ē agens minus principale. passum vero minus principale id quod minus patitur, ē ap̄d eundem quod agens minus principale. Actio dicit ipsa procedit ab agente principali; reactio vero que procedit ab agente minus principali circa agens principale. Passio dicit illa eadem actio que procedit ab agente principali, prout illa ē exceptio ultra in passo principali. reapassio vero ē ipa reactio agentis minus principalis, prout hoc ē exceptio ultra in agente minus principali. Porro pars posse vocati illa pars agentis minus principalis seu passi principalis, que producit aliquem gradum ex altero priorib⁹ ultra, et in qua aliquid ultra gratia producit. Pars n posse ē, que eo instanti nil producit de hoc ultra, nec aliquam in ea ultra gratia producit. Pars reapassa dicit illa pars agentis principalis que vicissim reapatit ab agente minus principali in quam agens minus principale induxit aliquid ultra gratia. Pars n reapassa dicit illa que eo instanti nil reapatitur seu in qua nil induxit ultra gratia ab agente minus principali. —

Hec ad declarandi possunt hoc vg exemplo: si calidum et frigidum equali intensione vg ut 8 et extensione vg quadibet linealmente tanta sint phasem activi in suis ubi applicentur, tum quia calidum ut potens magis activum ex sua sua agat in frigidum eam quia vincat, cuius reagat, erit agens minus principale idem ap̄d passum magis principale prima pars frigidi vg prima paltitas in quam primo instanti agit agens calidum ut producit in ea aliquid caloris erit pars passa; 2da pars frigidi in quam eo instanti n agit calidum, erit pars n passa illo eo instanti: et caaltas seu actio mediante qua calidum produxit calorem in pote prima frigidi, ē actio linealiter prout procedit ab agente principali; prout vero eadem actio reficit in passo principali videlicet in frigido ē passio, et vicissim prima pars calidi in quam frigidum reagem primo instanti producit aliquid frigoris, ipsum reapassa; 2da vero pars calidi in quam eo instanti n reagit frigidum ē pro eo instanti pars n reapassa: caaltas vero mediante qua producit frigidum aliquid frigoris in prima parte calidi, ē reactio, prout dicit procedit a frigido agente principali dicta reapassio. H. S. —

Quæstio tituli in hoc resolutu, an de facto detur inde agentia alterativa & gravis; & tales [illegible] explicata actio et reactio et quidem ac vnum eandem potem habiti: item an vnum eadem specie gravitatem gltis vnum frigus agit in calidum et extra: an ita in frigido producat calido aliquid caloris: vel recipiat in frigido producat in calido aliquid frigoris secundum ejusdem habiti potte, vnum secundum primam partem alterius habiti. Ante cujus decisionem duo necessario notanda sunt. primo, certum est, in de agens agendo separati aliquo in quod agit. Deus enim agendo in creaturas, nihil ab illis separati, unde hic quæritur, solum de agente creato, alteri gravi: et pro ex exemplo. Primi et necessario sit: et alterius agentis gltas sit una alteri positæ gravitas: in a solum negative & privative: unde dum lux agit in tenebras, nil separatis à tenebris: in enim tenebrosi gltas positiva, mera privatio lucis. —

Notandum 2do resistentiam qua una gltas alteri resistit esse duplicem: alia enim est activa, alia passiva: activa est actio ipsa, qua una gltas imprimit sibi contrariam, adeoque vim lostrum debilitat, sic in frigido frigidum resistit calido minuendo ejus calorem. resistentia passiva est ipsa proa in habitu habito, vel exigens vim producti, vt ita tam facile produci posse gravitatem: hoc modo frigus in calidum agit & fortis resistentia caloris. aliquando etiam resistentia passiva est in producto gltis opposita vni caloris ad exigentiam frigoris in contrario habitum. Ita altera Richardi Scotti: —

Dico: quod vnum agens simple est intra sphæram activitatis agentis minus simplicis. Sic quod sibi data applicata multo fortius, intendo agentia dati actio et reactio vnum eadem potest habiti et quidem eandem specie gravitatem gltis. Dixi quod agens simple est intra sphæram activitatis agentis minus simplicis: unde dum vnum agit in terram producendo in ea metalla varia, aurum gemmas &c. nil ab his separatis: cum sit ita intra sphæram activitatis terræ. — Pgelis: et auctoram authorem dicti: varii in locis eam docenti, primo experientia et ratione: effat enim quod si altera manus sit frigida, altera calida, hocita calefacit alteram, vel simul refrigerabit ab ea et quidem vnum eandem potte: cujus ratio est: quia et calidum applicatum

frigido hñt virtem nalem producendi in eo calorem et frigidum applicatu calido p̄ximo, quod vsq; frigus i. datu, cum ultroq; agendi. Sed q̄uariet̄as, gō utrumq; agit i. h. e. ultroq; agit ultroq; et patit; cum actio cuius hī alteius passio: agunt gō et reagunt, patiunt et repatiunt, quemadmodum exp̄ssit poēta illo vsu: frigida pugnabant calidis humentia siccis. Rat: quia corpora mixta ex elementis fiunt ad disputatione sequēti videlicet; ad hoc autem mixtionem faciendam oñt elementa ita alterare suas qlitates, ut ad aliam mixtā temperiem ḡsurgat: d hoc fieri nequit nisi per actionem et reactionem i. q. m. P. quia si ita esset agens, ut nihil patiatur, ipsius qlitas in alterum per mixtionem oppositi, inlegra maneret, puta si de igne calore mixto maneret ḡ frigido, n̄ alterabitur calor eius frigore introducto, ut mixtū esset medium, q maneret ignis, prodēt qlis experientiam.

Articulus Z.

Patet sic obitio by AA: rionum.

Ob: Socius cum Richard: h deret actū et reactū h̄ q̄uerit, idem realiter maneri eodem tempore duobus motibus gbrariis, vg calefieri et simul frigefieri, d quia dum calefit, frigori aliquid amittit, quod gō simul emittere et ēq̄uare calefieri, gō: Regula m. ponat calidum et frigidum alterum ultroq; h̄ palmum in hac hypothesi. penig palmg calidi à frigido, et penig palmg frigidi à calido patibi- lasi dem n̄ patibi palmg 2di, gō penig palmg calidi erit calidior quam 2di gñt. gō eo ipso penig palmg calidi calefit à palmo 2do ejusdem calidi; gō penig palmg calidi eodem tempore et frigefit à frigido palmo 2do ejusdem calidi: atq; idem fit etiam cum et frigefit à 2do palmo ejusdē frigidi. Quod dicit Aliqui quod pars possit frigidi eodem tempore dare à calido, et à potentia ejusdem frigidi patiatur; similiter ipsa pars retenta calidi eodem tempore et à frigido et à potentia reparata ejusdem p̄ calidi patiatur adeoq; eadem pars calefit simul et frigefit. R. N. Regula m. p. ejus V. S. h. et 2dae gñt. N. 2do. quod sed 2do palmg calidi: et idem

le frigido: / cal facciat palmo primo eo ben pro dum is iam
es agente / frigido frigefit. / est enim calag ẽ q̃ calidi iam
calidor ẽ à primo; adeoq; difficilius primo; adeoq; iam oberet
in debis circumstantijs agere in eum; tñ nihil in qbz libet
circumstantijs et in his potissim in eum agere; nam in
hypothesi agens gharicum illud frigidum e validius, qua
tñ dissimilitudine non gharicorum illo cum primo palmo calidi,
plus igitur ẽ no: cur frigidum quam cur ẽ q̃ palmo calidi diab
agere in primo palmum; cum enim utrumq; simul in his circum-
stantijs agere ñ possit; ne eadem glres eodem instanti oriat
et occidat in eodem subiecto, potiũ dicendum, quod agat frigidum
in calidum, quam alterum quodẽ magis calidum in idem min
calidum. Adverte tñ, pcte etm admitti in hoc casu quod palmus
ltes calidi aliquid agat in primum palmum, d minus quam
frigidum; et ñ simul cum frigido agat; proinde actione sua
detrahet frigidum nil ñ possit tam cito expellere ẽ calore,
ex primo palmo calidi, quam alias faceret. —

Ad 3: Disparunt ibi illa duo gharia ut inde utrumq; ut intermedium
aer, in fluida aer indiuidua nouebit duobq; motibz gharijs
Io. A. S. quia et per aerem corpus frigidum transmittit frigus in
calidum; et calidum transmittit per aerem calorem in frigidum,
Io aer simul et motu frigefactionis; et motu calefactionis nouebit
hoc idem apparet in vitro manui calide applicato: in quod aqua
frigida infundatur; nam in hoc casu et aqua ẽ frigefacit manui
et manus calefacit aquam; actio ẽ et aqua in manum et
manus in aquam per medium vitri transmittit; Io vitrum
simul et calefit et frigefit. Ad vltimo casu admisso: Ad
prodicer ẽ vitrum nouebit, motibz duobz gharijs. Vt enim duo illa + enim
gharia frigidum et calidum sit virtutis aequali in agendo; ẽ
quod ẽ altero validius: si hoc dicatur potest responsi ex parte calidi
dici de frigido et palmo ẽ calidi agentibz in palmum primum
calidi: si simil aequali virtutis duo illa gharia neutrum aget
in aerem illum intermedium; d cum quolibet agat aer indiuidua
in prodibet, in aere enim intermedio repercutitur per ẽ calor et frigus
calor aeris cum calore agentis ẽ calidi efficit unum virtutis
vtrum gharia frigidum et frigus aeris cum frigore agentis

4. de Calo.

frigidi effituit unam virtutē activā contra calidū: nec ens
ē, quod dem agens in diuersa subita alterum refrigeret, alte
calefaciat; sū enim aqua frigida manum calidam refrigeret
et calefacit frigidam. De ultro idem dicendum ē; p. in eodem
le plus ē virtutis activæ simpliciter quām in alio, ab illo fit
in nedum; seu illud sit ignis vitro. in casu dicto in vitro
pato excessus frigoris et ipsa magis refrigeraret manus ab
aqua, quam aqua calefieret à manu, in p. propterea nedum
ille calor qui ē in vitro, in facil cum calore manus unam
gltem activā gbra aquam, qua propterea et ipsa in hoc frigore
remitteret. —

Obiz. si agens minus simplē reagat in agens simplex, ut
valt nostra sententia v.g. frigidum in calidum, videt hoc in
fistentiam superare; dico. m. p. m. p. quia simplicius ut duo ag
tia se mutuo superent, et n̄ pt superare hoc resistentiam. P. f.
superare ē alterum excedere; go si duo agentia se mutuo superā
excedarent se mutuo in activitate seu virtute, ac proinde utrumq;
et alterius; et utrumq; fortius; quod n̄ minus repugnat; quam
ut idem sit longius et n̄ longius; latius et n̄ latius. R. D.
videret superare hoc resistentiam sicut c. m. activum p. m.
ll sub eodem distinctivem; et s. m. et g. ad P. P. A. nego
rat ut duo agentia A mutuo superent in eodem virtute v.g. in
activa utroq; c. in diuersa A. et g. agens igitur minus
v.g. calidum superat in activitate virtutē resistitiva frigi
quoad duos v.g. 3 v.g. gradus: virtus vero vicissim frigidi agen
minus simplex superat virtutē resistitiva ferm. ignis calori
quoad unum n̄ elevatū gradum v.g. quoad activa gradū caloris
qui excessu agentis mutui n̄ ē secundum eandem virtute
d. m. diuersa, ut pater. —

Ad 1. g. resistentia alti agentis simplicis ē m. quam virtus activa
agentis minus simplicis; go illa ab hac requit superari. N. P. virtus ac
tiva alti agentis simplicis ē m. quam agentis minus simplicis, go ebn virtus resist
tiva alti agentis simplicis ē m. quam virtus agentis minus simplicis
A. ē casus, quia virtus activa ignis v.g. ē m. quam virtus activa aq
frigidi. P. go ultima resistentia alti agentis simplicis ē m. quam
ejusdem virtus activa, go si virtus activa agentis simplicis ē m

+ activa

quam virtꝰ activa agentis minus principiata; etiam resistentia ejus agentis principalis ē m quam virtꝰ activa agentis minus principiati. A. P. virtꝰ resistiva ejus ē ordinata ad conservationē sui; in generatione agentis v. gr. virtꝰ activa ē ordinata ad propagationem sue speciei ad destructionem alterius speciei; sic ig virtꝰ resistiva ejus in igne qua ig resistit humori aque; ē ordinata ad conservationem ignis ignei; ne destruatur; virtꝰ autem ignis activa ē ordinata ad producendas alias ignes, sic qꝰ ad propagandam suā speciē; item ad destructionem frigoris: d virtꝰ conservativa sui semper ē fortior et magis exigita ab ente; quam virtꝰ propagativa sue speciei; ē fortior vel destructiva alterius. — qꝰ. —

R. S. A. ad P. S. ḡ. ad hujꝰ prob. S. A. ad ejus P. m. p. m. virtꝰ conservativa sui semper ē fortior quam propagativa sue speciei; ē fortior 2ᵃ qua. S. m. assumpta et subsumpta fortior ꝑ m. et ḡ. d. virtꝰ enim conservativa sui in tm̄ tm fortior; in quo hoc clarius gradus conservet gloriosa; quam virtꝰ activa per eadem inflanti producat in passo: n. a. simpliciter et universaliter loquendo ē fortior. Hic diligendo —

Adverte 1. quod ens habens activa simil semper ē resistibilia; hoc a resistentia in actu primo sumpta ē ipso virtꝰ impeditiva potens retardare agentis ḡrarii actiꝰ: in actu vero 2. dō ē ipsa actualiter retardata actionem ḡrarii; ita vel ꝫ nil agat, vel minus quam possit. —

Adverte 2. quod resistibilia activa aliquibus entibus nō possit ee nō; quam sit activitas ejus entis; quia cum re ipsa nō sit aliud, quam pura ka vis activa per quam ka ens producendo operationem gloriosam minuit alterius ḡrarii vires; tam erit aliquid resistibilis activi; quam ē potens in agendo: et sic resistibilia activa comparata virtuti activa agentis. at vero resistibilia sibi nō ḡneraliter virtuti activa entis; quia nō ḡsistit in activitate d in ipsa infectione gloriosa aut dispositionibus ad eam requisitis.

Adverte 3. quod possit ee aliqua ens habens multas activas et paucas resistibilia, vel econtra. sic ig assistit siccitas, inō ee. 4. primas gloriosas maxime resistibilia, minus humiditas, minime frigus et calor; aqua vero maxime activa calor, minus vero frigus; minus activa humiditas et minime siccitas. et dari pōt resistibilia sibi; ubi nō dari activitas ejusdē: sic duritia et asperitas adamantis nō habent activitatem in ignem et fortasse existit actionis ignis. d —

Ex hoc: 2. resistibilia sibi de activitate sibi ipsis; gō si virtꝰ activa possit primo et immediate resistiam sibi agenti principiato et viceversa; d. de eadem ipsa resistibilia sibi; ubi nō qꝰ se mutuo superare; ac proinde ubi magis existit

fortius et debilius : quod repugnat. Ad 3. S. A. Ad idem secundum eos
dicens. Ad 2do rectè et obliquè. Ad 4. Et ad 5. Ad 6. Dico, quia resistentia
illi effectui in eodem tam virtuosa effectui ad subiectum, quam agens
subiectum cum effectu secum ingressi : activitas verò & resistentia actus
in actu primo quidem & pura virtus agentis potens producere effectum
in passo : et susceptum in eo effectum generum ; in actu verò secundo
& ipse actus seu productio illi effectus in passo : vi cujus debilitantur
vires generis passi seu agentis ; ut patet ex dictis 5. Super
Ad tertium etiam resistentia activa non est pure eadem cum activitate actiua
seu cum actione actuali effectus in passo : nam eadem entitas actionis
generis procedit ab agente dicto actus : genus verò vi virtutis pro-
ducendi aliquid in passo debilitantis vires passi agentis dicti resistentia
activa : et sic patet ad duo quæstus sic dicti. —

Ad 2. N. A. universaliter loquendo : nam in dicti resistentia sui ubi
nulla datur activitas, ut patet ex paulo ante dictis ; quod non est idem.
Item licitatio vel resistentia sui est maxima, cui activitas ejus est mi-
nima : quo ubi non desistante item aequate quoad eam. agentis ad
alterationis potius non est agere in passum generis, producendo in
illo gradum aliquem sua effectus : hoc enim ordinatur ad propaga-
tionem speciei ; quod est bonum quinque totius universi ; quam ob-
servare suos gradus effectus vel agendo ad extra : hoc enim est
solum bonum particulare hujus entis. Pro fine —

Ad 6. ad hoc vel dicit actio et reactio sufficit quod agens totale
et agat et patiatur ; non requiritur ut pars singulis sui totius agat
eum in singuli sui partes patiatur : sicut hoc in hoc non accidit
hos lectos ; pars passa, pars repassa p. hoc est pars in qua requisita ad
agentis generis vel frigidi in calidum ; et pars in qua eorum requisita
actio reagentis generis calidi in frigidum : non enim requiruntur ut
totus aliquam sui partes agens patiatur et totus totius reagat
in quo casu dicta pars passa et repassa ; passa quia a generis patiens
repassa quia a generis patiente ab ipso repatiri, si enim ambo
genera agunt ambo eum necessaria patiuntur.

Quæstio 4.

De alteratione intensiva quoad ejus seu de rare-
factione et condensatione.

Pro nitore quodam scitu necessaria

Prop. j. Titulus questionis requirit de alteratione extensiva quoad locum ꝛ non de extensiva quoad subitum quale; prout enim hic sumpta fit, quodcunque gradus alicuius qualitatis recipiantur in diversis partibus subiti ubi ut alibi dictum est de hac hic sub respectu ad ipsum subitum ꝛ agimus ꝛ solum de alteratione recepta ad locum, in cuius corpus aliquod ꝛ eas maxime occupat ꝛ majus spacium dum rarefit, ꝛ minus dum condensatur. Dari a rarefactione et condensatione rerum, nemo sit rebitare; nisi ipse et mox destituby: videmus enim oculis quod ꝛg cera liquefacta ad majus spacium extendatur, quam prius occupaverit condensata, et extra dem ilem condensata minus occupat spacium, quam prius occupaverat liquefacta. Similiter pulvis prius aceruus longe majg occupat spacium, quam prius occupabat contusus. Z: Cau et aer rarefactionis et condensationis assignari posse; cau enim naali ē ipsa res naalis, quæ dicitur rarefieri ꝛ condensari: cau effectus rarefactionis ē primi et ordinarie calor, condensationis vero frigus; cau finalis, qunis et ordinaria tam rarefactionis quam condensationis ēt ne debet in nra vacuum; sed hanc enim caam corpora effugiunty, ad minus spacium, ꝛ extra extenduntur ad majus; quam alias illi gradui gueniet. Alia cau finalis rarefactionis assignari solet, ut corpus occupans majorem locum possit agere per majorē spacium, seu ultra extendere suam actionem, quam alias occuparet illi ꝛ rarefacto gretenti condensationis vero ut corpus effugiendo extra ad minus spatii magis evadat unita ac profundefortior. Quarto genus cau condensationis et rarefactionis difficilius assignatu, quia licet sit sua denominatio alicuius rarum ꝛ densum. Hanc non assignabimy Arist; ꝛc. — ty. rarefactionem aliam dici radicalem, qua ipsum ꝛ in nra sparsa partiū exigentiū majorem extensionem partis corporis, ꝛ in nra gestum producatum in corpore aliquo exigentiū majorem partiū extensionem, quam contracti habent in ti corpore. Sic vocatur in cera exigit majorē partiū cera extensionē, quam contracti suo in statu cera habeat. Similiter ex opposito condensatio radicalis ipsum in est ꝛ quia partes ipsa entis ad aliquo corporis exigant

minorē extensione, quam alterius corporis: v gratia in hi corpore exigat minorē extensiē potius quam corpus totius corporis completat. Sic fingius recepta in Sacrato aliquo liquido exigit illud ee in minorem extensione. Vbia dr quali ghibens in ubicatione: ut probabit. 1. Abla etm hic ea, quæ diximus alibi de ubicatione: scilicet, posse alicuius corporis indivisibilis nimirū: hoc oā ee solum indivisibile occupat gdi: n vero equivalenter ei poa. Item nullam posse dari ubicativē seu potiū spatii: corporis tam exigui, qd minor dari n possit, item unam posse indivisibilem corporis comparē spatiū indivisibile per ubicativē indivisibilē. Deinde observa: posse dari spatia indivisibilia correspondere ubicativē actu divisibilis pro numero scilicet spatiū: præterea posse dari actu divisibilia correspondere ubicativē actu indivisibili; et tū ultimos spatia divisibilia illis, his vero divisibilia spatia. Abla 5ta ab oi locali extensione independens nullū corpus ee actu et gdi rarum: et densum, v rarius aut densius alterius, d solum vi calidi et exigitivē. Sic ug in corpore Xti sub specieby eucharisticis posito, sanguis n ē rarior gdi actu ipsius ossiū: aut ossa densiora gdi ipso sanguine: quia nimirum nullam habet actualē extensiē potius Item independens à certa et determinata ubicatione extensiva locali nullum corpus Xti determinatam mensuram actualem, ug magnitudinem, pedalem: sic enim determinata mensura actualis involvit ubicationem determinatam actu extendentē corpus ad spatiū sic, ut inde pdā idem ē extensē corpus, quod sphæra rarioris et quod Xti corpus sub specieby solum ap accidentalē ee diversum, licet quod extensionem localem hinc sequi, quod si corpus quodcunqp gdi esset, pro ipso Xti corpore actu exigit determinata molis ubicationem, ug palmarem v. gr. Sic a gdi esset corpus in ordine ad statū violentū, si ē violentus ad ubicationem majorē v minorē. — 6. Abla. rarum in genere definiri quod sub magnis dimensiobz, rarum Xti mas dicitur vero, quod sub parvis multum. Hanc definitionem innuit Aristo. 4. physicor. t. 84 dicens, eum et magnitudo et parvitas gdi molli n inesse acquiente aliquā mā extendi; — quare eadem densum et rarum, et una mā gdi ē. Dicty mā in definitione rari, per quam n dbt sola mā prima intelligi d quæcunqp res molis Xtus portes actu v pōa ragone quarum Xti capax extensionis ad spatiū, proinde rarefactionis v gdiationis ad majus spatium proinde gdensationis: nam etm gdes seu aliud ens quod n sit in mā prima possunt tñ rarefieri v gdensari ut patet in accidentiby Eucharisticis. Unde rarefactio in concreto semper

n solem in claudit ſed majore ubicationē detm parum mod. egtra
denſatio ſumpta altrie pro obg ſubſtituiri, inſpeis diſt ſed minore
ubicationem ſumptam cum magnitudine mea. Que nam verò hic
in abſtracto ſumpta pro ſola pro declarante diſtid ad denotationem
rari & denſi ingens e controverſia. Atque ſic —

Articulus X.

Refellens ſententias aliorum.

Refellens ſententias aliorum. Sic Sennig, Fuga et metuorū RR.
Jeſuitā Pontii Diſt: 2 pp. Sic Sennig,

quod dicit rarefieri per corpuscula; dicendo, potius fit additio non heterogenea sed mea corpusculorum diversa rationi ad mean corporis, quod dicit rarefieri. Finis.

Quaero ô aliquid illud absconditum, quod fabricat hic ibi parum mea: exeunt enim illi corpuscula hinc ingredi et egredi inflabili ut videbo e apud Pontium? adeoque fabricat certe ea eadem corpuscula seu eadem mea quae prius fuit in minori spatio; fabricat inquam et moralibus licet regula et pene ut hic eadem numero mea, et idem corpus; ubi enim e quod hic rarefactio fuit facta et vere per introsusceptionem corpusculorum seu parum indest seu dia corpuscula ad miscendum fabricat seu infabricat: quia in re ipsa fuerit rarefactio, qui vi vini aqua dilutum vere rarefieret: ut patet ex dictis, quod non negant AA. ubi. ubi quod olim re ipsa et vere posse in hic ibi rarefactio; dubium movebat et putabierit, cum re ipsa in hic ibi parum mea sine majori dimensione: quod requiritur ad verum rarefactionem? seu potius est solum decapsus mutatio ibi de eadem numero mea ad majus spatium extensum cum hic sit re ipsa ibi addita alia mea absit corpusculorum.

Inquirat 2da experientia: quando cucurbita carni applicata vi ventus carnem paulatim intumescere; cujus alia ratio dari non potest, quam quod aër intra cucurbitam contentus et paries abrigia admoto calore factus, ac proinde rarefactus, deinde remoto igne paulatim refrigeratus et condensatus, et hic vel detur vacuum; caro paulatim intumescit; et in locum aëris condensati succedit, quo casu hinc ingressu corpusculorum, nec fit dici per poros cucurbitae ingredi quaedam corpuscula tenua, et hic intumescere carnem: tum quia vitrum indura ferme corrosa paucissimos habet poros ut proinde aliquid vix fit egredi e vitro dum ingredi: tum quia corpuscula illa non potius remanent intra vitrum, ne caro adeo violenter intumescat et corpuscula per poros vitri egredientia, poterunt alia similia corpuscula per alios ejusdem vitri poros ingredi; et hic quies non esset ut caro intumescat ad tantum vacuum.

2da Sententia hic, quae à Rmo. attribuitur Scoto in 4. D. 12. q. 4. ar. 2. rarefactionem dari fieri per additionem novae quantitatis, condensationem vero per detractionem. Pro 2. quia duo modi dicit exigentia extensionis localis ô quantis, qui quidem ô eadem quantas ô exigentia ejusdem extensionis localis, ô in rarefactione ô eadem ô majori extensio

adeoqp augebit majoris extensionis; qō in rarefactione nō ē eade
qntas. idem dic de condensatione. —

Impugnat hanc sententiā: quia tota ratio, ob quam ponit in rarefactione nova qntas, ē, quia aperit locū huius sententiæ, nō posse intelligi quōd eadem naa sit modo sub magnis, modo sub paruis dimensionib⁹. Et a dicenti non posse intelligi quomodo eadem naa sit modo sub magna modo sub parua qntē; eadem ratione probat corpus rarefactū per additionem naa. Et dicit Arig se bene percipere quomodo eadem naa sit modo magna, modo parua qntas; non bene percipere quomodo eadem qntas sit modo magna modo parua dimensiō: tu enim dic: te bene percipere quomodo eadem qntas habet dimensionem, nō te percipere quomodo eadem naa habet qntē, cum ratione apud hos eam Arist. qntas dicat ē coeva naæ, et eadem sub magnis et paruis dimensionib⁹. Si dicas: rarefactiō et condensatio fiēt non per additionē novæ, nec per diminutionem rei prioris qntis, sed per prioris qntis tantū inexistentiā, et productionem nouæ rationis in minoris, quam fuerit prior. Hæc quia eadem absolutū nō patit, nisi ꝑ accnīs subtus, nō introductione ogbarū, nō defectu earū decentis; in hoc a casu nil horum exigit. Deinde quero, quomodo eadem naa possit novam molem sua majore liberē qntē, si nō sit; addi nova aliqua pars qntis ad rem sua penetrationē vt statim dicemus. —

Impugnat 2. Quia si ratione qntis nil aliud intelligeret quam extensionem ad locum, recte diceres hanc probare de substantia rarefactā ex definitione: Intelligitur a ratione qntis id, quod alibi existens intelligendo, nō impugno hanc sententiā: qntas quæ in rarefactione de nouo, nō recipit in aliqua parte naæ, tam ante qntas, nō in ⅔ neutra dicit, qō. in ⅓ quia si recipit in parte naæ tam ante qntas, duplex qntas recipit in eadem parte naæ, adeoqp qntas cum qntate generabit, cum qntas sit ipsa et per se penetrabilis, et sic ex corpore qntē cum alio qntē, nō qntē: si a dicas: recipi in naæ parte aliqua, nulla ante qntē affecta; eo ipso das ante adventū novæ qntis dari aliquam partem naæ carentē qntate, quod ē absurdū; nullatenus enim pars cum alia ē in penetrabili. adeoqp qntas. —

Dicas tertio, in hac naæ ē, quod antiquiores quidem cum dimensione facile abundant, dum enim qntē ex qntē secundum dimensionem: hinc cum

ad eundē locū, vt dicat corpus rarescens ꝛ descrescere locū quem ante
rarefactionē occupabat: & ideo vtendo ad complementū sic extendendo se, dicit
quod corpus rarescens ꝛ hoc, quod partes diuersorū locorū nouas super
addat; sic q̄ per dimensionem quidem intelligat locū rarescens, per hoc
quod partes eius nouas adrugat. Sed nec ꝛ ē deceptio. Quia
licentia Scoti fuisse huius sententiæ patronū, cum potius eandē ex
professo oppugnet, loco superius citato, vt fuerunt gtra Gothfridum
Ad 2o quod pro hac probatione asserebat hæc sententia Q. sua ma-
terialē exigitiua extensionis localis ē gntas, & sola gntas, cum eius
calor exigat habitū, in quo ē, maiorē extensionem localē, seu rare-
factiuam. Intus ē sua quidem exigitiua extensionis illius, quæ
inest ꝙ corpori in suo esse raali, sicuta gntis, non tñ ē exigi-
tiua p se extensionis maioris minoris, sicuti sit per rarefactionē
et condensationem.

Tertia Sententia sit quorundam veterū quos Aureol. 4. ꝙ
d. 49. refert, et impugnat: Dicebant a hi rarum habere fieri, per
quod impedire corporis rarescentis intercipiatur, vacuitates, quæ
dispersim ꝙ per hoc, quod hæ vacuitates à partibus ejusdem corporis ꝛ
plentur, condensetur. Impugnat hæc ex repugnantia rei
explicata. Inclerea, hoc ad impediendū rarum corpus rarefie-
ri patet inexperientiis, quia rarefactio ē libentissime ad
vacuitates, nāe enim ē facile rarum ad impediendū vacuū.
Reliquas sententias de rarefactione et condensatione vti ꝙ ideo
quia dicit per rarefactionē vnam partē extendi ad locū plurimū
quæ sententia ē eorū, qui admittunt punctā inflata à robis re-
iecta, dein de ghino. Item ibi, quod dicit condensationē fieri
per aliquam partis comprehensionem illem mediantem, rarefactio
vero per earundem partiū extractē positiuē ꝛ consecto omittor.

Articulus 3.

Dico Statuit nostram sententiam ad sibi objectiones.
Dico cum Martino: rarefactionē fieri consistere in maiore ubica-
tione modi, condensatiue vero in minori ubicatione ejusdem rei
& sic hoc denominans rarum in adjuncto sumpta ē in ubicatio-de-

nonaru vero secundum ē in ubicatio. S. ex definione et concepta rari et densi: quia per id fit hoc rarefactio, per quod fit eadem naa quae prius erat sub parva ac dimensione minor ē sub magna dimensione, sed per in ubicatione ejusdem naa eadem naa quae prius fuit sub minori fit fit sub majori dimensione; go rarefactio fit effectu in majori ubicatione. in ē quarto rari ut patet ex Aristotele.

2 P. quia hoc ipso quod corpus aquirat in ubicatione, aquirat majus spatium quam prius contraxit habebat; sed ipso ē sub majori dimensione, quam prius erat. go.

3da pars conclusionis deducitur ex prima, si enim fit licet rarefactio per majorem ubicatione naa, go in ubicatio effecta; à qua denominatu naa rarefacta, sed effecta ad majus spatium quam prius habebat contraxit ergo ē, quia ubicatio ē ultima deberatio centris dans denominatione locati in hoc spatio, ac proinde in ubicatio ē ultima actualis deberatio dans denominationē locandum hoc ut quo existenti in in spatio, quod ē ē rarefactū. Non proportionaliter ex opposito dicendum de condensatione, nimirum hanc liceat per minorem ubicatione naa afficiente ad minus spatium. Confirmari pt ex tribus conclusio in prodmtis capite de fluidi dicente: Fluidum enim dicitur ea, quod parte sibi ipsi proximae sinit, earum vero quae distant à se movetur. Adverte a ad intelligendam rationem sententiā rarefactionis in effectu in majori simplici, condensatione in minori ubicatione. sed in ubicatione cum multitudine v. gr. tabulae naa, ad eadem ratione definitionis pt magnitudo loci cum parvitate naa, densitas a multitudo naa cum paruitate loci; parum enim hic refert utrum in recta, utrum in obliqua mensura.

Ob: 1. cum Sanctio: Dum aqua incalescens ab igne rarefit et in bullas assurgit, hae bullae ut aere plenae, go intro susciperent corpuscula. 2do caro humana dum aestus potus per calorem attrahit humores, rarefit, d hoc fit per intro susceptione corpusculorum sed humoris. 3tio per intro susceptione corpusculorum facile solvitur quando idem corpus eam majorem eam minus spatium occupet, prout licet magis vel minus impleat corpusculis, go. R ad 1. N. Ratio enim loqui nascentis corporis, quod rarefit, corpuscula heterogenea, à hoc per hoc fit hoc rarefactio, d potius quedam dilatatio, ut supra dixi. unde licet bulla illa in aqua incalescente

cet aere plena: n̄ in q̄ hoc fit haberet rarefactio: d̄ solū dila-
latis bullarū; rarefactio a hōi q̄ hoc quod ad majus spatiū
p̄ majorem ubicationem eidem numō non extendat. Hinc
in ē bullas tūc aqua incalescentis nō aere plenas: d̄ sunt plenæ
vapore aqueo: q̄ nil aliud ē quam aqua rarefacta: q̄ vapor
deinde rupta bulla evolat. ad 2m̄ dō p̄ m. n̄ enim prius et
et in ipsa pōlco caro humana rarefit in hōi casu: aliās etm
optices aliquis os penit: et aerem attrahit totiēs rarefiendo: quo
ē ridiculū. Sunt nec vesica p̄s hoc rarefit quod eam quis
inflando aere impleat: nec spongia p̄s hoc: quod aquam intra poros
recipiat: ut etm Aōn contendunt. nō ē: quia ad veram rare-
factionem requiritur ut eadem maa seu eadem portes meæ inhesse
unitæ majus spatiū occupent quam prius hoc a hōi: quia q̄ntō n̄ co-
pescula humoris intrant p̄s poros carnis n̄ aer implet rarefi-
aut aqua spongiam. ad 3tiū pōt responsiō eam p̄s intrare
aptitudē corpusculorū n̄ idem corpus occupat eam majus ra-
mius spatiū, d̄ aliud corpus dilatatū eam p̄s alia corpuscula:
gō n̄ salvatū fuit: d̄ nullo modo salvat rarefactio p̄s similē intro-
ceptionē corpusculorū. —

Ob: 7. cum alia: aliquia subtilia difficilim aliquo fabiliz rarefiunt
aliquia nec possunt naāliter rarefieri: prout hoc ostendit experientia
q̄ cā hujus n̄ pōt in aliud refundi: quam in ram gradus subtilitatis
in diversis entibus: gō nātas et densitas n̄ ē m̄ n̄ in ubicatio mea.
gradus: gō nātas et densitas naturalis seu in actu primo n̄ ē m̄ n̄ in
ubicatio: q̄ fatū. nātas et densitas pōt et in actu 2do p̄ fatū.
Sunt quod aliquia subtilia fabiliz, aliquia difficilim calefiant: aliquia
prorsus n̄ calefiant: n̄ sequitur quod calor pōt seu in actu 2 loco-
tivo foras subtilem: d̄ vel gradum caloris subtilis calor in actu 2
indo foras illa subtilia, ob ejus modi certū suum temperamentū pōt
habet exigentiam aliā rarefactionis, aliā condensationis, n̄ a pōt
rarefactiū n̄ condensativo: Sunt etm nātas n̄ ē actualis impenetra-
dūm exigentia impenetrationis actualis. —

Ob: 8. in rarefactione majoris et in condensatione minoris
ubicationis producūm nec inflantarē, nec succēdē pōt fieri:

go. A. P. in instantanee; quia rarefactio et condensatio dicit motum localem qi fieri in illo in instanti ipsi detur replicatio; quo nullo dari nequit: non etm successive quia alias quodo pensa pars corporis rarefieret, et rarefieret 2da; et sic eodem instanti pensa pars corporis est in eodem loco cum parte 2da; adeoqs penetrarent. Simili quodo una pars condensaretur, et condensaretur alias: hoc enim evenit à paritate rarefactionis: et sic locus a prima parte unu condensaretur, ser ad minore locum se constringit, relictus ad vacuus qi corpore; quod nullo repugnat: v. certe pars prima cum alijs discontinuaret in condensatione corporis; quod falsu est. P. 1. A. ad P. Pro: nihilqs fieri ordinarie successive, licet insensibiliter tam sit imperceptibile hoc successio, ut videatur rarefactio subitò et quasi in uno instanti: et ideo hoc sic potest fieri quodque instantanee: / quod videlicet brevissimo momento temporis et quasi in ictu oculi oes partes corporis rarefiunt, ut fit in successione corporis seu pulveris pyrii: nec ex hoc segtr replicatio. aliquodo vero fit successive etm subito ita ut pars post partes rarefiat, et eadem pars magis et magis successive: nec tm ex hoc segtr penetratio aut partiu discontinuatio; quodo enim una pars rarefit, et rarefacta altera, et illa pars rarefacta occupat spatiu majus tle, quod totu est extra spatiu vicina partis circa illi continuum: quia hi casu vicina pars corporis versus quam prior pars rarefacta extenditur, se contrahit ad minus spatiu seu condensat, et cedit locum parti rarefactæ seu extendenti se ad majus spatiu. In condensatione autem quodo una pars condensatu circa illa eqa sq quodo condensatu prima pars corporis, occupat minus spatiu, descendo unam partem spatii sui, et in illam, qua est versus partem 2dam illam, ad qua prius incipiebat corpus: in qua deinde succedit aer et aliud corpus: / et retrahit se versus illam partem, cui est physice vicina; Recte condensata pars prima, retrahit se versus partem 2dam, et retrahit se a parte 2da, ex quo nec segtr discontinuatio partiu, nec vacuu.

Dices ex hoc segui, quod qties aliquod corpus rarefit

extendendo se ad majus spatiū, quam alias naalb occupat: tota
Dñs cornaald aliū corpus condensati et egrā. quia ut aliqd
corpus occupet majus spatiū: Dñs necessū corpus cedere: ne
Deꝰ penetratio: et egra ipies aliquod corpus & se constringit
ad minꝰ spatiū Dñs aliud suscedere extendendo se vltra spatium
connatale: ne Deꝰ vacuū: go. R. totū discursum: et
ita de facto fieri rarefactionem et condensationem. —

Ob: H. Ex nostra Sententia legit: semipalmum pcē naalb
occupare majus spatiū quām occupet integer palmus: & go.
m. S. quia si esset verum pcē æqualem toti: R. & legit.
mi. m. ad cujus S. P. R. esset verum pcē æqualem toti: in
ea ratione in qua ē pars ad: in qua ē pars Dñs. P. R. semi-
palmus ē solum in ratione ordina pars palmi: et ideo in ea
ratione ē æqualis: q̄ major palmo: ē a pars palmi in ratione
ubicationis: seu actualis extensionis: proinde in hac ratione pcē
ratione temperamenti illius ingentis pt etiā superare palmum:
Sic semipalmus pt ē calidior palmo: nec legit quod pars sit æqua-
lis toti: aut major toto: in ea ratione in qua ē pars: quia
semipalmus in ratione calidi: ē pars palmi. —

Ob: G. Patres exponi Xti in Eucharistia dicerunt secundum rem
et personam: quia carnes Xti vg sunt minus densæ quam ossa etiā in
Eucharistia: n̄ dicerunt q̄ Deꝰ extensionem localem: go rectum et rego
n̄ affirmativam dum Xm extensiōē. R. Xti in Eucharistia pe dari rarita-
tem aut densitatem ratione partium Xti sui: cum enim n̄ habeant in Eucharistia
dimensiōē localem: nisi in actu primo: nec sunt raritate aut densi-
tate nisi in actu primo: hoc ē patres exponi Xti: quod in Eucharistia
ponant eo modo sua vera mines alterā majus spatium occupare in
eadem positione mea: n̄ q̄ cum ponant aliud pt: cum n̄ contenti sit
circumscriptive.

Articulus 4.

Solvitur ultima objectio.

Ob: I. Ex nostra Sententia Legis corpora ex condensatione: rarefa-
ctione replicari: go n̄ Dñs ad mi: R. quod ita
Xti corpus primum fuisse in punctis indivisibilibus: per quæ

singla correspondeat singlis punctis spatii indivisibiliby ejusdem
rectæ 30 punctis indivisibiliby et quidem equalibus cum partibus
ipsius corporis. hoc posito sequitur hoc corpus ad semipalmum
spatii, sic casu 30 punctis indivisibilibus corporis correspondebunt 15 punctis
indivisibilibus spatii, quæ supponuntur esse semipalmares spatii: quo sic
casu duo indivisibilia puncta corporis correspondebunt uni indivisibili
puncto spatii et quidem equali singli puncti corporis, quo duo puncta
indivisibilia corporis erunt in eodem indivisibili puncto spatii, qo
penetrabunt. Non ē de reliquis punctis duobus et duobus corporis
respectu unius puncti spatii. 2da pars Antecedentis ostenditur sic enim corpus palmare rarefiat ad duos palmos, sic semper simul
et semel duos palmos adæquabit duo spatia adæquata: corporis enim
palmaris locus adæquatus ē palmus spatii: / Hoc ē ā replicā: qđ
R.P.M. ad 1mā vobis obtu ad hujus casu et 2.P.P. 1mi ejusdem:
duo indivisibilia corporis correspondebunt uni indivisibili puncto
spatii per unam ubicatiōē, ō per duas, quarū una ē sibi adæqua
extra alteram; sc. ejusd. correspondebunt per duas ubicatiōes, ex
quarum qualibet sibi extra alterā adæquē sc. ejusd. et Probeade
dictione 2da dan et sc. subsumit ultrā Penetratio ejusdē dēt, quæ
duo sunt in eodem loco ō per ubicatiōē ō per duas ubi, quarum neutra
sibi extra alterā adæquē; in casu a ponitur duo puncta corporis coni
in uno puncto spatii per tres ubicatiōes, quarum qualibet est
extra alteram adæquē. Sic enim duo illa puncta corporis ut
earum ubicatiōē affigerentur de unum punctū indivisibile spatii,
ut sic loco unius illius puncti indivisibilis spatii poneret duo minora
puncta spatii sc. qđ hoc unum æquivalet: sic ex duobus illis indivi-
sibilibus punctis corporis unum ut sua ubicationis corresponderet
uni puncto minori spatii, et alterū alteri; ita a unum punctū corporis
corresponderet uteriꝰ puncto minori spatii, nec ulterius punctū
corporis correspondeat uni puncto minori ipsius spatii. Revo-
cabit dicta de gliscq. —

Ad 2dam partem Primi Arti: in prob: P. ultimā partē m. adæqs
æquat 2 spatia adæqta, quorum qđlibet sibi locus adæqtus corporis per circū-
ductiōis rarefactionis et simil æquat illa per duplicē ubicatiōē quarum qualibet sibi extra

adeqꝫ extra alia ſ̄ m. quorū nullum ſit locus adeqtus corpori
pro his circumſtantiis rarefactionis et ne caperet illa per duplicem
ubicationē quam quodlibet ſit actu adeqꝫ extra aliam ſ̄ m et ſimi-
m. Hoc ē ꝺ corpus replicatū ſi caperet duo ſpatia actualia; quorum
quodlibet ſit locus adeqtus corporis pro his circumſtantiis; et caperet
per duas ubicationes; quarum quodlibet ſit adeqꝫ extra aliam ſ̄ m.
ſi nullū illorū ſpatiorū v̄ in quodlibet ſit locus adeqtus corporis pro
his circumſtantiis; et corpus illa ſpatia caperet ꝺbluꝫ per una
ubicationem; ſecūꝺa majorem; quam prius habuit; v̄ per duas ubicati-
ones; quarum t̄ quelibet ſit inadeqꝫ intra aliquam; ſ̄ m et ſic ꝺ.

Pro facilioꝝ hujus obiectionis ſolutione —

Nota 9. Locum aliquem; qui corpori rarefacto fuit adeqtus ꝺ
corpori ꝺilatati unius palmi ſpatiū ē ꝺ poſſe adeqtū eidem
corpori rarefacto seu per circumſtantiū rarefactionis; ꝺ ſit exigui
ꝺe corpus pro his circumſtantiis longe majoris majoꝝ locum ꝺ-
eqtū; Licet no eodē m^tis v̄ m^tis rarefactionis; Sic ꝝ pulſus
aeris ſuccessus facile centies exigit majoꝝ locum adeqtū; quam cor-
pori ꝺilatati; quia rompe ti cāpū longe magis et amplius habet extenſū
ꝺ locum ſuum; quam arbo. nec in hoc ē quidam abſurdi; Si cum ꝝ
ꝺa ſpatii eadem in corpore inparti habet locū adeqtū minori; quā
deinde in corpore inveni; v̄ iidē; et hoc absqꝫ replicatione; ꝺ
Similiꝫ Si ctm licet aliquod mobile ſupponat moveri motu gemi-
ni ſi velocius moveat; plus ſpatii ꝺcurrit; quam ſi tardius; ꝺ ꝑ
diverſa circumſtantiis ꝺ exigi m v̄ m locus adeqtus. —

Nota Z. Ut aliquid ſit replicatū requiritur primo; ut caperet ꝺbl.
ꝺel ſeu nel duo ſpatia actualia; nec ſufficit comparē duo potentialia
aliās enim quodvis punctum indiviſibile corporis posset dici replicatum
cum comparet punctum ſpatii indiviſibile actu et ſic caperet duo
puncta ſpatii potentialia minora. 2ꝺo requiritur; ut ſervato eodē
ubicatiōe quam prius habuit aquiret aliam novam ubicatiōē; ꝑ
quam aſſignatur ad novum ſpatium; unde replicatio deſumit ſi-
bluꝫ à loco extēſo duplici ꝺ ctm à ꝺuplici loco inſtanti; ꝺ à ꝺuplici ubicatione;
quando una ſit extra aliā. Jam 3 in rarefactione res nō naturaliter fit in puncto

huo: seu antidens priorem ubicatione, extendit se alicui nouæ rarefactæ
majori, ita vt si fiat rarefactio totalis quilibet pars corporis aeris
majoris locum quam minus occupauerit: Si vero tm partialis, tam ali-
qua ex reliquis illius partes occupant locum majorem per majorem ubicatio
amissa priore minore, quod nō explicari. —

Sexta tz. quod pari ratione ex appositione duo hic penetrata, requirit
ad plenam priore ubicationi suam, penetrabit ibidem alterum, per eandem
vel alteram similem ubicationem qua hi tm intra aliam. In condensa-
tione autem partes mag condensatæ obtinent ad minus spatium per tm re
ubicationi priore majori, vel desinit condensatio deesse, vel aliqua
pars sibi solum partiali; priusquam ad in densatione ubi manet aliqua
pars cum sua ubicatione, ponit alteri pars cum sua ubicatione,
proinde vel fit penetratio. Et obiecta pro: quodin rarefactione
quodlibet punctum indivisibile corporis rarescentis ampli locum
priorem occupet, nihil servat inflexum locum priorem, quia
quodvis punctum in eo casu habet tm vnā priorem ubicationē, quam
primus, per quam ubicatus ad plura puncta spatii. Ad obiecta hæc:

Prius: quia in rarefactione puncta indivisibilia mutant suam entitatem
quia quodlibet indivisibile aliquo modo ante rarefactionem equivalebat
solum duobus punctis minoribus hujus entis nobis: nam vero post rare-
factionem plus equivalet etiam sex punctis ejusdem determinati nobis; quia
ergo mutat suam equivalentiam et per consequens suam entitatem, liquet ex
equivalentia illa indefinita ad punctum proinde de entitate illius. Ad
illatum. Ad 2. Prius: quod punctum indivisibile usque ante rarefactionem
equivalebat solum duobus punctis minoribus hujus determinati nobis; et
equivalentia ista erat indefinita punctum illi simpto vel quodlibet ente,
sumpto autem illi ubicatione: cum quo illa puncta rarefacti non servet
ubicatione priorem, aliàs aequalitas etiam alteri equivalebit absque eo,
quin maneat entitas suam quidditativa. Secundo nunc idem ego Angelus
occupet medium Domus, equivalebit toto corpori vel aeri, quod aer
requireret ad occupandum spatium medium domus, et si occupet
totam Domum, equivalebit tanto aeri, quod requireret ad occupandum
totius Domus spatium. —

Ad 3. quia in rarefactione quodlibet punctum indivisibile fit ubicati
per duas ubicationes minores, servata eadem extensione ad spatium

quam ubi ubicatū p̄ unam ubiatisē p̄ā majorē d̄ō ubicatū in duas ubicatiōes minores ad eundē spatiū, aut replicatū p̄ eundē spatiū p̄ unam aquivalentē erit replicatū ibidem aquivalenter. P. C. m. q. d. quia etenim si ubicaretur aliqua ū aer in duplici loco adaptato ejus circumstantiis rarefactionis. quod actu, fieret illud aquivalenter replicatū, si aliud ū intellectu quam quod si punctū illud ū rarefactū ponerētur p̄ duplicem ubicatisē in duobus locis: tē ū compararet majus spatiū, quam nunc occupat p̄ unam majorē ubicatisē; omnino hoc ipsum precedenti aquivalenter replicatū, ū tū ē replicatū in ipso: in quo tūc aequi replicatū: licet quodāmodo illa possit agere et pati eorum aliquod rarefactū quae sit replicatū. —

Dicit: Si rarefactio fiat per majorem ubicatisē ipsius, tē nec erit corpus ad nidum ex ulla indivisibilia: quorum oppositum hic p̄ majori: illud vero minoris. D. gō. S. m. quia pactū quod unū indivisibile ibi majus eodem solum aeteris unum ibi majus rarefactū quam alterum. R. t. m. ad S. Dico: quodnam indivisibile dicatur aquivalenter majus alterō: quia possūt in statu suo conceali delerate modis diversis majorē exigit quam exigat aliud penitū in statu suo existens. Quilibet possūt. hinc si solum ponatur exigere ubicatisē majorē, possit in statu violento ut in rarefactione quam aliud, per hoc ū p̄ diu aequivalenter seu p̄ majus alterō entorē. p. re. —

Nota 1. Carnes ut videntē extensus ū rarefit, ū enim occupet majus spatiū quam prius occupabat t̄ rem: uti ē, ossi dixere: quia enim perdit de extensione sui in latū, lentū aquirit in longū, proinde mutatur solū ejus ubicatio, et extensio, ū a augeti. —

Nota 2. Rarefactio et condensatio fiat per majorē d̄ō minorē ubicatisē naturali ex affusione rari et densi: proinde ē ū minus quod ad rari ū densi gelus ū rarefactū occupando majus spatiū per majorē ubicatisē cum ipsa ibi sua rimalia —

Nota 3. Hoc gratis maxima ut ē grandi paravenis ū fit rarefactio ad moderatospatiū maximū ut ad spatiū totius Hemisphēri. nec extra quod mundi nisi ad spatiū aliquod valde minutū ut minimi affectū ad spatiū grani papaveris: ū solum orbis ad spatiū pomi, quia sibi res creatae libi caeli ad spatiū activitū relata quam agere requirunt: ita libi agere ad tantū magnitudinis et parvitatis quam requirunt excedere.

Disputatio 33.

Elementis.

Arles 2 f. 2. de ortu et interitu de elementis tractat; quem locutum quaerendus 1mo de nra et primis globis elementorum; 2do de qualitatibus et speciebus (de virtute nobrice) tandem de mixtione p.

Quaestio 1.

De Nra, Numero, et Qualitatibus Elementorum.

Articulus 1.

Quid et quot sunt Elementa, et eorum globes?

Arles 2 3 de calo t. 33. definit elementa, quod sit illud corporis in quod alia corpora dividunt, quod in se nra 2 acta; hoc enim uno modo adhuc ambiguum e: ipsum a e indivisible in diversa specie, sub dividi corpora. Ita Arles. Dicit ergo elementum primo corpus id e substa completa, gltans nra et fua. 2do in quod alia corpora dividunt, id e in quod alia corpora mixta dum corrumpuntur, ultimo resolvuntur, seu abeunt in ejusmodi elementa ex ibq erant mixta. 3tio quod in se non actu, id e quod elementa insunt corporibq mixtis 2 pua sua et virtualiter 2 acta et fla: ideo addit Arles, adhuc ambiguum e uno modo quod nos inferius examinabimus. Dicit 4to. ignd a e indivisible in diversa specie non ebnis aquam aerem et cetera elementa dividendo resolvendo in partes resolvis in partes homogeneas; puta terram resolvendo in particulas; quarum qualibet sit terra et sic de reliquis. alia a corpora puta lignum et reliquia tm nata; tam innata dum resolvuntur resolvis in plura; quorum quodlibet non e lignum aut aliud h. n. dno quidem pars ejus e aqua, alia ignis alia aer, alia terra, quod quotidie videmus dum ex ligno ignem facimus; pars enim una ligni in cinerem abit, pars in vapores. p.

Subsequam Elementa 4. e probandum probandumq 4 dari primas globes, ex quarum combinatione qualitates 2. deinde 4. et plura e elementa. primo ho globes sit calor, frigus, humiditas, siccitas. fuerunt qi frigus et siccitatem non e globes 2 frigus quidem reflexe in privatione caloris, et siccitatem in privatione humiditatis nominarunt; 2 globes et frigus et siccitatem e actiua, non proinde e puram privationem, cum a privatione non detur actio. Quod a Arles dicit:

tz. de gen: 48. calidum et frigidum ē activa: humidū a et siccū ē passiū: ita intelligendū ē, quasi vim activā ab humido dicte et siccū removeū: quia calidum et frigidum per ordinem ad actiuē, humidum a et siccum per ordinem ad passiuē explicantē. Deo hoc passus illa activa dicunt. calidum enim ajūt Plato, ē, quod congregat ea, quæ sūt ejusdem generis: frigidū a quod disjungit et segregat: tam ea quæ sūt ejusdem generis quam diversi: humidum quod ē interminata sui loco: facile a loco alieno: siccū ē facile locabile suo loco: difficile a alieno. videor ex his, quod congregare quidem activa ē: locari a aut interari passiuē. Nūc a obtēta hac explicatiōe, describemus ea potius quam definiemus et aliarum qlitū, calidum dicit congregare ea quæ sūt generis ejusdem sua virtute: ut aquas ignis liquefacit metallū, aurū et argentū ac lapidem à Scoria, et sordibus: sic in glacie gerata aqua et pelle et stipula confusa ēt, calor abiūdo ea disjunxit et segregat. frigidum dicit ea etiā heterogenea congregare, quod sūt in glacie, in qua ea congregantur et iunguntur humidum dicit sui loco ī locari, et facile loco alieno: quod patet in aqua: quod facile diffluit deest et ī nisi vase extra cohibeat: siccum egrea facile ēt sui loco locari, ī a alieno, ut patet in lapide ex suis corporib. rām —

Dico j. Sūt qdēs tangibiles et ad generatiōē deservientes, puta 4 ē primas. ℞. quia producta ex nec ex aliis fiunt, nec ex se invicem, nec ex iis reliquo quod ē ē primas: hoc a ℞. quia inveniunt alie qdēs à qbz productis oriuntur primis enim alterationes quæ hb ēt cadunt, ut ex calidum et frigidū, humidum et siccū. probatur ī fiunt ex ē invicem, ex calido enim ī frigidum: aut e converso, nec ex humido ēt siccū: nisi ut ex loco ad quod se impertinenter hēt ad rem præsentē. nec ex calidis aqua frigida et humida, terra sicca et frigida: ignis calidus et siccus: in quo videor humidum et siccum cum calido et frigido promiscuē. Quomodo a alie qdēs corporis tangibiles, ut odor, sapor, calor, gravitas, tritus, quæ vocantur ex qdēs, quomodo inquam oriantur ex ipsis primis, hoc ē ex varia ipsarū permixtione, late explicat Aristo, cui nos ī immorabimur. —

Quæres: an ho qdēs prima sint accidentia distincta à subjecto

Sex puris: dum assignant 4 tm elementorum species, et quod ipsi mas seu athomas. Hinc quod defacto vg aqua dicat, nutrire plerosq; p̃ item ignis indigere pabulo: et alia similia quæ elementis ꝑ videntur q̃uenire, scpt. solum, aqua, ignem nō ꝑ elementa pura ꝑ se depurata à mixtione, proterea hæc dicuntur, nō qua elementis, d qua mixtis. Deinde dum dicit terrā aliā ee arenosā, et lapidosā, p̃ humida aquam aliā dulcem, aliam salsam p̃ scpt. quod terra ꝑ aqua subdividant in alias species diversa elementa, hoc enim sic accepta p̃ corpora mixta seu nō depurata elementa: dum a terram diuing elementū, intelligūt puram: quod nil aliud ē, quam nuda mixtione sicca: et ides terra vocatur in sacris ariā. Sic ꝺ̄ de cæteris de reliquis elementis: vg ignis ille qui ē in carbone nō ē purū elementū, quia multas hīt particulas terreas admixtas: nec ille qui ē in flamma: quia hīt posset aeras admixtas: purum ꝺ̄ elementū ignis intelligi, corpus aliquod tenuissimum primæ caliditatis et humiditatis: potest aer fieri nobis vicinior ꝺ̄ mixtū plurimis corpusculis heterogeneis.

Porro scpt elementorum ē hic: terra ē in infimo loco: super eam immediate exigit cornuald ee aqua: super aquam aer: super hunc ignis. Dixi cornuald, quia violente vg: admittendo quemlibet aquam ē super aerem: sepe aer sub terra in cavernis: quod scio ꝺ̄ experientia: experimur enim quod si terram proiiciamus ad aquam, descendat; aqua effusa vg aerem ad terram cadit; aerem videmus ee et oriri ee: super aquam: nam si vesicam aere repletam supernatabit; ignem videmus per aera tendere sursum. sāc etm quasi a priori ꝺ̄ pl. quia id quod ē gravius altero exigit ee infra alterum et quod ē levius petit ee super gravius: terra a ex elementis ē gravissima; secundo aqua aer ē brevior aqua. ū tm tam brevis quam ignis; ignis a ē brevissimus. quod a aqua in montibus sit profundior et altior quam terra, quo ibi ē elevata de fine mundi, hoc plane ꝺ̄ videmus: nō quod aqua exigeret ee infra terram cum palam quod etm in vallibus deberet infra terram; d quod nō possit ascendere

rose mobile: sine hi in sumo vertice mobis orbis aqua: eam
hi fluxeret supra terra montis. deinde hi ex sumo colle v ex
ripa decidat fluxus terro in aquem: in ergitq in aquem ut
eqer mur.

De terra: aqua et aeris loco et sphara n e difficilius, at de
igni elati rempe ignis loco esse ignis: quaritq enim ubi his
locus ignis et an in illo loco ignis omnino deperatq et pure ali-
cuis elementaris d resideat de facto in natura hui gibe tan-
quam in loco et sphara connaali? R. igitq ad j. Si elicubi
esta his et de facto esset elemtu igni purum et defecatu, locus
eius connaalis seu sphera in qua resideret erit inedi-
ate concavo lunae; v in pro concavo lunae. cuius rae e, quia
cum videamq ignem peculiari quodam modo semper niti sursu,
et conari ascendere supra aerem: recte colligimus locum illius
n e aerem, d supra aerem, atq supra aerem e concavu lunae.
Ex hoc tn quod videatur ignis conari semper ascendere: n evin-
cit ibi deri de facto ignem illu coelle in luna concavo: quasi
cum ille coelesti nostes ignis pt coelu suu quo sursu nitit,
posset l conjungere tanquam cum suo centro. unde —
od 2do quaesiti. Partem, an licet ignis ille coelestis puriss
et od defecatq de facto detur sub luna. R. Respondeo, hanc tem
n utramq partem probabile disputari. 3io pro et gbus rae
pte brevit adferam, nullam eam postea aperturus. qui
affirmatu tenent, pro qua videtur stare Aristo, et cum eo
plurimi alii et Patres peripatq retentq raong, quia caetera ele-
menta habet suam sphaeram sibi juxtam in qua acta st et
quiescerat, go etm ignis sua concedenda e, in qua actu quiescat;
Praesertim, quod pro 2da rone afferunt: ab motu, quo ubi
videmus semper sursu niti, quem motu in ulterat nisi ad centru,
ubi aperet in alio elemtu, quia n movetur nisi ad centru in
quo quies cuntq go. p

Duo 2 regula amplectuntur, ut P. Conci P. 2. q. 7. num. 4. 5. Arriaga p.
pertractant sequentibq raong. 1mo quia sua sphara, in qua acta
resideat ignis ille. nullam ignis aut indicium, nulq effectu nulla utilitas e.

Z cum ignis adeo activus sit, in illa phrasi super aerem existens liceat pro igne chaos subtile accipi, quia tm in maxima parte foret supra terram regiones aeris circa totum globum terraqueum, non obstante generatrice corona, stellam illi notabilem nocere, quod tm nulla experientia docuimus. 3ty. quia cum ignis ex natura sua sit lucidus, et in sancta scripta super aerem circa totum globum terraqueum existens, ut pote qui a tyra regione aeris usque ad concavum lunae totum spatium occuparet, quod arguit scripturam illius ignis vasta conceptu mathematicorum millies et millies majore, quam sit quatuor et nobis totius globi quem terra quae una cum tribus aeris regionibus globum sphaericum dicit ignis stellam serenis noctibus terram adeo illuminaret, ut ob colorem a luce reflexa terram inhabitabilem redderet.

Attentis ergo rationibus expensis judicio necessarium non dico, ponere illum ignem supra aerem, quia foret nulla rerum utilitas, nullus effectus, aut indicium stellae quod nobis afferret: neque motus secundum evenire illum ignem coelestem, quia motus ille venit a natura terrestri, non ab inclinatione insita ad centrum, alias ab insito appeteret aliquid, quod nunquam obtinebit; quis enim igniculum nostrum quem supra nitidum videmus pervenire per aerem usque ad concavum lunae, in quo tecum illo igne coelesti tanquam cum centro coniungeret; deinde ejus fumus ascendit sursum absque eo, quod appetat aliquod centrum fumi, hac ratione gravitatis descendit, neque tm gravitas illi inest, ut quaerat centrum, qd. neque etiam ad elementa ibunt a similibus conditionibus, adeoque haec tertia sint pro aliis elementis igni puris, tu absque praedictis praecedentibus et sequentibus eligere poteris quod placet. —

Articulus 2.

Qua gentes et qua ratione cuique elemento gravitent.

Dico 1. Ignem gravitare calore in sumo. S. quia calor in sumo gravitat aliam subito, qd aliud elementum, dum inter elementa nullum gravitat calor interior quam igni qd igni gravitat p. quod calorem in

...m no convenire igni siccitatem, docet et phlg et experientia, n enim
...dum calefacit ignis, r etm extricat, carnes aqua cal...ma et
...ulcrinde cocta n ita extenuant, seu absumunt ad ignem i ad coqu haec
...ua à medicis praecipit in egritudi, qu humidae abundant.
...eta a Suida à plo vulgo appellatis lima glttu activata
...do qq illam activitatem acuat; unde hum calor tu fugas fi-
...m siccitate jungantur, majori activitate pugnant in gravia sua.
...DICO 2. terra gnent siccitatem in hmo. P. id experientia,
...et sic pro calore ignis allata: certe enim in sacris id ab appellatis
...idas hoc e siccum. prob siccitate a gnem terra frigiditas,
...od pte, quia remota activae agentis extrinsecus vergit ad
...frigus, et qua apparet a in pria sua frigiditatis. —
...DICO 3. deri gnem humiditatem in hmo, humidu enim
...e interminabile loco prio (faile e lexable loco alterius) d hoc
...gnem aeri in hmo, gr. 2 P. quia nullum elmtu facilius
...undequaque diffluit et plus caret prio figura aut facilius in
...re figuram gfrabi, quam aer: hoc a ita dicit a, et aer est
...et sinuabilis et facilime permeabilis, hi enim prio figuram
...ineret n tam faile sine ret in trinando se per aer, etm tenu-
...issimas rimas, nec tam faile permaneret gfre ...ando se cuilibet
...corpori igni permeanti. prob humiditatem aeri gnem calor,
...od P. 1mo quia aliud elmtu prob igni gnem calor, n
...terra, n aqua, gr aeri. 2. quia calor e qltas dispositiva
...ad aerem, et aeris perductiva, frigus a corruptiva ejusdem,
...ro calor, n a fulgur e in aere. P. 3. quia et aqua rehemend
...calefacta evadit in aerem, et aer rehemend in frigiditatem
...redit in aquam. P. 4. ex vere dicte, quo gnem aeri, eq qui
...plus ad calorem. —
...DICO 4. aqua gnem frigus in hmo. P. quia et in sacris
...et aliis per antonomasia frigida dicit, deinde quia experientia
...stat, aquam remoto agente extraneo red ...re se ad frigiditate:
...gnem etm aqua humiditatem, quod pte ex iis, quae dicta et pro humi-
...dite aeris. ex hoc gltu per elementa distributione pte 1mo

Ignē ā calidū et siccū: aēre esse humidū et calidū: aquam ā frigidam et humidam: terram ā siccam et frigidam: p̄ter ē. Symbola: hoc ē quo queunt in una ex duabꝫ glbꝫ cē ignem et aēre. ignem et terrā: aērem et aquam: aquam et terram: ꝛ̄symbola vero cē ignem et aquam: aerem et terrā que in nullo glbe queunt. Ꝛ̄o Ped. ——

DICES j. Ignis videt ā hm̄ exsiccare d'etm humectare: ran idem ignis qi lutū exsiccat et indurat: liquefacit glaciem: cera p̄ ideoq̄ quodammodo humectat. R. et Sp̄mo quod ad concretiōē corpoꝝ nec sufficiat sola humiditas: nec sola siccitas sed hec et in cineribꝫ qi pro minima siccitate sua requirunt coagulari, et in aqua que cū tota sua humiditate concrescere requit in gelu: nisi cum admixtione particularū Sicc̄i: ejus ad p̄fectionē dōi d'ctū mixtis humidi et sicci: ita ut hi humidi abundet: concretio etm impedit et facit liquidū: Si siccū abundet, impediret etm concretionem: et tandem ut pulueream totā massam resolvit: rursus eōdem portiones humidi, que condensato concretionē faciūt, cum rarefiunt: sed ad p̄fectionē nimio: et totā massam in liquidum solvunt. His p̄missis R. dicendū cē: quod in metallis vi caloris sibi q̄factis: copia humidum in hm̄. mixtis abundans: vi caloris rarefit: et p̄ indurationē metalli rarefactū ē minimum quod vocatur liquescit: vi cera alii q̄s similꝫ idem ē. At verō lutū vi caloris indurat̄ quia partes humidae, ꝗbꝫ lutū abundat: vi caloris evanuerunt: et elevantes in vapores p̄ deꝝ remanent in eadem tanta licet mensura: quā p̄fuit ut magis coagulet. quod si ulterius et ulteriūs idem lutū incalescat: ñ solū vi caloris indurat; d'etm in pulverem abit; quod ē facilius devenit in vapores humor lutū: quām humor metalli duplicē sacē rationes: p̄mā ē: quod metallum est singulo partes ejus in gravitate longē superet lutū, et singulas partes ejus: 2da quod humor metalli aliorum ue hm̄. libꝫ aliquid de glutinosū: ideoq̄ difficilius avelli à corpore: cui adharet, quām humor

pinguis : qualis é humor cibi. hinc cibo alcarcus ab eodem calore difficilius durescit : quam cibus terrestre et crudum : sic poterunt aliæ gleres in metallis ratione quarum in lapidem duriciæ concrescunt. d quis eas proprio nomine appellet, nisi Salomon ? —

Dicit 2. Ignis magis exsiccat quam terra : g ignis est siccior terra. R. 6. t. 8. Ni. gfgp. ignis exsiccat siccitate per se. calore per accidens ; siccitate minus siccat quam terra, quia minus é humidus : quia a in rapax et calore exsiccat, ideo magis exsiccat. calor enim abstrahit in corpore humefacto humorem humor a abstrahendo hesitum evadit. hinc minus siccat magis exsiccat : ratione minoris siccitatis adhering food cum siccitate gruento. —

Dicit 3. aer exsiccat : g é humidus. arder Sent: mulieres quæ menstrua male factæ exhibent in aere et siccant. R. D. 8. aer exsiccat per R. R. per accidens. R. et N. 8 gfgp. inducit in aere siccantes : a ventis reflantibus, qui humorem excutiunt ; spiritibus qui siccis qbq abundant, abstrahunt ; é a calore : qui humorem rarefacit et rarefaciendo facit exolare. —

Dicit ultimo : aqua magis humectat quam aer : g é humidior aere. unde Galenus cum medicis et S. Thoma manifestum est agit, quod aqua sit humidior aere. R. 8 gfgp. etsi terra calidior magis unit quam ignis ferrum aliquis : non tn é igne calidior, tn actio non é semper a majori intensione gloris d etsi a majori densitate : agit enim ibi magis aut minus 2do quod magis a minus densitate, aer cum sua humiditate recipiendum ebit, aqua vero densitatem : propterea in ratione activi dicit aqua humidior aere. et in hac fu S. Thomas, Galenus et medici intendendi. —

Dicebas 9. an etsi 2da Qualitas in elemento sit in gradu supremo : unam enim gloriam in elemento ee summe intensam

admittunt ces : n defunt : etm qi aeream alti gdem
gradu octuo e exgent. gstra gor R. ex duabz gltibz qua
cujus elmto quemuis alterid e qi hmoi alterum propie hmoi
et ut aqua in excellenti : P. arthorte Arist. qi do Gen.
t. 26 ejs : sed hr sim pluid et exipt ia unius unum quodque
terra enim sicu magis quam frigidi : aqua e frigidi magis
quam humidi, aer e humidu magis quam calidi, ignis e calidu
magis quam sicu. ex gbz apparet distributio gltis per hu-
gula elmenta et in eadem unius cujusq; mensura.

Nota a hic quod vapores et exhalatiez, a gbz calor ambi-
entis temperati sicut superficiei aque et terre, ascendunt et
cursu aere generati, nec hr tam cito descendunt et tunc
hujus rei cau e, et p; petua quidem aeris agitatio : et
asensus novoz vaporu et exhalatioz, a gbz qi deorsum
sitent, repellunt sursu. Unde periculosum e : absente
sole discoperto capite in aperto morari ne scat vapores
in gutulas condensati in caput decidant illud ip; nimis
humectent : que etm vi solis sursu tracti : absente hoc
redio in itinere deficiunt et in nostra capita revolunt.

Quales z. an gltes symbole elmentoz diversoz hu-
jusdem inf. sp̃ei : sive e an calor qi e in igne : n differ
in hoc erde ab eo qi e in aere : vel a calore vitali : a calore
fabili : et a calore subtili cujusvis : et idem e de frigore
humiditate p R. gltes symbolas e ejusdem rationis : etsi a
diversis subtilis. P. j experti : qua gltas calore veg eb
igne vel a nota productum intendi a calore soli. gltes
e entiez diversa n faciunt in eade subtilo inferiore.

Z. Ides unita Arist elmta facilius in elmta symbola
quam in dissimbola mutant : quia si in dissymbola mutata
ubiq; gltas ill corrumpi, si a in symbola una tm. ig-
nita Arist reverset in elmta de novo genita illa eade
gltes que erat in corrupto. pro solucione alius Arist
calorem vg vitale, elementalem, fabilem quod inde

vid eantr diuersificari, n̄ ꝺ̄ id ratione entis ignis caloris, ꝺ̄ ratione majoris ꝯ minoris intensionis, ꝺ̄ ratione admixtionis aliarū plurium globū; in ente enim calorem hī rec sibi ghrarii rec ꝑ se specie diuersi. Vnde dico calorem febrilem differre à vitali, licet ambo sint vnū adaquatū, differt à puro, n̄ per se, ꝺ per ꝯmixtionem cum alijs glbs.

Quarti etm hū solēt, endet in elementis ꝛ̄ticis glbis, vg in Degrē, volēs calorem et siccitatē̄ humiditas vg. Multi admittunt ꝛ̄ticū glbm Ilem in gradu remisso, Sententia hī negtiva videt rebabilior, nam alijs elementa ꝑ sunt corpora simplicia, ꝺ mixta; in tm enim ꝺicunt simplicia, in quātū habent glbm hūplicem, hoc ē impermixtas sibi ghrarū. vide Poncium n. 1700.

Articulus 3.

De mutua Elementorum brevi mutabilitate.

Elementū unū ꝑt̄ quarti in aliud, videt, certū, experimur enim partes aēris flāmā vicinissimas facile incendi; item modicū aquæ vehementi igni affusum flammam majorē excitare, modicū ferro igni invicem ignificri. à priori etm probari ꝑt, quorum enim elementa essent glbs activis, et sibi ghrarii, possunt in se invicem agere; alterando se mutuo, et ponere dispositiones sufficientes ad foꝝ substātiale sua recipiendi. illud a elementū quartit in se alterū, quando hīs circumstantijs hīt tam fortem activitatem in aliud, ut illud vincat perfecte.

DICO 1°. ꝺ̄ elementa ꝑt̄ in se invicem brevi mutari mediate, ita ut n̄ prius quartat totum elmtū aliud in aliquid mixtū, quod immediate in se, ita ut possit omnino elmtū foꝝ substātiale destrui, et illius loco succedere dependenter à nova reductione alterius elementi foꝝ substātialis. ita Arles q. 2 de gen: t. 24, cui te- tragari audet Arriaga, et Poncius q. 5. n. 4. 1°. P. gelesi. Ignis Ilet in aliqꝺ circumstantia quodcunqꝫ aliud elmtū mediate in se quarlare ebqꝫ ꝺicit, quia primo mutat in illud foam mixti, ꝺ idem etm ꝺicendum de alijs elmtis. Gloria tenet à pari, quia licet ignis, ita reliqua elmta habent glbm activū ghrarii. Ita P. experientia tam si terra in minutos pulveres contrita in

q. de Cœ

grãde dbla ignis inaspegatis oculis experimur, quod mediante igne magis invalescat, et scintillas emittat; vide apud fabros ferrarios, etm aquam igni vehementer ardenti imposamus Item videmus parles aëris flama ibig exposite flammescere, probexadum igni agit in aquam, cadi resolubit in vapores qui suppeti ꝑ adhuc aqua, hos a aëre ig mediate ascendi in ignem, ꝙ sicut lenè colligitur lignum immediate gretit in ignem secundꝫ aliquam sui partem, quia ad propinquitatem ignis ad ignem videmq flatim augeri ignem, ita proportionabiliꝫ de elementis concludendum ẽst. —

Dico 7. Elementa symbola cæteris paribq ꝓ facilius convertit in se invicem. Difficilius a diffymbola in diffymbola, ẽ debilibus citatis bibitis et huntis: quæcunq enim habẽt cognatione ad invicem, celeriꝰ horum contumpatio ẽ, quæcunq a ꝫ habẽt tarde, nam ẽ quia mutatio symboli in symbolum ẽ minor mutatio, quam in diffymbolum, quia ẽ mutatio ꝓ pauciora symbola, etm in una ex gbbbg quenciꝫ, qa eam diffymbola discrepant in utrisq; ubi ẽ mutatio secundum pauciora, eo ꝓpio ẽ minus difficili, ẽ ouia evidens, ꝫ tantundem operari naam, quado calorem sumerat, quãdo calorem simul et aleam gbbem induit, sic gõ facilius aër et terra in ignem, quam in aquam convertent. ꝑ.

Ob: ꝯ cum stregia variis experientiis: ꝯ. Si vas vitreum ad medietem aquã impleat, medietem superiore occupabit aër, si de inde orificium vitri obstruatur, etm ꝫ stent hoc modo aliquib annis, tñ ꝫ se quiescent in invicem. ℣. Si aër totus in ignem converti, ẽ ignis nunquam extingueretur, et sic liceat oleum in lampade deficeret, posset adhuc ardere, quia aëris vicinꝫ semper vorauet: ex quo etm ligni tanden aërem arderet, quia una illius pars ab igne exanta, succederet aëri, et hic rursus alcam etaleam. ℣. Jam per tot annos duxisset in montibus Suprema pars terra converti in aërem ideo qꝫ montes decrescere, quod nemo credit. ℍ. Capides, calices, metalla etm valde ignita non convertuntur in ignem, ꝙ. aqua potius extinguit ignem, qꝫ non quertur in illum. ℭ. aër videlicet annis Calens in terra non convertit in terram. ℜ. Cadentes

nostram ꝺ ascere; quod in obꝯ cassꝯ in quacunqꝫ gradꝫ, gbꝫvis circumstantijs elenta possint immediate in se qrere; ꝺ solua in verbis circumstantijs et cassꝯ, qbus in conclusionis nob: aduxingꝫ vide bo et simles experientie nil perbent gbra sententie nostre. Pet gꝫ Atrig vꝫ dum modicissimam aqua vaporis vehemen- tissimi ignis et aquam immediate in ignem ꝺ convertj; et alia similia; et sic respondebing. Deinde ex his experientijs allegiis probant nullo modo esse elenta in se convertj ebn ꝫ mediate; proinde nimis multu. Item 4to experientia probat, mixta ꝺ quarti immediate in ignem non ebn elenta. Hinc parum effi- cacem ad ho experientia; nec vacat ius respondere in particulari.

Ad: 2. ab uno extremo in aliud ꝺ debz transitꝫ nisi per medium; gꝺ cum ignis et aqua sint duo extrema vbi apposita elentaria et inꝺ hoc intermedietas dat, ꝺ poterit aqua gerti in ignem; nisi prius mutetꝫ in aerem; gꝺ elenta ad dissimbola ꝺ transmutantꝫ immediate in se invicem. Ad: 3tium ꝺ debz transitꝫ ab uno extremo ad aliud, nisi per medium transitꝫ locales s. ad: transitꝫ alterationis bb dist: ꝺ debz transire s. per in verbis circumstantijs Ad: 4t. et gsid. Sic enim posset probari, quod carta ex alba ꝺ posset fieri nigra statim, nisi prius fieret rubra &c.

Ad: 5tum. dum elenta in se invicem agunt, ꝺ ipsa alia ꝺ gltas ignea ꝺ fortiori expelli, nisi prius deniatꝫ ad intermedios gradus, ꝺ hoc ꝺ quod ad hoc veniatꝫ ram debz dispositio pro foa mixti sufficiens; quatꝫ ꝺ ē sufficiens pro foa elementi gꝫ. Sic vꝫ dum ignis agit in aquam, expellit ex ilia hucusse tam lucidus quam humidum ibem; gꝺ dum vꝫ expellit ram ad gradꝫ frigoris, et vꝫ humiditatis; hoc ꝺ per accidens ē dispositio sufficiens pro foa mixti ꝺ a pro foa elementi. Ad: verum ē quod sic ꝺ fiant plerunqꝫ et ordinarie alterationes ut obiectis; quib ꝺ bb semper et necessario in obꝯ circumstantijs; ut s. unam ꝺ elenam gittam in ignem ꝺ ordinate fornacem, immediate illa mutabitꝫ in ignem. Ex his misereꝫ, quod dum elementa dissimbola se quertunt ꝺ debz prius necessario mutari in

Elementa symbola, et deinde primo in dissimbola: vg dum ignis
verteret in se aquam, in id prius eam verteret in terram: ita
ē elementa symbola cum aqua: et deinde primum in ē ipsum
sex in igitem. 2o, quia si iuxta conclusiõe, nostras ē ne-
cessarium ut unu elementu quelando alterū in se converbat illud
prius in aliquod nichil, q modo ēt illud in se verteret, nec e
necessarium ut verbat illud prius in elementu symbolet vg ignis
aquam in ĩeret, q modo ēt illud converbere in se. —

Dices: Quam facile superatur ab una gltte vna gltas, tam facile
superantur due gltes, à duabg gltbg, gō licet alento dissimbola
kit: hic apposita in duabg gltbg quia in super due gltes unius
elementi agunt plures alterius elementi; tam facile illes superan-
tur quam in elento symbolo una gltas apposita superat alia
oppositam in altero elemto: licet enim unu unis ita duo appona-
tur duabg, go elementa symbola ē verbant se facilius minusve
quam dissimbola. R. trams: reliquis obg R. ultimū gltis.
Exclusis enim nobis in aliud sigcati, quam quod ad elentu symbola
converendū minor virtus activa requiratur, et in hoc sit facilius
verti in aliud, quam ad converendū elementu dissymbolū
nam ad superandam unicam gltē de se minor virtus requiritur
quam ad superandas duas. Si dicas: gutta aquæ iniecta for-
naci ardenti facilius convertitur in ignem quam particula aeris
gē elenta dissymbola ē solum aquē facilē q facilius verbatur
in se quam symbola. Falsum patet obg R. si enim à loca ne-
cessaria illius turbinem, et conflictum et superatu ēe in aquea
gutte cum gutta aquæ, facilius verteth in ignem quam aqua
mentu generari gltm dat? R. affirmtue. quia si ēfficiunt similia
ignis est aqua; ita ut ignis expugnet frigiditatem aquæ et
aqua siccitatem ignis; eo ipso erit in mea caliditas et humidi-
tas; quæ si adventia ĩeris, et dispositues ĩeris ad suam speciem
ipsi in tli casu ex aqua et igne corruptis oriet tertia elementu diuer-

Jno Arlas docet hic t. 27. 4. de cœlo & mundo videre vt in aliis elementorum diffymbolorū vt hic aliquod oriatur vtriusq; dissimile quam vtriusq; symbolicum, vt aperet in casu proximo: licet eum igne per calorem cum aqua & per humiditatē symbolizat. Hec hoc assertio pariuerit priorib; dictis.

Quæstio 2.

De motu naali, & de virtutibus motricibus elementorum.

Articulus 1.

Quid sit id quo Elementa moventur?

Quod virtus motiua deorsum sit gravitas, et virtus motiua sursum levitas, patet ex dicta 1. de cœlo & mundo dicente, grave est quod ferri natum est ad medium, leve autem quod a medio id est, quod a puncto terre medio tendit sursum versus superficiem cæli sphæram. Queritur ergo hic, quid sit illud vi cujus hi motus elementa seu quo hi virtus horum motiua, et primo quidem queritur an hi misti &c. an dicta a substantia elementorum & corporum hi motorum. Dixi de corporibus, quia quod hic dicitur de elementis, idem de corporibus mixtis concedendum. Nunc ad utrumq; ps —

DICO. Vis seu virtus motiua elementorum ce ignis miscam: est hoc virtus motiua quo caret in gravitatibus motu deorsum, in levibus motiua sursum, aliquando & ad aspectū sola qualitas, sed distat a substantia sicut gravitas, et levitas; aliquando vero & qualitas sic una cum substantia seu forma elementi & mixti, et quidem communiter et ordinaria naali loquendo. —

Ad 1. pars quidem quia quodlibet alium agenti debet aliquid forma connaturalis, debet etiam illi virtus aliquid misca per quam possit illam formam recuperare si illa perierit violenter: sic quia aqua connaturalis debet frigus, debet etiam illi virtus misca per quam illud recuperet si per violentiam ignis auferatur; & cujus elementum debet locus naali seu officialis, ne aggregatio corporis loco sibi connaturali, elementa enim quatenus ex natura sua habent certum situm seu collocationem vt terra sit infima, deinde aqua &c. & cujus elementum debet virtus misca connaturalis, et quam possit recuperare dum bene si excludatur ab eo violenter.

P. 2. pars gelus: quia vis productiva motus deorsum in gravibus est separabilis ab ipsa substantia gravium: sic in Eucharistia manet vis motiva deorsum seu gravitas, et tamen manet substantia panis et vini, q̃ aliquando vis illis motiva est remota, et destituta à substantia, vala recipiendo triaca dicentis, in Eucharistia non adest principium motus deorsum. Deum miraculose producere motum deorsum ad exigentiam causæ secundæ: non valet nemo quia eodem modo dicere possemus non adesse ibi calorem, saporem, odorem, sed hoc miraculose producere, seu potius species horum accidentium, quod dicere non audet triaca. —

Pro tertia parte ex tractata de causis: sunt enim ibi diversa accidentia producta in ordine subito à substantia simul et eadem actione producta motus deorsum à substantia ipsa et gravitate. Duplex est quod etiam simul producatur motus deorsum à substantia et gravitate, motus deorsum à substantia et levitate, per hoc gravitas et levitas nunquam sunt identificabiles ipsi substantiæ corporis gravis, et levis, cum sint separabiles ab ipsa substantia, ut patet ex dictis paulo ante. et quia nec est identificari duo, cum hoc sint diversa accidentia, ita est ad gravitatem et levitatem et alia accidentia, non sola, cum possint dari sola et nec gravis nec levis, quia talis: nec unionis, quia hæc est motus, gravitas et levitas sunt aliquid absolutum cum sint separabiles à substantia et quia hæc identitas unionis, et perennis unionis, servatis, hoc est substantia existente dissoluta unione inter corpus et eam levis gravitas existens manet. Sed contra 1. —

Dices 1. movere se ab instans est prius vivente, sunt et plures corpora mixta, quæ sunt in extremis, et quod movetur ab alio movetur. tex. Aris. docet. gravia moveri à generante, aliquid ab extra. R. ad primum: movere se ab instanti est, quando aliquid est in statu proximo contrario prius vivente, secus a movere se ab instanti ex statu vicino ad statum seu locum contrarium quod est movens gravia et levia dum sunt in loco sibi violento ad locum contrarium. ad

Conf: Sed: axioma illud intelligendū ē de motu violento. ad 2
Resp. Sicca plurimi huius dicere motū grauiū et leuiū ē ab intrinseco
adeoq; ibi videtur oppositū dicere. intelligendus ē; quod non tantū
ab intrinseco dicendū et oppositū motui; vg grave non sursum eo
tum, non obliquē p. quod a deitate gravia moueri a generante
dilexit tanquam à cāa remota; quemus gravia impulsū et
grauitē ē ipsū generante. —

Dices 2. gloria ultimas: vitij productiva gloriæ alicui subtiæ
connatū dicam ē adaptē ipsi subtiæ; gō etiam vitij pro-
ductiva motus sursum ⁊ deorsum ē adaptā ipsa subtiæ corpo-
ris gravis ⁊ levis; liquidem ē nimis connatū libi corpori gravi motū
deorsū, et levi sursū; quam igni calori, aut aquæ frigori. Conf: ⁊
subtiā gravis et levis ē naā; gō haec ē ipsū motū naāli ⁊ a
gravitas aut leuitas etiam particularis; cum hæc ē huius naā;
2do Vitij productivis motū localis progressivi in viventibus ⁊ o
pitata etiam partialis ab ipsa subtiā, ē adaptē ē identica ipsi subtiæ.
ergo etiam vitij motiva deorsū ē adaptē ē identica ipsi subtiæ corpo-
ris gravis; et vitij motiva sursum corporis levis. —

Ad Ob: 2ū. ℔ gloss. Dico: ē. quod nec levis connaali corpori
gravi, nec contra, nec motū ipsi ad centrum, sibi perfectibus ipsi
subtiæ inesse; gō nec requisitū, ut hunc motū subtiā perficiat
producat adaptē, sibi quia calor qui producitur ab igne in subiecto
extraneo, ⁊ ē perfectio inesse ipsi subtiæ ignis, ⁊ ē opus ut pro-
ducat à subtiā ignis; sola ē producitur etiam per virtutē realis
à subtiā ignis delata; licet per calorē ignis; qui ē proprietas ejus
ad illum: prim: P. gloss. gō ē ipsū motū radiale et revolutū ⁊ fle
xibilem ē inadaptē ℔ gloss. ē ipsū ē adaptē ℔ gloss. subtiæ ignis
corporis gravis ⁊ levis ē ipsū radiale et rectitū motū sursum
⁊ deorsum, ℔ sola gravitas ⁊ levitas modificata caāt motū; ℔
a huiusmodi cum gravitate etiam caāt subtiæ, ⁊ etiam subtiæ ē quæ
ipsū motū rectitudinis, inadaptē tū. ad 2 Conf: ℔ gloss. Dico: ē.
quod motū progressivū localis vitalis, adeoq; dū licet caam
sibi productivā vitalē, proinde caa hæc productiva dū ē identica
cū subtiæ viventis, motū a gravi sursum deorsū ⁊ levi sursum ⁊ vitale.

Articulus 2.

Utrum et in gbg deh grauitas est qualitas positiua?

Nota 1. Quidam Philosophi corpora ea dixerunt ē absolute leuia, ab iis quæ leuiora sibi sursum magis ritentibq; deinde cætera quæ minus sint leuia, et hinc descendere ajunt quædam corpora ñ vi alicujus sibi innata, q pulsa et impulsa deorsum ab ortsco à corporibus sibi leuioribq. Ealia fuerunt, sicut etiam nunc ñ pauci dicti qui ea in quibus corpora tm gravia ē dixere: nec ullā dari posse putant leuitatē, dicentes, dicere et alia corpora cum ascendere videantur, sibi subsidere tm ab ortsco à corporibus sibi gravioribq. Sic etiam legimus in grauem mitrum in fundo aquæ si sibi aliquando exhibito ab eodem aquæ et a qua innatabit: sic lapides et herbea corpora immissa in aquam; eandem sursum ascendere cogunt, et ejusmodi.

Nota 2. Positivā gravitatē ē globum, seu vim intrinsecam corporis inclinativā seu tractivā deorsum; Leuitatē a positivā ē globum, seu vim intrinsecam tractivā et elevativā sursum: seu vi cujus corpus quodlibet motus sursum. Gravitas absoluta dicitur quæ ñ habet respectum positivæ leuitatis ad mixtum, nec ipsa de se producere motum sursum: q exigit producere semper motum deorsum: absoluta leuitas ejusmodi quæ nil habet gravitatis positivæ ad mixtum, nec ipsa per se producere motum deorsum: q semper exigit producere motum sursum. Respectiva leuitas ē aliquia gravitas, sumpta cum relatione majoris gravitatis: respectiva vero gravitas ē leuitas aliquia cum relatione majoris leuitatis sumpta. —

Nota 3. Dici etiam aliquid altero gravius absolutè hoc sensu quo altero aliquid ē gravius, seu ponderosius; seu hīt ejusdem speciei seu ñ, seu hīt ejusdem moliminis ñ. Porro leue aliud dicitur positive, quod licet hīt ex virtute sibi connati ab intrinseco motum versus globum movendi se sursum, aliud dicitur leue per deductionem, quod hīt quidē movendi se sursum vim q ñ ex virtute sibi intrinseca sed ex inducta ab aliquo agente extrinseco. Sic ug vapores calefacti, adhuc suam substantiam aquæ dum sursum movendi, dicuntur leues

per accidens: quia motus sursum ꝛ ab illis per se natus subsistit: per accidens autem vt gravitati seu subtilitati inducta vt per vim resultans caloris solaris. —

DICO 1°. Gravitatem corporum gravitorum; motus proinde gravium deorsum, ꝛ est ab effecto, & ab inspecto, ꝛ ab actione primum principiante. Non relatio quia motus hic nullus cum effecto sit gravitas attributa ꝛ vni corporibus celestibus et sapiens ghaza scholasticus; nec corpori gravi descendenti aliud nisi quod assendo: nam plumbus vt majori velocitate descendit in aere, quam in aqua, ergo ꝛ ab aere & ab aqua tenditur deorsum, & vi ista inflexa sua gravitate sua moveri, cui minus resistit aer, quam aqua vtpote minus gravis et densus quam aqua. P. assertio. quia et ab effecto descenderet, magis tenderet ab aqua, quam ab aere: nam corpus deorsum majori vi pellit, quam tendit, ergo velocius descendere in aqua, quam in aere. Confir. quia dum vi sustinet in manu tenet aliquid ijs vt libras plumbi, et ferri in Aristotelis sententia, quod hoc vi illata manui, quam sentit, est ab aere, qui infra manum et, et detrudere infra se conatur plumbus illud, quod et facit, cum eadem pars aeris sit infra manum, & etiam supra manum seu sustentantem, tum plumbum. —

DICO 2°. Ex elatis terra, aqua, aer et postre gravia sunt, et terra sit gravior quam aqua p. 1° Conclusio quoad 1am partem. Gravitas gravitans aeris, ghazalia et regantibus illud Comment. peripateticis: et aeri post vas Coeten et inhuenthij; terra enim et postre gravis dissicultas vim: tum quia dum ille vehit et spissi in cujus positi se locare in loco sibi prius alio sine ꝛ sit gravitas, et illa et gravitas. non et actus, quia in nulla circumstantia realis terra petit moveri sursum, & ghazali experimur illam sua sponte descendere, et à cali concava superficie moveri, ergo ꝛ est alia gravitas. Non et de aqua, quam ghazali videmus sua sponte et ꝛ impedita descendere, tempore continuato terra natare, et nunquam nisi forte per extrusionem gravitatis descendentis, ꝛ per calorem attenuata, ꝛ vim caloris 2dum aliquos partes subtiliatas fieri sursum. De aere igitur P. gelasius author. Arist. lib. de calo & mundo in hac eam regione: & id & in suo libro: ea gravitatem libi prae ignem, et

aer ipe, et ignis cit excitabit statim subueniendo igni a q ignis habit plus ubi inflatus, quam vacuus, q plus conderet spatii aere replendi quam vacuus, proinde aer ibi grauior.

DICO 2o Elementum ignis a sphæra Lunæ. pot excitato certo spiritu ignis, ex motu ignis sursum tam vehementi et incluso ignis in aere non permittit ut exire in actu possit: idem pot in nonnullis ignis, et licet ibi hoc verum ignis potentia maiore quam aqua subiugant, pot tn ab illis cui erumpens ignis qui erat inclusus semper in actum redigat si nil obstet. cui tn in latus a deorsum cum possit maiore cum impetu occupare atque in actum ascendere: pot ab illis cui ignis semper in figura pyramidali et acuta sursum tendat et quum eunq deprimatur, vltatq semper figura conari in actum sursum pot facile reddi rari nisi duabus ignis sua spontaneo sursum. sicut enim aqua, quia ex parua inclinatione pertendit, ideo datur a raa, ut descendat in figura pyramidali qua facilius possit aerem dividere, sic quia ignis datur similiter ascendendi, videtur quæ colligi in igne dari virtutem positam condendi sursum, quæ est Levitas.

Ergo experientia Pyrobolorum qui vehementissimo motu feruntur sursum: cuius rei nullus ratio assignari potest, quam quia ignis ex raa sua petit sursum ascendere, et ideo tecum corpus tam grave excitat, quod aliàs etiam impedire posset: cur enim potius ad latus pyrobolus ascensus moueat, quam sursum? cum vehementissimè quam per lineam horsam moueatur semper ignis per se.

Colligo. Excorporibus mixtis ista libra positiua Levitatis, in qua prouenit elementum ignis. P. hoc in musto, nam si musti calor datus intra dolium spiritus ignei qui sunt in musto tanto impetu conantur ascendere, ut magna vi extrudant horsum operculum dolii, dato impetu a quam in spiritibus ab illo corpore graviore extrudente, quia tenuissimi partes graviores vini horsum extrudant spiritus, eo modo quo extruderent aerem vicinum inferius, tn cum spiritus perveneruntad superficiem dolii, et supernatant partibus graterioribus vini. Deinde ibi quiescere, fecit ibi quærere aerem, et tn descendit impetu facere in operculum etc. quo impetus ille et tendentia horsum procedit a natiua Levitate spirituum igneorum existentium in musto.

Respondet ad rationes.

Ad 1. Dicendum quod gravitas positiva dicitur inclinatio ad centrum mundi, et solum in quantum ordinatur ad locum debitum corporis gravis secundum naturalem dispositionem ipsius, et sic gravia dicuntur ea quae sunt infra alia gravia. Et gravitas positiva mundi dicitur gravitas positiva. Ad 2. Dicendum quod vis inclinativa ad centrum mundi est vis naturalis inclinativa ad impossibile. Sicut enim ea quae sunt in puncto seu centro mundi sunt in impossibili naturali, quia non possunt penetrari; ita ea quae sunt circa centrum mundi, quia vis illa inclinativa deorsum est solum ad hoc quod gravia sint tanto magis ea quae sunt infra alia gravia. Et sequeretur quod quodcumque aliquod grave vel lapis plumbum posset dividere totum corpus terrae per medium, et descendere, quia de facto deberet descendere, quia a corpore gravi et integro removetur impedimentum descendendi. Ad 3. Dicendum quod, licet sola gravitas respectiva possit salvari secundum rationem gravis, quia de facto deberet descendere, quia a corpore gravi et integro removetur impedimentum descendendi. Ad 4. Dicendum quod, licet sola gravitas respectiva possit salvari secundum rationem gravis, quia de facto deberet descendere, quia a corpore gravi et integro removetur impedimentum descendendi.

cerebrale m̄ rei v̄ m̄re possent salvari ex motu qp̄ defacto fuit
à corporibꝰ cl manent idem situm elementoꝝ; qo ne multi-
plicent entia sine necessitate in b admittenda gravitas postea
quod nec Aristo dixit. —

Obi: 2. gtra 2dam 2o gravitate aeris: aqua vnita non licet vi-
tibus in natu movendi se ad locum suum connaale; d locus naali
aeris é supra aquam et ei m̄ede infra ignem; go aer dr̄ leve
positum cuicunq; ut ad hunc locum possit p̄ connaale moveri
se quo ab extrinseco violente abeat vg infra aquam et terra. —
j. motu qi fit ab extrinseco é in fine laudis ut patet in casu pe-
iecto sursum; d motus aeris sursum b̄é é in fine fortior ir
extenso forti; quam initio; go n̄ fit n̄ fit ab extrinseco; go à nat.

Conf: 2. humus Summa vi erumpit: et ascendit go positive gra-
vitas = é aer et aqua go p. Ad obiecta: p. m̄. licet virtute
vinalꝰ movendi se ad locum suum naale ultimatum in qo ta aqua
in suo centro sine sustentaculo quiescant p̄ m̄. ad locum naale n̄ ulti-
matum in quo ibi n̄ quiescent tanquam in suo centro sine susten-
taculo p̄. m̄ et p̄. m̄. locus aeris naali é super aquam locus ul-
timatus in qo tanquam in ho centro quiesceat sine sustentaculo p̄. m̄.
ultimatus; d tota inter medios et in quo solum sit cum sustentaculo p̄ m̄
et p̄. ppp. resp̄ aeris motu hyes aquei erit aeri violenta simpl̄ et
solum violenta 2dum quid; est enim illi solum violenta ppter quam
removandi se et ut inhibenti in bonum suum particulare; n̄ a est
violenta aeri ppter quam é pars universi; et per ut inclinati
in bonum universale inclinatione prevalente inclinationi ad bonum
particulare. ad j. Conf: p. m̄. si moveri ex hi semper
presens seu contactum corporis extrinseci motoris p. m̄. si hi semper
presens et conjunctus ejdem p. m̄. et proportionabili effectu m̄.
unde dum lapis per aeris sursum n̄ é motus; quod motus ejus
sit tardior in fine quam prius; quia movens extrinsecum lapidis n̄ é
movens lapidis; ubi ei novus et novum impetum renovet: ego
quod vg in aquam mergitur, expediendo bullas; et id extrinse-
cum ex aqua erumpens tam celerè in fine quam initio non

le moueri cessetur licet a qua extitudens baculu ꝯ semper posseris
et continuetur baculo; ejꝰ igitur nouum et nouꝝ impetum in primos.
Item ō de motu aëris in aliis experientijs. Ad 2dam Conſ. dicis
in fumo tibi noſtra ratio; ꝛ inde, quod ſurſum in ea proceſſione
certe ignis; Ceterꝝ quod aër fumus, vapor, venti ſurſum
ferant; id lenes ꝛ ab eſſe ō ad nocendum eſſe dandum; ꝛ ad hoc
ñ ea accipiendum per rarefactionem: nunquam a ad verbum in
aëre ꝛ ventis deorſum tam, ex quo noſtram in ejs rationem
inde aegre poſſeꝝ. —
Ob: 3ꝝ. grauꝝ. corpora, quoꝝ ptes ꝛ grauia in tꝰ ꝛ tot
libere vim inclinatiuam; noſtram ad loca grauiora: hi enim liberent
vim inclinatiuam ad discontinuationem; cum tñ ſuſtinentur exigere
grauitationem; tꝰ ignis at noſtri ratio et terra noſtre grauis
ignis exigeret ſurſum et terra tenderet deorſum; ꝗ ſit terri grauꝝ.
ꝗ. Conſ: ꝗ corpora quae grauitant unam plagam ſolidam;
tot libere idem centrum; ꝗ cum ea ꝛ elementa grauitant unam
plagam ſolidam globi ſublunaris; tot libere idem centrum ea ꝛ
adeoque ne ignis ſit libere noſtram gravitate; alias enim ñ poſſet
terri ad idem centrum; ad quod rꝙ terra ꝛ aqua. Conſ: 2ꝝ. ſi
ignis liberet gravitem noſtram tunc ignis condenſatus eet gravior
quam rarꝙ; tot hoc ē falſum. ꝗ. ñ tꝰ quia tunc ō ñ gravis quo
ad eadem dimenſione ſit plures partes corporis gravis: ſeris tꝰ ē
ñ gravitas; quoꝝ ſub eadem dimenſione ſit plures partes corporis
gravis. Ad ꝗ. p. m. quoꝝ tot ē gravitata gravitatione ꝛ
poſtea ab uno loco ad alium locum gravem; ꝛ tot libere eam inclu-
nationem ad locum gravem; tam m. quoꝝ tot ē gravitata gravi-
atione poſtea ē loco uno ad alium gravem ſ. m. ebſi ſicut
m. ſ. elementa ꝛ exigunt gravitari ab infimo ad ſummum
ideꝰ a centro usque ad concavum Cuni, ne tot vacuum, adeoque exi-
gunt gravitari, ab uno loco ad alium gravem, ꝗ tot ē unum infi-
nitum, tot terra, ut centrum ſuprema tot ignis, nec ex hoc ſequi
ꝛ gravitatio. Ad im ad ꝗ Conſ. ſ. A. ſuppoſuit enim, quod ea corpora

habeant inclinatione realem & connitendi in unam sphaeram per hoc tm ignis pt exigere ut attrahat superiorem partem sphaerae huius elementalis: nec ex hoc sequitur discontinuatio; quia n exigit ignis ultra ascendere, quam ut sit immediate sub aere, seu ibi ghiqua. ad 2dum Conf: Neg. ad 2dam disparitatem: quia ad diversitatem corporis celestis pertinet gravitas, qd corpus celeste hinc redde argutu gravius celestis partis, ergo levitas gloriosior potius ad raritatem celestis pertinet qd ubi raritas minuit, potius minuit levitas; adeoq ignis densatus potius e minus levis, n e tm postme gravis. Caeterum pt esse dubium an ignis pure elementalis sit unus densior altero n esse notabil possit, et hoc pacto dubium e an unus sit brevior altero; nisi quis eum pondus erueris. —

Quaeres 3: an elementa celestia habeant gravitatem levitatem? Resp Thomas cum Aristotele hic 3. de coelo t. 38 clare docente: corpus igitur quod dicunt caelestibus; impossibile e habere gravitatem n levitatem: ergo deficit ratio responsionis: quia gravitas et levitas pt virtus movendi motu recto deorsum n sursum; corporibus a coelestibus quae semper moventur motu circulari e connaturale motu recto sursum n deorsum; ergo. —

Quaeres 4. an corum gravium motus deorsum fiat aequali velocitate. Negatur: nam e; quia in eodem medio: hoc enim supponitur classis aequalia corpora in medio et eiusdem figurae; ita id quode gravius habet majorem virtutem ad gravitandum n scindendum aut retundendum medium per quod fertur; adeoq citius extendet sibi resistens velocius descendet versus finem centrum. Deinde patet ex Arist 4. Physicorum t. 72. Duabus: videmus enim eam pondus absq corpus velocius ferri n propter duos casus, aut quia id differt per quod: sublimitate fertur, ut pisa aqua; aut levitate aut acumen, ex aut quia id differt per quod fertur, sublimitate differt n in gravitate n gutte, n figura. Itaque hic dicunt: 4. Sect. 6. levitas opposita gravitati non est in eadem subiecto: ex; quia aliquando in eodem ut credo subiecto sedet gravitas, demissa simul crustam panis, et calamum ebriatae adipis

capillū, putavit et. ista oa hoc eadem velocitate ad terram descendisse: quia licet in tam exigua distantia parvum admodū differentia velocitatis eorum, adeoq; nullo modo conspicua, oa gravia etiam inaequalia in pondere figurae, quae aequali velocitate descendere debent erraverit deceptus ō idea, cum quo —

Theor. 7. Aer nullam habet resistentiam impeditivam corporis descendentis gravis, qo aequali oa descendenti, cujuscunq; figurae. Ratio. Habet enim aer duplicem resistentiam, unam quae resistit corpori gravi re ab eo retundat à proloco, deinde 2do quae resistit re ab alijs partibus aeris discontinuati: quae resistentia si corpus grave ñ haberet, ñ descenderet tam facile, v difficilius superari, ac citius, ñ tardius descendit. Prior quia capis difficilius separat resistentia aquae ab ejus tergibus, et viscositate majore, quam aeris, difficilius descendit per aquam, quam per aerem. —

Theor. 8. Si ex duobus corporibus quae calera paribus et in ska gravitate inaequalibus id quod est gravius, citius descenderet, bene dupla gravius duplo citius descenderet. quod est falsum.

Ratio exemplaris, velocitas enim motus ñ crescit proportione Arithmetica ad gradus gravitatis eam facis possit, ut reg grave 4 unum uno instanti superet reg, ty partes resistentia medii, ut aeris, 2do 3 eius instanti ñ bis 3 reg. 4 et medium, et sic deinceps.

Theor. 9. an motus gravium sit velocior in fine? ante resp: advertendū quaestionē de motu actu corporum gravium: et ide est de caeteris: utrum lapis corpus reg grave moveatur per aerem et aequa resistens medium: non si in fine adhuc moveri per aliud medium reg densius, et magis resistivum, alia est ratio: an unquam celeris partibus velocius moveatur in fine, quam initio v medium. dixi de motu actu, motus enim violentus approximat libi, ut ostendit experientia. Eodem projectum lapsum tardius moveri in fine quam initio: ratio est quia impetus lapidi impressus semper à subtilia et gravitate lapidis minuitur, ut patet gravius sit lapidi. Simili motus progressivus

ladiõs ẽ in fine, quia videat Spiritꝰ subseruiens motui progressivo lapidis ambulatis eum potius quam illum deuolat. nunc ad quod: D. affirm: nam experientia constat, quod idem corpus grave vt lapis ex altiori loco vsque franget vt asserem, quam frangeret si ex loco propinquiore decussu frangeret, & ratio ut initio motꝰ lapidis subiectus finget asserem vsq; lapidem: ꝯ antecedens primum ẽ, quod lapis ille sub initio motꝰ ẽ citerius tam ferit impetu quam sub fine; et quod quo diutius moueatur eo maiorẽ acquirit impetum; ꝯ etiam in fine sibi fortiorẽ ac ꝯsequitur ꝯ. Cuius enim impetꝰ cõe motꝰ, sic major impetus cuius majoris motꝰ. Huic rationi ꝯsonat illud: motꝰ in fine velocior. quod applicat dicto moralibꝰ: hic vt pluꝝ in fine diligentius studendum arbitrantur à nobis sibi, qui desiderant ad terram quidem gratia propinquioris fiunt medij: centro: velocius ferri; ergo ꝯsequens gratia ei quod ẽ dubium ꝯ.

Articulus 4.

An Elementa graviteant vel leviteant in loco proprio?

Nota 1. Grauitare nil ẽ aliud quam impetum ad corpus in quod grauat tendit, grauitare, seu corpori motꝰ deorsum impedienti inesse ẽ de ratione in actu 2do. Impetꝰ a ipse, gratia ẽ de ratione motꝰ sic major ẽ resistentia impediti. ut grauis pondus premit humerum, et in illi, pondus impetꝰ in motꝰ ad resistentia sustinentis, unde impetus differt a motu longeam causa ab effectu.

Nota 2. aliud ẽ grauitare et grauitas, quia grauitas est leuitas, et aliud motus sursum et deorsum. Grauitas enim et leuitas sunt qualitates, et leuitatem, grauitatis et leuitatis, seu quasi actiue, et productiue, impetꝰ meliorantis deorsum vel sursum vel deorsum: motus denique actuali ẽ actualis productio vnius ab alio corpori deorsum vel sursum ad nouum.

Nota 3. aliquid grauitare vel leuitare nihil ẽ aliud quam moueri deorsum vel sursum, sic minime bene motus deorsum vel sursum corpori impeditus grauitare vel leuitare: quod potest in bilance, cuius utrumque si imponatur, capiens aut plumbum aequalis utriusque ponderis, cum

quod Lapis plumbū ex utraq; parte gravitet in Aerem: quod fit, qa nunq; teneat respectum: / et hō nullum motū producunt sursū v deorsū. —

Nota 4°. Duplicem ē Locū elementorū, unum ultimatū, alterū ē ultimatū, utrumq; hō primū: unig ē centrū mundi; quo ex naturā tendunt et petunt ā circumferentia gravia: ita ut hō terra cadendo ad centrū vacui, et cum ex naturā sua aqua petant moveri deorsum, idem ō de aere. hō terra et aqua cadendo: ex quo fit ea petunt ā convexo ignis circumferentia. Alter locus ē ultimatus locus primus, naturaliter elementis quamvis ultimatis ē interpositus, ē ubi ea gravia sunt hyle ea gravitate et gravia ē infra terram ita, ita ut non subsit, nec ad latus immediate ē aliquid immediate in eadem à centro distantia tendant corpus minus grave in specie: ita aqua defacto in sua regione ultima super terram tendit ad primum locum, quamvis ē ultimata, quia ē non infra se, nisi terram gravem, et non super se, nisi aerem et ignem sit leviores. Aer de utroq; loco quaerit. unde Q. 6t —

DICO 1°. Elementa in suo loco naturali ultimato non petunt nec gravitare. P. quia ut dictū ē, gravitare / et idem ō de petere, nihil ē aliud quam impetum seu motum aliquem corporis inferioris effectivi in petitum ad motū deorsum ad conservandum suum centrum, qō ex ipso quod corpus aliquod grave sit et quiescat in loco suo naturali ultimo, non gravitat in eo, cum non in suum centrum acta obtineat. —

Contra 2am hū. terra, elementa sint ignis in suis locis naturalibus ultimis sunt hyle gravia, terra enim à medio mundi ad extremitates tendunt, ita ē invenire ignis ulterius longius et ulterius latius. sine fine, quo tendat superficies sphaerica imaginaria sit in eo, cum possit ascendere et moveri. Si dicas quod ignis extra mundum in spatium imaginarium non possit ascendere, dicendum primo quod locus ultimus naturalis ignis sit extrema mundi circumferentia. —

DICO 2°. cum pluribus aliis Rōnibus elementa in locis primis non ultimis ē inmediis gravitare et petere. P. 1° author. Aristotelis A de Coelo dicentis quod ea sua regione ea gravitatem habent, quod ignea, cum non ipse, quia ultra inflatū aerem plus ponderat quam vacuum, ponderat, et gravitat qō. P. 2°. natura: quia gravibus ide proportionalis de gravitate / ē ea necessaria respectu majoris, et

dõe applicata etm in locis indebitis; gõ prodducel impetũ etm in eo
et hic. ghtia gratis ex gratia cam necessaria. A. quoad primã partem
nemo regati, nisi qui ignorent eam necessariam ee illam, qua nullus
hõ libertatem. quod a ex casu sibi dõe applicata, P: quia ẽ n ad dõe
applicata ex eo, quod eo casu n̄ posset movere corpus deorsum quod ibi
infra se; et hoc n̄; quia hi liuet vg lapis manu sua hõlenteta n̄ posset
producere motum seu movere manum suam deorsum; cum resistit ei
cum victoria, experientia tñ faleberis, producit in manu sua impe-
tum seu gravitatem; gõ ex hac ea dõe applicata n̄ defluit. ẽ ad
ex eo, quod n̄ liberet sua in hi loco producendi istum impetum; et
hoc etm ẽ factum; quia sufficiens finis ẽ ad istum impetum pro-
ducendum, ut casu gõ subtraherentur alia corpora gravia; vapo-
ria, que infra se hõt, in puncto descenderet et removeat se ad cen-
trum ut plurimum ordo rãe. Arist. 4 cæli. 4. debili: quia ma-
teria ẽ à rãe destinata ad certam operationẽ per quam finẽ
istum ultimũ obtineant; n̄ essent ordinate istum operatiõ ad
finis obtentivam etm hi; quod per accidens impedirẽ quo minus
hũ ad unã istum finem suum obtineant: hi vg corpus celeste
quod ẽ à rãe ordinatũ ad emissionem specierum visibilium, eam
obtinet visiva cach visionem obti; n̄ esset speciem hui omnes
etm hi; et ad ea finis; quod et in obtinet hoc species nullam cant obsti-
tionẽ per accidens vg ad defectũ n̄ in factũ visiva visio. ẽ
gratia et lex sit cam necessaria ordinate à rãe ad producendũ
impetũ per quem moveant ad finem rãe ultimũ; hoc o ad
antecedens: gõ n̄ cessabunt producere impetũ etm hi; dum per accidens
impedit impetũ eorum; quo minus producat motũ actualẽ, seu
moveat corpora in acta 2di ad centrũ. —

Ob: j. gbus 2dis Ursinatores n̄ sentiunt pondus aquæ sibi incen-
tris; go aqua in aqua n̄ gravitat. hoc idem dicit de + piscibus
rum in fundo maris v̄ piscinæ quiescant; n̄ sentiunt pondus aquæ sibi
sentis; licet vg hoc sentiti ti in eodem fundo quiescat, n̄ enim pon-
dus aquæ sibi incumbentis et capiti vestris incumbentis, hoc argmtũ aliqui
deneapsi sive arcige, qi gloriam robis Duct sententiam; pro-
nunciando gõ nil probabre; nam si in aliquo cubiculo ẽt aqua, ipsa
quod sibi cõe, etm hi hoc salam in ea aqua, n̄ sentit gravitatẽ

aqua, et tñ ꝺ aqua extrinsecꝰ ē, quod grauitet gꝛeatꝰ dum in aere q̃ quis ratus sit ꝑ seruari grauitatem aque sibi incumbentis: ꝺ ex eo, quod aqua sit in suo loco prio: ꝺ quod liberat infra se grauius: ꝺeoqꝫ ab aqua ꝺ aere grauitet. R. ꝺicendo: corpus tñ ē in spere leuiꝰ, quam sit aqua: quod inde pꝛob: quod cadentes ꝑ tñ pꝛopꝫ defectꝰ spirituꝫ calidoꝝ et vitaliꝝ ꝑ grauiora corporibꝫ viuis, super natant aque: quo etiã corpore humana viuo ꝑ in spere leuiꝰ, quam sit aqua: quod ꝛ hoes in aqua subnatantes ꝺ ē ex eo, quod grauiores sint quam aqua: ꝺ quod ē ipꝰ tñ impediꝛent impetꝰ deorsꝰ: ꝺ ab extꝛeo trahant: et aque etiã fortiter influentes in pectꝰ suꝫ depꝛimant corpora et ascensum eoꝝ impediant. quod de hoꝝ idem etiã ꝺicendum de piscibꝫ. —

Vnde etiã in sententia Aꝛistotelis ꝺebet aqua super pisces et urinatores grauitare: quia ē super corpora leuiora. — R. go. quod aqua cum tñ corpus fluidum grauitet super corpus urinatoꝛis ꝛ illud mergendo: ꝺ elevando et conando sursum pellere: ideoqꝫ ꝛ ꝺbt urinator sentire grauitꝫ aque super se: ꝺ potius inferꝛe se: sicut in facto ꝛ vera sentit: quod ab aqua ꝺan in ea natat sustendet et extendat: ideꝫ duo ꝺe pisciby. —

Ob. 2: aqua in hydria ꝺum extrahit, ex puteo, quamꝺiu ē tota hydria in aqua puteali: ꝛ ponꝺerat: ꝛ enim sentiꝺ pondus aque tñ solius hydꝛie: qui cum tenebit: quem penim a inde hydria emergit statim et aqua ponꝺerat: go aqua grauitat quidem in aere: ꝛ tñ in aqua: go ꝛ grauitat in pꝛio suo loco in medio. R. quod aqua in aqua ꝛ ponꝺerat: inde ē, quia ꝛ superat gꝛauitem medii: in quo liberat. unde quod go enim tñ ponꝺerat: quod superat grauitate medii: in quo liberat. sicut plumbum minus ponꝺerat in aqua: quam in aere. —

Ob. 3: Corpus grave solum in illud corpus grauitat: à quo impeditur ne moueat ꝺeorsum: ꝺ à corpore grauiori ꝛ aque grauitante infra se posito ꝺ impeꝺitur ne moueatꝰ ꝺeorsum. go. in ꝺ. quia ꝛ corpus graue à corpore grauiori infra se posito impeꝺitur ne moueatꝰ ꝺeorsum, ꝛ minus graue intenderet ad infra grauius, sic, quod ꝺ patet. R. ꝺ. m. à quo impeꝺitur ne moueatꝰ ad locum sub ꝺeorsum tam ultimo quam ꝛ ultimo seu

ter ind medium ℔. m. à quo impedit ne moveatur deorsum saltem ad locum ultimum seu ind medium ℔. m. ℔. m. à corpore gravitori ℔ aque gravi ℔ impedit ne moveatur deorsum ad locum centrum ℔. m. ad locum ultimum seu ind medium ℔. m. et ℔. assu. ad ℔. m^{am} dico: quod ℔ minus grave intenderet ℔ nra gravitas, tanquam in loco ind medio intenderet locum violentum; ℔ a ℔. intenderet solum ℔ infra gravitas tanquam in loco ultimo seu centro: ℔ enim ℔ addens ad illi ℔ ℔. nra gravitas ℔. —

Sub: minus grave posthac super magis grave nunquam assistet motu deorsum, quo ℔ nra gravitaret. ℔. ℔. assu. quia finis gravitationis ℔ actuali motu deorsum ℔ ℔. ℔ ponere actionem de ℔ obtentus ℔ motu deorsum ℔ ex supra dictis patet. ℔ regulis et —

Ob: 1: Si minus grave posthac supra magis grave in illo gravitaret, ℔ minus interdum ageret in magis interdum: hoc repugnat &c. R. Regula, ponamus enim quod in aliqua terra partes superiores gravitent in partes inferiores, addatur deinde aqua super hanc terram superiorem, que utique ponet superiores partes terre, proinde gravitabit in illas: hoc casu quaeritur utrum an globus terre superioris dam in illas impetum imprimit aque &c dico, quod solum eadem, quia alias aqua incumbens partibus superioris terre in has impetum ℔ comprimeret, quod supposui esse dictum ℔ primo, quia hoc ℔ minus interdum ageret in magis interdum: aqua enim ℔ minus gravis quam terra, &c. R. ℔. minus interdum ageret in magis interdum tanquam cum addatur ℔. m. tanquam inadaqua ℔. m. ad ℔. admisso casu dico: quod magis ℔ motu partes terre superiores prodeuntes in inferiores, &c in illas gravitat aqua, quam quod nulla esset super illas aqua: ex quo tm ℔ sequitur quod minus interdum agat in magis interdum, ut cum ad aqua, quia magis ille impetus qui prodit in superioribus partibus terre, ℔ prodeuntia à sole in petra aque, ℔ humidum, quod illatam ab impetu, quam abrupta gravitas aque quo humidum ℔ cum inferiori quam solum impetus qui imprimit à solis partibus superioribus terre. — ℔ R —

Nota 3. Quod si ea dispositione in mundo locali secundū ordinem gravitatis et levitatis est ni amto mundi corpus unum gravium gravissimū, cui cetera ꝛc. proportionem suo gravitatis gravia ꝛ minus gravia circum funderetur: contingeret in rebus vivis ex gravibus per media, et propterea hunc ordinem non servari semper servari; eo plane modo quo nec elevata gravia ab alijs elevatis deprimerentur, quia sic expedit bono universitatis. —

Nota 4. quamvis tota terra pro modum minus corporis gravis tumba in gravibus descendum, cum superaqua infra totam terram in eligiosa aque ꝛ magis grave; tunc tamen gravitatem hoc pacto quod corpora in specie gravia seu minus gravia extrudat et impellat ut rq aquam. parles a superiore, terra orbe gravitare in partes inferiores. —

Nota 5. quod grave gravitans inferius gravius ꝛ aque grave ꝛ augeat magis semper et magis motum, ratio à posteriori. Quia quod grave in descensu descendat augeat magis et magis motum, ratio ut à posteriori. Quod licet aqua minus grave velocius et velocius moveatur quo magis appropinquat centro, similiter dico experimur, quod ꝛ augeat magis et magis suum motum gravitans ꝛ inferius grave ꝛ gravius. Preterea quia hoc vis intendendi impetus aute nobis est vocitus ista, eo quod corpora minus impetu moverentur, si semel inierent motum. Unde autem non sola velocitas corpora gravia posse in duo connexa ind̄ medio impressa impetu convehi infra et postea, quam in primo instanti perdiderunt, et illud deinde observare. —

Nota 6. Gravitatis effectus posse abrogari eo, quod sentiat gradus, nam ng si quis in accensum titillici etiam paulo hyeme manum introducat ꝛ sentit illud gradus in manu, ꝛ certe ni hic, quia sonus illud ocius illi manipuli hyemosi p. similiter si quis manum introducat in magnam cumulum grani titillici ꝛ sentit ꝛ ꝛ advertit gradus elevatos granorum manui incumbentium. nō hujus quid assignat, quod manus titillico immersa sublevetur ab alijs partibus ꝛ granis circumꝛ et infra cubera manus positis; similiter dicit, quod corpus aquae

impressū sustentetꝫ à gorgoy aquæ ad labra et infra illud, ꝓlixꝰ
fiat ut si subtraheretꝫ manipuli ꝰ grana hꝫ manu exsistentia
statim manus sentiret pondus. —

Quæstio 43.

De motu corporum violento.

Articulus 1.

De eaꝫ mediꝫ motus violenti projectorū, et de eaꝫ
motus reflexi. —

Habemus de virtute motiva agentis; nunc breuiꝫ aliquid de motu
motiuo violento dicendum; cū tū ē animꝫ grauium moueri hursum
et ad latera à proiciente et siquidem violente quia ad locū ꝰ
connaturalem et exigitum gra inditam ipsi gravitatem, quemadmodū
levia si deorsum ad latera moueantꝫ moventꝫ gtes inditā ipsis
leuitatem. Dubiū nunc ē, qua virtute hi moventꝫ seu quæ
eaꝫ motus hujus. ad quod. —

DICO: Eaꝫ motꝫ violenti projectorū ꝰ excussorū ē impetꝰ
impressus corpori excusso. ē a impetꝰ glbs fortior producta
et a gente proiciente ꝰ exeunte corpus, apta mouere et
glmeare motū versus illam partem versus quam deberet à li agente
ꝓduci: dicit vg impetꝰ lapidi projecto impressus ē actus ferre lapidem
ad hanc ꝑ illam partem ad quam licet à proiciente deberet mouꝰ
Probꝫ Quia notū ē vg lapis à proiicientis manu liberatꝰ actum
haberet deferendi, gō moueri ab aliqua eaꝫ ꝰ à motiua (ꝓ
supponitꝫ iam à dictꝰ gō à gbꝰ aliqua inhæsa; ꝰ ab impetu im-
pressa ꝰ connaturali; cum supponaꝫ ē motꝰ violentꝰ: go ab impetu illi im-
presso ꝰ connaturali, et deinde acquisita, hi a gbꝰ ē impetꝰ impressus
ibi ab agente p. gō. Probꝫ: Si lapidi fortiꝰ lacerato, aer esset
resistia circa motꝰ violentū: sedum magnes hursum trahit ferrum
diuinq fieri per gbem aliquem emissam à magnete et impressam
ferro, qua ferrum movet sursum usqꝫ ad magnetem. Sic etiam
quando globꝰ tormenti excussus in aerem impingens ejus partes
secum abripit velitis aliis portionem ejusdem: dicit ꝰ fieri, quod
impetꝰ ille quem in aere produxit quatenus propagatꝰ imprimit
ꝑtibus, ꝰ quæ succedunt, ꝰ possit se extendere etiā ad partes, ad quas

deorsū his innatis ea solum potest frangit ad quæ se propagare
nebuit intra spatiū globi sui aereū stans exeuntis. —

Ob. 3. Impetus ipse in lapide causa productiua sui non destructiua,
go in ē reali glaia. R. P. quoad primam partem, quia in ll causa
in motu mouentis; alias enim motus nobis à moueute in quarti
esset celere illum impetum, et impetus illum motum, quo facto motus
maneret sine fine. deinde quia motus ē modus existendi in operatis.
quoad 2 partem 3de R. quia causa potest corruptiua impetus aduenies
ill ea quod nulla causa realis per se sit corruptiua alterius per accidens;
sed nec causa per accidens corruptiua impetus assignari pōt. go. m. p.
impetus ipse in lapide tribuitur ad cuius præsentiam debet cedere subito,
hoc enim gratiæ debet à gratuito ac proueniti, in homine ē gratia
impetui subiecte de se ad quem cunque motum indifferenti. —

R. p. M. ad cuius p. quoad 1. partem Pro: impetus ille in causa
motus tanquam à pro influente in illo impetu tendere, longue
à gestione, tendere in illo prodiit à pro iacente per motum ita ut
motus ille in tempus sine fine. ad p. 2da partis trans. m. p. n. ad hyp
Pro: Impetus ille recipitur et accipitur et in sua diuisa determinatis
motum violentū naturæ nobili, in eadem gratiæ gratitudi;
accipitur in sua gestio determinatis ad motum loci naturæ nobili
gratiæ de gratitudi et ipsi naturæ nobili, ac proinde ad exigentia
illius dispositi in petum. —

Ob. 4. Aer globus impulsive versus nubi subito est connaturalis, et
globus alius in gradu, go. Conf. quia hic impetus impressus in hoc globus
est nobili influxu; go nobis sursum est in gravi ab extrinseco, quia reali,
et violenti; quod dici requit. R. ad obiect. Aqueus de illa globi
sectione suam gliscentia secundum quam ē indispositus ad hanc v. illud
motus; p. n. non 2dum can sit apta producere motus deorsum secundum
se bona ac proinde connaturali gravi; et licet in sua gestio determinatis
ad motus sursum à sit bona et connaturali rei gravi, existit gravi pro hoc
instanti à quo procedit et determinatur et in cuius virtute totum post sic
determinata gravitate. Ad Conf. D. ch. est nobili influxu vim impressam
nobili gravi Ch. vim autem impressam nobili gravi p. n. nam etiam
solet influxu requiritur in aqua [illegible] seu violentiam impressam aquæ

seu

quod nobis aque ad calorē ꝛ dicta ꝛ ab ipsis aut consimili ꝛ
Ad ppos.

Ad primū: Actes 8 Psal. 82. docet gratia sp̃ūs noueri ab ecclia
laudatione hoc ē: ita ut quodcunq; quis proficit cognoscendi hō ꝓsentē ēe
manū proximi, qui deinde ē statim redeūt ad caritatem fraternā ꝓ ipm
in unitatē ēcclē, eumq; eternū condensat et hō reciprocē se reducens
fuit impetū in celestiorē ēcclē, et hic denuo capit ēē hoc modo fundit
lapis sursum ab ēre quemadmodū lignum ligneus aquam studit et
vicia aque, ꝛ Aristotiles ē eius scitē. Ptolem loqui ex aliorum
sententia relative, ut nuncq; magnus ejus intuitus. deinde mathe
matici hunc textū nullibi reperiūt apud ipsum. P. Ch.

Nota ꝑ. corpora grauia proportionaliter maiore ꝛ celeritate ad natu
ralem sursum regressa celeris plumbi, quam arcota, hoc ē, quia grauia
ad naturalē ꝓfectionē, adeoq; in paribus paribus reciprocationibus impetus
eorundē magis unitus; et idem nimirum quod celerius et ultra
ferantur sursum ꝛ etiam ad latus ut patet in globis plumbeis.

Nota 2. Impetū ipsum ā diffinitū à centro tam quia ē mē ipsius
Q. se ad motū etiam deorsum, tam quia per motū sursum scipsum de
perdit: 3. Eam observationem hujus impetus ē ipsum et actionē
nem, qui tam diu impetū gerunt in sua existentia, quamdiu ingenium
gl fortius gerunt ꝛ aliud aliquod eius natale ꝛ exigit ejus de
plumbum.

Pro ꝛ de Arbic: parte Nota ꝑ. corpus quod movetur motu recto
aliquis de terrestre, seu capax complexionis ita tñ ut ideū natale hu
ius reducere se possit ad perfectionē status sui corpus ē sibi insitū
gerini libet impetū corpori superiori et rursum se reducat ad priorem
figuram. aliud vero ꝛ terrestre, qui ē globus marmoreus qui ē incapax
gerini, ita ut per naturā suam vim iterum se reducat ad perfectionem
ꝛ enim tam gerinitur, quam minitur aliquam stat portū amittendo.

Nota 2. rursus aliud ē quod capax ē complexionis ꝛ ꝑfectionis reali vi reducat
se ad priorem figuram qui sit: sibi plumbea cadat lyra marmorea
similis corpus nō infectens, ꝑ aliud ā terrestre: aliud ꝛ terrestre: sic
P. hic unā faciem exedit practor.

iverty, quod reflexy fit solo mobili + naalis. talis ex. g. moty
ilastatis et grauitatis corpis. Item clausulis et operationis
vulsiuo. 2. ut moty diverty fit violenty, reflexy autē fit naalis
i fit. Item sensus probuit, ignis per se ire. nec alibi impingens
alibi sua grauitate reflectit se deorsum. Ethis. quod ergo
moty diverty fit naalis, reflexy verō fit violenty. ut si
ium pila ex alto demissa cadens in terra reflexit sursum
ato. ut sit diverty. etiam reflexy moty fit violenty. sunt
fit. Dū pila ad terram emissa cadendo producit. et sic ab ea reflexit
ad manum proiicientis. Ethis B.

Duo 1. Si corpori proiecto violenti cursui, moty reflexy fit naalis
tunc idiy cae sc̄ilicet virtus resistentia corpori grati. ipsa subiect
gravitas, sive Aristo sit moty reflexy naalis fiat ex eadē
causa, sive per diversam. Probb. quia impingendo violenty
qui cursus perficit corpus grave deorsum destruit à gravitate
naali corporis; quo destructo ipsa gravitas et cadē causa eos
ad producendum talem motum deorsum; huic ḡ sic attribuendy
naalis moty

Duo 2. Si corpus tale reflexum, quod reflectens sit tenuis seu caput
et patiens raresactionē ita ut cogatur se reducere ad priorē suā figurā
tunc moty reflexi sive violenti, sive naalis cae ipsum impingens
qui corpus percutiat motu directo tō corpus reflexum; tū corpus reflectens
et ē naalis ei, etō gravitas deorsum ferens. probb. 1. quia
impingens ille diverty corporis proicti impingendo in corpus reflexum
fortiter reuit. cum aliunde subiisset corpus alterius. nihilominus
diversitē et cum ḡ impediatur quo minus possit corpus alterius
sua diverty. potest eō. quia tibi subiisset ei causa reflexa. sive
eadē sive diversam. prout subiisset determinabilis, à corpore
reflectente. et à gravitate corporis reflexi. quod eum inde pellit,
quod fortius impetu, qui post v. g. pilas ad muru fortiorem,
aet moty reflexum. Probb. 2. et 3tia pars. quia corporis reflexi
partes reducendo se ad priorē statum impetum dant impetu aliquē
suis partes proximas corporis reflectentis reducentes se ad priorē
figura impetum aliquē impetu, adeoq; ea ipsa se cae pellet,
corpus tō. et magis pellet impetu. dein ḡ si unus ex his defit,
ut si in terra moty reflexy, sit v. g. tō fortiores pilæ elasticæ
pellit à terra. quia v. g. ab à pelle fortiter extensa, ḡ ab ejus im-
petu in his proiiciabat, advertis ex his. quod si. Solidi corpy
reflexi et tenuis, et reflectens sit tenuis. quod si solidi corpy
huius essent cae idēm moty reflexi; sili et impetu et tale corpy
tenuis reduens se ad priorē figura suam,
Duo 3. si moty reflexy inde negatur. quod corpy proiectū offendens

vnis virgat in aliud defendens gravij. una cas huius moty
reflaxij & etm cotpy defendens: seu cuj gravitas et fopi
facias, & cotpy defendens gravij. Probbs quia tali
casu expetimus, quod cotpy reflectum longe velocius fora
deorsum, quia si vnis egisset ad sola cotpy reflectens moty
rotunde, illy reflaxij cas & sola gravitas, et impetus tot
Pod etm cotpy grave defendens fortius et velocius in eo impetu
producens.

Duo 4. si moty reflaxy violenty ex eo proveniat. quia cotpy
reflectat vnis fortiter virgat in cotpy obstans cas dura sile, vij
si globy marmorey ex alto demissy vi ictus in planu marmoreu
cas graduis moty reflaxij & tales vnis egisset in cotpy dicti lenis cotpy
tale in obicem calem obstans: quod si moty reflaxy fit molle
ut si globy marmorey proiciatur burse, et vnis virgat in forma
marmorea. tunc forter vnis egisset etm gravitas nas tis fibi
globo cas moty reflaxij. Probbs quia tali casu in tem
pore cas issud cotpy obstans vnis end & cop gradatim. quamobrem
cotpy tale manens in statu sibi pradicto opposit pradicto effectui vnis etiam et
mirabile hoc motus reflexus. similiter ob eandem rationem cotpy
proiectum seu reflaxum vnis etiam, utpote manens in
motu in suis partibus, nec patiens grauem ne reducens se
prius ad statu priorem. vnis end pbb in cas huius moty reflaxij
debent pradicta esse issud cotpotis gravitatis, hoc end moty tali
motus violento reflexit. igitur soly impetu debet ee huius cas
cotpy aute reflectens vnis tali casu habebit sibi debitu vigorem
debet. Selectmus moty reflaxij. gleny item cotpy hoc modo vnis
obstans. ad hunc determinandu motu reflexu determinat impetu
alio vero modo disposita determinat ad alium motu reflexu di
si in esse pueris tangeret a corpore proiecto seu reflexo
de corpore reflexo vnis sensibiliter discutere.

Dues i. Corpora proiecta reflectunt proportionaliter, secundu
vires vales Cuiusvis. sed hi ab eadem virtute. qua reflectunt
& qua virtute pradicta. ergo et motu proiectorum. pbb
Ergo vn. reflectunt proportione linearu et angulorum tot
proportione etm quo ad alia ora fibi et etm quo ad casu re
Ductus motu reflexi N. vn. et C. vn. N. gloria.

Dues 2. et impetu dicitur esse cas motu reflaxij, cum
eum tarets maior impetus, debet dari velocior motu reflexu
sed, gō. vn. pbb quia pila plumbea gravior pila v.g. lignea

+ vellum

Secundo, si nota violento petens sendivaleti deorsum, gravitas projectu n° impingit in illud corpus reflectens probatur ex datis quies, in puncto reflexionis positiva seu privativa est gravitas mobilis. Probo, quia si talis casu daretur quies in puncto reflexionis, deberet esse ante motu sursum primo stativo instanti impetus violentus impressus esse in virtute aequilibrii gravitatis regulis catoptricis projecti, sed hoc n° fit, ergo non fundit. R. A. et patet consequentia. quia si est impetus violentus maior, quia gravitas, tum potest adhuc corpus sursum ferri, si vero minor, tum subvolaret gravitas, et descenderet deorsum, adeoque non daretur illa quies positiva. ergo m. quia primo instanti, quo cessavit motus sursum, totus impetus violentus periit, ergo non esse ab his gravitas, gravitas est terminis patet. 2. probo 2. quia eo instanti, quo cessavit motus sursum, vel amplius, datur instans existens motus sursum, quia alias existeret impetus violentus aliud, ergo eo instanti naturaliter existit impetus violentus quod ergo quia id quod exigit generari impetum talem, qui violentus et prae motu violento, sed licet ponito cessare, ergo non amplius existit. n° et gratia patentis. m. probo, quia alias corpus gravitaret ipso tempore, seu corpus grave, cuius huic subito cessat n° actus gravitas, quae prius eum movebat, et sensim destruitur non etiam instituens, quia is n° adest, quae exigere gravitate, nisi id quod exigit totus motus sursum, ergo subito motu sursum exigit totus impetus violentus, quod exigit totus impetus violentus aliud, ergo eo instanti naturaliter cessat impetus violentus.

Probo 2. A. sic probo: quod subito cessat motus sursum totus impetus violentus impressus, quia si n° petiret totus gravitatis gradus totus etc. aliquod gradus impetus violentus, v.g. ex 8 gradibus impetus violenti posset 7 in instanti, esset motus tres adhuc gradus, quam per eadem puncta spatii ascensus demitteretur idem mobile, quod si gravitas exsistit ex 8 gradibus 4 tres 5 instantibus ante ex loco in motu sursum progressum demitteretur. et eundem alius dogmatis, mobile et quod ad eandem altitudinem ex loco motu sursum eadem velocitate ejecties, non esset n° notabiliter maior, quia hoc quies si daretur, esset instantanea, longiori tempore. Item, quod n° probo, quia instantanea non in instanti tribuit effectum, quia non quicquam aliud, quam subito cessat, si quidem certe quicquam

elementa ejusq; nata sit ordinata ad istam mixtionem actionem, secundo, tertiario q. Nota 3° non tam probatione, quam explicatione indiget; dicit ergo: sufficibilem, q. non negligunt ipsa elementa, quæ inter se miscent ki casu, quia hæc sunt pria, ex quibus mixta et ipsa nata fuerunt, seu nata miscere ex invicem. ki alterationem. Significat, ut mixtio fiat, debent elementa pro suas activitates refringere, seu minuere gradus priores, et ita temperare, sicut requirit mixtio. 2° ly unio. illi, qui docent elementa manere tota in mixtis, dicunt significari, quod ipsa tota substantialiter elementorum debeant inter se uniri; illi autem, qui negant, elementa manere tota in mixtis, dicunt significari, quod gradus extracti seu temperati elementorum debeant inter se uniri, et ipsam entitatem cum nova forma mixti. Unde mixtio ad alterationem seu generationem accidentalem distinguit 2° hoc, quod terius alteratio sit accidens, ista autem mixtionis sit forma substantialis mixti —
Nota 2. ipsa misibilia vel eorum substantiales naturæ ex causa efficiente pariter ipsius mixti, qui ha forma pereunt, dum producit forma mixti in eorum natura, sed ex 2 causa partiali ratione applicatas ad agendum universaliter, 3 causa æquivoca, qui universales, ut sol. astra, cœlum. 4 denique ex Deum ipsum, ut Aug. tom nata tanquam causa universalissima operantem ad exigentiam naturalem dispositionis positarum in materia. Nota 3. ad generationem mixti non requiri, quod elementa inter se ex æquata, quia si v.gr. misceant inter se terra, et aqua pluvialis, et quidam calor solis, jam posset fieri temperamentum aliquod, et si daret dispositio sufficiens ad formam mixti, ut patet de variis alterationibus. —
Nota 3. negat non sufficere ad mixtionem pria illa unum solum elementum, ut ex definitione mixtionis patet. unde mixtio ab hoc etiam differt a generatione simplici illi, quod mixtio exponat plura dissecta, contraria diversos gradus attemperatos, quorum forma substantialis destruunt

producta ostiâ suâ subtilei; ⁊ timente priores suas virtūt. generatiu
simpl. his tm̄ suprem̄is unam solum elementū, quod ita ꝑ destru. ꝑ se
suam, ut hæc nec virtūt remaneat. Jam —

Dico 2. cum quibusdam alijs plurimos Medicos: elementa ꝑ manere ſ
mixtis; nihilque effectis. ꝑ m̄ negamus quin sane intra poros corporum
seruant suæ elementorū v. gr. in ligni poris aëreā, in ferri foris ignis
et sic non ſt in eadem mā, in qua ē forma mixti, proinde ſt extra
tem, seu ꝑ ſſe ꝑfecti mixti. R. Quia si elementa plures manent
in mixtis, seu secundū suas substantias; ⁊ præter has suas dari
in mixto nullas suā ſpecies, ⁊ n̄: Si ita, gō plures suā ſpecies es
in eadem mā, quod repugnat. Si ñ, Jam aucta sua mixti, et tū
suā illæ elementes aut simul aes in eadem ꝑte objecti; ⁊ qualib
suā in diuersa ꝑte mā? n̄ primū, quia jam tū plures suæ sunt in
dem numo mea; ñ etiā secundū, quia hæc ñ est mixtio stricte dict
Ad 1. mixtū resolvit in elementa, ut lignum in ignem, fumū, ſi
ciē, ſ terrā, et aquā, gō. R. D. A. resolvit resolutione generativa
trari, resolutione aliā N. —

Ad 2. Si elementa ꝑ manerent ꝑfecta, tū mixtū ꝑ distinguere
elemta, siquidem mixtū peritet, ſtaret solūm una suā ſpecies, ſed
ſtat elemtis, d. gō. Conf. 1. in mixtione fit pugna elementorū, gō
god ex ijs ubi vincet, gō reducet suam suæ speciei in objecto, ubi
fit mixtio, gō hæc manebit ibi. Conf. 2. in actu elementorum
tione ꝑ quæ ulla cā destructiva formarū elementaliū, gō man
R. adhuc elemta subsunt, distinct à mixtis; qia elemta tū ha
duas qlites unam in summo, et alteram propè summum, m
ta e kont aes 4 qlites, sed nullam in summo, et propè summū,
temperatas pro exigentia mixti. Ad 3. Conf. dico: virtū
mentū sui esse vincit absolutè, d. vincunt ab esse, quod illa

resultet in mixtum destructiã formæ elementalis, proinde nullum re-
net formam sibi similem in quẽ in subjecto. Ad 2. Conf. N. assumpt. qua
ãa destructiva elementorum in mixtione ẽ agens extrinsecum alterativum
subjecti, seu productivum formæ mixti; & in hujus defectu Peripatet. rectã.
N. B. In mixtis reperiuntur pretiosa elementorum, qũ dant ibi ẽ re-
dices haud pretiosum. qũ. Conf. 3. Quia si elementa in mixtorum ẽ
ergo generetur ex eis mixtum, cum tñ dicat generi. quia sicut lignum
maneat in igne, ideo generat, sic nec dicat ex ligno generi ignis.
Conf. 4. Elementa sũ mãa mixtorum, qũ sicut in generatis mãa p.
In mixtis reperiuntur pretiosa elementorum remissa, seu temperata, absq;
deficientes pro digestione necessaria ad generãd elementorum
pretiosa elementa intensa, et quæ requiruntur pro digestione necessaria
ad generand elementorum N. S. et q. Ad 1. Conf. 1. n generetur
Ad 6. Virtus N. ad Prob. Dico: ignem nec virtute quidem ex ligno,
quia igni creantur duæ qualitates una in semine, altera propriè seminis,
quæ n sũt lignum genitare igni. Ad 2. Conf. Dist. Antec.
elementa sũ mãa mixtorum secundum mãam primam et qualitates re-
missas & secundum suas formas substantiales &c. —

Disputatio XV.

De motu, Loco extrinseco, et intrinseco, de de Vacuo.

Quæstio 1.

De Motu.

Toletus in phys. cap. 12. definit motum, quod sit: actus entis in
potentia prout in potentia. dicit actus, quia per motum fit subjectum
mobile actu motum, extrahitur ergo subjectum à statu suæ potentiæ ad
aliquem actualem. Dicit prout in potentia, quia ut motus sit alicujus
mobilis, ẽ ẽ tñ actus ita extrahens subjectum à statu potentiæ, ut per illud

hoc est subjecto respective illa, ad quam movetur; ut sub duobus subjectis moveri dicit. Motus seu mutatio est triplex; alia est successiva, alia instantanea illa est, per quod terminum ad quem, et motus non totus simul acquirit; haec est per quam terminus acquirit toto simul, ita aer mutatur est tenebroso in lucidum, prima mutatio dicit à termino in terminum, sicut ens ad terminos, 2da dicit à termino in terminum, sicut à privatione ad hoc est ad terminum positivum ipsi oppositum. Si Plicas: explicando hanc motus in motu instantaneo salvari non posse, dum v. gr. aer est tenebroso fit lucidus; nam in hoc motu non est simul cum motu subjecti in quo ad terminum, ad quam ad lucis; simul non cum motu instantaneo primitus hoc tota lucis, deinde terminum, ad quem est motus, illuminans non praecedit ipsum lumen, sicut nec actio productiva substantiae suae substantiam. Si actio agens movet subjectum, non praecedat suam, ad quam movet, sed actio per quam transit subjectum a quo ad quam; adeoque vi alterius motus praecise in se consideratis, manet ad hoc subjectum in quo ad quam.

Quaeres: An idem subjectum motibus diversis moveri queat? ante Q.

Nota: Arem 9 genera motuum enumerare, sit ex dictis quantum, ex dictum ubi, et ex dictum locum, id est: augmentativum, alterativum, et motum localem. alibi a addit etiam mutatum, qua fit per generationem, et corruptionem, mutatum sit ex dictum subjectum; unde 4. genera sunt motuum. Specificari a motu per terminum ad quietem, bene dicimus; quantia motus, est ad tendentiam ad terminum; ita cum hoc et aequus ad eundem terminum moveat, et motus aequi velocis fit aequus, et motus horum hi, in entibus sunt dissimiles, ac diversi specie, quia in motu nihil aliud attendimus, quam ad propter terminum; ideo regimentes ad hoc solum praedictum, hos motus non esse diversos dicimus: calefactionem ante, et frigefactionem, diversos sed motus imo et contrarios vocamus, quia sit ad termino contrarios, specie diversos.

9 genera motuum.

gtiret rem, Coeli. religua vero superficie dei nō posuns loq
pici remote et mediate. ad eius raone dici aliquis pote
in Calostina, nos in ha domo sumy, remoti et mediate
mediate vero in aere ambiente.
Ad 2ᵐ prova d difficultas, in explicatne patrilo illi mobili
ves eni v.g. aque, moveri et circumferi vtd unā aqua
adeqs si bras d eay aque, remanente eade Coa, vbi ma
atur eay aque. Deinde res etiā videtur in eade Coa ma
ere, licet mutetur superficies corporis ad ambientis. v.g.
hi muri nostri si hadre in eade loa in qua erant bo
etrany aer eos ambiens entiter mutet. v loci ad
cumdentur aque.
Quiendū igit d grad in ha definitne Coi. Rle aliquid d
ternali, aliquid indeternali requirit: indeternale requirit
aligna superficies corporis, quibuscunq; sit illa, et minimaq; exp
determinate aute requisitū, ibi Stantia determinate ad punctu
v naaliter. v imaginative sitas. v.g. si punctu
sive naalia, sive imaginaria sitas, requirit ad hanc
Coni Stantia Rle, quam num requisitū ibi punctū loqu
res, inmobiliter remanens. si igit circa murū nostrū
idem aer remaneat, et cum eade aere muri alis trans
ferant, mutabunt Coni sua, etsi superficie corporis ambi
entis nō mutent, quia mutabunt Stantia à punctis, qui
ad quos requiruntur vel imaginations. si aut aer circūstans
mutent superficiē corporis ambientis, nō mutabunt Coni sua
sua officiunt superficies alicuius corporis ambientis, vel ab illis
et determinata à punctis distantia, quā vi nota requiri
mentis. v naaliter sitis.
Ha vox parū dicitur Lucretius de fluvio, qui unā decessit
erfluit, seu naturaliter, ac qui potest subebat illa aque centū
annos. hui enī fluvio determinate suis hunc alveū, et hanc
figuram ignis, indeterminate aute dici aliquā aquā, ex hac
ad mutatne superficiei, mutet Coni naaliter, ad mutatne hanc
Stantia, mutetur realiter. prima mutatio nō facit fluvio
natalis loci, sed Lucretius 2da. extra dicit:—
Dices: si Coni d superficies corporis circumstantis, ille superficies
quo d in loco, go d in alio superficie. ille item in alio, et
sic in infinitū, nec v.g. sumy in ha domo, Sony in conventu

enty in pago. 2. mundum n² esse in loco extrinseco nali
physico, esse tñ in loco imaginario; 3 esse in loco naali modaliter.
tñ localiter quoad spatia est propinquissimum ad certa quidam puncta,
certa mundi partes in aquario, et cum eisdem mundi ptibus mouetur. De
hac ait Ignatius
libris. si loquatur localiter ignitus in illo proportione Aeternalis
quam petrus sit in tali distantia a punctis certis. et imaginatis.
certis. 2. non potest moueri localiter, nisi acquirat nouas distan
dis certis punctis. Sed hoc ignis absurdum. ex. gr. probo
expectum certo: sit: nauis longa 50 passibus. cuius puppis
sit ad Ignatium, et in eius prora stet petrus, et cum recedit
a Ignatio, petrus etc. à prora ad puppim eadem celeritate,
nauis fertur deorsum, feratur et ipse sursum: in hoc casu
petrus 50 localiter per 50 passus. Ignatius licet longissime nauis,
tñ mutauit in nostro sentire loci. quia in illo instanti;
quo absoluit passum 50 cubitorum. et in eadem distantia à Ignatio,
quia erat prius cum tam ipse, quam nauis moueretur ipsum,
cum distantia nauis mouetur ipsum, Sed facta suppositione.
Ex. gr. quod sicut quidquid mouetur localiter. mutatur
quidquid distantias. et quidquid n² mutatur secundum distantias, n² mouetur
localiter. N. gr. ad extra positus dicitur. petrus n² moueri localiter:
ad ut citius videatur. anime simplicissimae sicut aduersus
fluvium tanto cursu natandi, quo impetu fluvius fertur
sursum, idem loco, si per tota aeternitatem conetur eadem
tamen citra fluvium sit, defatigabitur quidem. Sed n² mutabit
rem mobilitate localiter. quamvis nouae aquae et nouae illiaquae
fluuii fiunt istis loci unde perfluit manibus pedibusque citra
quid nitenti; sic petro pedibus nitenti aduersus nauis, nauis
perfluit, sicuti tñ n² nouas mansiones localiter. C. 9.
ca 7. Quod Deberet assignari locatio, Sed n² 2dum ac 3dum extensum
sui 2dum profunditatem, Sed solum 2dum longitudinem, et latitudinem:
ne si duo plano sibi superponantur, poterit dici: sibi inuicem
2dum penetrare: madogny tñ 3d diuerso respectu.
ca 8. Dum dicit, corpora Aluraeca nitidiora sunt in Aue. ubi
ipsi obseruant: 2 intelligit. quod Corpus seu ipsa substantia,
extris ambientis afficiat ipsa corpora, Sed quod corpora in tali
sibi patria visibiliter afficiantur ab in fluuio videtur.
ca 3. Dey. Angeli. ac Locata n² sit in loco stricte sumpto et in

ſſu Ideirtnis aſſlud, ſi ens ꝯ in loco. & ſtriati in ſuperficie corporis ambientis, quod ſit ſimile cum ſuperficie coloati, seu rubi ſtrigosi, quod nō gaudet ſimilitudine corporibus ſolaris; ſi tñ in loco Cali ſimilo, gleny Ubert, ſentiā ad loci extremū. Dicit autē ad 2ꝫ, quod ad unitā corporis ꝓpe quidē dii eſſe in loco atiſſelicis. Sed per audens, dicit nō rabē finis ſed ratione corporis, cui unitur. Ad 4ꝫ. ad hoc ꝙ reale ſtruit talem poſſe corpus ambientem locatū, etc. ꝓſentia, ſeu ubiquitas vera et debita corporis ambientis ſimul in ſpacio cum corpore ambiente aueria ſequitur, ita. ut Deus ſit ſimul aueria ſuis corporibus, gleny fundant eſſam Ideā à punctis finis, id est, à ſolo artis. et antractis. quē vocantur à Geometris puncta, et immobilia. et ſi quasi cardines, in gby ſolo machinis volvitur.

Articuly 2dy

De ſpatio imaginario

Varij varia de ſpatio imaginario ſicti imaginati ſi, quod ſpatiū imaginariū indigitus illud ſpatiū, in quo poni aliquā ens, licet ſpatiū ſo de facto nil ſit, niſi mera carentia ſuperficiei talis corporis [illegible] Deus poſſet penes. et extra totū hunc mundū aliū creare, ſpatiū illud, quod aſſet mundy aueriore eſſet, dicit et imaginarium, quia noſtro ſolum imaginatione gaudet et reipſa de facto nil eſt. Ita ſpatiū imaginariū aliqui cenſent ei ens ratis; alij dicunt ei eſſe Deum ꝓpe ſui in mentitate in ſpacie diſſuſum.

Dico ſpatiū imaginariū nō aliud eſſe quā ſpatio poſſibili ſive ſuperficiei poſſibles aueſto cum ubicatibus poſſibilis, potentia fundare eſſam Ideā à punctis finis. et ordine aciuitatis v coloratum v coabilium. Dico quoq; ſpatiū imaginariū 2dy illud, quod independenter ab inhæſu ſi debet explicari ex gō v per ſpatiū finitū et aymoticū, qle est illud, quod ab ſenſu gueſeretur et fingeretur, tale et ſitum, ſunge ab ſenſu v per reale v per poſſibile, atqui nō poſſ explicari ꝓ ſpatiū meū confuſum, quia in ſpatio imaginario exiſtit Deus, qui ſui ſ

essere in chymera, et in spatio vere corporeo, neq; etiam
spatio reali, quia sic spatium imaginarium a spatio reali ipso
differret, qd debet explicari per spatium possibile.
Tertio spacia imaginaria quinter assignantur infinita:
quidd debeat esse infinite distantium, sive quod debeat sic dam
mundi entendere, quam prout se extendit cogitatio Dei vivi.
humana, vel quam prout se extendit intellectus Dei. 2do: Ro
spatium imaginarium debet esse eternum, cum etiam ante creatum mundi
fuerit. 3: debet esse immobile vel quid in se realitas. sic
sit nec in se realiter, hyfiel eternum, sed quod quies debeat
similitudine rei realis immobilis.
Andres: Utrum et qualiter Deus existat in spatio imaginario
Deum esse in spatio imaginario sic, quod immensitas De-
is realiter infinita, ut magis corporei probabile. Et existat, sic
enseliter videns absque nova sui mutatione, Eccli 4. auctoritate
scripturae. Et certis aliud Job: Deus est enim clarior celis. 2do
ratione: Dey entia finita mundum praedicat aliud, ut ens. Mundus
mille milliaribus distantem ab hoc mundo absque eo, quod
ab hoc nostro mundo respiciat illud aliud mundum illud praedicat
esse in medio, et sic in medio sit spatium imaginarium. in hoc
spatio Deus ratione immensitatis suae existit in utroque mundo: qd
autem in medio existat utrumque mundum intercipiendo, si enim in
medio non sit Deus, esset divisus a seipso, sive divisus in duobus extremis.
quod ipso ab duo extrema integra mundi sibi ab divisi. Et quod
hoc medium qd sint ne Deus admittatur ex divisus a seipso
debet, quod ens sit in medio, ita Dei debet, quod sit in spatio
imaginario.
Nota 1. Item dicit, Deus est in spatio imaginario, vel intelligit
quod ambiatur aliquo corpore reali, hiquidd sit nec a Coelesti
existit ipsi. Sed intelligit, quod sit presens et sua immensitate
penetret cuilibet creatum existenti: Ita est in spatio imag
nario. quia et sua immensitate presens ubicatur possibili corporis
mobilis, est enim mundi ponendi:
Nota 2. Licet hoc vel sit realis, restat in illudinis existere realitas,
quia independenter ab intellectu existit ibi, ubi ille Deus realis, ita
ut si desineret, ibi corresponderet quod annihilatio. quo nil ab
hoc nunc. dicatur ergo vere realis realitas. Caro imaginaria
Christi est in loco, quod est existat in Coelo Empyreo sublimi
gloriae: quemq; vi sua ubicationis in eo assignat. alicui irrationalitati 7. de Coelo
immensitatis Divinae, quae irrationalitas derogaret deitatem Dei

ubicatri, et æquivalet spatio realiter existenti, ratione cuius æquivalet extio dicit res gelle æquivalenter ac si esset loco realiter existenti nullus detur corpus, tñ sit solum possibile, veritabilis autē immensitatis Dei sit ibi, ubi nonest aliquis locatus realis; Si quidem

Nota 3. In immensitate Dei, vi cuius potest Deus esse presens in omni spatio, Affirmamus per infinitas spacietates, seu veritabilitates diversas in infinitum in ordine ad Locum et Locatum, vi quarum spacietatum, dum gignit Deus v.g. a. existens spatio a. non existit per eandem spatio b. sed correspondet per aliud spatio b, et per aliud spatio a. licet re ipsa immensitas una indivisibilis entitas dicit aut talis correspondentia veritatis, quia æquivalenter Affirmata ubicatri. ad Locum Affirmatum. licet extra casu positis talis Locus et similiter de spatiis respectu correspondentis immensitatis Dei.

Nota 4. quod licet Deus sit extra Locum, non intelligit Deus non esse in Loco, tñ solum quod ubique sit, negationem affirmat, aliquid non negat.

Articulus 3tius.

De Loco intrinseco sive de ubicatione.

Nomine ubicatris intelligitur illud, per quod res aliqua Loco extrinseco indivisibiliter existens adeoque ubicatio ordinata ad locum, ut sit nexus rei locatæ cum indifferens, ut sit in loco vel illo loco extrinseco, debitus existendi in loco extrinseco, quod in alio loco extrinseco quo ubicatio vocatio inadæquata dicitur ubicatio bene definita, quatenus sit ultima essentialis actualis determinatio, ad hic existendum quæ res realiter affecta in aliquo loco extrinseco, realiter existendum determinata in eodem. Locus extrinsecus ubi, ubicatio - possentia locatis, pari modo de veritate pro eadem summi solent. Suarez quidam tñ de ubicatione loco extrinseco. 2. an sit realiter Affirmata à loco extrinseco. 2. an sit entitas realis

Discurre

Dico. ubicatio, per quam res indifferens ad hunc vel illum locum, determinata ad unum aliquem locum. et aliquid tum à loco, ad quem determinatum o se locata realiter Affirmatum. Probb. quia vel potest v.g. deus Scholæ per se ipsum, vel per aliquid aliud à se Affirmatum. si primum, habetur intentum. si secundum, ergo impossibile potest existere et non existere in Scholæ, quia est impossibile potest existere. et existere sine se ipsum, Ped. gd. si 2. Also in tenet.

Dico. illud Affirmatum à potest, per quod potest sit in Scholæ hic, et non hunc extrinsecum denominatur physice potest locatus hic. Ped

ffra S. quia ibi denominacio petri locati ne pdte loci absente et loco extra loci. ne petro pdte ꝛ hñ servando eande ffidē ꝛ pdis finis. destructo ei loco ambiente extra fines. hñ aute penitus destructo petro ꝛ pdte ꝛ nullibi adeoqꝫ pdte ultime denominatiōis Curti hñ, gō denominacio locati nō Rbet finalem ꝛ loco extra fines. pd nec pcipue entitatē ultim. ut finis datus ꝛ gō. ffra ꝛ. quia pdte ꝛ rem nra es v.g. petro existen. et tm Cony ꝛ et quia eadem tempore, abstra. quas petro fit in loco extra fines ꝛ. gōpellat ei ꝛ loco extra fines. Sequit separabile a petro. Et abijt loco extra fines ꝛ. eode tempore entitatiue, ffaltes sequit se Relative ffinitum. aliās pgent Rbeat in rem nra ole intra fines ffinitatiue, quia S. petro et Cony extra fines sūt et tm nō Rbeat ffinitatiue, pticulat petro existens in loco extra fines S. quod patet dicto simpliciter.

Dico 2. pdte Dei. quod petro in loco a nō B fit per motū et impulsū, per quem applicatus loco extra fines a ad b. gō nulla alia pdicta motū localem admittendo S. ffra ubicatus. R. ffra S. pdte Dei. quod per motū localem ad Cond a. fit in loco a. antecedenter, et quia coattē. Cth. localiter nō A. ffra. nota ad Cond a antecedit ubicatus ad Cond a. per motū ad Cond a tendo ad Cond a. nō tm sum localiter mobile.

Dico 2. Entitas alia separabilis, seu ubicatio sui explicata, sūt absolute, et modalis. b. quia ubicatio Rbet indifferē tangra passionē q.d. ubicatio fit unio et actio ex Rac ratione ꝛ entitas modalis. est entitatificatio. ꝛ foa ꝛ. rem nō in loco a denominatiue extra fines. gō nō Rbet Rbere foa intra fines. glen Dnus ubicatus. R. probo. rem nō in loco Balsa Christo et denominatiue extra fines. gō et tm rem esse Corpus. R. N.A. ad rotundē C.R. N. ffinitū. quod nō finitum. Verbum. Incorporeum. Deus. Anima Christi ubicatus. et finalem. et enim solum animatus Rabitudines fundato in corpore existente diversimode ubicato.

N. 2. pro illud non localiter sui loci, pro quod localiter Rabitus negatio ꝛ in Ra loci. sed pro entitate Rabitus. g.d. m. probo, quia entitas rei aprositi ꝛ Rabitus negatus finis in quo ciscet. sed unus Rabitus localiter Rabitus albedo. g.d. A. C. m. N. m. probo ffra m. entitas rei aprositi ꝛ Rabitus finis negatus finis ꝛ. profundendo ab Rbi ꝛ ills. cois C. m. oppositi. cum respectu ad finis Relationis Cond N. m.

Rbeat. ubicatus regi ꝛ spatialiter in se ubicato. finat modi ꝛ modificato.

Articuly Dus.

Expedit quardam de ubicatis Difficultates?

Pudri q.d. prodmato ubicato v.g. petri in loco a. ꝛ A. in illo

ino in instanti qd̄ d̄ in loco a. imo per productū d̄. seu per termi-
nos. ubicationis illius et scaliter in loco a. qd̄ quod d̄. Dices
pro primo. quod pelay producat sua ubicatione n̄ d̄ nullibi
quia quidquid d̄ alicubi d̄. qd̄ d̄ d̄ alibi. d̄ d̄ in loco a.
d̄ alibi. qd̄ nō d̄ vel cadit in instanti et alibi et in loco a. ec. sed
etc. d̄ pro illo priori in loco a qd̄ ad quod producit sua
ubicatione in loco a. priori ecc in a loco. 2. in illo priori
ad n̄ d̄ pelay nullibi negatio d̄ tm̄ nullibi. producit. d̄ pro
fundendo ab hoc v̄ illo loco.

Dubt. 2. an mas et fœa et unio in composito sint absolu-
tum cum extrinseco. etc̄ ubicantes una ubicatione. 2. pro
diunt. una tm̄ ex ubicatione nempe petry mas tangens
ego tm̄ 2. mas. fœa. et unio tm̄ in composito diversis ubi-
catibus ubicati. quia d̄ qua manente ubicatione mas pote
alio transferri. v̄ intelligi. ubi etc̄ unio. quæ modi pos-
sint esse. n̄ possit existere. quin deberet esse modificata pelay

Dices: per illud ubicantur duo in composito. et quod duo ex
tendantur ad loca. sed per gratiam subtilitatis duo extendantur
ad loca. qd̄. R. d̄ m̄. per illud duo ubicantur. quod
duo extendantur ad loca suscipiendo C m̄. per quod extendantur
radicaliter tm̄ N m̄ sic d̄ mas. N. d̄ gratia.

Dubt 3. an res possit d̄. et nullibi ec̄ ad quod d̄. et
Dio. n̄ posse rem existere absolvi ab ubi intrinseco et
d̄ gratia d̄ absolutus. Probo 1. eo ipso. quod res possit
esse qd̄. Probo 2. quidquid d̄ illo d̄. et alicubi sit ultra omnia
illam Romam. sive ut aliquis corresponderet in negatiua
Loth. 3. implicat illa poni aliqua creata in rerum
ut non possit esse rem etc̄ alia et alia creata. pariter im
plicat creata produitari nullam habere ex alia creata
proportionem. propinquitatis. et distantiæ. qd̄ es ipso. quod
donatus illa creata d̄ capax propinquitatis et distantiæ
alia creata. ha aud invidebit loud in tali creata. sive
ponit potius tale creatum in loco. quam implicat creatum
ec̄. et n̄ esse in loco.

Dices: Creatum existens d̄ genere sua ubicatione. et ab illa

independens ó priori, gó pote ẽ Spacium sine ubi
catre, cum res possit esse sine suo posse. C. Ysotia
rem existere, et non existere ubicatam non Ydeteria.
gó illud fieri non implicat, Probr 2. Creata existens
solum indeternate gnectit cum aliqua creata, et
ubicare, gó pote ẽ sine oi ubicatre.
Dices: et R. vrsliter ad ser duas instantias, retorqdo
argmtu de Duratre. cui ho ziso gcenit. et tm̃ pote
per zinos etas A. A. res existens tm̃ potest ẽ sine dura
tre gó. Ad 2 Dur Et N. Ysotia. Instia ad 1 de mas
prima, qua indeternate et diziuntive gnectit cum spa
et eius negtre, et tm̃ sine ntraps ẽ nm̃ pote.
Nota 1. nm̃ Rem per essentiam, et objectiue necessario existen
Deus creatis, sed etm̃ per immensitatem. Hinc nm̃ potest ad
Deus creare nullibi existit esse presentes per objectiue.
existeret enim Regatis casu immensitatem sua. quia
esset aliqua creata extra immensitatem Dei, cui nm̃ esset
presens per immensitatem. Ysotia nm̃ est immens.
Nota 2. Rem gispere ẽ sine ubicatre prohibui nm̃ Scymera.
quamvis et Ydispersus esse sine ubicatre negative.
Sicut gispere aal raaa ẽ, et nm̃ esse visibile, vnde nm̃ est
Scymera. gispere aua aal raaa, et nm̃ gispere esse visibile
negative esset Scymera.
Nota 3. quod ignis possit existere sine ubi calore realite.
nm̃ video, quod calor sit aliud Ysotia prohibui. sed quia calor tm̃ re
Ysotia potest realiter, nm̃ aute metaphysice. et essentialiter aliquid Ysotia rigore
aliud. sicut subiectu nequam Ysotia. et essentialiter quem rem aliqua
cum se coacta. metaphysice realiter
Ysotia
De Penetratre. Articulus V.
An et quomodo possibilis penetratio corporum?
Penetratio sit aliud, quia plurium corporum in eade loo Ysotia.

sicut una foa et unio in eade[m] proprio in eade[m] loco
penantes, semper extrinseco, adverte autem quidlibet pe-
cedere de contrario quietis, et diversam q[uam]dam
Ibentibus. ut pt v.g. plures capiendo plures loc[u]s, ut
spiritus v.g. duo angeli possunt realiter penetrari seu
esse in eadem loco extrinseco, ut spiritus cum corpore, ut
potentia ad s[ecun]dam. Item corpore inquieto. ut naa et fos
et res n[on] Ibentes diversam q[uam]dam, quia pt naturaliter
dia. v.g. albedo et Dulcedo in Calle, quae penetrantur in-
te, et una ibi nunquam Cadit.

Dubium. Non posse Dari realiter penetrationem duorum vel plurium
corporum. completorum. et diversam q[uam]dam Ibentium. R. affir-
quia q[uam]dam et ex naa sua natura impenetrantia, ut
gitur una plena quam extra alia plena q[uam]m. quales sunt
cum altero penetrari et esse cum altero in uno Cubo. ita ex
quodlibet corpus Ibeat q[uam]dam sibi propriam et inamissibilem
pulsa ea corpora n[on] poterant penetrari.

Objicis 1. In poculo aqua plenum penantes modesse multi
nummi aurei experientia constat aqua n[on] unum n[on] effluere.
Sed etiam cum illis nummis aqua manere in poculo, ergo
penetrantur cum aqua realiter. Et enim in eade loco
in eade loco cum aureis nummis.

Objicis 2. poculum vitreum plenum tam agit aqua, quam cassi
ri, et vanum, ergo vitreum R. probari vitreum implendo proba-
R. N. R. ad experientiam Dico. vitreum vinariis et compositis
treis. et effluere aqua ita corrumpendo quas explicis. et pro ea
Dubium 2. Posse pernaaliter duo penetrantur duorum corpo-
completorum. ellenta etiam ubicatae circumscriptiva. R. quia ex-
tensio titularis, per quam unum post extra alia non essent
unum ab alio collocatum, nec unum intrinsica, quae sit
impenetrabilitas. Sed illa extensio titularis Ipsorum dif

it esse in cubo. in quo corpus Xti penetrates cum
glorie panis annihilati. Ad 2es etc. potes penetrantes inter se.
i.g. ostias capitis cum glorificate manus. Sotij igitur Dig Duits
se ge tota specie. totaliq; sub qualibet illius parte, et nulla
pars sui extra alia. proinde nulla est extensio subtilis. gò negs
actualis impenetrabis.

Obij: 1. Implicat, ut 2es glie sint inter se penetrate, gò
etc implicat, ut duo corpora penetrantes inter se. P. N. P.
Cuius oppositum potest in cubo.

Obijcies 2. implicat ytes circumscriptè esse penetrari inter se.
gò etc implicat duo corpora per exactam circumscriptionem contra
penetrari. R. P. N. Assid. quia de effa ubicationis circum
scriptiva. quod sic. Duorum corporum circumscriptiva loca. sicut et ytes
eadem corporis glie una eadem alia occupant. R. P.

Nota 1. quod una pars temporis absolutè est 2 posse sive alia
in eode tempore. n sequit, quod nec duo corpora glie sint 2 posse
in eode loco, disparitas clara est. quia ytes temporis sit successiue.
quemadmodum, glia effia veri Dig agre 2 poss. corpora alterius loci
naturaliter exigunt 2 se in eode loco. quod glia exigentia Dig
naturaliter.

Quæstio 4ta De replicatè.

Articulus primus.

An et quomodo sit Sacrificium replicatum?

Duo cum Scto. Bonauentura. Idem corpus Diuinitus replicari loco 2 posse
naturaliter. R. 1 pars. Quod idem corpus simul sit in duobus locis
in uno circumscriptè et in alio definitiue. gò etc. quod idem corpus
sit simul in duobus locis circumscriptè. Ita fide Diuina
certum est, nec Dig in cubo circumscriptè, et in pane Eucharistiæ
gò Christus. Quod unus corpus circumscriptè 2 locis naturaliter
gò etc. probatur id est corpus circumscriptè in duobus locis naturaliter
gò etc. probatur id est corpus circumscriptè in duobus locis naturaliter
posse naturaliter. quia unum 2 est magis difficile quia alterum.
Probo 2da pars. experientia patet. quia gò Sacerdos celebrans
quod 2 diebus celebrare potest. gò gò Sacerdos valet ad
duas 2 diebus celebrare. R. g.

Obij: 1. admissa replicatè sequit quod ego ostem Xti, sed hoc 2. gò.

Contra 4. Lignum palmare ē pars ligni bipalmaris. Sed lignum palmare est ogle ligni bipalmaris. quia si lignum palmare est replicatum, tanquam est totum ligni bipalmaris, est profunde pars totius ogdis. Ergo N. ygda. ad probat. Ygo m. lignum palmare ut palmare est ogle bipalmaris N. m. ut replicatum et extensum sic

Obj 2. Si inde corpus est in sphæra loco circumscriptive, in nullo est, ergo est extra circumscriptive. quod est circumscriptive in loco A. ista ē commensurari loco a. ut nulli alteri loco commensuretur. ergo R. N. ygda. adprobat N. A.

Obj 3. Ad misa hac replicatur falsificaretur primo evidenter quod sibi ipsi esset contrarium. Corpus hoc existens in hac sphæra est non sphæra et non sphæra certa et determinata.

Item horrea plena granis tritici videres, illes habitare ac posse putare. Si unius fit ibi granū plus replicatur. Item exercitus videre advertat primo est militis plus replicatur. Si sine determinate primo est militis evidens. Sed tunc sequitur quod sit exercitus horrea granis plena videre ideo probatio, quod sit de potentia Dei possibile. putare autem ita esse absolute falsum.

Instabis. Si corpus circumscriptive poneretur in aere, et moveretur in utroque loco, et duo puncta, quia tunc corpus esset primo ubique, quietis. R. Capio de in casu posito contradictorie in utroque loco separatim, ex positione enim miraculosa. Sive quod tunc corpus esset tam in aere, debet in utroque loco quasse unum instans existentia ad motum localem. Sic Franciscus Xaverius in aere navi ambulabat. Cogitatur.

Nota quod de nequeat ex pluribus temporibus simul, quia

tempore, vtrum essentialiter simul fuerint et similiter alteris
tis / ob quam causam loci vocent, qui simul essent in loco.

Articulus 2dus.

Vtrum et quod auctus debeant explicari cum se replicata?
contraliter debent ois explicari cum se explicato. quod debent
ad modum eius institutum / et positum. 2do. cum mda explicata
explicari sola essentialiter. Et patris. magis autem et similiter
de ubiquitate filii. Et -

Dicit. Ct. Deus replicando corpus debit juxta exigitia corporis
age, debent cum corpore replicato explicari proprietates corpo- in Eucharistia
ralis / vnde videtur, vt ubi fit vna Ecclesia ibi fit etiam vna de
Deus altera. Et Rini Docent Theologi in Eucha Sti poni Divinitas Xti
de quo mittit nam et Divinitatem ejus. Licet vi verborum corpus Concomitanter
Xti et sanguis ponatur. 2do. vbunque ponit Deus, ponatur,
exigit hoc suas proprietates. et effectus. Sic ego Berigher.
et vniuersale. Sed quidam vi unitus / proprietates et modus illi
sibi. go.

Dico 2. auctus essentialiter assistere, vt si vbiquitas vel Divinitas
vel explicari cum se replicata. v. g. vbiquitas petri coronensis
et vel Sibiaij cum petro explicati. Probo ex iis, quod
sequitur de modis.

Dicit. Si vbiquitas explicaretur cum explicata ei, vt illa res
esset explicari. Sed g. Probo Sedo: sua dat effectui rei, quae sua Dat esse
ipsa dicit vi se, sed vbiquitas per essentia sua sua explicatis. effectui aliquo
ergo. D. N. m. ad probo. Ego m. sua dat effectui suae aliquae
vi se dicit N. m. dat aliquae m. et C. N. Ego tr.
albedo dat sibi suae ornatae albedo. tr. dat ornatae auctus.
quod in se dicit qualitas.

Ob. 1. Quo si essentialiter v. g. petro. explicaretur cum petro, + affixa
sed vbiquitas coronensis essentialiter affixa petro. go si petro
coronensi existens pro explicari ponatur Sibinij, cum corpore
vbiquitas coronensis. R. Ego m. quo si essentialiter affixa
petro entiq. dicitur essentialiter. quo si essentialiter affixa petro
prout in loco christi N.m. et sic dicitur m. N. Ego tam.

Ch̄r ꝛes explicata in pluribꝫ locis plus posſit. quā ꝛ explicata?

Hanc quidē ſūt Iguntiꝰ. ꝛs ūs ꝛebꝫ plurꝫ pōt ꝛes explicata, quā ꝛ explicata ſecūm intelligit. ꝛ ꝛes ex hoc ꝛ

Dico 1. Dei explicata poſſunt gigni. prodūc argūma primū explicata ſūt in uno loco ꝛ cum poſſ ſignari et in alio ꝛ. Iuxta hāc illa. Pſal. quia ꝛes explicata in uno loco habet ſubſtantiā. quam ꝛ habet in alterō loco v. ad ſonū a. in loco b. aut. ꝛ habet eandem. quā in habet in loco a. Ad habere ex ꝛ habere eandem habitudinē ꝛ argūmē prodūc. ḡ. pariter hoc explicatū in uno loco poſſ haberi, et in alio ſcripſi.

Dico 2. ꝛes explicata ſeu in pluribꝫ locis exiſtens plurꝫ poſſ abſolutē. quā ꝛ explicata. Probō. quia ꝛes explicata ſubſiſtēs Deꝰ, et homo, unde poſſ ſubſiſtere pluribꝫ locis ad ſonū ꝛes ſubſiſtēs, ḡ. quia ꝛes eadem pluribꝫ in ſtantibꝫ plurꝫ poſſ. quā in uno. ḡ. ex ꝛ. ſi ꝛes in pluribꝫ locis exiſtens plurꝫ poſſ. quā in uno. Patet ſ.t. quia ꝛes exiſtens in duobꝫ locis habet exiſtiæ ſimil. at ꝛes in pluribꝫ ſubſtantiis ꝛ ſuarum ſimil, ſubſiſtere. Contrā. ꝛes ꝛ ē aliud nil ē aliud ꝛ. ꝛ eſſe eadem entibꝫ, ſed in loco vno ſonū Deꝰ poſſibilem, quā ꝛes ꝛ eſſe tempore ſed Deꝰ poſſ in pluribꝫ locis ſubſiſtere. ḡ. ꝛes explicata ſubſiſtēs Deꝰ, et homo. ſ. ſi ſubſiſtentia ſit ſubſiſtentia. ḡ. ſi ſubſiſtentia ſit ſubſiſtentia. ſi ſubſiſtentia ſit ſubſiſtentia. ſi ſubſiſtentia ſit ſubſiſtentia

ei videatur ee impossibile similiter &c etc. quod possit
ame mori, et vi videre, sed mori yll tñ ẽ absolutè
sed quo ad hoc tñ. quia vi sic nulla videtur ee repugnantia.

Objicit 2. Deus is subjectio posita ẽ cade. eandem vitam libet,
nisi ei detur. vi assumpsimus. nil auxilij accedit. go implicat.
ut plus possit vi subjecto quam vi actu. R. ẽ cade omnino
deus, sed tñ multiplicabile. nihil ei detur accedit.
sed tñ vitae illae priores multiplicantur. proinde cade
unitas inter ipsas quae erat impossibilem. negat tñ ẽ sor-
tibile. ẽ quod plus agat interesse. sed tñ vel existere. ordinem libet
replicat. vi
replicabat tñ
intellexisse.

Instat replicatio rei replicato nil aliud dat. quia deliberare
non ẽ duplex vitae illis. R. Ego vi. Socrates & A. Petrus
N. A. ex duplici ens vi deliberare ignitus, quia sit stolidus
duplex, et subito apposito suspendere possit.

Nota; replicatio multum differre ad rectum reddorem de se existere
esse existendi verè quoad gradum in relatione, secundum de
esse et genus discipulus tempore pueri tibi. unde. L.
Diuns, auditus ẽ opponuntur tibi quo ad hoc. sed quo ad
hoc ad opponuntur quo ad hoc tanquam ultra
discipulus & opponuntur quo ad hoc tanquam in ordine ad
ultra regni filii N.

Nota 2. Execrare ẽ inimicari Dei, et damnari. amare,
et diligi, assentiri et dissentiri. inferant absolutam negationem
gratiae Dei, ẽ amicitiae, salvatis, diligi, amari, assensu,
dissensu, consistentia in uno loco, tum ẽ vel hoc replicatis
in uno loco damnati, et in alio salvati, quando vero hoc
est similis reddat impossibilem tñ ẽ esse negationem ad esse
hoc tum vel hoc tibi, nec quidquid absurdi sequitur gloriam
Dei importans esse negationem esse vel.

Quæstiones.

De Tempore infeo. et extco.

Obj. Tempus in infinitum & demptum ẽ potuere
Hic adjungi.

Articulus 4.

De Horis canonicis. –

Coll: 1. Qui recitaverit p̄ errorem heri totum officium primo nocturno de eadem, idem die de lectionibus tm̄: obligat eos idem officium p̄ lectiones resumere. Pervertens ordinem horarum sive cas. p̄ sive casu tm̄, cum casu, nullum. vq̄: si ab amico p̄ superiore invitaveris ad recitandas vesperas, assumpsit libr. prima, item si agenti libr. vesperas aperiat reflexa prima, p̄ tertia. Item si in Choro Psalterii completorium, te quoq; ad iungens ejs, post hor absolvas volveres p. Gravis infirmitas excusat à recitatione officij, & p̄ casu p̄ recitans officium ex impōa p̄ teneat per alium suppleare. Qui recitant alternatim sic vq̄: unus lectionem, alter Psal: Item unus unum Psalmum, alius alium. Item unus unam strophem, p̄ alium, strin. strin. p̄ satis faciunt. Qui sine socio p̄ sit orare, et cum socio, si aliqui dicunt: tenetur cum socio recitare, aliqui dicunt p̄ teneri, assistere altrō offerret. Si aliquis veniens ex alio loco, ubi de festo erat officium, et jam recitavit matutinum, ad illum locum, ubi de Sancto, si teneat ad Chorum, debet Choro reliqua dicere; si privatim, de eo, de qō dixit matutinum. Parochus Monialium p̄t mittam agere de officio Monialium illius diei, sicut et Monachus Parochus alicujus loci secularis, p̄t illius loci officio uti. Posse recitari Psalmos matutini à carente Breviario, et postea lectiones. Peccat mortaliter, sine cā excusante officium recitando, et hodiernum alio transponendo, si tm̄ sit p̄ errorem, n̄ teneat illud officium sequens iterum absolvere, quia ad tale recitandum nullus obligat: imo recitato matutino alterius diei, p̄t reliqua de hodierno officio recitare, errorem ubi advertit, ubi corrigit. Qui celebrat festum de martyre, in festo confessoris, te

-rel tñ re plere: qa sl pria illi sancts confessori, qua vero inculpabilis, sl pria confessoris precibz, d'n dnef. Sub sto ordiali, vbi in rubricis scriptum ē, genuflexis, statis, ē obligatis. Item sb sto ordiali ñ gpdictis: indebita statis, qod animadvertendum ē in choro publico. —

Coll: ℟. Horas canonicas 7 sl. statut: cum Land. ℣. D. b g. despr. et dñr plet. ques gr mentalit orat: ñ satisfaciš, Quod a fris 7. Quia ol Deus 7. dilectus condidit mundum, Item in cōmemoratiōe Passionis xti: qua lectam suscipimus Ingressiū commemorat. repe: —

Inhabitria ligat xpm, qui crimina purgat.
Prima repletꝰ spūtū, causā dat fortia mortis.
Sexta cruci xpi: Latus ejus p'ona bipertit.
Vespera deponit. Tumulo completa reponit.

Coll: ℣. Ad horas canonicas ñ obligantꝰ religiosi exulsi; ℟. Legtm̄ transeuntes ad ordinem in quo ñ recipiš offrūt. Ad Turrenes damachis, nisi hi vi horū ordinum: aut alibi unde obligent. Ab hīs depositi ad statum pascalem. Ad ptum morte requirit omissio unius horē: ñ nocturni, Omissis hīs oīm horarum ñ simul 7. nocturnis 7. nisi veretur interuigem sepius in die velle omittere. Sacer ordine invitiatꝰ, et confessatus omittens horam unā: ñ breviarii, committunt duo dissolta: ghre Religionem et justitiam: et confessatꝰ tenet restituere. Religiosus in sacris ordinibꝰ committit tm̄ unum ptum. Syncopans: et valde mutilans recitatorꝰ dū officii, tandem peccat mortaliꝫ, nisi excusetur ex causis in confessionibus recipitantia: ñ venialiꝫ peccat hic cū in transeunte, et mutilans. Item ñ satisfacit qi alterum tem ñ audit, quam vel chorus cantat: ñ organum sūplet: qui tñ ipse hō mittat studiū. Tenet recitari cum mente attentione, tenēdo ñ verba, ñ ad

sum verborum, v.p. Qui notabiliter item voluntarie distrahas orati, v fabulando, peccat mortaliter, et tenet restituere, v si peccat, qi absq; ulla conscientia e distractus. Mediam horam ex parvis hôis omittens, peccat venialiter. —

Coll: 4ta. Ex P. Stenno. Qd duos officia obligant, in suis officiis tenguntur. Excommunicati. Suspensi, interdicti, degradati, incarcerati. Qd Hereses damnati; quia qd cæcos, eam item, quam nemo videns tenent vitare. Superiores peccant graviter, si cogentes eos ad horum, qi illegitime impediti, et subditi, si fiat propter eos defectus; peccant item Superiores, si duum officia eodem modo assignata eidem, negligenter, v omittendo tenet invigilare. Nb: Qd solvendum officium in choro, sufficiunt altm 3. licet sint duplicia. —

Coll: 4ta. Potest recitari officium totum mane cum matutino, sine cæ, peccat venialiter. Matutinum cum laudibus recitari anticipatè sic: —

In Januar: et Decemb. medio tertiæ.
Febru. et Novemb. quartali ante tertiam.
Martii. et Oct. hora tertia.
April. et Septemb. hora tertia cum quart.
Maio, et Aug. media p.ta
Junii et Julii. quartali ante quartam. —

Ita Roma decisum e, ex S. Stenno. —

Coll: 6. Qui recitat officium mentaliter, aut formando voces non intelligibiles, non satisfacit. Interruptis in officiis notabilis, sine cæ, e veniale. Notabilem verò, varius, v alterius horæ, interruptis, nullum e sum —

De Deo. seu ente Infinito.

Primum punctum.

Utrum Deus possit demonstrari naturaliter.

aliquid potest evidenter cognosci aliquo eius effectu: ergo &c. Sed
nota ex Petro, nec proinde demonstrandi Deum aliquo effectu
per demonstrare, evidentia requisita, quod totum est negandum
prae, quod Deus est sine limitibus quidquid. Ad hoc &c. Sed nota
bis insedenter bene distinguit &c. Sed quod Deus sit
agentis dis Petro &c quod autem sit maior quod terra &c
nostrum demonstrandi. Ideo si evidentia &c demonstrandi.
Praeterea assentimur Christiano ipsi eas, audiendo, nisi non
evidenter probentur. unde Deus dati esse &c ad
at &c apprehendi, nec quae ad aliquo ipsi Petro credere
posse. Ideo &c. Sed &c tertio, Sed Deus dati negatur ab infideli
Dicit enim in Psalmis in corde suo &c Deus. qui &c Deus &c
quod ipse Petro esset sed quod nolet Petro ut ratione sua
Petro Deus, quia in corde suo Deus erit &c Deum &c
nolentis intelligi finem ad credendum agnoscendum Deum
negligere. Cum ergo Deus dati &c sit passe Petro
evidens, ... ut ipse nemo negare potest videndo &c quod
Demonstrentur et gentes Gentiles. Praeterea &c. quod
Sententia Theologorum. Deus &c Deum demonstrabile &c Petro
Deum demonstrare. De entibus Dei cum Petro fidei. De eadem
ea Deo, quod debet fides Divina existentia Dei, sit stabilis
captivare in obsequium Dei revelantis, sequit alter aliquis
Deum ware ingenito, quo ea ipsum, quod revelatum. Homo
nullatenus fidem illuminatus fidei.

Quo 1. requit à priori demonstrari Deum dati, seu existere
Petro &. quia Deus &c Deum cadit sui, ergo &c potest probari Deum exist
per eas, esse &c potest probari à priori priorie notis &c
priorie, notis, seu velut ea &c notae, ad eum nullus probatio
potest, sit notis &c &c notus, requit nisi aliunde probari, esse notis
Deum ad demonstrandi Divina existentia.

Dices: Ut argumento à priori probari Dati Deum, &c existit eius
posterius, &c &c si existit Deum intentus, si a existit. Respondeo
existat, ergo Dati negatur &c existentia Dei, ... ergo accepto exist

Quæstio 2da

Deo ⁊ Deo ⁊ ut caa concurrente cum cauis
effici ⁊ dis tam necessarijs quam liberis.

Articulus 1.

Utrū Deus ad oes effus cauarū ⁊ dar⁊ imedē gerrat.
Hac Sententia duo opposita scribæ erant, una dicit caas ⁊ das
agere solas tria concursu dei, et hoc ē Durandi, qi dicit Deum n⁊
concurrere imedē ad singlos effus, d solū medē. in quib⁊ fleet
certus caas ⁊ das à qbꝫ deinde solis cæteri effus accidi procurant.
Dicit Genes: 2. requiēvit deus die septimo ab oi opere qd patra-
vit. Secunda Sententia priori opposita cum qua
Dico Deum imedē concurrere ad oes effus singlos cauaꝝ
creaturarum. Hic actionem effuum qs procedest à Deo ⁊ sole,
⁊ simul cum caa ⁊ da operante, et ob hanc sui concursum
Deus vocatr caa univsi. - ante probationem Adverte
Concursū imedtū caa ⁊ē ē, qo caa ꝑ se ipsum influendo in
effū, dat ē effui. Dam S. Thom: quia ad suprem et p⁊fectissimū
in creatis dominiū Dei spectat, ut possit ex parte caa creatæ
qbꝫ ad agendum requisitis in actu primo proximo, poti deus
dem caam creatā ab agendo impedire sola sua voluntate, nulla
ponendo impedimtū creatū, nec auferendo virtutē creatā aut ali-
quid requisitū creatū caa agentis ⁊ da, d hoc ⁊ potest facere:
ergo ⁊ immediate concurreret ad oes caa ⁊ da effus, qo. S. Thom.
ex S. Script: Isaiæ 26 Dñe ⁊ ōa opera nostra operatꝫ ē in
nobis ē - Ad rationem Durandi nempe requirit
Deꝫ die 7ma ab ⁊ ē bonā illius textꝫ exemplativem d textꝫ
sic ligat solum: Deum in prio: qdo condidit celum et terram
die 7ma absolvisse et complevisse oa, qua necessaria erant ad
mundi constitutionem, ubi n dicit simpliciter ab oi opere deum cessasse,
ab ⁊ē agere qd patrauit. Si dicat Durandus textum
et S. P. intelligendos ⁊ē, qd deus aperte, seu concurrat ad effus

creator solu imedie mediatione virtutis, id est quod inde
indiderit operatiqm causis 2dis. Sine qua n potuissent
effm produce, n a quod concurrat imedie imediatione sup-
positi id est ab actu imedie ab eo agredi et terendi ad ipm
effm cui creata. qpa enim est si deus n imedie imediatione
suppositi, sed solu mediantibq causis à se productis esset in eis bq
et loco dei n haberet in se perfectam eternitatem et immensitatem
go etsi deus mediantibq solum causis à se productis ad operan-
dum, et n imedie imediatione suppositi n haberet perfectissimam
virtutem productiua ad extra. S. ppositia quia ideo in primo
casu deus n haberet perfectam immensitatem et eternitatem, quia
per suam eandem imedie et necessario imedie per suam entitatem
virtutem produceret ea que producenda ad extra, go n haberet
perfectam virtutem productiua ad extra. Similis pantas de
duci pt etsi à scia dei. que n esset perfecta si solum imedie per se
et n imedie per se ipsum scireat ea que fiunt in mundo.

Ob. 3. Si deus concurreret imedie cum causis 2dis ad ea que
agenda, sequit deus concurreret imedie ad actus peccaminosos, et
ppter eum a quo peccati. R. P. sequela. sequit deum concurrere
imedie ad actum peccaminosum concursu potentie interdum peccati
s cum inclinatione ad illud N. sequelam, concursu permissiuo, et
cum aversione et remissione imo prohibitione ne creata ab-
tabi ejus concursu ad malum C. sequit. Sine n sequit deum a cau
peccati, quia licet deus dando creaturis concursu suu indifferen
go creata utpote libere pos cum deberent n ad bonu n ad malu
adeo ge concurrit cum creata imedie etsi ad peccatu n tu concurrit ad
cum deficientie 3 inclinatione seu inhabi, sex elicita: neqz etsi
concurrit illud hadendo p.

Ob. 4. Si deus imedie concurrret ad oes actus creaturu, concurret
etsi ad actum credendi, d hoc n, go m patet. m. quia sic deus
deum moueret credere, quemadmodum hoc actu credendo deum
actu credens, C. sequit. N. m ad ejus P. N. A. quia hujus deus

mediatio mi ẽ capax solum illius fini, quod ad cum effectum concurrit tanquam ad actũ sibi vitalem, et sibi manenti. Sed concurrit solum cũa ipsa creata. Deus a ñ sic concurrit, ñ enim perduit (ut sic dicam) tanquam actum sui vitalem, sibique manentẽ. Solum præbet genus sui esse.

Ob. 3. Deus ñ concurrit imedè cum cãa mali ad huã operationem, cãa enim mali dicit imperfectionem ad cogs. tum cãa mali cãare ñ pt, go operatio cãa mali imedè ñ pendet à Deo gõ. C. P. A. Non gerunt in eodem genere cãa mali &c. in genere cãæ efficientis N. —

Ob. 4. Si Deus imedè concurreret ad effum cãarũ 2 ordis, vt cãa totalis ẽ partialis respectu concursus, neutro dis pt, gõ m cãa totalis ẽ partialis, quia sui cãa creata nil produceret ñ cum D. ñ ut cãa totalis, quia sui cãa creata nil produceret ñ cum D. ut partialis, quia hoc dedecet oipotẽ dei, gõ &c. C. N. m. ad P. Pio: Deus gerunt se cãd partialem in actu 2do ad 1m ejusdẽ, quia sicut ille pocat se solo effu produxi, adeogs in actu primo ẽ cãa totalis, nõ diu pocat cum in actu 2do cãa totalis eminentes. — Instabes

Id quod cõtẽs exigit gradum generis specialissimi effus, ẽ necessarium se solo gradu totali æquivalenti effui, ñ pt ea idem ullo modo cãa totalis effui, gõ si Deus imedè concurreret ad effum cãarũ 2. dum non nullo modo cõt cãa totalis, quod tñ falsum ẽ. C. P. A. Id quod cõtẽs exigit gradum p ñ pt ea cãa totalis effui, si pria sint ejusdem ordinis. C. A. si diversi N. A. et sic &c. —

Ob. 5. Quamvis Deus sit ultima finis ad, multi tñ effus sit à creatis, qui in procedunt finaliter imedè à Deo, gõ cum licet Deus sit primus finis ad, effunt tñ à multis effus, qui in procedunt efficienter imedè à Deo. C. tot. et sic &c. Dispar. ẽ, quod finis imediatus et in ultimus, ñ sit tam pdè finis, quã mediatus et ultimus. Hinc nullus effus creatus ẽ simpl necessarius.

Articulus 2

Quid nã sit concursus ille mediatus Dei in actu primo cum causis 2dis?

Sico: ꝙ. Probl̃ē ē quæ[rendum] Dei in actu primo proximo cum creatura liberis ẽffitiue in exhibitione seu oblatione ei[us]dē Dei de se indifferenti seu in applicatione Dei præparatiua, seu decreto oblato ei[us]dē de se indifferentis; ita ut nec ille decretus Dei, nec ejus ei[us]dē libertas ex se quicquā ad aliquā necessariā cum una ex oppositis extremis, ad quæ creatura dicit̃ ē libera. ꝺ connexionem cum utroq; horum, seu in seu diuiso. P. Conclusio ꝙ. Prima ad libertatem cuiuscreatæ requisitū ut existentia actus liberi, deberet ab vsu cuiuscreaturæ, quæ dicit̃ libera ꝺ ab illo agente, ꝺ tali ei[us]dē applicatiua creaturæ liberæ; ei[us]dem actus boni ꝟ mali nō deberet à voluntate ꝟ creata ꝺ ordinata Diuina; quod requirit dici falsa libertas creaturæ, quo ei[us]dē Dei oblatio liberis indifferenter exhibeat. m. Patet. m. ꝙ pars ꝺ. quia cui voluntas creata ꝟ sibi sufficiens ad actum bonum nisi connexa ei[us]dē liceat cum ei[us]dē ꝟ indifferenter ꝺ deberata ad unū extremum, nō potest eligere oppositū, adeoq; nec deberet existere actus liberi. ꝟ patet ꝺ. m. tis quod sibi licet hoc dici requiratur, potest poni, quia aliter voluntas creata liberaliter ad agendū bonū ꝟ malū, et sic ex ea nequiret ē ea peccati: concurrerent enim cum determinatione indeterminata ad peccatū. —— Cons: quia in actu primo proximo ea libera nō dicit̃ indifferenter, quod sibi tantū connexum cum uno ex illis extremis, ad quæ dicit̃ ē libera: ꝺ si deus ea libera in actu primo proximo exhiberet ei quam de se nō indifferenter ꝟ nō indifferenter ad illa extrema, ꝺ deberata, ꝟ deberata ad unū ex illis extremis, ꝺ ejus actus primus proximus nō eliceret aliquid tantū connexum cum uno extremorū ad quæ dicit̃ libera, go ei nō decretus Dei de se indifferens, nō potest ex parte eius libera, nō p. via cum actu primo proximo ad effectū obtinendi concursus Dei paratus prout vult, seu ei[us]dē Dei oblata. ad 2dū quod ducebatur nostrū gratiosū Suarez media scientia. p. ex 1ū: hanc doctrinā ꝟ esse ꝺ fundatū medio scientia ꝺ ego nō ꝟ ē: hic ei non nostrum dis putare. ——

Ob: ꝙ. Si gratia dei cum ea libero in actu primo proximo ꝺ indifferenter tolg actum ꝙ proximū ē indifferens ꝺ hoc dici ꝟ falsū. gt. m. p. quia licet ad indifferenter tolg actus primus proximus, ei ea creatura libera ꝟ praedeterminata

cum toto illi actu primo proximo in actu 2°; liquidem actus 2^{dus} ē
ejd deberet^{r} ab indifferenti enim nequit egredi aliquis determinatus pro-
inde nec actus 2^{dus} q ē illi actu primo, indifferenter. go. P. N. m. ad P. N. A.
ad ejus P. nō ē. Duo fallunt ēt. quod ab indifferenti indifferenter liberū
nequeat egredi aliquod determinatū: Deus enim ē perfectissime indifferens,
et hīt egredit ri ad actū 2^{dum} prout vult. —

Ob: 1^{m}. Si decretū Pēi, qd Deus concurrit cum ea libera vg
cum voluntate creata, ēt indifferens ad utrumq; ex oppositis legit, qod
voluntas creata aptā fatis faciat voluntati divinæ per actū malū,
et per bonū; d, hoc ē absurdū. go. P. Regula j. volitio indifferens ad
bonū et malū, neutrum vult determinate. indeterminate a vult utrumq;
Illi volitioni divinæ voluntas creata per alterutrū actū fatisfa-
ceret, go. R. P. m utriusq; sylvi. Si volitio libera hīt indifferens, in —,
differia ī bono physica, et etiam moali; et ad bonū et ad malū. P. m. libera
hīt indifferens indifferia physica, et ī moali R. m. Ad cetera.
Ad 2^{m}: Si volitio Pēi haberet actū bonū intenderet, posset voluntas
creata frustrare intentionē Pēi, d hoc ē absurdū. go. m P. quia
posset privare actū malū, licet Deus intenderet bonū, et hīpotesi
tm Deū decipere vg postulando talenta, q hō reim abusura sit.
R. P. m. posse frustrare intentionē Pēi efficacē R. m. ; inefficacē
Trans. m. et Sic Sillo. m R. fgla. — quod ipsū Deus per initū
et in gloriā suam quertit, iuxta S. Augustū. nunqd Deus sineret
ē ulla mala, nisi bonū ex iis elicere magno bono.

Dico 2. Concursum Pēi cum eius necessariis in actu primo
proximo affirere in decreto Pēi qd decretū quovis per suū objm
cum ea creata libera religia mālū requisita ad agendū et pro-
ducendū certa Species effluū: dixi certa Species; quia de individuo effluū
dicta inferius. ratio hujus deductionis pāt ex prob^{ne} 2da primæ: Si
enim bene explicata, quarta Pēi cū caeis necessariis, nihil enim ea
necessaria ad libera operanda sibi in modo agendi; Sic operatio modo
Deus complet actū ī proximo ea necessaria. quā libera ī actu primo

caa libera applet p̄ actū q̄d in ipsis ad extrema extremis, q̄ vg ignem ad proximū ignē ꝯ calore ꝯ et ꝯ ad producendam aquam ꝯ frigus. Pro solvendis in quo gtra bene obijcit adverse j̄no. voluitiō bonā gewerunt in actu 2 cum caa nec essaria velle deterate ignem vg b̄ concurrente a bbl in obl j proximo velle bm̄ indeterate ignē b̄ gfqd n̄ eade nō gfituit actus vterq; per quarfū divinū. — Z. caam necessariā Sola bbo tolo actu primo proximo creato de solam deleratam remote ad ponendū effectū, ꝯ n̄ ponendum: vg ignis a non ponendo ꝯ n̄ ponendo ignem b̄, n̄ a de deleratū proxime cum adhuc supponat, ipsi de a̅ generis Dei paratq. Ꝯ dū eū de deleratū ad ponendū ignē b indeterate ꝯ a deleratō cum exclusione ꝯ ejusdē ignis. Ꝯ l. E. p. igit concursus Dei ad actum primum proximū ꝯ ē superfluus. — Ry. caam liberam ꝯ de illa qua positis obg ad agendū requisitis libere indifferēs ad effectū hoc vel illud etc cuius necessariū est obligatū ē si nisi integre indifferens libertatis; d de illam qua positis obg libertatem tolleret tolerantiæ ꝯ, et oā sua q̄pria de producendo hoc vel illud: quod n̄ ibi vella caa necessaria: sic enim ligaret in effectū caa libera. Sed agere ꝯ n̄ agere.

Articulus 3.

De Concursu Dei in actu 2do eū cais 2dis

Articulo presenti quaritur an deus cum caa creata concurrens in actu 2do producat effectum eadem indivisibili actione qua influit caa creata, an vero actus Dei sit distincta ab actione creaturæ; Sextus enim ē, Deum immediate concurrere ad oē effectū caarū 2darū. prob: Scotus 2 sent q. 4. 7 dist. conclusum de ꝯ ē actiōe creaturæ d aliā actiōe concomitante. ita etc

Sapientes.

Deus: Deus cum caa creata concurrit in actu 2do eadem indivisibili actione ad oē effectū. ē q̄formis ins, quadruplex de modis, item de identate altioris et inferioris. Sed quia ipse

actio cae creatae e vna go imediate producitur a Deo d'n producitur a Deo, vt lege producitur: Sed ita, vt ab hac actione Dei tollat alia actio Dei ipsa hujus producitur: gd' producitur a Deo vt quo hoc e vt ratio intercedit actio in terminu producitur. go Deus eadem actione eod'q' tollueret influxu influit in terminu quo influit ipsa creatura, prima Enthymema e contra hoc non tollit ipsum patet, go n' datur actio ad actione vt dixi ago huic vbicatio ad vbicatione, go. Conf: hoc, quia si Deus actionem creaturae per destitam actionem produceret, t' tolleret libertate causae dis liberis ad agendu e n' agendum, d. hoc n' pt dici, go. m. Quia actio Dei destita est ei modo pedem a cae libera et in impedibili ab illa rem actio Dei producens actione creaturae cae prima ipsa libera actione creaturae, inferretq' necessario actione creatae tanquam terminu producitur liquidem cum hoc contradictio actio Dei non potest modalis go tolleret cae creatae libera libertate: Sunt praedest actione effican ad hanc partem rationes, quod sit in impedibile a cae creata libera: et certe grauia cum non extremo libertatis vt cum actu, ajunt Ponitis et magnum tollere libertatem cae liberae. Cont: 2 quia dato actio quo daretur effectus vt dependeat a cae 2 da pt etiam deficere effectu eundo vt pendeat etiam a Deo: cum alioquin inedo necessario concurrat ad te effectus causae 2 darem, go n' daret deficere destita actiones respectu Dei et creaturae, ne multiplicentur entia p, et hoc nemo de cae n' solum liberis d etiam necessariis, quia etiam cum illa eadem vltd indifferenti actione deus concurrit ad eu effectu. — + effectu

Ob: 1. Cessante actione cae 2 de manet actio cae prima: go ista actione vt potest separabile ab destita. R. patet, effectus enim Dependet a Deo et creatura pluribus, deinde a solo Deo conservante go R. D. Cessante actione cae 2 de manet actio cae primae eadem, per eam primo facit producitur effectus cum creatura. R. tu manet actio Dei, d alia C. ad R. patet.

Ob: 2. R. actio creaturae est eadem cum actione Dei, respectu quod in aliquo casu vg quando cum illata et volunde concurrit eadem indifferenti actio, est transiens et immanens hoc dicit n' pt go. R. D. n. eadem actio est transiens et immanens respectu diuersorum primi Dei et creaturae C. m. respectu ejusdem pti R. m. simile C. m. R. patet.

Exc hoc enim multa ingroerunt scilt. Quod enim ad modū pt causā actiue respectu diuersoꝝ pionū sit causa vitalis, vg intellus respectu intellꝯ sit vitalis respectu vero spiritꝰ sit intellꝯ nō sit vitalis.

Ob: 3. actio Dei ꝺ decretū quo mūd effluxit ꝺ actio creata nō sit decretū Dei go actio creata nō sit actio Dei. m. P. prima deleratio qua posita effluxit ens hoc casu sit actio ꝺ decretū Dei sit prima deleratio, gō. m. sit explicatio actionis m cum pat. go. R. N. m. ad P. ꝺ m. prima deleratio illi sit actio N. m. prima deleratio creaturalis et caelis sit actio N. m. simile dist. m. N. ḡnt. Quia enim voluntas Dei his prima deleratio ad effluxum existat dependens ab hoc casu in genere causæ efficientis, hinc nō sit prima in genere causæ illius nam prima deleratio illius tota ab obito huius voluntatis. Simile deleratio albedinis nō habet fieri à voluntate volente albedinem, ꝺ ab obito illius neque ab albedine. Revoca casum quod diximꝰ de deleratione rerum physicarum difficile. Prima volitio Dei sit eterna, producitis a ad extra nō sit eterna: Ante volitio Dei penam at penam fieri volentis, nō sit prima tam.

Ob: 4. Actio causæ 2dæ dependet à priori ab actione causæ primæ, go ab ea ille fit dictus. 4. Illa actio causæ 2 dependet ab actione causæ primæ tanquam à concomitante: ita ut posituæ nō pōtis, nisi alia à cuius effluxu conuenerunt multæ diuersis actionibus, go idem dicendum sit de deo et creatura concurrentibus simul ad eundem effluxum. 7. nō videtur eadem actione produci eundē effluxū à 2 diuersis prius. Resp. 4. N. A. nisi forte per actiue causa prima intelligas voluntatem Dei retinentem pro obito actiones causarum 2dæ, et hoc in actu primo et 2 dō sic considerata omnino prior sit illi actione, vel ab ea dicetur dictus: ꝺ hoc hoc loco nō loquimur. Liquidem voluntas Dei, ut paulo ante diximꝰ, nō sit causa illius influendi primi Dei, eo quod Ille pronata influxum in effluxū per actionem à se dictam, quam ab actione causæ 2dæ nō dist

Dissingui ⁊ offendit ad gressionis. Ad 5tum S. T. hoc ipso enim
cum actio cae 2 dependere dicat ab actione cae prime à priori
quod fieri non potest offensus ē. actio enim cae 2 da ē creatura, go
ex parte creatura dbt dependere à Deo: cum gō unita Actioi
inedē non dependeret à Deo, dbret dependere à Deo media alia actione,
tenata ad ipsā, gbra actio illa cae prime est per Actionis rectā dissba,
et non solū concamitans actioī cae 2 da. Dicendū sic quo pacto tangue
ad non influens in actioī cae 2 da, alia, ut gbra responsiū Doctii
offendit; dicebā coreae, quē dependeret à Deo, ut cā, et ad qua
inedē non concurreret, in illam influendo, cujus regula ē in pia. —
Ad 6tum trans. S. T. gbra. Dispar. ē, quod ne ignis unus nec actio
ullius creatē subordinet alteri; uti creata quod ejusdē Deo dbt se
disponere; go ex hac parte, ex qo precipue offensus ē, actioī cae ab
in ode seria dbere fluere à Deo, tanquā productioē alterius, actionis
ignis non dbt ex actio sua influxum in eandem effm, potentia qdē
facere actioī potuit dissba, interim secure potest eam negari S.
quia eam ē repugnaā, ut 2 ignes eadem indivisibi actione in eande
effm influant. imo fatendē, quod cae 3 nell actio nequeat procedere
à caris cum specie diversi, presertim si una alteri subordinet, vbē
in nostro casu; nam cum de facto species in pessa Hostia cum pa
inflatura cae 3 nell indivisibi actione producit actu cognī, unde
pot respondi ad 7tum dubitū; fatum enim ē S. —

Quæres 9. Quo dt cae gbernatrix effm creatorū: R. 1. negdō
Deus effm dicit inedē à Deo producenti, ita inedē à Deo gbernanti.
2do effm gi per contio 3 producenti à solo Deo gbernanti, nulla enim
cae ē gbernare effm, ad cujus productioē nequit influere. 3ty.
gi simul producenti à Deo et caris 2 dis simul cum gbernanti à Deo
et caris 2 dis quandiu ho adsunt dbtē applicata, et finem ad actionē
productiua, ut dictū ē. Seu dicitur permanenti sua influxa, ut infra
dicet. 4. quod si effm producti simul à deo et cae creata per-
manente deficiente cae actiua coīs effm: ut gbernanti à solo
Deo pcie, in parte a cum ab alii caris, quorū impedimenta deficiant ex 3tium effm.

Quares 2. an operatio idē illa causabit per quā effectus rebrit. Dē sum̄o accepto quod per primam productionē relinquatur à productionē rei? R. Sub distinctione: si res operata per actionē causa successiuā, idē, scilicet ut puta mutatio alia et alia successiua, tū actiuē operationis rei, distingui relinquit à prima eiusdem productionis liquidem ē tempore ab hac separata, quia enim tempore separata ea distinguntur relinquit, utpotē à dicta actio operata successiua nō habet aliud spectat decidendum. Si enim res operetur per actionem unam permanentē et operetur ab eadem causa, qua illam primo produxit, eadem illam operabit, durante subiecto eadem causa et actio operativa nō distinguit relinquit à prima productione, reliqua vide de causa operatiua quid latius Disp. præced. Quæst. 2. Art. 4.

Articulus. 4.

An causa possit determinare effectus quoad speciem effectus Quæstionis 2 et individuum?

Videtur primo determinare, an vero à Deo, aut alibi, quod sit circumstantia temporis et loci, producat effectus huius potius quam alterius speciei: deinde cum intra eandem speciem quoad dentur diuersam rationem individuam, quid producat hoc potius quam aliud numero individuum. Dixi etiam de determinatione causæ in actu primo ad quam, non determinatione causæ in actu 2 ad speciem vel numerum actionis per hanc numerum actionem, effectus. Hoc enim actiuē per modum essentiæ vel actualis determinatis causæ ad hunc numerum effectus. Item de ratione actionis quoniam per quid nimirum causa sine libera seu necessaria in actu 1. præcisa effectus determinet. H. P. —

Dico 1. Causa necessaria requisita ē ex ratione sua determinata ad speciem effectus realis producendi; causa vero necessaria requisita determinata ad speciem effectus realis producendi, tum à se tum etiam à determinatis dispositionibus passi. Dixi etiam realis producendi, quia ad effectus quosdam causa per se realis et solū determinata producendi, determinatio à producendo non provenit ab ratione causæ determinatæ, sed etiam à causa determinata

ex quod pro sequenteq observandu ꝓb. prob. ꝙ pro gdlem ex-
perientia qua habemus caꝰ univocam dble applicatꝰ produce de-
bente ejusdem Speciei effus, in qua ipsa caa univoca e: rg ipse
passo dble applicatꝰ debet producere ignea et n aquam; cum go
nulla sit rao recurrendi ad aliam caam debentivam Speciei;
debentiva caa univoca ad hanc Speciei effus refundi dbt in caꝰ
inferiorem caa univoca, que ex gradu suo exigit producere effus
ꝛ Speciei sibi simile. Z da ꝓ de caa aequivoca prob: inductive:
quia Sol in aere producit lucem; in hoc monte caprum, in alio
aurum; quia minimu applicatu diversi modo disposito huic dispo-
sito pro foa lucis; illi pro foa capri ꝛ. quod a caa aequivoca
deberet à se rab e; quia ipsa sola gradu totꝰ perfectionem
effus, et quidem eminenter nec e proxime possem producere in
passo: nisi dispositio pro his Speciei effus in se eminenter et virtu-
aliter.

DICO Z. Etm caa libera se ipsa debentat ad Speciei actus; ꝓ:
quia alias n salvaret, ꝙ tripleꝝ illa libertas: nempe gradu et
gradu actionis; si caa libera n à se ipsa, determinaret ad
Speciem actus; et ad exercitiu actus; quod manifestu o; si enim his
aliunde determinata ad agendu; iam n e illi liberu altero gradu
minime n agere; et ꝓ. aliunde his debentata etm ex suppositione quod
velit agere habere ad hanc Speciei effus; rg ad amore; nã n e illi
liberu agere hoc ꝛ illud rg elicere potius: go cum Salvari debeat
utraq; libertas; dbt dici, quod caa libera se ipsa debeat tum quoad
exercitiu seu gradu; tu quoad Speciei seu gradu actus; o
n e difficultas de debentatione ad individuu effus, pro qua —

DICO 3. caus necessarias ad individuu effus debentari à Solo Deo;
sta Communis, quo Vasquez ꝓ. quia dum nullu debentativu e assig-
nable ex ple caa creata; quod illa debeat ad hanc numꝰ effum
hoc numo actione producendum; dbt dici etm debentari à Deo; ex ple
caa creata nullu tale debentativu e assignable; go. m patet; quia dbt
dari aliquod tale debentativum. m ꝓ. quia quotis caa creata positis

ybg ens ps circumstantiis loci ℣ temporis ibi vndeq; producentis
numq effectus diffiniatur: ℣ hinc ℣ illud p. go ex pte causae creatae nil
ē assignabile, quod illam deberet potius ad hanc qᵈ aliud numq effectum
potius ps hanc qᵈ aliā numq actiue producendū: ergo pars. ad
primū ñ ps hoc debeatis liberi ex nā ipius causae cum hoc defectu
indifferens ad hi ℣ illud. Sed nec ps hoc debeatis liberi ab ipis circum-
stantiis loci ℣ temporis: ut aliqi volunt, qā ē primū, quia
nullus effectus ē actualr connexus cum hoc determinato loco ℣ tempore
alicui ignis b producitur ab specie distincta ab igne ps cum actuali
quidē determinet diuersas circumstantias, loci et temporis, ℣ alias
similes, proinde indifferenter in quocūq actuali praescindendo
ab hac certo et respectu ad aliam. Nec ℣ 2do, quia ipsa etiam
circumstantiae ps aliquod individuū ñ enim possunt ē actu à parte
rei, quam ho in individuo; go ad ponendas illas obl causae determi-
natam seu alias circumstantias de ybg nec ibi sequitur eadem quaestio.
Tandem ñ ps hoc determinatio liberi ab ipsa nā effectus nec vult
Vasquez quē docens dari ordinem aliquem de necessario inter
effectus ita vt unus contingat exigat praedictum primum alterum: et ita
alterum primum alium: scilicet vna duratio temporis contingens
a prima determinata altera. —

DICO 4. casu quo ps liberas quo ad earū effectus numq distincti
ps omnino indiscernibiles, determinati ad individuationē effectus à libera
causa. Dixi quo ad omnino ps indiscernibiles, namq effectus eiusdem
numq distincti obl aliquam inter se discernibilitatem: vt ab obiecto: gratia
creata ad diuersos actus amoris, quorum unus terminaretur ad Petrum, alius
ad Paulum, ejusdem omnino rationis et intensionis: nam ps ea libertate
et libere se determinare ad hunc potius numq amorem, vt Petri quam
alium. inter diuersos tñ actus amoris ga idem obiectum omnino similes in in-
tensione caeteris ap productis specificis, et inter se discernibiles, ñ ps ē
voluntas se sola determinare se ad hunc potius quam alterum. nec ē
quia voluntas ñ eligit, nisi praecedente cognitione obiecti:

um gō ki casu ind̄ duos actus amoris inb omnino discrepet
ter cognem ob quod videretur fonitus in actu amoris a, quam in b
omnino simili n̄ sit voluntas hanc rē alis eligere ḡsqd nec se
ad alterutrum deberare. — ulteriūs sit hic declarori gelasii: si
pri vg alicui proponat una parte claves aureas vg abc: sibi
tot vel ea similmos ex alia pte plures lapides vg defg pond
libi similmos: deinde dicat do tibi liberam ut si vis accipias
aurem, si vis accipias lapidem: ita tn, ut si dekeraverit
se accipere aurem, nolo n̄ aliud accipias quam aurem a, exclus
aureo b. c. si vero deleraverit se libere ad accipiendum potius
lapidem, n̄ alium accipias quam vg b, excluso si ei, hi casu
deberet se accipere ad speciem actionis aurei n̄ lapidis, at
vero ad individuū deberet ab ipso proponente. —

Ob. j. ro specifica et ro individui sit relata idea, gō si n̄
esa libera deberet se ad speciem deberabit etm se ad individuum.
R. n. A. P. ḡnus: gō deberabit se ad individuum maalis aucti
sub ratione speciei solū, n. tali aucti. et imedē sub ratione in-
dividui. N. ḡnus. —

Ob. 2. deberatio ad individuum facta à DEO tollit esse libere ; ita esse
liberē, gō n̄ e ad mtē ende. R. N. quia sic hoc n̄ posset infi hunc
mus actus eliceret : nimirū illū solūo ad quem eam libertam in
actu primo deberat Deus : hoc ipso tollit libertas, gō. N. ꝛ. ꝛ.
ad P. P. m. hoc n̄ posset infi unus deberatus numo actus eliceret ; ita
tn, ut eadem si velet posset omittere et prolecta loco speciei
hujus : alterius speciei actus eliceret n. m. ita ut n̄ posit illum numo
actus omittere : aut alterius speciei actus non eliceret. N. m. —

Ob. 3. sequit Deus deberare ad individuum actus peccati vosi,
gō nec ad aliud actus individuum. — R. P. quia si Deus deberaret
ad individuum actus peccati : esset eam peccati : hoc nequit dici : gō m. P.
quia Deus est eam cui hoc numo peccatum ponatur : gō est eam peccati.
N. ꝛ. ꝛ. P. P. m. sic Deus deberaret ad individuum hujus potiq

ri cujus ne-
cessitate eam
necessitate gloria
rietur.

quod alberin. ipsi similis: est eas creati ſ. m. si deberet
ad individuum creati vel individuo actus boni ſ. m. —

Instat: deberet ad actum mali vel boni. ē eē eam creati:
& si deg deberet actui malum vel alio simili malo: deberet ad
actum mali vel boni: go. m. ſ. deberet ad speciem creati ē
deberet ad actum malum vel boni: & hoc ipso quod deberet deg
ad actum mali vel alio malo: deberet ad speciem go: quia
creatio specificū n dihgh ab individuali: go. R. m ſ. m:
ſ. m. deberet ad speciem creati deliberatione antecedente absolu-
ē deberet ad actum mali vel boni ſ. m. deliberatione antecedenti
conditionata et ghpti absoluta R. m. ſ. m. hoc ipso deberet
deliberatione absoluta antecedenti R. m. deliberatione antecedenti
conditionata et ghpti absoluta ſ. m. R. ghpti. —

Ad 4. eas necessaria ē necessario deberata ad agendū: dō
ē deberata ad agendū in communi go ad agendum in individuo.
ideo ad individuum unum vg hic hoc ignis et hic nunc: quia ē eo
hic nunc eas igne vg in hoc tempore: in hoc loco producitur go
eas cum suis circumstantiis ē deberata ad individuum. Conf:
quia qualibet species, eas ē deberata ex se ad unam speciem, puta
ignis ad ignem p. go qualibet eas in individuo ē deberata ex
se ad unum unum effectū. Confirmatio P. quia simile se habet speciei ad
speciem: ita individuum ad individuum. Ad 4. P. m. eas ne-
cessaria gnata per decretum Dei, qui vult ut cognumō effectus pro-
ducatur ē deberata ad agendū ſ. m sine tali decreto R. m et ſ. m.
R. ghpto simili m. ad C. hoc. non in suis circumstantiis pro-
ximis ē tota, quin plures effectus hujus speciei produci. n quidē collecti
& singulatim. Ad Conf: R. transeo d. R. ghpto. Dispatas ē:
quia hoc species habet proportionem tm ad hanc speciem vg ignis ad
ignem: n ad quemcumq. ghptum ē deberata ex se tm ad hanc speciem: ad
individuum n habet tm ad unum individuum proportionabile ad ea sub

di specie contenta. Hac de causa physica.

Disputatio unica
De
Methaphysica
Quæstio unica.
De obiecto Methsicæ
Articulus j.

De ente, et de eius attributis.

Sola prima. adæquatum obiectum Methsicæ ē ens ut ens: hoc enim ostendere ē alicuius scientiæ, d nullius alterius præter quam Methsicæ, gō. deinde Methsica agit de substantia, Deo, Angelis &c. ergo obg aliis, qua nullum aliud obiectum præter ens ut ens, gō. Hic antē quæritur, an ens reale, an vero ens latissimē sumptum pertineat ētm in physica includit, sit obiectum Methsicæ, nam Methsica agit ētm de immaterialibus: et si ens latissimē sumptum nō esset obiectum methsicæ, per accidens scientia scientiæ esset obiectum esset ens sic sumptum ut physica et in physica inualesceret, quæ proinde scientia esset magis vniuersalis, quam Methsica, quod tñ videtur esse falsum. Z. Methsica obiectum principale ē ens reale, eas ē quia obiectum attributorum methsicæ ē, sufficiens scientiæ, priores videntur Methsica, d solius entis realis priores videntur, gō m. Si quia priores quas videntur Methsicæ sit unum bonum, verum &c. ha sunt realia quæ nunc, gō. quod methsica agat ētm de immaterialibus, ea nō propter se, d propter aliud videntur licet propter ens physica et reale. Nec dicas: Theologia agit de virtute et vitiis, physica de fide et privatione, Logica de syllogismo bono et falso, gō ētm methsica agit nō de ente tali, reali, ētm sensu. Si sic agat dicitur: ē quod nō possit agat physica per se de fide et privatione, quia agit per se de fide, et quia possit agere debet per se de privatione, d quia Cognitio utriusque

ē necessaria ad cognē obiti adeqti; et ad p me scia; rom cum privatiō nō minus sit pnus corporis in fieri; quam fōa; tam necessariū ē cognoscere quid sit privatiō; quām quid sit fōa; ad hoc ut cognoscat; quomodo corpus naale pficiatur. de thgia idem ē; cum finis illius sit tradere modum; quo possit equiri et possideri Deus; et ad hoc aqua conducit cognitio; ac visio. deinde cum finis logice sit tradere modum; quo aliqui bene discurat; et ad hoc per se requiratur cognitio; quomodo male possit discurri; ad cognitio entis rationis, nō ē necessaria ad cognē entis realis adeoqz methica cujus ē agere de ente reali; nō sit per se agere ebm de ente rationis; d ēt sum⁹ pos aiens. Nota 3. Secus ē apud alios methicos ē scām speculativā; quia finis illius ē cognoscere quid sit ens transcendēs ejus ap̄ priedes. Nota 4. Ens ē id quod nō repugnat existere. hac definitio ōa modalia et realia et existentia et possibilia comprehendat; quia obus illis convenit nō repugnare existere, et sic definitio esset nimis ampla et possibilis, ens a possibili adhuc ē ignotū. quod nēa ductrice unicuiqz ita per se notū ē ut per nullū genus clarius explicari possit. reō ē quia hoc pnus, quod libet ē v nō ē, ē ad primū et ultimū, in quod ōa reliqua resolvunt; quod vltra nō resolvit, eo rem ēt et nō ē per aliud melius explicari nō pt. 4. Attributa entis comunia numerari tria, sicut unus; bonū. Alia attributa vocantur ea, quae aliis entibus affluunt quidem modo accidentis, ac proinde nō fit de primis illius generis ad illud ignotis.

Articulus Secundus.

Utrum ens sit univocum respectu Dei et creaturæ, et an sit genus respectu Dei et creaturæ, substantiæ et accidentis?

R. ad 1. affirmative. Tria ille concepturus ē univocum; qi potest dividi in diversa, et à quo praecisis differentiis quarta entia ē, ut respectu Dei et creaturæ, 1o. m. P. in Logica Arist: An ens pos-

undat à diffin. p. m etm pdt. quia tam bene reperitur ens entis, precise accepti in creatis, quam in Deo, go. D. dicit 1. Deus é ens entis independentis, creata ens entis dependentis, go ens in hac vt illo n é univ. R. & A. D. sequens, go ens in Deo et creatura n é ens sub ratione precise entis R. sub ratione dependentis et independentis ià ga th dependentia ens in communi proteim it ℔ ℔. Dicit 2. Creata in ipsa mutatione entis et etm in ipso ente entis é dependens à Deo, Deus a independens, go differunt in ratione entis. R. D. A. Deus in ipsa ratione entis é independens vertit ℔ probo R. — Dicit 3. Deus é ens simpliciter ens n é ens simplr, d th secundum quid et diminute, go ratio entis n é eadem in utroq. P. ex S. Augustino: Sine tu es ens es, ego sum qui n sum, go. R. N. A. sed respde ad S. dico: Cum ens indefinite et entitas existens sit ens a se ens perfectissimum et omnigenere, et propterea comparata ad Deum nihil n é, quia é. Hac a gratia n apposuit in hac propria. ens reale, nec hic accepitur entitas illatis à creatura ratione entis simpliciter et absolute. Dicit 4. hoc et n hoc n possunt convenire in ratione hois, go etm ens et n ens in ratione entis. R. totalr. nec huius quid quam ghra nos. Pro 2da parte huius quæstionis dicendum est dicitur, qi essi admittant ens ut univocum respectu Dei et creaturæ negant th ens ut genus respectu horum. Ita prima conclusio é, quia differtiæ generis dicunt aliquid ejus superadditum. differtiæ enim differtiæ definiti in quo species abundat à genere: differtiæ entis ut sic ens, go nil entis superadderunt. 2da pars quia th ens est genus respectu Dei, Dei et speciei entis, d Deus id n é, n enim é ens actu predicari de pluribus. his n obstantibus ad quæstionem R. affirmative ad primum dicendum ratione R. & N. A. differtiæ dicitur dicitur sic ens: n é th ens precisum, d ens modificatum seu modus entis. Ad 2dum R. ad rationem speciei n requiri predicabilitas de pluribus, sicut enim é species subalterni quæ n requirit multiplicabilitatem,

elia ē predicabili, ut in Logica p. voce agit. Pers cum tota
sua immediabilitate ē Species subūcibilis et subūci generis
pure Logicē. Hic ā adverte me n̄ posse in Deo ulla
positiōem obtinere ō ex genere et differia: ō aliam ō puram
vocem entis et essentiam quæ divinæ simplicitati n̄ officit, ut
in ejus fundatis ut ajūt D. thomas. quæ ōa sint ad majorē Dei
gloriā. B.M.V. honorem. et S. Ludovici, cujus hodie
solemnitas coronidem imposuit laboribus nostris intra
decursū duorū annorū præsentiū. Anno 1737. inchoa-
vimus † 1730. in initio Novembris.

† Logica.

fInIs IMpoſItVs est phILo-
ſophIæ noſtræ In feſtIVIta-
te beatI LVDoVICI

TRACTATUS

In
Libros Aristotelis de Anima.

Disputatio prima.

de
Essentia, ac Speciebus Animæ.

Quæstio 1ma.

Quid sit aã, et in quo consistat rão vitæ in actu primo, et quod sit subiectum operatiõ vitaliũ.

Dico: aam bene definiri ab Arãe: quod sit actus primus corporis phĩ organici potentia vitã habentis. explicatr. dicit actus primus, non accidentalis sed substãtialis, qia vivens, et non vivens differunt essẽtialr per eam. per actum a non dbt intellgi corpus, sed actus simplex, quia aa ẽ simul in qualibet parte corporis, at duo corpora requirent se simul naalr. tandem aa ẽ simplex actus non assistens, sed informans; nam foa assistens ẽ, quæ ei in pcto ce substitutæ advenit, at non dat illi aliquod ce, sed tm aliquam operatiõ, ad quam ẽ in potentia, ut nauta navi, intelligentia cælo p. foa informans, qua maã substãtialr inhoãt, et dat ce speciem compostõ tanquam differtia generi addita, sed aa se hbt hoc secundo modo. qõ. dicit primus: per cujus notitia advertr, actum dici primum 4tuplicit. 1. simplicit, et sic solus deus dicit actus primus. 2. qi primo informat, et sic non aa, sed foa corporeitatis dicit actus primus in vivente. 3. qi ẽ perfectior inter oes actus informantes naam. 4. qi ẽ actus productivus alicujus operationis,

et his duobus modis posteriorib⁹ aã dicit actus primus, ubi excludunt sua accidentales, quæ in gradu substantiæ ut quidam actus, sed secundi. Dicit corporis, per quod declarat pars materialis viventis, ꝙ secundum alios ipsum totum substantiale, quia sua pars dicit actus mãa, quatenus ipsam informat, et actuat, ut habitus, et etiã ꝙ actus compositi, quatenus ꝙ pars certis actualis, et sualis ipsum in tali ee constituens. Dicit Physici, seu naalis, ad differiam corporis artificialis, nos hic intelligimus corpus, seu mataam iam informatam sua substãli corporeitate, subordinata sue viventis, seu animata. Dicit Organici, per quod intelligunt partes viventis dissimulares, et heterogeneæ, quæ ad diversas effectiones operationes, et munia. Dicit potentia vitam habentis, quod ponit ad majorem explicationem, per quæ indicatur vita accidentalis, ut sig sit, quod aa sit actus primus vitæ accidentalis, seu actuum vitaliũ, quos aã accidentalis exercet. Alia enim ꝙ vita substãlis sumendo vitam pro primo operatione vitali effectivo, quod etiã dicit vita in actu primo: Alia vita accidentalis, ut augmentativa, nutritiva, sensativa, quæ ut actus secundus vitæ, seu actiones vitales. Hinc

Nota ꝙ quod si per corpus organicum sumitur pars naalis, ly vitam dbt accipi pro vita substãli, et corpore, ly vitam sigcat operatione vitaliũ, et in actu secundo, ad quam exercendam organa ut instrumenta disponuntur. Z. do aã separata dicit actus potentiales, ꝙ actuales, quod sufficit.

Nota D. quod vita sit duplex, ꝺ in actu primo, ꝺ in actu 2do. Vita in actu 2. ſt operationes vitales, ut intelligere, sentire, & de qbꝫ infra. Qualtas vite in actu primo per quam viventia à nõ viventibꝫ differunt essentiã. Porro vitalitas in actu ex duplici capite provenire ꝑt, qdo ẽ cognoscitivus, ꝺ appetitivus, aut ex parte ꝑrii productivi, aut ex parte obiecti, in quod tendit aut potius ex modo tendendi in ipsum: Hꝰ hic duplex etiã ꝑt advenire vitalitas in potentia vivente, una productiva, altera operativa; per primam producit actum vitalem; per secundam potentia ꝑt tendere per actum productum in obiectum, et hoc ꝑt dici intentionalis, de qua infra. Hic ẽ sermo de vitalitate productiva quomodo possit à posteriori circumscribi, ut distincta à ꝑrio productivo nõ viventꝭ. igitꝫ

Dico 2. discrimen inꝺ viventia, et inanimata, nõ ꝑt melius explicari, quam qꝺ viventia in actu primo sint illa, qua habent in se ipsis primum, qꝺ per se ẽ institutũ ad acquirendam ipsi viventi, cujus ẽ primum, perfectionem aliquam, quã nõ ẽ debita illi, ex vi ꝑrii generationis, ꝺ ẽ superadita: Sic augmentatio nõ ẽ ꝑrii perfectionis viventis, ex vi generationis, aliꝺ in illo instanti esset in statu violento, et nulla generatio foret naalis; idꝺ de generatione activa, sensatione, motu progressivo, intellectione, et volitione dicendum: ut nõ viventia ꝺ nullum habent primꝺ: ꝺ illud ẽ per se, et primario solum ordinatũ ad acquirendam aliquam perfectionem ipsis debitã et vi generationis, ita, ut abstracte illa sint in statu violento, ut patet de gravibꝫ et levibꝫ, qꝺ tẽ ab invicem moventur, qꝺ extra proprium locum naalem reperiuntur, dum ꝑ ꝑt in suo loco, quiescunt. Dixi qꝺ primꝺ sit per se, et primario institutũ ad acquirendã viventibꝫ perfectionem, quia ꝺ illam perfectionem in alterio supposito producant, ut cum Angelus caat in

in Intellu alterius intellectiõ, hoc ẽ de pr accidens, et secundario, per se enim, et primario tale principium respicit proprium Suppostum. Ex quo

Sequit: quod istud principiũ debt ẽ forme et primario principiũ operationis manentis, licet Deus possit ẽ transeuntis operationis, ubi alia principia, ꝯ per se respicient operationẽ transeuntem, ut cum ecli agunt in hoc inferiora, ꝯ indifferenter respicient utramq; operationem, ut ig nis, tam in se ipsi quàm in alterius Supposito natg ẽ producere calorem, aque frigiditatẽ p. et ita sunt aliqua principia, quæ manenter operantur, ut gravitas et levitas, n tñ ad perfectiõem predictam ordinantur. Ad ine

Nota. aa n ẽ corpus alicui substantialiorem, ut aliqui communiter ꝯ enim hoc corpus est entis simplex, ꝯ generis, neq; dei, ut alias aa n esset actus informans, sed tñ assistens, quia deveniet mane, tanquam esset rei gratia habitabit, et ret mãt.

tenuissimum

Nota 2. aa ẽ actus mere informativus, ẽ oñ Hugonis, Alexandri, Antiquos, Bonaventure et aliis, qui docebant aam tñ assistere corpori, ut nauta assistit navi, quam gubernat. de aa nali patet ex Genesi 1. C. v. 7. formavit igitur deus hoem de limo terre et inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ, et factus ẽ hõ in aam viventẽ. ubi ois S. Pr. per spiraculum vitæ intelligunt aam informantẽ, gõ p.

Pro oi aa unitur prob. quia ad sentiendum corpus deservit aiæ, sed n deserviret, si aa esset actus mere assistens, gõ. m. patet, nec enim navis aliquid juvat ad sentiendum, ea mere quia navis assistit nauta. Prob. 2. aa nalis licet ejus informatio sit aliquata, ꝯ tñ facit cum illo igneo hoc, si mera assistentia aa ad corpus sufficeret. Ex his corpus vegetatum vivit, gõ informatur seu actuatur à foa viventis: cum

infoatio ad deromtiõ viventis non minus requirat, quam infoatio caloris ad deromtionem calidi.

Objices 1. gbra Nota 2. Si inç sequeretz primo etm foam embrionis aut corporeitatis ee aas, quia ſt actus primi corporis naalis. 2do etm damones in energumenis cent ad actio si aã naalis cet actus infoans separata à corpore, cet in statu violento, quod dici nequit. R. ad primũ. Negdo ſbitum, sequelã. quia ha foa n ſt actus primi corporis naalis organici potentia proxima vitam hentis, imo ſt negari suppotis quod ha foa cent prapcia corporis, sed tm mea primo actus. ad 2dum R. sequelam, quia damones n ſt actus primi infoantes sed solum ultime presentes. ad 3tiũ idem negto sequela. ſt multa, quæ gramaticalr uniunts aliis, posſunt tm naalr sine illis existere, ut aer sine luce, quæ tm ceri unitr connaalr. Dein aã etm separata à corpore exercet operationes, multo perfectiores, quam g̃iunctim cum corpore, quod non getit aliis fois, quæ idcirco cent in statu violento.

Dices 1. aã naalis ẽ spiritualis, corpus ẽ gd naale, sed spiritualia nequit uniri naali, gõ. R. N. m. quia licet verbum divinũ sit spirituale, unitr tm naã humanæ imo panta gunem thlgonr ſbi ſt etm uniri substantiæ meræ naali, v̄g. Angelo.

Dices 2. id quod ẽ indivisibile n ſt informare divisibile aliquod, et naale, sed aã naalis ẽ indivisibilis, gõ. R. N. m. nã ẽ, quia spirituale licet n habeat partes extra partes, et sit indivisibile, ſt tm ã toto in toto aliquo spacio, et toto in qualibet parte spatii, quod ſſt primus verum spirituales. Unde communiter corpori ſſt secundum modum existendi definitivum.

Nota. Iii definiti aa ais é primus ~~actus~~ gradus operationis vitalis, ac hostile gestitutio corporis aeti. Non vero actualis ac perpetua quidam, ac perennis operatio, ut sentit Tullius. nam licet aa cessare à possit sltem à nutritione, qua vegetativa est, nihilominus pt alias operationes interrumpere ac novas exercere, ius qd immutatis eadem semper esse fere, alio non oes actiones vitales, n haberent idem principium sed diversum, imo tot aa principia fluerent, quot advenirent, et recederent operationes.

Dum Aristoles, ut inde ostenderet aam ce actus primus, recte eam comparat cum notitia scia, quem retinemus, etm cum non operamur, ejusdem vero operationis, cum vigilia quandoquidem in eadem aa, quodquidem existit vigilia, id é operatio; interdum vero somnus, hoc é cessatio ab operatione, siquidem solum aal dormire dicitur, ac vigilare quod operatio v cessat ab operatione, n vero corpora reliqua inanimata, ut S. Thomas docet: Inest aali sonus, et vigilia unde cum in somno quiescant virtutes, aalis, aa se habet ut scitus scientia habitualis, cris utiqs actus primus.

Nota 2. Hinc inferunt quidam: hanc indecere differtiam inter aam et cateras foas viventes, ut illa sit actus primus n solus differtia 2do. sed etm illa separata anima vero viventis a prioribus operationibus omnino interpolata, unde nusquam desinit somno corruptis, dormire, ac periati inter cumpendo suas actiones.

Caterum hoc discrimen indiget aliqua explicatione. nam si aa vegetativa nusquam cessat operari juxta illud Aristotelis aal tamdiu existit, quamdiu vivit. non ea de ratione aa cessare ab operatione, tanto magis quod aa v dicit actus primus separabilis à secundo, quo adst

ea requisita ad operandum, v. gdo hoc desunt. non prima, quia ea cessatio est pria solius potentie libere. Secundo, vero dicitur obj fois, tam actis, quam inactis, qbj quae operari non possit, n pro existentibj qditionibj necessarijs ad operationem.

Hae tres rationes dubitandi non tollunt, quia in alio vero sensu distincto a proxime relatis verificetur, quod ad sideratum tam secundum rationem generica, quam secundum singulares ejus species, possit a sua operatione cessare, quandocumque semper verum est dicere, tam ad sentiendo et intelligendum cessare a sensatione, et intellectione, ut cernere est in dormiente, tam ad vegetandum, quo petit ex nra sua definitione ab aliqua sua operatione, cum planta n semper nutriatur, crescit, foa ignis et calere foa inacta, quo remotis impedimentis simul exercent eandem omnino operationes sibi equales debitas pro quolibet instanti sua existentie.

Dices ultra haec: operatio est perfectio potentie, go posse cessare ab operatione, arguit in ea imperfectionem et defectum, et ultra perfectionem in n inventibj. R. n. retorq. operatio est perfectio, go prius necessario est perfectior in Deo, quam libera, et universe perfectiora sit agentia necessaria liberis, quia illa semper necessario operantur, n hoc, et tm certum est rationem liberi importare de se perfectionem, alias n gretaret deo. R. 2. dist. assumens: cessari ab operatione necessario decurente ad perfectionem status naturalis debiti potentie operativae, est imperfectio, trans. pro eo instanti, pro quo n est debita operatio ad a dum intendam feriata non caret operatione, quam exigit le temporis libere, sicut dirigit in rebj inactis, in qbj privatio operationis immanentis est violenta pro velocitate instanti regulo loquendo.

Dices 3 plura organa inveniuntur aliquando in rebus inanimatis, ut cernere est in cadavere, in quo crum foa

cedaverica remanent plana organa, et membra corporis, pelli demortui, et similib⁹ in naa embryonis hoñt plana instrumenta antequam informati aã, nec th foa utrius gpsti dts aã, nec epis potes apellantr instrumenta, gr n ẽ prim⁹ rei auto Salius, hbere cpus organicum. R. ea composita hbere talẽ⁹ organizatiõ, qr odinẽ⁹ ad intellectiõ⁹, v recessum ab, ac proinde nun quam ea organizatio ẽ prima rei inãtis secundum se, sed Salius ab, in cuius gratiã à naa intendit, et perfuit, et qua recedente paulatim defecit. Caterum in ijs compositis nunquam hbt perfecta organorum dispositio, apta adoperatiõ⁹ alicuius vitae, alijs in ijs existeret aã, sed manca ac deficiens, licet sufficiens ad denatiõ⁹ corporis organici, quod sigiat de se maam, adepte v inadepte dispositam per dispositione, naales prias foa viventis.

Nota. definitiõ⁹ hr Bradtam Etzi fakatis Aules perfigurem ẽ th exactã⁹, quia aam figura definire idem ẽ, ac definire seu explicare centiõ⁹ ab in gani n descendendo ad ejus species particulares.

Quoad 2 dã⁹ quæstion⁹ port⁹. R. vitã⁹ in actu primo seu habitu ẽ⁹ primã operationem. in actu secundo seu accidentali ẽ⁹ plas operationes vitales actuales. Hinc Calges. ac anal ẽ vivens, sed n ẽ gna, sic deus ẽ vere deum n angelus hbere foas informativas corporis, quod n gpsti dei et Angeli. Hinc: aal th dicit⁹ primo vivere, ydo incipit h novere motu aliquo sed dilatationis, et restrictionis in respirando, et alio aliquo motu, qui quandiu durat, aal dicit⁹ vivere, dum a cessat, cessat

ē mortuū. hūm bene definitū in actu 2do: quod sit motus actūs; per operatiō ab intrinseco per se immanens gradiens suo principio tū; qdo ē in statu perfecto; et maxime connaturali: hoc dēfinis grauit oi et sōl; gō. quia in hoc genere reperitur vocā, et ista vsentia. Dicit primo: motus seu operatio prout ē pura tendentia in obtū, prescindendo ab hoc; an hoc tendentia sit producibili, prout ē increatis, vbi oīs motus vitalis ē transitus de privatione ad habitū, seu acquisitū perfectionis n habita: v sit pura terminatiua; gri potentie identificata prout ē in Deo; qū ē operatio suus immanens xtō. Dicit ab intrinseco; quia talis operatio v motus n dbt a producitur ab alio principio distincto, sed ab illo, in quo recipitur; sic motus in lapide projecto n ē vitalis; quia n ē producitur ab intrinseco. Idem cognio producta in lapide ejdem gs anita, n ē vitalis. dicit per se immanens; by per se sumendo pro ed, a per unionem phlcam, v per identitatem vt sit in Deo. p̄ immanens intligit, quod operatio tali sit sit tendō recepta in principio suo effectivo. Vnde ad rōnem vitalitatis n requirit necessario; vt etiam terg per talem actionē producitur immaneat necessario suo principio effectivo, modo producatur per actionē tendō receptam in subito producente. dicit demū gradiens principio suo tū; qdo ē in statu perfecto; et maxime gnaturali: idē: quod notat illa sit vitali, quo movent se agentia ab intrinseco postquam sūt perfecte in eo statu constituta, qui ē gradiens ngatō illi. ex quo patet motus gradiens deorsū et sursū posse: licet sit ab intrinseco; et immanens: non ē vitalis. Sequit rō illud notū, quo elementa, v alia corpora mixta emanant suas proprietates. rō ē: quia hj motus n fiunt à principiis qdo illa sūt in statu maxime

naali: nam nec gravia, nec levia donec sunt in eo loco, in ex quo se movent, vel movere conantur, versus centrum sui, nec corpora sanie suis proprietatibus sit in statu maxime naali, et perfecto nae suae dbto.

Collges 2. vitam vero in actu primo considerata ce principium, seu talium motuum radicem, et operationes ab interiseco per se immanentium, patet, quia vita radicalis, seu in actu primo, e principium seu radix vitae in actu secundo, qm cum vita in actu 2do. sit tales motus, seu operationes per se manente, vita erit in actu primo radicis et principium harum operationum.

Objcies 1. gravia et levia in locis propriis ind medius quietant, et levitant, qm movent se ab interiseco per actionem manentem, dum sit in loco proprio, et tm vivunt, qm dictis allata in quem solis operatibus vitalibus. 2do. ignis enim dum e in statu huic perfecto emanat suas portiones, et aggenerat sibi portes per unionem phicam et tm vivit.

R. ad 1.um gravia in locis propriis ind medius non sit in statu maxime connaali. movent enim se ut melius habeant, adeo qd integra destitio illorum motui in quem sine C. A. Rebramptes ghostis, quia status gnaali gravium non e locus ind medius, sed centrum, in quo non amplius gravitant. R. ad 2.um 1.mum C. A. quod utraque portem, ignis in statu maxime naali 1. quali, e illius centrum non amplius emanat suas proprietates, sed tm gservat, gservatione in prie dicta, nec producit per generationem novas portes, quod facere deberet ex aliquo subito, quidam ignis e in centro, non indiget. R. 2. ad eum dam portem antee. et dico: ad hunc ignem non vituerum, ubi notandum e generalem quod illum perfectionem actionis

productiva n̄ sed vitalis, quo perfectiones dbentes entiō ab statu
ejus connaleō in 1mo instanti generationis talis entis, quia
ha dbentes enti solum genito, n̄ tām ex pria exigentia, quia
ex exigentia pr̄ generantis i pris genito extinsecj, vista
illa, qi dat ei, datq; ad ee, adeoqs quid quid in primo instanti
generationi spectat ad statū gnāalem geniti, tribuit exigente
generātis. hmi ignis etsi in statu suo perfecto gnāali gene-
raret sibi porci per unionem rhscam in se prodvctā, n̄ tm
ex eo vivit, quia hic motq ignis ē ad talem perfectionē, quo
est dbta igni in instanti primo generationis seu productionis
ignis, in quo si ignis careat pabulo, seu maa ignibili,
peribit.

Ex hoc tm̄ n̄ sequit nutritio hois v̄g. v augmentatio, qualis ē in
plantis ee vitalis. neqs enim hoi v planta in instanti primo
sua generationis ē dbta illa quantas subsātie ad quam per nu-
tritiōē et augmentatiue tendant. Positas enim illa, quam hbt
hoo v planta in instanti primo generationis, n̄ tm̄ n̄ ē violenta,
sed connaleō. adeoqs pro illo instanti n̄ ē dbta major quantes,
ad quam postea per nutritiōē etc. movetr.

Dices. Sequi intellectiōē angli; dbtū illi in instanti primo genera-
tionis seu creationis sue n̄ fore vitalē, quod tm̄ admitti nequit,
cum n̄ sit possibile subsātia intelligen, n̄ viuens. R. N. Sequla.
Etsi enim tali Angelo eet dbta prima cognitio in instanti
sue generationis, quia tm̄ hoc, qd illi daretr n̄ eet eentld
prima; liquidem potuit ee alia. Angelus habuit potentiā
proxmā hanc, ex exigentia sua operandi minuendi, ergo
adeo per illā adhuc viueret.

Quod si instes, sequi cognēō Dei, n̄ ee vitalē, cum sit des
eentld dbta pro oi signo. R. fore vitalē, quia n̄ ē dbta
deo ex exigentia alicujus pr̄ extinseci producentis sui,

cum tali simplicet / sed ex exigentia prima sc. vnde in creatis ideo operatione, perfectioni alicuius in instanti primo generationis debte genito nat vitales / quia debent ei genito ex exigentia prii extrinseci, nempe generationis. adeoqs enim motus ordinas nè prie ab intrinseco, cum sit ex exigentia extrinseci prii.

Collges 3. ad conceptu vite nè requirit, ut viuens ita se moueat ab intrinseco / ut nè possit tali motu se mouere / te / quo è extra statu suum connatale; sufficit a ad alia vitales, ut sit motu / per quem ens te monet se prius, et / quidem perfectissime / quo è in statu naali perfectissimo / quo a ab intrinseco nutritu / et augeti viuens, aut quo se reduxit ad debtu temperamentu, hoc actu è simili illi, quo debets in statu suo connatali existenti: sic dum eger se reduxit ad statum sanitatis. perfuit se eo modo, quem alias seruat / tum è in statu suo connatali.

Collges 4. ut vao entis praecisa, conuenit deo et creaturis univoce / hoc modo vita in abstracto conuenit univoce / vegetativae / sensitiuae / rali / spsce / intentionali / diuinae / et creatae vitae. quia segregando et proscindendo à vita / mutabilitatem / brevitatem / p conceptu talis vitae dicit puram perfectionem et manebit conceptus formalis; quod sit motus seu tendentia ab intrinseco quoties ex exigentia prii ens in statu suo maxime connatali existenti.

Non vive a vita in actu 2do desidente in deo intellectu et volitu / quo sit actus vitalis / nè a immensa / eternitas / quia hoc nostro modo loquendo nè sit formalis actus vitalis / quia vitalis / quia vitalis nulla è differentia / cum in deo vita ea sint identificata.

Colleges 3. actus supernaale, v̄g. fidei, spei, et charitati ꝓportionale, quia exigunt ab operante ꝓportionem v̄g. aā, prout vitale, licet prout supernaale, ꝓportionem exigi n̄ possint ab agente nāli. quia ordinem nāe excedunt. extra hēnt intellectuale, qui facilitant potentiā idem species in recipiente, quae loco obiecti concurrunt cum intellectu ad cognitionem obiecti, n̄ ꝓportionale, quia n̄ operantis immanentes, sed solum transeuntes, nec in illo recipitur actio, sed in intellectu.

Colleges 4. vita alia ē intellectiua, alia ꝓportionea, prima ꝓportionem actus intellectus, nullum producentes terminum à se distinctum, quia hīt n̄ ideo dicuntur intellectiua, quasi n̄ essent realia, sed solum quia n̄ consistunt in actione, vi cuius terminum producentis distincti ab ipsa intellectione, volitione, sed solum in natura intentionali in repraesentatione rei, v̄ in relatione ad terminum. —

2da vera ē. Simul productio rei ꝓportionem realem distinctam ab ipso motu. sic v̄g. nutritio, quia ē motus seu actio vitalis producit terminum à se realem distinctum v̄g. primum augmentum substantiale notatum.

Colleges 5. Substantia creata cuius hīt identitatem cognitionem v̄ alicuius obiectum regat ꝓportionalem. Siquidem quando modum ēe habeat ab alio, ita et intelligere, adeoque ad talem operationem ab intrinseco se n̄ moueat. Deus autem ad operationem vitalem movet se ab intrinseco regitive, quatenus videlicet primum intelligendi n̄ accipit ab extrinseco ꝓncipio.

Colleges 6. Mors entis compositi viventis ē separatio ab viventi à corpore organico. entis vero simplicis v̄g. Angeli ē annihilatio illius. mors ē realis corporis viventis, n̄ violenta, quia deficit fermentum temperamenti vitalis ex humido et calido gignati. —

Ad 3tiã Quæstionis, portã R. subditũ sustentativũ actus vitalis spiritualis, intellectionis videlt et volitionis ẽ solus Scotus. Vt actus cum sint vitale, si centis immanentes, gõ godẽ adæquatũ prius effectivũ horum actuũ, eorundem sustentativũ; sed sola aã ẽ adæquatũ prius effectivũ eorum liquidem eos elicis etm separata ab a maã, go. —

Nota 1. Sensationes tum in hõe quam in brutis sustentare partiale etm ab aã. R. 2 Sensationes tam ad fruendorum quam ad vadij sit foalis vita in actu 2o go utraqs aã se movet ad illas ab intrinseco immanenter. adeoqs cum immaneant aabg tanquam prius suis effectivis, hoc respectu earũ dicunt subditũ sustentativum, sed partiale. Neqs valet dicere sensationes manere aabg solum per puram receptivẽ. Contra enim ẽ, quia ex aã tanquam ex potentia educuntr, et simul illi ununtr. go sustentativẽ. —

Nota 2. Actus vegetativi, tum in brutis tum in plantis hoc etm in hõe sustentativẽ recipiuntr in sola maã. De brutis et plantis ẽ gñis sententia, requit enim actiõ productiva sustentatrice recipi in loco à se producto, ob mutuam priorẽtẽ, per hos a actus in brutis et plantis semper producitr nova pars ad, go in hac tanquã loco huc sustentari requirunt. De actibq a vegetativis hois R. per actus vegetativos hois sola nova unio integralis producitr, per quam aã vadis, novis portibq maã gñi recipit sustentativẽ etm in sola maã, actio a productiva subditrie recipitr in illo subdito, in quo recipitr loco per illã productus, go. —

contra Nota 1. Objcies 1. actus vegtatiui sit aeque vitales, Hoc actus sentiri, go si hi respirantes sustentrè, tam in mea quà foa, recipientis et illi, ẽ eẽtia. R. D. A. sit aeque vitale, caalis, quam utriq; caanti à pprio vitali. C. A. sit aeque vitale, foalis quam utrosq; viueret aã foalis in actu 2do N. A. aã denomatis per sensationes, videre, audire, per actus a vegtatiuos non denomatis nutrire, vegtari, sed nutrire, vegtare. go. respectu horum hbt se solum actiuè efficiendo illos, respectu a priom etm positiuè sustentando illos, adeoq; per hos viuit foalis in actu 2do per illos solum proxupositiuè caalis et efficiẽs. neq; inferas aã quæ vegtatiuã in plantis ñ viuere in actu 2do R. eam ñ viuere per actus suos foalis in actu 2do tanquam per vitã in se receptam sustentatiue C. ñ viuere per illos in actu 2do tanquam per vitã à se et in subito suo producta N.

Objcies 2. Plantæ ñ possunt sustentatiue recipi in aã hoi tanquam in subito adeqto, go nec tanquam in subito partiali eis inadeqto. Prob. 1. quia actas sustentarii adeqtè foa maalis à subito spirituali ñ provenit ex eo, quod aãl ordinis inferioris, ẽ indigeret alio pprio adjuuante, aut elevante se, sed ex ipportione quæ ẽ mã rem spiritualem et maalem, hoc ipportio a manet ind entia ista, etm dum spiritualis foret subitũ sustentatiuũ tm partiale, maalis entis. go. R. 1. à maiori negari A. quo negato ruit argmtum. R. 2. C. A. N. ppo. ad hujus prob. N. A. pro venit enim ex eo, quod ens spirituale possit ẽ adeqtũ subitũ sustentatiuum foa maalis vitalis, deberet etm posse ẽ adeqtum pncũ quis productiuũ independẽ ab oi maa. Sedens spirituale

actuũ vitaliũ maaliũ se solo independenter à aãa requisit ad
priũ effectivum.

Actus enim vitales ñ prãdurent ꝑ actiõe à se vel
distinctam. quem admodum gõ actiones eorundem eductive
essentiõ petunt pendere à naã, ita et ne creari possunt
à deo, ita et ẽ. hoc a oa manent illesa, dum actus
ẽ. horũ portiale subitũ sustentativũ ẽ etam aã hois.

Quares: quot ẽ gradus eatorũ, et quot genera potentiarũ
aõe. R. od ẽ. ce 4. scil. vegetativũ, sitiũ, loco-
mouentiũm, et intellegentiũm. Ad 2. R. ce 4. nempe
vegetativũ, sitiũm, appetitivũ, locomotiuum, et intellectiuũ.

Quæstio 2da

An in viuente una tm sit aã, ṽ simul, ṽ successiue?

Varia erant somnia antiquorũ philorũ de multiplicitate
aarũ in eodem viuente, quibus omnibus ——

Dico ꝑ. in quolibet viuente unam ce aã, et in brutis
idem exercente operationes vegetandi et sentiendi;
hoc uero etiam operationes intellegendi. ꝑ. ꝑ. ex Gen. 2.
inspiravit in faciem eius spiraculũ vitæ, et factus e
homo in aãm viuentem. ——

ꝑ. 2. ratione una et eadem aa realis gtinet in se omnes
gradus vitæ exercendos in corpore humano, gõ nulla
necessitas multiplicandi tot aas in uno eodem ꝙ viuente,
eo ṽ maxime, quod multiplicitas operatiõũ ñ inferat
de se multiplicitatẽ priũ. A. ꝑ. implicat, gtraditionem,
sit grad inferior sine superiore, ṽg. ratione aalis, sine
ratione sensitiue viuentis; gõ aã qua ẽ realis, ñ ꝑt
gtinere gradum vitæ vegetantis, et sentientis, qui ẽ grad

superiores, et ulteriores, et ad plura se extendunt, quam gradus intellectivi, sensitivi. Cum igitur ad sensitivi quinque subalterni gradus, quos in se totalis gerunt, s: aliàs in diuersis absolute sibi, et negabilis, quem ad modum sensus quinque solum virtualem perfectionem equi, et leporis, in diuersis simplicem et absolutam leporis, et equus, sed virtualem quinque perfectionem equi: in esse ut possint in hoc ad disputa adillud idem munus praestandum, alioquin multiplicarent inutiliq; plures ad. — + sensitiuus.

Obijcies 1. operationes grarie, ac effectus grarii nequeunt prodire ab uno eodem qs prio, sed in eodem hoc, deprehendunt grarie operationes, ac effectus grarij, nam quod in eo respirit sao, appetit ejus ffg, ut pote ex Psoo Psalm. ad Galath. 6. Caro concupiscit adversus spiritum, et spiritus adversus carnem, go in eodem hoc, simul videtur residere plures ad disputa, tanquam pria horum effectuum. R. 1. m. operationes grarie et effectus grarii nequeunt procedere ab uno eodemqs prio, sic tale prio effici unica virtute ac facultate operativa, m. sic tale prio effici variis diversisqs virtutibus et facultatibus operativis, sibi grunitis 1. m. et sao saali, ita tale prio, quod variis diversisqs facultatibus et potentijs sit prodita. —

Obijcies 2. Vegetativum et sensitivum ac sensitivum specie differunt, go nequeunt identificari in eodem ad. R. 2. A. differunt specie subalterna incompleta, ac subordinata, ut gradus sensitivi, viventis, substantia, transeat, differunt specie infima, seu athoma 1. A. et 2. Species enim subalternum ac subordinatum possunt per ulteriores differentias gradui in eodem individuo —

gungi, et identificari. —

~~Ita dicitur de herbis, quae hō primo vivunt vita plantae~~
~~non vita animalis~~

Objct. 3. aā ralis ñ induit in habitū, nisi hoc primo hō organizatū, organizatisq; quae requirūtur ad rale. Sed dum embryo primo incipit vivere et per canaliculos seu vasa umbilicalia trahere alimentū ex utero matris, ñ hō organizatione quae requiritur ad rale. Siquidem hō adhuc massa illa lactea caret carne, ossibus, venis, & quō ñ vivit per aām ralem. Confirm. 1. in corpore truncato capite aā ralis ñ hō orgona sibi quae requiritur, quō nec in illo embryone primo incipiente vivere. —

Confirm: 2. Embryo ille dum primo incipit vivere, ē adhuc indifferens ad recipiendam organizationē brutī, quō caret adhuc hō aā rali. R. adj. C. m. N. m. etsi enim canaliculi illi ñ sint organizati sufficienter in ordine ad exercendas ab aā rali operationes intellectivas, ut rationis, sunt tñ sufficienter in ordine ad exercendas operationes vegetativas, ordinatas ad sensitivas, et rales, per quas aā ralis ipsum sibi perficit orgona ad exercendas perfectiores operationes. Unde etiam inest maximum vegetativa illa quae fit per illos canaliculos ē altioris ordinis quām ut q. vegetativa plantae. —

Ad 1. Confirm. C. A. Nego, in corpore enim truncato capite, pro nullis operationibus vegetativis ex aā ordinatis et Disparitas
plurimis orgonizatis sufficiens. ad 2dum quam: N. Embryonem illum canaliculis illis iam pridem de facto se habentibus ad organizationē brutī, à nā enim iam praevia organizata inchoata, quae aā ralis per operationes vegetativas, et sensitivas ipsum perficiat, et aptare ad eliciendas operationes suo tempore

nales: quod si aa sanis per accidens impediatur à perficiendis suis
organis, cogitur eodem suam deserere, et dein foetus ille informatus
in vitam vegetativam solam. Hinc factum est abhinc generari
monstra per accidens.

Objicies 4. Scotus dicit: in enim simul fit anima et homo. ergo
dato. Jus canonicum cap. Sicuti docet in quibus homicidium ab
eo, qui occidit foetum ante infusionem aiae sanis, qui supponit
foetum vivere ante infusionem aiae sanis, nisi enim viveret in
occidi esset. 6to nam paulatim procedit ab imperfectioribus
ad perfectiora, qui prius praeest anam vegetativam p
R. Antem locutus fuisse solum prius in actu 1mo liberi generativo
vegetativam quam sensitivam, et has prius, quam sanis, ex
hoc non inferri successionem aiarum, sed solum defectum organorum
perfectorum pro operationibus perfectioribus. Ad 5tum videat
Jus canonicum in capite summit in legatione amplioni,
pro eo ac impedire aliquid ordinatum à nam ad vitam. Unde
ejus Jus canon. verum homicidium esse solum illum, qui inter-
imit foetum nam actu. qui vero tantum impedit, ne
animetur, non debet vocari verus homicida, sed alienus impedi-
mentorum. Ad 4tum axioma illud intelligendum de prius
operationibus 1mis, non de virtute eandem operativa. Ad 2da
negat. prim R. et

Dico 1. non dari successionem aiarum, ut prius informet
vegetativa, deinde sensitiva, ac deinde rationalis, corruptis prioribus.
P. 1. à pari in nutritione animalis. Ido alimentum quaerit in
sequentibus altis, non datur successio aiarum in ista alimenti,
qui nec debita in generatione hominis. 2do ingenium est admittere
ex planta fieri brutum, ex bruto seu animali irrationali homi-
nem eam rationalem, quod hinc sequeretur, quod in utero matris
sit planta, non brutum, eo videlicet tempore, quo per aliquot

nondum ē aā ṙaali, sed bn̄ fluxa, aut vegtatiua, et h̄ generet. embryo, et n̄ deus ꝓuis foam conseruaret, quod ꝑ nasceretur brutū, et brutū aut filius hois. 3tio. hic cessat successio, cum ꝑit prima aduenientē 2dæ, prima ē dispositio ad 2dam et hoc ad 3tiam. dispositiua a ad aā alicuius. necessaria manet cum eodem, aā uero in uiuente ꝑfectiua.

P. 4. quia huius successionis nulla ē necessitas, si enim in embryone ꝑ g. carentia primoꝝ organoꝝ ꝑtoꝝ ꝓ aā ṙaali haec necessitatē inferret, etm infans adhuc unius anni careret aā ṙaali, quia in illo reperiretur carentia primoꝝ organoꝝ ꝑtoꝝ ad ṙaali in ordine ad elicien discursū. Confirm: ꝑ. nulla ē necessitas successiue expulsionis aarū in corruptione uientis, gō nec successiue introductionis eorundem in generatione uientium. Confirm. 2. Rituale Rom. in abortu femine, si aliquos notus ediderit uitales, iubet absolute, et n̄ gdibz rale baptizari foetū, gō gō supponit eum motū uitalē in foetu humano prouenire ab aā ṙaali, quod n̄ faceret si daretur successiō aarū in generatione uientiū.

Obiicis ꝑ. dantr in embryone aliqua generationis uitales, ꝓ tempore, quo nondum ꝑt dari aā ṙaali, gō ibi ꝓ eo tempore admitti alia quedam aa in embryone, quod sit ꝑncipium uitale illaruꝫ generatiōꝝ uitaliū. R. P. Quamdiu foetus n̄ habet quemcunq̄ organi ꝑfectū aā ṙaali, n̄ ꝑt foetus carere aā ṙaali, cum qualibet aā huius actus corporis organici, imo qualibet ꝑfectā requirit sufficientē dispositionem subiti ad hui informationē, neqꝫ ex alia ratione aā n̄ ꝑt remanere in corpore humano abscisso capite, nisi quia corpus huic capite caret sufficienti organizatione, gō nec ꝑt induere in mascam, in qua

rondum sufficientes formata, ossa, nervi, cerebrū caput, membra
proportionata tali aē, sed etiā ātequam hoc organizatio
humana fiat, iam foetus nutritus et auctus per introsus-
ceptionē alimenti, crescendo secundū oē, portis et servata
eadem figura adeoq; movetq; vitaliter. hoc ē unum ex
fundmtis Aristot. Sed 2mo expono, q̄ in sede n̄ exist
aā animali, quia ibi n̄ fit dispositio, sufficientes, pro
aā animali qua tali. — 2do q̄ etiā unus hoc habet
perfectiorē aam, individualiter alterū, quia licet ab AA
acquisitis, eo quōd n̄ sint sufficientes dispositiones ad aam
animalē, etiā motus vitalis n̄ deri aam animalē, sed aliam
quae sit prius harū operationū vitaliū, ita ponūt aequa
eo ex, quod n̄ fit tam perfecta dispositio in uno hoc pro
aā animali, quam in altero, nec ea tam perfecta unam
aam substantiā, et individualē, quam alteram. R. in
fōa Ar. A. ad 1. Phys: quam primum dantes aliqi motus
esse vitales, jam aōes aā animalē, et ante hujus infusionē
Ar. oēs motus vitalēs in embryone, sed motq; quem AA
putant esse vitalē fit ab extrinseco tm̄ per aggregationē
portū et quaedā virtute seminis, et formatrice
materna per simplicem generationē, quae n̄ ē actio vitalis,
et animalis, sed transeuns et similis illi, qua in mala
putrida calor solaris et elementalis praeparat organa
ad dispositionē, mala q; putridam coagmentat, ad ex-
cipiendam foā, cane, vermis &c. ad illud, quod dicit
aam animalē n̄ infundi antequam foetus habeat sufficientes
organizationē. R. Trans.to Ar. tm̄ n̄ infundi prius quam habeat
sufficientes dispositiones, pro operationibq; animalibq;.

Colleges 1. nad ab imperfectiõ ñ tendere ad perfectiora, alias in infante recens vero aut in vtero existente dbt ad minus fõa substantialis imperfectior, quam in viro adulto, vtero in hoc stulto imperfectior quam in sapiente nam etm in infante experim notabilem varietatem sibi apparentiã, et in adulto profectu pr etatis, põ etm hbebimus substitutionem fundamtl deperditi mutatiõ aliquam factam ee, quod ac ipsum ee substantiale venit in generatione mixtorum desunt dbt substitutum fundamtl acquendi mutatiõ, eo quod plures notatiõ notabiles quo ad illem apparentiã facta sint. nec etm dantur generatiõe, inter media foarũ substantialiũ imperfectorũ, in mixtis si alicubi inueniatr, hoc accidens, non ex intentiõe nad, etsi ad miberenty illa foa inã media, ad hoc ñ sequeretr successio aarũ, ha ens foa ant alia, ut in productiõe bois foa embryonũ in aata, in generatiõe pulli ouum p.

Colleges 2. Si dbes obiciatr: factũ prius vivere vita stirpis, deinde salis, postea bois. Dic: enim nihil dbere de actu secundo, id de generatiõe, quod videlicet prius exerceat operatiõe vegtatiuas, postea sensitiuas p. hoc modum etm alia difficultates solui possunt, ille enim ñ dicit factũ ee stirpis plantam, sed prius vivere vita plantã, hoc ẽ prius exercere operatiõe vegtatiuas, vivere enim in actu 2do ẽ operari. ——

Colleges 3. Ps introduci ad reales etsi ñ vacant in materia factus exercere suas operatiõe, quia licet foa substãtialis requirat corpus aptum ad exercendas operatiõe, sibi necessarias, ñ ideo tñ exigit de illas actu exercere pro 1mo instanti, quo infoat tale subiectũ, quia nad apparens dbet ee, ñ ees operatiõe ee illi dbtas cum primo productis

prout satis ē, si instio informationis perficiat organa, ac potentias, ytq; postea de cursu temporis possit suas generatiōes exercere. Has a dispositiōes nō habt aīa talis in corpore equino, & ideo nō pt indifferenter quodlibet subtm informare.

Quæstio 3tia
De
Aarum Divisibilitate.

Nota 1. varias posse assendi divisibilitates. 1ma divisibilitas ē delicuijs totius in suas partes extles, hac pt dividi hoīs aam et corpus; 2da ē divisibilitas totius in suas partes integrales, hac pt corpus humanum dividi in caput, brachia, pedes &c. 3tia ē divisibilitas in partes virtuales, hac pt aa talis dividi in intellm et voluntatē. Divisibilitas 1ma iterū extlis dicitr, alia ē phsica, alia Methsica. Phsica ē divisibilis totius phsi in suas partes phsicas extles, sicut maam et foam, hac hoīs aam et corpus pt dividi. Methsica ē totius Methsici in suas partes Methsicas extles, hac pt hoīs dividi in aal et raale. Convenit 1ō primo nullā aīa ē divisibilē in partes extles, phsicas, sicut maam et foam, cum eis aa careat naīa et foa; Convenit 2do aīa et divisibilem in partes Methsicas, genus sicut et dffām, qia aes res gfīt et aa gfīat genere et dffia. Convenit 3tio quam libet aīa ē divisibilē in partes virtuales et potentiales, nam vegtatiua dividi pt in potentiā et virtutē augmentativam, atq; diminutivā; Ita sensitiva, in nutritivam, generativam, et loco motivā. et talis in intellectivā, memorativā et volitivā. Superest gō quæstio de divisibilitate aarū in partes integrales; utrum sicut oīa talis divisibilis in partes integrales, ut una pars ac uni parti corporis

et altera alteri correspondeat. —

Nota Z Talia alia aĉ perfecta, alia imperfecta; perfecta dicunt illa, quorum partes à se invicem avulsa nō vivunt, qua dicunt perfecta membra libere, talia sūt bos, leo p. imperfecta seu infecta dicunt illa, quorum partes à se invicem separata p. per transversum: vivunt. talia sūt vermes, lacerta, lacerta p. dixi per transversū, quia si fiat divisio per longitudinem forte nō viverent partes divisa, quia si divisa, spiritus ad vitam necessarij in se ĝservari nō possunt; nec dum partes divisa eē minute nō in infinitū tamen, sed notabiles quantitatis nec nimis magne. Anie. —

Dico p. aliquis vers eē divisibile, integrale, ut sē ad partium seu imperfectorū aalium. eē commune. P. tum quia rami et rami plantarum refecti et divisi ab alia parte vivi, quamdiu vivunt, eam operationē vitalē exercent, transplantati quippe et inserti alibi crescunt et fructus ferunt ejusdem rationis et speciei, cujus fuerunt, si manserint in suo truncō. — Tum quia aalia infecta ut lumbrici et lacerta, si illis abscindatur pars aliqua, nihilominus pergunt vivere secundum utramq; partē.

Secundō p. ibi nō remanere nec eam, sed tm motū aliquē caudā à spiritibg vitalibg relictis, sed in truncō cadaveris humani post abscissionem capitis apparent motus aliqui, qi motus nō possunt dici provenire ab aa, sed provenire à spiritibg vitalibg. quia partes illa divisa insectorum tacta sentiunt et dolorem, nam si pungantur, gratabuntur sē, tum quia post quam quieverunt, incipiunt rursus moveri. Tum denique quia aliquando fit, ut partes divisa nutriantur, et crescant, quod nec aē fieri nō possit.

+ quomodo

Nec dicas 2°. fieri et rodere 2 rovas aas, tum quia hoc gratis et sine hum anam opinionem diceretur qui hi fit digressiones ut generent de novo aa, cum n fit ut generet procedens, tum denique quia nulli bono cent hæ aa, cum noxæ cent interituræ. —

Confirm: Conclus. ex Arist. Qui agit aa plantam et insectum ē unum actu, plures potentia, quod interpretes explicat per divisibilitatem earum. —

Nec obstat quod Arist dicat: eam ē indivisibilē; quia ibi tm negat eam ē divisibilē in plures aas specie distinctas, et sic distinctas, in eodem vivente. —

Preis: cum vermis pungitur in una parte, totus se retrahit, ḡ aa illius ē tota in toto, et tota in qualibet parte. ḡ ē indivisibilis R. C. A. V. ḡssp. vermis enim cum pungitur in una parte, sentit dolorem in illa parte, 2ª vero alia parte aa, quæ residet in parte tanta, quia tm n fit una parte corporis sui distingere, nisi et reliquæ ptes suæ eam distinguat, hinc fit, ut se totum ḡmoveat. —

Ulterius prob. Conclusio: Tum quia aa alius aatorum imperfectorum eorum de potentia materiæ, ḡ divisibili ē in plures partes integrales. tum quia aa esse earum punctis ad corruptionem corporum, qa inchoant: ḡ sit mala, ḡ sit divisibile, à qbq in fieri et servari dependent. Tum quia quod ē mala et corruptibile aut corporum, participat proprietates entis malis, et corporis, alis ē quantus, cujus proprietas ē divisibilitas, proprietas enim segtis maam.

Prio 2°. Aa alius etm perfectorum sit divisibile integrale P. n ē major ratio de istis quam de aliis aabq insectorum, ḡ. m patet ex absurdis, quæ sequerentur, primo sequeretur aa

bovis edui totam à quavis parte mala, et corrupta aa inpe

totam corrumpi; et nihilo minus totã remanere: nec é pas de aã reali; quia hæc nec educta de mãa; nec corrupta

e
z/ Sequeretr quod eodem modo ee aã bovis vg. in corpore bovis aã realis; nempe coexistens corpori et spatio divisibi; et proterea educeretr tota ex tota mãa; et tota ex qualibet pãte mãa; gõ qualibet mãa pars aggregata de novo vivens caet; tanquam caã totalis eandem numero ãam caetã ante nutritiõ et augmentatiõ à coteris portbg mãa gtra distincta ab his; quæ de novo adgenerantr; unde iam maalr idẽ effectus vendebit à pluribg cais totalbg.

Prob. z. Aa brutorũ etm perfectorũ ẽt maalis; gõ educta de potentia mãa; gõ divisibilis. quia gõ gdẽ eductum ex potentia mãa divisibili; é divisibile; maxime Oi subjectatr in tota mãa rectiua gtria P. quia gradẽ eductũ ex mãa; ita dbt educi; et una pars ex parte mãa educatr; et alia ex alia; gõ dbt ee divisibile; ñ enim ẽt intelligi quomodo aã tota educta ex una parte mãa; educatr etm tota ex alia. tum quia reliquæ fores maalr deinceps ee divisibiles; quia educuntr ex pa mãa divisibili; vg. albedo quæ é in pariete ẽ corde; divisibile cujus divisibilitis raõ é; eductio et dependentia à mãa. gõ

Confirm: Si gõa maalis; glis é aã brutorũ perfectorũ educta ex maa integralr divisibili; quali é aã brutorũ perfectorũ ee indivisibili; illa in quacunqs parte subiti existeret; in eadem parte subiti caeretr ab obg portbg mãa in genere caalis; hoc maalr é impossibile; gõ. Tm é certa. effectus enim indivisibilis; ubicunqs existit dbt caeri à caa sua dependẽte et unice sufficienti ãd caandam illã; in vero P. im possibile; et à mãa pedis aã leonis vg. caetr existens in capite; non mãa pedis caalitatẽ plam exercebit in aã existentem in capite leonis; sed in illam ibidem existentẽ ñ exercebit; aã enim

eonis, vt in carne existens post amore columnabo cum mea capitis, et x' cum mea pedis, unio a caalta mea respectu foe actiõ vidit eductiõ, naali necessario consequi, qõ cum ibi n' sit unio, nec erit caaltas mea pedis. —

Objicies j. gõ cum abscindit aliqua pars perfecti aalis vg. pes bovis, aut auricula, post abscissiõ debet manere aata, sicut de insectis supra dictum ẽ, sequela ẽ gtis experientiã gõ. R. Nugell. Nõ portas, quia quamvis oes aa tam aalis perfectorũ quam imperfectorũ sint divisibles, potes tñ abscisse aaliũ perfectorum n' remanet aata, quia ppt sui perfectiõ illius aaliũ aa maxime requirant unitem sui subti, et dependentiã aliquam ab una nacipua parte, cum igtr sint perfecta illius aa, ideogr multas et perfectas dispositiões, desiderant. Sine in qualibet parte etm notabili generari n' possent, secus accidit in insectis, quorum parte diversæ etem notables vivere possunt aliquamdiu, nulla enim ẽ pars, ab aa reali, quia illa etm separata pt aliquas operationes exercere, quod n' possunt alia aa. —

Colliges j. Etsi aa perfectorũ aalia sint divisibles in majori, aali tñ n' ẽ perfectior virtus, quia aa n' pt regere corpus magnũ, ob defectũ spirituũ, et distantiã membrorũ à principali parte. Eam unio tñ in majoribus aalibus major virtus ẽ et in elephante, si gtsarius experientiis habitudo hoc ẽ per auidens, cæteris tñ paribus in majori aali major virtus ẽ. —

Colliges Z. Oa aalia excepto hoc augentur per adventũ novæ partis foe cum nova parte mea. Nec obstat, quod quævis pars n' possit dici aal, pt a quavis dici aata, cum verè infinita sit aãt. Ad ẽ enim aalis requisita plurimũ partium diversitas, hinc una pars requisit dici aal. Unde etsi aa aalis sit tota in qua vis parte, n' tñ constituit quamvis parten totũ, eo quod ad constitutiõ totis requisita magna diversitas plurimũ partium. —

Objicies Z. Post augmentatiõ remanet idem vivens,

go ois aa ẽ indivisibili; nam si eet divisibili, mutaretꝫ et ego et rarum veniꝫ. R. C. A. N. ggst. nam effi portes aa ꝛaalis diffluant una cum maa; dicit tñ remanere idem veniꝫ, pt portes solidas et primogenitas, que magis perficiunt, et Saldarti. —

Collges 1. Si obcts Arles, quod aa ñ posit dividi, du eum locutꝫ fuisse de indivisibilitate centi, ñ aa integrali; quod aa portes absolute aaliꝰ perfectorꝰ ex tꝰ noriantꝫ, hoc ideo fit, quia pecunt in eo dispositive, observative aa. Si S. Augst. obcts, complices eum posse de indivisibilitate centi, ñ integrali, cum etiam rum in agro spaciantꝰ experientia aliꝰ docuit. —

Collges 2. Aa canis existens in cerebro, dum elicit cogitaaꝰ, et appetit panem, ois portes in illo existentes cognoscere et appetere ponem ẽ. unde erunt plura cognoscentia integralia, et oportet a aa constituendam hypostatice unum cognoscens adeptum, ñ tñ plura totalia, et non sic ordinata. Quando a aliqua pars aalis intensivis operatꝫ quàm alia, hoc fit pꝛ accursum spirituꝰ vitaliꝰ. Ad 1me Arles dicit aa brutorꝰ perfectorꝰ ẽ unam unbe connexionis seu coordinationis portiꝰ in ordine ad constituendum unuꝫ suppostꝫ; unde equus nunquam dividet in duos equos, sed ut exentem, in duo extia separata. —

Ex eo, quod brutorꝰ aa sit diversitas, bene logꝫ; bruta fieri fortiora quandiu crescunt ad certam proportioꝰ, et nerfuratꝫ quandam excedunt, debilia cedunt, quia nimia ab invicem organorum distantia impedit horum communicatioꝰ secum invicem. —

Duo 3. Aam aalem ẽ indivisibilem, Ita catholici docent. R. 1. Tum quia aa aalis ñ educitur de poa maa, sed creatꝫ go. 2. aa aalis ñ ẽ quante affectꝫ, in quo ẽ radix divisibilitis, go. 3. Quod ẽ divisibile ẽ mortale, sed aa aalis ñ ẽ mortalis; go. 4. aa spirituale et immaale ẽ indivisibile, ut pat de Anglo, et Deo, sed. go. —

Obycies 1. aliqua forte, hois à corpore resecte adhuc eurt operatiõe, vitales primis aã raali; gõ eis inest aã raalis divisibli: hac exemplo S. Pauli, et S. Dyonisii probari pt. go. 2. experientia gstat capita quorundam recisa à cervice saltus edidisse. go. 3 de receptum ad modum recipientis recipitr ex 2llo; sed aã raalis recipitr in corpore divisibli; gõ ipsa recipitr ut divisibli. 4. Spiritualitas in aã n obstat eius divisibilitati; nam etiã aã gstiva à S. Scriptura vocatr spiritualis juxta illud Eccles. 3. Spiritus jumentorũ descendat deorsũ et tñ aã gstiva ẽ divisibli. go. R. ad 1mũ N. A. de exemplis R. ila nil nos urgere, cũm gstet illas operatiões fuisse miraculosas, et Dei virtute fuisse factas, absqs vllius aã presentia. Ad 2dũ R. Illos saltus provenisse n ab aã ad huc nfoante ila capita recisa à cervice, sed à calore sanguinis, et à spiritibs vitalibs adhuc aliquo tempore durantibs. Ad 3. C. m. De receptũ ad modũ recipientis, idẽ juxta capacitatẽ recipienti recipitr C m. ita ut receptũ per aã ht tale, quale ẽ recipiens N m. nam Ci receptũ et recipiens per aã haberent similẽ modũ haberet aã ee corporea, et maali, Sicut ẽ corpus; ad 4. N. A. ad cjus nodũ explico nali, aã gstivã impresse et calẽ tã vocari spiritualẽ sea spiritu, ut vocatr ignis, grando nix, glacies, similia procellarũ. —

Obycies 1. n pt ee eadem perfectio portis et totius, sed aã raalis ea ẽ in pte 2g. ẽ perfectio pdis, gõ n ẽ perfectio totius corporis. R. P. A. n pt ee eadem perfectio adeqta portis et totius, s. inadeqta sea excedens portis; et adeqta totius N. A. et 2g. quare aã raalis n ẽ perfectio adeqta portis, sed perfectio excedens, hinc pt ee perfectio portis, et totius.

Colligo: Est tota entias aã ita in una parte, ut tñ sit etiã in alia, quia in hac v illa parte ẽ tota, sed n totalẽ adeqte,

sed inadæqte et partiale, unde extra totū vbi ē inadæqte, p̄t ē n̄ solū aliquid illius sed etiā vnum totū, vt patet in Deo et Angli. Hinc dicis ē, quod per quandam sui velut replicatiōē fit tota in toto, et tota in qualibet parte, quod ē ē virtualē indivisibilem.

Collges 2. aliquando potes abscissa à corpore humano re-viviscere, si statim reuulsa addatur corpori ut auricula, et nasus abscisus, hinc tū n̄ negatū ad ē divisibilē, nec de regressū per simplicem reproductiōē, sed per novam productiōē et unitiōē, quod conuenit ē enti spirituali indivisibili, quam ad radix incipit ē toti auricula et nasus presens per infoatiōē, quam acquirit qdo presens fit viris partibus mag per augmentatiōē aquisiti. Ad 3tū obiectū eam radicem moueri motu gtiarū, dic hoc fieri per accidens v.g. ut dextra moueatur, et sinistra manus n̄ moueatur.

Quares: an legitime inferatur ad radicē ē indivisibilē? Video, quia ē spiritualis. R. ex precisa ratione spiritualitatis n̄ inferri, quia certū ē, gratiā habitualē ee ens spirituale et tū hoc tam intensiue, quam extensiue indivisibile ē. indivisibilitas igitur ad radicē deducitur ex hoc, quia ē substria spiritali. 2. quia si fieret integralē individuibilis, posset una pars ad libere electiōē odiū Dei, altera interim amante Deum, odiosa pars esset in gratia, altera in peccato.

Dico 4. Partes integrales in quas ex diuturno sē dividebant, sē homogenea. P. quod n̄ hī vlla necessitas deducendi generandi partium. quod P. diuisitas enim operationis in diuersis partibus aliud fieri solita, saluari p̄t tota per diuisi-

organoꝝ dispositiues, dueſſent qꝫ temperamentꝫ in illis partibꝫ, quem ad modum Saluator in hoc. unde ſequitur quam libet parte ad brutalē ꝛ̄ indeſſentē, ut ponatur in capite, v̄ pede, et quamlibet ē̄ ſecundum ſe elicitiuā cuiuſcunqꝫ actionis talis aalis pra. —

Obiectio j. Si qualibet pars ad brutalis eet ſecundū ſe elicitiua cuiuſcunqꝫ actionis; tē multiplicaretur in illis virtꝫ poſtiua, ſine neceſſitate, cum his virtꝫ in illa parte ad poſita nunquam redigi poſſit in actum. pars enim ad in pede h̄ hit homogenea cum parte, qꝫ ē in capite, hbt eandem virtutem cognoſcitiuam, cum parte in capite exiſtente, et tē toto vite tempore nunquā hoc virtꝫ reducetur in actū, nunquam in pede ſt cognoſcere, aut pars, qꝫ in ſuoal pedem, ſt transire ad inſoandum caput. R. N. 4. Salus enim per accidens talis virtꝫ n̄ ſt redigi in actū nūq̄ ob defectum videlet duorū organorum, et dispoſitionū ad finem operatiuū, n̄ a parte, et ex nā rei. Sunt nec ad in manū, ꝺes illas operationes, exercet, quas in ſtamella, ex quo tē n̄ ſequitur eas ē̄ ſpeciē diſtinctas, quia per accidens ſolū hoc accidit. Ex hoc n̄ multiplicari perfectiue, ſine neceſſitate, ſpectat enim ad perfectiuā rationem ad, ut qualibet pars ad, tota entiū perfectiue ad in ſe gtineat, ut ſolū hit integralē indiuiſibili. Licet a pars ad, qꝫ ē in pede, nunquam hit hbitum operatiuū celebri in pede, n̄ tē virtꝫ hoc fruſtra ē. 2ᵐᵒ quia pars ad in pede per eandē virtutē exercet operatiua, pedis; Sunt ſolū pes eandem virtutē induerat latū, et diſſolutylaire, prodiuiſa dexteritate paſſi. 3ᵗᵒ hoc eadem pars ad potuiſſet deferari ad celebrum, cum ex ſe n̄ hit deferata tē ad pedem; —

Obiectio 2. Pars ad ſenis, que ē in oculo intrinſece habet quidū aliquod, quod illa pars ad, que ē in pede, n̄ hbt.

gō ſt heterogenea. R. N. gara in illa porte aa, qa ē in aulo
ē exigentia deberatorū organorū pro oculo, et nō ē exigentia
organorū pro pede. Diſpoſitione enim illo qua ſt in aulo
exigunt, debarate ab aulo, ſed nō ab oculi naā, et pote
indiffte, ut ſit vī in aulo, vī pede. gō ab aa. R. N. A. ad
huius R. N. aſſumptū. in illa porte aa, qua ē in aulo,
ē exigentia deberatorū organorū pro oculo ſumpta illa
porte ſe ſola indiviſim ab aliis. N. Sumpta illa porte
conjunctim cum aliis portbq aa. Rbdiſt. ē exigentia
deberatorū organorū indebetatē et indiffnē vī proſe vī pro
alia aliqua porte aa Leonis C. ſubſumpt. pro ſe deberate
R. ſubſumptū. et hūc hac diſſectione reliqua. balt enim
etm in illa porte aa, qua ē in pede, ē organorū illorum
exigentia. Hinc licet nulla pars aa exigat deberate diſpo-
ſitione, cerebri, et quamcunqs etiam tam ſibi, tum aliis diſpo-
tribuendam. —

Neterius deducto. quod diviſa collectio aūdentiū, bē ſolū
poſſit arguere diverſitatem ſpecificam, quando ē in diſſimilis
ſuppoſitis nō ordinatis adunū totū. quamuis regō te ſpēm
gliscunqs diviſa collectio aūdentiū arguat diverſitatem
ſpecificam ſuppoſitorum.

Obiicies 3. Stante noſtra ſententia ſeqtr equum
magnum in nobe etm abſciſſo pede fore tam integrū, qua
integer ſit equus parvq, et pede nō abſciſſo, ſiquidem in
illo adhuc ēent tot et forte etm plures porte aa, quot
in minori. gō. R. C. equum magnū fore tam integrū
integride ēenti, ſic. a de integde aūdentiū, ſeu or-
ganica, regō enim illo caſu magnus equus haberet tot
portes organicē diſpoſitas, ad ee operatoēs equinas. in-

legitus a viventis n̄ deservenda ē, p̄cipe a potbg entbg, sed à potbg organicis, cum aā hi actus corporis organici.

Quæstio 4ta

An qualibet aā hīt in toto corpore, an in pluribg potbg solum principalibg, ỽ una tm̄, et de inqualitate earum.

Nota 1. Hg q̄stionis ē, an sīgle aē suum corpus aatū in quo fiat infōrm totū, ita ut insint obg potbg uta proditis, an vero solum sint p̄sentes in certis potbg corporis, ỽ aliqua p̄cipua. —

Nota 2. Eli q̄dam aā ē in pluribg potbg corporis, ḡtum ad suam substiā, et entem aē, n̄ tñ reperiri in obg potbg ḡtum ad oes suas potentias, et operationes, ut p̄s ē potest. Sic enim in vide n̄ audit, in aure n̄ videt p. in quo etm̄ differt ab alīs sois, qa n̄ ē actus corporis organici. Sic soa ignis in quavis portiā ē ignita ē, n̄ tm̄ secundum substiam, sed etm̄ secundum oēs suas potentias et operationes, quia in quavis parte hīt calorem et lucitē obg operatū, aē vero, cum ad diversas operatiōs requirat diversa organa, n̄ hīt in qualibet parte oes suas potentias sed juxta diversitatem organorū, unde in organo visus hīt potentiā visivam, in organo auditus auditivā. A. S. Dico: aā ē in obg potbg corporis vitā hbentbg. S. 1. aā ē actus corporis vitā hbentis organici, hoc ē, hbentis plures partes et organa vitæ, qa informāt organicē corpus, qđ totū corpus. Z. n̄ una tm̄ pars corporis vivit, aut sentit, qa aā n̄ ē tm̄ in aliqua certa parte corporis,

quia ibi ē aā, ubi ē ejus vestigium, sed hæc sūt operatiōes vitales: nutritio et augmentatio, gō n̄ in una tm̄ parte ē aa, ex potentiis enim vitalibꝫ recte colligtr aa. At pp. quia operatiōes aā et̄ pōa vitalia, n̄ sūt in solo corde, v cerebro, ut clarū ē ex ḡra nutritiōe, et sēsibꝫ aalibꝫ gā etm in alijs corporis membris reperiunt. gō aā per infoatiōē ē in oi parte. D. quia sæpe rami arborū transplantati exeunt, et crescunt in novam arborem; lumbrici uero et lacertæ si dividantur in duas partes per transversū, retinent aā in utraq; parte, gō aa corū n̄ ē in una tm̄ parte, sed etm in alijs. —

Principalē tm̄ ē aa in aliqua parte notabiliter viventis et quidem in aalibꝫ perfectis residet principalē in corde. rāō ē, quia ex corde procedit calor vitalis, sine quo in reliquis partibꝫ n̄ conservatur aa. tum quia læso corde citō tollit̄ uiuendi vitam. —

Nota. Celebrū datū ē hoi n̄ ideo ut ibi principalē residēat aa, sed ut aēr et calor cordis; Si aliquis objiciat dicens: nam cū in corde tanquam regem in regia. Dic eum voluisse, ut principalē et radicalē sit ibi aa, n̄ tm̄ exclusū alijs etm partes.

Nota D. posse dici: pōa visiva in oculo, auditiua in aure, regit̄ tm̄ ibi operari defectu organorū, et dispositiōe quemadmodū pōa visiva dicit̄ in cæco, et si in illo n̄ operet defectu dispositionis organi. Si obijciatur illud: à corde exeunt cogitatiōes malæ: dic ly cor sæpe sumi pro ipsa mente hūana ubi ē thesaurus, tuus, et cor tuum. id ē cogitatio tua.

Objicies 9. n̄ sūt eadem aa exigere diuersas et grauiores dispositiones, ut in esse vg sensitiuē, et frugiferum, in corde calorem

in celebro frigidum, gō una eademq; aā ñ ē in obg istis portibg.
Ad 5. A. ñ pt exigere ghsarias totales ſ. portiales R. et secundō diuersas partes ſ. inquam A. et ghſp. Re gō pt diuersas operationes, quas in diuersis portibg exercere pt, pt exigere diuersas operatiōes dispositiones ſ. figuras et actiones corporis, ḥ aliqi motus videantur in corpore, à spiritibg vitalibg causantur.
Obgcies 2. Aā hois cum sit indiuisibilis, dicet cē tota in qualibet parte, portes a pt infinita, gō aa qualis infinitas erit in corpore humano, quod satis intelligi ñ pt. Ad R. ſ. A. et prim. ghp. haz ē infinities potā, uerita divisibilitate portiū, quæ n pt infinita actu, sed ut grandis dicit potentiā. aā enim qualis ē uere replicata, tota scilicet in obg portibg quas infuat per suum ubi divisibile terativē. Dixi replicata, quod fit cum aliquod totū per diuisibile pt totū. Hoc genus proferentes semel et semel, ebe ē in pluribg spatiis, si ē replicatio t in ordine ad spatium, v ē in pluribg subiectis, ḥ ē replicatio in ordine ad subiectū, gdo aa qualis ē in hoc, cum hō tota in pede, et tota in lingua p. Dixi per ubi divisibile quia accipat spatium divisibile aā, hic subiectū per quod correspondet partibg divisibilis subiecti seu corporis in quo ē. —
Nec obstat, quod hoc ubi sit divisibile, pt tñ recipi in aa indivisibili, nam rem divisibilem posse recipi in subiecto indivisibili plures docent.
Adde quod aa in diversis portibg existens illas partes ñ faciat substantialeſ et actuales diversas, d accidentaleſ. Hoc ē aa ñ efficit ita cē ossis v.g. et cē carnis, ut caro et os differant substantialeſ, sed aa in naa, quæ ē os, et in naa quæ ē caro, ē eadem aa, et manet eadem. quia idem manens idem semper facit idem.
Si obgceres illud Cap. 8. scribitur sum aam boam. R. per

cam bona intelligi; ad cum optimo temperamento dispositionis, hoc
oes abstrusos salvi posse per diversos organorum temperamenta
quorum varietas variantes operatrices, non a necessario, essentia
pria; Et adverte: verum quidem est, quod ex operationibus cali
genitis pria, et ex perfectioribus operationibus perfectiora pria
si cetera sint paria: ita si tres sint ad quarum una sub ea
plane dispositionibus perfectis apearetis, quam alia, te licere
inferre aliquam diversitatem in viis aabus, secus non.

Quæstio 4.

Quæ nam partes viventis infantis ab aa.

Dico 1. carnem, cor, hepar, nervos, arterias, ossa
et dentes, venas, ligamenta, tendones, cartilagines,
cutim interiorem, membranas, ee aata. P. quia hoc ab
vitali modo crescunt, et per intus susceptum alimentum,
ut experientia clarum est, ergo viventi et infanti ab aa.
Dixi ossa et dentes, tum quia hoc conformius est experien
quæ asstat dentes ee ejusdem naa cum ossibus, et angeli ser
vata eadem signata, et alimentum habere per venulas per
manentes, habere cavitates, radices, et organa ad alimentum
intrinsecus assimilandum, quia à parente caterorum ossium: et
sit aata: tum quia crescunt ad certam figuram, et diver
prodiverse officii, dentes anteriores sit aanti, dentes ver
molares sit plani p. quod a dentes ni radicantes, ni fo
trant, ni est defectus aa radii, qua infanti. Sed defectus dis
positionis, et organorum, ad discurrendum et sit viendum necessarii.
Dico 2. cerebrum, medullam spinalem, seu spinam
dorsi, ee aata. P. de cerebro quidem quia nutritur per
intussumptivum ad quod hbt spiritus vitales et non est sedes

rea qua ffiunt. —

Nec obstat quod q̃rim n̄ sentiat, quia id provenit ex nimia molitie; sicut ex nimia duritie provenit quod ossa n̄ ffiãt. De medulla dorsi pat, quia é ejusdem rationis cum cerebro, et reliqs ghnie cum illo, et eb illa omnes nervi, quia maxime serviunt ffiobg. —

Dico 3°. Sac, semen, sevum, adipe, et sanguem n̄ ee aata. P. tum quia hoc ffi p̃ modum excrementitie, p̃ superfluu; sac quidem nec é ghnẽm cum reliquo corpore; etm sine tanto ffi integra fomia, dum n̄ lesa. De semine P. tum quia hoc etm n̄ é toti ghnium, nec pertinet ad integritatem. pueri etm ffi sine semine, et tñ ffi perfecti, nec ordinatu p̃ie ad se, sed ad generatiõe. tum quia semen arboꝝ n̄ viret, gõ nec aalis. P. de adipe. é enim pinguedo adeorata, sive sanguis concoctus, tum quia qui sanguine carent, carent adipe, aut sevo. P. de sanie. quia sanguis incoctus é, seu pars aquosa sanguinis. —

Dico 4. Sanguinem n̄ ee aatum. P. ex Arte, qi dicit sanguinem ee ultimum aalis alimentũ, gõ sanguis n̄ é aatus, quia nil p̃ie nutritu ipso, nutrimentũ enim é solũ poã ad, quod ex se eo fit, seu aritum.

Reqr dicas unum aal unius posse ee alterius alimentũ. Item in eodem alimento convertitu caro in os, et ossium pars fit aata. gr. P. P. sanguens, n̄ requirit alimentũ in actu, eadem poã substãli ipsius viventis quod ex eo nutritu P. n̄ requirit alimentũ in actu, ut aa, bravs. Advertte a falsu ee, carnem se habere ut alimentũ ossium, hic enim nebriantu ex sanguine, n̄ huic ipsius proportionato, quare nulla pars

aata ; ẽ alkenis portis eata ; eadem aã ; proxima alimento.

P. Z. quia aã indivisibli n̄ pt̄ eare portes diversas ; ḡ tinuata. Sed Sanguis ẽ ḡtinuata cum alijs partibꝫ solidis horis ; ḡ vata aã rali indivisibli. m ex thle P. qui expresse docet Sanguinem dẽ dispersum per oes portes corporis ; ac in illis mgneri. Dem 2lbi docet quod Sanguis n̄ hꝫ ḡtinuus cum ẽ in corde ; ac venis ḡtineri ; quasi in vase.

P. Cd. n̄ exercet Sanguis aliquem actum vitalem, cum neq; sentiat, neq; nutriatꝫ ; quod n̄ sitiat ẽ clarum ; quod n. nutriatꝫ vitalꝫ P. quia in nutritione vitali res crescunt intro-suscipiendo alimentum per oes portes, et servando eandem figuram ; Sed liquores perfecte fluidi ẽ habent propriam figuram ; Sed q̄ figurantꝫ cum uno corpori solido, quo ḡtinetur contacto ; quo aqua in vase quadrato, fit quadrata, in vase rotundo fit rotunda p. Probatur in corpore fluido n̄ dantꝫ pori et organa et ad sc nutriendum per intro susceptionem alimenti ; ḡ Sanguis n̄ nutritꝫ vitalꝫ, Sed solum augetꝫ p̄ aggenerationem n̄ vitalem ; sunt aqua in fonte creseit per additionem nova aqua aqua.

Prob. 4. Per verba consecrationis in Eucharistia sub speciebꝫ panis ex vi verborum ponitur corpus, Sanguis a concomitantia ; ḡ Sanguis n̄ ẽ pars primaria, nec per se eata ab aã in corpore ; alias ex vi verborum n̄ minus per se ponerentur sub speciebꝫ panis, quam aliæ partes eatæ ut caro, ossa ; p. ḡ n̄ ẽ pars eata Sed solum pars integralis secundaria, Finis et reliqui tres humores, quos dixi solet pars cali ; quia datus ẽ cali ad ejus conservationem ; cum hi proximum alimentum in quo etm generatur spiritus vitales et calor. Dem a Teles Sanguinem vocat

actu, n logis de pria actione, sed de potentiali, nam sanguis pua caro é, et potentia actu, quod é actu. Item etm segueth quod quotiēs aperit vena et effluit sanguis, totiēs aā deberet effluere, q enim tam cito posset dispositiōe nitæ deperdere. —

Objicies 1. Verbū diuinū assumpsit sanguinē, ite effusus sanguis fuit redemptionis humani generi gratiā. go é actu R. C. A. N. assp. tem quia verbū n tm assumpsit potes actus, sed etm viactus. —

Objicies 2. Si sanguis n é actus, cur Scriptura dicit quod ad carnis in sanguine é. R. 1. cur etm Scriptura dicit vitā hois ee in manu dei. R. 2. vitā ee in sanguine quoad conservatiōē, q infoatiōē, etsi qdo dicit sanguis vivus, sed actu dicit, locutio é Methaphorica, sunt fontes vocantes vitā, et hi ad alia obita respondendū é.

Objicies 3. Si sanguis q vivit, quomodo et cur movetur ad cem potem in hoc, in erubescentia et pudore ad faciē p. R. 1. cur etm lachryma prorumpunt in oculos, in risu, v dolore. Sic sudor, saliva p. R. 2. hunc motū q fieri ab intrinseco, ab ipō vidlet sanguine, sed ab extrinseco à gtractione et turbatione exterior. p sunt aquæ bullientes in olla movetur ad oes. partes, sic dicit aam in prie aliquid vitalitatis refundere in sanguinem ppr magnam connexiōē.

Dico. 4. Reliqios tres humores vidlet flegma, flavam et atram bilem, n é actu. R. quia nullam hont actiōē vitalem, cum sint sanguis corruptus, v imperfecte coctus. Vide reliqios superiores de Sanguine.

Dico 6. Spiritus vitales, et aĉles n cē aĉtos. P. tum quia ſt
portes fluida. tum quia n differunt ſpecie à ſanguine, ſed ſt
ſanguis deſpectus p. tum quia nec ſtituunt, nec regentant, nec
augent tm per iuxtapoſitionē portiū ad portes. gō.
Obiçies Spiritꝰ vitales aĉles et ~~naturales~~ ſt portes in-
tegrantes et gſervantes hois, gō. R. D. A. ſt portes integrantes
gtinua V. A. diſcontinua C. B. Itaq; ſola portes in-
tegrantes gtinua aĉtis, n a diſcontinua.
Dico 7. Ungues, ungulas, cornua et roſtra n cē aĉti-
uti nec capillos, plos, plumas, et pennas in avibꝰ Squamas
in piſcibꝰ, et ſpinas in hœrinaceis; P. oēs portes infraſ
ad, exercent aliquas operatiōes vitæ, ſed nullā horū
exercent aliquas operatiōes vitæ, gō. quia nec intelligūt
nec ſtituunt, nec augent ſpeciē, ſed per iuxtapoſitiōem
tm partiū excrementaliū ad portes procedentes. gō. quia
hoc ēt ſt portes excrementitiæ, quas nāt expellit. gō.
gſtia P. quia genuinas et aĉtas portes n expellit, nec
abiicit nat. Sic capilli ſt humor quidam craſſus, et an-
cretus, quē vi caloris cum expellit induresciſ, ſicuti ſe-
vide ſuccedente alio et alio humore, dicti et ſpe ſuccedere
in corporibꝰ etm mortuis creſcunt capilli, ungues, et in
corpore S. Antonii vidit. quod a duōbꝰ modo creſcant, hoc
fit à vaa illi indita.

Quæſtio 6

Vtrum præter aam, adſit hoa corporeitatis in oēs
aĉtis.
Nota 1. hic intelligimus per hoam corporeitatis illā hoam,
quæ gſtituit aliquam rem in cē corporis, prout corpus

ē allena pars vigentis. hacfoa vocat quandoqs foa mixtionis; quia Sect ē foa gstitutiva mixti, v̄ g. corporis humani, quod ante aduentū ad vasis gflats et miscetr ex varijs portōb organicis. ——

Nota Z. Vocat etm collectio foarū portialiū, quia ē conglobatio quedam pluriū foārum, qua partes homogenias et heterogenias alicuius corporis v̄ g. humani infoant. ac componunt, gstituunt qs foā totalē corporeitis. ——

Nota A. Hec foa corporeitis ē foa subordnata aa illi, qua posterius aduenit corpori vigenti v̄ g. bovis, v̄ hois, et cum ea ē compatibilis: ē insuper incompleta: dat tñ ēē verum subsile corpori, sed ultenius actuabilis per foam aō. Remanet etm in corpore mortuo, quousqs id resolvatr in suam primam. adintegrata ex foa ossium, carnis, nervoū, et aliarū portiū corporis: unde heterogenea nāē.

Dico j. In oi aato, priusq aām ad mitr dbt alia foā corporeitis, distincta ab aā. P.j. ois foa infoans presuponit suum subitū, in quo dbt recipi; sed aa ē foa infoans, quia ē actus corporis organici: gō ois aa presuponit suum subitū, Sect corpus organicum iam gstitutū, et productum. ——

Sed tale subitū organicū n̄ ē tale per naā, quia cum hoc sit eadem ratio in obg, aa corpora organica sunt ejusdem rationis, quod pat experientia sensuum. nec ē tale per aam; quia aa presupponit corpus, vel suo aduentu ei tribuit hoc tm, quod sit prius vitale, gō remanet, quod sit tale per foam corporeitis: et gsqs in oi aato prius dā admitti dbt alia foā corporeitis.

P.Z. ubicunq; notantes eadem accidentia, ibi conjecit adesse idem groſſum ſuſtentans talia accidentia; et ſic eadem foā compoſiti, quam geſtant ejuſmodi accidentia: in corpore mortuo Platonis notantes eadem proſus accidentia puta eadem quantitas, qualitas, figura, lineamenta, cicatrices et ſimilia, quæ erant prius in corpore vivo Platonis. gō corpus mortuū ē idem compoſitū, quod erat corpus vivum; geſtat eadem etiam foā ſubſtantiā, illa foa, n ē aā realis, quia hoc per mortē recedit, et ſeparatur; gō ē alia. Rect corporeitas, quæ præfuit ante mortem.

Respondent Thomiſtæ: —

In corpore mortuo n̄ manere eadem accidentia, ſed alia ſimilia de novo producta, v̄ ſi ſint eadem, n̄ ſint eadem numerō, ſed ſpecie; ac proinde ex iis nequit argui idem groſſum, et eadem foā. Contra 1: ad ſum rat, illa accidentia ē̄ proſus eadem numero, et ſpecie. Contra 2: nequit aſſignari ulla vera cauſa productiva illorum novorum accidentium. gō cenſenda ſunt ē̄ veriora antiqua. S. A. aliud novorum accidentium cauſa productiva nequit ē̄ Blanchus v̄g. occidens Platonem: neq; gladius eum transverberans; nec ulla alia; gō. —

Replicant Thomiſtæ, et dicunt. alia accidentia per vera cauſa ſui productiva libere novam foam ſubſtantiam cadaveris per mortem Platonis introductam à cauſa aliqua unyſli ~~mobili~~. Contra. n̄ videtur credibile, quomodo in inſtanti mortis tam ſubito poſſit à cauſa aliqua ~~mobili~~ unyſli ex aſtris v̄ coelis, quæ alias indeterata agentia ſunt, introduci

aliqua nova foa, subtilis cadaveria, gō portes oēs tam
hetherogenias infoēi cum nra infoatione ꝑ mō corporis
tanto tempore occupeto, ut introducat nunc foam par-
tiaē tōt ossium, nunc foā porciaē tōt cartilaginū,
nervorū, arteriarum ꝛ. —

Praterea: ñ ē recurrendū in quem ad caās unyssē, ubi
singlaris et subluaris ꝓ aliqio effectu ꝓducendo
assignari ꝑt, ut in ꝓpōsito assignari ꝑt foā actuā
vltus corporeitis. —

Tandem. Ex hac doctrina sequeto, corpus Xti in se-
pulchro ob affectam rotam foā subtilem cadaveriā à colis
ñ fuisse idem specie, et numo, cum corpore Xtō vivō in
cruce pendente, sed hoc ē gtra S. P. Agnard P. Ambros:
qui ait: Idem sane corpus quod ex virgine sumptū ē, quod
passū ē, et sepultū, quod resurrexit, et ascendit in coelū. gō

S. etm ratione Thgiæ: in corpore Xti exstabat foā corporei-
tatis, dicta relō ad aā reali: gō etm in oī alio acto reali
ad mitis dct tis. Ygitia teneti, gia corpus Xti fuit ejusdē
speciei cum corpore oīs alterius aāti reali. S. A. si in
tredno mortis Xti aliquis chrysostomū conseccrasset pane,
utiqs hb speciebg illog ꝺsecratis panis fuisset verum corpg
Xti: gō in eo extitisset foā vera substātialis ꝺstitutiva
tis corporis. Subsumo: sed illa foa nequit ē aliqua aā,
quia hoc fuit te ꝓperata à corpore Xti, nec aliqua foa
inata succedens aa Xti, gō fuisset foa corporeitis.
Dont Ach. in illo corpore Xti ñ fuisse foā aliam
succedentē aa Xti. Contra. ō illa foa succedens
fuisset ejusdem rōnis cum aa Xti, v. g. vivēsse? sed
neutrū dici ꝑt; gō nulla tis foa succedens fuisset in illo

corpore Xti ḡsecrato. P. A. n̄ p̄t dici quod illa ḡa succedit
sit ejusdem rationis cum aā; quia alias corpus illud foret
vivum, et mortuum simul; vivum quidem in Eucharistia
ratione illius vitæ ḡæ, mortuum vero quia absens erat
ab eo vera aā Xti. nec etm̄ p̄t dici, quod hæ duæ res
quia alias n̄ esset idem corpus Xti in Eucharistia et in
se mulcheo modo extra S. Sᵐ. grosta enim variantur juxta
ḡarum subjectum variatem. gō. ——

Objicies 1. Authoritas S. Augustini dicentis: Speciem corpori per aam tribui. 2. Philum dicentem: oculum et carnem mortuam esse equivoce carnem et oculum. gō

R. ad 1. explicando S. Augustinum et dico: eum duntaxat velle, quod species perfecta, ac greta tribuatur corpori per aām, cum quo stat, quod ejdem corpori species imperfecta et incompleta per ḡam corporeitatis attributa ad recipiendas actuari, perfectionari, ac greari p̄t per aām. ad 2. dō. Phus: philum ideo tm̄ dicere carnem mortuam, et oculum mortuum esse equivoce carnem et oculum; quia similem: quia illa n̄ possunt præstare officium carnis vere, viva, et oculi veri vivi; quod est gravitare naturaliter in suam subjectam, et videre actu: cum quo stat, quod hæc duo instrumenta aāliter mortua sint ejusmodi subjecta, qua erant viva.

Objicies 3. Unius entis est unum esse: Sed unum esse est ab una ḡa; gō unius entis subjectis est una ḡa fleet aā; sic gō in reitis in oi actu, sequeretur, quod de actu actu ens per accidens hoc est factum; gō. P. Sequela m̄. quod adveniat enti in actu fuit cum illo ens unum per accidens, ut hoc ait: Sed ea

reali v.g. in actu humano advenit corpori in actu; id é actuato per foam corporeitatis, qó cum eo faceret, unum ens per accidens. 4to quod gaudet naa grinia n hbt portes infoatas foris disparatis, & diversis; uti pater de anro, gemma, p. Sed corpus cujusvis reali gaudet naa grinia: go n hbt portes infoatas foris disparatis corporeitatis, licet et aa. 5to ex assertione foa corporeitatis sequeretr, quod ect aliqua pars naa humana, quae n ect assumpta hypostatice à verbo, Sed hoc é falsum, go. P. Negatur m. ex D. Thomaeus: nil, é assumptum quod n é completum; nec curatum quod n é assumptum: Sed l' dicents foa partiales integrantes totalis hoam corporeitatis, aliqua earum n sunt assumptae, puta foa sexus femenei, distinguens à masculino, go. Sexto. Ti. ri oi actio ect foa corporeitatis, praeter aa de actu ect duplex hypostasis, quia quo vis foa assistit suo proprio, Sed hoc videtr falsum. go.

R ad 2. D. m. unius entis é unum aa semper completum et ultimatum C. m. incompletum et n ultimatum N. m. et D. m. N. assistita quo in multis entibus signando actus é quidem unum dunteret é completum, et ultimatum, quod proveniet ab unica foa aa; cum quo tn stat, quod habeant adhuc aliquod ce incompletum, et tle hbt corpus à foa corporeitatis. —

Ad 3tium N. m. et ad ejus Prob. P. m. quod advenit enti in actu completo et ultimato, facit cum illo ens unum per accidens C. m. quod advenit enti in actu incompleto, et n ultimato, facit cum illo ens unum per accidens N. m. nunc aa realis advenit eidem corpori in actu, Sed in actu incompleto, et n ultimato assistenti; unde cum co pt facere ens unum per se ultimate completum, quod é hoc. Ad 4tum pt negari m. quam tanti

facrint ad, nam ejus facilitas apparet in ramo aliquo arboris qui pt ee gt minus, et th habere duas foas disparatas, sicut pars ejus sit viridis, et vita vegetati infuata, altera vero arida foa dyftita exanimi infuata. deinde p etm m. quia corpus aalis n ee simplicit gtinu; sed mixtu ac mistiuu gtinuu, et gtiguum, ex eo, quod ejus partes, inu se contingunt, et connectunt. ad 4m. p. segue m. ad ejus p. d. m. nihil e curatu curatione substtie sanitatis, quod n e assumptu. c. m. nihil e curatu curatione sanitatis meritoria p. m. et gessa m. p. gsqd. itaqs etsi vertantur aliquas partes humani corporis, puta foas substie differentes sexu faciendo a masculino n assumpserit, adhuc tn ees partes nec humana curata st curatione vita, que provenit a sanitate meritoria, quia christus suis infinitis meritis promeruit h tm ab, sed et corporis glorificationis ac beatificatiois aligndo recipiendam a iustis in obsequis partialbg, sic qs praestitit curatio. ad 6tum p. nam n quecunqs foa gstituit sufficiens, sed foa totalis, completa, et perfecta, qualis e sola aa in vivenbg. nec vero foa corporeitis.

Ex hactenus dictis infertr 1.mo foam corporeitis ee formam quandam vel dyftita aa, nec e: quia foa corporeitis mam constituit in ee corporis, aa vero gstituit corpus in ratione viventis, per aati. —

Infertr 2. foam corporeitis coalescere ex obg fois partialbg homogeneis, et hetherogeneis portiu totius viventis, sic qs fieri foam quandam totalem, unde n e entis aliqua simplex indivisibilis, sed collecta ex plurbg infinitis

preter infectiue, quam possint ad operationes vitales, possibiles et ad corpora organica edenda, quæ deuenit ē totius gignitis ē enim sine corpore fieri nō vegetatio, sensatio, &c.

Disputatio Secunda.

De Potentijs Animæ in Communi.

Quæstio Prima.

De Anima vegetali.

Articulus 1.mus

An Potentia ad actiuā et passiuā distinguantur realiter ab ea.

Nota 1. quas vitales diuidi in actiuas et passiuas, nō quia earū aliqua solum patiantur, alia verò solum modo agent, cum implicet contradictio dari, vitalitatē sine virtute actiua et passiua, sed eo modo operandi, cum enim aliqua attingunt vitaliter agant, dicit intrinsece immutari et pati, recipiendo aliquid, sine ab extrinseco obiecto, vti fit in visiua, aliquo effluxu exterioris, in quo obiectum producit speciem, ob quam rationem obiectum dicitur prius mouens, utpote existens speciem recipiendo eligit à se per actiuā immanentē, vt probabilius docet opinio de intellectu, et sic intrinseca, qui possit fictione, externa producunt in se ipsis speciem conuenientem obiecto, ideo hæc pos dicuntur passiua, at vero quia pos vocatiua ac appetitiua nō dicuntur antecedenter ad operationē vitalem in se intrinsece immutari, cum sufficiens intellectus apta

operari, si in poa superiori existat aliqua operatio, ideo
ha poa dicunt simplicit activa. —

Pici etm n incomprobabilt, hanc diversit tradam in
ordine ad sigcandum tum priu vitale, tum priu n vitale,
gbg uthis aa ad operandu, et pot in operatiobg malbg, q
vitales st, licet n de earu priu vitalem hbeat, ut
certu e de organo corporeo, et hac raone appellatr priu
simplr passivu quilibet poa vitali, quia hoc reqrit ad
patis raone poa vitalitatis. Contra vero appellatr priu
simplr activum de corpe, priu n vitale, quod solu modo agit
et patit.

Nota 2. Poas vitales, alias e organicas, alias n organicas,
et organica gadem vocantr, quia in operando pendent ab
organo corporeo, ejusq influxu immediato, uthis poa
sensiva, n additiva, quae sine instrumento corporeo n operatr,
sed vero dicunt poa inorganica, quae n indigent immediato
influxu organi ad suas operatione, nec sequntr debemus
eam sensum, licet st intellectus et voluntas, quo licet nequeam
versari circa aliquod objtu, quod n prius fuerit in sensu tam
externo, quam interno, nihilominq n hbt hic organu aliud
potentiarum immediate concurrere ad intellectiom et volitiom.

Nota 3. poas organicas adaqte sumptas, duo includere,
nempe priu vitale, et organu corporeum. Jam quaestio
praesens tm procedit de organo. quando quidem certu e, aliq
dentia mentalia n suas portiales, ab aa vell distingi, n minus
ac distinguntr thelas, et species intelligibiles, sed de priu vitali
sciendum se sumpto, ita ut suas quaestiones hic an poa or
talibus hbeant realem distinctiom ab aa.

Nota 4. Quæ sententia gtraria defferentis Thomistarū regantiū in3 poas vitales xãs idem, et Nominalium affirmantiū. Rationales pro se citant S. Augst. ad quæ secundū corporis officia variis nomibꝫ nuncupatæ: dicit vitalia, dum vegetat, Spiritualia dum gfemplatur, sñg lenta dum sapit, ista tñ n differunt in substria, sed in nominibꝫ. Nec gtradicit S. Tyon, qui dam in Angelis distguit poam et operatiõem ab eorū entitas ꝛ, loqtr de poa vitali, sed de complemento potentiæ, qcode secies, nam licet Angelus per suam poam operetr, adhuc distgtr à Deo, qi ita per se pñs agit, vt nullū gremotū interius cum admittat, qrenad modum admittit Angelus, vel alia substria intellctiva creata, cujus poa ñ ẽ adæqtè sufficiens extrie in actū, nisi gleatr per aliquod rele succedituꝫ.

Nota 5ª. In Thomistarū favorē acgnit Suarez Deū ees alia substria operantē medijs potentijs distinctis, tam in se, quàm extra se, nam ignis calefacit, et exsiccat per caloreꝫ, et siccitatẽ, similꝫ aqua humefacit, et frigefacit per frigus et humiditatẽ. Deorsus lapis dum movetr ad centrū, et ignis dū ascendit sursum, ad suam sphæram, producunt in se motus per gravitatẽ et levitatẽ distinctꝫ ab earū substria, qꝫ etiã ad vtr operetr, indigẽt pois à se distinctis. Ꝙ. reborquendo argmtū. ignis per suam substriam producit in se immediate calorẽ et siccitatẽ, quàm aqua frigus et humiditatẽ, qꝫ sñt ejusdem rationis

cum frigore et calore existente violento in passo extrinseco, qđ etm substia ad per suam virtutē intrinsecā potens in se ipsa immediate producere intellectionē, et volitionē, et efftā effativē, cur enim aqua ad se ipsam perficiendam ē potens, per suam substiā, operari, nō vero aā intellectiva, unde scit aqua nō restituēt sibi frigus emissū per qualcūq; hyeraddam, ita pari ratione aā nō produxit in se intellectionē per virtutē et potentiam dictam, sed per suam vim substialem.

Ex quo sic ulterius arguo. Ideo ignis calefacit passum sibi extrinsecū per calorē, quia calor ē qualitas de se productiva et diffusiva sui similis, at intellectio et volitio nō ē ordinata à natā ad operandū hujusmodi, et ad generandū sibi simile, qđ ignis sic agit per suam dictam, ergo esset operans in subiecto extrinseco nō tm ergo per suis se ipsum, ita quia aā nō operatur nisi in se, nō vero in aliud sibi extrinsecum, nunquam agit mediante potentia dicta.

R. Z. Dando disparatē: quia ideo pariter qualitates, ut gravitas et levitas, qa oriuntur ex earum mixtione, dicuntur velle ab elementis et mixtis, quia sē ingitibuta à natā ut dispositiones subiti nati ad novam productionē formarum substantialiū; at potentiæ vitales nō dant ad pondere, nec disponere natā ad introductionē actus, nam sufficienter disponitur natā subiecti ad actū nati per dispositiones naturales, unde nunquam attingit ex virtutes vitales dicta ad producendā eam, cujus sē virtutes sunt non dispositivæ.

rec etm portas de pna motiva gravia et levia, qa
in mixtis et elementis, ideo è distincta, quia variata advenia-
tione pria qualitum, in varietate utraq; naa subsistit; at
vero pna motiva Angeli è talis, simul producitur, è corrum-
pitur cum vivente, cujus è pna, nec ullam in se admittit
intrinsecam variatione. —

Ex quo adverte, quod, qua calia movent, et celera mixta,
et predominanti elemento, ac vere distincta à substantia rei
mixta, quia illis virtus è gravitas aut levitas, sensu verò
pnam vitalem ad motus vitales, de qua solum in presenti
inquirit, identica cum suo prio. —

Si Instes. Est magna perfectio operari immediate per
suam substantiam, gò n'è tribuenda creaturæ, sed soli Deo.
R. duplicem in presenti distinguo posse operationem, unam imma-
nentem, transeuntem aliam; Sic ram loquiam ut de primo
genere operationis, ajo è excedere perfectionem creatam,
operari immediate, alias contra è est prima radix suarum
actionum, nec viteretur processus in infinitum in casu oc-
casionalibus, nec dericis posse explicari qua ratione solum
accidens posset producere substantiam. Quod secundo è de
operationibus transeuntibus, et nego perfectio omnis è
indebita creaturæ, liquidem in quavis sententia, qua-
libet entitas per se ipsam producit speciem sui, et substantia
queunt immediate per pnam generativam ad producendam
substantiam sibi similem, imo etm ad immediate operandum
in totam sphæram activitatis.

Dices: igitur A. operari immediate excedit perfectionem creatam,
sine ulla exigentia concausa transeuntis. Alias N. per-
fectio a nullatis h[abe]ntia tam ex identem cum substantia,
quam ex modo operandi, quare adhuc erit perfectior ea

reali Deus, et Angelus ꝑ̃ modū operandi perfectiorē, quamvis identificet sibi suam virtutē aā.

Nota 6. Arguunt Z. definit vis argumentativa, ñ deficiente aā, gō aliqua pōa ē separabilis ab aā et distincta. Aut probant ex S. Thoma. R. D. K. definit vis argumentativa ratione organi et comprincipii adjuvantis nempe ratione caloris, et aliorū qualitatū ejusdem organi, Trans. definit vis argumentativa adeaqué, seu secundū virtutē vitalē K. A. et ejusd. Dico enim: eam mutatiōē ñ posse in modo augmenti, et decrementi ex incremento, vel decremento aā, aut virtutis vitalis ea identificata, ꝑ̃ ex puro defectu comprincipii, quemadmodum accidit in pōa visiva, quo aliquando elicit representatam objectū rosæ speciei, quia in tanta distantia ab objecto ē fortior, in alia debilior: unde fieri evenit, ut idem visus nullam elicat visiōē, ex defectu comprincipii, nempe speciei, ñ potentis pervenire ad pōam ita in casu nostro ejusdem virtus aā mutato organo vi sua perfectione varietates operatiōes, ergo dum nil valeat operari ex totali organi corruptione destructivæ.

Nota 7. Arguunt B. aā ē indigens ut producat suas potiōes, quàm alias operatiōes, gō indiget potius dispositiō, à qua deberatur. R. retorquendo argumentū. aā ē indigens ut elicat visiōem circa colorem albū, ē nigrum, aut amet, v. odio habeat, probeat v. ñ probeat confessū, gō licet ñ indiget potius dispositiō ad horum actuum deliberatiōē, ergo ñ indigebit in ordine

ad alias operationes. ——

R. 2. N. ghsto, ḡo enim indifferam ad in ordine ad actus necessarios tolli per species, et per alia comprincipia necessaria ad productionē talium actuum, in ordine verò ad actus liberos auferri immediatè per ipsum met exercitium liberū, cum nō debeat in operante libero procedere deliberativum in actu primo, tandem in ordine ad actus mediate, et denomtive liberos tolli indifferiā per inferioris per cognem et imperium voluntis cum negatione impedimenti. ——

Nota D. Arguunt A. Si poā visiva et reliqua ee fftiva identificarentr cum aā, nō diceret ghsto, quod aliquis amitteret visum, quia semper remaneret poa visiva remanente aā. R. cum organō corporeū necessario requisitō ius complementū poe visivæ ghsdistitū à gplemento tenente ex parte obtti, quæ è species, posset realiter destrui, et corrumpi, hinc è, ḡo in caeco dicitr amitti visus, et in surdo auditus.

Nota g. arguunt 9ō. poe reales distinguentr indē, nerves enim ffg distinctr ab alio, et à poīs spiritualibꝰ, nam appetitus ffivus, utpote realis, nō pōt identificari cum appetitu reali, qui è spirituali, hic ergo etm distinguitr ab aā. ghstia P. nō pōt aliquid in creatis identificari reliō, cum duobꝰ entibꝰ reliō distinctis, ḡo si poa ffiva et realis distinctr reliō nō pōt identificari cum uno tertio, quod aā. Confirm: aā cum primū separatr à corpore nō destruit secum has poas reales, et ee operativa extra corpus solùm intelligendo ḡd etm sentiendo, cum ha nō finis reliō obtinā, eo v maxime, quod ratione reliquiæ ee entis certō

ad operatiõ, at ees poas deferret, si liberet hõi identificatas, go. Q. P. A. differunt in gradb rone pñ vitalis activi N. rone organoñ, qua requirunt ut complementu necessariñ ad operatiõ hõi dñta. Eius ees poas ftivas in rone pñ vitalis ee entatre spirtales, et idem cum aã rhali, cuius poñs, quia non ordinant ad operatiões naales et nõ includunt organa corporea, sine gbg operari n possunt, nec sunt pleta in rone poe, ideo rone organoñ naliñ appellantr poe naales, et organica, et differunt selb ab aã et rhali quis pois. ad 2am: ago recedendo ad à corpe deferre secum ees poas ftivas, qua habt rone pñ activitalis, n tn simplicid et absolute deferre secum poas naales, quia ly naalis in volvit organñ corporeñ, ptr ubrose naale inseparabile à naa, et quantr, reliquis ab aã. in nullo casu poa ftiva dicenda st naalis, alias aa in statu seporatõis existeret sine poa ftiva, qua rone naalitatis aet inseparabili à naa. tam poe priores n st separables à substia et entia, poe ftiva st priores oe naalis et sentientis. quoda operents, ex hoc n sequeñ obiõa, quia defectus ee corpis organoñ et pñ operatñ naalis. Hinc retro quo aigmato, n e obiõa gravitas lapidis ex ifinitis in centro terre, nec levitas ignis in sua sphera, quamvis nunquam operents. go meto magis n erit obiõa poa ftiva oe naalis, si in solo statu seperatõis in quo dbt operari, nulla haberet operatiõ.

Nota 10. arguunt 6. si aã simil cum specie e

prīū generatiōū naturaliū, ꝛ fatigoreto. R. raduciem defatigationis oriri ex defectu spirituū animaliū et vitaliū. cum enim spiritus animales concurrant ad actus sensitivos, ideo iis deficientibꝫ reddit imotens ad deos repetendos, quemadmodū ex defectu spirituū vitaliū cessat motus in arteriis.

Nota 77. arguunt 7. ois potia per se primo ordinata ad actus, tanquā ad finē, ē in eodem genere actūs, recta illud axioma, actus ēt potia, sī in eodem genere. Posita 3e hmōi potia vitali, go illes, potia sī accidentia, actus.

R. N. sequelā. ad Prob. ajo, axioma ab aristot: ꝛ intelligi nisi de prio efficienti instrumentali, quod pure ordinato ad operatiōē accidentis, ꝛ vero de prio, quod ē ordinatū ad faciendū rē unū substantiæ, quod ē prima radix cum operationē quo sī in composito. ex quo patet, ꝛ oēs potentiæ operativæ ē in genere quidē speciē qualitis, sed eam solummodo qua instrumentalē operato ut aligēs alteri dētū, seu ut entis ens; alioquin aīa et angelus essent accidentia. in sententia Thomistarū, quia sī productiva potentiarū accidentaliū, ea enim ē per se operativa suarū operū accidentaliū, et tū entia et passio ꝛ sī in eodem genere, nam vera ē substantia, alia accidens. Sic substia angeli ē immediate productiva suæ speciei in genere eius objectivi, ꝛ tū ē accidens.

Nota 77. arguunt 8. Ex Arist: qui ajt intellectū ꝛ ē actum corporis, et alibi definit aīam ēē actū corporis, gō aīa et intellectus ꝛ idem secundū rē. R. ibi Arist loqui ꝛ de intellectu separato, qui quali ē intellectus angelicus, ꝛ de intellectione, quæ ē operatio

organica, n̄ vero de pōa intellectiva ad. Dein illa locutio ad tm̄ probat distinctiōm pōaē, et n̄ realem.

Nota 3ō. Potentiā dplicitr̄ sumpsisse usurpari. primo, prout distinguit̄ ab actu, hoc sm̄ logicos stilō: pōa ē, secundū quam res n̄ ē; pt̄ tñ ā: sic usurpata pōa vocat̄ pōa obediva. Secundo accipit̄ prout ē principium operandi; et hoc ē rursus dupliciter, activa et passiva. Pōa passiva ut supra diximus, ē prim̄ transmutabile ab alio in quantū ab alio, sic ē mā prima, quo dicit̄ pōa passiva, seu prim̄ passivū: ut transmutet̄ ab agente aliquo v̄ g. ab igne, de una pōa ad aliā, v̄ g. à pōa ligni ad pōam cineris. Pōa activa rursus ē agentica, et aliā n̄ agentica, secunda respicit in agendo carentiā actus, prima ē in rebus actis, de quib⁹ supra. Et iste describit̄ pōa agentica, quod tñ primū intrinsecum principium operandi vitalē. à vita a procedens operatio ē intellectiva, volitiva ꝛ.

Nota ultimo. experientia constat, esse in actibus meris et veris pōas activas agentes. homines enim continuo audiunt, intelligunt, vident, sentiunt ꝛ.

Ex his pōis agentibus quædam immediate originantur ab ā, quædam vero immediate à toto conjuncto; à quo nesarie a tm̄ mediate, ac remote. P. ꝛ. pars, ꝛ. in organica ſ: idē, qd in his operatibus n̄ utantur aliquo organo, cujus modi ſt intellectus, voluntas, et memoria in hoc ſ; immediate originantur ab ea, quia ad positionē ea realis in cōpore humano ha pōa

illico ponunt. gō. Prob. 2. pars. pōt̃ia organica ſ: id
q̃ in ſuis operatiōb⁹ utunt̃ alicuio organo, cuiusmodi
ſt pōa auditiva, viſiva p̃, immediate originant̃ à toto
composito, gō cum illes immediate ab organo dependeant,
in operando totū conjunctū ſeu compoſitū ex aīa et cor-
pore, pro cuā ſui productiva immediata poſtulant. P. 3. pars.
id quod originat et producit ſubſtriam corpoream etm
originat et producit paſſiones et accidentia ejus, v̄g. quan-
titatē, qualitatem, et alia. Sed generans aatū originat
et producit ſubſtriam aatā corpoream ſibi ſimilem, v̄g.
hoc, hoc, gō etm originat et producit ejus paſſiones et
accidentia, de quorum numero ſt facultates aales, et
pōa actiua, quæ ſubſtriam aatā in ejus productione con-
ſequunt̃, et ſ̄ſt, à generante etm mediate et remotè ori-
ginantia pōa actiua.

Si obſtet Theſ. docens: nil à le ejus noueri. Dic Arīt. loqui
in illis rebus, q̃ per motū et mutatiōē originant̃ ac pro-
ducunt̃; uti originatū v̄g. ignis ab igne, cum diſſitiue
rectē ind originans, et originatū: ſ̄ uero in iis, quæ per
ſimplicē generatiōē et pullulatiōē originant̃, inū
q̃ etm originantia nulla diſſitio relis ē, et hac ratione
originant̃ pōa actiua. ratio Chr.

Articulus 2dus

Statuitur noſtra ſententia.

Nota 1. Pōa organica ſt, quæ in operando egent
adiuio organo, uti viſus, auditus &c. Inorganica, quæ
nullo ſti organo indigent ut intellus, memoria,
voluntas. Pōa organica poſſunt humani adeaſē,

v inadæqbè, adæqbe seu in ée completo sumunto, qd
accipiunto pro toto aggregato ex realbe aã, et
porbe corporis; hac ratione semitæ poa sentiva visûs ex
aggregato ex illa structura ossiculi ac nervi, seu organi
oculi; et pro particulari realtate, seu perfectione ac
à qua infoatæ illa structura, et organum visûs.
inadæqbè seu in ée incompleto sumento, qdo accipiunto
pro realbe ac infoante absqs corroborato organi
nervis, quod alias infoat.

Nota Z. PP. gravarunt in hoc, quod poa realtis
adæqbe sumptæ differuant realr ipsa se et ab aã. nã
é, quã nanet aã realis cum suis potentiis post
mortem hûs separata ab organis, seu illa parte
corporis, cum qua componebat poam adæqtam
organicam. Sed discordant de poiis inadæqbe sumptis
seu pro sola realbe, et perfectione particulari ac
suis posthis;

Dico 1°. poa realtis inadæqbè sumptæ nõ differt realr ab aã
differte, d identificata rbe. P. 1. ex S. Augustino qui
docet; intellectũ nõ ée aliud realr, quam aam p. P. 2. auctore
tate phi, qui vocat poas ad partes, h. poa ab aa di-
stinguntur realr, nõ possunt ée ejus partes, cum aa hã
substãtia, poa vero accidentia quæda in Sententia Thomi-
starũ.

P. 3. ratione. Tum qia ex reali distinctione poarũ ad aam
sequeretur, posse divinitus poas separari ab aã realr
et locari in lapide, quo casu lapis haberet intellectũ, et
aa h. ect reliqui truncus, ex quo ni fallor falsitate

re gfqz nec est prius vegetandi, sentiendi p. nego prius intelligi, quod é extra rationem ab reales. go p. tum quia stante distinctione rei poarum ab aã, illæ poa nec erunt substria, nego antecedentia: requiritur n erunt substria quia alias vi aã erunt plures substria: nec erunt etm accidentia, quia alias poa negotia requirent producere substriam, cum accidens nequeat producere substriã, go p. Tum quia naã semper cedit ad unitã, nec plerasq; patitur, nisi id aliqua necessitas exigat, hui a nulla é necessitas, go. Tum quia nequeat aã denominari intelligens, per actiõ alicujus à se nõ distincti; sunt requisiti Petrus dui sapiens per actus sapientes elicitos à Paulo. Confirm: naã prima n recipit poas substias per quam sibi nõ superadditã, go nec aã realis producet actus vitales per poas à se nõ distinctas, et sibi nõ superadditas. Confirm: Z. Illud é immediatũ prius operandi, quod é immediatũ prius motum, et quietis, sed aã realis et quodlibet alia poa p. go. n pot, operatio enim aliquidam motus; n etm potest p. Confirm: Cõ. Illud é substria, quod é susceptivũ gratiarum, sed intellus et voluntas p n sunt ex hac: n vera é, nam intellus é susceptivus gratiarum ejusdem, voluntas virtutis et vitii, p. —

Objices 1. Actus reponit poas reales in categoria qualitatis, go sentit eas ee quædam accidentia, sed accidentia nõ distinguunt à substria, go. Z. Idem requiritur ee susceptivũ et productivũ diversarum poarum, quales sunt intellus et voluntas: sed si aã n distinguetur nõ à suis

ypa ect receptiva et productiva vterusq; ipa prefate
diuersa. gō. Cō. competit aliquid aī quod n̄ getit
pūs, gō hoc aī alīs distgnits xēlb competit aī, qđ
sit actus corporis organici. Sed hoc poa intellectiue ig-
n̄ getis, n̄ enim intellectus ē actus corporis organici,
ex xēlb. gō. 4. partes distgnate xēlb à toto. d. poa
aastice sī quedam aī partes, gō. 4. S. Augst
dicit de aī: dicit vitalis dam vegetat, sensitus dam
contemplat, ītus dam sentit, p. gō poa distgnate
xēlb aī aī. 6ō. Scotus dicit: quod aī n̄ tm̄ hō quid
immediatū essendi, sed etm operandi, gō nulla ē necessi
ponendi ullas poas operatiuas, identificatas xēlb aī.
Ad j. Phūs n̄ curpse poas vacles pro pūs operadi
vitalb, in pro ipa hū de ejus agitb. Sic enim in
ea catagoria collocantur, in qua vendet corō habit
ad aliqđ poas pro habilitatiōg et agilitatēg ad
operandi, qua etm exemplificat in cursore et pugila-
tore, qi habt h m. agilitatē operandi, et sic
ad 2dum N. m. non cum aī effect plenāg sanctatēg
foacō dibitis, signando intellectū et volantatē, cui n̄
potiūs pes eadem aī receptiva et productiua diuersaz
foaz. Cō. B. P. A. competit aliquid foalb aī,
quod n̄ getit foalb pūs. C. A. getit aliquid xēlb aī,
quod n̄ getit xēlb pūs. N. R. Sic etm getit poa
intellectiua aī actus corporis organici xēlb, sed n̄ foalb.
Cō 4. S. m. poa aastice sī quedam aī partes vir-
tuales. C. m. sī quedam aī partes entes, q̄ integran-
tes N. m. Itaq; poa aī dicitis tm̄ partes virtuales

aa, hoc é: perfectiones partiales ejus. Ad 4. Distinguens hoc aa n differunt subjectiva distinctione, seu distinctione rei 6 ggld. n differunt distinctione seu distinctione formali N. ggld. Ad 6. R. Scotus solum velle, quod scire aa é quid per se ens, ita quoqs hic quid operandi per se, et n per aliquid relle distinctum. —

Objicio 7. Des poa distinguens genus actus, et obiecta formalia, sed obiectum formale voluntatis é diversum ab obiecto formali intellectus, et potentia motiva ac motivum. go. D. P. m. des poa distinguntur relle per ordinem ad obiecta formalia N. m. distinguntur formalib trans. et sic distincta m N. ggld. Sic etm possunt aa concipi n conceptibus formalibus formb, sed relb. Sic etm intellectus et voluntas sumpta formalb negatis circa obiecta sua sub ratione formali diversa, et etm modo tendendi sunt diversum formalb, sed n relb.

Dices 8. aa realis é indifferens ad varios actus specie diversos, go debet ad illos determinari per aliquid superadditum. 2do gravia ferentia deorsum per qualtem sibi superadditam, go etm aa operabit per potentiam sibi superadditam. R. ad 1. aam formalb in actu 2. determinari ad suum proprium illum actum per primum actum productivum talis actus, caalb vero in actu primo per speciem intelligibilem, n per respectum ad quemcumqs actum, quos exercet. ad 2. C. A. N. ggld. disparitas é, quia motus gravium deorsum virtualiter n é, adeoqs fieri pt ab aliquo extrinseco, operatione aa proprie sic virtualem ggld requerunt oriri a principio extrinseco.

Collegi 1. Ex eo, quod poa ad n distinguantur ab aa realb, bene segue non distingui eas in se relb. —

Ex isto tm̃ n̄ sequit, quod oculus audiret, secundū ea, gstituitiva sua, sed precise secundū aam oculū informantē. Et do in hac pōa visiva auditiva p̄, secundum quod dicunt de sensibili, maales n̄ ps, adeoq; possunt secundū id, quod dicunt de sensi identificari ab aali, qua ē spiritualis. Cō. pōa visiva, auditiva p̄, secundum quod dicunt de sensi, n̄ gtituantes secum ipis, sed solū cōm effectus, et organa quādam maalia. Hæ pōa differunt ab intellectu secundū modum tendendi sensibilis. quia volū n̄ differunt, intellectus enim humanus volū æque fertur in obiectū sub ratione boni, ac voluntas. et econtra, hoc sub ratione veri, ac intellectus. quia intellectus et voluntas pro statu reali ē ejusdē aīæ. Licet pro statu et hypothesi sensi intellectus solum feratur in obiectū sub ratione veri, voluntas sub ratione boni appetendo sensibile extra se, juxta illud, aīa magis ē ibi ubi amat, quam ubi animat. Hinc ut dixi superius, indiget ad actus specie differentes in actu 2. sensibilis sufficienter dicit determinari ad hunc pro illo per ejus exercitium, seu actiū productiū hujus actus pro ibi. caalis vero in actu primo determinatur per speciē intelligibilem, ō impressas, pro qualibet actuū vitaliū, quos exercet, adeoq; n̄ ē opus dicere ponī. At quod pōa visiva, auditiva ex. possint amitti ab hōe, ō amisso aīæ, secundum quod dicunt organa corporea. Secundū quod dicunt principia elicitiva talium operationū sensitivarum. Idem dicendum ad illud, quod hæc pōa sint maalia, anima n̄ ē maalis: Secundū quod hæc dicunt de sensibili, idem ē de aīa: Sensitivum quod dicunt de maali, seu organo corporeo: ō quod entitative n̄ sit maalis, sed solum terminus, ō elabe ad actus, quos eliciunt, cum tempore eliciuntur actus dependenter ab organo maali.

q. gravia ferenti deorsum per gravitatē sibi superadditā, nec dō, qđ motus gravium deorsum ē vitalis; et hinc n̄ fit necessario ab alio intrinseco à subjecto corporis gravis distincto, extra operationes animæ propias ꝑ vitales, proinde nequeunt oriri à ꝑncipio extrinseco.

Colleges 6. Specificatio intrinseca ꝑdūm et distinctiva essentialis specifica ac intrinseca earundem, oriri ex prædicatis essentialibꝫ distinctivis intrinsecis earundē ꝑdūm, qbꝫ constituunt. —

Quæres: an divinitꝫ possit producere actus vitales perfectꝫ absqꝫ vitali tendentia et genesi cui ipsi nec ꝑdūm vitali creato?

Dicunt plerique affirmative, et S. T. q. 6 n. 1 inducit gratiæ gradum ad Deum posse efficere. Sed ergo, S. m. h. m. producit à Deo posita ꝑ destruit essentiā actus vitalis, quia re manet semper ultimus actus vivendi, ut vivens ē, æque ac si à ꝑncipio suo ꝑdūm produceretur; nam essentia actus vitalis sufficienter salvatur in aptitudinali dependentia à vivente, quam adhuc retinet, et si is à Deo produceretur; sicuti accidentia Eucharistica retinent suam aptitudinalē dependentiā à subjecto, cui semper apta sit inhærere. 2. n. videtis ex quo capite revergat aliqua repugnantia, ratione cujus actus vitalis n̄ posset super naali producci absqꝫ genesi effectiva ꝑdūm. gō. S. A. T. in actu vitali reperiunt; licet nō accidentia, quam involvit, nō qualitas qua afficit, nō actus, quam importat, et nō vitalitas, quam dicit: d ex nullo horum capitum gerigit repugnantia aliqua ratione cujus actus vitalis n̄ posset super naali producci absqꝫ genesi ꝑdūm effectiva, gō. S. m. n. ex primo et 2do, quia Deus alia accidentia immediate produxit, absqꝫ ꝑdūm genesi, cujꝫ modi sit habitꝫ super naali infusi, et gratiæ actuali, super naali inhæsa, nec ex 3tio, quia habitꝫ sit actus quidam illatus ꝑdūm, quasi informans, et tn sejunctus à Deo producentꝫ; nec ex 4to, quia Deus sit producere actus vitales imperfectos, tales nutritionis, accretionis, et generationis, absqꝫ genesi ullius ꝑdūm: gō etm ponent producere actus perfectos vitales.

quoddam, abrapsi genera ei poandi, go.

Quæstio X.

Quæ sint aīa scalis proprietates?

Articulus 1.

De quiditate, existentia, origine, et immortalitate animæ scalis, vbi etm definit quid sit immāale?

Nota 1. hoc nomen aīa scalis sæpe aīa humana varie sumitur. aliquādo sumitur pro toto hoīe. Gen: xlv. abraham tulit aās quas fecerat in haran. idē hoīes quos in haran generat. aliquādo usurpatur per synecdochen pro carne et corpore, ut habet gen: 37. ne interficiamus aām ejus. aliquādo sumitur pro vita ut habet matth: mortui sūt ij quorebant aām pueri. aliquando et pro ie, et vocabulo de ea agitur, pro prio aliquo misto, et sua substā spirituali infuante corpori humano, et dante vitā, motū et esse hoī. sua hoc vocatur aīa ab animando, idē vitā tribuendo, dicitur scalis quia ē prīū principium viuendi. dicitur intellectiva, ab intelligendo ac discurrendo. dicitur humana quia constituit hoīem, vnde sæpe definitur: quod sit actus corporis organici potā vitā scalis habentis.

Nota 2. aīa scalis nō sit per productionem longe ante illorum corporum humanorum preparationem, quibus infundenda, ut erronee sentiebant quidam, nec etm ē ex semine per propagationē, neq ab angelis producitur. nec sit aliqua portiuncula Diuinæ essentiæ. sed tā originanda, quām corporibus iam debite organizatis infundenda, et quidem creatione Dei proxime dicta ex nihilo. S. ar S. Augustī. aīa simul creando infundendo, et infundendo creando.

Nota 3. hæc non immortalitas sui ipsius usurpari sit. pro diuina misca, et essentia immutabilitate, in hac acceptione soli Deo competit, vbi pote qui ab misto et extrinseco omnimode ō immutabilis et immortalis, hoc sic procedit illud S. Pauli qui solus hēt immortalitatē. 2. pro immutabilitate

aliqua, quæ ab extrinseco ei adveniat, ratione cuius semper duratura
ẽ, sicut fuisset in Adam et cæteris posteris ꝯ perseverassent status
innocentiæ, cæ enim Dei decreto mortales fuissent. 3.tio
pro minutabilitate aliqua intrinseca, ñ tñ oi modo, ratione cuius res ẽ
talis scientiæ nalis, vel careat quo corruptionis scil nalis, vel
potest naalis semper durare, et si à Deo simpliciter posset annihilari,
sicut alii Angelus, et in hoc sensu hic procedit quæstio. Unde.
Dico aª realis omnino ẽ immortalis scientiæ naª. Cfr de
fide. S. ex S. scriptura Matth: 10. aªª a occidentibus nñ possunt. et
Joan: 12 qui odit aª suam in hoc mundo, in vitam æternam
custodiet eam. S. 2. ratione. tum quia aª realis ẽ spiritualis,
spirituale a ẽ incorruptibile, quia caret naª prima. tum quia
aª realis ẽ principium operationum, bonarum et malarum, adeoque meritorii
rum et demeritoriarum, gª ex naa sua ẽ immortalis. S. Scotus.
actiones bonæ et malæ ex natura sua sunt genera cum æternitate
præmii vel pœnæ. gª etiam principium illarum est potentia cui datur possibilitas
ex naª rei operari operativè genera cum realitate cum æterni-
tate. ———
S. Veterius. ex eo quod aª realis per se subsistit ab ẽ inde-
pendens a subiecto, ẽ naalis corruptibilis, gª aª realis ẽ
naalis incorruptibilis, adeoque immortalis ex natura sua, ñ pot
ab S. aris fœa cæteras corrumpi, quæ ex subiecto, à quo pendet in fieri, et conservari, v.g. calentitas
cera cæteras corrumpit, quæ exspellit ex subiecto
rotunditas quia ñ ẽ per se subsistens, sed dependet in suo ẽ à cera,
ñ pot manere extra subiectum; gª fœa, quæ per se subsistit,
adeoque pot extra quodlibet subiectum manere, ẽ incorruptibilis.
cujus ratio à priori ẽ, quia talis fœa, ñ pot corrumpi per ex-
pulsionem ex subiecto, cum liceat ẽ independens à subiecto.
neque pot corrumpi alio modo, alias annihilaretur, quod naalis
impossibile ẽ, gª. S. ratio ñ. 1. syllogismi, aris fœa quo libet
quam, et operativè ñ recepta in anima, vel in organo

corporeo habet & independens ad esse à naa, & esse per subsistens, & aat realis sic habt, m P. operatio rei, pria assimilata naã sui ppij, et quod habet operatiõ realem, habt etm naã realẽ, go quod hbt operatiõ in naale, & mte pertinẽt à naã, ut organo corporeo, hbt naã in naale et mdepndẽt à naã, et organo corporeo.

Hæc obstat, quo minus aã pt subsistat eo quod in cognoscendo pendeat de facto ab obto: et phantasmate, foã enim pt subsistens habt duplicem modũ essendi, in corpore et extra corpus, gõ etm habt duplicem modũ intelligendi, unum alligatũ corpori dependentẽ à phantasia, alterum separatũ a corpore & quem exercet existens extra corpus.

Ad 1. habt Eccles. 3. unus est interitus bois et jumentorũ gõ. Item Levit. 21. super oem aam mortuam non introibit go. bõis ꝙ ad thinoleum b. habt. Ipse est rex regum, - - - ꝙ solus habt im̃mortalitatẽ, gõ. p. 1. quoddam concilium approbavit hanc sententiam, aãs nostras eã quidem mortales per gratia Dei. gõ arsen concilium eas non eã hmõi naã mortales, &c. rão creationis ad realẽ & esse, quoming his corruptibili et mortali, go. P. A. habt tpe realẽ gratiã creatã et hõ est corruptibili, à peccato, go.

Ad 1. ibi textus loquit de toto gnõ esse bõis, et jumentorũ. ad 2. textus duo: ibi Centuo est per Synecdochen, similiter ibi Gen. 19. non interficiũ aãs esse ad 3. textus duo eum Centuo fuisse per Antonomasiam, hõ: fu Solus Sanctus: p vide de hac nota 1. ad 2. Obtuo R. ideo concilium tm asserere aas reales, esse ex gratia immortales, quia videlicet Deus gratuito ipsis gtulit naam incorruptibilẽ, et quia non est ita mortalis, sicut Deus omnimode; Deus enim habt per naã essentiã immortalitatem, hoc a tm habt naãlis, ita hõ, ut per ordinem possit ad nihilum reduci; igitur pt perseverare absolute, non tm est naa non habere cabrem.

ad 3. N. A. ad ejus prob. Dico: illud creatio ex quidem
corruptibile à nihilo; sed demeritorie sm, ac ex Dei ordinatione,
et a pñte. Itaq; quod nihilo ponitur, tē à per nihilo pñti
evacuetur gratia; sed à Deo subtrahente suum generale speciale
gubernativum annihilatio.

Ad 4. dicas: hoc ipso quod Deus est supremum Ens absolute
non nihilare possit aliud nisi, hoc ex nā sua foret defectibile
et corruptibile; quia sunt res ut sic producibiles, non in se in-
quie ad nihilum repugnans; ita ut sic annihilabilis non inesse ad sic.
R. P. Assumptum hoc ex nā sua esse defectibilis respective
ad absolutum Dei nam (respiciendo ordinaria potentia Dei
agentis ut authoris naturæ N. Sic enim esse ejus est
ab intrinseco fugefactum; quemadmodum Deus absolute facere
ut ignis produceat frigus; quis tñ propterea negabit ignem
ex nā sua esse calefactivum. Status a separationis ab
à corpore nō est violentus. itaq; tam status quietationis
quam separationis à corpore appeti ab anima, sed pro
diversis circumstantiis.

Ad 5. dicas: anima in statu separationis careat gremio
suæ subsistentiæ, ob quam ipsum nonum mā spoliata ejus
subsistentia censetur esse in statu violento. quemadmodum de ad idem
dicendum est. R. P. N. A. anima tñ careat suo gremio subsistentiæ;
loco ejus tñ acquirit et habet aliam perfectionem ad quam habet
inclinationem à nā sibi inditam nimirum modum producendi
perfectionem s. A. Deus s. A. hinc adjacentem de mea pot
dispos: instantia nostra nonum in nā humana à Xto Deo
assumpta; quo nō patitur per hoc violentia, quod pereveret
subsistentia creata; quia videret locum hujus acquisitum aliam
infinite perfectionem subsistentiam nempe verbi Divini.

Dices 1, quod fit ex nihilo est enim verbum in nihil,
et quod e generabile est enim corruptibile; sed ego. Confirm:

quia quod hbt principi cendi cum ponit in corpore, hbt naalb
fanem cendi cum separata à corpore, finis enim proporti-
onalb debt respondere principi. Ergo. C. quod fit ex nihilo
sui et ex poa substi ita ut hbeat se pendens à substo, é
uertibile in nihil sui et reducibile in poa substi C. quod fit
ex nihilo sui ita ut n pendeat à substo p naalb uerti
in nihilum q. cum annihilatio sit impossibli naalb
ideoq maa prima et angeli n possunt naalb corrum-
pi. Hinc segtur quod cum n generetur sed creetur n possit
corrumpi. Dab 2 hoc ae é in ratione connexionis
cum corpore, et hac ae sublata remote aptat.
Pices 2. quod é susceptiua gtiarum, é corruptibile,
sed aa é susceptiua gtiarum oppinionum, et mutabli
ex bonitate in malitia, ex ignorantia ad sciam, go.
R. quod é susceptiua gtiarum pugnantium gtia gradus
gtia subacti, ex quo pendet, ex corruptibile C. quod
susceptiua gtiarum pugnantium solum gtia se mutuo
ut pos in maa prima, qua sicut hs principia susceptiua
gtiarum é incorruptibli ob hanc ratione, quia hoc n
pugnant in subacto, sed se ex subacto expellunt.
Nota j. quod tolg hoc denominetur ens. Ideo ens, quod actiue seu operatiue, nihilq distant
eam recipi in organo corporeo, dex es, quod actiue
ps suppositum juxta axioma. Ideoq licet sola
una pars grositi eluciat, ac recipiat actiue lucem, ps ta-
en illa denominari totum, si soleat denominatio hs affir-
mativa, secus si negativa. Hinc ens. aam immortale
n pce hoc dici pe immortali, quia hac denominatio é negativa
proinde nullam potet afferre hoc esse immortale.

Nota 2. aª sacª tempore primo productionis ñ idea
precise potest corpor giungi, sive reniri, quia é ens
ingletū, sed quia operativa, suas imperfectas ut sunt
ſtiones, á quib ad perfectiores procedere dbt, requit elicere
sine organis exercitis.

Nota 3. cum Arist dicit foas naale, aª intporabes
dª maa, excipi eam naalē, Nomine intellg passivi,
quem dicit corruptibē ñ intelligit intellū possē, sed phantasiā,
et cogitativā maalm. qd fit, fit in subito, ñ instante,
ñ pure rejonse. Idem nª dicit movens, qd movetr, pr
accidens, kī corruptibe. Sed vbi dicit movens qd movetr,
pr accidens ñ movetr gtinū motu et perpetuo, sed áa
movendo corpus movetr pr accidens, gñ. quia cum separatr
á corpore movere definit. ubi a dicit qd movetr é
portibe, loqtr de ibi, qua sc mobilia pr se motu sibi,
sed áa motu sibi solum movetr pr accidens, pr se solū
movetr intelligibi motu, ut Angeli p.

Dico 2. ens imāale ó illud, quod ab agentbg naalbg
separari pt, tam á subito gnto, quam sibi, et hic separatū
naalē existere. raō é, quia hi gentg quenit obg entbg
imnaalbg, et illi solis, de facto enim ab obg ad-
mittuntr hoc entia sē imnāalia. Deus, Angelg,
gratia habitualis, character, virtutes intellectuales,
actg intellg, et voluntatis, p his a quenit perfecte profecta
defitio.

Ad 1. actg qui áa Xti sc affirmāt inseparabē á
subito gnto, ñ sensibili ñ spirituali, et tñ hoc requit
separari á subito gnto, alias enim illg dicerent posse
separari nempe áa Xti, cavaderet factus, qd actui Xti repugnat.

S. P. L. porte, et tñ hic requit separari à subito pto, tanquam debito à se representato, adeoq; terñ, ad quem actus ille suus relatiue transcendentē tanquam actus ad actū. tanquam ab aliquo influente in se causā ṽ subjectante adeoq; secum gnexo, esse, et ṽ solum representative S. th. et ggi.

Ad 2. actus volitionis et intellectionis gnedunt necessario cum phantasmatibz sensibz, à qbz producunt, et tñ sū spiritu go. R. p. d. actus enim intellectionis et volitionis etiam in statu ad unite corpori ñ producunt à phantasmatibz, sed à speciebz intelligibilibz qua species etsi potentiā producantur à phantasmatibz, possunt tñ omnino esse separati naali à subito pto, ṽ sibi, existunt enim juxta S. thomam etiam in aīa, à corpore separata.

Ob: 3. si gratia spiritualis educeretur ex lapide, hoc eductio esset spiritualis, cum terra per illā produtz foret spiritualis, et tñ eductio illa esset sensibilis à subito pto, nempe lapide. go. R. si possibile foret sic eductio S. futuram sc spiritualem, illud nec actio productiva dr. ex subjecto, nec agitat per actiones naales ñ posse poni terñ super naale; hujj enim nō é. quod quoties actio productiva ñ é super vires, naq; tollit nec agibz, qua secum certo trahit, erit super vires, naq; qi enim tollit virtualē ponendi antecedens, tollit etiam ponendi gnexum cum illi antecedē. adeoq; hoc ipso terra ideoq; ob ñ foret super naali. Hoc ñ sequitur ex actione naali qua pro tero suo haberet aliquid spirituale, modo aliquo sibi actiui ñ implicet.

Ob: 4. pt unio aduc ex sola aīa naali, adeoq; sufficientia recipi in sola aīa, creatrix vero in corpore. Resp. unio est inseparabilis à corpore utpote sub modificato portiali, et tñ est spiritualis, go. N. pt deus crearet aduc aliquod ṽg. calorem. actio creativa hujj est

naali, et hꝰ est frustroli separabꝫ à subito qto, cum creationis à naᵃ pma, dependere ꝑ sit. S. ad 4.
mᵒ3 dem si modalis sit fore naalꝫ. quod non intendꝫ
é de ubicatione definitva Angeli, Nativitate ꝑ. Ad 5.
actiuem illam ꝑ fore naalꝫ separabꝫ à subito temꝑ calore
qui quia subito qto corrumpꝫ existere nᵒ ꝑt, ꝙ ignis
et illa nᵒ valebit.

Articulus 2

Ad 2ᵘᵐ naalis sit an Spiritualis et indivisibilis.
Pro. hoc vocabꝫ spiritꝰ multipliciter potest accipi;
Pro ꝙ vento. Gen: 8. adduxit spiritꝰ super aquam et imminute
sꝫ aqua. 2. pro temperamento primorᵐ qlorum in viventi
corpo. Prov: 17. spiritꝰ tristis exsiccat ossa. 3. pro
se tenuissima hor fu sanguis puriꝰ vocatꝰ à medicis,
spiritꝰ vitalis et species intentionale, vocantꝰ spiritales
imagines rerum. 4. pro aᵈ ꝙm. Eccles. 3. quis novit,
si spiritꝰ filiorᵐ Adam ascendat sursum, et spiritꝰ jumentorᵐ
descendat deorsum. 5. reperitur pro substantia corporea,
quæ opponitꝰ sibꝰ corporeis, de hoc fu inter illos vice 24.
palpate et videte, quia spiritꝰ carnem et ossa nᵒ habet. in hoc
acceptione é quæstio, unde
DICO 1. ad naalis é pure et ꝑfecte spiritualis, ita ut il
naa ꝑfectæ habeat, P. ex S. Script: Eccl: 12. revertatꝰ
pulvis ad terram suam, unde erat, et spiritꝰ redeat ad
Deum, qui dedit illum. P. 2. rone. illa foa é pure
spiritualis, et immaali, quæ nulla rone dependet à naa
et caa ꝑfecta decurrente ꝑfectè ad sum finem, Sed hmoi foa
é aa naali, ꝙ. m pad ex ꝑpa quiti m P. illa foa é
independens à naa tanquam caa sui ꝑfecta, quæ ꝑt aliqa
operatione eaqꝫ perfectiori modo exercere ab oi naa
immediate decurrente ad illas operatiões, Sed hmoi foa é aa naali;

gō. m rem ꝑ. j. quia ind operatione, perfectiori modo elicia
ꝛa ad reale ē intellig; sed hoc ē indepedens omnio à re
gō. hoc ꝓbatur pat. quia operatio requit secundū perfectiō
excedere suū ꝓpriū operandi. m prob. quia intellig sen percep
intellectualis cognoscit, et percipit obiecta separata ab oi ma
ri Deū, angelos, de illis discurrendo, demonstrando p. alt
hoc oā obiecta immaalia percipit intellig ad ē realē, nan
licet phantasma representet. Angelū v̄g. sorte alet
iuvenis, Deum specie venerandi senis, intellig tn̄ gnit
phantasma, et ꝓparat intentionalē ꝺā Deo, et Angelis,
ad maā et operatiōs, elaborat phantasticas in spiritu
abs et immaale, sed iuncta naam suā, gnāt ipsa, et
intellectio seu perceptio intellectualis erit immaalis, gō et
eius ꝓpriū videbit ipsa ad.
ad 2. eadem m. quia ad realis ē tm̄ obiecta entis fel
sed etm̄ ē quam suorum artg intellig. quam enim intelligi
pariet̄ v̄g. intellect etm̄ hoc ipsa intellectio suam,
quam de pariete abs, quod nulli sua māali queat; sic
oculus videt quidē pariet̄, sed nisi pariet̄ n̄ videt, hoc ō
faciem videt, excepta sua p. gō ipsa intellua ē alterig ordi
quam sint reliquia sua maalia, gnāt ē immaalis.
ad 3. eadem m. quia intellig n̄ solum representat maalia
abiecta immaalia, sed etm̄ abiecta maalia representat immaa
gō ipsa ē immaalis, gnātia pat. quia res representata p
se ē in representatione, ē enim ipsa entas representans, et
representatis. 2. p. nam intellig cognoscit seipsū dum
seipsam declarando cōm̄ entias concretione maali, tz abs ind
viduatione gnāli circumstantiarū loci, temporis, ꝛ. ut
maā prima cum definit, representat n̄ maalē sed in
abstracto secundū theologicā entiā, cui etsi ipsa immagina
plerumq; aliquas phantasticas imagines substituat, non
tn̄ ab his abstrahere perfecte prosciuit.

Idem patet de voluntate ad reali, sequitur ad ꝑ fm anal
rem bonã, sed etm ipsum amore boni, et sic ipse amat,
heit ꝑ solam ren malã olim male amatã ohio hbt,
sed ipsum quaqs amore sui malã, ipso esse ipse, vel
male amantem odit, gõ ad reali heit in genere ita
et in eodo ẽ omnino immaali, et spirituali. Tum
quia pot ad reali identitatis pure spiritualis, puta
intellectu et voluntas, gõ et ipsa substia ad reali ẽ
pure spiritualis. quia pot ꝑ se albioris ordinis, quã
entia, et substia earum.

Ad: j. S. P. vt S. Augustt. S. Bonavent. p asserunt
requiem mãs in aã. Z. dicit scelg Aqu. quod re-
quies dicit pot, quod in ea sit mãa. gõ Ad j. S. P.
nomine mea intelligere mãs pfectã, et mãs pfectã.
id ẽ genus, quem ẽ quid pfectã, poetice et gronice.
ex quo relati ex quadam mãa et difficia relati
ad mellflua gronitu mãa ad reali, et angli: h. m.
a mãa ꝑ officia spectantia animo et angli: ad Z.
eadem ẽ responsio. —

Dico Z: ad reali ꝑ ẽ divisibili in pote, aliquas
integrales. S. Lipes hoc absindat, pars ad pdi unita
ꝑ peccti ꝑ ꝑ, ꝑ primũ, quia fides docet ad salutẽ ẽ nõ-
cessem. ꝑ 2dũ, quia si ꝑ maneret separata ab alia
corpe et hoc ꝑ, quia alias idem hoc posset fieri bestie
et damnari, partialis, vt si Petro in peccato mortali
existenti abscissa fuisset pes, et si penitentia ante mo-
reretur in gratia, ẽ pes ad pdi ecclt in inferno, alia
pars in coelo, ꝑ retineret se illa ãa, quia infoabat
eadem, ad aliud membrũ, ꝙ caput ꝑ manũ, et hoc
dem non, quia sic duo foa tangibilia eent in eodẽ nume-

mãa, realē quod repugnat. Sicut enim Rg totū ē in toto mundo, et totū in qualibet parte mundi ita proportionaliter aã realē, et tota in toto corpore, et tota in qualibet parte cuiuslibet corporis, licet nō totaliter.

Ad 1. ens spirituale nō repugnat divisibilitas integralis; sic gratia habitualis ē integralē divisibilis, quia entitas spiritualis. Ad 2. licet alias supposita aã realē divisibilitē posset simile aliqua aã realem et aliam secundū duas suas partes, tñ ab simili hoc nō faciet. Ad 3. P. A. ens spirituale quod sit accidens nō repugnat C. A. ens spirituale quod sit substantia nō repugnat N. A. Proportio enim potest assignari inter aã realē et gratiā habitualē, quod gratia habitualis sit salum accidens, sine qualitatibus esse in magis et minus, proinde pōt intendi per additionē partis ad partē: aã realē substantia quae nō recipit magis et minus, proinde nō pōt intendi. Ad 4. Dico: licet fors nō faceret, tñ hoc facere posset sub absurdum foret, cum aequalis similē gradum in aã amorē et odium sub uno respectu, quia nullus ad nutum, cum amore sit ad obiectū accedere, odio vero recedere abscedere, quod a posset facere in eo casu potest, quia utraque pars est libera aeque, et haberet aeque disposita organa ad eliciendam quamlibet actionē gō.

Ad gtra dico 1. fide divina credimus aã realē immortalē et spiritualē, sed id, quod creditur demonstrabile nō ē, gō immaterialitas aã realis non demonstrabile nō ē, adeoque sed existens nō erit certum aã spiritualē. Confirm: qui credit veritatem

aliquam fide divina, ꝺ̄b captivare intellꝯ suꝫ in
obsequiū dei revelantis, ꝺ ꝟ nullū ejꝰ libi demonstrat
veritꝫ requis captivare judiciū in obsequiū dei
revelantis go m. p. quia ad captivandū judiciū requirit
ut objectū sit obscurū, p̄ostū, vbi a ẽ evidentia
de claro, ibi n̄ ẽ obscurtas. go. p. fide divina
credimꝰ deū Deū, et tm̄ demonstramꝰ eam à posteriori.
p. x. f. n̄ ẽ eadem res fidei cum scibili cū minori
Nē eadem aliunde p. ad Confirm: C. m. p. m. requis
requis captivari ex vi motivi fidei p. m. ex vi motivi
evidentiæ C. m. et n̄ ſſqꝫ. ad 3. m. Dico: quod ad captivandū judiciū requirit quod actꝰ sit obscurū p̄ostum
vel obscurtate n̄ m. obscuritꝰ requisita ad actū fidei
C. m. et n̄ ſſqꝫ. multa igit veritꝫ à phis demonstrabilia valde gaudentꝫ revelatur à deo evidentia à via
hominꝫ, vt existria dei, ac realis immortalis, resurrectio
mundi in tempore, rāo desumit ex Divo Thoma: quia
n̄ om̄es possunt pervenire ad cliam et demonstrationē ex
defectu studioꝝ liberaliū, vel debilitate Intellꝰ, vel alii
de cāis, ac proinde hoīs necesse fuit veritꝫ has alia
via proponi ab ipso Deo, de cujꝰ authoritꝫ debitari
n̄ possunt. Demonstratio à ka clara cognitio
cuiuslibet veritꝫ n̄ impedit in alijs ac illijs actū fidei,
liquidem ho veritꝫ ex vi motivi fidei n̄ proponuntꝫ in clarē, ſſqꝫ credere possunt et dēnt.
Dico 2°: ad nata, multiplicanti nunc ad multiplicationem corporū humanorū organicorū, qua
vtuntur. Ita Catholici. hoc probat S. Scriptura:
assignans nunc quadam aas, unde fluere ꝺb
ad Cæsari dicit cū in Sinu abrahæ, et ad dixit in inferno.

Articulus 3.

Utrū aā intellectiva sit fōa infōans et exercens unitū corpori; et de statu separationis ejus.

Dico 1. aā aalis ē vera fōa, per se actuans et infōans corpus sub organicum. ē Comune. P. fōa dr hoc intelligit, gō aā ejus ē pria et per se quidam fōa actuans et infōans. 2 ptia pat. quia fōalis intellectiua dr ee fōale prius intrinsece cum, quod aliud n ē, quam ea intellectiua. P. gō A. tam qia ita in proxi quisquis experitur se intelligere, poterit sci aā aalis ab hm quidam fōa assistere, sequeretq; quod operatio esset effectus n attribuendus huic rei cui ejus proprie operatio inde nil hoc ex se haberet, per quod a bestia differret, 1 Pars gō. P. Sequela m. actio tanta n hm habitus nobis: quia ipse ē hm assistens nobis, n aā cum actuans, gō idem sequeretur in hoc p.

Dico 2. aā intellectiua creata n ante corpora, sed per primo unitū corpori. ē de fide. P. quia modus operandi proportionatur modo essendi, sed modus operandi aā ē, ut in ea prius à cogre naali obiorum sensibili, et naali, et deinde eleveti ad cognitiōē immaale obiorum insensibili, et immaali, gō naalis modus essendi ejus est ut primis habeat se in māa et in corpore, deinde vero aquiriat se separatiue à corpore et à māa.

Ob. 1. gbra 1 gdus. inf fōa veram infōatā et actuantem et subsistentem quod infōat et actuat, dr ee aliqua pars. sed nulla ē proportio inf eam aalem et suum corpus organicum, cum aā hi sint spiritualis, et corpus pure naale, gō aā aalis n est aliqua fōa actuans et infōans. R. P. m. nulla ē proportio in ratione specifica entitatis ad entitatem specificam inf eam aalem

et sua corpus organica trans m. nulla ē proportio
in ratione infoantis ad infoabile p m. quia corpus ē hūt
ut quoddam poentie et actuale, aīa vero realis et
quidam actus exptes poentialitatis et actualitatis.

Quam dicit Philg aliquas ad probe, n ee actū corporis
coquitis de pūs inorganicis, quā n recipiunt in organo
corporeo; dum dicit intellectū ee seporatū sc coquitis de
rā aīa, dicit quod ē seporatg poā tm.

Ob. 2. nulla foa naalis unitis mihi, nisi quā impe-
diat à perfectione sua operationis; dēa intellva ab
unitate ad corpus impēdit à perfectione intelligendi, nam
n pt intellegere, nisi per gnersiē ad phantasmata,
seorsata vero a corpore intelligit per gnersiē ad
mne intelligibile obiecto, gō n naalis unitis corpori,
presertim cum corpus aggrovet aīa, et deveniat
ad 2dum modū operandi imperfectiorem. R. p. m. nulla
foa naalis unitis mihi, à qua impediat, à perfectione
sua apprehensionis, pro tempore, pro quo foa quenit
his operatis, pro tempore, pro quo paulatim hūt
dispōnis ad operatiōē aliam, p m. hi dicta m. ꝛ
Phūs. sicut enim corpora coelestia hūt produci perfecta,
ita ut possint statim perfecte operari, ē gnersio corpora
inferiora presertim viventia hūt produci imperfecta,
ita ut solum post multum tempus possint obtinere
suam operatiōē perfectā; dēa vero, qua ē intellg
imperfectg, creata ut tabula rasa, spoliata ab
speciebg rū dum ē in corpore, abstrahendo species
à phantasmatibg, paulatim aquirat sciam, et post seporatiōē
à corpore, obtineat perfectū modū intellgendi inde-
pendentē à phantasmatibg.

Hinc inferto 1. Aá cé naalé violentú, tú status
separationis, tum quietis cum corpore. 2. Qua
enbq quæ dnt paulatim perveniá ad statú perfectú
Cornaali é pro d uiessi temporbq tam statq perfectæ
tam imperfectq eo pacto quo hoi primo cornáli,
statq infantiú, deinde pueri, tum Juvenis p. Sed ad
é de ens. g. o. p. Addo meliorē aa é statú separa-
tionis. statq eternus é melior. Sed talis é statq separa-
tionis. gō. licet tú statq separationis sit melior,
tú ad perfectionē illiq status viuisse diu in corpore
multú gdum, quia aquirit specié experimentalé,
itē merita p. hinc ipdeo petinq diu vivere ut
vita diuturnior majorē verbatiā gperet pro fulcro
status p. pro ultima quæstionis parte. —
Scba. aa nali g venire ad status, pro diuersa de-
bonis dispta, statq siet connexionis, status
separationis, et status reunionis. 3mg statq con-
junctionis é status permanentiá aa nali in corpore
phsco corruptibili, ac mortali, hic incipit ab in-
stanti illo, quo aa nalis à Deo infunditr corpori
debē organizato, et durat usqp ad mortē hōis; ut
cat etn status vie. 2dg status separationis
permanentia statūs aa nali extra corpus hic
incipit à puncto mortis, protenditurqp usqp ad di-
judicij universi hōis. 1mg status reunionis é per-
manentia ejusdem aa in corpore incorruptibili
et immortali, et hic perdurabit in eternū, dicit
etn beig beatitudinis in electis, et damnationis
in damnatis, vocati enim statq patria quod
electos.

Dico 3. Dndo aã naĩs subit statũ separationis, ñ aquisit novum modum per le postũ eriãdi et subsistendi, quo conderet quasi eandem nãa cum Angelis. S.j. pars. nẽ est extra multiplicanda sine necessitate, sed nulla ẽ necessitas p gõ. S.m. qndo super nraalã foa aliqua substãlis separata à nãa ẽ. et lei separata ẽsservata et existit, ẽ ẽ nagãa gcedendi ipsi novum aliquem modum postũ seitatis; gõ obm dum aã naĩs naãlã separati à corpore, nẽ ẽ necessitas ei gcedendi et multiplicandi novũ aliqum modũ perfectis postũ seu essendi et subsistendi per se. Itaq dum aã naĩs subit statũ separationis à corpore aliquis solum modũ motũ privatiũ; idẽ privatiõ gnãctionis cum corpore.

S.2da pars. aã naĩ in statu separationis manet ens incompletũ et contractũ, et ad aliud ordinatũ, idẽ ad corpus in resurrectione unẽdũ, et recomstituendũ hoẽm; Angelg aẽ ens gpletũ et inhabile ut remãt in gpositũm alterg. gõ in statu separationis ñ fit quasi eandem nãa cum Angelis.

Dico 4. statg separationis ñ ẽ aa naĩ violentg, nec praeter naturã seu nentes: sed gnaãli, et statg gnãctionis et resurrectionis. S.j. pars. violentũ describit ar Philo cujg quid ẽ extra ñ gtinere ejus posse; hoc ẽ posse ñ velle tanke. Sed hoc descriptio ñ gvenit statui separationis aã naĩs; quia aã naĩs ñ vult statũ separationis; cum ille statg sit nobilior et perfectior; ut pote quia gvenit Deo et Angelis: Et in quo aa cognoscit res clarej et distinctius. Igr statg separationis ñ ẽ aa naĩs violentg. praeterea nullus violentũ ẽ per se tum ex Philo, sed aã naĩs

in statu separationis existit perpetua, quia mortalis
ē, et incorruptibilis.

P. 2da pars. Illud exigit alicui ee proprie nata, seu
rectum quod ipsi rei prodesse, vel obesse, Sed status sepa-
rationis ad nata ē ēe talis: quia prodē ad separato,
cum in eo perficiatr, dum libera existit, et n ē ligata
sibq in cognoscendo: gō status separationis n ē ad
nata preter rectitudē, seu rectos. —

P. 3. pars. aā nata in statu separationis magis per-
fiuntr: cum reddatr magis libera, et frāt indepen-
dens à sibq, cuius perfectionis, operativq, clarius
fluet cognoscendo ēs, dum intelligit singularia sub pria
ratione; majori qp conatu ferr in rem cognitam: gō
status separationis ē ad nata q nata.

P. 4ta pars. aā nata in statu gruentionis explet;
suum apetitū et inclinativē nata, quam habt ad ēē
unitum corpori, cuius ē actus: in eodem statu
intelligit et vult, et gprātr ad h. m. operatiōs, ut
ratum nata ad foas receptibles in pia, et à sibq
perfuitr audentald; siquidem intelligere et velle sp
perfectiones ad hmōdi, cum recipiatr etm in sta-
gō status gruentionis cum corpore ē ad nata gnata.

P. 5. pars: aā nata in statu resurrectionis cum corpo
affectr perfectū expletiōe sui apetitq, et inclinatiōis
nata ad ēē cum corpore suo organico; quia corp
perfecte stabilitr et iramissibiliter misat: idem ē per-
fectissime intelligit: fluet independenter à phantasmatib
gō hic status aā nata ē con nata.

Dico 5. aa nata in statu separationis n retin

pras naales organicas gletas, c m ſſ. vig audibg p
vegetativa ſtva. prob: authore tali, qui docet pras
naales organicas gletq, cē tolig grienti, c m ē hoc,
n cē, qd ē tm pars ipius. ḡo. cum deſtruatr
totu grientu, deſtruentr quoq e m. pcē quoad
cē hūj naale ēt organicum gletū. dixi
notanter quoad cē gletū: quia R. ſentit, h: m.
pcē ſecandū cē in gletū et inadaptū gteng ſleit
important porticulam virtutē d perfectioē, ſeu reali-
tatem ad naliq, ut abdentur ab eape ſtatu ſepa-
rationis; ſed remanent.

Dico 6. remanent hī in aīa ſeparata cē, pcē in-
organico ſeu ſpirituali, cuiq modi ſſ intellg volentr
et loco notiq imāali. P. tum quia pcē nor-
ganico ſeu ſpirituli, ſſ perfectioē quodam intrinſeca.
ḡo remanent in aīa elm ſeparata. gſtia tenet,
cē enim tenet identificantiq; manent cum re
ubiqs exiſtente, quamdiu exiſtit et perſeverat.
Ex his infertr 1: aīa naalis in ſtatu ſeparationis poſſe
recordari, reflectendo, ſeu prē reminiſci. nō ē: quia
recordatio et reminiſcentia prīa ē actus memoriæ in-
tellva, qua ē eadem facultas cum intellu, unde
recordantur ſe dixiſſe in hoc mundo Deum p.
Dico 7. Similr in aīa naali pcē ſtatu ſeparationis re-
manent cē ſpecies intelligibg; intellg aliqn intellectas,
qbg intellg in ſtatu ſeparationis fuit dotatg ſſ, uti et
intellg volentris, n tm cē. i pars ē gtra Sanctiū.
P. 1 pars ex S. Script: Luca 16. fili recordare, quia
recepiſti bona in vita tua, et Lazarus ſimilr mala.
P. 2do rone. Species intelligibg n ſſ quedam aliqua

transeuntes et cito evanescentes, sunt species fidei
p3 exteriorū, item ſt euidentia quedam ſpiri-
tualia, à corpore et phantasmatis independentia
in conservatiue, item nullū habitū obtainiū. Item ſt
in subiecto recipiente nāā incorruptibili. gō. —

Hobe tō K. in calc iam beatificati separati
Pō remanere species erroneas; sunt nec in dam-
natis species superaddite. —

P.Z pars ex S. Ayeron: discamus in terris quoniā
sicā nobis perseverat in coelo. gō. Zdo ratione. ex
dictis in prima probatione penūa posita Ca species
intelligibles remanent gō à pari p. —

P.B pars. Charitas ō habtg quidam ea habitū
hic remanet in ea pro statu separationis vt per
7 ad Cor. j3. charitas nunquam excidit: gō ſi-
milis in aā habitū pro statu separationis remanet
aliqui habtg voluntatis. —

P.4. pars. aliqui habtg intellectg et aliqui mate-
rialiter involuntatis involuntariā imperfectionē, et incom-
patibilitatem cum statu separationis aā habitū:
habtg fidei in intellectu residens involuit imperfectio-
obscuritatis: vnde illud Dni Pauli, videmus nunc
per speculū in enigmate. quare h. m. per visionē
intuitiuā evacuabitur in statu separationis aā
habitū: et translationis ejus ad gloriam, vbi vi-
debimus deum facie ad faciem. Item habtg spei
volutis imperfectiuā carentia possessionis summi bo-
qua evacuabitur per fruitionē, gō.

Dico P. aā habitū in statu separationis p4 ag-
tere novas species intelligibiles et novas elicere actus
de obiectis quae in nouis pro statu gloriationis, ac

rursq cognoscere ea actuali, quo noviter anbe. —

Ad 4. pars. Aã raali, pro statu separationis cognoscit de novo res spirituales intuitivè, sed illæ, in pria ent species intelligibiles novas in intellu, ki species impressæ species fidei, sfg. Jo in statu separationis pt aquirere novas species intelligibiles. Quibus è perfectionis in aa raali pro statu quinctionis, qbg novas et novas species intelligibiles aquiret, ad obcta nova et nova cognoscenda. Jo etm in statu separationis erit perfectionis.

Ad 5. pars. Aã raali in statu separationis actuel intelligẽs cam sua activitate nigenta, imo hi reddit expeditor ad operandũ, cum absolvat à gnesa phantasmatum, à qbg antea dependebat in operando: Jo ki aliquod obctũ novũ vg. Angelus alicui revelt, eandem poat de novo cognoscere intuitivè.

Ad 6. pars. Remanent in aã raali separata pristinæ species intelligibiles: Jo iis redeuntbg cursus pt cognoscere obcta prius cognita in via. Tandem aã raali separata pt cognoscere nova obcta, Jo etm recognoscere obcta antiqua, seu in via aliquo cognita.

Ad obja. Cognes prefatas ad separata tam de obctis novis tam de prius cognitis, ce longe perfectiores, quam de iis fuerunt elicita in statu quinctionis, quia pro statu quinctionis cognoscit obcta dependendo à phantasmatbg pro statu vero separationis per species eorũ species cognoscit, Jo.

Dico 7. Secreta ra one raali aã raali separata pt raaliter cognoscere secreta cordiũ humanorũ, defacto in

nulla aã aalis hia cognosit. S. 4 pars. hũ quia Angelꝰ posseta none aali posset aalꝺ cognosere secreta cordiũ, gꝺ etm aã aali in statu separatiõis tum quia secreta cordiũ ſũ obsita impenetrabilia mlꝰ aã aali separata, cum sint tm. quodam interno hois cognei et liberi affectꝰ, gꝺ. S.T. pars. ex S. Scriptus: Deus: 4. proverb. 2 cor hois et in scrutabile quis cognosit illud, ego Dñs scrutans cor, et probans renes hoem. gꝺ quia Dñs hoc reservavit secretum cogne.

Dico 20. aã aali separata ꝑ se ꝑ̃ moveri loco, et etm alia per impsũ. S. 4. pars. tum quia aã Xti in triduo à corpore separat movit ꝑ̃ se descendo ad inferos. tum quia aã aali in puncto mortis et separationis à corpore ñ manet fixa et immobilis in illo loco. gꝺ. S.T. pars. hũ quia angelꝰ ꝑ̃ alia à se moveri per impsum sui in hoc separata aat aali, gꝺ. tum quia aã aali separata ꝑ̃ se ꝑ̃ motum localem, gꝺ et alia per impsũ. gꝺ.

Articulus 4.

An aã aalis sint ejusdem perfectionis?

Dico: aã aalis quoad entã sua ſũ ejusdem perfectionis. S. 4. Xtus cum alijs hoibꝰ dicit, animas hoũ, juxta illud Psalm: in similitudinem hoũ factus. hoc a divi ñ posset, si aã aalis ñ essent ejusdem perfectionis entitativæ, quia diversa perfectio entiva fundat distinctã specificã gꝺ. S.T. inæqualis operativã quam experimur in diversis hoibꝰ negare aarent aalis diversã entiã gꝺ. S. alias in eadem hoe sobrius ſũ multo plures etm ar-

fuerit diuersas eas. unde etsi operationes boni docti vg. Salomonis ad stupidi alicuius nō minus differre videantur, quam operationes equi et asini, quia tñ illa tota diuersitas refundit in diuersas dispositiones organorum, nō debet refundi in exigentias intrinsecas et positiuas earum: nisi forte velle eundem Salomonem equitare in arundine longa, et sedentem in Solio, sapiendo ipsum diuidentem diuersas species illusas eas.

Dices: debuit dici asserere aīam Xti nō esse positiuam entitatem aīa Iuda. aliās rerum esset quod aīa Iuda secundum se accepta fuerit indifferens ut informandi in illud corpus in quod informat filius aīa Xti et vicissim. atqui adeo aīa quae constituit Xtum Dnm, constituere poterat Iudam. R. N. A. ad ejus prob. Sequela. ly atqui adeo p N. Nomine enim Iuda a sola aīa nō Xti, cum hoc nō sit tota quidditas constituti. unde aīa Xti unita corpori Iudae, cum hoc nō constituisset Iudam sed aliquem hominem a Iuda numero distinctum. Nec aīa Iudae unita corpori Xti constituisset Xtum. constitutio enim Xti nō abstrahit praecise per hoc nomen corpus, et per hanc naturam aīam, sed requirit insuper ut verbum divinum uniatur ejdem compositi. adeoque si produceretur compositum verbum divinum uniretur nō humanitati, nunquam illud corpus humanum corpus Xti. si vero illi humanitati uniretur verbum divinum nō humanitati illud compositum idem numero Xtus qui nunc est, sed aliud secundum naturam personalem. Colligo. si Xtus adoratus in utraque: duae enim humanitates de inaequalitate nō numero, sed specie diuersarum earum. hinc intellige nihil intelligi nisi per speciem quae possit

se magis v minus perfecta, movet ad magis v minus perfectū intellectionē. Specie a intelligibili pendet à specie reali, et ab obiecto, cuius é magis in ordine ad intellectionem; specie a reali perfectior elaborata ab ab infimis organis perfectioris, quam ab ab infimis organis minus perfectis. et in hanc speciem elaborationem redundit m v m perfectionis intellectionis. quod a fit perfectior ab intelligibili, quam a reali, hoc fit per accidens.

Articulus 4.

An Intellectus in operando dependeat à phantasmatibus, an sit sola causa, et an exerceat veram causalitatem. quid sit intellectus agens, quid passivus, quid Intellectio?

Pro 1. tres quærit assignari, quas ab reali, ab intellectu, voluntate et memoria, per has ab nobis operativis exercet. dixi tres, quia locomotiva, seu motrix ipsius v additi, nam cum ens mentis, quæ ab reali, ens mentis tm ille, quod n quenivit alii ab intellectu, sic etsi memoria ipsius alii ab intellectu, memoria tm discursiva seu reali sibi quenit ab reali. ces a hæ pœ immediate originant à substantia ab reali, quia est spiritualis et immaalis. nec etm hæ 3 pœ differunt inter reali, sed habent formalē. quia nullus é signus distinctivus realis inter hos, v enim sit intellectus separati ab ab intellectu, ergo a modus operandi v mensis distinctivus, alias in nullo pro deberet poni distinctivus reali, sed diversi operativi, assensus scil et dissensus.

Pro 2. nomine intellectus hic intelligi pōt quandoq; sola pura intellectio, quem intellectum dari in hoc v ē dubium

qua e facultas v̄ppia realr identtta ac realr, scat
ua sentiendi et vegetandi ac sttuā et vegetatiua.
Et definit: ꝯfacultas spiritual, et ppia mitzisecd ad
realr operandi vitalr per cognem imaalr. qi portis
in agentr et patientr: Intlg agens dicit ille, qi specie
maale, reddit spiritual, producendo sicut una cum
phantasmate, seu specie phantastica speciē intelligibilē.
Dicit agens, quia agit et efficit speciē intelligibile.
Intlg patiens, qi et recipi et possibi, vocatr,
é qi specie sbe intelligibe, in se recipit. à qua recepti
em vocatr patiens. Intlectū agentē et patientē
Thomistte dilignt tenent, sed Scotistte id pene specie negat,
sed identificant realr, quia nullū é signū distinctiui
realis, nam diuersitas actuū nō é diffiniens signum,
quia ab eadem rea ppiant 2 diuersi actus pro-
dicti.
Nota 3. Intlg adhuc dividitr in practicū et specu-
latiuū, intlg practicg vocatr ide qi é sub obta ō
actu realico, talis é intlg qgenq intuitg obtu artis
dominatoriæ, qgenus actu cognoscit, et dicat factiue
demus. Speculatiug, qi é ab obtu ō actu speculatiuo,
talis é intlg, qgenq intuitg obtu logicæ, qgenq actu
silogizat logicē.
Nota 4. Intlg ac realis ō é realis, sed ā spiritli, et
ac identtlg. hoc é, quia in ea remanet intlg, quod
à corpore organico separatr. go. gestria tenet, quia fa-
culttes organice inherent ad intentū corporis orga-
nici, et tollit ginncti. quod a intlg ab causam
cerebri impeditr à sui operatiobg: in hi casu im-
peditr extrā, dum ritg impeditr ab operatione videndi,

rude ad intellise per se n requirentr organa, quor
tñ za ad unita corpori, n cerset ubiqs intlligere,
saltñ in organo quiescenti videt in cerebro, quia
phantasma, a quo hu et nane dependet in cogni-
cendo n applicat ibi obtu intlligibile, mediantbs
speciebs impssis, nisi in cerebro, in quo resident
phantasia. —

Nota 4. difficultas e. an intlligdo operatr
debeat k necessario querere ad phantasma, vi-
dem in specie intlligibi gtemplatr unyse eligit:
debeat le simil et semel in phantasmate, seu specie
sibi maali intcra in phantasia recondita ma
giuari singulare. non de eidem difficultde de intlctu
in pria sua operatoe; hoc a, in acquisitione
specierd, et pmia intlctione facta per eas: non
oe. PP. gedent intlctuale dependere a phantas-
matbs; quia cum ex illis speciebs sibilibs seu
phantasticis eliciat, et efficiat species intlligibi-
les cum pmia intlctio ex obtis exterior orta
debeat; hoc a species in phantasia, seu phantasma
te producent, ex qbs fit intlctio; ideo intlctus
necessario dependet in acquisitione specierd et pro-
ductione pmie intlctionis à phantasmatbs. Dif-
cultas gō é de intlctu in 2dis operatibs, et 2dis
intlctibs, ac licet post acquisitas species et
pmia intlctionis elicitas, ad huc intlctus
egeat phantasmatbs, et ab eis necessario depen-
deat. igitr

Dico 9. Intlctus ad vitam unionis cum corpore
pro hac statu, lege ordinaria dependet à phantasmatbs

in oi pmo q operatione et intellone. P. tum quia loso cerebro et phantasia intellg impedit in operando et eliciendo quancunq intellone: quod fit defectu generis phantasmatu. gō. tum qa experientia ostat, quod quo volumus aliquo obito mirabilia explani, cognosere et intelligere possemq pmis aliqs eorū idola mentalia, et phantasmata aliqua corpora similia, et ipis correspondentia, quod fit qō dependentiā intellg à phantasmatibg: sic vg. dum volumq intelligere Angelū, imaginamur nobis illud phantasma corporale instar alati hominis, Deum Patrē phantasmamur senem. et sic de alijs. gō hgumōi, intellus ad nobis pro hoc statu grauitoni cum corpore egere phantasmatibg: tum quia ordo naturalis istarū duarum potentiarū intellg scl et phantasie pro hoc statu gnexarū postulat illam dependentiā.

Nota hanc dependentiā intellg à phantasmatibg nō esse aequalē in prima motione seu operatione, et in 2da. nam in prima qua acquisita specie intellg pro hoc tam nostro statu dependet quasi dependentia essendi et recipiendi, fundata in aliqua causalitate; in 2da motione dependet dependentia ociosa et 2dum qd fundata in sola concomitantia et qualē gnexione potentiarū istarū, scl intellus et phantasie in simul operando.

Si aliqis in gravem objiciat de viris sanctis captis in extasim, quod hi sine phantasia nō indigeant, die hoc esse super naturale; haec dependentia intellg hoi à phantasmatibg in operando oritur ex

ordinatione divina in rerū naturali originali.

Quia 2. Intellig exercet verā activitē respectu intellectionis. P. ex Philo. ea in genere cae efficientis q̄ currit ad operationē alterius, q̄ etm ad operationē intellectivas seu intellectionē. et q̄ intellig exercet verā activitem respectu intellectionis P. relatis, oes alie poē vitales aliquā activitem exercent respectu harū operationū vitaliū, vt vidē in vegetativa p. q̄ ibi dicendū de poā intellectiva vitali. pbatur operatio intellectionis sit actus vitalis, q̄ procedere debt effective et active à poā vitali.

Colges. Intellectus humanus differt specie ab angelico. quia ea realis ē ens incompletū et actū actuans et informans intrinsece corpus. angelus ē ens completū et incapax ad actuandum et informandū intrinsece q̄ etm poa q̄ntes naturalis differt realē. item nā angelica est perfectior anima humana; nec dependet à phantasmatib⁹ vt hūana. DICO 1. Intellig humana nō ē tota et totalis cā intellectionis, d̄ partialis tm; principalis tm; adeo ad ejus elicitivem etm vt cā partialis concurrit obiectū. P. quia intellectio ē similitudo obiti q̄ ab eodem etm partialē vt ejus forte, proficiscitur. tum quia intellectiones, cum obiecto eodē differunt, q̄ ad earū elicitivem partialē concurrunt vt cae. q̄. tum quia si obiectū nō concurreret partialē ad elicitivem intellectionis sequeretur quod intellectiones essent aequali perfectionis: supposito quod Intellig cum aequali conatu semper agerent, quia poa elicitiva earū est semper aequalis sed sequela ē falsa, q̄. tum quia si intellig est cae

totalis intellectionis, abrasa presentia obiti ea cognosceret sed hoc n̄ go.

P. 3. pars tum quia intellig̃ é caā unyalis, Quidem intellig̃ p̄t erumpere in act̃ dictionem. ista é caa vitalis, n̄ a obiect̃, vt obiect̃ é.

Articulus 6.

De raā Intellectionis.

Dico 1. Intellio n̄ é foalis quedam productio teri alicuius, vi verbum mentis aut species expressa obiti vocatis; et ygrò intelligere n̄ é foalis produere verbū mentis. Contra 3m̄ iust: P. Intellio n̄ é actio vera et phca in genere alicuius teri productiva, seu actio de genere actionis; sed tm̄ actio mere grāmaticalis et analogica sic appellata: gò intellio n̄ é foalis quedam productio teri alicuius. P. A. tum quia intellio vocatr tm̄ à illo actio inanens; cum noter eam n̄ hr aliud aliquod opus: atque hoc ibidem differt ab actione proxime dicta: et de genere actionis. Rect ab actione transeunte, go hoc hr correspondens aliud opus, ex operatr per ejusdem productio: qualis é actio pungentis, fabricantis, intellig̃ dicentis, seu exprimentis verbū mentis p. tum quia intellio é unica et quidem primi gradus inter operationes vitales, go secundū illud dicentr actus ultimi, et ultima perfectio operantis, gò ejus n̄ é vera et phca actio in genere, de genere actionis: quo vltimo ó productiva teri alicuius, sed tm̄ ó operativa ejusdem ea mediante intellig̃ reddit foalis intelligens, et vitalis de obiecto unit.

P. 2. pars actio productiva albedinis ó caloris n̄ facit albedinem parietis ó manum calidam, sed parietem fit albā ab albedine, et manus calida à calore, per actiōd

producentis. gō ratiō actiō intellig, qua intellig
producit intellectiō seu verbō mentis, n̄ reddit ipsū
foalō intelligentē, et ḡsqnt̄ integere foalō n̄ ē pos
ducere verbū mentis.

Ob: Intellig ō re vera actiō vitalis, per quam vere
exercet ipsa: gō ē productiva terū, idē verbi mentalis
gō. R. P.C.A. Intellig ē revera actiō vitalis gramā
tical et analogicē, ob quandam gditionem, in qbz
cum vera actione ḡvenit, n̄ tm̄ ḡvenit univoce
ē actiō vera et ellca N. A. —

Dico 2ō. Intellig n̄ ē foalō quoddam passiō seu re
ceptiō speciei in potēa ō expressa et ḡsqnt̄ intelligere
n̄ ē recipere speciē in potēam ō expressam. P. i pars.
quia visiō oculariō n̄ ē foalō quoddam passiō seu re
ceptiō speciei sensibilis gō nec intellectiō pgo. deinde in
tellectiō ponens dat receptiōē speciei in potēa recipit ipsā
idē intellectiō; n̄ a contrō: d de ratione intellectiōis ē, ut
recipiat obiectū, quia illud dēt experiri, et eidem unire
vitalō nitū: gō in ei receptione n̄ ḡsistit foalis
intellectiō. —

P. 2. pars. ipsa per operatiōē vitalē aliquomodo exer
cet, ut pat de ipsa visiva: quo per visiōē vitalē exer
cet: d intellig n̄ exercet per solam receptiōē speciei
expressē, seu intellectiōis; quia per tālē receptiōē n̄ tendit
vitalō in obiectū: gō per tālē receptiōē n̄ bene explet
ratā et foalem intellectionis.

Addo: Si deus influeret intellectiō distincte speciē
expressam seu intellectiōē, intellectū tālē recipere; actiō
propterea n̄ statim necessario exerceret intellectionē
et hoc ipso intelligeret; d deberet ea mediante elicere
tendere vitalō in obiectū: gō intellectiō n̄ ḡsistit foalī

in passione illa qua receptiu specie expressa dicit.
P. 3. pars nam si intellectus pro tanto n importat receptionem speciei in esse nec receptiue speciei expressa Sequitur quod ipsum intelligere n sit forte recipere unam v alteram speciem. —

Alger. Alii vele quod ad intellectu fiant requirat passio quedam seu receptio speciei expressa, et quidem magis quam productio. et ides ex illo nil glosarii infert. tu a cenfets intellig hanag fiant intelligere; quod unitu et legendis vitalis in altem mediante gltie vitali; qua e similitudo ipsius expressa.
Dico 3. Intellectus potest pro hac tota ratione n importat ex ergo hoc tria; actum productum, passio, et qualtem vitalem productam; recepta ab intellectu. P. ex opposita opinione sequeret intellectus n ea ens per se unum go. P. Regula 11. actus passio et gltas sit 3 diuersorum generum et productorum: 3 ex rebus diuersorum generum n fit ens unum per se go.
Nota tu ad ila tria genuere regulando ad foandam intellectum: n intellectus per primum actum actiue productum se reducit ad actum secundum intelligendi; ergo a tali actionis e qualtas vitalis; qua etm recipit media passione in eodem intellectu. —
Dico 4. Intellectus foalis importat solam gltem quandam vitalem ab intellectu productam, qua intellectualis assimilatur intellectui ejus vitalis principio; unde intelligere foalis e passualem ab intellectu productam, et receptam vitalis operationem tendendo in objectum. P. 1 pars. tum quia n remanet alia probabilis via explicandi foalem effectum Intellectionis, quam ista in delatione expressa; go. tum intellectus e assimilatus quedam objecti et intellectus vere cuius intellectus in actu 1. de anima cap. 1. 1 —

fieri, qd non cognita sit, qo. S. t. pars. nam si intellectus possit in potest qualem actualem ab intellectu producatur, qua in ei intentionali intellecta assimilata obiecto, ejqo vitalis operatio, sicut dicit Scotus quod intelligere possit sit per qualitatem ab intellectu producta, et in eodem recepta vitalis operatio, tendens in obiectum, quod ut melius intelligatur —

Nota 2. quod in quo vitalis duo possint considerari circa operationes; quae duo etiam multis et vulgariter circumstantes: tm secundum rigorem dicta sit: nam actio est rigorem activae productum, et elicitum actus vitalis, quatenus a rigorem ipsum met actum vitalem, quo ipsum agens perficit ultimate. Hinc sequitur: quod aliud sit intellectus agere, scilicet producere intellectum, et aliud operari intellectum, quod est producis intellectum, quod quidem existente obiecto in specie intelligibili elicit, efficit, et ponit primo intellectum: sit vero operatio, quod mediante entitate sive intellectionis, ipsum productum in se intentionali assimilatum, et vitaliter quidem obiecto, sicque perficitur ultimate. —

Articulus 7.

De obiecto Intellectus humani.

Nota 1. Intellectum humanum posse dupliciter considerari; scilicet naturaliter, et prout est in hoc statu. primo modo considerata prout est potentia ordinata impedimento ejusdem, aut alis exercitio; et sic potentia ac operativa secundum varias sibi indifferentias in creatione. 2do modo considerata prout in hoc statu ordinata ad aliquod ejus post peccatum Adae. —

Nota 2. aliud est obiectum motivum intellectus, aliud terminativum. obiectum motivum intellectus est illud, quod naturam movet intellectum et causare simul cognitionem, et causando secum simul producendo actum cognitionis simul cum eodem intellectum: sic est ens reale, sive absolutum. terminativum est illud

quod a natu tm̃ terrare intellectū. rursus aliud ẽ adaptū et
ipsū illud quod ita adaptū intellectui: ut in nihil extra illud
tendere possit; et tendere in ea gtentū sub ꝓio; tle ẽ
tamen respectu audituꝝ; et aliū medaptū quod intelligit
quidē ab intellu dr̃ recipi. verum etm cetera sub adaptā
gtenta ab ꝓio percipi possunt; tle ẽ ens nalē regatū
intellectus à ipsg separati. Idem obiectū Intellectus Deum
nalē pa tendē nalis obligentiæ, et aliū nalis in-
clinationis. Illud ẽ obiectū nalis obligentiæ, quod
nra virtus ꝑt percipi et intelligi ab intellu, hoc ẽ genere
ad cognitam notitiā sui; tle ẽ oe ens creatū; et
limitū respectu intellectus creati ẽ aliqd ipsg. obiectū
nalis inclinationis ẽ ad quod intellectus nalē inclinat
et ad suā ꝓriā perfectionē et tle respectu intellectus
ẽ oe ens creatū, et increatū.

Nota 3. Quidlibet rei nalis n̄ recte statuitur pro obiecto
adapto intellectui, seu studenti nalē nalē, seu pro statu
ipso. quia adhuc intellectus ꝑt tendere extra quidlibet rei
nalis; ꝑt enim intelligere Deum, angelos et cetera, quæ n̄ ipsi
nales. ergo ens sub ratione veri ipsi obiectū adaptū intellectui
humani, seu nalē nalē, seu pro hoc statu beatitudinis.
quia intellectus cognoscit et intelligit bona, quæ ipsi obiecto volun-
tatis: quia alias voluntas n̄ ꝑt bona ꝓsequi nil enim volitum
nisi ꝓcognitum. —

Nota 4. ꝓa omnino dignorata: cum ipsi sensui exteriori:
dignitas tenet obiecta et petunt obiecta dignorata. ꝓa
subordinata: cum ipsi intellectui et voluntati: non. Item
nulla ẽ ꝓportio in actu inter intellectum et obiecta inadæquata,
ipsi tm̃ sufficiens ꝓportio in intellectione, et intelligibile.

Dico 1. obiectū adeqtū creatū intellectꝰ humani secundū
naālē spectati est ens commissimē communū, quod
cendit tā se qā entia, tam relia quā rationis. Pr. obiectū
creatū ē de illud, quod natū ē creare intellectū intellectu
humani; Sed ea entia tam relia quā rationis sūt illa quę
experientia constat nos intelligere Sed angelos entia
rationis. —
Oppositio. oppositio pt ē obiectū creatum licet nō sit
obiectū motivū; sic enim plures loquntr de obiectis motivis
et nō de creatis tm. —
Dico 2. obiectū adeqtū motivū intellectꝰ humani
secundū naālē inclinatiuē et nām pōt ē solū ens
reale in gñi quod cendit Sed angelos creatos
subsistiam accidentia relia, secundū vero abstractionē
naālē ē solū ens creatū, finitū, quāe obiectū
realeꝰ, tam absolutis quam respectiuis; quorum
tertiū nō hꝫ Pbus. P. 1. pars illud constat ee obiectū adeqtū
secundū naālē inclinatiuē ad quod pōa naālis inclinatio
Dg. P. m oē pōa naālis inclinatis ad primū respectiuū
Sed ens reale in gñi est natū perficere intellectū, quia
possunt ab vno intelligi sive naālis seu hyper naālis
gō. P. 2. pars Illud constat ee obiectū adeqtū motivū
alicuius pōe secundum naālē abstractionē, quod nō
excedit, neq excedit à pōa, et quod natū ē moveꝛe
pōā, Dg. P. 3. oē ens finitū creatū. ē obiectū
naālē; adeōq oē tale pt movere naālē intellectū humanū
ad hui cognē naālē; Item Solum ens finitū creatū
pt movere naālē intellectū humanū, nam obiecta hyper naālia
c. n. ē Deus pt in proportionata ad proportionē motiua
naālē, gō. P. 3. pars. relatio requisita ad cognoscibilitatem

tero; sed Deus ad quem terata relatio alicuius entis realis relativi ē naald incognoscibili ab intellectu huno; gō illi relatio requit cognosci naald ab eo; et ghēp ens reale relativū, cuius terus ē Deus; ī ē obiectū intellectus hūi; secundū naald exigentiā.

Dico 3. Obiectū adequatū motivū intellectus hūi pro statu isto ē tm quidditas rei sensibilis. P. ex illo qi ait: nil ē in intellectu quin prius fuerit in sensu; sed nō cognoscit nisi quidditatem rei sensibilis; gō arguit, quod quidditas rei sensibilis sit obiectū adequatū motivū intellectus hūi pro statu isto. P. etm experientia; qua ghētat nos pro hoc statu ī moveri ab alicui reby, nisi sensibly; unde etm quādo cognoscimus nos cognoscere et huiusce rerum cognes; ad hoc recurrimus ī phātasmata, tanquam obiecta proxima clarū cognoscibilium, sed mediate: gō. —

Dico 4. etm singulare pro hoc statu ē obiectum adequatum intellectus hūi; ī eadem difficultate sed ghūse P. 3. pars. tum quia de singulis affirmat enuntiatio, et ab iisdem abstrahit scientia. tum quia cognoscit inductive pia, et demonstrative gelusiod; sed gō. pro hoc ghg recurrat tm cuica singularia, intellectus tam cuica singularia quam universalia. P. 2. pars. quia intellectus dicitur obiectū ī illud secernere ab oi alio obiecto: sed intellectus hūs pro hoc statu requit secernere et distingere unum singulare ab alio ī. adhuc evidentia eadem, gō requit etm difficile intelligere singulare. P. 3. nil intelligit difficile ab intellectu humano pro hoc statu, quod primo difficile ī movet sed, d singulare quādo adest eadem evidentia requit difficile movere sed; quia

ent vg. in duobg ovis seu oa similbg; gō negs
millā. — P. Cpars. Singlare pt intelligi. cū illis
hns plā sub raone nāe gnis; et sub raone acciden-
tis; qbg affūtis vg. Plato. Sub raone hois; et qbg
ē affectus llbg accidentalg; qbg caret Lucero. d ter
intellico pt gbuſa quia Plato n cognōit eland
sub raone suo Platonem ibi; seu singlor hoīs. gō.
Ob: poā pōens diffiā int aliqua duo; intellit illa duo
diffre; quia ea cognōit sub raone pria; d intellg hng
ponit diffiā int singlare et unſle; gō. 2. P. m. poā
ponem diffiā postrē int aliqua duo intellit illa duo
C. m. ponem diffiā tm regtre pm. hi diffitam. intellg
millg hng tm regtre diffiquit unſle ā singlari ex
eo sltet quod diffiā unſlis n gretat singlare nec ēgtur
ad raonē super qua fundat repugrantia illa ad ē
ad prodicari de pluribg pro hac statu in singlari n cog-
nōit diffre; cum ejusdem nequeat dari scīa, sibi
et sgnd nec intelligibli.
Sico gv. singlare ut hūsmōi gditibg maxlbg; seu
evidentlbg ttbus; pt intelligi ab instanti hūs; tam
intuitive quam abstractive. P. J. pars. Intellg hng
pro hac statu llbt intellōnes, seu gnitiones, ptim
gtingentiū, vg quod Plato scribat; et Socrates dis-
bet p. Oles intellōnes, seu cognes n possunt hberi
abscp intellōne, seu cogne intuitive singlarū quā
ptūrā gtingentes n abstrahunt ab existia, et
presentia. et tandiu vera pt, qndiu extrema stant
gjuncta; gō. P. 2. pars. Hg intellg pt cognōscere
abstractive singlare aliquod quia tacendo de rerum
singlarū, sub gditibg maxlbg; vata secundum scā

figuram, locum, tempus &c. qđ à potiori intlg hunc
vir perfectior et nobilior ẽt ꝑs cognoscere, seu intlligere
hinclare, aut subꝫ gritiorꝫ nealꝫ.

Dico 6. via inquisitionis intlligẽ hanc pro hac
statu primi intlligit et cognoscit Gloriã quam
in patria. P. ois nostra intlligia et cognio pro hac
statu ortũ habet à sẽbꝫ, patente ppõ: nil ẽ in intlligi
quod prius nõ fuit in sẽ, qđ quod prius obiectũ sui,
aliud etm prius intlligit ab intellectu huno, subsequo.
Sed hinclia prius obtentu sui. qđ.
Si a unoscia ad te invicem gparentu minus unosce
prius intlligit et magis cognoscitur ab intellectu hõ, quã
magis unosce; quã minus abstrahentu à singlorꝫ
et sẽbꝫ, magis unoscia ẽ magis abstrahentu.
Dico 7. subsoia naali pro hac statu requit intlligi
per prius speciẽ, sic hũ recte prius P. Intellectus
intlligẽ hanc pro hac statu ortũ habet à sẽbꝫ, qi
ab aiẽntibꝫ tm̃ movent per species sẽbles, eandem
a nõ gignit substiam virtualꝫ, nec in ꝺ̃ realꝫ, nec
in ꝺ̃ cognito quoad gptũ prius et gdletu, seu quod
prius speciẽ quia ignobilius requit virtualꝫ gnere
nobilius, et perfectius etm in ꝺ̃ cognito: unde
audens caal tm̃ speciem representatiuã aiẽntis, qđ.
Dico 8. subsoia spiritualis pro hac statu tm̃ per
species rerum sẽbliũ intlligit ab intellectu huno;
et de ei nõ nisi gptus prius ex gantbꝫ per varios
inquisitiones ac discursus aquirit. P. quia intlligẽ
hanc pro hac statu incipit fabricare gptũ et intellectũ
quidditatiuã v̄ g. de deo hmõe naali: et spiritu lẽ
ut ibi species creaturarum pro speciẽ boni, speciẽ sum

specie actus. p et ista aggregando simul tandē assequit ad giprendum summum bonū immersū et actualissimū, eo fere me bono, quo imaginativa utebat, speciebq diuersorū obiectū ad imaginandū ppositū, ex illis diuersis; vg. dum imaginatur montes aureos. qc.

Dico 9. Intellectus hums pōt distincte plura simul per modum unius intelligere, seu cognoscere unica intellectione; nōn per modum plurium distincte; ita cognoscere simul plura ut plura gdusse. P. 1. parr. Intellectus hums pōt distincte intelligere aliquod obiectū in quo plura simul sunt et qualitative gtinentur, c.m. é vg. hoc in quo plura prodota qualitativa, actualis, realis, existentis corporis, habitudie p involuntū gō. P. 2. parr. Intellectus hums é limitate perfectionis et virtutis, ideō potest adesse ferri in plura ut plura distincte, gō nō nisi unum obiectū distincte una intellectione intelligat, etsi plura ut plura cognoscat distincte eo ipso plures intellectiones aderunt terrate ad illa plura obiecta. Preterea requirit dari unā speciē impressā distincte representantem plura disparata ut plura, gō negō unā speciē expressā, seu intellectā distincte exprimentem plura disparata ut plura. P. 3 parr. Ostenditur pōt gdusse ferri simul in plura obiecta, vg. colorē albū, nigrū et flauū ejusdem pictura, gō eōm intellectus pōt gdusse simul cognoscere plura ut plura.

Arguit. Cur intellectus vocetur verbum mentis. R. Quia ōis intellectio é imago formalis expressa

repsentans obtū sm̄ 1 illud qđ intellū notificans;
quemadmodū igitur vox aliquā instituta ad sigandā
rem v.g. vox lapis dicit verbū oris ex eo, quod noti-
ficat auditori rem illā ad quam sigandā ē instituta;
ita intellūs dicit verbū mentis quia notificat intellū
obtū illud, cuj⁹ ē fodi et expssa māgo.

Queres 2. cur in divinis Spersona ñ vocet
filiu⁹? Sicut 2da cum egis processū ex Patre et
filio sit origo viventi à viente, ut spūs gineto
: cum eadem nā quę é in Patre et filio viventē
vere gineti, etm Spiritui Sancto: / hujg rationem
audies in Solgia, hanc a cape dicendo eo quod hoc
processū ñ sit in similitudinem nā id ē Spūs Sancti
sed ē māgo representativa Patris et filii, Sicut filius
é māgo representativa Patris.

Articulus IIdus

De Speciebus intelligibg.

Nota 1. nomine speciei intelligibilis hic intelligi aliquam
similitudinē obti sm̄ ee intentionale gsiderati. sed
duplex, ex pssa et impssa. Speciē intelligibilē expssa,
é ipsa notitia de obto genita mediante specie impssa,
et co incidit cum intellone intellus hui⁹. Species
intelligibilis impssa é illa qualitas spūalis, quę una
cum intellu compoducit speciem expssam et de ipsa
hic agitur.

Docatur ab alijs semen obti faciendans intellū ad
notitiā obti: dicit enim imago obti ñ in ente;

fed̄s in repsentando: dicit quoḋ hmōdi obti, non quodam fodalis: his enim ē intellus sen notitia genita ab obto, et ista specie: d virtuali gñus vices gerit obti: concurrendo ejus loco adcogñ̄ perficiendā vocatr a intellgibili, quia fit ab intellu concurrente aliqua phantasmate: vocatr in psa: quia ante intellionē ñ̄ primi intellui pōssibi ad eam faciendā, manet qđ in eo actu transacto. —

Nota 3ª: recte describit Species intelligibilis: quod sit qualtas quoḋ̄ intentionali spūtualis, repsentans obtū̄ Intellui, et cum eo productiva notitie ex psa sen intellionis. Dicit qualtas intentionalis, ad differ ab oḋ̄ gñis rei, cm ē calor: color p. dicit spūtualis, ad differ̄ Speciei sēsibi, que mālis ē; dicit repsentans obtū̄ intellui: quia species intelligibilis ē vicaria obti et illud instar imaginis refert intellui vt de circa illud efformare valeat obtā notitiā. dicit et cum eo productiva notitie, vt exprimat munus et efficaltas Speciei intelligibili, gñus electi intellu influit in gñtem intellionē. k. p.

Dico 1º. admittenda ē Species intelligibilis, tanquam necessaria in intellu humano ad cognem abstractivam. P. 1ª pars ex Scoto, quoḋ̄ perfectionis in psa inferiori, nō ē denegandum psa superiori, si ejus nō repugnet, d perfectio ē in psa inferiori vg. sensu interno, nō visa libere speciem prius actu in se, actui ei nō repugnat, gō huic nō ē denegandā psa superiori qđ̄ gli ē utilis; Nunc species intelligibilis ad mentem

ꝑ. 3. m̄ quia libere specie; ꝺ ḟ̄ posse poꝺ uare ḟtiæ, uel̄ a producere; ḟiit perfectiæ in quacunq; cāa; ow hoc etiā reperiet in Deo: qui ē producere; et agen perfectiſſmē; ꝺ dum ḟg hꝫ ſpeciem; ꝑ producere ḟtiæ: gꝫ perfectio ē in ḟa inferiori libere speciem priꝰ obti in ſe. Dō Intellꝫ humanꝫ ꝑ cogitatiōne abſtractiva integere obtꝫ unoſſe in ēgn absentia: qui ponit diſtinctiō inꝰ rem et ſingulare. ꝺ obtꝫ unoſſe nō intāgit in qtū relucet in ſpecie phantaſmatis; gꝫ in qtū relucet in ſpecie intelligibli: gꝫ ēuidenda ḟt ſpecies intelligibiles, pro cogne abſtractiva. P. m. Deꝰ limitatē nō ꝑ ſpecies rerū, repreſentandi oppoſitū ſuiuſ; ꝺ phantaſma repreſentat ſingulare ſm̄; liquidem ḟg ē ſingulariū ex obꝫ: gꝫ nequit repreſentare intellectui nroſe. —

P. 2. pars. exſtat in nobis et in aa ſeparata memoria intellectus; recordatiō preteritorū; et cognitio abſtractiva: ꝺ hec actus recordationis, et cognitio abſtractiva nequeunt fieri absq; ſpecibꝫ intelligibilibꝫ maxime in aā ſeparata, gꝫ nulla hꝫ amplius phantaſmata; que ſupplent uicē ſpecieꝝ; gꝫ ad hoc neceſſaria ḟt ſpecies intelligibles. —

Nota 3. totā neceſſtē ſpecieꝝ intelligibiliū habendi ex parte obti ſ: nō uero ex parte intellꝫ qi in ordine ſuo hꝫ totam et ſufficientē activitatem ad actum intelligendi: ſ ad ſuſpendū illet obti tanquam obicē gcāle concurſum. Hoc ā ſupplementū extripliū capite ꝑ ē neceſſariū. Primo. quōd obtꝫ ē actu intelligibile; ꝺ ꝓ tm, aliā ḟt oā obta ḟtia;

et mealia in ordine ad cognē abstractivā; hoc enim
n̄ fit abstractive actu intelligēdo; nisi fuerint in speciē
presentia; nam quādo fit in sejpsis presentia, pariter
cognem intuitivā, n̄ abstractivā. 2. quādo obiectū
quidem ē in se actu intelligibile, sed absens; ideo ops
sūpleri dbt ejus presentia per speciem; et hoc fm
unū angelus dicit indigere specie ad intelligendum
abstractivē alterum Angelū absentem. 3. quādo
obiectū ē quidē intelligibile et etiā presens presentia
extrinseca, ex quādā absit, n̄ tñ presentia obiecti;
quia licet in ratione obiecti valde exigit pnā, rende-
ret tñ beatā presentia obiecta; et intellectus hit in pre-
sente intelligenti necessaria ō species intelligibilis, per
quam pertingat pna, frāstrā tñ presens in ra-
one obiecti; ex hoc capite putat Scotus fuisse Angli
gessū in via speciem representantē ēntiā diuinā
abstractivē. itaq ex primis capite speciē intelligibi-
lē necessarie pro cognē abstractiva circa obiecta
mealia et fabilia: ex 2do fit etiā necessaria pro
cognē obiectorū spiritualiū creatorū. ex 3tio
fit necessaria etiā pro cognione obiectorū increatorū
et abstractivē cognoscentis ab intellectu creato.
Ob. 1. Si exigerent species intelligibiles in intellectu hūno
plures simul tanquam necessarie ad cognes abstrac-
tivas 3 oēs nouerent simul ad cognem seorsum obiec-
tum, v̄ rem tm̄, v̄ nullā, ō neutrū horū dicit. pri-
mū. P. m. n̄ fit dicit primū quia intellectus hūnō po-
test intelligere plura simul: non secundū, quia
quā ratione potest nouere rem, possunt et oēs simul

cum ꝛ sit majoꝛ ratio de una quam de altera; nec
etm 3tia, quia tꝫ intellig nil intellegeret. go. 2da
nulla ē necessitas horum; gō. P. A. Sufficit intellig
possibili cum obito ꝓpo; aut phantasmate; nam
ēt sit quō maale; adhuc tꝫ pt ut caa partialis mng
principalis concurrere cum intellta ad actū intligndi;
sicut pt gconcurrere ad prod uctionē speciei intlgibli gō.
P. ad 1.um Cm N.m. ad ejus P. Pio illas plures species
non ꝛ ales movere simul ad cognē suoꝝ obtoꝝ; sed
illa tm, quā ē fortior ꝛ quam voluntas determaverit
ad notioēm; quia voluntas pt imperare huic speciei,
et ꝛ illi; quamvis fuerit debilioꝛ ut moveat intellm
huc ad cognē sui obti: ut sic impedivit alias, ne
interim moveant. Ad 2dam N. A. cum prob:
A. quia quo obtū ē maale ꝛ ad actū intlgble,
eget specie, qua actu intlgble reddatur in ordne
ad cognē abstractaꝝ. nec sufficit phantasma
ad rependam presentiā sui obti, nam sunt ꝛ
sufficit ad ffectum ffi interni, sola species ffi
externi; d. requiritur qua interna aliquomodo
concaa à specie externa: ita dicendū de phantas-
mate. et preterea obtū presens in solo phan-
tasmate, adhuc gbinetur intra ordē maalis et
ffi.

Pro 2. ad cognem tꝫ intuitivā ꝛ sit necessaria
alia species intlgibilis. P. tum quia in hac distgtur
notitia seu cognitio intuitiva ab abstractiva, quod in-
tuitiva consistit ab obito immediate presente in propria existentia;

abstractiva vers ab obito tm̄ presente in specie: gō ha
quia species ē vicaria obti et supplens immediatū
ipsius concursū, quo ipsum vīt ē actu intelligibile, v
ē absens vel ē in pcessu postobitū in ordine obti, Sed n
cognā intuitiva cengetis obitū klere de ipso d gō
gō

Dico 3. dantis speciē intelligibiles, nedum universales,
verō etiā singulares; etsi hoc tenet gfusa: Idem verū
supernaturales. P. 9. pars. experientia gstat, nos
abstractivè intelligere res quas gneres in eorum absentia,
vg. gradū dāli, bni, substātiæ, utilis p unde deprā
varios ingressus discursus, eandem definimq
gō bni naturū gnium tanquam universū dantis speciē,
intelligibile, gcaante, prefatas abstractivas intellec
ones. P. 2. pars. Etiam Singularia cognoscit abstrac
tivè nostra intellig. go dantis eorū speciē, gstia tenet
quia cognitio abstractiva fit mediante specie intelligibili; P.
gō 4. de ebus operatis entiū ē etiā per sē intelligibile, quia
intelligibilitas ē proprietas et passio cuiuslibet entis; S.
singularia hēt operā entis, go singularia sē per sē in
telligibilia. n̄ a intuitivè tm̄; sed etiā abstractivè, quia
quod intuitivè sit intelligi, etiā abstractivè sit intelligi, et
gnant dantis eorū species intelligibiles, concurrentes ad ab
stractivū intellectum, gō. P. 10. pars. Singularia per hoc
statu n̄ distinguntur distincte intellectione ab intellectu hūs
gō intelligi dung sunt n̄ hēt distincta species intelligibi
d gstas tm̄. P. 4 pars. etiā res supernaturales
existunt sub obitu adequato intellectui hūni: gō earū
species etiā dei possunt.

Deo 4. cao efficiente specierū intelligibiliū sit intellg agens, tanquam cā principalis; et phantasma tanquam cā minus principalis. P.j. patz. Intellg agens transfert obtū de ordine in ordinem; hoc ē de ordine sensibiliū ad ordinem intelligibiliū; et de ordine corporaliū ad ordinem spiritualiū: Deo enim translatis sit per efficientiā veraru specierū intelligibiliū, quia obtal, quod erat sensibile et corporale, fit intelligibile et spirituale: gō intellg agens ē vera causa efficiens specierū intelligibiliū. —

Quod 2. intellg agens sit cā principalis, patz. quia intellg ē cā unyfiat in producendo speciē intelligibili quam phantasma, cā ē unyfiat in concursu cāru aliaru partialiū, ē principalis, et patz de Deo, gō. — P.z. patz. cā universalis sensibilis obt deberari ab aliqua cā particulari; aliquin semper maneret indeberata, d intellg agens ē cā unyfiat et indeberata ad omnes species intelligibiles producendas, gō obt deberari ab aliquo, nō potius bone quam illā producat. Resumo. Sed solum phantasma regulariū ē illud, quod intellm hi deberat, gō phantasma ē vera causa efficiens specierū intelligibiliū.

Quod vero phantasma sit cā minus principalis, inde colligtz; quia qnō ē minus perfectū in agendo, et minus unyfiat, quam intellg; licet intellg sit perfectior in agendo, quam phantasma, nō tn ab suo phantasmate producere speciē intelligibilē,

quia phantasmata perfective et virtute in se
gt inest.

Collges. totū ē discrimen inū speciē sibē, et in-
telligibē. Species enim sibē, erterna cum representet
obtm, ñ diu manent in organo v.g. Species sibē,
in oculo; sed pereunt ad remotionē obti ipsas
gignentis. Simili species intelligibē, interna cum recip-
ant in organo quidqp affecto variis dispositionib
et gbrariis, à qbq tandem ē ccorrumpentis, ē
lodantis; unde et pia oligndo deberi possunt et
evanescere. Sed species intelligibē cum representi
subito in ālī immixto et morganico stat in
intellu passibi; ideo durant diu, et perseverant
in eis, etm transacto iam actu; et posterea
dicit phlg quod intellig etm post actum sciendi de
se possit ee sapiens. quia stat gservat species
obtorū sapientialiū.

Colges 2. Non ē prius speciei deperire qua in-
hibendo, quia species ñ inhaerem ad huc stat vim
deperativā; cum deperat per aniōē, ñ per inhaerentiā. Hinc species oculis actuari et inhaerere, ñ-
quidem ñ inhaeret ut species ē, sed ad sumū ut ille
audiens, et eo quod finis, ad quem gsequdū primo et p.
se instituitur à nāā, ē superare munus obti.

Coll: 1. Obtū deti ē possens pia ē per seipsū
ē per aliqd loco sui. Hinc de entia speciei ē
superare distantiā obti. —

Colges 4. Discrimen inū stat aquisitū, et speciei
ē: species enim stat pia simplicē nāē, eam qp —

deberat ad immediatā representatiōē et apprehensiōē
hujꝰ potiꝰ, quam alterius habiti. — At habg acqui-
sitg dat facile poēē, nec ē immediate representativg
sui obiti, d factug alterius similis. habg vero infusg
à specie differt, quia licet gneat poāē ñ habtm
deseratā gneriōē cum hoc deserato obito, simil habt
species; imō nec habt fidei aut Spes requirit ad
apprehensiōē obiti, quemad modū requirit species
d ad inducēd de obito credito. etsi daret, qualtas
alicuja ꝟ habg fidei, qui ñ solum daret virtutē
ad credendū mysteria nec revelata, sed etiā deside-
ret intellm ad hanc deseratā revelatiōē; eo modo
quo deberet species albi ⅄, ad visiōē de albo ⅄.
tē ea qualtas ꝟ habg haberet eadē facilitē speciē.
Discrimen inū gradū impelluum, quam producunt
res gravium et levium, cum earū eorum moles
sit deberare pias ad operandum, est, quia impelg
deberat ad motū in hi deserato spatio, ñ vero ad
locū representatiōē, mensū ⅄ speciē ñ ē qualibet
deseratio, d deseratio in genere representativi, ob
quam causā dii solet species reperiri ñ poēē, nisi
in potiis cognoscitivis.

Coll: 7. Pictura vg Cæsaris ñ deberat per se vitā, sed
per hui cagrem ad apprehensiōē Cæsaris secundū se,
quamvis vita cognita pictura ñ habeat nec speciē,
sed excitatiū speciei Cæsaris ad novam illius re-
presentatiōē, effectū ⅄ et naā speciei ñ ē excitare
deseratū poē, d deberare immediate potam ad immediatā
apprehensiōē obiti.

Obiges 6. actus prudentiæ ñ ē speciē, compatē cū

cum voluntate, quam debeat ad volitiue; nec enim una cognitio ē speciei respectu alterius quam immediate dirigit, tum quia neutra se bonā habet ex parte obiti; gerens illius vicem, quia ter deberatiua quam libet voluntas à cognitione ē eidem immediate n tn in ordine ad representandū seu prosequendū v fugiendū obtū. deberatiua a speciei; dicit indivisibile hoc duo: nempe ēt immediatū deberatiuū, et libere pro tempore; ad quem debeat representatiuē: alia, n distinguitur à deberatiuis aliarū potentiarū, in ordine ad speciei generatione.

Species an species deberet poā cognoscitiua ad representatiue obiti, tanquam ḡdtiū, an tanquam principium effectiuū. R. effective generare debuit vitalis. P. cognitio ē imago obiti quod representat, ḡ procedit ex debito ab obiti, cuius ē imago, d obiti n ē alio modo concurrit quam per speciem à se emissā: cum n posset agere in distans, ḡ species generavit actiuè ad productionem cognitionis. P. ḡtia P. de ratione imaginis ē, ut procedat actiuè ab eo, cuius ē imago, unde cognitio qua Pater alterius cognoscit filium et creaturas n dicit imago filii et creaturarum quia n produxit neq; à filio neq; à creaturis, ḡtiū vero quia filius procedit à Patre, dicit imago Patris, ḡ ad hoc, ut cognitio dicatur imago obiti requirit ut representet obiti et ab eo producatur. ob hanc rationem annotavit S. August: duo ova licet inter se similia, n libere mutuo sibi imaginis, quia neutrum generavit ad alterius productionem.

Colligo 1. dentro speciem visibilem, quia oculus indiget ad visionem hujus, quam alterius colorati,

ll̄ libere determinandi, de loc n̄ pt̄ ee obiectū, et pole dissens.
ō ē species immissa ab eodem obiecto. dato etiam species
in auditu, quia multotiēs auditus ad multa milliaria
sonus dirigit bombarde, n̄ solum in ea parte, in qua
directe sonus propagatur, sed etiam à tergo, ubi sentit
dat in ghearid. Jam sonus immediate à corpore
sonante n̄ generat̄ per ip̄m ad additionē sui, nam cum
ejus commotio n̄ pertingat eodem numero ictus ad
aures utpote eas successivē n̄ permanens, ne ipsum
p̄ eo eum gestet, ac proinde requirit eam auras à
qua distat concurrere adproducenda additionē. —
Colges 8. Probabilius videtur species reflexas produci
à directa specie et obiecto, quia species reflexa ejusdē
sonus cum directa. quod ad nēm ad speciem sunt in-
ternorū existentia ideo species producit ab ipsis speciebus
immissis à sēsu externis; species vero ostiorū externa-
rum producit ab ipsis ostiis externis. 9. Species pro-
ducit ab obiecto, cujus ō similitudo, et instrumentū conducit
ad efficiendam representationē sui, gō si species coloris
in re externo producit à colore, ab eodem etiam colorato
producit species in phantasia p. Reflexum: actus intellig
producit speciē sui, n̄ vero sui obiecti, quia per speciem
actus n̄ representatur mediate, ac directe obiectū,
ō mediate, seu tanquam terminus illig actus, gō per
speciem producit speciē illig visionis, n̄ vero obiecti
visionis, aliās quam intellectus produceret duas species,
directam, unam sui, alteram vero sui obiecti, quod
falsum. Articulus 9.
De existentia voluntatis ad exercitii, libertate, ac dependentia
ab intellectu et obiecto.

Nota 1. Duplicidem hoc distinguere solet à philos apetitu
Stat: sttuq et raolis. Sunt duplices facultates
cognoscitiva, sttiva sallem, et intellectiva: apetitus
sttuq e, qui sequitur cognitionem sttivam, seu actum facultatis sttiv
ve, et hic ine brutis, ac hoc. apetitus raolis a
pria net voluntas ad raolis, hic sequitur cognitionem intellectu
seu actum facultatis cognoscitive spiritualis: dicitur
raolis: quia pre exigit in operando aliquam actiõ
et operationem raonis seu intellectus; vi cuius illud: volun
tas n ferti in incognitum. Item: nihil volitum nisi pre
cognitum. apetitus iste hic describitur à Scoto, quod
sit apetitus cum raone liber. —

Nota 2. dicitur describitur apetitus raolis, sive
voluntas: quod sit prima quedam intrinseca
ad raolis, spirituale, liberum, activum vitalis, pre
sequendi bonum, et fugiendi malum, sequens cognitionem intellectualem. dicitur prima intrinseca ad raolis: ad
ostendendam voluntatem revera ee facultatem ad
intrinsece gruitam, instar aliarum potentiarum et facultatum,
et ut ista pria distinguatur ab aliis priis extrinsecis
dicitur spirituale ad differentiam quarundam potentiarum ad
alia, et organicarum, qe ad raolis et simul sttua
gruuntur: c. n. sit pria nutritiva, generativa progressiva
e dicitur liberum, ad differentiam apetitus pure naalis, et
pure sttivi; qi careat oi libertate pria et cenlis: dicitur
sed talem item qua etm active gruatur ad bias apetitus
ones; dicitur vitalis ut inducatur effectus huius pria et

vitale quandam operatione. dicit perfectionem bonum, ut indigitet obiectum prosecutionis voluntatis, quod est res bona.

Nota 3. existat omnino in aia sensitiva appetitus sensualis seu voluntas; habet enim Gen 4. sub te erit appetitus tuus: habet spiritus: et tu dominaberis illius; habet pro primum voluntatis. et ad Galath: 5. caro: id est appetitus carnalis et spiritus: concupiscit adversus spiritum, id est voluntatem ad spiritualia appetitum. liberum arbitrium est idem ac voluntas. P. etm. vacare peccatum hoc quod ipse gerit ejus ac ine voluntas; spiritus tenet, quia peccatum ex voluntate libera est, nam quod nascitur ex necessitate fit peccatum non est. Probatur hoc ine vis spiritualis utitur experientia spiritus gerit et eligendi; sed ubi est vis eligendi ibi est voluntas; cum ejus nil sit aliud, quam potestas eligendi. distingitur tum intellectus et voluntas non realiter sed tum formaliter.

Nota 4. voluntas ac sensualis non est pura mere passiva; sed mere activa respectu volitionis et nolitionis. tum quia voluntas pura ac sensualis ut intellectus pura non sit pura mere passiva sed suo modo activa gerit a pari. tum quia voluntas virtualiter influit in volitionem et nolitionem, gerit. voluntas tum consistit in pura nobiliori et digniori simplicitate et interiore intellectu. quia voluntas exercet actus nobiliores et digniores quam intellectus, gerit. spiritus tenet; A. P. voluntas exercet actus amoris et ex S. literis magis quam actus intellectus ex illo Joan: dicto: filioli diligite alter alterum. A. P.

Dico. 1. Voluntas humana est formaliter libera et quidem sola; intellectus vero et ac pura sensitiva non nisi participative,

et dependens à voluntis imperio. S. j authorte S. Script: j Corinth: 7. ñ libus necessē, potestem e libus suæ voluntis. et Eccles: 15. Deus ghituit hoē et reliquit eum in manu hūi consilii. Si velit mandata et proposita voluneris mandata servare conservabunt te; apposuit tibi aquam et ignem ad quod volueris porrige manum tuam: ante hoē vita et mors, bonū et malū, quod placuerit ei dabitr illi. S. 2. sane, hoc e Ing Suarē actiuū: et ēt se deberare ad operatue, gratiæ, ac gdōnias. d in his ghitis libertas pro posse; gō. m pat ex S. Script: citata: tum etm experientia; qua quisqs in se reperit dominiū istarū Suarē actiuū. ita ut positis pro requisitis ad agendum possit agere, v ñ agere. gō. probatea si voluntas hoīs ñ ēt libera posset frustra Deus ejus pro posset certas leges observandas. cum eas defecte liberte is observare ñ posset. gv.

S. 2. pars. Intellg et alia pōa nāla, actiua positis obg prerequisitis ad agendum necessario agunt; sic dum Intellus Petri proponit evidenter obiectum aliquod intelligbi, statim necessario intlgit illud, gv.

S. 3. pars. voluntas imperando intellui et alijs potis exercitiū aliquam operationē quandam eis gunicat libertatē, qua libertas participata dicitr. sic Petrus credens mysteria fidei orthodoxa participat quandam libertatem à voluntate, ratione cujus ejus actus fidei dicit liber, et meritorius, gō intlgi et alia pōa actiua sit libera tm participatā.

Nota 6. libertē voluntis potest ghstere in dominio et imperio, quod hbt voluntas humana respectu

sus. et hoc libertas ē de entia voluntis et inseparabilis ab ea; hinc impossibile est Deum quidem posse à voluntate humana auferre libertatem formalem et essentialem seu ipsum dominium in suos actus: salva substantia et entia ejusdem: sic ep voluntatem necessitare ad operandum.

Nota 6. libertatem voluntis aliam ā coactionis, aliam ā gratuitis. libertas gtis coactionis ē potestas ad actus sibi gtis coactionis, puta ad velle et nō velle. libertas gtis gratuitis ē potestas ad actus sibi gtis coactionis puta ad velle et nolle. utraq; ista libertas dicit libertatem à necessitate; qua voluntas ita libera ē ut nō exigatur vlla necessitas ad operandum; sed pro libitu possit operari. prima ā radice intrinseca hujus libertatis ē indifferentia activa ipsius met voluntatis humanæ ad utrumlibet.

Dico 1. voluntas humana in usu libertatis nō dependet ab intellectu ut concausa efficiente; sed tm ut à prærequisito per modum conditionis; sine qua non. gtia thomist: Patet tum quia causa efficiens dat actui existere dum causat, at judicium practicum intellectus sæpe nō existit amplius; dum voluntas ponit suum actum, ergo. tum quia positis ratione judicio ultimo practico intellectus sit voluntarium sequi, vel gtiave est sæpe gtiatis ut patet, ergo. —

Pro. quod. nihil ē voluntarium quin præcognitum. sed voluntas humana in usu suæ libertatis dependet ab intellectu sicut ab quodam prævio pro requisito instar conditionis sine qua non. tum quia voluntas ē potentia cæca egens lumine illustrativo intellectus, quo abstracto qualibet ipsi aliquid exhibeantur, ergo. illustratione ā istam præviam intellectus

respectu voluntis n. debere necessario de semper in-
dicium aliquod practicum, & speculativum de bonitate
obti, Ad sufficere simplicem ostensionem et cognitionem
apprehensam obti; quia simplex cognitio apprehensiva
obti sufficienter manifestat bonitatem obti, ut
voluntas possit elicere actum circa illud; quia bonitas
n distgt realr ab ente obti; adeoq. simul cum illo
sufficienter apprehendi. —

2. Dico 2. obctum adequatum totius voluntis humanæ
ens in sua latitudine consideratum, prout complectitur
quum — et malum. Contra Thomist. P. Intellectus creatus
non potest pro obcto adequato ens in tota sua
— latitudine, qua et voluntas. Quæstio tenet; tum quia
— quilibet appetitiva debet adequari suæ cognitivæ in
sphæra activa: tum quia voluntas est potentia per-
fectior intellectu; qua non debet restringi intra sphæram
imperfectioris, et minoris obcti, quam intellectus. tum
quia experientia constat nos posse ens intra latitudinem
entis adequati intellectui extentum posse appetere, quod non
ab intellectu proponitur qua. —

Si a obiciatur quod potentiæ distinguantur per obcta. dic:
potentias disparatas distingui per obcta quæ non habent rationem
communem sicut intellectus et voluntas.

3. Dico 3. Ens quatenus bonum est obctum proprium actus
prosequutionis voluntis; et malum quatenus est obctum
proprium actus fugæ voluntis. S. ex Philo: bonum
est quod omnia appetunt, et ex S. Dionys: nemo ad malum
aspiciens operatur. P. experientia qua constat nostram
voluntatem prosequi entia, vel ut sunt quodammodo media
ad aliquem finem; vel ut sunt ipsemet fines; si prosequi
entia aliqua ut media, certum in illa, ut sunt con-

fuccentia ad profecutive finis; atqs adeo hic pro
obito bonum utile in eis consentum: si prosequatr
ea, aut assumet finem, fertr in ea ut in bonum
honestum, & delectabile: atqs adeo hic pro obito
bonum honestum et delectabile. qd. —

Pz. pars: tum quia actus fugæ voluntis é actus
oppositus actui prosecutivi voluntis qđ obt hberi
rationis peculiare oppositum et sgnd cum obito actus
prosecutivi hic bonum ut bonum; obitum peculiare
actus fugæ erit malum, quia malum. tum quia,
experientia gstat nos actu fugæ ferri in malum,
illudqs abhorrere, ob malitiam aliquam, seu in-
commodi, seu inhonesti. ita indelectabilis in rpis
vultum. qd. —

Ad 2. qđo dicit bonum qua talem obtum pecu-
liare actus prosecutionis voluntis: hoc intell-
gendum é, n tm de bono vero, sed etm de apparenti.
nam experientia gstat quod voluntas nostra n
tm moveatr à bono vero et talis cognito; sed
etm à bono duntaxat apparenti, seu a malo, quod
apprehenditr ut bonum verum. idem dicendum de
actu fugæ. sic peccator dum sequitr peccatum sub
aliqua specie boni aliud apprehendit ab legis. —

Articulus 10.

De actibus potioribus voluntis hmne.

Nota 1. actus voluntis hmna alios é elicitos, alios
imperatos; actus elicitus dicit qui per se et immediate
a voluntate eliciuntr: e mste volitio et velitio. Imperatus
dicit qui n immediate a voluntate eliciuntr, quis tm ductu
et motione ab alia pva potentia; ille dicit loqui et ambu-
lare ex imperio voluntis, et simile, alii.

Nota 2. per actus elicitos voluntatis seguntes se
ordinem respectu ad Pl. volitiones scilicet volitiones intentiones finis, electiones mediorum, imperium ejusdem, dissensum, usum, et fruitionem.

Nota 3. per volitionem voluntatis generaliter acceptam intelligi actum quo quis sibi complacet in aliquo bono. et est alia efficax, alia inefficax. Efficax volitio est qua quis prosequitur obiectum cum absoluto ordine ad executionem: inefficax est extra. per nolitionem actum voluntatis, quo alicui displicet aliquod obiectum. Intentionem finis est quandam specificam volitionem finis per media prosequendi. Electio est determinatio specifica prorum mediorum ad finem assequendum. Imperium est motionem efficacem qua voluntas habitibus facultatibus movet ad positionem alicujus operationis sibi et motio qua Petrus se movet ad ambulandum super aquas. Consensus est actus voluntatis quo quis amplectitur bonum pro posito. Dissensus extra. usum est applicationem medii ad suum finem. St. S.

Pico. 9. voluntas potest exercere circa imperium in aliquos actus Intellectus quoad exercitium, qui proinde dicendi erunt actus imperati à voluntate. P. tempore voluntas quinti vocati regia potuit, celeriter potest hodie ejus vasalla, eadem obiecta, quoad exercitium actuum suorum. Resp. assentiendo et intellectum in quantum poterit imperium suum exercere.

Allegat. Dixi in aliquos actus, quia non in omnes potest exercere suum imperium defectu minime subjectionis in singulos actus v.g. in permittendo cognitionem seu apprehensionem quae antevertit omne imperium voluntatis. Simili

ꝑ̃t imperare nullatꝰ vt elicial actꝰ indicij; sine
hꝫ proꝫ fundmto; aut vt ind̃et falsꝫ quod ei
evidenter apparet verum ꝑ.

Dico 1ᵒ. voluntas etm̃ in suos proꝑios actus
elicitos ꝑt exercere imperiū; quo casu conſequenter
eo modo similꝫ actus imperati voluntis. ꝑ.tur
quia experientia ostat nos posse exercere impe-
ria varia in nostros liberos actus elicitos, vt dū
vg. imperamꝰ nostre voluntati, vt sibi placeat
vt aliquid obiꝫ bonū, vꝫ malū; vt poeniteat vꝫ oblectetꝰ
vꝫ aberratꝰ quia ꝑt actus elicitꝰ ipsius met voluntis gz.
Colligo. voluntas etm̃ ꝑt exercere imperiū in alios
actus poa ſtiva interna, ſꝫ gunis seu habitꝫſibꝫ;
Item in ꝯ actus loco motivꝫ; imo et in actus fa-
cultatiū exterꝫatiū, puta ſtivꝫ, vegetativꝫ, etge-
nerativꝫ, quibꝰ hꝫ poa pendent à poa loco motiva;
quo casu harū poarū actus recte dicentꝰ actus
imperati à voluntate. Dixi signanꝫ in aliquorumꝫ;
quia ꝑ in os actus putatiū poarū dbt ꝑ imperiū
vg. visiva; posito nim obiꝫ et poa visiva ꝑ.

Articulus ij.

De cura omissionis libera.

Celebris hoc ind̃ Authores quaestio; cujus ſꝫ ꝑ an
aliqua dari possit omissio libera, sine oī posito actu voluntis
ꝑ: actus enim aliquis nihil ꝓ requisito necessario habet
ab actum voluntis; ita ab ejus omissionem: quod sit
illius cā dicitꝫ vꝫ indicitꝫ: sic a causa omissio dicitꝫ,
ab actu voluntis; dum quis dicitꝫ velle omittere vg.
orationē divini officij, vꝫ curia audituꝰ sacri; hoc

nolitionē positiva: indivisibile vero cantus, dum quis advertens se velle audire Sermonem, cessat audire illud nolit omittere; vult tñ aliquod obstare illi incompossibile vg. ludere ī dormire tempore Sacri. ——

Dico: ista positio pura omissio libera, independenter ab oī actu positivo volendi, qi hī cāā divisa v indivisa ejus. P.q. Illud ē liberum quod ē in potestate voluntis ut hī et ī hī; p. tam actus qā ejus suspensio ī omissio pura ē in voluntis potestate. Gō. P. m. voluntas eque libera ē libertate gtrarietatis ac gtraditionis: gō habit libertas gtrarietatis immediate exerceri à voluntate per actus gtrarios; ita libertas gtraditionis per actum et omissionē puram actūs, qui ē gtradictorii; ī duo actus positivi vg. velle ī nolle ī ē extrema gtradictoria: gō si requirat ad exercitium libertas gtraditionis, quam per hōc actū ut nolunt stat. ī habetur libertas gtraditionis. ——

Confirmatur ī. cognoscat Petrus bonitatem unius obiecti et nil aliud ī: quod potē fieri certū ē, ipsum sibi subtrahat suum concursum ad cognitionem alterius obiecti et Petrus hoc actū; tñ hī: Petrus ī libere cessat ab amore hujus obiecti, potē n per actum positivum volendo vg: nolo amplius amare: volo ī nolle amare: gō per puram omissionē: in casu. quia bonitas illius obiecti ē finita, concursus Dei ut supponitur indifferens; unde gō necessitas: m. p. Petrus ī cognoscit suum amorem: gō requirit actu positivo nolendi: volo cessare ab hoc amore; alias voluntas ferretur in incognitū. Confirm: 2. actus nolendi

quod voluntas amorem liberū posse omittit; & etm liber secundum Act: qđ etm illum pt voluntas libere omittere sed n̄ per aliū actū exercitū. alias iterū in infinitū quia et actus 2dꝰ exercitꝰ e liber, et sic de ceteris: go per nullū omissibilē. —

P. 2. Elicitū quis amorem alicuius obiti, et Deus deneget concursum voluntati ad actū odii, & aliū actum incompossibilē cum amore: licet pt libere eligere amorem, & n̄ nisi; quia pt pure amorem omittere; go. P. m. quia n̄ requiritur ad actum liberū, nisi potestas indifferens ad agendū et n̄ agendū in voluntate, sufficiens cognitio obiecti, et concursus Dei paratus ad utrumq; liberi electionis extremum, & hoc cadunt in casu; go. —

Ob: 1. actꝰ voluntarius e exercitus pna vitali libera et ejus actus secundus: & pna amissibilis n̄ e illis, mo potius e carentia exercitii, et actus secundi; go. R P. m. actꝰ voluntarius positivus est exercitus positivus, et voluntarius privativus, e exercitus privativus. C. m. actꝰ voluntarius e exercitus positivus R. m. et ista m. P. ad. ita qđ pna libera, et libera e quasi duplex pna, ad operandū Act et n̄ operandū: omisso go dicitur ejus actus 2dꝰ privativus, quia nimirum negativus actus positivi ipsi competit in illo tpne, in quo posset libere actum positivum. —

Sues 1. pna libera et libera e vitali: go & exercitus pna libera et hic e pna vitalis et vitalis: ergo ita & exercitus e vitalis, et ad qđnd positivus, et nullum privativus. R. N 2da ad. quia pna vitali libera gretis e duplex exercitus, unus vitalis, alius n̄ vitalis, quia libera e ad operandū vitalis et n̄ operandū vitalis: n̄ tm ad

ad operandū n̄ vitalē, unde p̄ō vitali ut libera
addit supra vā vitalē in quī pam ad negativam
actus vitalis in quo diffgt a pa vitali vdali. —

Dices 2. voluntas dum se exercet libere omittendo
alīd se hbt in actu 2do quam in primo; quōd tm̄ potest
omittere; sed in actu primo erat carentia actūs; go in
actu 2do hbt aliud preter carentiā illā. R. N. tm̄. aliud
se hbt privative C tm̄. positivē nego tm̄. p̄ tm̄ assistat
negari a. quia in actu primo ē precisio n̄ carentia ge
nuinis, id ē, pro illo priori nāe pa scindit voluntas
ab actu et carentia ejus, ō gō indiffns ad alterutrū;
pro posteriori vero iam n̄ prescindit; sed hbt privativē
actūs, qui posset nec.

Ob. 2. requirit voluntas exercere suam libertatē
nisi inducatr ab aliquo motivo, requirit ad hoc inducī
nisi actu positivo feratr in motivū, gō. R. N. tm̄. liber
tem exercētis C tm̄. judicii N tm̄. hoc enim exer
cere posset ex sola innata libertate, quam hbt cīa ō abstra
hendo in via: nō voluntē se tendere actualiter
objectū ē tam necessarie n̄ permittere se moveri; frustra go
laborat in assignando motivo omissioni; R. 2. N.
Si enim nolitia moveat ad odium, magis movere
poterit ad omissionē amoris, quia minus ō, objectum non
amare, quām odio habere. —

Dices 3. saltem ut voluntas hunō modo exer
ceat libertatē, omittere dbt ob aliquem finem, gō sibi
in hunā omissione involvitr actus positivus. R. Negatur
motivū interpretativē: vado P. ergo invadit actū
positivū interpretativū (ergo. Goalis N. ergo. Chi vg
frater minor n̄ volens surgere ad matutinū, dicit sibi

hanc omittere possit motivum ñ habeat: tamen quis ex motivo habito ñ commoditate motivum omittere. —

Dices 4. Si voluntati duo motiva proposita proponant ad audiendum vñ quod omissio sacri sit utilis, 2 ad dormiendum 2 ad ludendum ñ possit indifferenter, si sacrum omittat ex quo motivo persuasa omittat; nec etiam ex utroq motivo moveri; quia ñ potest simul velle ludere, et dormire, ergo. R. N. A. nam sicut voluntas per actus positivos potest aliqd omissive velle propter utrumq utilitas disjunctive, etsi ñ possit amare utrumq simul habendo: ita etiam potest utrumq velle indifferenter: addo, quod ti somnus et lusus 2 moveat voluntatem 2 ad omissionem sub ratione specialis vel communis, 2 sub ratione generis quae est quod hic et nunc sit incommodum audire sacrum, dein ex lusu simul quod utrumq utilia, agreabilia et quod via facti domitat ñ ludat, ex quo etiam conficit quis moraliter omissionem sacri ob somnum intendere, ñ ob lusum. —

Ob: 3. omissiones frequentatae destruunt habitum acquisitum ergo ñ est sine actibus, quia ñ ens, nequit destrui ens: R. N. A. experientia enim solum probat, corrumpi habitus per actus, qui omissiones regulariter committunt, quibus omissis sit directe volita, posse destrui habitus vi collectivi, frequenti voluntarie omissioni sacri. Sit vero tum sit occasione, omissionis sacri, ut cum tempore audiendi sacri quis ludit, 2 studeat dispositive tum corrumpunt genus ex effectu inordinate ad lusum 2 studium inclinante, facile ornanti voluntates directe omittendi sacrum 2 studium.

De actibus

Actus

Ar hic:

Varia quæsita de ffiva aa et ejg

prietatg.

Nota q̃ definitr aã ffiva, quod sit actus primus corpis organici, pã vitã sensitivã habtis: et n̄ é unica specie aã ffiva in obg viventg q plures speciẽ distite pro varietate specifica ꝓpriã viventiu. aa ffiva imperfectorũ aaliũ n̄ producenti à cœlo, astris: sed à hãs quia tes in aaba n̄ pt producere tem aatã. n̄ nego aũtẽ quod dispsitve n̄ concurrant cœli et astra. nec aa aa ffiviæ aaliũ perfectorum viraaliũ producenti à semine; sed à matre generante, et Deo simul. tum quia semen n̄ é actum, gõ nequit effective producere aãs. ffatetur tenet quia vivens nequit produci à n̄ viuente. protesta tenet tm̃ pro productione aa rãm ẽ corruptũ; adeoq tm̃ dispsitve concurrit ad productionem aa ffivæ bruti.

Nota 2. Virtutes hũ pcã per quas aa ffiva operationes suas exercere solet ꝑt sg̃ interni et externi. externi ꝑt quinq; visus, cujus obtũ priũ ẽ color. ẽ lux gustg. cujg obtũ priũ ẽ sapor. tactus cujg priũ obtũ ẽ duritia, et molitia. auditg cujg obtũ priũ ẽ sonus. odoratꝰ cujg obtũ priũ ẽ odor.

Propria hoc obta singla singlorũ sensũ vocanti ea, quod alter alterius percipere n̄ possit, ãn verõ in pcã hac hꝰ solũ naali: an absoluta: sunt qi dubitant ego iudico ea absolutam. rãõ ẽ, quia nec divinitꝰ ꝑt elevari ulla pcã virtꝰ ad percipiendũ obtũ virtutis quod ẽ extra adeqtã sueraã tiũ pcã. alias n̄ at rãõ solita: cur bruta requirent elevari, adeogñ at animã bonesti et inhonesti, adeoq; cur n̄ rõdeant

capacia mentis ꝺ demenꝺi, et ꝺfgrꝺ habitudinis hyperzaalis. ꝺ quidq̃ ñ ẽ coloratꝰ ẽ extra sueꝛa adaptꝰ visum. et sic de aliis. go. P.m Illud solꝰ ẽ extra sueꝛa adaptꝰ po: quod in se gtinet raonẽ foalẽ motivꝰ et specificatiꝛ, seu diversificativꝰ hꝰi po: ab aliis pōi, ꝺ nec sonus nec odor p gtinet raonẽ foalẽ motivꝰ specificativꝰ, ab diversificatiꝛ poa visiua ab aliis pōi, hꝰidẽ hꝰi raõ ẽ lux et color, quod nec in sono, nec in odore reperitr, gō. —

Nota 3. ut aliqd sub sñ extremꝰ cadere possit requiritr, primo ut hꝰ ens reale. 2. hꝰ maalis et ñ spūale, 3 ut hꝰ extensum, hinc in eucharistia corpus Xti videat ñ pt, quia ñ ẽ extensꝰ. 4. ut sit hꝰ singulare, quia ñ raõ gñis Petri videtr ꝺ Petrus. 5. ut res sit hꝰ debte approximata sfg, uti et proportiõe cum eode sc. sic color ñ ẽ obtus audtg. 6. obtus sit hꝰ audentle, substia enim ñ pt cerni ꝺ nedũ audentleg: hinc sba dividit in sbam per se, quod mediate cerni pt ut color. et sba per accens, quod cerni pt mediante alio, ut substia nediatleg audentleg. —

Nota 4. sg nunqam cessat circa sbam prius sub raone gñis, et solitarie gsiderat, quia visg. solum pro obto nunquam usurpat. sed sbam excedens ut
eodit sñ
actione aliqndo intentiuali, aliqndo etiã realt. de intentiuali gstat nostros oculos ex fixo intuita in lucẽ meridianã rebetari, item si riues diu aspiciam. Item si auris grauj frangore soni orexetr. —

Nota 5. si gtra quinariũ numerũ sñm obũciatr, quod dicanr hꝰi plura obita intellectia sũ nung hꝰ ẽ intellg

gō etmp. dū ad obiecta intellectus quenire in una
zeone tempe in mutandi intellectū, non sic a in ſſbꝰ
exterms. ſſbꝰ a exterꝰ agens ꝑ dati distatꝰ à potie
ente, quia nulla ē necessitas. ſſbꝰ exterm hoc ꝑficit
in perfectibꝰ eodem ſſbꝰ in brutis existentes, sic speciei
sensibilis suꝰ, quo ortum hbt ex specifica nāa hoīs
sic a speciei ſſbꝰ secundū suū audentice proprios organa
in hoīe sensibus dispostis, sic in brutis sensibus perfectioes
vel poeto declarat.

Nos aper auditu, linx visu, simia gustu
vultur odoratu, pacallis oranea tactu.

Item ſſbꝰ exterm non percipiunt reflexive suos proprios
actus, nec possunt ſſbꝰ exterm ferri in obiectū absens
ac in sola specie ꝛepresentatur. Item solus ſſbꝰ
visibile supra suū visus positū impedit ſſbiū visionē
ꝑ vera ſſbia aliorū suū.

Articulus 2

De speciebꝰ intentionalibꝰ ſſbilibꝰ suis

Nota ꝑ. hoc vocabulū species ad propositū sumitur pro
qualibe quadam, que ab obiecto suo producitur in
medio usqꝫ ad organa potentie sue ꝑficiendū ſſbiū intellectiue et
ordinata ad partialē producendam ſſbiē una cum
ſſbꝰ; sic qualitas ē species visibilis, turris, emissa à
turri et per aerē usqꝫ ad organū visus ꝛeplantata,
concurrens ad turris visionē. h. m. qualitas sortitur
varia nomina. aliquo vocat vicaria obiti, eo
quod ꝛepresentet obiectū, à quo emittitur: alcando
sacd etc dicit: imago et similitudo obiti, pictura,

[illegible] similacrum rerum [illegible]. eadem [illegible] vocat
species; eo quod rem spectandam exhibeat, appellat
intentionem: ꝺ quia intendit à pria ſtra, ut fiat ſtiꝰ,
qua intentio quodam dicit, ꝺ quia ſpecies ſpiꝰ ꝺ foa
quodꝺ seu vaꝺ, et spiꝰ foaliꝫ, quo mediante ſpꝰ tendit
in qualcꝫ ſpiꝫ. tanquam in pria obia. Dicit
ſpiꝰ. quia ipſis conuenientꝫ obiꝫ ſenſantis, et
percipientis à pꝺa, seu quia ꝺ magis repreſentans
rem ſpiꝰ.

Nota 2. h.m. ſpecies dui: Species impreſſas, eo quod
quodaꝫ obtis imprimunt pria ad diſſtiuꝰ ſpeiꝰ
expreſſa, qꝫ ꝺ foaliꝫ expreſſio obti ſpiꝫ, ꝺ ſpſtiꝫ
in pria ſtiue, seu actu cognis ꝰg in ipſa viſione, quo
attingit et exprimit thuriꝰ viſo: hoc ſpecies ex-
preſſa vocat etm notitia actualis obti, qua ſpi-
ritꝰ, quam foaliꝫ cognoſcitiuaꝰ, ꝰg oculꝰ foaliꝫ videntis.

Nota 3. describit ſpecies intentionis ſpiꝫ impreſſa, quod
ſit qualitas intentionalis maalis obtum, à quo producit
repreſentans pria maali, cum qua etm convenit ad
ſtiue. dicit intentionis, ut species secernatur à qualtate
reali ꝰg colore, cuius hoc ꝺ magis repreſentativa.
dicit maali ad diſſtiuam ſpeciei intelligibi. dicit
obtum repreſentans pria maali, quia species ſpiꝫ ꝺ vicaria
obti, et idem defert in sui similitudine et similacra
ac idola quodam ad pria maaliꝫ, ꝰg. species albedinis
defert in similitudine albedinem ad oculum, et pria hoꝝ
particulaꝝ rueꝫ ſpeciei ſpiꝫ etm differt ab intelligibili
specie. dicit à qo producit, ut oſtendat caꝰ pro-
ductiua, seu effectiua ſpeciarum, qua ꝺ ſolum obtum

ꝺ̃ color producit effectꝫ speciē visibilē sui, adunā
cum qua etiā concurrit ad visionē: ut experimatꝫ
manus speciei, qlem sibi exhibet cum sibi influit in cor-
pus ad visionē: pa enim ex se ē indeterata ad hoc,
ꝙ illud videre intendens; unde dbt deterari per speciē
partialē secum concurrentē ad visionē circa illē
videre.

Nota 4. Species intentionales videre alias ē exter-
nas, alias internas. externa sit qua recipitur
in oꝝ externis, ut species coloris in pupilla aculi
interna sit qua recipitur in sensu interno, et
vocatur species phantastica: primo nonnulli
in oꝝ gradu obiecta eorum sit prophetia. Secundo
vero dicit peaseferant in phantasia: memoria: obii-
cta id sint preterita. quod a dentibus species videre
experientia, quia in aqua pupilla huius speculi
à tergo aliquo corpore opaco impediente apparent
meagines figurarum quodlibet, quia obiecta ad illa cor-
pora diaphana aqua pupilla speculi dirigunt
suas species illuc externe. ideo oꝝ interni videre
phantasia percipit obiecta in somniis ea videlicet
à oꝝ externis cognita: et canis recordatur absentis
domini, adeoqꝫ hic oꝝ interni adhuc retinet species
internas illorum absentium. Item pa ē indeterata
ex se, et indifferens ꝙ dbt deterari et actuari per
aliquid deterans et actuans: ita oꝝ interni et
externi sit indeterati et indifferentes ad hoc, ꝙ illud
videre sit eadem: adeoqꝫ admittenda sit species intentio-

ffles, deleranles. — Item quia obtus ffg scipe ē distans, et ggnō in proportionali; ut à ffu percipiat. go ē necessariū ut ab eo aliquid emitto at, et per mediū propagetr usqp ad ffu. Sed hoc ē species intentionalis go. — Item quia lapis secundū quam entitē requirit ē in ffu g̃uni, et ht ab eo sensatis et phantasiatis, go ē ibi lapis per suā speciē, transmissā per iā ad oculū, et inde ad phantasiā. —

Nota q̃. divisibilitas specierū alia ē in ēndo, et ē dum species secundū nāz suam dividit. alia ē in repraesentando et ē dum tota species repraesentat, et pars speciei repraesentat partem obti. Hinc infert, species ffles ē divisibilis tam in ēndo, quam in repraesentando. In ēndo ffatr quia oē māle ē quntum, et oē quntū ē divisibile, go. Item etā ja eduxit per de pa subti mali, et divisibilis go. Da pars etm pat. quia pictura diversis coloribg ffatur, diversis speciebg divisibilibg repraesentatr. una species unum colorē vg. album alia speciē, aliū colorē vg. rubrū p. —

Nota 6. oes species intentionales, sensibiles, ffles sūt omnis et nāe specificā; quām sint obita eorum, tam quia species, ffs galbei, intentionale, obeta vero galbei, rēle. aliās veream ēt, quod nāa lapidis sit in ffu. Hinc etm species intentionales ffs imperfectiores suis obtis. nam cāanti à suis obtis n̄ à pa species intentionales, externa; interna ā effective producuntr immediate à ffbg internis, cum presentia immediata specierū ffleū externorū; mediate vero ab obtis in illi relucentibg. —

Nota 7 obta externa producere species externas in medio, qa per radios deveniunt ad organū et ffm externū.

deinde ffg quarū, seu internos, cum sit circulus reg. et rōdicet de ffatcōbg externorū sensū, ut suo munere fabisfacere valeat. Simul cum specieb⁹ externis obtentam externorū produxit in se specie, externas eorundē obtatorū, cum qbg postea concurrens ut cāa partialis principalis caet ffrōē internā, seu cognem abstractivam de ijsdem obtis. —

Nota D. species externa visibles dependent ab obtis in sui gservatione, aliqm̄ momento hoc quorum species hūc obto huc pfunt in aere gservari, ut de adore florū &c. Species interna a nō dependent ab obtis in gservari. hinc ffilia q̄nia sicut magnitudo, numerus per priam speciem cognoscuntur. Sic etm̄ tam interna quam externa activa et productiva respectu sorum actuū et ffrōē. —

Nota g. ffg in qm̄ describitur, quod hōva cognoscitiva maali, seu cogād nāalē. explicatur dupliciter primo, cognoscitiva, hoc ē perceptiva obti, per ffam enim ad percipit obta, vg in particulari, per ffm̄ visus percipit obtū luidum et coloratū. 2do maalis per quod indicatur quod ō in sua entitate debeat ee nāali, ut audiri in brutis, in qbg ffg ē pōā perceptiva entitative nāali, ō ffstem quoad operationē, ffturas dbt dependere a nāali, ut in hōe, in qo ffg seu pōā ffiva in recto nō ē entitative nāali, utpote identifica ad nāali spirituali, dependet tm̄ a nāa, et organis nāalbg. dicitur 3. percognoscitiva, et ffg distinguatur ab intellectu, qui etm̄ ē pōa cognoscitiva, et perceptiva obti per cognem, sed immāalē.

Nota 30. ffg tūr definitur, dividitur in ffg externos, et internos, tanquam in pōas obtorū cognoscitivas, seu perceptivas nāales. Interni dicuntur illi, qui in —

potentiæ corporei interioris organa sua habet, ñ ffg. perceptiõ, seu cognem maãe obiti eluiant. sic se vg. in brutis phantasia, qua rememorativa, et qua æstimativa. ffg vero externi dicunt, qui in exteriori corpori organo suas operatiões exercent, ples ñ visg quttgp. phantasia a diãis ffg gñis, ñ quia cognoscat unoquia à parte rei, Rõ ideo, quia ẽ quodammodo ffg unoquiq perceptivus obtorũ ẽ ffuũ externorum; modo tamen experimentali et utcunqp obscuro; hinc subinde recordamur ñ solũ obiti visti, Rõ etiam in prima visione ea quod speciẽ videbo in phantasia dum actu visum, dum ipsa visioẽ representat, hoc tñ obscurius.

Nota ij, quod dett ffg aliquis quini interq preter ꝙ externos, prob. nam cum experiamur ea3 diuersa edere operatiões, alterã qua visis obtis ffbus, ffuũ exterorũ; vg. coloratũ, sonorum, saltẽ dum actualiter ffuũ aliquem externũ representantis, alterã vero qua discernit eorũ ffbus differias, vg. coloratũ à sonoro, necesse ẽ vel facultas hoc modo operans sit ffg aliquis distinctus à ffgg externis, quod quidem hoc cognõ potuisse ñ esset ad aliquem ex ij ffgg. nulli enim ex quocunqp ffgg gñis sonorũ discernere à colorato, quia extra suũ obtũ nullg pt ferri gõ. sic auditg ñ audit sua3 auditiõp. diuerso modo a operatr quam ij ffgg. sensus enim dbt gñem ffuũ, et tñ ñ videt, et hoc fieri, quia cum ffg quini immutari dbt ab obto ffbi externo; hoc fieri nequit nisi sint ffgg externi.

Recidiũ: licet in aã vegetativa ꝙ dentis pcõ. nempe nutritiva, augmentativa, et generativa, ñ ideo dett

dat alia pra superiori ab iis differte, quo ad earum actiones efficiat gō. R. V. ḡsq. quia ideo requirit ḡsq interna supra externos, eo quod ad homīs ffectū vigorem maximā conducit perceptio actuū potentiarū sensitiuarū et eorundē distinctio, et hac ratione movetur ad diuersas operationes, appetitiones et motus, hoc ē nobilitat in prijs ad puram vegetantis, qd sufficienter suas exercet operationes sine pra superiori dicta à tribus enumeratis. Unde ḡsq quem per unum individuabilē actū cognoscere obiecta ad sensus externos, gloriabitur a quo ē in obitis vḡ in albo et nigro, dulci solummodo secundū ad xb, ñ intentiue, seu secundū speciē quam emittunt.

Articulus 2.

Varia difficultates circa eam ffluam enodantur

Nota 1. preter ffm̄ gnerē datur et phantasia, cuius munus ē, ḡseruare species obiectorū sensibiliū, ab quarum actu ñ tm̄ per se ipsa sensilia dum ab externis ḡsq actu apprehenduntur, sed etiā in eorū absentia, quando nullus externus ḡsq operatur, ut cernere ē in dormitibus et vigilantibus, et in iis etiā qui amisso visu, ō alio sensu externo adhuc res coloratas percipiunt, huic definitio phantasiæ, quod hīs pra quo nota à ḡsq externis actu operantibus recipiatur circa sensilia tam absentia, tm̄ presentia.

Nota 2. aliqui confundunt phantasiā cum imaginatione, dicendo, nam hoc ñ solum hbt apprehendere simplicia obiecta representata per ḡsq externos, ḡ ē munus phantasiæ, dicendo eam gnerē ac separare, quo vide gnostici, ad diuisiō ē operatiō

omnino defluta a simplici obtorum apprehensione, sic phantasia apprehendit montes et aureos, imaginativa gignit ex lapidis qz. montes aureos.

Nota 3. Data in brutis vis estimativa, quo ipsa non nouere res insensatas percipere seu apprehendere per species, quam insensatas appellant, obiecta simplicia sibi nova aliqua ratione boni vel mali: sibi quae non sunt cognita per sensus externos, sic ovis videns a longe lupum, apprehendit ut inimicum et propter colorem album vel nigrum, vel figuram talem, quia nisi sensus interni cognoscerent rationes gnenientia, et disgnenientia, per sensus externos, procul ovis fugere lupum, nec avis colligere paleas ad construendum nidum, &c. quae in brutis vocatur estimativa, in homine vocatur cogitativa.

Nota 4 ex his infert ~~imaginativa praestantiam~~, ... advertendum etiam de memoria sensitiva, quae sit velut thesaurus in quo servantur species operationis elicitae, cuius munus est recordari, seu cognoscere res absentes exteriores sensus vel insensatas, quare ex dictis supra exercitatio imaginativa et phantasia sit virtus obtorum materialium, ... servantes species datas, quas utitur cum memoria vero sensitiva correspondens estimativae et cogitativae, est recipiendas species insensatas, percipiens res insensatas etiam absentes et earundem species iam praeteritas. memoria sensitiva in homine vocatur reminiscentia. —

Nota 4. - - -

adeoqꝫ etsi diuersam lucis incidentiã sortiantur; tñ eundem colorẽ seruant hꝫ duꝝ memoria rnum albũ, alterum nigrũ, seu in puncti tem figurentur seu quadrentur, semper eundem seruant colorẽ; idem ẽ de filis hominũ et aliis quibus in eadem incidentia ejusdem talis alii sũt nigri, alii cani. deinde in corporibꝫ opacis sũt colores, sicut oriri nequeunt ex refractione lucis, siquidem ad refractionem requiritur corpus diaphanum; gõ. nego dicas aliquos colores nã & dictos à luce certo modo incidente in corpora. gõ nulli sũt dicti. R. C. A. N. quod aliqui nã manent semper eidem, dum mutantur ad diuersum incidentiã, et situm corporis. alii enim manent semper eidem. hoc observandũ ẽ quod colores nõ sũt de rã videre medium perspicuum, adeoqꝫ dicũ in ũ nõ videantur, nõ viceversa eordem ẽ ibi. N. p. —

Dico 3. visus obtus sum percipit obtus dependenter à specie impressa. P. 3. juxta pbũ 2dã sua perceptio obtus sum semper patitur ab eadem, dum in mutatis casibꝫ 2dã visiua hac specie impressa pati nõ pt, gõ. m. d. sepe obtum quod per 2dã visiuã percipit ẽ nimis distans à 2da visiua, gõ cum nullũ nõ datur actio indistans à bi obtto 2da visiua nõ potest quidquam, nisi obtus ille producant aliqd in medio, vel per medium diffundant qualẽs sua manifestatiua, per quam obtum attingat ipsi 2da; hoc etm ẽ species impressa, gõ. P. M. 2da sua hac obtto vel specie impressa obtti sola nõ ẽ potens elicere perceptiõ obtti, gõ obtus per alterutrum ex his deberi et gleni, d fregit pt obtus cum videt hoc distans ee ẽ gleni nõ pt, gõ & per ejusdem speciẽ impressa. A. 3mũ R. perceptio obtti, seu specie expressa sicut obtus duplicem

hbt perfectiõ prima quæ dr actus vitalis; secunda qua huiꝰ actꝰ quod percipit sit imago, sc hanc secundam fractaꝫ seu perfectionem; sola pa sftva n̄ ḡtinet, gr sftva sc sola n̄ é potens eliere perfectiõ obti cum ea adepta dr perfectiõ effectꝰ sui dbt in sc pracontinere. m S. imago obti é obti similitudo, pa a sftva sc sola n̄ é similitudo obti. alias n̄ eet sãꝫ cur pa vg visiva cum interposito corpore opaco ind̄ poꝫet actus n̄ elicere huiꝰ peraptiõ; gr. P. 3. ab experientia. sic obtuꝫ etm retro nos positꝫ videmꝰ in speculo. hoc a visu n̄ vitali quam per species obti à speculo reflexas; et sãꝫ cur im pressas. idem é de obtis quam ḡspicientes per impressiõ specieꝫ; idem de Baculo aquæ imerso; quia nobis videtr fractus. —

Dico 2. pa auditiva percipit actus sui dependẽ à specie impressa. pr é; quia sæpius ad magnam distiã auditꝰ sonus; d nequit in hi casu soni huiꝰ rei percepti; ad quam ipse sonus concurreret cum pa auditiva. gr ad illam concurret cum pa auditiva species impressa soni. reliquas probtiones vide apud P. Sanch. —

Dico 3. Probabilius é quod pr reliquæ duæ pas sftvæ percipiant actus sua independẽ à specie impressa. hi tres ssg alii n̄ percipiant obtus sui nisi immediate presens reddt in sc ipso: gr cum species impressa solum sit vicaria obti, hinc grando quidem actus immediate presens é, n̄ cessat illi.

Dices 1. species impressa n̄ est ejusdem rationis cum obtu; gr n̄ possunt esse ejusdem imago; alias enim ingredi nigredinem diceremꝰ esse imaginem albedinis. R. P. A. n̄ est ejusdem rationis in esse R. n̄ est ejusde

zeonis in representando ℞. A.

Ob: obtus in certa distantia locatus absq; specie impressa, ℮ presens pot ffrve, go ℞ ℮ necessaria, ℞. P. ℮ presens presentia requisita ad operandum ℞. presentia aliqua n̄ sufficiente ad operandum ℞. et ℞ ffrt. nām quevis presentia obti vedis pot ffrve aptam ad operandū. alias palpebra oculo immediate presenter ob lae videretur, adeoq; ad presentiā obti requisita ad operandū essent necessaria specā impressa. —

Quæstio 4.

De ānā vegetante.

Articulus 1.

De entia ac vegetantis vel de ejus proprietatibus.

Nota 1. entia est ac vegetantis definiti, quodā dotus primū corporis organici pot vitam hōtis. unde ac vegetativa, ℮ ord aārū gen̄issima, ℮t ℮ primum nutritivūs, augmentationis, et generationis; ād ānā in ℮ plantis Probat affirmatio earundem, cum hb̄ant corpa quodam organicum disposito ceteris quibusdam venulis et arteriis, per quas succus quasi quidam sanguis omēs partes plantarū pmicantes. nam operationes pot ac vegetativa ff nutritio, per quam vivens ℮ pservat in dividuo; augmentatio per quam vivens individuum spēi hūi debitā mol̄ et aquirit; et generatio per quam viventia ℮ pservare nitūr quo ad speciem huā generando effectus huā speciei. —

Nota 2. n̄ ℮ unica species ānā vegetans in obs viventibs vita vegetativa: sed plures species diffusa in brūtis sūo varietates specifica pprie viventiū; quia ālia operatio

é in una planta et alia in alia specie distincta; alius fructus specie distinctus nascitur ex una arbore, et alius ex altera. —

Nota D. aã tã vegetativa aãt et infoãt oẽs plantas voces herbas viventes et in illa oa gpositã in obg deprehendunt operationes, pã, nutritivã, augmentativã et generativam tm. Semina ã pria plantarũ, arborũ et herbarũ uniuscuiusq; speciei nequ aãri, neq; infoãri aã vegetarti; eo é quia generantes tm per juxtapositionem, et nulla opera vitalia exercent, et quia ahlq genera dñt semen ñ viviens actu sed pã. extrã bulbos et cepas varias florũ, olerũ; et similiũ plantaginũ infoari aã vegetante. eã é quia hæ offendunt varie eorũ radices et fibras appensa, quibq alimentũ abrahunt. —

Nota 4. aã vegetantẽ pcẽ gsiderari generice et specifice; si generice gsideretur, quemlibet obg viventis. Si specifice, qvenit solũ herbis, plantis, et similibq. unde aã vegetativa specifice gsiderata ex mã sua pto ñ nisi tres principales hãt potias seu facultates cognitas, videlicet, nutritivã augmentativã et generativã. tũ quia nã ñ deficit in necessariis; ho ã tres facultates cuilibet viventi sũt necessarie. Primo, quod libet viviens vegetativum patitur detrimentũ in suo humido radicali et gsnd in sua substãtia, quod depascit calor naturalis gtinuus sue activitatis, et edacitatis, quia ñ in humidum radicale et substãtiã viventis agit; Sic quo ad ea reparanda ejdem viventi necessaria é pã nutritiva, per quam alimentum gueniens in novum humidum radicale et substãtiã. Deinde ut quilibet vivens in spẽ sua productionis é modica gntitis et magnitudinis; et tũ majori proportionata, ut debeata

eget; ticqp ei necessaria é pva augmentativa; 2. quodlibet
vivens actibus sui cõservationem perennare; quod quia in
perpetuũ assequi nequit ad quotidianas corruptiones, quibꝫ
subjacet; ideo necessaria ei é pva generativa; qua optata 3 quadam
individuũ obtinere nequit perennitatẽ sltẽ in specie suo
propagativa obtineat. preter has 3 pvas dantur etiã
alie his subordinate vg pva nutritiva, retentiva p
Nota 4. si pva ipsa tres principales sumantur adeqte
idé, mouent gltant ex parte aliqua delerata corporis
et realtr ad vegetantis, distguentẽ realtẽ ab aa, et inꝫ
se. tum quia ista 3 pva adeqte sumpta sit gpositũ
ex parte corporis, realtr aa vegetantis; et sunt quodãmodo
tota entia ac vitam mixta. sit sumpta a inadeqte
in realtẽ a tã foali distguentẽ. identitate aaleq specie
distincti et diversi inꝺ se tã specie distguentẽ: actus vero
harũ pvarũ distguentẽ inꝺ se realtr.
Nota 6. nutritiũ definitũ: quod his actus vitales; qui
per conversionẽ introsumpti alimenti in substantia
alibi, partes deperdita reparantes. augmentativũ
vero, quod sit motꝰ ex à minori substantia integrali
ad majorẽ substantiã integralẽ, libro nap de
motu succesivũ gnãliter docent.

~~Scotus in abbreviatis.~~

~~Suarez in tract. de vno esse substantiali materiæ et formæ~~

Lessius. ~~Pereira~~

BIBLIOTECA ASTRA SERV

J. H. S.

